आपस्तंब पूर्वप्रयोगरत्नावलिः

ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்
சரசுவதி மகால் நூலகம்
மற்றும் ஆய்வு மையம்
தஞ்சாவூர்

தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் வெளியீட்டு எண். 585

आपस्तंब पूर्वप्रयोगरत्नावलिः

पदच्छेद सहितम्

ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி

பதச்சேதத்துடன் கூடியது

சிறப்புக்கௌரவப் பதிப்பாசிரியர்:

ஜோதிடர் M. ராமமூர்த்தி சாஸ்திரிகள்

ஹிந்தி ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிட், பாஷாப்ரவீண
ரிக், யஜுர், ஸாமவேத ஆபஸ்தம்ப, போதாயன,
ஸத்யாஷாட, வைஷ்ணவ, ஸ்மார்த்த ஆந்த்ர
ஸம்ப்ரதாயப்ரயோகப் புரோஹித சாஸ்திரிகள்.

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்

சரசுவதி மகால் நூலகம்

மற்றும்

ஆய்வு மையம்

தஞ்சாவூர்

2017

விலை : ரூ.160-00

நூற்பதிப்பு விளக்கக் குறிப்பு

நூற்பெயர்	: ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி
பதிப்பாசிரியர்	: M. ராமமூர்த்தி சாஸ்திரிகள்
வெளியிடுபவர்	: இயக்குநர், சரசுவதி மகால் நூலகம், தஞ்சாவூர்.
வெளியீட்டு எண்.	: 585
மொழி	: சம்ஸ்க்ருதம் & தமிழ்
பதிப்பு	: முதற் பதிப்பு
வெளியீட்டு நாள்	: 2017
தாள்	: TNPL 18.6 கி. கி
நூல் அளவு	: 21 x 14 செ. மீ.
பக்கங்கள்	: 312
படிகள்	: 500
எழுத்து	: 16 & 12 புள்ளி
அச்சிட்டோர்	: ஒளி அச்சுக்கோப்பு மற்றும் ஒளி அச்சு, சரசுவதி மகால் நூலகம்.
புத்தகக்கட்டு	: லேமினேசன் அட்டை
பொருள்	: பிரயோகம்
ISBN	: 978-93-85343-23-0
விலை	: ரூ.160-00

வெளியீட்டாளர் முகவுரை

அருஞ்சுவடிகளின் களஞ்சியமாகத் திகழுகின்ற, வரலாற்றுச் சிறப்புடைய சரசுவதி மகால் நூலகம் தன்னிடத்தே உள்ள வெளிவராத அரிய சுவடிகளின் அடிப்படையில் பல்துறை சார்ந்த பன்மொழி நூல்களை நூலக மொழிப்பண்டிதர்கள், துறை வல்லுநர்கள் மற்றும் சிறப்புக்கேண்மைப் பதிப்பாசிரியர்களை நியமித்து அவர்களைக்கொண்டு நூல்களாகப் பதிப்பித்து வெளியிட்டு வருகின்றது. அவ்வரிசையில் **ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி** என்னும் இந்நூல் தற்பொழுது முதல் பதிப்பாக வெளியிடப்படுகிறது.

பாரததேசத்தில் சான்றோர்களால் கொண்டாடப் பட்ட வேதமானது ஈச்வரனை உபாசிக்கும் யக்ஞங்களை பற்றி எடுத்துரைக்கும் கர்ம காண்டம் என்றும், மனிதப்பிறவி எடுத்த அனைவருக்கும் வீடுபேறு அடைவது பற்றி விளக்கும் ஞானகாண்டம் என்றும் இரு பிரிவாகப் பிரிக்கப்பட்டது. மனிதனாகப் பிறந்த ஒவ்வொருவருக்கும் பிறந்தது முதல் இறக்கும் வரையிலான சம்ஸ்காரங்களை ஆச்வலாயன, ஆபஸ்தம்ப, போதாயன, சத்யாஷாட, த்ராஹ்யாயன, ஸ்ரீவைகானஸ க்ருஹ்ய சூத்ரங்கள் மூலம் மஹரிஷிகள் நமக்கு எடுத்துரைத்துள்ளார்கள். ஜாதகர்ம, நாமகரண, அன்னப்ராசன, சௌளம், உபநயனம், வ்ரதபந்தவிஸர்கம், விவாஹம் மற்றும் இந்த ஸம்ஸ்காரங்களை முறைப்படி செய்துகொள்ளத் தேவையான அனைத்து விதிமுறைகளும் சம்ஸ்கிருதம் தெரியாதவர்களும் படித்து

ப்ரயோகத்தை மற்றவர்களுக்கு செய்துவைக்க வேதமந்த்ரங்களை பதம் பிரித்து எளிமையாக பதிப்பிக்கப்பட்டுள்ளது. இந்நூலை சிறப்பாகப் பதிப்பித்த திரு. M. ராமமூர்த்தி சாஸ்திரிகள் அவர்களுக்கு என் பாராட்டுக்கள்.

இந்நூல் வெளிவரத் தேவையான நிதியுதவி நல்கிய அரசுக்கு என் மனமார்ந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன்.

இந்நூல் நன்கு வெளிவர ஆவன செய்துள்ள சரசுவதி மகால் நூலக நிருவாக அலுவலர் திருமதி வீ. கிருஷ்ணவேணி, பி.ஏ., அவர்களுக்கும், நூலகர் முனைவர் எஸ். சுதர்ஷன். M.A.,B.Lit.,M.L.I.S.Ph.D., அவர்களுக்கும், ஒளியச்சு மற்றும் கணினி அச்சகப் பிரிவினருக்கும் மற்றும் நூலகப்பணியாளர்களுக்கும் என் பாராட்டுக்கள்.

க்ருஹ்ய சூத்ரம் தொடர்பான ஆய்வாளர் களுக்கும், ஆபஸ்தம்பஸூத்ரத்தை அடியொற்றியவர் களுக்கும், பல ப்ரயோகங்களைச் செய்துவைக்கும் ப்ரஹஸ்பதிகளுக்கும், பொதுவாக வைதீகர்களுக்கும் இந்நூல் அரிய பொக்கிஷமாக விளங்கும் என்பது திண்ணம்.

தஞ்சாவூர்
13.06.2017

ஆ. அண்ணாதுரை, இ.ஆ.ப.,
மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர் மற்றும் இயக்குநர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

முகவுரை

பாரததேசத்தில் சான்றோர்களால் கொண்டாடப் பட்ட நூல் வேதமாகும். ஒரே நூலாக இருந்த வேதமானது ரிக், யஜுஸ், சாமம், அதர்வம் என்பதாக வ்யாச முனிவரால் நான்காகப் பகுக்கப்பட்டது. சிக்ஷை, வியாகரணம், நிருக்தம், சந்தஸ், ஜ்யோதிஷம், கல்பம் என்ற ஆறு சாஸ்திர நூல்களும் வேதத்திற்கு அங்கமாகும். இந்த வேதம் கர்ம காண்டம், ஞான காண்டம் என இரண்டாக பிரிக்கப்படும். கர்ம காண்டம் என்பது ஈச்வரனை உபாசிக்கும் யக்ஞங்களை பற்றி எடுத்துரைக்கும். ஞானகாண்டம் என்பது மனிதப்பிறவி எடுத்த அனைவருக்கும் வீடுபேறு அடைவது பற்றி விளக்கும்.

வீடுபேறு அடைவதற்கு மனித மனம் பக்குவம் அடையவேண்டும். மனித மனத்தை பக்குவப்படுத்து வதற்காக சொல்லப்பட்ட அனைத்து செயல்களும் அறம், பொருள், இன்பம் என்ற மூன்றையும் அடைந்து மனித வாழ்வின் நிறைவில் வீடுபேறு அடையவேண்டும் என்பதற்காக சான்றோர்களால் வேதத்திலிருந்து தொகுக்கப்பட்டதாகும். மேலும் மனிதனாகப் பிறந்த ஒவ்வொருவருக்கும் பிறந்தது முதல் இறக்கும் வரையிலான சம்ஸ்காரங்கள் ஆச்வலாயன, ஆபஸ்தம்ப, போதாயன, சத்யாஷாட, த்ராஹ்யாயன, ஸ்ரீவைகானஸ க்ருஹ்ய சூத்ரங்கள் மூலம் மஹரிஷிகள் நமக்கு எடுத்துரைத்துள்ளார்கள்.

ருது சங்கமன, கர்பாதான, பும்ஸவன, ஸீமந்த, விஷ்ணுபலி, ஜாதகர்ம, உத்தான, நாமகரண, அன்னப்ராஸன, ப்ரவாசாகமன, பிண்டவர்த்தன, சௌள, உபநயன, பாராயண வ்ரதபந்த, விஸர்க, உபாகர்ம, ஸமாவர்த்தன, பாணிக்ரஹணம் என்பதாக பூர்வ ப்ரயோகமாகவும், மனித உடலிலுள்ள ஜீவாத்மா தனது கர்மாவின் நிறைவில் உடலைவிட்டு பிரிந்த பிறகு செய்யக்கூடிய ஸம்ஸ்காரங்கள் அபர ப்ரயோகமாகவும் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

சரசுவதி மகால் நூலக சமஸ்கிருத பிரிவில் புதிய தொகுப்பு 1377 எண்ணில் பதிவாகியுள்ள ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி என்னும் தலைப்பிலான சுவடியில் ஜாதகர்ம, நாமகரண, அன்னப்ராசன, சௌளம், உபநயனம், வ்ரதபந்தவிஸர்கம், விவாஹம் மற்றும் இந்த ஸம்ஸ்காரங்களை முறைப்படி செய்துகொள்ளத் தேவையான அனைத்து விதிமுறைகளும் சொல்லப்பட்டுள்ளது. மேலும்இந்நூலில் சம்ஸ்கிருத வரிவடிவத்தைப் படிக்கத் தெரியாதவர்களும் படிப்பதற்கும்-ப்ரயோகத்தை அழகாக மற்றவர் களுக்கு செய்துவைக்க ஏதுவாக வேதமந்த்ரங்களை பதம் பிரித்து எளிமையாக பதிப்பிக்கப்பட்டுள்ளது.

இந்நூலைப் பதிப்பிக்க ஆணை வழங்கிய மேனாள் மாவட்ட ஆட்சித் தலைவர் மற்றும் சரசுவதி மகால் நூலக இயக்குநருமான திரு. க. பாஸ்கரன்,இ.ஆ.ப., அவர்களுக்கும், இந்நூல் வெளிவர ஆவன செய்துள்ள

இன்றைய மாவட்ட ஆட்சித் தலைவர் மற்றும் சரசுவதி மகால் நூலக இயக்குநருமான திரு. ஆ. அண்ணாதுரை, இ.ஆ.ப., அவர்களுக்கும், நூற்பணியினைச் செவ்வனே நிறைவேற்றிடத் துணைபுரிந்த நூலக நிருவாக அலுவலர் திரு. இரா.ஜெய்னுலாப்தீன், M.Sc., அவர்களுக்கும் எனது உளங்கனிந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன். இந்நூலக நூலகர் முனைவர் எஸ்.சுதர்ஷன், M.A.,B.Lit.,M.L.I.S.Ph.D., அவர்களுக்கும், இந்நூலினைச் சிறப்பாக அச்சிட்டுத்தந்த காப்பிரிண்டர் மற்றும் நூலகக் கணினிப் பிரிவினருக்கும், நூற்கட்டுப் பிரிவினருக்கும் மற்றும் நூலகப்பணியாளர்களுக்கும் எனது நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

தஞ்சாவூர்
15-05-2017

M.**ராமமூர்த்தி சாஸ்திரிகள்,**
சிறப்புக்கேண்மைப் பதிப்பாசிரியர்.

आपस्तंब पूर्वप्रयोगस्य विषय चूचिका

பொருளடக்கம்

श्रीगुरुभ्यो नमः हरिः ओम्

श्रीरस्तु

कल्पसूत्र प्रवक्तृभ्यो नम आपस्तंबादिभ्यः ।
नमो नमो गुरुभ्यश्च तद्गुरुभ्यश्च नमो नमः ।।

शुक्लांबरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्न वदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोप शान्तये ।।

विघ्नेश विधिमार्ताण्ड चन्द्रेन्द्रोपेन्द्र वन्दित ।
नमोगणपते तुभ्यं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पते ।।

निवास वृक्षस्साधूनां आपन्नानां परागतिः ।
भक्तार्ति भञ्जनश्श्रीमान् कृष्ण एव गतिर्मम ।।

इन्द्रनीलमणिसन्निभ देहं वन्द्यमानचरणं मुनिबृन्दैः ।
लम्बमानतुलसीवनमालं चिन्तयामि सततं रघुवीरम् ।।

बुद्धिर्बलं यशोधैर्यं निर्भयत्वमरोगता ।
अजाढ्यं वाक्पटुत्वं च हनूमत् स्मरणात् भवेत् ।।

राममूर्तिनामाहं मन्दानां हितकाम्यया ।
प्रयोगरत्नावलिं च पदच्छेदैः करोमि मां ।।

श्रीः
श्रीगुरुभ्यो नमः हरिः ओम्
श्रीरस्तु

आपस्तंब पूर्वप्रयोग रत्नावलिः

उदक शान्ति विधिः

आदौ शान्तिकाल उच्यते । जन्म नक्षत्रे पुण्यनक्षत्रे विवाह चौळोपनयन समावर्तन पुंसुवन सीमन्तेषु अन्येषु मंगळकार्येषु ग्रहोपरागे ग्रहोत्पातेद्विपात्सु चतुष्पात्सु भयोत्पन्ने दुस्वप्ने भयंकरे (अग्न्याधेये चातुर्मासेषु यज्ञेषु) उदकशान्तिं कुर्यात् ।।

आपस्तंब पूर्व प्रयोगे उदकशान्तिः

ध्रुवन्ते राजा वरुणो ध्रुवंदेवो बृहस्पतिः ।
ध्रुवन्त इन्द्रश्चाग्निश्च राष्ट्रन्धारयतां ध्रुवम् ।।

ऋध्यास्म हव्यैर्नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु । अनूराधान् हविषा वर्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः । दीर्घायुष्यमस्तु ।।

पवित्रं धृत्वा । ओं नमस्सदसे – नमस्सदसः – पतये – नमस्सखीनां – पुरोगाणां – चक्षुषे – नमो दिवे – नमः पृथिव्यै – हरिः ओम् । सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यो नमः । नमस्कृत्वा । अशेषे – हे परिषत् – भवत्पाद मूले – मया – समर्पितां – इमां – सौवर्णीं – दक्षिणां – यत्किञ्चित् दक्षिणां – यथोक्त – दक्षिणामिव – तांबूलञ्च – स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे..... राशौ जातस्य – अस्य मम – कुमारस्य – श्वः करिष्यमाण

(अद्यकरिष्यमाण) चौळोपनयनकर्मांगं(मुहूर्त–लग्न–साद्गुण्यार्थं)अस्य–मम–कुमारस्य–वेदोक्त–आयुषः – अभिवृध्यर्थं – अपमृत्युदोष – परिहारार्थं – सर्वारिष्ट – शान्त्यर्थं – सर्वाभीष्ट – सिध्यर्थं – एभिः – ब्राह्मणैस्सह – बोधायन – उक्त – प्रकारेण – उदक शाति – जप–कर्म्मकर्तुं – योग्यता सिद्धिं – अगृहाण ।। (योग्यता सिद्धिरस्तु इति प्रतिवचनं ।)

(संकल्पः) शुक्लां + शान्तये । ओं भूः + भूर्भुवस्सुवरोम् । ममोपात्त + परमेश्वर – प्रीत्यर्थं । तदेव लग्नं सुदिनं तदेव –ताराबलं चन्द्रबलं – तदेव – विद्या बलं – दैव बलं – तदेव – लक्ष्मीपते – ते अंघ्रियुगं – स्मरामि । करिष्यमाणस्य – कर्म्मणः – अविघ्नेन – परिसमाप्त्यर्थं – आदौ – महागणपति – पूजां – करिष्ये । इति द्विः ।। अप उपस्पृश्य। गणानां त्वा – गणपतिं – हवामहे – कविंकवीनां – उपमश्रवस्तमम् । ज्येष्ठराजं – ब्रह्मणां – ब्रह्मणस्पते – आनश्शृण्वन् – ऊतिभिः सीदसादनं। अस्मिन् – हरिद्राबिंबे – महागणपतिं – ध्यायामि । महागणपतिं– आवाहयामि । महागणपतये नमः – आसनं – समर्पयामि । पादयोः – पाद्यं – समर्पयामि । अर्घ्यं – समर्पयामि । आचममनीयं – समर्पयामि। स्नानं – समर्पयामि । स्नानानन्तरं – आचमनीयं – समर्पयामि। वस्त्रार्थं – आक्षतान् – समर्पयामि । उपवीतार्थं – आक्षतान् – समर्पयामि । आभरणार्थं – अक्षतान् – समर्पयामि । गन्धान्धारयामि । गन्धोपरि – हरिद्राकुंकुमं – समर्पयामि । गन्धोपरि – अक्षतान् – समर्पयामि । पुष्पमालां – समर्पयामि। पुष्पैः पूजयामि । सुमुखाय नमः । एक दन्ताय नमः । कपिलाय नमः। गजकर्णकाय नमः । लंबोदराय नमः । विकटाय नमः

। विघ्नराजाय नमः। विनाकाय नमः । धूमकेतवे नमः । गणाध्यक्षाय नमः । फालचन्द्राय नमः । गजाननाय नमः । वक्रतुण्डाय नमः । शूर्पकर्णाय नमः । हेरंबाय नमः । स्कन्दपूर्वजाय नमः । महागणपतये नमः । नानाविध – पत्रपुष्पाणि – समर्पयामि । धूपार्थं – अक्षतान् – समर्पयामि – दीपार्थं – अक्षतान् – समर्पयामि । धूपदीपानन्तरं – आचमनीयं – समर्पयामि । ओं भूर्भुवस्सुवः – तत्सवितुर्वरेण्यं – भर्गोदेवस्य धीमहि । धियोयोनः प्रचोदयात् । देव सवितः प्रसुव । सत्यन्त्वर्तेन – परिषिञ्चामि । अमृतोपस्तरणमसि । ओं प्राणाय स्वाहा । अपानाय स्वाहा । व्यानाय स्वाहा । उदानाय स्वाहा । समानाय स्वाहा । ब्रह्मणे स्वाहा । महागणपतये नमः – नाळिकेर खण्ड द्वयं – कदलीफलं च निवेदयामि । अमृतापिधानमसि । नैवेद्यानन्तरं आचमनीयं – समर्पयामि । भूर्भुवस्सुवः – पूगीफल – समायुक्तं – नागवल्ली – दळैर्युतं – कर्पूरचूर्ण – संयुक्तं – तांबूलं – प्रतिगृह्यतां । महागणपतये नमः – कर्पूर तांबूलं समर्पयामि । मंत्र पुष्पं समर्पयामि । सुवर्णपुष्पं समर्पयामि । समस्तोपचार पूजां – समर्पयामि । वक्रतुण्ड – महाकाय – सूर्यकोटि – समप्रभ । अविघ्नं – कुरु मे देव – सर्व कार्येषु – सर्वदा । (इति प्रार्थना ।)दर्भयोरासीनः । दर्भौ धारयामणः । पात्न्या सह । शुक्लां + शान्तये । ओं भूः + भूर्भुवस्सुवरोम् । ममोपात्त + प्रीत्यर्थं । शुभे – शोभने – मूहूर्ते – अद्यब्रह्मणः – द्वितीय परार्धे – श्वेतवराह कल्पे – वैवस्वत – मन्वन्तरे – अष्टाविंशति – तमे – कलियुगे – प्रथमे पादे – जंबूद्वीपे – भारत वर्षे – भरत खण्डे – मेरोः – दक्षिणे पार्श्वे – शकाब्दे – अस्मिन् – वर्तमाने – व्यावहारिके – प्रभवादि – षष्टि संवत्सराणां – मध्ये ...... नाम संवत्सरे .... अयणे .... ऋतौ ..... मासे .....पक्षे ..... यां –

शुभ तिथौ ...... वासर– युक्तायां .... नक्षत्रयुक्तायां – शुभ योग – शुभ करण – एवंगुण – विशेषण – विशिष्टायां – अस्यां..... यां – शुभ तिथौ .... नक्षत्रे ... राशौ ... जातस्य – अस्य मम कुमारस्य श्वः (अद्य) करिष्यमाण .... + उदकशांति – कर्म्म करिष्ये । इति द्विः) दर्भौ निरस्य । अप उपस्पृश्य । पत्न्याः दर्भान् उत्तरतः निरस्य – अप उपस्पृश्य।(गणानां त्वा + सादनं) अस्मात् – हरिद्रा बिंबात् – सुमुखं महागणपतिं – यथा स्थानं – प्रतिष्ठापयामि । शोभनार्थे – क्षेमाय – पुनरागमनाय च । (ऋध्यास्म + वीराः । दीर्घायुष्यमस्तु) तांबूलं दक्षिणां च गृहीत्वा – हिरण्य गर्भ – गर्भस्थं – हेमबीजं – विभावसोः अनन्त पुण्य – फलदं – अतश्शान्तिं – प्रयच्छ मे – उदकशान्ति – आरंभ – मुहूर्त – लग्नापेक्षया – जन्म लग्न – चन्द्रलग्न – अपेक्षयाच – आदित्यादीनां – नवानां ग्रहाणां – आनुकूल्य – सिध्यर्थं – ये ये ग्रहाः-शुभेतर – स्थानेषु – स्थिताः – तेषां ग्रहाणां – आनुकूल्य – सिध्यर्थं – ये ये ग्रहाः – शुभस्थानेषु – स्थिताः – तेषां ग्रहाणां – अत्यन्त – अतिशयित – शुभ फल – प्रदातृत्व – सिध्यर्थं –आदित्यादि – नवग्रह – देवता – इष्ट देवता – कुल देवता – प्रीत्यर्थं – यत्किंचित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं, आदित्यादि – नवग्र – देवाता – इष्ट देवता – कुल देवता – प्रीतिं – कामयमानः – तुभ्यमहं – (नानागोत्रेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – तेभ्यः – तेभ्यः) संप्रददे ।। (शुचौ समे दशे गोमयेन पुरतः चतुरश्रं स्थण्डिलं कल्पयित्वा, तदुपरि धान्य राशिं निक्षिप्य, तदुपरि तदर्धं तण्डुलान्, तदुपरि तदर्धं माषांश्च, निक्षिप्य, तस्मिन् प्रादेशमात्रं चतुरश्रं त्रिः दर्भैः प्राचीनं उल्लिखेत्) (मध्ये) ब्रह्मजज्ञानं – प्रथमं – पुरस्तात् – विसीमतः – सुरुचः

– वेन आँवः । सुबुध्नियाः – उपमाः – अस्यविष्ठाः – सतश्चँ-योनिं – असँतश्च – विवँः । (दक्षिणतः) नाकेँसुपर्णं – उपयत् – पतँन्तं – हृदा – वेनँन्तः – अभ्यचँक्षत – त्वा । हिरँण्यपक्षं – वरुँणस्य – दूतं – यमस्यँ योनौ – शकुनं – भुरण्युम् । (उत्तरतः) आप्याँयस्व – समेँतुते – विश्वतँः – सोमवृष्णिँयम् । भवा वाजँस्य – संगथे । (अथ त्रिः उदीचीनं उल्लिखेत्)(मध्ये) यो रुद्रः – अग्नौ – यो अप्सु – य ओषँधीषु – यो रुद्रः – विश्वा – भुवँना – आविवेशँ – तस्मै – रुद्रायँ – नमो अस्तु । (अप उप स्पृश्य) पश्चिमतः) इदं विष्णुः – विचँक्रमे – त्रेधा – निदँधे – पदम् । समूँढमस्य – पाँसुरे । (पुरस्तात्) इन्द्रं विश्वाः – अवीवृधन् – समुद्रव्यँचसं – गिरँः । रथीतँमं – रथीनां – वाजाँनां – सत्पँतिं – पतिं । (उत्तरतो दर्भान् निरस्य – अप उपस्पृश्य) (दूर्वाक्षत फलैः अवकीर्य) (गन्धोदकेन अभ्युक्ष्य) (पुष्पैरवकीर्य) (स्थण्डिल मध्ये प्रागग्रान् दर्भान् संस्तीर्य) (तन्तुवेष्टितं सुधूपितं कुंभं अद्भिः प्रोक्ष्य) (ब्रह्मजज्ञानं इति ऋचा स्थण्डिले कुंभं निधाय) (तिरः पवित्रं उदगग्रं निधाय) (व्याहृतीभिः शुद्धोदकैः पूरयित्वा तं स्पृष्ट्वा जपेत् ।) ब्रह्मँजज्ञानं – प्रथमं – पुरस्तात् – विसीमतः – सुरुचँः – वेन आँवः । स बुध्नियाः – उपमाः – अस्य विष्ठाः – सतँश्च – योनिं – असँतश्च – विवँः । आपोवै – इदँसर्वं – विश्वाँभूतानि – आपँः – प्राणावै – आपँः – पशव आपँः – अन्नमापँः – अमृँतमापँः – सम्राडापँः – विराडापँः – स्वराडापँः – छन्दाँसि – आपँः – ज्योतीँषि – आपँः,यजूँषि – आपँः – सत्यमापँः – सर्वाँदेवताः – आपँः– भूर्भुवस्सुवँः – आप ओं । अपः प्रणँयति । श्रद्धा वै – आपँः – श्रद्धां– एवारभ्यँ – प्रणीयँ – प्रचँरति । अपः प्रणँयति । यज्ञो वै – आपँः

– यज्ञं – एवारभ्य – प्रणीय – प्रचरति । अपः प्रणयति । वज्रोवै– आपः । वज्रमेव – भ्रातृव्येभ्यः – प्रहृत्य – प्रणीय – प्रचरति । अपः प्रणयति । आपोवै – रक्षोघ्नीः। रक्षसां – अपहत्यै । अपः प्रणयति । आपोवै – देवानां – प्रियन्धाम । देवानां – एव – प्रियन्धाम – प्रणीय – प्रचरति । अपः प्रणयति । आपोवै – सर्वा देवताः । देवताः – एवारभ्य – प्रणीय – प्रचरति । अपः प्रणयति । आपोवै – शान्ताः । शांताभिः – एवास्य – शुचं – शमयति । (इत्यभिमंत्र्य)

देवोवः-सविता – उत्पुनातु – अच्छिद्रेण – पवित्रेण – वसोः – सूर्यस्य – रश्मिभिः । (इति कुंभजलं – तिरुत्पूय ।) सहिरत्नानि – दाशुषे – सुवाति – सविता भर्गः । तं भागं – चित्रमीमहे । (इति कुंभरत्नं निक्षिप्य) (कुंभे हिरण्यं निदधाति)

कूर्चाग्रैः – राक्षसान् – घोरान् – छिन्धि – कर्मविघातिनः । त्वामर्पयामि – कुंभेऽस्मिन् – साफल्यं – कुरु – कर्मणि । (इति कूर्चं निधाय ।) वृक्षराज – समुद्भूताः – शाखायाः पल्लवत्वचः । युष्मान् – कुंभे – स्वर्पयामि – सर्वदोष – अपनुत्तये । (इति आम्रपल्लवैः विल्वपल्लवैर्वा अवकीर्य ।) नाळिकेर – समुद्भूत – त्रिनेत्र – हरसम्मत । शिखाया – दुरितं – सर्वं – पापं – पीडांच – मे नुद ।(इति नाळिकेरं निदधाति) सर्वे – समुद्राः – सरितः – तीर्थानिच – नदा ह्रदाः । आयान्तु – अस्य कुमारस्य शान्त्यर्थं – दुरितक्षय – कारकाः । गंगे च – यमुने चैव – गोदावरि – सरस्वति । नर्मदे – सिन्धु – कावेरि – जलेस्मिन् – सन्निधिं – कुरु । (इति प्रार्थ्य)

इमं मे वरुण – श्रुधीहवं – अद्याच मृडय । त्वामवस्युः-आचके। तत्वायामि – ब्रह्मणा – वन्दमानः – तदाशास्ते – यजमानः हविर्भिः ।

अहेँडमानः – व॒रु॒ण॒ – इ॒हबॊ॑धि – उरु॑शँस – मान॑ः – आयु॑ः – प्रमो॑षीः। अस्मिन् – कुंभे – सकल – तीर्थाधिपतिं – वरुणं – ध्यायामि । वरुणं – आवाहयामि । वरुणाय नमः – आसनं – समर्पयामि । पादयोः – पाद्यं समर्पयामि । अर्घ्यं – समर्पयामि । आचमनीयं – समर्पयामि । स्नानं – समर्पयामि । स्नानन्तरं – आचमनीयं – समर्पयामि । वस्त्रं – समर्पयामि। उपवीतार्थं अक्षतान् – समर्पयामि । गन्धान्धारयामि । हरिद्राकुंकुमं – समर्पयामि । गन्धोपरि – अक्षतान् – समर्पयामि । पुष्पाणि – समर्पयामि। पुष्पैः – पूजयामि । वरुणाय नमः । प्रचेतसे नमः । सुरूपिणे नमः । अपां पतये नमः । मकरवाहनाय नमः । जलाधिपतये नमः । पाशहस्ताय नमः। तीर्थराजाय नमः । यादसां पतये नमः । वरुणाय नमः – नानाविध पत्र पुष्पाणि – समर्पयामि । धूपार्थं – अक्षतान् – समर्पयामि । दीपार्थं – अक्षतान् – समर्पयामि ।(नैवेद्यं प्रोक्ष्य) ओं भूर्भुव॒स्सुव॑ः – तत्स॑वि॒तुर्वरे॑ण्यं भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि । धियो॒योन॑ः प्रचो॒दयात् । देव॑सवि॒तः प्रसु॑व । स॒त्यं त्व॒र्तेन – परि॑षिञ्चामि । अ॒मृ॒तो॒प॒स्त॒रण॑मसि । प्रा॒णाय॒स्वाहा॑ । अ॒पाना॒य॒ स्वाहा॑ । व्या॒नाय॒ स्वाहा॑ । उ॒दाना॒य॒ स्वाहा॑ । स॒माना॒य॒ स्वाहा॑ । ब्रह्म॑णे॒ स्वाहा॑ । वरुणाय नमः – गुळोपहारं – कदलीफलं च – निवेदयामि । अ॒मृ॒ता॒पि॒धा॒नम॑सि । नेवेद्यानन्तरं – आचमनीयं – समर्पयामि । भूर्भुव॒स्सुव॑ः – पूगीफल – समायुक्तं – नागवल्ली – दळैर्युतम् । कर्पूरचूर्ण – संयुक्तं – तांबूलं प्रतिगृह्यताम् । वरुणाय नमः – कर्पूरताम्बूलं – समर्पयामि । सर्वोपचारान् – समर्पयामि ।

अस्मिन् उदकशान्ति – जपकर्मणि – प्राच्यां दिशि – जपकर्तारं – त्वां वृणे । दक्षिणस्यां दिशि – जपकर्तारं – त्वां वृणे । प्रतीच्यां दिशि

जपकर्तारं त्वां वृणे । उदीच्यां दिशि – जपकर्तारं त्वां वृणे । आग्नेय्यां दिशि – जपकर्तारं – त्वां वृणे । नैऋऋत्यां दिशि – जपकर्तारं – त्वां वृणे । वायव्यां दिशि – जपकर्तारं – त्वां वृणे । ईशान्यां दिशि – जपकर्तारं – त्वां वृणे । सर्वेभ्यः ब्राह्मणेभ्यो नमः । उदकशान्ति जप कर्म – कुरुध्वम् (वयं कुर्मः इति प्रति वचनं) (शन्नोदेवीः – अभिष्टये – आपो भवन्तु – पीतये – शंयोः – अभिस्रवन्तुनः । ओं भूः – तत्सवितुर्वरेण्यं। ओंभुवः – भर्गो देवस्य धीमहि । ओँ सुवः– धियोयोनः प्रचोदयात् । ओं भूः – तत्सवितुर्वरेण्यं – भर्गोदेवस्य धीमहि । ओं भुवः – धियोयोनः प्रचोदयात् । ओँ सुवः – तत्सवितुर्वरेण्यं – भर्गो देवस्य धीमहि – धियोयोनः प्रचोदयात् । वेदादीन् जपति – कृणुष्वपाजः इत्यनुवाकं, (मदेचिदस्य इति अर्धर्चवर्जं) इन्द्रं वो विश्वतस्परीत्यनुवाकं यत इन्द्र, स्वस्तिदा इति द्वे, महाँ इन्द्रो वज्रबाहु स्सजोषा इति द्वे, ये देवाः पुरस्सद इति पंचभिः पर्यायैः, अग्नये रक्षोघ्न इति पञ्च, अग्निरायुष्मान् इति पञ्च, यावामिन्द्रावरुणायतव्या इति चतस्रः योवामिन्द्रावरुणावित्यष्टौ, अग्नेयशस्विन् इति चतस्रः, ऋताषाडृतधामेत्यनुवाकं दशभिः पर्यायैः, नमो अस्तु सर्पेभ्यः, अयं पुरो हरिकेशः,आशुश्शिशानः, शश्चमे, ममाग्ने, अग्नेर्मन्वे, समीचीनामासि इति षड्भिः पर्यायैः, हेतयोनामस्थ इति षड्भिः पर्यायैः , शतायुधाय इति पञ्च, भूतं भव्यं भविष्यत् इत्यनुवाकं, इन्द्रोदधीचो अस्तभिः इति अनुवाकं, चक्षुषोहेते इति आरभ्य भ्रातृव्यं पादयामसि इत्यन्तं, प्राणोरक्षति, सिँहेव्याघ्र, अहमस्मि, तासूर्याचन्द्रमसा, अग्निर्नः पातु, ऋध्यास्म, नवोनवोभवति इति एतान् अनुवाकान्, अग्नयेस्वाहा कृत्तिकाभ्यस्स्वाहा, मित्राय स्वाहानूराधेस्वाहा, दधिक्रविण्णः, आपोहिष्ठा, यच्चिद्धिते, उदुत्तमं वरुणपाशं, हिरण्यवर्णाः, पवमानः, व्याहृतीः,

तच्छंयोरावृणीमहे,आयुष्य सूक्तं, आभिगीर्भिः, (त्रिवारं ओं नमो ब्रह्मणे) इति जपित्वा ।

तत्वायामि + प्रमोषीः । अस्मात् – कुंभात् – सकल तीर्थाधिपतिं वरुणं – यथास्थानं – प्रतिष्ठापयामि । शोभनार्थे + आगमनाय च । प्रोक्षणं – दधिक्राविण्णो + तारिषत् । आपोहिष्ठा+ आपोजनयथाचनः । देवस्यत्वा सवितुःप्रसवे । अश्विनो र्बाहुभ्याम् पूष्णोहस्ताभ्याम् । अश्विनोर्भैषज्येन । तेजसे ब्रह्मवर्चसायाभिषिंचामि । देवस्यत्वा + हस्ताभ्यां । सरस्वत्यै भैषज्येन । वीर्यायान्नाद्यायाभिषिंचामि । देवस्यत्वा + हस्ताभ्यां। इन्द्रस्येन्द्रियेण । श्रियै यशसे बलायाभिषिंचामि । देवस्यत्वा सवितुः प्रसवेश्विनो र्बाहुभ्यां पूष्णोहस्ताभ्या सरस्वत्यै वाचो-यन्तुर्यन्त्रेणाग्नेस्त्वा साम्राज्येनाभिषिंचामीन्द्रस्यत्वा साम्राज्ये-नाभिषिंचामि बृहस्पतेस्त्वासाम्राज्येनाभिषिंचामि । आयुराशास्ते । सुप्रजास्त्वमाशास्ते । सजातवनस्यामाशास्ते । उत्तरान्देवयज्यामाशास्ते । भूयो हविष्करण माशास्ते । दिव्यंधामाशास्ते । विश्वं प्रियमाशास्ते। यदनेन हविषाऽशास्ते । तदश्यात्तदृध्यात् । तदस्मै देवारासन्ताम्। द्रुपदादिवेन्मुमुचानः । स्विन्नस्नात्वीमलादिव । पूतं पवित्रेणेवाज्यम् । आपश्शुन्धन्तुमैनसः । भूर्भुवस्सुवो भूर्भुवस्सुवो भूर्भुवस्सुवः ।

आपइत् – वाउ–भेषजीः – आपः – अमीवचातनीः-आपः – सर्वस्य – भेषजीः – तास्ते कृण्वन्तु – (तामेकृण्वन्तु) भेषजम् । अकाल – मृत्युहरणं – सर्वव्याधि – निवारणं – समस्त – पापक्षयकरं – वरुणपादोदकं – शुभम् । इति प्राशयेत् । कुमारं कुंभजलेन स्नापयित्वा । वस्त्रादिभिः अलंकृत्य । ब्राह्मणेभ्यः दक्षिणां दद्यात् । हिरण्य गर्भगर्भस्थं-

हेमबीजं – विभावसोः – अनन्तपुण्य – फलदं – अतश्शान्तिं – प्रयच्छमे । अद्य कृत – उदकशान्ति जपकर्तृभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – तत्फल स्वीकरणार्थं – यत्किञ्चित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं – नानागोत्रेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – तेभ्यस्तेभ्यः – संप्रददे ।।

पुरस्तादुपविष्टाय सुवर्णं, दक्षिणत उपविष्टाय रजतं, पश्चादुपविष्टाय कांस्यं, उत्तरत उपविष्टाय वासः । आग्नेय्यादि दिक्षु उपविष्टेभ्यश्च दक्षिणां दत्वा । आचार्याय विशेषतः दद्यात् ।।

।। इति उदकशान्ति प्रयोगः ।।

ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோகः

உதகஶாந்தி

த்ருவந்தே ராஜா வருணோ த்ருவந்தே வோ ப்ருஹஸ்பதி: । த்ருவந்த இந்த்ரஸ்சாக்னிஸ்ச ராஷ்ட்ரந்தாரயதாம் த்ருவம் ।।

ரித்யாஸ்ம ஹவ்யைர் நமஸோப ஸத்ய । மித்ரம் தேவம் மித்ரதேய்ன்னோ அஸ்து । அனூராதான் ஹவிஷா வர்த்தயந்த:। ஶதம் ஜீவேம ஶரதஸ் ஸ வீரா: । தீர்க்காயுஷ்ய மஸ்து । (பவித்ரம் போட்டுக்கொண்டு) (வெற்றிலை பாக்கு, தக்ஷிணை எடுத்துக்கொண்டு, நின்றுகொண்டு) ஓம் நமஸ் ஸத்ஸே - நமஸ்ஸத்ஸ: - பத்யே - நமஸ்ஸகீனாம். புரோகாணாம் -

சக்ஷுஷே - நமோதிவே - நம: ப்ருதிவ்யை - ஹரி: ஓம் । ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । (நமஸ்காரம் செய்து) அபேஷே - ஹே பரிஷத் - பவத் - பாதமூலே - மயா - ஸமர்ப்பிதாம் - இமாம் - ஸௌவர்ணீம் - தக்ஷிணாம் - யத்கிஞ்சித் - தக்ஷிணாம் - யதோக்த - தக்ஷிணாமிவ - ஸ்வீக்ருத்ய । ....நக்ஷத்ரே. .... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய ...... அஸ்ய - மம- குமாரஸ்ய - ஶ்வ: - கரிஷ்யமாண (அத்ய - கரிஷ்யமாண) சௌளோபநயன - கர்மாங்கம் (முஹூர்த்த லக்ன ஸாத்குண்யார்த்தம்) அஸ்ய மம- குமாரஸ்ய - வேதோக்த - ஆயுஷ: - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - அபம்ருத்யு தோஷ - பரிஹாரார்த்தம் - ஸர்வாரிஷ்ட - ஶாந்த்யர்த்தம் - ஸர்வாபீஷ்ட- ஸித்யர்த்தம் - ஏபி: - ப்ராம்ஹணைஸ்ஸஹ - போதாயன - உக்த - ப்ராகாரேண - உதக ஶாந்தி - ஜப கர்ம - கர்த்தும், யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (யோக்யதா ஸித்திரஸ்து என்று ப்ரதி வசனம்) (ஸங்கல்பம்) : - ஶுக்லாம் + ஶாந்தயே । ஓம் பூ: + பூர்புவஸ்ஸுவரோம் । மமோபாத்த + ப்ரீத்யர்த்தம் - தயேவ - லக்னம் - ஸுதினம் - ததேவ - தாராபலம் - சந்த்ரபலம் - ததேவ - லக்ஷ்மீ பதே - தே - அங்க்ரியுகம் - ஸ்மராமி । கரிஷ்யமாணஸ்ய - கர்மண: - அவிக்னேன - பரிஸமாப்த்யர்த்தம் - ஆதௌ - மஹாகணபதி - பூஜாம் - கரிஷ்யே । (2 - தடவை) (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) (அக்ஷதையை எடுத்துக்கொண்டு) கணானாந்த்வா - கணபதிம் - ஹவாமஹே - கவிங்கவீனாம் - உபமஶ்ர வஸ்தமம்- ஜ்யேஷ்டராஜம் - ப்ரம்ஹணாம் - ப்ரம்ஹணஸ்பதே - ஆன்ஶ்ருவண்வன் - ஊதிபி: - ஸீத ஸாதனம் । அஸ்மின் - ஹரித்ரா பிம்பே - மஹா கணபதிம் - த்யாயாமி । மஹா கணபதிம் - ஆவாஹயாமி । மஹாகணபதயே நம: - ஆஸனம் - ஸமர்ப்பயாமி । பாதயோ: - பாத்யம் - ஸமர்ப்பயாமி ।

அர்க்யம் - ஸமர்ப்பயாமி । ஆசமனீயம் - ஸமர்ப்பயமாமி । ஸ்நானம் - ஸமர்ப்பயமாமி । ஸ்நாநந்தரம் - ஆசமனீயம் - ஸம்ர்ப்பயமாமி । வஸ்த்ரார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயமாமி । உபவீதார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயமாமி । ஆபரணார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயமாமி । கந்தான் தாரயாமி । ஹரித்ரா குங்குமம் - ஸமர்ப்பயமாமி । கந்தோபரி - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயமாமி । புஷ்பமாலாம் - ஸமர்ப்பயமாமி । புஷ்பை: - பூஜயாமி । ஸுமுகாய நம: । ஏகதந்தாய நம: । கபிலாய நம: । கஜகர்ணகாய நம: । லம்போதராய நம: । விகடாய நம: । விக்னராஜாய நம: । விநாயகாய நம: । தூமகேதவே நம: । கணாத்யக்ஷாய நம: । பாலசந்த்ராய நம: । கஜானனாய நம: । வக்ர துண்டாய நம: । சூர்ப்ப கர்ணாய நம: । ஹேரம்பாய நம: । ஸ்கந்த பூர்வஜாய நம: । மஹாகணபதயே நம: - நானாவித பத்ர புஷ்பாணி - ஸமர்ப்பயமாமி । தூபார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயமாமி । தீபார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயமாமி । தூப-தீபாநந்தரம் ஆசமனீயம் - ஸமர்ப்பயமாமி ।(நைவேத்யம்) ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - தத்ஸ விதுர்வரேண்யம்-பர்க்கோ தேவஸ்ய - தீமஹி । தியோயோன: - ப்ரசோதயாத் । தேவ ஸவித: - ப்ரஸுவ । ஸத்யந்த்வர்த்தேன - பரிஷிஞ்சாமி । அம்ருதோபஸ்தரணமஸி । ஓம் ப்ராணாய ஸ்வாஹா । அபாநாய ஸ்வாஹா । வ்யாநாய ஸ்வாஹா । உதாநாய ஸ்வாஹா । ஸமாநாய ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே ஸ்வாஹா । மஹாகணபதயே நம: - நாளிகேர கண்டத்வயம் - கதலீ பலஞ்ச - நிவேதயாமி । அம்ருதா பிதாநமஸி । நைவேத்யாநந்தரம் - ஆசமனீயம் ஸமர்ப்பயாமி । பூர்புவஸ்ஸுவ: - பூகீபல - ஸமாயுக்தம் - நாகவல்ல்லீ - தளையுதம் - கர்ப்பூர சூர்ண - ஸம்யுக்தம் - தாம்பூலம் -

ப்ரதிக்ருஹ்யதாம் । மஹாகணபதயே நம: । கர்ப்பூர தாம்பூலம் ஸமர்ப்பயாமி । மந்த்ர புஷ்பம் - ஸமர்ப்பயாமி । ஸ்வர்ண புஷ்பம் -ஸமர்ப்பயாமி । ஸமஸ்தோபசார - பூஜாம் ஸமர்ப்பயாமி । (ப்ரார்த்தனை) வக்ரதுண்ட - மஹாகாய - ஸூர்யகோடி - ஸமப்ரப । அவிக்னம் - குரு - மே - தேவ - ஸர்வ கார்யேஷு- ஸர்வதா (இரண்டு தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக் கொண்டு, இரண்டு தர்ப்பங்களை பவித்ரத்துடன் சேர்த்துக்கொண்டு, (பத்னியாஸஹ) மனைவியின் கையில் தர்ப்பங்களைக் கொடுத்து, கணவரைத் தொட்டுக்கொள்ளச் செய்து, ஸங்கல்பம் செய்யவும்) ஶுக்லாம் + ஶாந்தயே) ஓம்பூ: + பூர்புவஸ்ஸுவரோம்) (மமோபாக்த + ப்ரீத்யர்த்தம்) ஶுபே - ஶோபனே - முஹூர்த்தே - அத்ய ப்ரம்ஹண: த்விதீய பரார்த்தே - ஶ்வேத வராஹ கல்பே - வைவஸ்வத - மன்வந்தரே - அஷ்டாவிம்ஶதி தமே - கலியுகே - ப்ரதமேபாதே - ஜம்பூத்வீபே - பாரத வர்ஷே - பரத கண்டே - மேரோ: தக்ஷிணே பார்ஶ்வே - ஶகாப்தே - அஸ்மின் - வர்த்தமானே - வ்யாவஹாரிகே - ப்ரபவாதி - ஷஷ்டி ஸம்வத்ஸராணாம் - மத்யே - .... நாம ஸம்வத்ஸரே - உத்தராயணே - .... ருதௌ .... மாஸே .... பக்ஷே .... யாம் - ஶுபதிதௌ ...... வாஸர யுக்தாயாம் ..... நக்ஷத்ர - யுக்தாயாம் - ஶுபயோக -ஶுப கரண - ஏவம் குண - விஶேஷண - விஶிஷ்டாயாம் - அஸ்யாம் .... யாம் - ஶுபதிதௌ ------- நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ ஜாதஸ்ய - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய - ஶ்வ: (அத்ய) கரிஷ்யமாண + உதக ஶாந்தி - ஜப கர்ம - கரிஷ்யே (2 தடவை) (பவித்ரத்துடன் சேர்த்துக்கொண்ட இரண்டு தர்ப்பங்களை வடபுரம் போட்டுவிட்டு - ஜலத்தைத் தொடவும் । பத்னியின் கையிலுள்ள தர்ப்பங்களையும் வடபுரம் போட்டுவிட்டு அவள் கையில் தீர்த்தம் விட்டு அலம்பச் செய்யவும்) (கணான்ந்த்வா + ஸாத்னம்) அஸ்மாத் - ஹரித்ரா பிம்பாத் -

ஸுமுகம் - மஹாகணபதிம் - யதாஸ்தானம் - ப்ரதிஷ்டாபயாமி । ஶோபனார்த்தே - க்ஷேமாய - புன: - ஆகமனாய ச । (ரித்யாஸ்ம் + வீரா:) (தீர்க்காயுஷ்யமஸ்து) தாம்பூலம், தக்ஷிணை எடுத்துக்கொண்டு) ஹிரண்யகர்ப்ப - கர்ப்பஸ்தம் - ஹேம பீஜம் - விபாவஸோ:- அநந்தபுண்ய பலதம் - அதஶ் ஶாந்திம் - ப்ரயச்சமே - உதகஶாந்தி - ஆரம்ப முஹூர்த்த - லக்ன - அபேக்ஷயா - ஜன்ம லக்ன - சந்த்ரலக்ன - அபேக்ஷயாச - ஆதித்யாதீனாம் - நவானாம் - க்ரஹாணம் - ஆனுகூல்ய ஸித்யர்த்தம் - யேயே - க்ரஹா: - ஶுப - இதரஸ்தானேஷு - ஸ்திதா: தேஷாம் - க்ரஹாணாம் - ஆனுகூல்ய - ஸித்யர்த்தம் - யேயே - க்ரஹா: -ஶுபஸ்தானேஷு - ஸ்திதா: - தேஷாம் - க்ரஹாணாம் - அத்யந்தம் - அதிஶயித - ஶுப பல - ப்ரதாத்ருத்வ - ஸித்யர்த்தம் - ஆதித்யாதி - நவக்ரஹ தேவதா - இஷ்ட தேவதா - குல தேவதா - ப்ரீத்யர்த்தம் யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் ஆதித்யாதி - நவக்ரஹ தேவதா - இஷ்ட தேவதா - குல தேவதா - ப்ரீதிம் - காமயமான: - துப்யமஹம் - (நாநாகோத்ரேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - தேப்யஸ்தேப்ய:) ஸம்ப்ரததே । பசுஞ்சாணியால் சதுரமாக மெழுகி அதன்மேல் இரண்டு மரக்கால் தான்யம் - அதில் பாதி அளவு அரிசி - அதில் பாதி அளவு உளுந்து போட்டு சதுரமாக பரப்பி - (மூன்று தர்ப்பங்களால் மேற்கு திக்கிலிருந்து கிழக்கு திக்காக கோடு போடவும்)(மந்த்ரம்: - மத்தியில்) ப்ரம்ஹஜஜ்ஞானம் - ப்ரதமம் - புரஸ்தாத் - விஸீமத: - ஸுருச: - வேந ஆவ: । ஸபுத்னியா: - உபமா: - அஸ்ய விஷ்டா: - ஸதஸ்ச - யோநிம் - அஸ்தஸ் ச -விவ: ।(தெற்கில்) நாகே ஸுபர்ணம் - உபயத் - பத்ந்தம் - ஹ்ருதா - வேந்த: - அப்யச்க்ஷத - த்வா । ஹிரண்ய பக்ஷம் - வருணஸ்ய - தூதம் - யமஸ்ய - யோநெள -

ஶகுனம்- புரண்யும் ।(வடக்கில்) ஆப்யாயஸ்வ - ஸமேதுதே - விஶ்வத்: - ஸோமவ்ருஷ்ண்யம் । பவா வாஜஸ்ய - ஸங்கதே । (தெற்கு திக்கிலிருந்து வடக்கு திக்காக கோடு போடவும்) (மத்தியில்) யோ ருத்ர: - அக்நௌ - யோ அப்ஸு - ய ஓஷ்தீஷு - யோருத்ர: - விஶ்வா - புவ்னா - ஆவி வேஶ - தஸ்மை ருத்ராய் - நமோ அஸ்து । (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) மேற்கில்) இதம் விஷ்ணு: - விசக்ரமே - த்ரேதா - நித்தே - பதம் । ஸமூடமஸ்ய - பாகும் ஸுரே । (கிழக்கில்) இந்த்ரம் விஶ்வா: - அவீவ்ருதன் - ஸமுத்ர வ்யசஸம் - கிர: । ரதீதமம் - ரதீநாம் - வாஜாநாம் - ஸத்பதிம் - பதிம் ॥ (தர்ப்பங்களை வடபுரம் போடவும் (அருகம்புல், அக்ஷதை, பழம் இவைகளைப் போட்டு, சந்தன ஜலத்தால் ப்ரோக்ஷணம் செய்து, புஷ்பங்களைப் போட்டு, கிழக்கு நுனியாக தர்ப்பங்களைப் பரப்பி, நூல் சுற்றிய கும்பத்தை சாம்பராணி புகை காட்டி, ப்ரோக்ஷணம் செய்து, ப்ரும்ஹ ஜஜ்ஞானம் என்ற மந்திரத்தால் வைத்து, பூர்புவஸ்ஸுவ: என்று சொல்லி ஜலம் நிரப்பி, தொட்டுக்கொண்டு மந்த்ரம் சொல்லவும்) ப்ரம்ஹஜஜ்ஞானம் - ப்ரதமம் - புரஸ்தாத் - விஸீமத: - ஸு ருச: - வேந ஆவ: - ஸபுத்நியா: - உபமா: - அஸ்ய விஷ்டா: - ஸதஸ்ச - யோநிம் - அஸ்தஸ்ச - விவ: । ஆபோவை - இதகும் ஸர்வம் - விஶ்வா பூதாநி - ஆப: - ப்ராணாவை - ஆப: - பஶவ ஆப: - அன்னமாப: - அம்ருதமாப: - ஸம்ராடாப: - விராடப: - ஸ்வராடாப: - சந்தாகும்ஸி - ஆப: - ஜ்யோதீகும்ஷி - ஆப: - யஜூகும்ஷி - ஆப: - ஸத்யமாப: - ஸர்வா தேவதா: - ஆப: - பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஆப ஓம் । அப: ப்ரண்யதி - ஶ்ரத்தாவை - ஆப: - ஶ்ரத்தாம் - ஏவாரப்ய - ப்ரணீய - ப்ரசரதி । அப: ப்ரண்யதி । யக்ஞோவை - ஆப: - யக்ஞம் - ஏவாரப்ய - ப்ரணீய - ப்ரசரதி । அப: ப்ரண்யதி । வஜ்ரோவை - ஆப: -

வஜ்ரமேவ - ப்ராத்ருவ்யேப்ய: - ப்ரஹ்ருத்ய் - ப்ரணீய் - ப்ரசரதி । அப: ப்ரண்யதி । ஆபோவை - ரக்ஷோக்னீ: - ரக்ஷஸாம் - அப்ஹ த்யை । அப: ப்ரண்யதி । ஆபோவை - தேவாநாம் - ப்ரியந்தாம் । தேவாநாம் - ஏவ - ப்ரியந்தாம் - ப்ரணீய் - ப்ரசரதி । அப: ப்ரண்யதி । ஆபோவை - ஸர்வா தேவதா: / தேவதா: - ஏவாரப்ய் - ப்ரணீய் - ப்ரசரதி । அப: ப்ரண்யதி । ஆபோவை - ஶாந்தா: । ஶாந்தாபி: - ஏவாஸ்ய் - ஶுசம் - ஶமயதி । (ஒட்டை அளவு இரண்டு நுனி தர்ப்பங்களினால் கும்ப ஜலத்தை கிழக்கிலிருந்து மேற்கே தள்ளவும்) (மந்த்ரம்) : - தேவோவ: - ஸவிதா - உத்புநாது । அச்சித்ரேண - பவித்ரேண । வஸோ: - ஸூர்யஸ்ய - ரஶ்மிபி: । (கும்பத்தில் ரத்னம் போட) - ஸஹி ரத்நாநி - தாஶுஷே - ஸுவாதி - ஸவிதா - பக: । தம் பாகம் - சித்ரமீமஹே । (கூர்ச்சம் வைக்க) :- கூர்ச்சாக்ரை: - ராக்ஷஸாந் - கோரான் - சிந்தி - கர்ம விகாதின: । த்வாம் - அர்ப்பயாமி - கும்பேஸ்மின் - ஸாபல்யம் - குரு - கர்மணி । (மாவிலை கொத்து அல்லது பில்வக் கொத்து வைக்க) :- வ்ருக்ஷராஜ - ஸமுத்பூதா: - ஶாகாயா: - பல்லவத்வச: । யுஷ்மான் - கும்பே - ஸ்வர்ப்பயாமி - ஸர்வதோஷ - அபனுத்தயே । (தேங்காய் வைக்க) : - நாளிகேர - ஸமுத்பூத - த்ரிநேத்ர - ஹரஸம்மத । ஶிகயா - துரிதம் - ஸர்வம் - பாபம் - பீடாஞ்ச - மேநுத । ஸர்வே - ஸமுத்ரா: ஸரித: - தீர்த்தானிச - நதா: - ஹ்ரதா: । ஆயாந்து - அஸ்ய - மம குமாரஸ்ய - ஶாந்த்யர்த்தம் - துரிதக்ஷய - காரகா: । கங்கேச - யமுநேசைவ - கோதாவரி - ஸரஸ்வதி । நர்மதே - ஸிந்து - காவேரீ - ஜலேஸ்மின் - ஸந்நிதிம்- குரு ।। (கும்பத்தில் வருண பூஜை செய்ய) : - இமம்மே வருண - ஶ்ருதீஹவம் - அத்யாச ம்ருடய । த்வாம் வஸ்யு: - ஆசகே । தத்வாயாமி - ப்ரம்ஹணா - வந்தமான: -

ததாஶாஸ்தே - யஜ்மான: - ஹவிர்ப்பி: । அஹேடமான: - வருண - இஹபோதி - உருஶகும்ஸ - மாந: - ஆயு: -ப்ரமோஷீ: । அஸ்மின் - கும்பே - ஸகல தீர்த்தாதிபதிம் - வருணம் - த்யாயாமி । வருணம் - ஆவாஹயாமி । வருணாய நம: - ஆஸனம் -ஸமர்ப்பயாமி । பாதயோ: - பாத்யம் - -ஸமர்ப்பயாமி । அர்க்யம் - ஸமர்ப்பயாமி । ஆசமனீயம் - -ஸமர்ப்பயாமி । ஸ்நானம் - ஸமர்ப்பயாமி । ஸ்நாநந்தரம் - ஆசமனீயம் -ஸமர்ப்பயாமி । வஸ்த்ரம் -ஸமர்ப்பயாமி । உபவீதம் -ஸமர்ப்பயாமி । ஆபரணம் -ஸமர்ப்பயாமி । கந்தான் தாரயாமி । ஹரித்ரா குங்குமம் -ஸமர்ப்பயாமி । கந்தோபரி - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயாமி । புஷ்ப மாலாம் - ஸமர்ப்பயாமி । புஷ்பை: - பூஜயாமி । வருணாய நம: । ப்ரசேதஸே நம: । ஸுரூபிணே நம: । அபாம்பதயே நம: । மகர வாஹநாய நம: । ஜலாதிபதயே நம: । பாஶஹஸ்தாய நம: । தீர்த்தராஜாய நம: । யாதஸாம்பதயே நம: । வருணாய நம: - நாநாவித பத்ர புஷ்பாணி - ஸமர்ப்பயாமி । தூபார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயாமி । தீபார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயாமி । தூபதீபானந்தரம் ஆசமனீயம் - ஸமர்ப்பயாமி । (நைவேத்யம்) (ப்ரோக்ஷ்ய) ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - தத்ஸ விதுர்வரேண்யம் - பர்க்கோ தேவஸ்ய - தீமஹி - தியோயோன: ப்ரசோதயாத் । தேவ ஸவித: ப்ரஸுவ। ஸத்யம் - த்வர்த்தேந - பரிஷிஞ்சாமி । அம்ருதோபஸ்தரணமஸி । ப்ராணாய ஸ்வாஹா । அபாநாய ஸ்வாஹா । வ்யாநாய ஸ்வாஹா । உதாநாய ஸ்வாஹா । ஸமாநாய ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே ஸ்வாஹா । வருணாய நம: - குளோபஹாரம் - கதலீபலம் - நிவேதயாமி । நைவேத்யாநந்தரம் । ஆசமனீயம் - ஸமர்ப்பயாமி । பூர்புவஸ்ஸுவ: । பூகீபல - ஸமாயுக்தம் - நாகவல்லீ - தளைர்யுதம் - கர்ப்பூர சூர்ண - ஸம்யுக்தம் -

தாம்பூலம் - ப்ரதி க்ருஹ்யதாம் । வருணாய நம: - கர்ப்பூர தாம்பூலம் - ஸமர்ப்பயாமி । ஸர்வோபசாரான் - ஸமர்ப்பயாமி । அஸ்மின் - உதகஶாந்தி ஜப கர்மணி - ப்ராச்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । தக்ஷிணஸ்யாம் திஶி- ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । ப்ரதீச்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । உதீச்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । ஆக்நேய்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । நைருத்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । வாயவ்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । ஈஶான்யாம் திஶி ஜபகர்த்தாரம் - த்வாம் - வ்ருணே । ஸர்வேப்ய: ப்ராம்ஹணேப்யோ நம: । உதக ஶாந்தி - ஜபகர்ம - குருத்வம் । (வயம் குர்ம: என்று ப்ரதி வசனம்) (கும்பத்தை தொட்டுக் கொண்டு): - ஶன்னோ᳚தேவீ: - அ॒பிஷ்ட॑யே - ஆப॑ோ பவந்து - பீ॒தயே । ஶம்யோ: - அ॒பிஸ்ர॑வந்துன: । ஓம் பூ: - தத்ஸ॑ வி॒துர்வரே॑ண்யம் । ஓம் புவ: - பர்க்கோ᳚தே॒வஸ்ய॑- தீ॒ம॒ஹி॒ । ஓகும் ஸுவ: - தியோயோன: ப்ரசோதயாத் । ஓம் பூ: - தத்ஸ விதுர்வரேண்யம் - பர்க்கோதேவஸ்ய தீமஹி । ஓம் புவ: தியோயோன: ப்ரசோதயாத் । ஓகும் ஸுவ: - தத்ஸ॑ வி॒துர்வரே॑ண்யம் - பர்க்கோ᳚தே॒வஸ்ய॑ தீமஹி தியோயோன: ப்ரசோதயாத் । (உதக ஶாந்தி ஜபம்) - அக்னி மீளே + அபிஸ்ரவந்துன: । க்ருணுஷ்பாஜ:, இந்த்ரம்வோ விஶ்வதஸ்பரி, யத இந்த்ரபயாமஹே, யே தேவா: புரஸ்ஸத:, அக்னிராயுஷ்மான், யாவாமிந்த்ரா வருணாயதவ்யா, அக்னேயஶஸ்வின், ரிதாஷாட்ரித தாம, நமோ அஸ்து ஸர்பேப்ய:, அயம்புரோஹரிகேஶ:, ஆஶுஶ்ஶிஶாந:, ஶஞ்சமே, மமாக்நே; அக்நேர்மன்வே, ஸமீசீ நாமாஸி, ஹேதயோ நாமஸ்த, ஶதாயுதாய, பூதம் பவ்யம் பவிஷ்யத், இந்த்ரோ ததீசோ அஸ்தபி:, சக்ஷுஷோ ஹேதே, ப்ராணோ

ரக்ஷதி, ஸிகும்ஹேவ்யாக்ர, அஹமஸ்மி, தாஸூர்யாசந்த்ரமஸா, அக்னிர்ந: பாது, ரித்யாஸ்ம ஹவ்யை:, நவோ நவோபவதி, அக்னயே ஸ்வாஹா க்ருத்திகாப்ய ஸ்வாஹா, மித்ராயஸ்வாஹாநூராதேப்ய ஸ்வாஹா, ததிக்ராவிண்ண:, ஆபோஹிஷ்டா, யச்சித்திதே, உதுத்தமம் வருணபாஶம், ஹிரண்ய வர்ணா:, பவமான:, தச்சம்யோரா வ்ருணீமஹே, யோ ப்ரம்ஹா, ஆபிர்கீர்பி:) ஓம் நமோ ப்ரம்ஹணே (3 தடவை)

வருணம் உத்வாஸனம்): - தத்வாயாமி + ப்ரமோஷீ: । அஸ்மாத் - கும்பாத் - வருணம் - யதாஸ்தானம் - ப்ரதிஷ்டாபயாமி । ஶோபனார்த்தே + ஆகமநாயச ।। ப்ரோக்ஷணம்): ததிக்ராவிண்ண: + ஆபோஜநய்தாசன: । தேவஸ்ய்த்வா ஸவிது: ப்ரஸவே । அஶ்விநோர் பாஹுப்யாம் । பூஷ்ணோ ஹஸ்தாப்யாம் । அஶ்விநோர் பைஷ்ஜ்யேந । தேஜ்ஸே ப்ரம்ஹ வர்ச்சஸா யாபிஷிஞ்சாமி । தேவஸ்ய்த்வா + ஹஸ்தாப்யாம் । ஸர்ஸ்வத்யை பைஷ்ஜ்யேந । வீர்யா யான்னாத்யா யாபிஷிஞ்சாமி । தேவஸ்ய்த்வா + ஹஸ்தாப்யாம் । இந்த்ரஸ்யேந்த்ரியேண ஶ்ரீயை யஶஸெ. பலாயாபிஷிஞ்சாமி । தேவஸ்யத்வா ஸவிது: ப்ரஸவேஸ்விநோர் பாஹுப்யாம் பூஷ்ணோ ஹஸ்தாப்யாகும் ஸர்ஸ்வத்யை வாசோயந்துர் யந்த்ரேணாக்நேஸ்த்வா ஸாம்ராஜ்யேநாபிஷிஞ்சா மீந்த்ரஸ்யத்வா ஸாம்ராஜ்யே-நாபிஷிஞ்சாமி ப்ருஹஸ்பதேஸ்த்வா ஸாம்ராஜ்யேநாபிஷிஞ்சாமி । ஆயுராஶாஸ்தே । ஸுப்ரஜாஸ்த்வமாஶாஸ்தே । ஸஜாத-வநஸ்யாமாஶாஸ்தே உத்தராந்தேவ யஜ்யாமாஶாஸ்தே । பூயோ ஹவிஷ்கரணமாஶாஸ்தே । திவ்யம் தாமாஶாஸ்தே । விஶ்வம் ப்ரியமாஶாஸ்தே । யதநேன ஹவிஷாஶாஸ்தே ததஶ்யாத்தத்ருத்யாத் । ததஸ்மை தேவாராஸந்தாம் । த்ருபதாதிவேன் முமுசாந: । ஸ்வின்னஸ்நாத்வீ மலாதிவ । பூதம் பவித்ரேணேவாஜ்யம் । ஆபஶ்ஶுந்தந்து மைநஸ: । பூர்புவஸ்ஸுவ: (தீர்த்த ப்ராஶனம்): - ஆபஇத் - வாஉபேஷஜீ: - ஆப: -அமீவ சாதநீ: - ஆப: - ஸர்வஸ்ய - பேஷஜீ: - தாஸ்தே -

- க்ருண்வந்து - பேஷஜம் । (தாமே க்ருண்வந்து பேஷஜம்) அகாலம்ருத்யுஹரணம் - ஸர்வ வ்யாதி நிவாரணம், ஸமஸ்த பாபக்ஷயகரம் - வருண பாதோதகம் - ஶுபம் । (கும்ப ஜலத்தால் குமாரனை ஸ்நானம் செய்வித்து வஸ்த்ரம் முதலியவைகளால் அலங்காரமும் செய்து) (ப்ராம்ஹணர்களுக்கு தக்ஷிணை கொடுக்க): - ஹிரண்ய கர்ப்ப - கர்ப்பஸ்தம் - ஹேமபீஜம் - விபாவஸோ: - அநந்த புண்ய பலதம் - அதஶ்ஶாந்திம் - ப்ரயச்சமே । அத்ய க்ருத - உதக ஶாந்தி - ஜப கர்த்ருப்ய: ப்ராம்ஹணேப்ய: தத்பல - ஸ்வீகரணார்த்தம் - யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் - நாநா கோத்ரேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: தேப்யஸ்தேப்ய: - ஸம்ப்ரததே ॥

(கிழக்கு திக்கில் உட்கார்ந்து ஜபம் செய்தவருக்கு பவுன் । தெற்கு திக்கில் ஜபம் செய்தவருக்கு - வெள்ளி । மேற்கு திக்கில் ஜபம் செய்தவருக்கு - வெண்கலம் । வடக்கு திக்கில் ஜபம் செய்தவருக்கு - வஸ்திரம் । மற்ற திக்குகளில் உட்கார்ந்து ஜபம் செய்தவர்களுக்கு தக்ஷிணை கொடுத்து, (ஆசார்யனுக்கு) ப்ருஹஸ்பதிக்கு விசேஷமான தக்ஷிணையும் கொடுக்க வேண்டும்.

உதக ஶாந்தி ப்ரயோகம் முற்றிற்று

अंकुरार्पण प्रयोगः

तत्रादौ अंकुरार्पण कर्म्म उच्यते । चौळोपनयने स्नाने दंपत्योश्च विवाहके । अग्न्याधाने सोमे च कुर्यादङ्कुरवापनं । उत्सवात्पूर्वं सप्तमेऽह्नि पञ्चमेऽह्नि तृतीयेऽह्नि वा । सायाह्न प्रदोषे वा । यद्वा, सद्योवा कुर्यात् । सद्यः काल पक्षे अङ्कुरवापनं कृत्वा प्रतिसरबन्धः कर्तव्यः।

शुक्लांबरधरं + प्रीत्यर्थं । अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ । .... नक्षत्रे .... राशौ – जातस्य – अस्य मम – कुमारस्य – श्वः (अद्य) करिष्यमाण – चौळोपनयन – कर्मागं – अंकुरार्पण – कर्म करिष्ये । तदंगं – पंचपालिका – शुध्यर्थं – शुध्यर्थ – स्वस्ति पुण्याहवाचनं च करिष्ये । (अप उपस्पृश्य) इमं मे वरुण + प्रमोषीः । अस्मिन् कुंभे – सकल – तीर्थाधिपतिं – वरुणं – ध्यायामि । षोडशोपचार पूजां कृत्वा । अस्मिन् – पुण्याहवाचन – जप – कर्मणि – सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – नमः । भवद्भिः – अनुज्ञातः – पुण्याहं – वाचयिष्ये । (ओं वाच्यतां – इति प्रतिवचनं ।) पंचपालिका – शुद्धि कर्मणः – पुण्याहं – भवन्तो ब्रुवन्तु । (प्र – ओं पुण्याहं ।) पंचपालिका – शुद्धि कर्मणे स्वस्ति – भवन्तः – ब्रुवन्तु । (कर्मणे स्वस्ति इति प्रतिवचनं ।)पंचपालिका – शुद्धि कर्मणः – ऋद्धिं – भवन्तः – ब्रुवन्तु । (प्र – कर्म ऋध्यतां।) ऋद्धि स्समृद्धिः (प्र – अस्तु।) पुण्याह स्मृद्धिः । (प्र – अस्तु।) शिवं कर्म – (प्र–अस्तु) प्रजापतिः प्रीयतां । (प्रीयतां भवगवान् प्रजापतिः) शान्तिः (प्र – अस्तु) पुष्टिः (अस्तु) तुष्टिः (अस्तु) अविघ्नं (अस्तु) आयुष्यं (अस्तु) आरोग्यं (अस्तु) धनधान्य समृद्धिः (अस्तु) गोब्राह्मणेभ्यः शुभं (भवतु) ईशान्यां – बहिर्देशे – आरिष्ट – निरसनं (अस्तु) आग्नेय्यां – यत्पापं – तत् प्रतिहतं (अस्तु) सर्वशोभनं (अस्तु) सर्वाः – संपदः (सन्तु) ओं शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः । (दधिक्राविण्णो इत्यारभ्य पुण्याहं वाचयित्वा) (वरुणमुद्रास्य) (पुण्याहजलेन पंचपालिकाः प्रोक्ष्य) (मध्य पालिकायां) ओं भूः ब्रह्माणं – आवाहयामि । ओं भुवः – प्रजापतिं – आवाहयामि ।ओँ सुवः – चतुर्मुखं – आवाहयामि । ओं भूर्भुव्रस्सुवः – हिरण्यगर्भं – आवाहयामि ।

ब्रह्मादिभ्यो नमः – ब्रह्मादीनां – इदमासनं। पूर्वपालिकायां ।) ओं भूः – इन्द्रं आवाहयामि । ओं भुवः – वज्रिणं – आवाहयामि । ओं सुवः शतक्रतुं आवहयामि – ओं भूर्भुवस्सुवः शचीपतिं – आवाहयामि । इन्द्रादिभ्यो नमः – इन्द्रादीनां – इदमासनं । (दक्षिण पालिकायां) ओं भूः – यमं आवाहयामि । ओंभुवः – वैवस्वतं – आवाहयामि । ओं सुवः – पितृपतिं आवाहयामि । ओं भूर्भवस्सुवः धर्मराजं – आवाहयामि । यमादिभ्यो नमः – यमादीनां – इदमासनं । (पश्चिमपालिकायां) – ओं भूः – वरुणं आवाहयामि । ओं भुवः – प्रचेतसं – आवाहयामि । ओं सुवः – सुरूपिणं – आवाहयामि । ओं भूर्भुवस्सुवः अपांपतिं – आवाहयामि। वरुणादिभ्यो नमः – वरुणादीनां – इदमासनं । (उत्तर पालिकायां) ओं भूः – सोमं–आवाहयामि । ओंभुवः – इन्दुं आवाहयामि। ओं सुवः – निशाकरं –आवाहयामि । ओं भूर्भवस्सुवः – ओषधीशं – आवाहयामि । सोमादिभ्यो नमः – सोमादीनां इदमासनं । ब्रह्मादिभ्यो नमः पाद्यं, अर्घ्यं, आचमनीयं, स्नानं, स्नानानन्तरं आचमनीयं, वस्त्र – यज्ञोपवीत, उत्तरीय – आभरणार्थं अक्षतान् – समर्पयामि । गंधान्धारयामि । गन्धोपरि अक्षतान् – समर्पयामि । पुष्पाणि । समर्पयामि । ब्रह्मणे नमः। प्रजापतये नमः । चतुर्मुखाय नमः । हिरण्यगर्भाय नमः ।। इन्द्राय नमः । वज्रिणे नमः । शतक्रतवे नमः । शचीपतये नमः ।। यमाय नमः । वैवस्वताय नमः । पितृपतये नमः । धर्मराजाय नमः ।। वरुणाय नमः । प्रचेतसे नमः । सुरूपिणे नमः । अपांपतये नमः ।। सोमाय नमः । इन्दवे नमः । निशाकराय नमः । ओषधीशाय नमः ।। ब्रह्मादिभ्यो नमः नानाविध पत्र पुष्पाणि समर्पयामि । धूपदीपार्थं – अक्षतान् समर्पयामि । नैवेद्यं । कर्पूरतांबूलं । सर्वोपचारान् समर्पयामि । (व्रीहिमाष तिल मुद्ग सर्षपान्

क्षीरेण – मिश्रीकृत्य । सक्षीरं ओषधिबीज सहितं पात्रं सकूर्चमादायोत्थाय) दिशांपतीन् – नमस्यामि – सर्वकाम – फलप्रदान् । कुर्वन्तु – सफलं कर्म – कुर्वन्तु – सततं – शुभं । ओषधि – सूक्त – जपकर्माणि – सर्वेभ्यः ब्राह्मणेभ्यो नमः । ओषधिसूक्त जपकर्म कुरुध्वं। (प्रतिवचनं वयं कुर्मः) याजाता ओषधय इत्यनुवाकं जपित्वा यथा क्रमं निवपति ।

(मध्यमायां) – ब्रह्मजज्ञानं – प्रथमं – पुरस्तात् । विसीमतः – सुरुचः– वेन आवः – सबुध्नियाः – उपमाः – अस्यविष्ठाः – सतश्च – योनिं – असतश्च – विवः । पिताविराजां – ऋषभः – रयीणां – अन्तरिक्षं – विश्वरूपः – आविवेश । तमर्कैः – अभ्यर्चन्ति – वत्सं – ब्रह्मसन्तं – ब्रह्मणा – वर्धयन्तः । ब्रह्मादिभ्यो नमः – अयं बीजावापः। (सकृन्मन्त्रेण – द्विस्तूष्णीं ।) (प्राच्यां) यत इन्द्र – भयामहे – ततोनः – अभयं कृधि । मघवन्न् – शग्धि – तवतन्नः – ऊतये – विद्विषः विमृधोजहि । स्वस्तिदाः – विशस्पतिः – वृत्रहा – विमृधः – वशी । वृषेन्द्रः – पुरएतुनः – स्वस्तिदाः – अभयंकरः । इन्द्रादिभ्यो नमः – अयं बीजावापः । (सकृन्मन्त्रेण – द्विस्तूष्णीम्) (दक्षिणस्यां) योस्य कौष्ठ्य – जगतः – पार्थिवस्य – एकः – इद्वशी । यमं – भंग्यश्रवः – गाय – योराजा – अनपरोध्यः । यमंगाय – भंग्यश्रवः – यो राजा – अनपरोध्यः । येनापः – नद्यः – धन्वानि – येनद्यौः – पृथिवी – दृढा । यमादिभ्यो नमः – अयं बीजावापः । (सकृन्मन्त्रेण द्विस्तूष्णीं) (प्रतीच्यां) इमं मे वरुण + प्रमोषीः ।। वरुणादिभ्यो नमः – अयं बीजावापः । (सकृन्मन्त्रेण – द्विस्तूष्णीम्) (उदीच्यां) सोमोधेनुं – सोमः – अर्वन्तं – आशुं । सोमो वीरं – कर्मण्यं – ददातु । सादन्यं– विदत्थ्यं – सभेयं। पितुश्श्रवणं – योददाशत् – अस्मै । आप्यायस्व – समेतुते – विश्वतः

सो॒म॒ – वृष्णियं । भवा॒वाजॅस्य । सं॒गथे । सोमादिभ्यो नमः । अयं वीजावापः । (सकृन्मन्त्रेण – द्विस्तूष्णीम्) । ''सुमङ्गल्योऽथवा कन्यास्त्रिस्रः पञ्चाथ सप्तवा । अवन्ध्या निवपेयुः न रजो वर्जिताश्च निवपेयुः ।'' तास्त्रियश्च गन्धादिभिस्संपूजयेत् ।। अथ पालिकासु यथाक्रमं पंचगव्येन सेचयित्वा, शुद्धाभिस्सिकताभिः प्रच्छाद्य, यावत् कर्मसमाप्तिः तावत् सुराक्षितं कृत्वा, सायं प्रातः निवेद्य, संपूज्य, समाप्ते कर्मण्ययुग्मेऽह्नि व्याहृतिभिः तैरेव मंत्रैः ओंभूः ब्रह्माणं उद्वासयामि इत्यादि क्रमेण देवता उद्वास्य, नद्यां तटाके वा अंकुराणि प्रक्षिपेत् ।।

।। इति अंकुरार्पण प्रयोगः ।।

அங்குரார்ப்பண ப்ரயோக:

ஶுக்லாம் பரதரம் + ஶாந்தயே । ஓம்பூ: + வரோம் । மமோபாத்த + ப்ரீத்யர்த்தம் । அத்யபூர்வோக்த + ஶுபதிதௌ ।` ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய - ஶ்வ: - (அத்ய) கரிஷ்யமாண சௌளோபநயன - கர்மாங்கம் - அங்குரார்ப்பண - கர்ம கரிஷ்யே । ததங்கம் - பஞ்ச பாலிகா - ஶுத்யர்த்தம் - ஶுத்யர்த்த - ஸ்வஸ்தி - புண்யாஹவாசனம் ச - கரிஷ்யே (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) இமம்மே॑ வருண + ப்ரமோ॑ஷீ:। அஸ்மின் - கும்பே - ஸகல தீர்த்தாதிபதிம் - வருணம் + த்யாயாமி । (ஷோடஶோபசார பூஜை செய்து) அஸ்மின் - புண்யாஹவாசன - ஜப கர்மணி - ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । பவத்பி: - அனுக்ஞாத: - புண்யாஹம் - வாசயிஷ்யே । (ஓம் வாச்யதாம்)

பஞ்சபாலிகா- ஶூத்தி கர்மண: -புண்யாஹம் - பவந்தோ - ப்ருவந்து । (ஓம் புண்யாஹம்) பஞ்சபாலிகா - ஶூத்தி கர்மணே - ஸ்வஸ்தி - பவந்த: ப்ருவந்து । (கர்மணே - ஸ்வஸ்தி) பஞ்ச பாலிகா - ஶூத்தி கர்மண: - ரித்திம் பவந்த: - ப்ருவந்து (கர்ம ரித்யதாம்) ரித்திஸ் ஸம்ருத்தி: (அஸ்து) புண்யாஹ - ஸம்ருத்தி: (அஸ்து) ஶிவம் கர்ம (அஸ்து) ப்ரஜாபதி: - ப்ரீயதாம் (ப்ரீயதாம் பகவான் ப்ரஜாபதி:) ஶாந்தி: (அஸ்து) புஷ்டி: (அஸ்து) துஷ்டி: (அஸ்து) அவிக்னம் (அஸ்து) ஆயுஷ்யம் (அஸ்து) ஆரோக்யம் (அஸ்து) தனதான்ய - ஸம்ருத்தி: (அஸ்து) கோ ப்ராம்ஹணேப்ய: ஶுபம் (பவது) ஈசான்யாம் - பஹிர் தேஶே - அரிஷ்ட நிரஸனம் (அஸ்து) யத் பாபம் - தத் ப்ரதிஹதம் (அஸ்து) ஸர்வ ஶோபனம் (அஸ்து) ஸர்வா: - ஸம்பத: (ஸந்து) (புண்யாஹவாசன ஜபம் செய்து, வருணனை யதாஸ்தானம் செய்து, புண்யாஹ ஜலத்தினால் பாலிகைகளை ப்ரோக்ஷிக்கவும்) (மத்ய பாலிகையில்) - ஓம் பூ: ப்ரம்ஹாணம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் புவ: - ப்ரஜாபதிம் -ஆவாஹயாமி। ஓகும் ஸுவ: - சதுர்முகம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் பூர்புவஸ் ஸுவ: - ஹிரண்யகர்ப்பம் - ஆவாஹயாமி । ப்ரம்ஹாதிப்யோ நம: - ப்ரம்ஹாதீனாம் - இதமாஸனம் । (கிழக்கு பாலிகை யில்) ஓம் பூ: — இந்த்ரம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் புவ:-வஜ்ரி ணம் - ஆவாஹயாமி । ஓகும் ஸுவ:-ஶதக்ரதும் - ஆவாஹ யாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஶசீபதிம் - ஆவாஹயாமி । இந்த்ராதிப்யோ நம: - இந்த்ராதீனாம் - இதமாஸனம் । (தெற்கு பாலிகையில்) ஓம் பூ: - யமம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் புவ:-வைவஸ்வதம் - ஆவாஹயாமி । ஓகும் ஸுவ:-பித்ருப திம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - தர்மராஜம் - ஆவாஹயாமி । யமாதிப்யோ நம: - யமாதீனாம் - இதமாஸனம் । (மேற்கு பாலிகையில்) ஓம் பூ: - வருணம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் புவ:,ப்ரசேதஸம் - ஆவாஹயாமி । ஓகும் ஸுவ:,ஸுரூபிணம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: -

அபாம்பதிம் - ஆவாஹயாமி। வருணாதிப்யோ நம: - வருணாதீனாம் - இதமாஸனம் । (வடக்கு பாலிகையில்) ஓம் பூ: - ஸோமம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் புவ:, இந்தும் - ஆவாஹயாமி । ஓகும் ஸுவ:, நிஶாகரம் - ஆவாஹயாமி । ஓம் பூர்புவஸ் ஸுவ: - ஓஷதீஶம் - ஆவாஹயாமி। ஸோமாதிப்யோ நம: - ஸோமாதீனாம் - இதமாஸனம் । ப்ரம்ஹாதிப்யோ நம: - பாத்யம், அர்க்யம், ஆசமனீயம், ஸ்நானம், ஸ்நாநாநந்தரம் - ஆசமனீயம், வஸ்த்ர, யக்ஞோபவீத, உத்தரீய, ஆபரணார்த்தம் - அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயாமி । கந்தாந்தாரயாமி । கந்தோபரி அக்ஷதான் - ஸமர்ப்பயாமி । புஷ்பாணி ஸமர்ப்பயாமி । புஷ்பை: பூஜயாமி । ப்ரம்ஹணே நம: । ப்ராஜாபதயே நம: । சதுர்முகாய நம: । ஹிரண்யகர்பாய நம: । இந்த்ராய நம: । வஜ்ரிணே நம: । ஶதக்ரதவே நம: । ஶசீபதயே நம: । யமாய நம: । வைவஸ்வதாய நம: । பித்ரு பதயே நம: । தர்மராஜாய நம: । வருணாய நம: । ப்ரசேதஸே நம: । ஸுரூபிணே நம: । அபாம்பதயே நம: । ஸோமாய நம: । இந்தவே நம: । நிஶாகராய நம: । ஓஷதீஶாய நம: । ப்ரம்மாதிப்யோ நம: - நாநாவித - பத்ர புஷ்பாணி - ஸமர்ப்பயாமி । தூபதீபார்த்தம் அக்ஷதான் ஸமர்ப்பயாமி । நைவேத்யம் । கர்ப்பூர தாம்பூலம்। ஸர்வோபசாரான் - ஸமர்ப்பயாமி । (நெல், உளுந்து, எள், பயறு, கடுகு இவைகளை ஒரு பாத்திரத்தில் பாலுடன் சேர்த்து அதன்மேல் ஒரு கூர்ச்சம் வைத்துக் கொண்டு பாத்திரத்தை எடுத்துக்கொண்டு எழுந்து நின்று சொல்ல) : - திஶாம்பதீன் - நமஸ்யாமி - ஸர்வகாம - பலப்ரதான் । குர்வந்து - ஸபலம் கர்ம - குர்வந்து - ஸததம் - ஶுபம் ।। ஓஷதி ஸூக்த ஜப கர்மணி ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்யோ நம: । ஓஷதி ஸூக்த ஜபகர்ம - குருத்வம் । (வயம் குர்ம:) (யாஜாதா ஓஷதய: + தகும் ராஜன் பாரயாமஸி) (மத்ய பாலிகையில்) - ப்ரம்ஹ ஜஜ்ஞானம் - ப்ரதமம் - புரஸ்தாத் । விஸீமத: - ஸுருச: - வேந ஆவ: । ஸபுத்னியா: - உபமா: - அஸ்யவிஷ்டா:

ஸதஸ்ச்யோநிம் - அஸ்தஸ்ச - விவ்: । பிதா விராஜாம் - ரிஷப: ரயீணாம் - அந்தரிக்ஷம் - விஶ்வரூப: - ஆவிவேஶ । தமர்கை: - அப்யர்சந்தி - வத்ஸம் - ப்ரம்ஹஸந்தம் - ப்ரம்ஹணா - வர்த்தயந்த: । ப்ரம்ஹாதிப்யோ நம: । அயம் பீஜாவாப: । (ஒரு தடவை மட்டும் மந்த்ரத்துடன், மற்றும் இரண்டு தடவை போடவும்) (கிழக்கு பாலிகையில்) யத் இந்த்ர- பயாமஹே - ததோந: - அப்யங்க்ருதி । மக்வன் -ஶக்தி - தவதன்ன: - ஊதயே - வித்விஷ: - விமிருதோ ஜஹி । ஸ்வஸ்திதா: - விஶஸ்பதி: - வ்ருத்ரஹா - விம்ருத்: - வஶீ । வ்ருஷேந்த்ர: - புர ஏதுந: - ஸ்வஸ்திதா: - அபயங்கர: । இந்த்ராதிப்யோ நம: - அயம் பீஜாவாப: । (ஒரு தடவை மட்டும் மந்திரத்துடன் - மற்றும் இரண்டு தடவை போடவும்) (தெற்கு பாலிகையில்) யோஸ்ய- கௌஷ்ட்ய - ஜக்த: - பார்த்திவஸ்ய - ஏக: - இத்வஶீ । யமம் - பங்க்ய ஶ்ரவ: - காய - யோ ராஜா - அநபரோத்ய: । யமங்காய்- பங்க்யஶ்ரவ: - யோ ராஜா - அநபரோத்ய: । யேநாப: - நத்ய:- தன்வானி - யேநத்யௌ: - ப்ருதீவீ - த்ருடா । யமாதிப்யோ நம: - அயம் பீஜாவாப: । (ஒரு தடவை மட்டும் மந்த்ரத்துடன்- மற்றும் இரண்டு தடவை போடவும்) மேற்கு பாலிகையில்)- இமம்மே வருண + ப்ரமோஷீ । (ஒரு தடவை மட்டும் மந்திரத்துடன் - மற்றும் இரண்டு தடவை போடவும்) (வடக்கு பாலிகையில்) ஸோமோதேனும் - ஸோம: - அர்வந் தம் - ஆஶும் । ஸோமோ வீரம் - கர்மண்யம் - ததாது । ஸாதன்யம் - விதத்யம் - ஸபேயம் । பிதுஶ்ரவணம் - யோ ததாஶத் - அஸ்மை । ஆப்யாஸ்வ - ஸமேதுதே - விஶ்வத:-ஸோம - வ்ருஷ்ணியம் । பவா வாஜஸ்ய । ஸங்கதே । ஸோமாதிப்யோ நம:- அயம் பீஜா வாப: । (ஒரு தடவை மட்டும் மந்திரத்துடன் - மற்றும் இரண்டு தடவை போடவும்) (3-5-7 என்ற கணக்கில் ஸுமங்கலி - கன்யா ஸ்திரீகள் போடவும்) (பாலிகை தெளித்த ஸ்திரீகளுக்கு சந்தனம் - குங்குமம் - தாம்பூலத்துடன் மறியாதை செய்ய வேண்டும்) பாலிகைகளில் பஞ்சகவ்யம்

சேர்த்து சுத்தமான மணலினால் மூடி, ஶுப கர்மா முடிவு வரையில் தினமும் ஸாயங்காலமும் காலையிலும் நிவேதனத்துடன் பூஜித்து ஶுப கர்மா முடிந்தவுடன் ஆவாஹன மந்திரங்களால் யதாஸ்தானம் செய்து ஒற்றைப் படை தினத்தில் நதியிலோ குளத்திலோ பாலிகைத் திரவியங் களை போட்டு வணங்க வேண்டும்.

அங்குரார்ப்பண ப்ரயோகம் முற்றிற்று

प्रतिसरबन्ध विधिः

(पुंसां, अन्नप्राशन चौळोपनयन स्नानेषु विवाहे पुनरुद्वाहे च प्रतिसर बंधं कुर्यात् । स्त्रीणां पुंसुवन सीमन्तोन्नयन अन्नप्राशन चूडोद्वाहेषु कुर्यात्। यस्मिन्' दिने नान्दीमुखं कुर्यात्तस्मिन् दिने रात्र्यां प्रदोषान्ते प्रतिसरं कुर्यात् ।)

अथ प्रतिसरबंध कर्म प्रयोगः । शुक्लां + प्रीत्यर्थं – अद्य पूर्वोक्त + शुभ तिथौ ..... नक्षत्रे ..... राशौ जातस्य .... अस्य मम कुमारस्य श्वः – (अद्य) करिष्यमाण अन्नप्राशन चौळोपनयन – कर्मांगं – प्रतिसर बंध–कर्म करिष्ये । इति द्विः ।। (अप+श्य) (इमं मे वरुण+प्रमोषीः) अस्मिन् –कुंभे–सकल–तीर्ताधिपतिं – वरुणं – ध्यायामि । (आसनादि षोडशोपचार – पूजां – कृत्वा) अस्मिन् प्रतिसर – जप कर्मणि – सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यो नमः । प्रतिसर – जपं – कुरुध्वम् (प्र–वयं कुर्मः) (कुंभं स्पृष्ट्वा) ओं भूः – तत्सवितुर्वरेण्यं + प्रचोदयात् । (जपं) अग्निमीळे

+ स्रॅवन्तुनः । कृणुष्वपाजॅः + अदॅवीः । अग्नेयशस्विन् + सर्वे । हिरॅण्य वर्णाः – पवॅमानः इत्यनुवाकौ । वरुण सूक्तं, ब्रह्म सूक्तं, विष्णु सूक्तं, रुद्र सूक्तं, दुर्गा सूक्तं, श्री सूक्तं च जपित्वा । ओं नमो ब्रह्मॅणे + करोमि । इति त्रिः ।। वरुणाय नमः सकल आराधनैः – स्वर्चितं । तत्वॅायामि + प्रमॉषीः । अस्मात् – कुंभात् – वरुणं – यथा स्थानं – प्रतिष्ठापयामि । शोभनार्थे + यच । (प्रतिसर सूत्रं धर्तारं कर्तारं च प्रोक्ष्य । प्रतिसर सूत्रमादाय । वामहस्त अंगुष्ठ अनामिकाभ्यां भस्मोपरि प्रतिसर मूले गृहीत्वा, वासुकिं ध्यात्वा दक्षिणहस्त अंगुष्ठ अनामिकाभ्यां) त्र्यॅंबकं – यजामहे – सुगन्धिं – पुष्टि वर्धॅनं । उर्वारुकं – इव – बंधॅनात् – मृत्योः– मुक्षीय – मामृतात् । (इति सकृन्मंत्रेण – द्विस्तूर्ष्णीं(भस्मना त्रिरूध्वं प्रतिसर सूत्रं उन्मृज्य) (तण्डुलैः धर्तारमंजलिं पूरयित्वा तदुपरि तांबूलं फलं नाळिकेरं च निधाय तदुपरि सूत्रं च निधाय कुमारस्य अंजलिं अभिमंत्र्य) (मंत्रः) – अग्निः – आयॅुष्मान् – सः – वनस्पतिॅभिः – आयॅुष्मान् – तेनॅत्वा – आयॅुषा – आयॅुष्मन्तं – करोमि । सोमॅः – आयॅुष्मान् – सः–ओषॅधीभिः – आयॅुष्मान् – तेनॅत्वा – आयॅुषा + करोमि । यज्ञः – आयॅुष्मान् – सदक्षिॅणाभिः – आयॅुष्मान् – तेनॅत्वा + करोमि । ब्रह्मॅ – आयॅुष्मत् – तत् – ब्राह्मणैः – आयॅुष्मत् – तेनॅत्वा + करोमि । देवाः – आयॅुष्मन्तः – ते – अमृतेॅन – आयॅुष्मन्तः – तेनॅत्वा + करोमि । (शुक्लां + प्रीत्यर्थं) (अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ .... नक्षत्रे .... राशौ जातस्य अस्य – मम – कुमारस्य – रक्षाबंधन – मुहूर्त – लग्नापेक्षया – आदित्यादीनां – नवानां ग्रहाणां – आनुकूल्य – सिध्यर्थं – ये ये ग्रहाः शुभेतर – स्थानेषु – स्थिताः तेषां – ग्रहाणां – आनुकूल्य – सिध्यर्थं – ये ये ग्रहाः – शुभस्थानेषु –

स्थिताः – तेषां – ग्रहाणां – अत्यन्त – अतिशयित – शुभ फल – प्रदातृत्व – सिध्यर्थं – आदित्यादि – नवग्रह–देवता – प्रीत्यर्थं – यत्किञ्चित् – हिरण्य दानं – करिष्ये । अप + स्पृश्य । हिरण्य गर्भ + प्रयच्छमे । .....नक्षत्रे + कुमारस्य – रक्षाबंधन – मुहूर्त + देवता – प्रीत्यर्थं – यत्किञ्चित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – स तांबूलं – आदित्यादि – नवग्रह – देवता –प्रीतिं – कामयमानः – (तुभ्यमहं) नाना – गोत्रेभ्यः ब्राह्मणेभ्यः – तेभ्यस्तेभ्यः – संप्रददे । बृहत्सामेति दक्षिणे हस्ते मन्त्रेण बध्नीयात् (स्त्रीणां वामहस्ते) रक्षाबन्धन काले स्त्रियं उत्तरतः कृत्वा सूत्रेण बध्नीयात् । (मंत्रः) बृहत्साम – क्षत्रभृत् – वृद्ध वृष्णियं । त्रिष्टुभौजः–शुभितं – उग्रवीरं – इन्द्रस्तोमेन– पंचदशेन – मध्यमिदं – वातेन – सगरेण – रक्ष । रक्षाबंधन – मुहूर्तः – सुमुहूर्तः अस्त्विति – भवन्तः– महान्तः – अनुगृह्णन्तु । (प्र–सुमुहूर्तोस्तु) शुक्लां + प्रीत्यर्थं – अद्यकृत – (पुंण्याह वाचन – अंकुर) – प्रतिसर – रक्षाबंधन – जप कर्तृभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – तत्फल स्वीकरणार्थं – यत्किञ्चित् – हिरण्य दानं – करिष्ये । अप +श्य) हिरण्य गर्भ + प्रयच्छमे । अद्यकृत – पुण्याहवाचन + स्वीकरणार्थं – यत्किञ्चित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं – नानागोत्रेभ्यः + संप्रददे । इति दक्षिणां दद्यात् ।।

।। इति प्रतिसर बंध कर्म प्रयोः ।।

ப்ரதிஸர பந்த விதி:

புருஷர்களுக்கு - அன்னப்ராசனம், சௌளம், உபநயனம், ஸ்நான கர்ம, விவாஹம், மறு விவாஹம், இவைகளில் ப்ரதிஸரபந்தம் (ரக்ஷாபந்தனம்) செய்ய வேண்டும். ஸ்திரீகளுக்கு - பும்ஸவனம், ஸீமந்தம், அன்னப்ராசனம், சூடா கர்ம, விவாஹம் இவைகளில் ப்ரதிஸரபந்தம் (ரக்ஷாபந்தனம்) செய்ய வேண்டும்.

ப்ரதிஸர பந்த கர்ம ப்ரயோகம்

ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் । அத்யபூர்வோக்த + ஶுபதிதௌ । ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய - ஶ்வ: - (அத்ய) கரிஷ்யமாண - அன்னப்ராஶன கர்மாங்கம் (சௌள கர்மாங்கம்) (உபநயன கர்மாங்கம்) - (அன்னப்ராஶன - சௌளோபநயன கர்மாங்கம்) (..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய ஸ்நாநோத்வாஹ கர்மாங்கம்) ப்ரதிஸர பந்த கர்ம கரிஷ்யே । (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - - ஜாதாயா: – நாம்னியா: - அஸ்யா: - மம - குமார்யா: அன்னப்ராஶன கர்மாங்கம் (சூடா கர்மாங்கம்) (உத்வாஹ - கர்மாங்கம்) (சூடோத்வாஹ கர்மாங்கம்) (அன்னப்ராஶன - சூடோத்வாஹ கர்மாங்கம்) ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதாயா: - நாம்னியா: - அஸ்யா: - மம - தர்மபத்னியா: - புகும்ஸுவந கர்மாங்கம் (ஸீமந்தோந்நயன கர்மாங்கம்) (புகும்ஸுவந ஸீமந்தோந்நயன கர்மாங்கம்) ப்ரதிஸரபந்த - கர்ம கரிஷ்யே (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) இமம்மே வருண + ப்ரமோஷீ: । அஸ்மின் - கும்பே - ஸகல தீர்த்தார்திபதிம் - வருணம் – த்யாயாமி । (ஆஸநாதி ஷோடஶோபசார பூஜை செய்து) அஸ்மின் - ப்ரதிஸர - ஜப கர்மணி - ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । ப்ரதிஸர ஜபம் - குருத்வம் (வயம் குர்ம:) (கும்பத்தை தொட்டுக்

கொண்டு) ஓம் பூ: - தத்ஸவிதுர்வரேண்யம் - ஓம் புவ: + ப்ரசோதயாத் । (ஜபம்) - (அக்னிமீளே + ஸ்ரவந்துன: । க்ருணுஷ்வபாஜ: + அதேவீ: । அக்நே யஸஸ்வின், ஹிரண்ய வர்ணா:, பவமான:, வருண ஸூக்தம், ப்ரம்ஹ ஸூக்தம், விஷ்ணு ஸூக்தம், ருத்ர ஸூக்தம், துர்கா ஸூக்தம், ஸ்ரீ ஸூக்தம், (மூன்று தடவை - ஓம் நமோ ப்ரம்ஹணே + கரோமி । வருணாய நம: - ஸகல - ஆராதனை: - ஸ்வர்ச்சிதம் । தத்வாயாமி + ப்ரமோக்ஷீ: । அஸ்மாத் - கும்பாத் - வருணம் - யதாஸ்தானம் - ப்ரதிஷ்டாபயாமி । ஶோபநார்த்தே + ஆகமநாய ச । (கும்ப ஜலத்தினால் ப்ரதிஸர ஸூத்ரத்தையும், கர்த்தாவையும், ப்ரதிஸர ஶரடு அணிபவரையும் ப்ரோக்ஷணம் செய்து) ப்ரதிஸர ஶரடின் அடிபாகத்தை இடதுகைக் கட்டை விரலாலும் மோதிர விரலாலும் பிடித்து விபூதியின் மேல் வைத்து வலது கைக்கட்டை விரலாலும் மோதிர விரலாலும் பஸ்மாவை எடுத்து) (ஒரு தடவை மட்டும் மந்திரத்தாலும் மற்றும் இரண்டு தடவையும் ப்ரதிஸர ஶரடை மேல் நோக்கி உருவவும்) (மந்த்ரம்) : - த்ரயம்பகம் - யஜாமஹே - ஸுகந்திம் - புஷ்டி வர்த்தனம் । உர்வாருகம் - இவ - பந்த் நாத் - ம்ருத்யோ: - முக்ஷீய - மாம்ருதாத் । (ஶரடு அணிபவரின் கைகளில் அரிசியை நிரப்பி, அதன் மேல் தாம்பூலம், பழம், தேங்காய் வைத்து, அதன்மேல் ப்ரதிஸர ஶரடை வைத்து, ஶரடு அணிபவரின் கைகளைத் தொட்டுக்கொண்டு சொல்ல (மந்த்ரம்):- அக்நி:, ஆயுஷ்மான்- ஸ: - வனஸ்பதி: - ஆயுஷ்மான், தேன்த்வா - ஆயுஷா - ஆயுஷ்மந்தம் - கரோமி । ஸோம: - ஆயுஷ்மான்- ஸ: - ஓஷதீபி: - ஆயுஷ்மான் - தேன்த்வா - ஆயுஷா + கரோமி । யக்ஞ: - ஆயுஷ்மான்- ஸ தக்ஷிணாபி: - ஆயுஷ்மான் - தேந்த்வா + கரோமி । ப்ரம்ஹ - ஆயுஷ்மத் - தத் - ப்ராம்ஹணை: -ஆயுஷ்மத் - தேந்த்வா + கரோமி । தேவா: ஆயுஷ்மந்த: - தே - அம்ருதேந - ஆயுஷ்மந்த: - தேந்த்வா + கரோமி . ।(ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம்) (அத்யபூர்வோக்த + ஶுபதிதௌ) ..... நக்ஷத்ரே + குமாரஸ்ய (குமார்யா:) (மாணவகஸ்ய) தர்மபத்நியா:) ரக்ஷாபந்தன - முஹூர்த்த - லக்னாபேக்ஷயா - ஆதித்யாதீநாம் - நவாநாம் -

க்ரஹாணாம் - ஆனுகூல்ய - ஸித்யர்த்தம் - யே யே க்ரஹா: - ஶுபேதர - ஸ்தாநேஷு - ஸ்திதா: - தேஷாம் - க்ரஹாணாம் - ஆனுகூல்ய - ஸித்யர்த்தம்- யே யே க்ரஹா: - ஶுபஸ்தாநேஷு - ஸ்திதா: தேஷாம் க்ரஹாணாம் - அத்யந்த - அதிஶயித - ஶுப பல - ப்ரதாத்ருத்வ - ஸித்யர்த்தம் - ஆதித்யாதி-நவக்ரஹ தேவதா - ப்ரீத்யர்த்தம் - யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்ய தானம் கரிஷ்யே । (அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) ஹிரண்யகர்ப + ப்ரயச்சமே । ... நக்ஷத்ரே + குமாரஸ்ய (குமார்யா:) (மாணவகஸ்ய) (தர்ம பத்நியா:) (ரக்ஷாபந்தன - முஹூர்த்த + ப்ரீத்யர்த்தம்) யத்கிஞ் சித் - ஹிரண்யம் - ஸ தக்ஷிணாகம் - ஸ தாம்பூலம் - ஆதித் யாதி - நவக்ரஹ தேவதா - ப்ரீதிம் - காமயமாந: - (துப்ய மஹம்) நாநா - கோத்ரேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - தேப்யஸ் தேப்ய: - ஸம்ப்ரததே । புருஷர்களுக்கு வலது கையில் (ஸ்திரீ களுக்கு இடது கையில்) ப்ரதிஸார சரடை ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்றி கட்ட (மந்த்ரம்) ஸ்திரீகளுக்கு ரக்ஷாபந்தனம் செய்யும்போது (அதாவது ஶரடு கட்டும்பொழுது) வடக்குப் பக்கத்தில் ஸ்திரீ இருக்கவேண்டும். - ப்ருஹத்ஸாம - க்ஷத் ரப்ருத் வ்ருத்த வ்ருஷ்ணியம் । த்ரிஷ்டு பௌஜ: ஶுபிதம் - உக்ர வீரம் - இந்த்ர ஸ்தோமேந - பஞ்சதஶேந - மத்யமிதம் - வா தேந - ஸக்ரேண - ரக்ஷ । ரக்ஷாபந்தன ஜப கர்மணி - ஸர் வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்யோ நம:। ரக்ஷாபந்தன ஜபம் குருத் வம் । (வயம்குர்ம:) (ஜபம்: - யோ ப்ரம்ஹா - அக்ஷிதம்) ர க்ஷாபந்தன முஹூர்த்த: ஸுமுஹூர்த்த: அஸ்து - இதி பவந்த: - மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து । (ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து) (ஶுக் லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம்) அத்ய க்ருத (ப்ரதிஸர - ரக்ஷாபந்தன) (புண்யாஹவாசன - அங்குர-ப்ரதிஸர - ரக்ஷாபந்தன) (ஜப கர்த் ருப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - தத்பல - ஸ்வீகரணார்த்தம் - யத் கிஞ்சித் - ஹிரண்யதானம் - கரிஷ்யே। (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) ஹிரண்யய கர்ப + ப்ரயச்சமே । அத்ய க்ருத + ஸ்வீகரணார்த் தம் - யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் நாநா கோத்ரேப்ய:+ ஸம்ப்ரததே ।

ப்திஸர பந்த கர்ம ப்ரயோகம் முற்றிற்று

*****

हिरण्यरूप नान्दी (अभ्युदय) श्राद्धं

(जातकर्म, विवाह, गर्भाधान, प्राजापत्यादि व्रत समान तंत्र उपक्रम, शान्ति कर्म, गृहप्रवेश, आदि कर्मणां अंते नान्दी (अभ्युदय) श्राद्धं पुण्याहं च कुर्यात् । नामकरण, अन्न प्राशन, चौळ (चूडा) उपनयन, प्राजापत्यादि समान तंत्र उत्सर्जन, स्नान, सीमन्तोन्नयन आदि कर्मणां आदौ अभ्युदय श्राद्धं पुण्याहं च कुर्यात् ।।

(सू) नान्दीमुखं पिता कुर्यादाद्यपाणिहावधि ।
अत ऊर्ध्वं प्रकुर्वीत स्वयमेवतु नान्दिकम् ।।

(जीवत्पितुर्नान्दी श्राद्धे (सू) पितुर्या देवताः प्रोक्ताः ता एवात्रैव देवताः ।।) (नान्दीमुखं पिता कुर्यात् । पितुरभावे ज्येष्ठ भ्रात्रादिभि कुर्यात् । ज्येष्ठ भ्रात्राद्यभावे व्रत समावर्तनादै स्वयमेव कुर्यात् । नान्दी श्राद्धं क्वचिद्विषये तंत्रेण कार्यं । नत्वावृत्या) (सू) ''एकदा क्रियामाणान मनेक शुभकर्मणां वृध्यंकुर प्रतिसरान् सकृदेव समाचरेत्) (मातुश्श्राद्धं तु पूर्वंस्यात् पितॄणां तदनन्तरं । ततो मातामहादीनां नान्दी श्राद्धं क्रमाद्विदुः) अथ हिरण्य (आम) रूप अभ्युदय श्राद्ध प्रयोगः । दर्भयो रासीनः । दर्भान् धारयमाणः । शुक्लां + प्रीत्यर्थं – अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ – ... नक्षत्रे ..राशौ जातस्य – अस्य मम – कुमारस्य (..... नक्षत्रे .... राशौ जातायाः .... अस्याः – मम – कुमार्याः) (..... नक्षत्रे .... राशौ जातस्य अस्य – मम – माणवकस्य) (..... नक्षत्रे ..... राशौ जातायाः .... अस्याः – मम – धर्मपत्न्याः) कृत – करिष्यमाण + कर्मांगं – अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य (आम) रूपेण अद्य करिष्ये । द्विः दर्भौ उतरतो निरस्य । अप + श्य । पत्न्यादर्भान् उत्तरतः निरस्य । अप

+ श्य) ... नक्षत्रे ..... राशौ + कृत करिष्यमाण + कर्मांगभूते – अस्मिन् – अभ्युदये – सत्यवसु – संज्ञकानां – विश्वेषां – देवानां – नान्दीमुखानां – इदमिदमासनं । (द्वौ द्वौ ब्राह्मणौ वृणुयात्) ...नक्षत्रे + अभ्युदये – प्रपितामहि –पितामहि – मातॄणां – नान्दीमुखीनां – इदमिदमासनं ।। (जीवन्माता नान्दीश्राद्धे पितामह्यादि वरणं न कुर्यात्) ...... नक्षत्रे + अभ्युदये प्रपितामह – पितामह – पितॄणां – नान्दीमुखानां इदमिदमासनं । .... नक्षत्रे + अभ्युदये – सपत्नीक – मातुःप्रपितामह – मातुः पितामह – मातामहानां – नान्दी मुखानां – इद मिदमासनं ।। .... नक्षत्रे + अभ्युदये –अभ्युदय संरक्षक – श्री महाविष्णोः इदमिदमासनं। नान्दीमुखाः – देवाश्च पितरः – सर्वत्र – भागशः अमी वो –गन्धाः । इमानि – पुष्पाणि । सकलाराधनैः – स्वर्चितं ।। हिरण्यगर्भ + प्रयच्छमे । .... नक्षत्रे + अभ्युदये – सत्यवसु – संज्ञकानां – विश्वेषां – देवानां – नान्दी मुखानां – तृप्त्यर्थं – यद्देयमन्नं – तत् – प्रतिनिधि भूतं – (इदं आमं – सोपस्करं) इदं आग्नेयं – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं – नान्दीमुख – सत्यवसु – संज्ञकेभ्यः – विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – संप्रददे – स्वाहा – नमः – इयं च वृद्धिः । हिरण्य + मे – .... नक्षत्रे + दये – प्रपितामहि – पितामहि – मातॄणां – नान्दीमुखीनां – तृप्त्यर्थं – यद्देयमन्नं + नान्दीमुख – प्रपितामहि – पितामहि – मातृभ्यः – संप्रददे । स्वाहा नमः – इयं च वृद्धिः । हिरण्य + मे ... नक्षत्रे + दये प्रपितामह + इयं च वृद्धिः । हिरण्य + मे ......नक्षत्रे + सपत्नीक मातुः प्रपितामह + इयं च वृद्धिः । हिरण्य + मे ....नक्षत्रे + अभ्युदये – अभ्युदय – संरक्षक श्री महाविष्णोः तृप्त्यर्थं + श्रीमहाविष्णवे संप्रददे । स्वाहा नमः – इयं च वृद्धिः । मया

हिरण्येन कृतं (आमेन कृतं) आभ्युदीकं – संपन्नं ।। (प्र – सुसंपन्नं ।) इडा – देवहूः – मनुः – यज्ञनीः – बृहस्पतिः – उक्थामदानि – शँसिषत् – विश्वे देवाः – सूक्त वाचः – पृथिविमातः – मामाहिँसीः – मधुमनिष्ये – मधुजनिष्ये – मधुवक्ष्यामि– मधुवदिष्यामि – मधुमतीं – देवेभ्यः : – वाचमुद्यासं – शुश्रूषेण्यां – मनुष्येभ्यः – तम्मा – देवाः – अवन्तु – शोभायै – पितरः – अनुमदन्तु। इड एहि । अदितिर्नः – उरुष्यतु – अदितिः – शर्मयच्छतु । अदितिः – पातु –अँहसः । अदितएहि । आनः – दिवः – बृहतः – पर्वतात् – आसरस्वती – यजता – गन्तु – यज्ञं । हवं – देवी – जुजुषाणा – घृताची – शग्मां नः – वाचं – उशती – शृणोतु। सरस्वत्योहि । शोभनं – शोभनं । मनः समाधीयतां । (प्र – समाहित – मनसस्मः।) प्रसीदन्तु – भवन्तः । (प्र – प्रसन्नास्मः ।)नान्दीशोभन – देवताः पितरः – प्रीयन्तां । (प्र – प्रीयन्तां – नान्दी शोभन – देवता : – पितरः ।) श्रीरस्तु – इति – भवन्तः – बुवन्तु । (प्र – अस्तु श्रीः ।) पुण्याहं – भवन्तः – ब्रुवन्तु । (प्र – ओं पुण्याहं ।) संग्रहेण आशीर्वादं कुर्यात् ।।

।। इति हिरण्य (आम) रूप नान्दी (अभ्युदय) श्राद्ध प्रयोगः ।।

ஹிரண்ய ரூப நாந்தீ(அப்யுதய) ஶ்ராத்தம்

ஜாதகர்ம, விவாஹ, கர்ப்பாதான, ப்ராஜாபத்யாதி வ்ரத ஸமானதந்த்ர உபக்ரம, ஶாந்திகர்ம, க்ருஹப்ரவேசம் முதலி யவைகளில் கர்மா முடிவில் நாந்தீ ஶ்ராத்தம், புண்யாஹவா

சனம் செய்ய வேண்டியது. நாமகரணம், அன்னப்ராசனம், சௌளம், உபநயனம், சூடாகர்ம, ப்ராஜா பத்யாதி வ்ரத ஸமான தந்த்ர உத்ஸர்ஜனம் ஷஷ்ட்யப்த பூர்த்தி, ஶதாபிஷே கம், ருத்ரைகாதசினீ ஸ்நானகர்மா, ஸீமந்தோ ந்நயனம் முதலியவைகளின் ஆரம்பத்தில் நாந்தீஶ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம் செய்ய வேண்டும்.

முதல் பானிக்ரஹணம் முடிய நாந்தீ ஶ்ராத்தம் தகப்பனார் செய்ய வேண்டியது. அதன் பிறகு, தானே செய்ய வேண்டியது. ஜீவ பித்ருகர் - அதவாது தகப்பனார் ஜீவித்திருந்தால் (உயிருடனிருந்தால்) தகப்பனாருடைய பித்ருக்களுக்குத்தான் நாந்தீ ஶ்ராத்தம். தகப்பனார் இல்லாமல் தாயார் மட்டும் ஜீவித்திருந்தால் பிதாமஹி முதலியவர்களுக்கு வரணம் இல்லை. நாந்தீ ஶ்ராத்தம் தகப்பனார் செய்ய வேண்டும். அவர் இல்லாவிடில் மூத்த ஸஹோதரர்கள் செய்யவேண்டும். மூத்த ஸஹோதரர்களும் இல்லாவிடில் வ்ரதஸமாவர்த்தனம் முதலியவைகளில், தானே செய்ய வேண்டியது. இது தவிற, ஆசார்யனாக வேறு ஒருவர் வ்ரத ஸமாவர்த்தனாதிகளை செய்தால் ஆசார்யனுடைய பித்ருக்களுக்குத்தான் நாந்தீ ஶ்ராத்தம். ஆனால் ஜாதகர்ம, நாமகரண, அன்னப்ராஸன, சௌள (சூடா) உபநயன கர்மாக்களில் குமாரனுடைய பித்ருக்களுக்குத்தான் நாந்தீ ஶ்ராத்தம். அநேக ஶுபகார்யங்களைச் சேர்த்து ஒன்றாக ஒரே தடவையில் செய்யும் பொழுது ஒரு முறைதான் நாந்தீ, அங்குரம், ப்ரதிஸரம் செய்யவேண்டும். நாந்தீ ஶ்ராத்தத்தில் மாத்ரு வர்ணம் முதலிலும் பிறகு பித்ரு வர்ணமும் அதன் பிறகு மதாமஹருக்கும் வரிக்க வேண்டும். மாதா ஜீவித்திருந்தால் பிதாமஹ்யாதிகளுக்கு வரணம் செய்யக் கூடாது.

ஹிரண்ய (ஆம) ரூப நாந்தீ ஶ்ராத்த ப்ரயோகம்

· ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । .... நக்ஷத்ரே , ராஶௌ ஜாதஸ்ய - அஸ்ய - மம- குமாரஸ்ய (........ நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ .... ஜாதாயா: - அஸ்யா: - மம- குமார்யா:) (........ நக்ஷத்ரே , ராஶௌ ...... ஜாதஸ்ய - அஸ்ய - மம- மாணவகஸ்ய) (........ நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ .... ஜாதாயா: - அஸ்யா: - மம- தர்மபத்னியா:) க்ருத - கரிஷ்யமாண + கர்மாங்கம் - அப்யுதய - ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய (ஆம) ரூபேண- அத்ய - கரிஷ்யே । ததங்கம் - ஸ்வஸ்தி புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) ...... நக்ஷத்ரே ....ராஶௌ + க்ருத - கரிஷ்யமாண + கர்மாங்கபூதே - அஸ்மின் - அப்யுதயே - ஸத்யவஸு - ஸம்ஞகாநாம் -விஶ்வேஷாம் - தேவாநாம் - நாந்தீ முகாநாம் - இதமிதமாஸனம் । (இரண்டு இரண்டு ப்ராம்ஹணாள் வ்ரிக்க வேண்டும்) ..... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே - ப்ரபிதாமஹி - பிதாமஹி -மாத்ரூணாம் - நாந்தீமுகீநாம் - இதமிதமாஸனம் । .... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே- ப்ரபிதாமஹ - பிதாமஹ - பித்ரூணாம் - நாந்தீமுகானாம். இதமிதமாஸனம் । ..... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே - ஸபத்னீக - மாது: - ப்ரபிதாமஹ - மாது: பிதாமஹ - மாதாம ஹானாம் - நாந்தீமுகானாம் - இதமிதமாஸனம் । ..... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே - அப்யுதய - ஸம்ரக்ஷக - மஹாவிஷ்ணோ: இதமித மாஸனம் । நாந்தீமுகா: - தேவாஸ்ச - பிதர:, ஸர்வத்ர - பாகஶ: - அமீவோ கந்தா: । இமானி - புஷ்பாணி । ஸகலாராதனை: - ஸ்வர்ச்சிதம் । ஹிரண்யகர்ப + ப்ரயச்சமே । ...... நக்ஷத்ரே + அப் யுதயே - ஸத்யவஸு - ஸம்ஞகாநாம் - விஶ்வேஷாம் - தேவாநாம்- நாந்தீமுகாநாம் - த்ருப்த்யர்த்தம் - யத்தேயமன்னம். - தத் - ப்ரதிநிதிபூதம் - (இதம் ஆமம் - ஸோபஸ்ரம்) இதம் - ஆக்நேயம் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் - நாந் தீமுக - விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - ஸம்ப்ரததே । ஸ்வாஹா - நம: । இயஞ்ச - வ்ருத்தி: । ஹிரண்ய + மே । நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே -

ப்ரபிதாமஹி + பிதாமஹி - மாத்ரூணாம் - நாந்தீமுகீநாம் - த்ருப்த்யர்த்தம் - யத்தேயமன்னம் + நாந்தீமுக - ப்ரபிதாமஹி - பிதாமஹி - மாத்ருப்ய: + ஸம்ப்ரததே । ஸ்வாஹா - நம: - இயஞ்ச - வ்ருத்தி: । ஹிரண்ய + மே । ...... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே - ப்ரபிதாமஹ + இயஞ்ச - வ்ருத்தி: । ஹிரண்ய + மே । ...... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே - ஸ பத்னீக - மாது ப்ரபிதாமஹ + இயஞ்ச - வ்ருத்தி: । ஹிரண்ய + மே । ...... நக்ஷத்ரே + அப்யுதயே - அப்யுதய - ஸம்ரக்ஷக - ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணோ: - த்ருப்த்யர்த்தம் + ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணவே - ஸம்ப்ரததே । ஸ்வாஹா நம: - இயஞ்ச - வ்ருத்தி: । மயா - ஹிரண்யேன - க்ருதம் (ஆமேன - க்ருதம்) ஆப்யுதீகம் - ஸம்பன்னம் । (ஸு ஸம்பன்னம்) இடா - தேவஹூ: - மனு: - யக்ஞநீ: - ப்ருஹஸ்பதி: - உக்தா மதாநி - ஶம்ஸிஷத் - விஶ்வேதேவா: - ஸூக்தவாச: - ப்ருதிவி மாத: - மாமாஹிம்ஸீ: - மதுமனிஷ்யே - மது ஜனிஷ்யே - மது வக்ஷ்யாமி - மது வதிஷ்யாமி - மதுமதீம் - தேவேப்ய: - வாசமுத்யாஸம் - ஶுஶ்ரூஷேண்யாம் மனுஷ்யேப்ய: - தம்மா- தேவா: - அவந்து - ஶோபாயை - பிதர: - அநுமதந்து । இட ஏஹி । அதிதிர்ன: - உருஷ்யது - அதிதி: - ஶர்மயச்சது । அதிதி: - பாது - அகும்ஹஸ: । அதித ஏஹி । ஆநோ திவ: - ப்ருஹத:, பர்வதாத் - ஆ ஸரஸ்வதீ - யஜதா - கந்து - யக்ஞம் । ஹவம் - தேவீ - ஜுஜுஷாணா - க்ருதாசீ - ஶக்மாம் ந: - வாசம் உஶதீ- ஶ்ருணோது । ஸரஸ்வத்யேஹி । ஶோபனம் - ஶோபனம் । மன: - ஸமாதீயதாம் । (ஸமாஹித மனஸஸ்ம:) ப்ரஸீதந்து - பவந்த:। (ப்ரஸன்னாஸ்ம:) நாந்தீ - ஶோபன - தேவதா: - பிதர: ப்ரீயந்தாம் । ப்ரீயந்தாம் நாந்தீ ஶோபன - தேவதா:- பிதர:) ஸ்ரீரஸ்து - இதி - பவந்த: - ப்ருவந்து । (அஸ்து ஸ்ரீ:) புண்யாஹம் - பவந்த: - ப்ருவந்து । (ஓம் புண்யாஹம்) (ஆஶீர்வாதம் செய்யவும்.)

ஹிரண்ய(ஆம)ரூப நாந்தீ(அப்யுதய) ஶ்ராத்த ப்ரயோகம் முற்றிற்று

विच्छिन्नाग्नि संधानं–औपासनं च कुर्यात्

अग्निसन्धानं

(आचम्य । पवित्रं धृत्वा ।) ओं नमस्सदॅसे + स्वीकृत्य । अनया– मम धर्मपत्न्या सह – अनेक काल – विच्छिन्न – औपासन – अग्निसन्धानं – कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्रतिवचनं – योग्यता सिद्धिरस्तु ।) (दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः। पत्न्यासह । शुक्लां + शुभतिथौ । अनया – मम – धर्मपत्न्या सह – अनेक काल – विच्छिन्न – औपासन – अग्निसन्धानं – करिष्ये । इति द्विः । दर्भौ उत्तरतो निरस्य) (अप + श्य ।) (पत्न्याः दर्भान् उत्तरतो निरस्य) अप +श्य) (उल्लिख्य) – (अवोक्ष्य ।) भूर्भुवस्सुवों (इति अग्निं प्रतिष्ठाप्य) (अग्निमिध्वा । धमन्या प्रज्वाल्य) (प्राक्तोयं निधाय) (प्रागग्रैः उत्तराग्रैश्च दर्भैः अग्निं परिस्तीर्य) (पुरस्तात्, दक्षिणतः, पश्चात्, उत्तरतः) (तदुत्तरतः पात्र सादनं) (पश्चात्)– (अग्नेरुत्तरतः पात्रसादन दर्भेषु – द्वद्वन्यंचि पात्राणि – प्रयुनक्ति) (दर्वीमाज्यस्थालीं) (प्रोक्षणीं इतरदर्वीं च) – (सादयित्वा) (आयामतः परीमाणं) (प्रोक्षणी संस्कारः) (प्रोक्षणी पात्रमादाय) (पवित्रमन्तर्धाय) (अक्षतैस्सह), (अपआसिच्य)(त्रिरुत्पूय) (उत्तानानि पात्राणि – त्रिः प्रोक्ष्य) (प्रोक्षणी शेषं दक्षिणतो निधाय) (आज्यस्थालीमादाय) (अग्नौ आज्यं विलाप्य) (पवित्रान्तर्हिताया आज्यस्थाल्यां आज्यं निरूप्य) (परिस्तरणात् वहिरेव उदीचोंगारान् निरूह्य) (तेष्वधिश्रित्य)(ज्वलता तृणेन अवद्योत्य) (द्वे दर्भाग्रे प्रच्छिद्य, प्रक्षाल्य प्रत्यस्य) (त्रिः प्रर्यग्नि कृत्वा) (उदगुद्वास्य)(अंगारान् प्रत्यूह्य) (उदगग्राभ्यां पवित्राभ्यां पुनराहारमाज्यं त्रिरुत्पूय) (पवित्र ग्रान्थिं विस्रस्य

(अप उपस्पृश्य), (प्रागग्रमग्नौ प्रहरति) (अग्नेः पश्चात् दर्भानास्तीर्य) तेषु आज्यस्थालीं सादयित्वा) येन जुहोति तदग्नौ प्रतितप्य) (दर्भैस्सम्मृज्य) (दर्भैः इतरदर्वीं प्रधानदर्वीं च क्रमेण सम्मृज्य) (पुनः प्रतितप्य) प्रोक्ष्य), आज्यस्थाल्याः उत्तरतो निधाय) (दर्भान् अद्भिः संस्पृश्य) (अग्नौ प्रहरति) (अथ अग्निं परिषिंचति ।)अदिते – अनुमन्यस्व । (इति दक्षितः प्राचीनं) अनुमते अनुमन्यस्व । (इति पश्चादुचीनं) सरस्वते – अनुमन्यस्व। (इति उत्तरतः प्राचीनं ।) देव सवितः – प्रसुव । (इति समन्तं) चतुर्गृहीतं आज्यं गृहीत्वा ।) अग्नि सिध्यर्थं व्याहृति होमं करिष्ये । ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये इ +म ।(पुनः चतुर्गृहीतं गृहीत्वा) पूर्वेद्युः – उपवासस्थाने – औपासन – अग्नेः अनुगत दोष – प्रायश्चित्तार्थं च – अयाश्च होमं – करिष्ये । अयाश्च – अग्नेसि – अनभिशस्तीश्च – सत्यमित्वं – अया असि । अयसा – मनसा – धृतः अयसा – हव्यं – ऊहिषे – अयानः – धेहि – भेषजं– स्वाहा । अग्नेये अयसे,इ + म । (पुनः – चतुर्गृहीतं –– गृहीत्वा) अनेक काल – सायं प्रातः – औपासन – अकरण – प्रायश्चित्तार्थं – सर्वप्रायश्चित्त – आहुतिं –होष्यामि । ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । (पुनः चतुर्गृहीतं गृहीत्वा ।) अनेक – दर्श पूर्णमास – स्थालीपाक – अतिपन्न – प्रायश्चित्तार्थं – सर्व प्रायश्चित्त – आहुतिं – होष्यामि । ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । अस्मिन् कर्मणि – अविज्ञात – प्रायश्चित्तं करिष्ये । (प्रधान दर्व्या सकृत् गृहीतेन आज्यं गृहीत्वा) अनाज्ञातं – यदाज्ञातं । यज्ञस्य – क्रियते मिथु । अग्ने – तदस्य – कल्पय । त्वँहि– वेत्थ – यथा तथं स्वाहा । अग्नये + इ – म । पुरुषसम्मितः – यज्ञः । यज्ञः – पुरुषसम्मितः । अग्ने – तदस्य –

कल्पय । त्वँहि – वेत्थ – यथातथं – स्वाहा । अग्नये – इ +म ।
यत्पाकत्राः – मनसा – दीन दक्षान। यज्ञस्य – मन्वते – मर्तो सः ।
अग्निष्टत् – होता – क्रतुवित् – विजानन् । यजिष्ठः – देवान् – ऋतुश
युजाति । स्वाहा । अग्नये – इ + म । भूस्स्वाहा । अग्नये – इ + म
। भुवस्स्वाहा । वायवे – इ + म । सुवस्स्वाहा । सूर्याय – इ + म ।
ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । अस्मिन् – विच्छिन्न–
औपासन – अग्निसन्धान – होम कर्मणि –मध्ये – संभावित – मंत्र लोप
– तंत्र लोप – क्रिया लोप – आज्य लोप – द्रव्य लोप – न्यूनातिरेक
– समस्त – विस्मृति – विध्यपराध – प्रायश्चित्तार्थं – सर्व प्रायश्चित
– आहुतिं – होष्यामि। ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ + म
। श्री विष्णवे स्वाहा । विष्णवे परमात्मने इ + म । नमो रुद्राय –
पशुपतये – स्वाहा । रुद्राय – पशुपतये – इ + म । अप +श्य । सप्त
– अग्ने – समिधः – सप्तजिह्वाः –सप्त ऋषयः – सप्तधाम – प्रियाणि
। सप्त होत्राः – सप्त धात्वा – यजन्ति – सप्त योनीः – अपृणस्व – घृते
– स्वाहा । अग्नये – सप्तवते – इ + म । (आज्यपात्रं उत्तरतः निधाय
(प्राणायामं कृत्वा।) (अग्निं परिषिंचति) अदिते – अन्वमँस्थाः । अनुम
– अन्वमँस्थाः । सरस्वते – अन्वमँस्थाः । देवसवितः – प्रासावीः
शुक्लां + शुभतिथौ । अनेककाल – सायं प्रातः – औपासन –
अकरण – प्रायश्चित्तार्थं – अनेक – दर्श पूर्णमास – स्थालीपाक –
अतिपन्न – प्रायश्चित्तार्थं – यत्किंचित् – होम द्रव्य दानं करिष्ये । (अ
+ श्य) हिरण्य गर्भ +प्रयच्छमे । तण्डुलाः – वैश्वदेवत्याः – पाके
– अन्नं – पचन्तिये । तस्मात् – तण्डुल दानेन – अतश्शान्तिं –
प्रयच्छमे । अनेक काल + प्रायश्चित्तार्थं – औपासनं द्रव्यं – स्थालीपाक

द्रव्यं च – यत्किंचित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं – सतण्डुलं – यज्ञेश्वर–प्रीतिं – कामयमानः – तुभ्यमहं – संप्रददे । (प्रतिवचनं – प्रतिगृह्णामि।) शुक्लां + प्रीत्यर्थं – अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ – प्रातरौपासनं – तण्डुलैः – होष्यामि । (सायंकाले – सायमौपासनं + होष्यामि ।(परिषेचनं) अदिते + प्रसुव । अग्निं प्रार्थ्य) – चत्वारि-श्रृंगा – त्रयों अस्य – पादाः–द्वेशीर्षे – सप्त हस्तासः – अस्य । त्रिधा बद्धः – वृषभः-रोरवीति – महोदेवः – मर्त्यान् – आविवेश । एषहि – देवः प्रदिशः – अनु – सर्वाः– पूर्वोहि – जातः – स उ गर्भे – अन्तः । सविजायमानः – सजनिष्यमाणः – प्रत्यङ्मुखाः – तिष्ठति – विश्वतो मुखः । प्राङ्मुखो देव–हे अग्ने – मम – अभिमखो भव । (परिस्तरणात् बहिः (पूर्वदिगारभ्य अष्टौ दिक्षु अलंकृत्य, (अग्निं – आत्मानं – ब्राह्मणांश्च अलंकारयेत् ।) इन्द्राय नमः । अग्नये नमः । यमाय नमः । निऋऋतये नमः । वरुणाय नमः । वायवे नमः । सोमाय नमः । ईशानाय नमः । अग्नये नमः । आत्मने नमः । सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यो नमः । होष्यामि । (जुहुधि इति प्रतिवचनं ।) इदं विष्णुः – विचक्रमे – त्रेधा – निदधे – पदं । समूढमस्य – पाँसुरे । कृष्ण – कृष्ण – कृष्ण । सूर्याय स्वाहा । सूर्याय + इ + म । अग्नये – स्विष्टकृते – स्वाहा । अग्नये – स्विष्टकृते – इ – म । (एकां समिधं अग्नौ प्रहृत्य) ओं भूर्भुवस्सुवस्सवाहा । प्रजापतये – इ + म । (अग्निं परिषिंचति ।) अदिते – अन्वमँस्थाः + प्रासावीः । स्वाहा । इति एकां समिधं अग्नौ प्रहृत्य । अग्नेः उपस्थानं करिष्ये । अग्नेनय – सुपथा – राये – अस्मान् – विश्वानिदेव – वयुनानि – विद्वान् । युयोधि – अस्मत् – जुहुराणं –– एनः – भूयिष्ठान्ते – नम उक्तिं – विधेम । अग्नये नमः – मंत्र हीनं – क्रिया हीनं – भक्ति हीनं –

हुताशन । यद्धुदन्तु – मयादेव – परिपूर्णं – तदस्तुते । प्रायश्चित्तानि – अशेषाणि – तपः कर्म – आत्मकानि वै । यानि तेषां – अशेषाणां – कृष्णानुस्मरणं – परं । श्री कृष्णाय नमः । कृष्ण–कृष्ण–कृष्ण । अभिवादये + अस्मिभोः । (नमस्कारः) नमस्ते – गार्हपत्याय –नमस्ते – दक्षिणाग्नये । नमः – आहवनीयाय – महावेद्यै – नमो नमः । काण्डद्वय – उपपाद्याय – कर्मब्रह्म स्वरूपिणे । स्वर्ग – अपवर्ग – रूपाय – यज्ञेशाय – नमो नमः । प्रातरौपासन – साद्गुण्यार्थं – अनाज्ञातादि – महामंत्र जपं – करिष्ये । अनाज्ञातं + यथातथं । पुरुष सम्मितः + यथा तथं । यत्पाकत्राः + यजाति । इदं विष्णुः + सुरे । ब्रह्मार्पणं + समाधिना । पुनस्त्वा – आदित्याः – रुद्राः – वसवः समिन्धतां – पुनः – ब्रह्माणः–वसुनीथ – यज्ञैः । घृतेनत्वं – तनुवः –– वर्धयस्व – सत्यास्सन्तु – यजमानस्य – कामाः । (भस्मनारक्षाधारणं) बृहत्साम – क्षत्रभृत् – वृद्धवृष्णियं । त्रिष्टुभौजः – शुभितं – उग्रवीरं । इन्द्रस्तोमेन – पंचदशेन । मध्यमिदं – वातेन – सगरेण – रक्ष । (इति भस्म फाले धृत्वा) दशास्यां – पुत्रान् – आधेहि – पतिं – एकादशं – कृधि । (इति पत्न्याः ललाटे भस्म धारयित्वा) कायेन वाचा – मनसा– इन्द्रियैर्वा – बुध्या – आत्मना वा – प्रकृतेः – स्वभावात् । करोमि यद्यत् – सकलं – परस्मै – नारायणायेति – समर्पयामि । अनेन – प्रातरौपासनेन – भगवान् – सर्वात्मकः – यज्ञेश्वरः – प्रीयतां । ओं तत्सत् । ब्रह्मार्पणमस्तु ।

(सायं काले) सायमौपासनं तण्डुलैः होष्यामि । इति संकल्पः । अग्नये स्वाहा । अग्नये – इ + म । अग्नये – स्विष्टकृते – स्वाहा । अग्नये – स्विष्टकृते + इ + म । इति । अन्यत्सर्वं प्रातरौपासनवत् ॥

समित् समारोपणं

शुक्लां + शुभतिथौ – औपासनाग्नेः – समित् – समारोपणं – करिष्ये । अप + श्य + अयंते – योनिः – ऋत्वियः – यतोजातः – अरोचथाः। तंजानन्न् – अग्ने – आरोह – अथानः – वर्धया – रयिं । इति समिधं निधाय, तां गृहीत्वा सुरक्षितं कुर्यात् ।

सायंकाले सायं सन्ध्यावन्दनं कृत्वा शुक्लां + प्रीत्यर्थं । सायमौपासनं तण्डुलैः होष्यामि । समित् प्रत्यवरोहणं च करिष्ये । (अपउपश्पृश्य) आजुह्वानः – सुप्रतीकः – पुरस्तात् – अग्ने – स्वां योनिं – आसीद – साध्या। अस्मिन् – सदस्थे – अधि – उत्तरस्मिन् – विश्वेदेवाः – यजमानश्च – सीदत । उद्बुध्यस्व – अग्ने – प्रतिजागृहि – एनं – इष्टापूर्ते – सँसृजेथां – अयं च । पुनः कृण्वँस्त्वा – पितरं – युवानं – अन्वातांसीत् – त्वयितन्तुं – एतं । (इति समिधं अग्नौ निधाय) ओपासनं कुर्यात् ।

விச்சின்னாக்னி ஸந்தானம்-ஔபாஸனம்

(ஆசம்ய) (பவித்ரம் தரித்து) ஓம் நமூஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । அநயா - மம - தர்மபத்ன்யா ஸஹ - அநேககால - விச்சின்ன - ஔபாஸன - அக்னி ஸந்தானம் - கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா ஸித்திரஸ்து। (இரண்டு தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக் கொண்டு) இரண்டு தர்ப்பங்களை பவித்ரத்துடன் சேர்த்து

மடக்கிக்கொண்டு) (பத்னியிடம் 4,5 தர்ப்பங்களைக் கொடுத்து) (தோளில் படும்படி பிடித்துக்கொள்ளச் சொல்லி) ஸங்கல்பம் செய்யவும்) ஶுக்லாம்+ ஶுபதிதௌ - அநயா - மம - தர்மபத்ன்யா ஸஹ - அநேக - கால - விச்சின்ன - ஔபாஸன - அக்னி ஸந்தானம் - கரிஷ்யே (கையில் மடக்கிய தர்ப்பங்களை வடபுறம் போட்டு)(அப உப ஸ்ப்ரிஶ்ய) (அநேக - கால- விச்சின்ன - ஔபாஸன - அக்னி - ஸந்தானம் கரிஷ்யே । என்று பத்னியும் சொல்ல வேண்டும்) (பத்னியிடம் கொடுத்த தர்ப்பங்களையும் வாங்கி வடபுறம் போட்டுவிட்டு) (அபஉப ஸ்ப்ரிஶ்ய) (பத்னியின் கையிலும் ஜலம் விடவேண்டும்).

(உல்லிக்ய, அவோக்ஷ்ய) பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று அக்னியை வைத்து) (அதில் ஒரு ஸமித்தை வைக்கவும்) (ஊது குழாயால் ஊதி அக்னியை எரியும்படி செய்யவும்) (அக்னிக்கு கிழக்கே ஒரு கிண்ணத்தில் ஜலத்தை வைக்கவும்) (அக்னிக்கு நான்குபுறமும் கிழக்கு நுனியாகவும் வடக்கு நுனியாகவும் தர்ப்ப்ங்களை பரப்பி) (வடபுறத்தில் கிழக்கு நுனியாக பாத்ர ஸாதனத்திற்கு தர்ப்பங்களைப் பரப்பி) (அதில் ஹோமம் செய்யும் பெரிய இலை, நெய்க்காக ஒரு பாத்திரம், ப்ரோக்ஷணிக்காக ஒரு பாத்திரம், ஹோமம் செய்யும் சிறிய இலை முதலியவைகளை (புரசு அல்லது மாவிலை) கவிழ்த்து வைத்து) (இரண்டு தர்ப்பங்களினால் கலசத்தில் வைக்கும் கூர்ச்சம்போல் ஆயாமதம் செய்து) அதை வலது கையில் வைத் துக்கொண்டு) பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ளவைகளைத் தொட்டு) (அக்னிக்கு மேற்குப் பக்கம் பரிஸ்தரண தர்ப்பங்க ளுக்கு அருகே சில தர்ப்பங்களைப் போட்டு) ப்ரோக்ஷணி பாத்திரத்தை எடுத்து, அதன் மேல் வைத்து (ஜலமும் விட்டு) (மோதிர விரல்களாலும் கட்டை விரல்களைலும் ஆயாமதத்தை வடக்கு நுனியாக இரு கைகளாலும் பிடித்துக் கொண்டு) கிண்ணத்திலுள்ள ஜலத்தை மேற்கிலிருந்து

கிழக்காக மூன்று தரம் தள்ளி) (ஆயாமதத்தை வலது கையில் வைத்துக்கொண்டு) (இடது கையில் ப்ரோக்ஷணீ பாத்திரத்தை எடுத்துக்கொண்டு) (கொஞ்சம் கொஞ்சமாக ஜலத்தை வலது கையில் விட்டு) (நிமிர்ந்த வலது கையால் விரல்களின் வழியாக) (இலைகளையும், நெய் பாத்திரத்தையும் நிமிர்த்தி வைத்து மூன்றுமுறை ப்ரோக்ஷணம் செய்துவிட்டு) (மீதி ஜலத் துடன் ப்ரோக்ஷணீ பாத்திரத்தைத் தென்புறம் வைக்கவும்) (அக்னியில் நெய்யை தண்ணீர்போல் உருக்கிக்கொள்ளவும்) அக்னியிலிருந்து கொஞ்சம் (சில) அக்னியை எடுத்து வடபுறம் (பரிஸ்தரண தர்ப்பங்களுக்கும் வடபுறம்) வைத்துக்கொண்டு) அதன் மேல் நெய்க்கு பாத்திரத்தை வைத்து) (அதன்மேல் ஆயாமதத்தை வைத்து) (நெய்க்கிண்ணத்தில் நெய்யை நிரப்பி) (இடது கையால் நெய்க் கிண்ணத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு) (வலது கையில் ஒரு தர்ப்பத்தை எடுத்து) (நுனியை அக்னியில் எரியும்படி பிடித்துக்கொண்டு) (எரியும் அந்த தர்ப்பத்தை நெய் பாத்திரத்தில் காண்பித்து வடக்கே போடவும்) (இரு தர்ப்பங் களின் நுனியை நகம் படாமல் கிள்ளி ஜலத்தினால் அலம்பி நெய்க்குள் போட்டுவிட்டு) (மறுபடியும் ஒரு தர்ப்பத்தை முன் போல் அக்னியில் பிடித்து) (அந்த தர்ப்பத்தினால் நெய்ப் பாத்திரத்தை மூன்று முறை வலமாகச் சுற்றி) (தர்ப்பத்தை வடக்கில் போட்டுவிட்டு) (நெய்ப்பாத்திரத்தை, வடபுறம் எடுத்து வைத்திருக்கும் அக்னிக்கு வடபுறத்தில் இறக்கி வைத்துவிட்டு) (அக்னியை அக்னியோடு சேர்த்துவிட்டு) (நெய்ப் பாத்திரத்தை முன்னே எடுத்து வைத்துக்கொண்டு) (முன்போல் இருகைகளாலும் ஆயாமதத்தைப் பிடித்துக் கொண்டு) (நெய்யில் (போகவர கிழக்கில் ஆரம்பித்து முன்னும் பின்னுமாக மூன்று தடவை தள்ளி) (ஆயாமதத்தின் முடிச்சை அவிழ்த்து) (ஜலத்தைத் தொட்டுவிட்டு) (ஆயாமத தர்ப்பங்களை கிழக்கு நுனியாக அக்னியில் வைக்கவும்) (பிறகு இரண்டு இலைகளையும் எடுத்து) (வலது கையில் பெரியதும்

இடது கையில் சிறியதும் வைத்துக்கொண்டு) (இலைகளை கவிழ்த்து அக்னியில் காட்டி) (இரண்டு இலைகளையும் இடது கையில் நிமிர்த்தி வைத்துக்கொண்டு) (மூன்று தர்ப்பங் களினால் முன்னும் பின்னும் துடைத்து) (மறுபடியும் பெரிய இலையை வலது கையிலும் சிறிய இலையை இடது கையிலும் வைத்துக்கொண்டு) (முன்போல் கவிழ்த்து அக்னியில் காண்பித்து) (இலைகளை ஜலத்தால் ப்ரோக்ஷித்து) (நெய்ப்பாத்திரத்திற்கு வடபுறத்தில் வைத்துவிட்டு)ஜலத்தை தொட்டு தர்ப்பங்களை கிழக்கு நுனியாக அக்னியில் வைக்கவும்) (பிறகு அக்னிக்கு பரிஷேசனம்) வலது கையில் கொஞ்சம் ஜலம் விட்டுக்கொண்டு (மந்த்ரம்): - அதிதே அனுமன்யஸ்வ (அக்னிக்கு தென்புறம் பரிஸ்தரண தர்ப்பங் களுக்கு உட்புரம், மேற்கிலிருந்து கிழக்காக கைகளை மூடிக் கொண்டு சுண்டுவிரல் பக்கமுள்ள ரேகை வழியாக விடவும்) அனுமதே - அனுமன்யஸ்வ (அக்னிக்கு மேற்குப்புறம் பரிஸ்தரணத்திற்கு உட்புறம் முன் போல் ஜலத்தை தெற்கிலிருந்து வடக்காக விடவும்) ஸரஸ்வதே - அனுமன் யஸ்வ (அக்னிக்கு வடபுரம் பரிஸ்தரணத்திற்கு உட்புறம் முன் போல் மேற்கிலிருந்து கிழக்காக ஜலத்தை விடவும்) (முன் போல் ஜலத்தை எடுத்து அக்னியை ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்ற ம்ந்த்ரம்): - தேவஸவித: ப்ரஸுவ (சிறிய இலையால் பெரிய இலையில் 4 தடவை நெய்யை எடுத்து விட்டுக்கொண்டு) (இடது கையால் நெய்க்கிண்ணத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு) (வலது கையால் ஹோமம் செய்ய)

(மந்திரம்): - அக்னி ஸித்யர்த்தம் - வ்யாஹ்ருதி ஹோமம் - கரிஷ்யே - ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: -ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே இ + ம । (மறுபடியும் முன்போல் 4 தடவை நெய் எடுத்து) பூர்வேத்யு: - உபவாஸ - ஸ்தானே - ஔபாஸன - அக்னே அனுகததோஷ - ப்ராயஶ்சித்தார்த்தஞ்ச - அயாஶ்ச ஹோமம்

- கரிஷ்யே । அயாஶ்ச - அக்னேஸி - அனபிஶஸ்தீஸ்ச - ஸத்யமித்வம் - அயாஅஸி । அய்ஸா - மன்ஸா - த்ருத: - அயஸா - ஹவ்யம் - ஊஹிஷே - அயான்: - தேஹி - பேஷஜம் - ஸ்வாஹா - அக்னயே - அயஸே - இ + ம । (மறுபடியும் 4 தடவை நெய் எடுத்து) அநேக - கால - ஸாயம் ப்ராத: - ஔபாஸன - அகரண - ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - ஸர்வ ப்ராயஶ்சித்த - ஆஹுதிம் -ஹோஷ்யாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா। ப்ரஜாபதயே - இ + ம । (மறுபடியும் 4 தடவை நெய் எடுத்து) அநேக - தர்ஶ - பூர்ணமாஸ - ஸ்தாலீபாக - அதிபன்ன - ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - ஸர்வ - ப்ராயஶ்சித்த - ஆஹுதிம் - ஹோஷ்யாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா। ப்ரஜாபதயே - இ + ம । அஸ்மின் கர்மணி - அவிக்ஞாத - ப்ராயஶ்சித்தம் - கரிஷ்யே । பெரிய இலையால் ஒரு தடவை நெய் எடுத்து) அநாக்ஞாதம் - யதாக்ஞாதம் । யக்ஞஸ்ய - க்ரியதே - மித்து । அக்னே - தத்ஸ்ய - கல்பய । த்வகும்ஹி - வேத்த - யதா ததம் - ஸ்வாஹா। அக்னயே - இ+ ம । புருஷ ஸம்மித: - யக்ஞ: । யக்ஞ:-புருஷ ஸம்மித: । அக்னே - தத்ஸ்ய - கல்பய । த்வகும்ஹி - வேத்த - யதா -ததம் - ஸ்வாஹா। அக்னயே - இ+ ம । யத்பாகத்ரா: - மன்ஸா - தீன தக்ஷான । யக்ஞஸ்ய - ழன்வதே - மர்த்தாஸ: । அக்னிஷ்டத் - ஹோதா - க்ரதுவித் - விஜானன் । யஜிஷ்ட: தேவான் - ரிதுஶ: யஜாதி - ஸ்வாஹா। அக்னயே - இ + ம । பூஸ்வாஹா। அக்னயே - இ + மம । புவஸ்வாஹா। வாயவே- இ + ம । ஸுவஸ்வாஹா । ஸூர்யாய - இ + ம । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா। ப்ரஜாபதயே - இ +ம । அஸ்மின் - விச்சின்ன - ஔபாஸன - அக்னி ஸந்தான - ஹோம - கர்மணி - மத்யே - ஸம்பாவித - மந்த்ர லோப - தந்த்ரலோப - க்ரியாலோப - ஆஜ்யலோப - ந்யூநாதி ரேக - ஸமஸ்த -விஸ்ம்ரிதி - வித்யபராத - ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - ஸர்வ - ப்ராயஶ்சித்த - ஆஹுதிம் - ஹோஷ்யாமி । ஓம் பூர்ப்புவஸ் ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । ஶ்ரீ விஷ்ணவே - ஸ்வாஹா । விஷ்ணவே - பரமாத்மனே - இ + ம । நமோ

ருத்ராய் - பஶுபத்யே - ஸ்வாஹா - ருத்ராய - பஶுபதயே இ + ம । (அப + ஸ்ய) ஸப்ததே - அக்னே - ஸமித: ஸப் ஜிஹ்வா: - ஸப்த ரிஷ்ய: - ஸப்ததாம் - ப்ரியாணி । ஸப் ஹோத்ரா: - ஸப்த தாத்வா - யஜந்தி - ஸப்தயோனி: ஆப்ருணஸ்வ - க்ருதேன் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸ்ப்தவ -இ + ம । (நெய்ப்பாத்திரத்தையும் ஹோம இலைகளையு வடக்கே வைக்கவும்) (ஓம்பூ: + பூர்புவ்ஸ்ஸுவரோம் அக்னியை பரிஷேசனம் செய்ய) : - அதிதே - அன்வமக்குஸ்தா: அனுமதே - அன்வமக்குஸ்தா: । ஸரஸ்வதே - அன்வமக்கு தா: । தேவ்ஸவித: - ப்ராஸாவீ: । ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ அநேக - கால - ஸாயம் ப்ராத: - ஔபாஸன - அகரண ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - அநேக - தர்ஶ - பூர்ணமாஸ ஸ்தாலீபாக - அதிபன்ன - ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - யத்கிஞ்சி ஹோம - த்ரவ்ய - தானம் கரிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) ஹிரண் கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே - தண்டுலா: - வைஶ்வதேவத்யா: பாகேன - அன்னம் - பசந்தியே । தஸ்மாத் - தண்டுல தானேன - அதஶ்ஶாந்திம் - ப்ரயச்சமே । அநேக கால - ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - ஔபாஸன - த்ரவ்யம் - ஸ்தாலீபாக த்ரவ்யஞ்ச - யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் ஸதாம்பூலம் - யக்ஞேஸ்வர - ப்ரீதிம் - காமயமான : துப்யமஹம் - ஸம்ப்ரததே । (பதில் - ப்ரதிக்ருண்ஹாமி ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ப்ராத: - ஔபாஸனம் - தண் டுலை: - ஹோஷ்யாமி । அக்னியை பரிசேஷனம்) : - அதி தே - அனுமன் யஸ்வ । அனுமதே - அனுமன் யஸ்வ । ஸரஸ் வதே - அனுமன்யஸ்வ । தேவ்ஸவித: - ப்ரஸுவ । (அக்னியை ப்ரார்த்தனை செய்ய):- சத்வாரி - ஶ்ருங்கா - த்ரயோ அஸ்ய பாதா: - த்வே ஶீர்ஷே - ஸப்த ஹஸ்தாஸ: - அஸ்ய । த்ரித் பத்த: - வ்ருஷப: - ரோரவீதி - மஹோ தேவ: - மர்த்யான் -ஆவிவேஶ । ஏஷஹி - தேவ: - ப்ரதிஶ: - அனுஸர்வா: பூர்வோஹி - ஜாத: - ஸ உ கர்பே - அந்த: । ஸ விஜாயமான -ஸ ஜனிஷ்யமாண: - ப்ரத்யங்முகா: - திஷ்டதி விஶ்வதோமுக:। ப்ராங்முகோ தேவ - ஹே அக்னே - மம

அபிமுகோபவ - பரிஸ்தரணங்களுக்கு வெளியில், கிழக்கு திக்கில் ஆரம்பித்து எட்டு திக்குகளிலும் அக்ஷதையைப் போட்டு அக்னிக்கும் (ஆத்மானம்) தனக்கும் ப்ராம்ஹணர்களுக்கும் அர்ச்சிக்க) : - இந்த்ராய நம: । அக்னயே நம: । யமாய நம: । நிர்ரிதயே நம: । வருணாய நம: । வாயவே நம: । ஸோமாய ।© : । ஈஶானாய நம: । அக்னயே நம: । ஆத்மனே நம: । ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । ஹோஷ்யாமி (பதில்-ஜுஹுதி) இதம் விஷ்ணு: - விச்க்ரமே - த்ரேதா - நித்தே - பதம் । ஸமூ்டமஸ்ய - பாகும் ஸுரே । க்ருஷ்ண - கிருஷ்ண - கிருஷ்ண । ஸூர்யாய - ஸ்வாஹா । ஸூர்யாய - இ+ம । அக்னயே - ஸ்விஷ்டக்ருதே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸ்விஷ்டக்ருதே - இ + ம । (ஒரு ஸமித்தை அக்னியில் வைக்க) : - ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ் ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । (அக்னியை பரிசேஷசனம் செய்ய) அதிதே - அன்வமக்குஸ்தா: + தேவ ஸவித: :- ப்ரஸாவீ: (ஒரு ஸமித்தை அக்னியில் வைக்க) அக்னே: - உபஸ்தானம் - கரிஷ்யே । அக்னே நய - ஸுபதா - ராயே - அஸ்மான் விஶ்வானி - தேவ - வயுநானி - வித்வான் । யுயோதி - அஸ்மத் - ஜுஹுராணம் - ஏந: - பூயிஷ்டாந்தே - நம உக்திம் - விதேம । அக்னயே நம: । மந்த்ரஹீனம் - க்ரியாஹீனம் - பக்திஹீனம் - ஹுதாஶன - யத் - ஹுதந்து - மயா தேவ - பரிபூர்ணம் - ததஸ்துதே । ப்ராயஶ்சித்தானி - அஶேஷாணி - தப: கர்ம - ஆத்மகானிவை । யானி - தேஷாம்- அஶேஷாணாம் - ஶ்ரீக்ருஷ்ண - அனுஸ்மரணம் - பரம் । ஶ்ரீக்ருஷ்ணாய நம: - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண । அபிவாதயே + அஸ்மி போ: । (நமஸ்காரம்): - நமஸ்தே - கார்ஹபத்யாய - நமஸ்தே - தக்ஷிணாக்னயே - நம: - ஆஹவனீயாய - மஹாவேத்யை - நமோ நம: । காண்டத்வய - உபபாத்யாய - கர்ம ப்ரம்ஹ - ஸ்வரூபிணே । ஸ்வர்க்க - அபவர்க்க - ரூபாய - யக்ஞேஶாய - நமோ நம: । ப்ராத:- ஔபாஸன - ஸாத்குண்யார்த்தம் -அனாக்ஞாதாதி - மஹாமந்த்ர ஜபம் - கரிஷ்யே । அனாக்ஞாதம்+ யதாததம் । புருஷ ஸம்மித: + யதாததம் । யத்பாகத்ரா: + யஜாதி । இதம் விஷ்ணு: +

ப்ரகும் ஸூரே । ப்ரம்ஹார்ப்பணம் - ப்ரம்ஹ ஹவி: - ப்ரம்ஹா
னௌ - ப்ரம்ஹணா - ஹுதம் । ப்ரம்ஹைவ - தேன கந்த
யம் - ப்ரம்ஹ கர்ம - ஸமாதிநா । புன்ஸ்த்வா - ஆதித்யா:
ருத்ரா: - வஸ்வ: - ஸமிந்ததாம் - புன்: - ப்ரம்ஹாண்: - வஸுநீ
- யக்ஞை: । க்ருதேநத்வம் - தனுவ்: - வர்த்தயஸ்வ - ஸ
யாஸ்ஸ்ந்து - யஜ்மானஸ்ய - காமா: - (ஔபாஸன -
பஸ்மாவினால் நெற்றியில் தரிக்க) (இட்டுக்கொள்ள) ப்
ஹத்ஸாம் - க்ஷத்ரப்ருத் - வ்ருத்த வ்ருஷ்ணியம் । த்ருஷ்
பௌஜ்: - । ஸுபிதம் - உக்ரவீரம் । இந்த்ரஸ்தோமேன -
பஞ்சதஸேன் । மத்யமிதம் - வாதேன - ஸக்ரேண - ரக்ஷ
(பத்னியின் நெற்றியிலிட) : தஸ்யாஸ்யாம் - புத்ரான் - ஆதே
ஹி - பதிம் - ஏகாதஸம் - க்ரிதி । காயேனவாசா - மனஸா -
இந்த்ரியைர்வா - புத்யா - ஆத்மனா வா - ப்ரக்ருதே: -
ஸ்வபாவாத் । கரோமி - யத்யத் - ஸகலம் - பரஸ்மை - நாராய
ணாயேதி - ஸமர்ப்பயாமி । அநேன - ப்ராத: - ஔபாஸநே
- பகவான் - ஸர்வாத்மக: - யக்ஞேஸ்வர: - ப்ரீயதாம் । ஓ
தத்ஸத் । ப்ரம்ஹார்ப்பணமஸ்து । (ஸாயங்காலத்தில்) : ஸ
யம் ஔபாஸனம் - தண்டுலை: - ஹோஷ்யாமி । (என்
ஸங்கல்பம்) அக்னயே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம் - நம
। அக்னயே ஸ்விஷ்டக்ருதே - ஸ்வாஹா । அக்னயே ஸ்வி
ஷ்டக்ருதே - இதம் - நமம । (மற்றவைகள் ப்ராதரௌபாஸ
னம் போல்)

ஸமித் ஸமாரோபணம்

ஸுக்லாம் + ஸுபதிதௌ - ஔபாஸன - அக்னே: -
ஸமித் - ஸமாரோபணம் - கரிஷ்யே - அப - ஸ்ய । மந்த்ரம்
முடிவில் ஒரு ஸமிதை அக்னியில் வைத்து உடனே எடுத்து
வைத்துக் கொள்ள - (மந்த்ரம்) :- அயந்தே - யோனி: -
ரித்விய்: - யதோஜாத: அரோசதா: । தஞ்ஜானன் - அக்னே -
ஆரோஹ - அதான: - வர்த்தயா - ரயிம் । (ஆசீர்வாதம்)
(ப்ராம்ஹ போஜனம் (ஸாயங்காலம், ஸந்த்யாவந்தனம்
செய்து ஔபாஸனம் செய்ய ஸமித் ப்ரத்யவரோஹணம்

செய்து செய்ய வேண்டும்) (மந்த்ரம்): - பூ க்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம்- ஸாயம் - ஔபாஸனம் - தண்டுலை: - ஹோஷ்யாமி । ஸமித்- ப்ரத்யவரோஹணஞ் ச - கரிஷ்யே । அப + ஸ்ய (ஸமாரோபணம் செய்த ஸமித்தை கையில் எடுத்துக் கொண்டு) :- ஆஜுஹ்வான: - ஸுப்ரதீக: - புரஸ்தாத் - அக்னே - ஸ்வாம் யோனிம் - ஆஸீத - ஸாத்யா । அஸ்மின் - ஸதஸ்தே - அதி - உத்தரஸ்மின் - விஸ்வேதேவா: - யஜமானஸ்ச - ஸீதத । உத்புத்யஸ்வ - அக்னே - ப்ரதிஜாக்ருஹி - ஏனம் - இஷ்டாபூர்த்தே - ஸகும்ஸ்ருஜேதாம் - அயஞ்ச । புன: - க்ருண்வக்குஸ்த்வா - பிதரம் - யுவானம், அன்வா தாகும் ஸீத் - த்வயி தந்தும் - ஏதம் । (அக்னியில் வைக்கவும்) (பிறகு ஔபாஸனம் செய்யவும்)

कालातीत प्रायश्चित्तहोम प्रयोगः

(पवित्रं धृत्वा) ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्या ..... नक्षत्रे .... राशौ जातस्य शर्मणः अस्य – मम – कुमारस्य ..... करिष्यमाण कर्मणः (कर्मणोः) (कर्मणां) मुख्य काल – अकरणेन – यो दोषः – समजनि – तत् – दोष – परिहारार्थं – प्राजापत्य – कृच्छ्र – प्रतिनिधि हिरण्यदान – पूर्वकं – कालातीत – प्रायश्चित्त – होमं – कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्रतिवचनं – योग्यता – सिद्धिरस्तु) (विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा) शुक्लां + शुभतिथौ .... नक्षत्रे ..... राशौ + होमं करिष्ये । अप + श्य । हिरण्यगर्भ + प्रयच्छमे ..... नक्षत्रे + परिहारार्थं – प्राजापत्य कृच्छ्र – प्रतिनिधि – यत्किंचित्– हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं – नाना गोत्रेभ्यः –ब्राह्मणेभ्यः –

तेभ्यस्तेभ्यः – संप्रददे । (लौकीकाग्निं प्रतिष्ठाप्य) (उल्लेखनादि चतुष्पात्र प्रयोगः – परिषेचनान्तं कृत्वा) चतुर्गृहीतमाज्यं गृहीत्वा । नक्षत्रे +परिहारार्थं सर्वप्रायश्चित्त – आहुतिं – होष्यामि । ओं भूर्भुवस्सुवरस्स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । सर्वत्र चतुर्गृहीतं । भूस्स्वाहा । अग्नये – इ + म । भुवस्स्वाहा । वायवे – इ + म । सुवस्स्वाहा । सूर्याय – इ + म । ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्राजापतये – इ + म । पाहिनः – अग्न एनसे – स्वाहा । अग्नये – इ + म । पाहिनः – विश्ववेदसे – स्वाहा । विश्ववेदसे – इ + म । यज्ञं पाहि – विभावसोः – स्वाहा । विभावसवे – इ + म । सर्वं पाहि – शतक्रतोः – स्वाहा । शतक्रतवे – इ +म । पाहिनः – अग्ने – एकया । पाह्युत – द्वितीयया । पाह्यूर्जं – तृतीयया । पाहि – गीर्भिः – तिसृभिः – ऊर्जांपते – पाहि – चतसृभिः – वसोः – स्वाहा । अग्नये – इ + म । भूस्स्वाहा । अग्नये – इ +म । भुवस्स्वाहा । वायवे – इ +म । सुवस्स्वाहा । सूर्याय – इ + म । ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्राजापतये – इ + म । उदुत्तमं – वरुणपाशं – अस्मत् – अवाधमं –– विमध्यमं – श्रथाय । अथावयं – आदित्य – व्रते तव – अनागसः – अदितये – स्याम – स्वाहा । वरुणाय – इ + म । इमं मे वरुण + आचके । स्वाहा । वरुणाय – इ + म । तत्वायामि + प्रमोषीः । स्वहा। वरुणाय – इ + म । त्वन्नो अग्ने – वरुणस्य–विद्वान् – देवस्य – हेडः – अव – यासिसीष्ठाः । यजिष्ठः – वन्हितमः – शोशुचानः – विश्वा – द्वेषांसि – प्रमुमुग्धि – अस्मत् । स्वाहा । अग्नी वरुणाभ्यां इ + म । सत्वन्नः – अग्ने – अवमः –भवोती – नेदिष्ठः – अस्याः – उषसः – व्युष्टौ। अवयक्ष्वनः – वरुणं – रराणः – वीहि – मृडीकं – सुहवः – न एधि । स्वाहा । अग्नी वरुणाभ्यां – इ +म । त्वमग्ने – अयासि – अयासन् – मनसा – हितः । अयासन् – हव्यं – ऊहिषे – अयानः – धेहि – भेषजं। स्वाहा ।

अग्नये – अयसे – इ + म । प्रजापते – नत्वत् – एतानि – अन्यः – विश्वा – जातानि – परिता – बभूव । यत् कामास्ते – जुहुमः – तन्नो अस्तु – वयँस्याम – पतयः– रयीणां । स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । येते शतं – वरुण – ये सहस्रं – यज्ञियाः – पाशाः – वितताः – पुरुत्रा । तेभ्योनः – इन्द्रः – सविता – उत – विष्णुः – विश्वेदेवाः – मुंचन्तु – मरुतः – स्वस्त्या । स्वाहा । वरुणेन्द्र – सवितृ – विष्णु – विश्वेदेव – मरुद्भ्यः – इ + म । अस्मिन् – कालातीत – प्रायश्चित्त – होम कर्मणि – मध्ये संभावित – समस्त दोष – प्रायश्चित्तार्थं – सर्व प्रायश्चित्त – आहुतिं – होष्यामि । ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । आज्यपात्रं उत्तरतो निधाय । अप + श्य । प्राणायामं । (परिषेचनं) अदिते अन्वमँस्थाः + प्रासावीः ।

।। इति कालातीत प्रायश्चित्त होमः समाप्तः ।।

காலாதீத ப்ராயப்ஸ்சித்த ஹோமம்

(பவித்ரம் தரித்து) (அனுக்ஞை) : - ஓம் நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । .... நக்ஷத்ரே ... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய ...... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய - கரிஷ்யமாண ...... கர்மண: (கர்மணோ:) (கர்மணாம்) முக்ய கால - அகரணேந - யோதோஷ: - ஸமஜனி - தத்தோஷ - பரிஹாரார்த்தம் - ப்ராஜாபத்ய - க்ருச்ர - ப்ரதிநிதி - ஹிரண்யதான - பூர்கம் - காலாதீத - ப்ராயஶ்சித்த - ஹோமம் - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) விக்னேஶ்வர - பூஜை செய்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே ...... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய + ஹோமம் - கரிஷ்யே। (அப +ஶ்ய)) ஹிரண்யகர்ப்ப + ஸம்ப்ரததே । (லௌகீக

அக்னியில் ஹோமம்) (உல்லிக்ய) (அவோக்ஷ்ய
பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று அக்னியை வைத்து)(அக்னியி
ஒரு ஸமித்தை வைத்து) (தமனியால் (அதாவது ஊத
குழாயினால்) அக்னியை ஊதி எரியும்படி செய்து) (அக்னிக்கு
கிழக்கே ஒரு பாத்திரத்தில் கொஞ்சம் ஜலம் வைத்து
(தர்ப்பங்களை அக்னிக்கு நான்கு புறமும் (பரிஸ்தரணம்
பரப்பி) அதற்கு வடபுறத்தில் பாத்ரஸாதனத்திற்கு தர்ப்ப
களைப் போட்டு) அதன்மேல், தர்வீ, நெய்க்குப் பாத்ரம், ப்ரோ
க்ஷணீ பாத்ரம், இதர தர்வீ. இவைகளைக் கவிழ்த்து வைத்து
(இரண்டு தர்ப்பங்களாலான ஆய மதத்தை வலது கையி
வை த்துக் கொண்டு (ஹோமம் செய்யும் இலை நெய்ப்
பாத்திரம், ப்ரோக்ஷணீ பாத்ரம் சிறிய இலை இவைகளை
தொட்டுவிட்டு) (அக்னிக்கு மேற்குப் புறம் தர்ப்பங்களைப்
போட்டு)(ப்ரோக்ஷணீ பாத்ரத்தை அதன் மேல் வைத்து
கொண்டு)ஆயாமதத்தை அதன்மேல் வடக்கு நுனியா
வைத்துக்கொண்டு) (ப்ரோக்ஷணீ பாத்திரத்தில் ஜலம் விட்டு
கொண்டு) ஆயாமதத்தை வடக்கு நுனியாக இரு கைகளினா
மோதிர விரலாலும் கட்டைவிரலாலும் பிடித்துக்கொண்டு
(பாத்திரத்தினுள் ஜலத்தை மூன்றுமுறை மேற்கிலிருந்
கிழக்காக ஆயாமதத்தால் தள்ளி) பிறகு (ஆயாமதத்தை வல
கையில் வைத்துக்கொண்டு) (ப்ரோக்ஷணீ ஜல பாத்திரத்
இடது கையில் எடுத்துக்கொண்டு) (மூன்று தடவை கொஞ்ச
கொஞ்சமாக வலது கையில் விட்டுகொண்டு நிமிர்ந்த கையா
நெய்ப்பாத்திரம் ஹோம இலைகளை, மூன்று தடவை நெய்
பாத்திரம் இலைகள் இவைகளை நிமிர்த்தி வைத்
ப்ரோக்ஷித்து) (ப்ரோக்ஷணீ பாத்ரத்தை தென்புறம் வைத்து
விட்டு) (அக்னியில் நெய்யை உருக்கி)(அக்னிக்கு
பரிஸ்தரண தர்ப்பங்களுக்கும் வடபுறத்தில் கொஞ்ச
அக்னியை எடுத்து வைத்து) (அதன்மேல் ஆயாமதத்
வைத்து) (நெய்ப்பாத்திரத்தில் நெய்யை நிரப்பி) (இடது
கையால் பிடித்துக்கொண்டு) (வலது கையால் ஒரு தர்பத்

எடுத்துக்கொண்டு) (அக்னியில் நுனி தர்ப்பம் எரியும்படி பிடித்து) (எரியும் தர்ப்பத்தை நெய்ப்பாத்திரத்தில் காண்பித்து) (வடக்கே போட்டுவிட்டு)(இரண்டு தர்ப்பங்களின் நுனியை நகம் படாமல் கிள்ளி நெய்யில் போட்டு) (மற்றொரு தர்ப்பத்தை எடுத்து அக்னியில் நுனியை எரியவிட்டு) (அதனால் நெய்ப்பாத்திரத்தை மூன்று முறை ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்றி) (வடபுறம் போட்டுவிட்டு) (நெய்ப்பாத்திரத்தை வடபுறம் இறக்கி வைத்துவிட்டு) அக்னியை அக்னியோடு சேர்த்துவிட்டு) (நெய்ப்பாத்திரத்தை எடுத்து முன்னே வைத்துக்கொண்டு) ஆயாமதத்தால் நெய்யை (போகவர அதாவது) கிழக்கிலிருந்து ஆரம்பித்து மேற்கே, மேற்கிலிருந்து கிழக்கே மூன்று முறை தள்ளிவிட்டு) (ஆயாமதத்தை முடிச்சை அவிழ்த்து, தீர்த்தத்தைத் தொட்டு அக்னியில் வைக்கவும்) (பிறகு ஹோம இலைகளை வலது கையில் பெரியதையும் இடது கையில் சிறியதையும் எடுத்து கவிழ்த்து அக்னியில் காண்பித்து) (இரண்டையும் இடது கையில் வைத்துக்கொண்டு) (மூன்று தர்ப்பங்களினால் இலைகளைத் துடைத்து) (மறுபடியும் இலைகளை அக்னியில் காண்பித்து) (ஜலத்தினால் இலைகளை ப்ரோக்ஷணம் செய்து) (தர்ப்பங்களை அக்னியில் வைத்துவிட்டு) (இலைகளை நெய்ப்பாத்திரத்திற்கு வடபுறம் வைத்துவிட்டு) அதிதே - அனுமன்யஸ்வ । அனுமதே - அனுமன்யஸ்வ । ஸரஸ்வதே - அனுமன்யஸ்வ । தேவஸவித: - ப்ரஸுவ । (என்று அக்னியை பரிஷேசனம் செய்யவும்) (சிறிய இலையால் நான்கு தடவை பெரிய இலையில் நெய்யை விட்டுக்கொண்டு) (சிறிய இலையை வைத்துவிட்டு) (இடது கையால் நெய்ப் பாத்திரத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு) (வலது கையால் ஹோமம் செய்யவும்) ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய + பரிஹாரார்த்தம் - ஸர்வ ப்ராயஶ்சித்த - ஹோமம் - ஹோஷ்யாமி । ஓம் - பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இதம் - நமம (ஒவ்வொரு ஆஹுதிக்கும் நான்கு

முறை நெய் எடுத்துக்கொள்ள வேண்டும்) பூஸ்வாஹா
அக்னயே + இ + ம । புவஸ்ஸ்வாஹா । வாயவே + இ + ம
ஸுவஸ்வாஹா । ஸூர்யாய - இ + ம । ஓம் - பூர்புவஸ்ஸு
ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । பாஹிந: அக்ன ஏன
- ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । பாஹிந: - விஸ்
வேத்ஸே - ஸ்வாஹா । விஸ்வவேதஸே - இ + ம । யக்ஞ
பாஹி - விபாவ்ஸோ: - ஸ்வாஹா । விபாவஸவே - இ + ம
ஸர்வம் பாஹி - ஶதக்ரதோ: - ஸ்வாஹா । ஶதக்ரதவே இ
ம । பாஹிந: - அக்னே - ஏக்யா । பாஹ்யுத - த்விதீய்யா
பாஹ்யூர்ஜம் - த்ரிதீய்யா । பாஹி - கீர்பி: - திஸ்ருப்:
ஊர்ஜாம்ப்தே - பாஹி - சதஸ்ருப்பி: - வஸோ: - ஸ்வாஹா
அக்னயே - இ + ம । பூஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம
புவஸ்ஸ்வாஹா । வாயவே + இ + ம । ஸுவஸ்வாஹா
ஸூர்யாய - இ + ம । ஓம் - பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஸ்வாஹா
ப்ரஜாபதயே - இ + ம । உதுத்தமம்- வருணபாஶம் - அஸ்மத்
அவாதமம் - விம்த்யமம் - ஶ்ரதாய - அதாவயம் - ஆதித்ய
வ்ரதேத்வ - அநாகஸ: - அதிதயே - ஸ்யாம - ஸ்வாஹா
வருணாய - இ + ம । இமம்மே வருண + ஆச்கே - ஸ்வாஹா
வருணாய - இ + ம । தத்வாயாமி + ப்ரமோஷீ: - ஸ்வாஹா
வருணாய - இ + ம । த்வன்னோ அக்னே - வருணஸ்ய
வித்வான் - தேவஸ்ய் - ஹேட: - அவ் - யாஸிஸீஷ்டா:
யஜிஷ்ட: - வன்ஹிதம: - ஶோஶுசான:- விஸ்வா
த்வேஷாகும்ஸி - ப்ரமுமுக்தி - அஸ்மத் - ஸ்வாஹா । அக்
வருணாப்யாம் - இ + ம । ஸத்வன்ன:- அக்னே - அவம:
பவோதீ - நேதிஷ்ட: - அஸ்யா: - உஷஸ: - வ்யுஷ்டௌ
அவ்யக்ஷ்வந: - வருணம் - ரராண: - வீஹி - ம்ரீடீகம்
ஸுஹவ: -ந ஏதி - ஸ்வாஹா । அக்னீ வருணாப்யாம் - இ + ம
த்வம்க்னே - அயாஸி - அயாஸன் - மன்ஸா - ஹித: । அய
ஸன் - ஹவ்யம் - ஊஹிஷே - அயான்: - தேஹி - பேஷஜம்
ஸ்வாஹா । அக்னயே - அயஸே - இ + ம । ப்ரஜாபதே
நத்வத் - ஏதானி - அன்ய: - விஸ்வா - ஜாதானி - பரிதா

பபூவ । யத்காமாஸ்தே - ஜுஹுமः - தன்னோ அஸ்து - வயக்குஸ்யாம - பத்யः - ரயீணாம் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । யேதேஸூதம் - வருண - யே ஸஹஸ்ரம் - யக்ஞியாः - பாஸாः - வித்தாः - புருத்ரா - தேப்யோனः - இந்த்ரः - ஸவிதா - உத - விஷ்ணுः - விஸ்வேதேவாः - முஞ்சந்து - மருத்ः - ஸ்வஸ்த்யா - ஸ்வாஹா । வருணேந்த்ர, ஸவித்ரு - விஷ்ணு - விஸ்வேதேவ - மருத்ப்யः - இ+ ம । அஸ்மின் - காலாதீத - ப்ராயஸ்சித்த - ஹோம கர்மணி - மத்யே - ஸம்பாவித - ஸமஸ்த - தோஷ - ப்ராயஸ்சித்தார்த்தம் - ஸர்வப்ராயஸ்சித்த - ஹோமம் - ஹோஷ்யாமி । ஓம்பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இதம் - நமம । (நெய்ப் பாத்திரத்தையும் இலை களையும் வடக்கில் வைக்கவும்) (அப+ஸ்ய) (ப்ராணாயாமம்): - ஓம்பூः + பூர்புவஸ்ஸுவரோம் । (பரிஷேசனம்): - அதிதே - அன்வமக்குஸ்தாः + ப்ராஸாவீः ।

காலாதீத ப்ராயஸ்சித்த ஹோமம் முற்றிற்று

सर्वतन्त्र साधारण अग्निमुख प्रयोगः

(शुचौ समे देशेगोमयेनगोचर्ममात्रं चतुरश्रं स्थण्डिलं कल्पयित्वा) (उल्लिख्य)) (यत्र क्वचाग्निमुप सम धास्यन् स्यात्) तत्र अंगुष्ठानामिकाभ्यां संगृहीतेन शकलेन दर्भेणवा दक्षिणारंभं प्राचीस्तिस्रो रेखाः पश्चिमारंभं उदीचीस्तिस्रो रेखाश्च लिखित्वा) (प्राचीः पूर्वमुदक्सँस्थं दक्षिणारंभ-मालिखेत् । अथोदीचीः पुरस्सँस्थं पश्चिमारंभ- मालिखेत्) (अवाक्करोभ्युक्ष्य निधाय वन्हिं उत्सिज्यतेवोक्षणतोयशेषं । प्राक्तोयमन्यन्निदधात्युदग्वा यथा बहिस्याच्च परिस्तराणां । प्रागग्राणांतु रेखाणां ब्रह्मवैवस्वतेन्दवः

रेखाणामुदगग्राणां मुकुन्देश पुरंदराः । प्रादेश मात्रं चतुरश्रमा
कृत्वाततस्थण्डिल मासमन्तात् । बहिः परिस्तीर्य दशांगुला
पुरस्ततश्चोत्तरतश्च तद्वत् ।) (एकादशेतु दशमे नवमेचाष्टमांगुले । अ
स्तरणं चैव परिधिं सेचनं क्रमात्) अग्निं षोडशभिर्दर्भैः पुरतस्तु परिस्तरे
परिस्तराणामन्येषां एवं संख्या विधीयते ।) (पात्राणान्तु द्विषट्कंस्यात् प्रणी
सादने तथा । अष्टाभिस्सादनं तत्र त्रिभिर्ब्रह्मासनं भवेत् ।) (द्विपवित्र
आयामे द्वेदर्भाग्रे तथैव च । पर्यग्निकरणस्यैकः उज्वलनस्यैक उच्यते ।
(सम्मार्जनं त्रिभिर्दर्भैरेवमष्टोत्तरं शतं ।) (उल्लेखनं पर्णमय्या दोष निर्हरण
च । कर्मान्ते तद्विधाभज्य नैर्ऋत्यां दिशि निक्षिपेत् ।) (उल्लिख्य
अवोक्ष्य – नैर्ऋत्यां निरस्य । अप + श्य ।) भूर्भुवस्सुवरों (इति - अ
प्रतिष्ठाप्य – (आग्निध्वा)(धमन्या अग्निं प्रज्वाल्य) – (प्राक्तोयं निधा
(परिस्तीर्य) – (पुरस्तात् – दक्षिणतः – पश्चात् – उत्तरतः प्रणीतोत्तरा
– पात्रोत्तरासनं – पश्चात् पात्रसादनं ।) (सू – प्रागग्रैर्दर्भैरग्निं परिस्तृणा
प्रागुदगग्रैर्वा) (दक्षिणाग्रैः पित्र्येषु) (दक्षिणानुत्तरानुत्तरानधरान् ।) द्वद्वन्
पात्राणि प्रयुनक्ति देव संयुक्तानि) –(सकृदेव मनुष्य संयुक्तानि) (एकैक
पितृ संयुक्तानि) (दर्वीमाज्यस्थालीं – प्रोक्षणीं प्रणीतां – इध्ममि
दर्वींच सादयित्वा) (आयामतः परीमाणं – प्रोक्षणी पात्रमादाय
पवित्रमंतर्धाय – अक्षतैस्सह – अप आसिच्य – त्रिरुत्पूय – उत्ताना
पात्राणि त्रिः प्रोक्ष्य – प्रोक्षणी शेषं –दक्षिणतो निधाय) (प्रणीतापात्रमाद
पवित्रं अंतर्धाय – अक्षतैस्सह – अप आसिच्य – त्रिरुत्पूय – स
प्राणैर्हृत्वा – उत्तरेणाग्निं – मध्यमेषु दर्भेषु – सादयित्वा – दर्भैः प्रच्छाद्य
वरुणाय नमः – सकलाराधनैस्स्वर्चितं । अस्मिन् होम कर्मणि – ब्रह्मा
– त्वां वृणे । ब्रह्मणे नमः – सकलाराधनैस्स्वर्चितं । (प्र –व्रतो

करिष्यामि ।) (अग्नौ आज्यं विलाप्य ।) (अपरेणाग्निं पवित्रान्तर्हितायां आज्यस्थाल्यां आज्यं निरूप्य) (उदीचोंगारान् निरूह्य परिस्तरणात् बहिरेव ।) (तेष्वाज्यमधिश्रित्य) (ज्वलतातृणेनावद्योत्य) द्वे दर्भाग्रे प्रच्छिद्य – प्रक्षाळ्य – प्रत्यस्य) (त्रिःपर्यग्नि कृत्वा) (उदगुद्वास्य) (अंगारान् प्रत्यूह्य) (उदगग्राभ्यां पवित्राभ्यां – पुनराहार माज्यं – त्रिरुत्पूय) (पवित्र ग्रंथिं विस्रस्य) (अप उपस्पृश्य) (प्रागग्रमग्नौ प्रहरति ।) (येन जुहोति – तदग्नौ प्रतितप्य) (दर्भैः सम्मृज्य – पुनः प्रतितप्य – प्रोक्ष्य – निधाय) (दर्भानद्भिस्सँस्पृश्य – अग्नौ प्रहरति ।) (शम्याः परिध्यर्थे – स्थविष्ठं – पश्चात् – उदगग्रं मध्यमे निधाय – अणीयान् द्राघीयान् दक्षिणार्धः अणिष्ठोह्रसिष्ठ – उत्तरार्धः) (द्वे आघार समिधौ)(मध्यमं परिधिं हस्ते नोपस्पृश्य) (उध्र्वे दक्षिणमुत्तर मादधति ।) (अथाग्निं परिषिञ्चति ।) अदि॒ते – अनु॑॑मन्यस्व । अनु॑॑म॒ते – अनु॑॑मन्यस्व । सर॑॑स्व॒ते – अनु॑॑मन्यस्व । देव॑॑सवितः – प्रसु॑॑व । (इध्मं आज्येनाभ्यज्य) अस्मिन् .... होम – कर्मणि – ब्रह्मन् इध्मं – आधास्ये । (प्र –ओं आधत्स्व ।) ओं ब्राह्मार्पणं । (प्रजापतिं मनसाध्यायन् – आघारावाघारयति ।) (इतर दर्व्या जुहोति – वायव्यादाग्नेयान्तं) स्वाहा॑ – प्रजापतये – इदन्नमम । (प्रधान दर्व्या जुहोति – नैर्ऋत्या ईशानान्तं) स्वाहा॑– इन्द्रायेदं नमम । (उत्तरार्धपूर्वार्धे जुहोति) अ॒ग्नये॒ स्वाहा॑ । अग्नये – इदन्नमम । (दक्षिणार्ध पूर्वार्धे) जुहोति) सोमा॑॑य – स्वाहा॑ । सोमायेदं नमम । आरंभ प्रभृति – एतत् – क्षणपर्यन्तं – मध्ये संभावित – समस्त दोष – प्रायश्चित्तार्थं – सर्व प्रायश्चित्त– आहुतिं होष्यामि । ओं भूर्भुव॒स्सुव॒स्वाहा॑ । प्रजापतये – इ + म । (एतत्पर्यन्तमेव आज्यमागान्तं) (यत्र यत्र – मुखान्तं तत्र): – अ॒ग्नये॑ –

स्वाहा । अग्नये –इ + म । आरंभ प्रभृति – एतत् – क्षण पर्यन्तं + प्रजापतये – इ + म । (अथ यथोपदेशं प्रधानाहुतीः जुहोति । येन येन मंत्रेण हविरादि विधिना विवाहादिषु प्रधानाहुतयः उपदिष्टाः, तेन तेन विधानेन जुहुयात् । तत्र चरुकर्मसु प्रधानाहुतीः हुत्वा, चरुणा अग्नये स्विष्टकृतेस्वाहेति स्विष्टकृतं जुहुयात् । विवाहोपनयनादिषु सप्तसु आज्यभागान्तमेव अन्येषु तु उपाकर्म व्रतेषु, चरुहोम कर्मसुच, आघार संभेदेन अग्निमध्ये अग्नये स्वाहेति मुखाहुतिं जुहुयात् । न मुखं पुंसुवनागार प्रवेशयोः । (सू – जयाभ्यातानान्राष्ट्रभृतः प्राजापत्यां व्याहृतीर्विहिताः सौविष्टकृतीमित्युपजुहुयात्) एतत् कर्म समृध्यर्थं जयादि होमं करिष्ये । चित्तं च,स्वाहा । चित्ताय – इदं – नमम । चित्तिश्च – स्वाहा । चित्यै – इदं नमम । आकूतश्च – स्वाहा । आकूताय – इदं नमम । आकूतिश्च – स्वाहा । आकूत्यै – इदं नमम । विज्ञातंच – स्वाहा । विज्ञाताय – इदं नमम । विज्ञानं च – स्वाहा । विज्ञानाय – इदं नमम । मनश्च – स्वाहा । मनसे इदं नमम । शक्करीश्च – स्वाहा । शक्करीभ्यः – इदं नमम । दर्शश्च – स्वाहा । दर्शाय – इदं नमम । पूर्णमासश्च – स्वाहा । पूर्णमासाय – इदं नमम । बृहच्च – स्वाहा । बृहते – इदं – नमम । रथन्तरञ्च – स्वाहा । रथन्तराय – इदं नमम – प्रजापतिः – जयान् – इन्द्राय – वृष्णे – प्रायच्छत् – उग्रः – पृतनाज्येषु – तस्मै – विशः – समनमंत – सर्वाः – स उग्रः – सहिहव्यः – बभूव – स्वाहा । प्रजापतये – इदं नमम । अग्निः-भूतानां – अधिपतिः – समावतु – अस्मिन् ब्रह्मन् – अस्मिन् – क्षत्रे – अस्यां – आशिषि – अस्यां – पुरोधायां – अस्मिन् कर्मन् – अस्यां – देवहूत्यां – स्वाहा । अग्नये – इदं नमम । इन्द्रः – ज्येष्ठानां – अधिपतिः – समावतु – अस्मिन् – ब्रह्मन् – अस्मिन् – क्षत्रे –

अस्यां + स्वाहा । इन्द्राय – इदं नमम । यमः – पृथिव्याः – अधिपतिः – समावतु – अस्मिन् – ब्रह्मन् +स्वाहा । यमाय – इदं नमम । वायुः अन्तरिक्षस्य – अधिपतिः – समावतु – अस्मिन् – ब्रह्मन् + स्वाहा । वायवे – इदं नमम । सूर्य : – दिवः–अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । सूर्याय – इदं नमम । चन्द्रमाः – नक्षत्राणां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । चन्द्रमसे – इ + म । ब्रहस्पतिः – ब्रह्मणः – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । बृहस्पतये – इ + म । मित्रः – सत्यानां – अधिपतिः,समावतु + स्वाहा । मित्राय – इ +म । वरुणोपां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । वरुणाय – इ + म । समुद्रः – स्रोत्यानां – अधिपतिः– समावतु + स्वाहा । समुद्राय – इ +म । अन्नं – साम्राज्यानां – अधिपति – तन्मावतु + स्वाहा । अन्नाय – इ + म । सोमः – ओषधीनां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । सोमाय – इ + म । सविता – प्रसवानां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । सवित्रे – इदं नमम । रुद्रः – पशूनां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । रुद्राय – इदं नमम । अप + श्य । त्वष्टा – रूपाणां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । त्वष्ट्रे – इ + म । विष्णुः – पर्वतानां – अधिपतिः – समावतु + स्वाहा । विष्णवे – इ +म । मरुतः – गणानां –अधिपतयः – तेमावन्तु + स्वाहा । मरुद्भ्यः – इदं – नमम । पितरः – पितामहाः – परेवरे – तताः – ततामहाः – इहमावत – अस्मिन् ब्रह्मन् +स्वाहा । मंन्त्रोक्त – देवताभ्यः – इदं नमम । ऋताषाट् – ऋतधाम – अग्निः – गन्धर्वः – तस्य – ओषधयः – अप्सरसः – ऊर्जोनाम – सइदं – ब्रह्म क्षत्रं – पातु – ताइदं – ब्रह्म क्षत्रं – पान्तु – तस्मै – स्वाहा । अग्नये – गन्धर्वाय – इदं नमम । ताभ्यः – स्वाहा । ओषधिभ्यः – अप्सरोभ्यः – इदं नमम

। स हितः– विश्वसाम – सूर्योगन्धर्वः – तस्य – मरीचयः – अप्सरस
– आयुवोनाम – सइदं – ब्रह्म क्षत्रं – पातु – ताइदं – ब्रह्म क्षत्रं – पान्
– तस्मै – स्वाहा । सूर्याय – गन्धर्वाय – इदं नमम । ताभ्यः – स्वाहा
मरीचिभ्यः अप्सरोभ्यः – इदं नमम । सुषुम्नः – सूर्यरश्मिः – चन्द्रमा
– गन्धर्वः – तस्य – नक्षत्राणि – अप्सरसः – बेकुरयः – नाम – सइ
+ स्वाहा । चन्द्रमसे गन्धर्वाय – इदं – नमम । ताभ्यः स्वाहा
नक्षत्रेभ्यः – अप्सरोभ्यः इ+म । भुज्यः – सुपर्णः – यज्ञः – गन्धर्वः
तस्य – दक्षिणाः – अप्सरसः – स्तवा नाम – सइदं + स्वाहा । यज्ञा
– गन्धर्वाय – इ +म । ताभ्यः – स्वाहा । दक्षिणाभ्यः – अप्सरोभ्य
– इ +म । प्रजापतिः – विश्वकर्मा – मनो गन्धर्वः – तस्य
ऋक्सामानि – अप्सरसः – वन्हयो नाम– सइदं + स्वाहा । मनसे
गन्धर्वाय – इ +म । ताभ्यः – स्वाहा । ऋक्सामेभ्यः – अप्सरोभ्यः
इ +म । इषिरः – विश्वव्यचाः – वातोगन्धर्वः – तस्यापः – अप्सरस
– मुदा नाम – सइदं + स्वाहा । वाताय – गन्धर्वाय – इदं – नमम
ताभ्यः – स्वाहा । अद्भ्यः – अप्सरोभ्यः – इ + म । भुवनस्यपते
यस्यते – उपरिगृहाः – इहच – सनोरांस्व – अज्यानिं,रायस्पोषं – सुवी
– संवत्सरीणां – स्वस्तिं – स्वाहा । भुवनस्यपत्यै – इ + म । परमेष्ठ
– अधिपतिः – मृत्युः – गन्धर्वः – तस्य विश्वं – अप्सरसः – भुवोना
– सइदं + स्वाहा । मृत्यवे – गन्धर्वाय – इ +म । ताभ्यः – स्वाहा
विश्वस्मै – अप्सरोभ्यः – इ + म । सुक्षितिः – सुभूतिः – भद्रकृत्
सुवर्वान् – पर्जन्यः – गन्धर्वः – तस्य – विद्युतः – अप्सरसः
रुचोनाम – सइदं + स्वाहा । पर्जन्याय – गन्धर्वाय – इ +म । ताभ्य
– स्वाहा । विद्युद्भ्यः – अप्सरोभ्यः इ +म । दूरेहेतिः – अमृडयः,मृत्

– गन्धर्वः – तस्य प्रजाः – अप्सरसः – भीरुवो नाम – स इदं + स्वाहा । मृत्यवे –गन्धर्वाय – इ +म । ताभ्यस्स्वाहा । प्रजाभ्यः – अप्सरोभ्यः – इ + म । चारुः – कृपणकाशी – कामो गन्धर्वः – तस्य – आधायः – अप्सरसः – शोचयन्तीः – नाम – स इदं +स्वाहा । कामाय – गन्धर्वाय – इ +म । ताभ्यः – स्वाहा । आधिभ्यः – अप्सरोभ्यः – इ +म । सनः – भुवनस्यपते – यस्यते – उपरिगृहाः – इह च । उरुब्रह्मणे – अस्मै – क्षत्राय –महि – शर्मयच्छ – स्वाहा । भुवनस्य पत्यै – ब्रह्मणे – इ + म । प्रजापते – नत्वात् – एतानि – अन्यः – विश्वा – जातानि – परिता – बभूव । यत्कामास्ते – जुहुमः – तन्नो अस्तु – वय स्याम –पतयः – रयीणां – स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । भूस्स्वाहा । अग्नये – इ + म । भुवस्स्वाहा – वायवे – इ + म । सुवस्स्वाहा । सूर्याय – इ + म । यदस्य – कर्मणः– अत्यरीरिचं – यद्वान्यूनं – इहाकरं । अग्निष्टत् – स्विष्टकृत् – विद्वान् – सर्वं – स्विष्टं – सुहुतं – करातु – स्वाहा । अग्नये – स्यिष्टकृते + इ + म । शम्या अपोह्य (विवाहोपनयन समावर्तन सीमन्त चौळ गोदान प्रायश्चित्तेषु शम्या अपोह्य) (का – व्रतेषु सवने चैव तथैवाध्यने मखे । परिधि प्रहरणं कुर्यात् लेप कार्यं नविद्यते ।) ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । अनाज्ञातं – यदाज्ञातं – यज्ञस्य – क्रियते – मिथु । अग्ने – तदस्य – कल्पय – त्वं हि – वेत्थ – यथा तथं –स्वाहा । अग्नये – इ + म । पुरुषसम्मितः – यज्ञः । यज्ञः – पुरुष सम्मितः । अग्ने – तदस्य – कल्पय । त्वं हि – वेत्थ – यथातथं – स्वाहा । अग्नये – इ + म । यत्पाकत्राः – मनसा – दीन दक्षान । यज्ञस्य – मन्वते – मर्तासः । अग्निष्ठत् –होता – क्रतुवित् – विजानन् । यजिष्ठः – देवान् – ऋतुशः –

युजाति । स्वाहा । अग्नये – इ + म । भूस्स्वाहा । अग्नये – इ + म
। भुवस्स्वाहा । वायवे – इदं +म । सुवस्स्वाहा । सूर्याय – इ +म ।
ओं भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । ओं अस्मिन् ....
होम – कर्मणि – मध्ये संभावित – मंत्रलोप – तंत्र लोप – क्रियालोप
– आज्य लोप – द्रव्य लोप – न्यूनातिरेक – समस्त – विस्मृति –
विधि – विपर्यास – प्रायश्चित्तार्थं – सर्वप्रायश्चित्त – होमं – होष्यामि
। ओं भूर्भुवस्सुवः – स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । श्री विष्णवे –
स्वाहा । विष्णवे – परमात्मने – इ + म । नमो रुदाय – पशुपतये,स्वाहा
। रुद्राय – पशुतये – इ + म। अप + श्य । सप्तते अग्ने – समिधः –
सप्तजिह्वाः – सप्त ऋषयः – सप्तधाम – प्रियाणि । सप्त होत्राः – सप्त
धात्वा – यजन्ति – सप्त योनीः – आपृणस्व – घृतेन – स्वाहा –
अग्नये – सप्तवते – इ –म । आज्य पात्रं – दर्व्यौंच उत्तरतो – निधाय ।
अप + श्य । प्रायश्चित्तं – प्राणायामः । (परिषेचनं ।) अदिते – अन्वमँस्थाः
अनुमते – अन्वमँस्थाः । सरस्वते – अन्वमँस्थाः । देवसवितः –
प्रासावीः । वरुणाय नमः – सकल – आरधनैः स्वर्चितं । (इति प्रणीता
पात्रे अक्षतान् समर्प्य) प्रणीतापात्रं – अग्नेः – पश्चात् – निधाय ।)
(प्रतिजल मिश्रं ।) प्राच्यां – दक्षिणायां – प्रतीच्यां – उदीच्यां –
ऊर्ध्वायां – अधः ।) (इति प्रतिदिशं दक्षिणेन हस्तेन – मार्जयित्वा)
(पूर्वस्यां दिशि उत्सृज्य) आत्मानं – पत्नीं – कुमारं च – प्रोक्ष्य) ब्रह्मन्
– वरन्ते ददामि । (इति दक्षिणां दत्वा) (एकां समिधं अग्नौ निधाय)
(अग्निरुपस्थानं कुर्यात्) स्वाहा । अग्नेः उपस्थानं – करिष्ये । अग्नेनय –
सुपथा – राये – अस्मान् – विश्वानि देव – वयुनानि – विद्वान् । युयोधि
– अस्मत् – जुहुराणं – एनः – भूयिष्ठान्ते – नम उक्तिं – विधेम । अग्नये

नमः । मंत्रहीनं – क्रिया हीनं – भक्ति हीनं – हुतासन । यद्धुतन्तु – मया देव – परिपूर्णं – तदस्तुते । प्रायश्चित्तानि – अशेषाणि – तपः कर्म – आत्मकानिवै । यानि तेषां – अशेषाणां – श्री कृष्ण – अनुस्मरणं – परम् । श्री कृष्णाय नमः । कृष्ण कृष्ण कृष्ण – अभिवादये + अस्मि भोः । (नमस्कारः) : – नमस्ते – गार्हपत्याय – नमस्ते – दक्षिणाग्नये । नमः – आहवनीयाय – महावेद्यै – नमोनमः । काण्डद्वय – उपपाद्याय– कर्म ब्रह्म – स्वरूपिणे । स्वर्ग – अपवर्ग–रूपाय – यज्ञे शाय – नमो नमः ।।

।। अग्निमुख प्रयोगः समाप्तः ।।

ஸ்வதந்த்ர ஸாதாரண அக்னிமுக ப்ரயோகம்

(ஸ்தண்டிலம் கல்பயித்வா) (அதாவது ஹோமம் செய்யும் இடத்தை சதுரமாக பசுஞ்சாணத்தால் மெழுகி கோலம் போட்டு அதன்மேல் ஹோம குண்டம் அல்லது செங்கல் களால் சதுரமாக வைப்பது) (உல்லிக்ய):- வலது கைக்கட்டை விரலாலும் மோதிர விரலாலும் ஒரு ஸமித்து அல்லது இரண்டு தர்ப்பங்களைப் பிடித்துக்கொண்டு ஸ்தண்டிலத்தில் தென் புறம் ஆரம்பித்து (மேற்கிலிருந்து கிழக்காக) தெற்கு, அதற்கு வடக்கு, அதற்கும் வடக்கில் மூன்று கோடுகள் போட்டு மேற்குப்புறம் ஆரம்பித்து (தெற்கிலிருந்து வடக்காக) மேற்கு, அதற்குக் கிழக்கு, அதற்கு கிழக்கில் மூன்று கோடுகள் போட

வேண்டும்) கோடுகள் போட்டு ஸமித்தை அல்லது தர்ப்பங்களை ஸ்தண்டிலத்தின் மேல் வைத்து)(அவோக்ஷ்ய):- வலது கையில் கொஞ்சம் ஜலம் விட்டுக்கொண்டு கவிழ்த்த கையால் விரல்களின் வழியாகத் தெளித்து (நிர்ரித்யாம் நிரஸ்ய):- அதை எடுத்து தென்மேற்கு திசையில் இரண்டாகச் செய்து போடவும்) (அப உபஸ்ப்ரிச்ய) : - ஜலத்தைத் தொடவும். (பூர்புவஸ் ஸுவரோம் இதி அக்னிம் ப்ரதிஷ்டாப்ய:) : - பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று சொல்லி அக்னியை ஸ்தண்டிலத்தில் வைக்கவும். (அக்னி மித்வா):- அக்னியில் ஒரு ஸமித்து வைத்து (தமன்யா அக்னிம் ப்ரஜ்வால்ய) ஊது குழாயினால் அக்னியை ஊதி எரியச் செய்து) ப்ராக்தோயம்நிதாய): - அக்னிக்கு (கிழக்கில் ஒரு கிண்ணத்தை ஜலம்விட்டு வைத்து) (பரிஸ்தீர்ய):- (அக்னிக்கு பத்து(10) விரல் அளவு தூரத்தில், கிழக்கே பதினாறு (16) தர்ப்பங்களினால் வடக்கு நுனியாக (பரிஸ்தரணம்) போட்டு (அதேபோல் அக்னிக்கு தென்புறத்தில் கிழக்கு நுனியாக (16) தர்ப்பங்களும்) (அக்னிக்கு மேற்கில் அதே போல் வடக்கு நுனியாக (16) தர்ப்பங்களும்) அக்னிக்கு வடக்கில் அதே போல் கிழக்கு நுனியாக (16) தர்ப்பங்களும் போட்டு)(அதற்கு வடக்கில் (12) பன்னிரண்டு தர்ப்பங்கள் ப்ரணீதை வைப்பதற்காகவும்) அதற்கும் வடக்கே (12) தர்ப்பங்கள் பாத்ரஸாதனத்திற் காகவும் போட வேண்டும் (அக்னிக்கும் பரிஸ்தரணத்திற்கும் மேற்கு திக்கில் சில தர்ப்பங்களை போட வேண்டும்) (ஆயாமத: பரீமாணம்) : - இரண்டு தர்ப்பங்களால், கும்பத்தில் வைக்கும் கூர்ச்சத்தைப் போல், ஒரு ஒட்டை அளவில் செய்து (ப்ரோக்ஷண ஸம்ஸ்காரம்) : வலது கையில் வைத்துக்கொண்டு) (பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களின் மேல் தர்வீ அதாவது ஹோமம் செய்ய பெரிய இலை, நெய்க்காக ஒரு பாத்திரம், ப்ரோக்ஷணிக்காக ஒரு பாத்திரம், ப்ரணீதைக்காக ஒரு பாத்திரம், ஒரு சான்

அல்லது ஒரு ஒட்டை அளவில் பதினேழு (17) ஸமித்துக் களும் பரிதிக்காக 1 முழம் நீளமுள்ள (3) ஸமித்துக்களும் சேர்த்து தர்ப்பங்களால் கட்டி வைத்து இதர தர்வீ அதாவது ஹோமம் செய்ய சிறிய இலை, இவைகளைக் கவிழ்த்து வைத்து (கையால் எல்லாவற்றையும் தொட வேண்டும்) (ப் ரோக்ஷணீ பாத்திரத்தை எடுத்து முன்னால் வைத்துக்கொண்டு) (அதனுள் ஆயாமத்தை வைத்து) (கொஞ்சம் அக்ஷதையும் ஜலமும் விட்டு) ஆயாமதத்தை எடுத்து) (கட்டை விரல் களாலும் மோதிர விரல்களாலும் இரு கைகளினால் வடக்கு நுனியாக ஆயாமதத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு) (மேற்கிலிருந்து கிழக்காக மூன்று தரம் ஜலத்தைத் தள்ளி) பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ளவைகளை நிமிர்த்தி இத்மத்தையும் அவிழ்த்து வைத்து) (ஆயாமதத்தை கிழக்கு நுனியாக வலது கையில் வைத்துக்கொண்டு) (இடது கையில் ப்ரோக்ஷணீ பாத்திரத்தை எடுத்துக்கொண்டு) (அந்த ஜலத்தை கொஞ்சம் கொஞ்சமாக வலது கையில் விட்டு) (நிமிர்ந்த கையால் மூன்று முறை விரல் களின் வழியாக தெளிக்கவும்) (மீதி ஜலத்துடன் கிண்ணத்தை தென்புறம் வைக்கவும்) (ப்ரணீதா பாத்திரத்தை எடுத்து வைத்துக் கொண்டு அதனுள் ஆயாமதத்தை வைத்து) (அக்ஷதை, ஜலம் விட்டு)(முன்போல் ஆயாமதத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு) (மேற்கிலிருந்து கிழக்காக ஜலத்தைதள்ளி) (ஆயாமதத்துடன் கிண்ணத்தை (மார்புக்கு நேராக அல்லது) (மூக்கிற்கு நேராக பிடித்து) (ப்ரணீதைக்காகப் போட்டுள்ள தர்ப்பங்களின் மேல் வைத்து) வருணாய நம: ஸகலாராதனை: ஸ்வர்ச்சிதம் (என்று அக்ஷதை போட்டு) அதன் மேல் எட்டு (8) தர்ப்பங்களை வைக்கவும். அஸ்மின் .... ஹோம கர்மணி ப்ரம்ஹாணம் த்வாம் வ்ருணீமஹே (என்று சொல்லி மூன்று தர்ப்பங்களை அக்னிக்கு தெற்கேயுள்ள ப்ரஹஸ்பதி யிடமோ அல்லது வேறு ஒரு ப்ராம்ஹணரிடமோ கொடுக்க வேண்டும்) ப்ரும்ஹணே நம: ஸகல ஆராதனை: ஸ்வர்ச்சிதம்। அக்னியில் நெய்யை நீர் போல் உருக்கி வைத்துக்கொண்டு)

(அக்னியிலிருந்து சில அக்னித் துண்டுகளை எடுத்து)வடக்
பரிஸ்தரணங்களுக்கும் வடக்கில் வைத்து) (அதன் மேல் பா
ஸாதனத்தில் நெய்க்காக வைத்துள்ள பாத்திரத்தை எடுத்
வைத்து) (அதில் ஆயாமதத்தை வைத்து) (நெய் ஊற்றி) (இட
கையால் நெய்க்கிண்ணத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு) (வல
கையால் ஒரே ஒரு தர்ப்பத்தை எடுத்து) (நுனி எரியும்ப
அக்னியில் காண்பித்து) (எரிந்து கொண்டிருக்கும் தர்ப்பத்
நெய்ப்பாத்திரத்தில் காண்பித்து) (வடபுறம் போட்டு விட்
(இரண்டு தர்ப்பங்களின் நுனியை நகம் படாமல் கிள்
எடுத்து) (ஜலத்தில் கழுவி) (நெய்யில் போட்டு) (ஒ
தர்ப்பத்தை முன்போல் வலது கையால் நுனியை அக்னிய
பிடித்து) அந்த தர்ப்பத்தால் நெய்க்கிண்ணத்தை மூன்று தட
ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்றி) (வடபுறம் போட்டு) (நெய்
பாத்திரத்தை அந்த அக்னிக்கும் வடபுறத்தில் எடுத்து வைத்
விட்டு) அக்னியை அக்னியுடன் சேர்த்துவிட்டு) (நெய்
கிண்ணத்தை முன்னால் எடுத்து வைத்துக்கொண்
(ஆயாமதத்தை முன்போல் இரு கைகளாலும் பிடித்து
கொண்டு) (கிழக்கிலிருந்து மேற்கே, மேற்கிலிருந்து கிழக்
(இவ்விதம் மூன்று முறை நெய்யைத் தள்ளி) ஆயாமதத்தி
முடிச்சை அவிழ்த்து) (ஜலத்தைத் தொட்டு) (தர்ப்பத்
அக்னியில் கிழக்கு நுனியாக வைக்கவும்) (ஹோ
இலைகளை எடுத்து வலது கையில் பெரியதும் இடது கைய
சிறியதும் வைத்துக்கொண்டு)(இலைகளை கவிழ்த்
அக்னியில் காண்பித்து) (இரண்டு இலைகளையும் இட
கையில் வைத்துக்கொண்டு) (வலது கையால், மூன்
தர்பங்களினால் இலைகளை முன்னும் பின்னும் துடைத்
(மறுபடியும் பெரிய இலையை வலது கையில், சிற
இலையை இடது கையில் வைத்துக்கொண்டு) (முன்போ
இலைகளை அக்னியில் காண்பித்து) (இலைகளுக்கு தீர்த்
ப்ரோக்ஷணம் செய்து) (இலைகளை நெய்ப்பாத்திரத்திற்கு வடபு

வைத்துவிட்டு) ஜலத்தைத் தொட்டு) (தர்ப்பங்களை கிழக்கு நுனியாக அக்னியில் வைக்கவும்) (நீளமான மூன்று ஸமித்துக்களையும் எடுத்து)(பருமனான ஒரு ஸமித்தை மேற்குப் புறம் போட்டுள்ள பரிஸ்தரண தர்ப்பங்களுக்கு உட்புரம் வடக்கு நுனியாக வைத்து) (மெல்லிய நீளமான ஒரு ஸமித்தை தென்புறம் பரிஸ்தரணத்திற்கு உட்புறம் கிழக்கு நுனியாக வைத்து) (ஒல்லிய குட்டையான ஒரு ஸமித்தை வடபுறம் பரிஸ்தரணத்தின் உட்புரம் கிழக்கு நுனியாக வைத்துவிட்டு) (17 ஸமித்துக்களிலிருந்து இரண்டு ஸமித்துக்களை எடுத்துக் கொண்டு) (அக்னிக்கு மேற்கே போட்டுள்ள ஸமித்தை வலது கையால் தொட்டுவிட்டு) அக்னியில் கிழக்கே தென்புறம் ஒன்றும் வடபுறம் ஒன்றும் ஸமித்துக்கள் நிற்பது போல் செருகி வைக்கவும். (அக்னிக்கு பரிஷேசனம்):- (வலது கையில் ஜலம் விட்டுக்கொணடு கையை மூடி சுண்டு விரலின் பக்கமுள்ள ரேகை வழியாக ஜலம் விழும்படி செய்யவேண்டும்) (அக்னிக்கு தென்புறம் பரிஸ்தரண தர்ப்பங்களுக்கு உட்புறம் மேற்கிலிருந்து கிழக்காக) (மந்த்ரம்):- அதிதே - அனுமன்யஸ்வ। மேற்கு பரிஸ்தரணத்திற்கு உட்புறம் தெற்கிலிருந்து வடக்காக) (மந்த்ரம்):- அனுமதே - அனுமன்யஸ்வ । வடக்கு பரிஸ்தரணத்திற்கு உட்புறம் மேற்கிலிருந்து கிழக்காக) (மந்த்ரம்):- ஸரஸ்வதே - அனுமன்யஸ்வ। வடகிழக்கு மூலை முதல் ப்ரதக்ஷிணமாக ஜலத்தினால் அக்னியைச் சுற்ற) (மந்த்ரம்):- தேவ ஸவித: - ப்ரஸூவ । (பாக்கியுள்ள (15) (பதினைந்து ஸமித்துக்களை நெய்யில் நனைத்து) அஸ்மின் .... ஹோம கர்மணி - ப்ரம்ஹன் - இத்மம் - ஆதாஸ்யே (பதில் ஓம் ஆதத்ஸ்வ) ஓம் ப்ரம்ஹார்ப்பணம் । (சிறிய இலைய்பால் (நெய் எடுத்து) (ப்ரம்மாவை மனதில் த்யானித்துக் கொண்டு ஸ்வாஹா (என்று) (வடமேற்கு மூலையிலிருந்து மேற்கு புறமும் வடபுறமும் போட்டிருக்கும் பரிதி முதல் தெற்கிலுள்ள பரிதியின் தென்கிழக்கு மூலை வரை அக்னியில்

கோடாக விடவும்) ப்ரஜாபதயே - இதம் - நமம । (பெ
இலையால் நெய்யை எடுத்து) ஸ்வாஹ்ா (என்று) (தெ
மேற்கிலிருந்து மேற்கு புறமும் தெற்குப் புறமும் போ
ருக்கும் பரிதி முதல் வடக்கிலுள்ள பரிதியின் வடகிழ
மூலை வரை அக்னியில் கோடாக விடவும்) இந்த்ராய - இ
- நமம । (பெரிய இலையால் அக்னியில், வடகிழக்கி
அக்னயே - ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே - இதம் - நமம। (அ
போல அக்னியில் தென் கிழக்கில்) ஸோமாய - ஸ்வாஹ்
ஸோமாய - இதம் - நமம । (இது ஆஜ்ய பாகாந்தம் என்ப
(முகாந்தம் என்றால் அக்னியில் நடுபாகத்தில் மறுபடி
அக்னயே - ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே - இதம் - நமம) ஆரம்
ப்ரப்ருதி - ஏதத் - க்ஷண பர்யந்தம் - மத்யே - ஸம்பாவி
ஸமஸ்த தோஷ - ப்ராயச்சித்தார்த்தம் - ஸர்வ - ப்ராயச்சி
- ஆஹுதிம் - ஹோஷ்யாமி । ஓம்பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வஹ்
ப்ரஜாபதயே - இதம் - நமம ।

குறிப்பு : - எந்தெந்த கர்மாவுக்கு என்னென்ன ப்ரத
ஹோமங்கள் செய்யவேண்டுமோ அவைகளைச் செ
ஜயாதி செய்ய வேண்டும். அன்ன ஹோமம் செய்யக்கூ
கர்மாவுக்கு ப்ரதாந ஹோமங்கள் செய்து, அன்னத்தினா
அக்னயே - ஸ்விஷ்டக்ருதே - ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே
ஸ்விஷ்டக்ருதே இதம் நமம என்றும் செய்து ஜயாதி செ
வேண்டும்.

ஜயாதி

சித்தஞ்ச - ஸ்வாஹ்ா । சித்தாய - இதம் - நமம ।
சித்திஸ்ச - ஸ்வாஹ்ா । சித்யை - இதம் - நமம ।
ஆகூதஞ்ச - ஸ்வாஹ்ா । ஆகூதாய - இதம் - நமம ।
ஆகூதிஸ்ச - ஸ்வாஹ்ா । ஆகூத்யை - இதம் - நமம ।
விஜ்ஞாதஞ்ச - ஸ்வாஹ்ா । விஜ்ஞாதாய - இதம் - நமம ।

விஜ்ஞான்ஞ்ச - ஸ்வாஹா । விஜ்ஞானாய - இதம் - நமம ।
மனஸ்ச - ஸ்வாஹா । மனஸே - இதம் - நமம ।
ஶக்வரீஸ்ச - ஸ்வாஹா । ஶக்வரீப்ய: - இதம் - நமம ।
தர்ஶஸ்ச - ஸ்வாஹா । தர்ஶாய - இதம் - நமம ।
பூர்ணமாஸஸ்ச - ஸ்வாஹா । பூர்ணமாஸாய - இதம் - நமம ।
ப்ருஹச்ச் - ஸ்வாஹா । ப்ருஹதே - இதம் - நமம ।
ரதந்தரஞ்ச் - ஸ்வாஹா । ரதந்தராய - இதம் - நமம ।
ப்ரஜாப்தி: - ஜயான் - இந்த்ராய - வ்ருஷ்ணே - ப்ராயச்சத் - உக்ர: - ப்ருதநாஜ்யேஷு - தஸ்மை-விஶ: - ஸம்னமந்த - ஸர்வா: - ஸஉக்ர: - ஸஹி ஹவ்ய: - பபூவ் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । அக்னி:-பூதான்ாம் - அதிபதி: - ஸமாவது - அஸ்மின் - ப்ரம்ஹன் - அஸ்மின் - க்ஷத்ரே - அஸ்யாமாஶிஷி - அஸ்யாம் - புரோதாயாம் - அஸ்மின் கர்மன் - அஸ்யாம் - தேவ ஹூத்யாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । இந்த்ர: - ஜ்யேஷ்டான்ாம் - அதிபதி: - ஸமாவது - அஸ்மின் - ப்ரம்ஹன் - அஸ்மின் - க்ஷத்ரே - அஸ்யாமாஶிஷி + ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - இ + ம । யம: - ப்ரிதிவ்யா:- அதிபதி: - ஸமாவது - அஸ்மின் - ப்ரம்ஹன் + ஸ்வாஹா । யமாய - இதம் - நமம । வாயு: - அந்தரிக்ஷஸ்ய - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । வாயவே - இ + ம । ஸூர்யோ திவ: - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । ஸூர்யாய - இ + ம । சந்த்ரமா: - நக்ஷத்ராணாம் - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । சந்த்ரமஸே - இ + ம । ப்ருஹஸ்பதி: - ப்ரம்ஹண: - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । ப்ருஹஸ்பதயே - இ + ம । மித்ர: - ஸத்யான்ாம் - அதிபதி: - ஸமாவது - ஸ்வாஹா । மித்ராய - இதம் - நமம । வருணோபாம் - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । வருணாய இ + ம । ஸமுத்ர: - ஸ்ரோத்யான்ாம் - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । ஸமுத்ராய - இ + ம । அன்னம் - ஸாம்ராஜ்யானாம் - அதிபதி - தன்மாவது + ஸ்வாஹா । அன்னாய - இ + ம । ஸோம: - ஓஷதீனாம் - அதிபதி : - ஸமாவது +

ஸ்வாஹா । ஸோமாய இ+ம । ஸவிதா - ப்ரஸவானாம்
அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । ஸவித்ரே - இ + ம
ருத்ர: -பஶூனாம் - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா
ருத்ராய -இ + ம । (அப +ஸ்ய) த்வஷ்டா - ரூபாணாம்
அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா । த்வஷ்ட்ரே - இ + ம
விஷ்ணு: - பர்வதானாம் - அதிபதி: - ஸமாவது + ஸ்வாஹா
விஷ்ணவே -இ + ம । மருத: - கணானாம் - அதிபதய:
தேமாவந்து + ஸ்வாஹா । மருத்ப்ய: - இ + ம । பித்ர:
பிதாமஹா: - பரேவரே - தத்தா: - ததாமஹா: - இஹமாவத
அஸ்மின் - ப்ரம்ஹன் + ஸ்வாஹா । மந்த்ரோக்த
தேவதாப்ய: - இ + ம । (அப+ஸ்ய) ரிதாஷாட் - ரிததாமா
அக்னி: - கந்தர்வ: - தஸ்ய - ஓஷ்தய:- அப்ஸரஸ்: - ஊர்ஜே
நாம் - ஸ இதம் - ப்ரம்ஹக்ஷத்ரம் - பாது - தா இதம்
ப்ரம்ஹக்ஷத்ரம் - பாந்து - தஸ்மை-ஸ்வாஹா । அக்னயே
கந்தர்வாய- இதம் - நமம । தாப்ய ஸ்வாஹா । ஓஷதிப்ய:
அப்ஸரோப்ய: - இதம் - நமம । ஸகும்ஹித: - விஸ்வஸாம
- ஸூர்ய: - கந்தர்வ: - தஸ்ய - மரீசய: - அப்ஸரஸ்: - ஆயுவே
நாம் - ஸ இதம் - ப்ரம்ஹ-க்ஷத்ரம் - பாது - தா இதம்
ப்ரம்ஹ - க்ஷத்ரம் - பாந்து - தஸ்மை-ஸ்வாஹா ஸூர்யாய
கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய ஸ்வாஹா । மரீசிப்ய: - அப்ஸ
ரோப்ய: இ + ம । ஸுஷும்ன: - ஸூர்ய ரஸ்மி:-சந்த்ரமா:
கந்தர்வ: - தஸ்ய - நக்ஷத்ராணி - அப்ஸரஸ்: - பேகுரயே
நாம் - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா । சந்த்ரமஸே - கந்தர்வாய - இ
+ ம । தாப்யஸ்வாஹா । நக்ஷத்ரேப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ
+ ம । புஜ்யு: - ஸுபர்ண: - யக்ஞ: - கந்தர்வ: - தஸ்ய
தக்ஷிணா: - அப்ஸரஸ்: - ஸ்தவா நாம் - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா
। யக்ஞாய - கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய ஸ்வாஹா
தக்ஷிணாப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । ப்ரஜாபதி:
விஸ்வகர்மா - மனோ கந்தர்வ: - தஸ்ய - ரிக்ஸாமானி
அப்ஸரஸ்: - வன்ஹயோநாம் - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா । மனஸே

- கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய: - ஸ்வாஹா । ரிக்ஸாமேப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । இஷிர: - விஶ்வவ்யசா: - வாதோ கந்தர்வ: - தஸ்யாப: - அப்ஸரஸ: - முதா நாம - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா । வாதாய - கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய ஸ்வாஹா । அத்ப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । புவனஸ்யபதே - யஸ்யதே - உபரிக்ருஹா: - இஹச் । ஸநோராஸ்வ - அஜ்யானிம் - ராயஸ்போஷம் - ஸுவீர்யம் - ஸம்வத்ஸரீணாம் - ஸ்வஸ்திம் - ஸ்வாஹா । புவனஸ்யபத்யை - இ +ம । பரமேஷ்டீ - அதிபதி: - ம்ருத்யு: - கந்தர்வ: - தஸ்ய - விஶ்வம் - அப்ஸரஸ: - புவோ நாம - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா। ம்ருத்யவே - கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய ஸ்வாஹா । விஶ்வஸ்மை - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । ஸுக்ஷிதி: - ஸுபூதி: - பத்ரக்ருத் - ஸுவர்வான் - பர்ஜன்ய: - கந்தர்வ: - தஸ்ய - வித்யுத: - அப்ஸரஸ: - ருசோ நாம - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா। பர்ஜன்யாய - கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய ஸ்வாஹா । வித்யுத்ப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । தூரேஹேதி: - அம்ருடய: - ம்ருத்யு: - கந்தர்வ: - தஸ்ய ப்ரஜா: - அப்ஸரஸ: - பீருவோ நாம - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா । ம்ருத்யவே - கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய ஸ்வாஹா । ப்ரஜாப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । சாரு: - க்ருபணகாஶீ - காமோ கந்தர்வ: - தஸ்ய - ஆதய: - அப்ஸரஸ : - ஶோசயந்தீ: - நாம - ஸ இதம் + ஸ்வாஹா । காமாய - கந்தர்வாய - இ + ம । தாப்ய:-ஸ்வாஹா । ஆதிப்ய: - அப்ஸரோப்ய: - இ + ம । ஸன: – புவனஸ்யபதே - யஸ்யதே - உபரிக்ருஹா: - இஹச் । உருப்ரம்ஹணே - அஸ்மை - க்ஷத்ராய - மஹி - ஶர்மயச்ச - ஸ்வாஹா । புவனஸ்யபத்யை - ப்ரம்ஹணே - இ + ம । ப்ரஜாபதே - நத்வத் - ஏதானி - அன்ய: - விஶ்வா - ஜாதானி - பரிதா - பபூவ । யத்காமாஸ்தே - ஜுஹும: - தன்னோ அஸ்து - வயக்குஸ்யாம - பதய: - ரயீணாம் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே- இ +ம । பூஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । புவஸ்வாஹா । வாயவே - இ + ம । ஸு

வஸ்வாஹா - ஸூர்யாய - இ + ம । யத்ஸ்ய - கர்மண: - அ
யரீரிசம் - யத்வா - ந்யூனம் - இஹாகரம் । அக்னிஷ்டத்
ஸ்விஷ்டக்ருத் - வித்வான் - ஸர்வம் - ஸ்விஷ்டம் - ஸுஹு
தம் - கரோது - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸ்விஷ்டக்ருதே - இ
ம । ஶம்யா அபோஹ்ய । (அதாவது அக்னிக்கு மேற்
தெற்கு, வடக்கு திக்குகளில் போட்டிருக்கும் ஸமித்துக்க
எடுத்து) (வடபுறமுள்ள பரிஸ்தரண பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்
ளுக்கும் வடக்கே போட வேண்டும்) (விவாஹ, உபநய
ஸமாவர்த்தன, ஸீமந்த, சௌள, கோதான,ப்ராயஸ்சித்த
மா. இவைகளில் ஶம்யா அபோஹ்ய)

(வ்ரதம், பும்ஸுவனம், அத்யயனகர்மா, யக்ஞ
இவைகளில் பரிதிகளை அக்னியில் வைக்கவேண்டும். வே
கார்யம் கிடையாது)(பரிதிப்ரஹரணம் உள்ள கர்மாக்களி
ஸக்கு ஸ்ராவஹோமம் செய்யவேண்டும்) (இது தவிற ம
கர்மாக்களில் பரிதி ஸமித்துக்களின் மேல் நெய்விட்டு, மேற்
பரிஸ்தரணத்திற்கும் மேற்கே, பெரிய ஹோம இலை
வைத்து, அதற்குப் பக்கத்தில் வடபுறம் சிறிய இலையை
அதற்குப் பக்கத்தில் வடபுறம் நெய்ப்பாத்திரத்தையும் வைத்
பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களை எடுத்துக் கொண்டு, தர்ப்ப
களின் நுனியால் பெரிய இலையையும், தர்ப்பங்களின் ந
பாகத்தால் சிறிய இலையையும் துடைத்து, தர்ப்பங்களி
அடிப்பாகத்தால் நெய்ப்பாத்திரத்தில் அமிழ்த்தவும், இவ்வி
மூன்று முறை செய்து, ஒரு தர்ப்பத்தை மடியில் வைத்து
கொண்டு மற்ற தர்ப்பங்களை நுனி முதலாக அக்னியில் எரி
செய்து வைத்துவிட்டு,(அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) மடியிலுள்
தர்ப்பத்தையும் முன்போல் அக்னியில் வைக்கவும்) ஒ
பொருளைக் குறிப்பிட்டு விரலால் காண்பிப்பது போ
செய்து, பூமியில் கைகளைத் துடைத்து, முன்புறமுள்
பரிதியை அக்னியில் வைத்து, தெற்கிலும் வடக்கிலுமுள்
பரிதிகளை எடுத்து சேர்த்து அக்னியில் வைத்து, இரண்
இலைகளினாலும் நெய்யை எடுத்து மந்திரமில்லாம

ஹோமம் செய்துவிட்டு) வஸுப்ய: - ருத்ரேப்ய: - ஆதித்யேப்ய: - ஸக்குஸ்ராவ, பாகேப்ய: - இதம் நமம । (பெரிய இலையால்) ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே- இ + ம । அஸ்மின் .... ஹோம கர்மணி - அவிஜ்ஞாத - ப்ராயஸ்சித்தம் - கரிஷ்யே । அநாஜ்ஞாதம் - யதாஜ்ஞாதம் । யஜ்ஞஸ்ய - க்ரியதே மிது । அக்னே - தத்ஸ்ய - கல்பய । த்வகும்ஹி - வேத்த - யதா ததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । புருஷ ஸம்மித: - யஜ்ஞ: । யக்ஞ: - புருஷ ஸம்மித: । அக்னே - தத்ஸ்ய - கல்பய । த்வகும் - வேத்த - யதா ததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ +ம । யத்பாகத்ரா: - மன்ஸா - தீன தக்ஷான । யஜ்ஞஸ்ய - மன்வதே - மர்த்தாஸ: । அக்னிஷ்டத் - ஹோதா - க்ரதுவித் - விஜானன் । யஜிஷ்ட: - தேவான் - ரிதுப: - யஜாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே இ + ம । பூஸ்வாஹா । அக்னயே இ +ம । புவஸ்வாஹா । வாயவே - இ+ம । ஸுவஸ்வாஹா । ஸூர்யாய - இ+ம । ஓம் பூர்புவஸ் ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । அஸ்மின் .... ஹோம கர்மணி - மத்யே - ஸம்பாவித - மந்த்ரலோப - தந்த்ரலோப - க்ரியாலோப - ஆஜ்யலோப - த்ரவ்யலோப - ந்யூன - அதிரேக - ஸமஸ்த - விஸ்ம்ருதி - விதி - அபராத - ப்ராயஸ்சித்தார்த்தம் - ஸர்வ ப்ராயஸ்சித்த - ஆஹுதிம் - ஹோஷ்யாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இதம் - நமம । ஸ்ரீவிஷ்ணவே - ஸ்வாஹா । விஷ்ணவே - பரமாத்மனே - இ + ம । நமோ ருத்ராய - பஸுபதயே - ஸ்வாஹா । ருத்ராய - பஸுபதயே - இ + ம । (அப-உப-ஸ்ப்ரிஸ்ய) ஸப்ததே அக்னே - ஸமித: - ஸப்த ஜிஹ்வா: - ஸப்த ரிஷய: - ஸப்த தாம - ப்ரியாணி । ஸப்த ஹோத்ரா: ஸப்ததாத்வா - யஜந்தி - ஸப்தயோனீ: - ஆப்ருணஸ்வ - க்ருதேன - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸப்தவதே - இ + ம । (இலைகளையும் நெய்ப்பாத்திரத்தையும் வடபுறம் வைத்துவிட்டு) (ப்ராணாயாமம்) ஓம் பூ: + பூர்புவஸ்ஸுவரோம் । (செய்து)(அக்னியை பரிஷேசனம் செய்ய) :- அதிதே - அன்வ மக்குஸ்தா: । அனுமதே - அன்வ மக்குஸ்தா: । ஸரஸ்வதே - அன்வமக்குஸ்தா: ।

தேவ் ஸவித: - ப்ராஸ்ாவீ: । (வடபுறம் வைத்திருக்கும் ப்ர
தா பாத்திரத்தில் அக்ஷதை போட) : - வருணாய நம: - ஸ
ஆராதனை: - ஸ்வர்ச்சிதம் । (ப்ரணீதா பாத்திரத்தை முன்
எடுத்து வைத்துக்கொண்டு அதில் ஒரு உத்தரணி ஜலம் விட்
பாத்திரத்திலுள்ள ஜலத்தை, வலது கையால் கொஞ்
கொஞ்சமாக எடுத்து கிழக்கு, தெற்கு,மேற்கு, வடக்கு நான்
திசைகளிலும் விட்டு ஆகாசத்தையும் நோக்கி ஜலம்விட்
விட்டு பாத்திரத்திலுள்ள மீதி ஜலத்தை அங்கேயே கிழக்
பக்கமாக ஊற்றி, அந்த ஜலத்தை ப்ரோக்ஷணம் செய்
கொண்டு,பத்னிக்கும், குமாரனுக்கும் ப்ரோக்ஷணம் செய்
(ப்ரம்ஹன் வரந்தே ததாமி (என்று) (ப்ரம்ஹ தக்ஷி
கொடுத்து) ப்ரம்ஹணே நம: - ஸகல ஆராதனை:
ஸ்வர்ச்சிதம் (என்று அக்ஷதை போட்டுவிட்டு)ஒரு ஸமித்
அக்னியில் வைத்து உபஸ்தானம் செய்ய) : ஸ்வாஹா
அக்னே: - உபஸ்தானம் - கரிஷ்யே । அக்னேநய் - ஸுபத
ராயே - அஸ்மான் - விஶ்வானி - தேவ - வயுனானி - வி
வான் । யுயோதி - அஸ்மத் - ஜுஹுராணம் - ஏன: - பூயி
டாந்தே - நம உக்திம் - விதேம । அக்னயே - நம: - மந்த்ர
னம் - க்ரியாஹீனம் - பக்திஹீனம் - ஹுதாஶன । யத் - உ
தந்து - மயாதேவ - பரிபூர்ணம் - ததஸ்துதே । ப்ராயஸ்
தானி - அசேஷாணி - தப: கர்ம - ஆத்மகானிவை । யா
தேஷாம் - அஶேஷாணாம் - ஸ்ரீக்ருஷ்ண - அனுஸ்மரண
பரம் । ஸ்ரீ க்ருஷ்ணாய நம: । க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்
அபிவாதயே + அஸ்மி போ: - (நமஸ்காரம்) : - நமஸ்தே
கார்ஹபத்யாய - நமஸ்தே - தக்ஷிணாக்னயே । நம:
ஆஹவனீயாய - மஹாவேத்யை - நமோநம:। காண்டத்வ
உபபாத்யாய - கர்ம-ப்ரம்ஹ-ஸ்வரூபிணே । ஸ்வர்க்க
அபவர்க்க - ரூபாய - யஜ்ஞேசாய நமோ நம: ।।

ஸர்வதந்த்ர ஸாதாரண

அக்னிமுக ப்ரயோகம் முற்றிற்று

अथ जातकर्म उच्यते

(जाते पुत्रे दिवा नक्तं वा पिता सचेलं स्नात्वा । तत्काल दोष शांत्यर्थं बीज दान हिरण्य दानादि कारयेत् । जातकर्मादि कर्मणान्तु मुख्य कालाति क्रमे सर्वप्रायश्चित्त पूर्वकं कर्तव्यं । गृह्य प्रयोग वृत्तौ ''गार्ह्येषु कर्मस्वपराधदृष्टौ अब्राह्मणोक्तेषु सुनिष्कृतिस्यात् । एकाहुति र्व्याहृतिभिर्हुतास्यात् स्मार्तेष्वनादेश इहासुयामः'' इति गृह्य सूत्रवृत्तावपि ''जातकर्मादीनान्तु स्वकालातिक्रमे सर्वप्रायश्चित्त पूर्वकं तदनुष्ठानम् । कर्मांगानान्तु लोपे सर्वप्रायश्चित्तं प्राणायामश्चेति ।'' सर्व प्रायश्चित्तं कृच्छ्राचरण पूर्वकं कर्तव्यम् । इति । अन्यच्च, गर्भाधानादि चौळान्ते स्व काले विधिनाऽकृते । प्रत्येकं पाद कृच्छ्रं स्यात् । द्विगुणं स्यादनापदीति। वैद्यनाथीये, वर्णाश्रम काण्डे चूडाकर्म प्रकरणान्ते आरभ्याधानमाचौळात् कालातीतौ तु कर्मणाम् । आज्यं व्याहृतिभिर्हुत्वा प्रायश्चित्तमथा चरेत् । एतेष्वेकैक लोपे तु पादकृच्छ्रं समाचरेत् । चौळकेऽर्धन्तुसर्वत्र मत्या तु द्विगुणं चरेदिति) मम कुमारस्य जातकर्मादि कर्मणां स्वस्वकालाकरणेन योदोषस्समजनि तद्दोष परिहारार्थं पादकृच्छ्र प्रति निधि हिरण्यदान पूर्वकं सर्वप्रायश्चित्तं करिष्ये । (कृच्छ्र प्रतिनिधि हिरण्यदानं कृत्वा । उल्लेखनादि लौकीकाग्निं प्रतिष्ठाप्य । चतुष्पात्र प्रयोगः । पवित्रकरणादि दर्वी संस्कारान्तं कृत्वा अग्निं परिषिच्य । चतुर्गृहीत्वा) मम कुमारस्य जातकर्म नाम + कर्मणां स्वस्व कालाकरण प्रायश्चित्तार्थं सर्वप्रायश्चित्तं होष्यामि । ओं भूर्भुवस्सुवस्वाहा । प्रजापतय इदं नमम । अथाग्निं परिषिञ्चति । इति जातकर्मादि मुख्य कालातिपत्ति प्रायश्चित्तं ।

अथ जातकर्म प्रयोगः

(अनुज्ञा नमस्सदसे + सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमः । अशेषे + स्वीकृत्य । जातं मम कुमारं – जातकर्मणा – संस्कर्तुं – योग्यता +

गृहाण । (............ नक्षत्रे ... राशौ – जातं मम कुमारं – जात
– नामकरण – कर्मभ्यां – संस्कर्तुं योग्यता + गृहाण ।।)

(... नक्षत्रे ... राशौ – जातं मम कुमारं – जातकर्म नामक
– अन्नप्राशन, चौळ –उपनयन –कर्मभिः संस्कर्तुं योग्यता + गृहाण

विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा । संकल्पं :– जातं मम कुमारं – जातकर्म
– संस्करिष्यामि । इति। (गणपतिं उद्वास्य) (ग्रह पीतिं कृत्वा
(स्वस्व कालाकरण प्रायश्चित्तार्थं कृच्छ्र प्रतिनिधि हिरण्यदानं कृत्वा
(सूत्रं) – जातं वात्सप्रेणा भिमृश्य दिवस्परीत्यनुवाकेन ।) दिवस्परि
प्रथमं – जज्ञे – अग्निः – अस्मत् – द्वितीयं – परि – जातवेदाः । तृ
– अप्सु – नृमणाः – अजस्रं – इन्धानः – एनं – जरते – स्वाधी
विद्माते – अग्ने – त्रेधा – त्रयाणि – विद्माते – सद्म – विभृतं – पुरु
विद्माते – नाम – परमं – गुहायत् – विद्मातं – उत्सं – यतः
आजगन्थ । समुद्रेत्वा – नृमणाः – अप्स्वन्तः – नृचक्षाः – ईधे – दि
अग्रे – ऊधन्न् । तृतीयेत्वा – रजँसि – तस्थिवाँसं – ऋतस्य – यो
– महिषाः – अहिन्वन्न् । अक्रन्दत् – अग्निः – स्तनयन्न् – इवद्यौ
क्षाम – रेरिहत् – वीरुधः – समञ्जन् । सद्यः – जज्ञानः – विही
इद्धः – अख्यत् – आरोदसी – भानुना – भाति – अंतः । उशिक्
पावकः – अरतिः – सुमेधाः – मर्तेषु – अग्निः – अमृतः – निधा
। इयर्ति – धूमं – अरुषं – परिभ्रत् – उच्छुक्रेण–शोचिषा – द्यां – इन
। विश्वस्य – केतुः – भुवनस्य – गर्भः – आरोदसी – अपृणात्
जायमानः । वीडुश्चित् – अद्रिं – अभिनत् – परायन् – जनायत् – अ
अयजन्त – पञ्च । श्रीणां – उदारः – धरुणः – रयीणां – मनीषाणा
प्रार्पणः – सोमगोपाः । वसोः – सूनुः – सहसः – अप्सु – राजा

विभाति – अग्रे – उषसां – इधानः । यस्ते – अद्य – कृणवत् – भद्रशोचे – अपूपं – देव – घृतवन्तं – अग्ने । प्रतन्नय – प्रतरां – वस्यः – अच्छ – अभिद्युम्नं – देवभक्तं – यविष्ठ । आतंभज – सौश्रवसेषु – अग्ने – उक्थ उक्थे – आभज – शस्यमाने । प्रियस्सूर्ये – प्रियः – अग्ना – भवाति – उज्जातेन – भिनदत् – उज्जनित्वैः । त्वामग्ने – यजमानाः अनुद्यून् – विश्वा – वसूनि – दधिरे – वार्याणि । त्वया सह – द्राविणं – इच्छमानाः – व्रजं – गोमन्तं – उशिजः – विवव्रुः । दृशानः – रुक्मः – उर्व्या – व्यद्यौत् – दुर्मर्षं – आयुः – श्रिये – रुचानः । अग्निः अमृतः अभवत् – वयोभिः –यदेनं – द्यौः – अजनयत् – सुरेताः ।) (सूत्रं) (अस्मिन्नहं इति यजुषोपस्थ आधाय ।) अस्मिन्नहं – सहस्रं – पुष्याम्रि – एधमानः – स्वे वशे । (इति स्वोपस्थ आधाय) (सूत्रं) – ("अंगादंगात् इति द्वाभ्यां अभिमंत्रणं ।") अंगादंगात् – संभवसि – हृदयात् – अधिजायसे । आत्मा वै – पुत्र नामासि – सजीव – शरदः – शतं । अश्मा भव – परशुर्भव – हिरण्यं – अस्तृतं भव । पशूनां त्वा – हिंकारेण – अभिजिघ्रामि । (आश्वयुज) (सू) 'नक्षत्र नाम निर्देशस्संबुध्या जातकर्माणि । घ्राणेभिमन्त्रणे जापे त्रिष्वपीति कपर्दिना ।" (सूत्रं) ("एताभ्यां मूर्धन्यवघ्राणं ।") अंगादंगात् + अभिजिघ्रामि । (सू) (एताभ्यां दक्षिणे कर्णे जापः) अंगादंगात् + अभिजिग्रामि । (नक्षत्र नाम च निर्दिशति तद्रहस्यं भवति ।)(सू)(मधुघृतमिति संसृज्य तस्मिन्दर्भेण हिरण्यं निष्टर्क्यं बध्वावधाय मेधान्ते देवस्सविता इति चतुर्भिः मंत्रैः कुमारं प्राशयित्वा ।) मेधान्ते – देवस्सविता – मेधां – देवी – सरस्वती । मेधान्ते – अश्विनौ – देवौ – आधत्तां – पुष्करस्रजा । त्वयि मेधां – त्वयि प्रजां – त्वय्यग्निः – तेजो दधातु । त्वयि मेधां – त्वयि प्रजां – त्वयीन्द्रः – इन्द्रियं – दधातु । त्वयि मेधां – त्वयि प्रजां – त्वयि सूर्यः

– भ्राजः – दुधातु । (दर्भबद्ध हिरण्येनैव शिशुं सकृदेव प्राशयित्वा) (
– (''क्षेत्रियैत्वेति पञ्चभिः स्नापयित्वा ।'') क्षेत्रियैत्वा – निर्ऋत्यै
द्रुहो मुञ्चामि – वरुणस्य – पाशात् । अनागसं – ब्रह्मणेत्वा – क्
– शिवेते – द्यावापृथिवी – उभे – इमे । शन्ते अग्निः – सह – अद्भि
– शं – द्यवापृथिवी – सह–ओषधीभिः । शमन्तरिक्षं – सह –वाते
– शंते – चतस्रः – प्रदिशः – भवन्तु । या दैवीः – चतस्रः – प्रदि
– वातपत्नीः – अभिसूर्यः – विचष्टे । तासां त्वा – आजरसः
आदधामि – प्रयक्ष्म एतु – निर्ऋतिं – पराचैः । अमोचि – यक्ष्मात्
दुरितात् – अवर्त्यै – द्रुहः – पाशात् – निऋर्त्यै च – उदमोचि
अहाः – अवर्तिं – अविदत् – स्योनं – अप्यभूत् –भद्रे – सुकृतस्य
लोके । सूर्यमृतं – तमसः – ग्राह्याः – यत् – देवाः – अमुञ्चन्
असृजन्न् – व्येनसः । एवमहं – इमं – क्षेत्रियात् – जामिशँसात् – द्
– मुञ्चामि – वरुणस्य – पाशात् । (इति अंते कुमारं कूर्चेन स
संस्नाप्य । (सू) – (''दधिघृत मिति संसृज्य कांस्येन पृषदाज्यं भूस्वाहे
व्याहृतिभिः ओंकारश्चतुर्थीभिः कुमारं प्राशयित्वा'') भूस्वाहा
भुवस्स्वाहा – सुवस्स्वाहा – ओँस्वाहा । (न उद्देशत्यागः ।) अ
कांस्येनैव सकृदेव – प्राशयित्वा ।) (''अद्भिश्शेषं संसृज्य गोष्ठे निन
।'')अन्येन गोष्ठे निनयेत्) (सू) (माते कुमारमिति मातुरुपस्थ आधाय ।
माते कुमारं – रक्षोवधीत् – माधेनुः – अत्या सारिणी । प्रिया – धन
– भूयाः – एधमाना – स्वेगृहे । (सू)(अयं कुमार इति दक्षिणं स
प्रतिधाप्य ।'') अयं कुमारः – जरां – धयतु – दीर्घमायुः । यस्मै
– स्तन प्रप्याय – आयुः,वर्चः – यशः –बलं । (सू) (''यद्भूमेर्हृदयमि
द्वाभ्यां पृथिवीमभिमृश्य ।) यद्भूमेः – हृदयं – दिवि – चन्द्रमसि –
। तदुर्वि – पश्यं – माहं – पौत्रं – अघँरुदं । यत्ते – सुसीमे – हृदयं

वेदाहं – तत् – प्रजापतौ । वेदाम – तस्यते – वयं – माहं – पौत्रं – अघ रुदं । (सू) (नामयतीति यजुषा संविष्टम् ।) नामयति – नरुदति – यत्र वयं – वदामसि – यत्र च – अभिमृशामसि । (सू) ("आपस्सुप्तेष्विति यजुषा – शिरस्त उदकुंभं निधाय" ।) आपः – सुप्तेषु – जाग्रत – रक्षांसि – निरितः – नुदध्वम् । (कारिका) (चौळ जातक गोदान स्नानोपनयनव्रतम् लाजहोम समित्कार्यं लौकीकाग्नौ विधीयते ।)

शुक्लां + शुभतितौ । ... नक्षत्रे ... राशौ जातस्य अस्य मम कुमारस्य – जातकर्मान्ते – फलीकरण होमं करिष्ये । अप + श्य । (यत्र क्वचेति विधिना उल्लिख्य । लौकीकाग्निं प्रतिष्ठाप्य । संपरिस्तीर्य । समन्तं अग्निं परिषिच्य । दर्वीवत् अंजलि संस्करं अन्येनकारयित्वा ।) (अंजलि संस्कारं पाक्षिकं) (सू)(''सर्षफान् फलीकरण मिश्रितान् अंजलिना अयंकलिं इत्यष्टाभिः प्रतिमंत्रं त्रिस्त्रिः प्रति स्वाहाकारं हुत्वा सँशास्ति" ।) (कारिका – जातकर्मण्ययं होमे मरुतष्षष्ट मंत्रके । अग्नीन्द्रा बृहस्पतिभ्यो अन्येषामग्निरुच्ये ।) अयं कलिं – पतयन्तं – श्वानमिव – उद्वृद्धम् । अजां – वाशितामिव – मरुतः – पर्याध्वं – स्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । मरुद्भ्य इदं नमम । शण्डेरथः – शण्डिकेरः – उलूखलः । च्यवनः – नश्यतात् इतः स्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । अग्नये –इदं नमम । अयश्शण्डः – मर्कः उपवीरः – उलखलः – च्यवनः – नश्यतात् – इतः – स्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । अग्नये – इदं नमम । केशिनीः – श्वलोमिनीः – खजापः – अजोपकाशिनीः । अपेत – नश्यतात् – इतस्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । अग्नये – इदं नमम । मिश्रवाससः – कौबेरकाः – रक्षो राजेन – प्रेषिताः । ग्रामं – सजा नयः – गच्छन्ति – इच्छन्तः – अपरिता – कृतान् – स्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । अग्नये – इदं नमम । एतान्घ्नत – एतान् –

गृह्णीतेति – अयं – ब्रह्मणः – पुत्रः। तानग्निः – पर्यसरत् – तानिन्द्रः
तान् – बृहस्पतिः । तान् – अहं वेद – ब्राह्मणः – प्रमृशतः– कूटदन्
– विकेशान् – लंबनस्तनान् – स्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । अग्नीद्र
बृहस्पतिभ्यः – इदं न मम। नक्तं चारिणः – उरस्पेशान् – शूलहस्तान्
कपालपान् । पूर्वएषां – पितेति – उच्चैश्श्रावी – अकर्णकः । माता
जघन्या – सर्पति – ग्रामे – विथुरं – इच्छन्ती – स्वाहा – स्वाहा – स्व
। अग्नय इदं नमम । निशीथचारिणी – स्वसा – सन्धिना – प्रेक्षते
कुलम् । या स्वपन्तं –– बोधयति – यस्यै – विजातायां – मनः । त
त्वं – कृष्णवर्त्मने – क्लोमानं – हृदयं – यकृत् । अग्ने – अक्षीपि
निर्दह – स्वाहा – स्वाहा – स्वाहा । अग्नये इदं नमम । (तूर्ष्णीं समन्तं अ
परिषिच्य ।) जातकर्म –मुहूर्तः – सुमुहूर्तः – अस्त्विति – भवन्तः मह
– अनुगृह्णन्तु । प्र–सुमुहूर्तोस्तु ।। पवित्रं कर्णे निधाय । पत्न्या सह प
प्रक्षाळ्य । आचम्य । प्रविष्टे प्रविष्ट एव तूष्णीं अग्नावावपत इति ।) (
अभ्युदयं पुण्याहवाचनं च कुर्यात् ।) ..... नक्षत्रे .... राशौ–जातस
अस्य–मम–कुमारस्य – अद्य कृत – जातकर्मांगं – अभ्युदय श्राद्ध
हिरण्य रूपेण – अद्य करिष्ये । तदंगं–पुण्याहवाचनं च – करिष्ये । अ
श्य (यथाविधि अभ्युदयं पुण्याहश्च कुर्यात् ।) नामकरणसंकल्पं कृत्व
(कृत–करिष्यमाण – जातकर्म – नामकरण – कर्मांगं – अभ्यु
श्राद्धं– हिरण्य – रूपेण – अद्य करिष्ये । तदंगं – पुण्याहवाचनं च
करिष्ये (कृत्वा) नामकरणं च कृत्वा) दक्षिणां दत्वा ।) (आशीर्वा
कुर्यात् ।)

।। इति जातकर्म प्रयोगः ।।

ஜாத கர்ம விதி:

குழந்தை பிறந்தவுடன் (தகவல் தெரிந்தவுடன்) குழந்தையின் தகப்பனார், உடுத்திய வஸ்திரங்களோடு ஸ்நானம் செய்து விட்டு உலர்ந்த வஸ்திரங்கள் அணிந்து பீஜ தானம் (தக்ஷிணையுடன் நெல்தானம்) செய்து ஜாதகர்ம செய்ய வேண்டும். (தற்காலம் பிரஸவம் மருத்து மனையில்தான். வீட்டில் இல்லை) ஆகையால் பீஜதானம் மட்டும் செய்து விட்டு புண்யாஹவாசனத்தன்று ஜாதகர்ம, நாமகரணத்துடன் செய்யவேண்டும். குழந்தை பிறந்தவுடன் ஜாதகர்ம செய்யா விடில் காலாதீத ப்ராயஸ்சித்தத்துடன் புண்யாஹவாசனத்தன்று ஜாதகர்ம, நாமகரணத்துடன் செய்யவேண்டும். (சிலர் ஜாதகர்ம முதலியவைகளை உபநயனத்துடன் செய்கிறார்கள். அது உசிதம் இல்லை) (அந்தந்தக் காலத்தில் செய்வதுதான் உசிதம்)

ஜாதகர்ம ப்ரயோக:

(அனுக்ஞை) :- நமஸ்ஸத்ஸே + ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்யோ நம: । அஶேஷே+ ஸ்வீக்ருத்ய । ஜாதம் மம குமாரம் ஜாதகர்மணா ஸம்ஸ்கர்த்தும். யோக்யதா - ஸித் திம் - அனுக்ருஹாண । (.... நக்ஷத்ரே ....ராஶௌ - ஜாதம் - மம குமாரம் - ஜாதகர்ம - நாமகரண - கர்மப்யாம் - ஸம்ஸ்கர்த்தும் - யோக்யதா + க்ருஹாண ।) (... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதம் - மம - குமாரம் - ஜாதகர்ம - நாமகரண - அன்னப்ராஸன - சௌளோபநயன - கர்மபி: - ஸம்ஸ்கர்த்தும் - யோக்யதா + க்ருஹாண) (விக்னேஸ்வர பூஜை செய்து) (ஸங்கல்பம்) :- ஜாதம் - மம குமாரம் - ஜாத கர்மணா - ஸம்ஸ்கரிஷ்யாமி । (கணபதி யதாஸ்தானம்) (க்ரஹப்ரீதி

செய்து) (மந்த்ரம் முடிந்ததும் குழந்தையை தொடவு
(மந்த்ரம் : - திவஸ்பரி - ப்ரதமம் - ஜஜ்ஞே - அக்நி: - அஸ்ப
- த்விதீயம் - பரி - ஜாதவேதா: । த்ரிதீயம் - அப்ஸ
ந்ருமணா: - அஜ்ஸ்ரம் - இந்த்ாந: - ஏனம் - ஜரதெ - ஸ்வ
। வித்மாதே - அக்நே - த்ரேதா - த்ரயாணி-வித்மாதே - ஸ
- விப்ருதம் - புருத்ரா । வித்மாதே - நாம - பரமம் - குஹா
- வித்மாதம் - உத்ஸம் - யத்: - ஆஜகந்த் । ஸமுத்ரேத்வ
ந்ருமணா: - அப்ஸ்வந்த: - ந்ருசக்ஷா: - ஈதே - திவோ அக்
- ஊதன் । த்ருதீயேத்வா - ரஜ்ஸி - தஸ்தி வாகும்ஸம் -ரித
- யோநள் - மஹிஷா: அஹின்வன் । அக்ரந்தத் - அக்நி
ஸ்தநயன் - இவத்யௌ: - க்ஷாம் - ரேரிஹத் - வீருத்
ஸமஞ்ஜன் । ஸத்ய: - ஜஜ்ஞாந: - விஹீம் - இத்த: - அக்ய
ஆரோத்ஸீ - பானுனா - பாதி - அந்த: । உசிக் - பாவக
அரதி: ஸுமேதா: - மர்த்தேஷு - அக்னி: - அம்ருத:- நிதா
இய்ர்த்தி - தூமம் - அருஷம் - பரிப்ரத் - உச்சுக்ரே
ஶோசிஷா - த்யாம் - இன்க்ஷத் । விஶ்வஸ்ய - கேது
புவநஸ்ய - கர்ப: - ஆரோதஸீ - அப்ருணாத் - ஜாயமா
வீடுஞ்சித் - அத்ரிம் - அபிநத் - பராயன் - ஜநாயத் - அக்
- அய்ஜந்த - பஞ்ச । ஸ்ரீணாம் - உதார: - தருண: - ரயீணா
மனீஷாணாம் - ப்ரார்ப்பண: - ஸோம கோபா: । வஸே
ஸூநு: - ஸஹஸ: - அப்ஸு - ராஜா - விபாதி - அக்
உஷஸாம் - இதாந: । யஸ்தே - அத்ய - க்ரிணவத் - பத்ரஶோ
- அபூபம் - தேவ - க்ருதவந்தம் - அக்நே । ப்ரதன்
ப்ரதராம் - வஸ்ய: - அச்ச - அபித்யும்னம்-தேவபக்த
யவிஷ்ட । ஆதம்பஜ - ஸௌஶ்ரவஸேஷு - அக்நே - உ
உக்தே - ஆபஜ - ஶஸ்யமாநே । ப்ரியஸ்ஸூர்யே - ப்ரி
அக்நா - பவாதி - உஜ்ஜாதேந - பினத்த் - உஜ்ஜநித்
த்வாமக்நே- யஜமானா: - அனுத்யூன் - விஶ்வா - வஸ
ததிரே - வார்யாணி । த்வயா ஸஹ - த்ரவிணம் - இச்சமா
- வ்ரஜம் - கோமந்தம் - உஶிஜ: - விவ்வரு: । த்ருஶா

ருக்ம: - உர்வ்யா - வ்ய்த்யௌத் - துர்மர்ஷம் - ஆயு: - ஶ்ரீயே-ருசான: । அக்நி: - அம்ருத: - அபவத் - வயோபி: - யதேநம் - த்யௌ: - அஜ்நயத் - ஸுரேதா: । (குழந்தையைத் தொடவும்) (குழந்தையை மடியில் வைத்துக்கொண்டு) :- அஸ்மின்னஹம் - ஸஹஸ்ரம் - புஷ்யாமி - ஏத்மாந: - ஸ்வேவஶே । (குழந்தையை தொட்டுக்கொண்டு) :- அங்காதங்காத் - ஸம்பவஸி - ஹ்ருதயாத் - அதிஜாயஸே । ஆத்மாவை - புத்ரநாமாஸி - ஸ ஜீவ - ஶரத: - ஶதம் । அஶ்மாபவ - பரஶுர்பவ - ஹிரண்யம் - அஸ்த்ருதம் பவ । பஶூநாந்த்வா - ஹிங்காரேண - அபிஜிக் ராமி । (ஆஶ்வயுஜ) । (குழந்தையின் உச்சந்தலையை முகர) :- அங்காதங்காத் + அபிஜிக்ராமி । (ஆஶ்வயுஜ) । (குழந்தையின் வலது காதில் மெதுவாக) : - அங்காதங்காத் + அபிஜிக்ராமி । (ஆஶ்வயுஜ) । வெண்கலப் பாத்திரத்தில் தேனும் நெய்யும் கலந்து வைத்துக் கொண்டு, ஒரு தர்ப்பையால் தங்கக்காசு (பவுன்காசு) மீது சுற்றி தலை முடியை முடிவதுபோல் முடிந்து, அதனால் அந்த தேன் கலந்த நெய்யை எடுத்து ஒரே தடவையாக, மந்த்ரம் முடிவில் குழந்தைக்கு ஊட்ட - (மந்த் ரம்) :- மேதாந்தே - தேவஸ்ஸ்விதா - மேதாம் - தேவீ - ஸரஸ் வதீ । மேதாந்தே - அஶ்விநௌ - தேவௌ - ஆத்த்தாம் - புஷ்கரஸ்ரஜா । த்வயி - மேதாம் - த்வயி - ப்ரஜாம் - த்வய் யுக்னி: தேஜோ ததாது । த்வயி - மேதாம் - த்வயி - ப்ரஜாம் - த்வயீந்த்ர: - இந்த்ரியம் - ததாது । த்வயி - மேதாம் - த்வயி - ப்ரஜாம் - த்வயி ஸூர்ய: - ப்ராஜ: - ததாது । (மந்த்ரம் முடி வில் கூர்ச்சத்தால் தீர்த்த ப்ரோக்ஷணம் குழந்தைக்கு செய்ய - (மந்த்ரம்) : - க்ஷேத்ரியைத்வா - நிருருத்யை த்வா - த்ருஹோ முஞ்சாமி - வருணஸ்ய - பாஶாத் । அநாகஸம் - ப்ரம்ஹணே த்வா - கரோமி - ஶிவேதே - த்யாவாப்ருதிவீ - உபே - இமே । ஶந்தே அக்நி: - ஸஹ - அத்பிரஸ்து - ஶம் - த்யாவாப்ருதிவீ - ஸஹ - ஓஷதீபி: । ஶம் - அந்தரிக்ஷம் - ஸஹ - வாதேநதே - ஶந்தே - சதஸ்ர: - ப்ரதிஶ: - பவந்து । யா தைவீ: - சதஸ்ர:-

ப்ரதிஶ்: - வாத்பத்னீ: - அபிஸூர்ய: - விசஷ்டே
தாஸாம்த்வா - ஆஜரஸ்: - ஆத்தாமி - ப்ரயக்ஷ்ம் ஏது - நிர்ரிதி
- பராசை: । அமோசி - யக்ஷ்மாத் - துரிதாத் - அவர்த்யை
த்ருஹ: - பாஶாத் - நிருரித்யை ச - உத்மோசி । அஹா:
அவர்த்திம் - அவிதத் - ஸ்யோநம் - அப்யபூத் - பத்ரே
ஸுக்ருதஸ்ய - லோகே । ஸூர்யம்ருதம் - தமஸ: - க்ராஹ்ய
- யத் - தேவா: - அமுஞ்சன் - அஸ்ருஜன் - வ்யேநஸ:
ஏவமஹம் - இமம் - க்ஷேத்ரியாத் - ஜாமி ஶகும் ஸாத் - த்
ஹோமுஞ்சாமி - வருணஸ்ய பாஶாத் ॥

(தயிரும் நீர்போல் உருக்கிய நெய்யும் வெண்கல
பாத்திரத்தில் கலந்து மந்த்ரம் முடிவில் ஒரே தடவையா
வெண்கலப் பாத்திரத்தினாலேயே குழந்தைக்கு ஊட்
(மந்த்ரம்): - பூஸ்வாஹா - புவஸ்வாஹா - ஸுவஸ்வாஹா
ஓகுஸ்வாஹா (மீதியை ஜலம் கலந்து மற்றவர் மூலமா
மாட்டுத் தொழுவத்தில் வைக்கவும்) (தாயின் மடியி
(குமாரனை) குழந்தையை வைத்துக்கொள்ள (மந்த்ரம்) :
மாதே குமாரம் - ரக்ஷோவதீத் - மாதேனு: - அத்யாஸாரிண்
ப்ரியா - தன்ஸ்ய - பூயா: - ஏத்மானா - ஸ்வேத்ருஹே । (வல
ஸ்தனத்தினால் (முலையினால்) தாயார் குழந்தைக்கு பா
கொடுக்க (மந்த்ரம்) : - அயங்குமார: - ஜராம் - தயது - தீர்
மாயு: । யஸ்மைத்வம் - ஸ்தன ப்ரப்யாய - ஆயு:- வர்ச்ச: ய
- பலம் । (பூமியைத் தொட (மந்த்ரம்) : யத் பூமே: - ஹ்ருத்ய
- திவி - சந்த்ரம்ஸி - ஶ்ரிதம் - தத்ுர்வி - பஶ்யம் - மாஹம்
பௌத்ரம் - அகம்ருதம் । யத்தே - ஸுஸீமே - ஹ்ருத்யம்
வேதாஹம் - தத் - ப்ரஜாபதௌ । வேதாம - தஸ்யதே - வ
- மாஹம் - பௌத்ரம் - அகம்ருதம் । (குழந்தை
மந்திரத்தால் தொட்ட தரை மீது படுக்கப்போட்டு தொட்டு
கொண்டு - (மந்த்ரம்) :- நாமயதி - நருததி - யத்ரவயம்
வதாமஸி - யத்ரச - அபிம்ருஶாமஸி । (குழந்தையி
தலைக்கு அருகில் ஜலம் நிறைந்த குடத்தை வைக்

(மந்த்ரம்): - ஆப்: - ஸுப்தேஷு - ஜாக்ரத - ரக்ஷாகும்ஸி - நிரித: - நுதத்வம் । (பலீகரண ஹோமம்) : - ஶு க்லாம் + ஶுபதிதௌ ...... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - அஸ்ய - மம குமாரஸ்ய - ஜாதகர்மாங்கம் - பலீகரண - ஹோமம் - கரிஷ்யே । (அப + ஸ்ப்ருஶ்ய) (தவிட்டுடன் கலந்த கடுகுகளை எடுத்து விரித்து சேர்த்துக் கொள்ளப்பட்ட இரண்டு கைகளால் மந்திரங்களின் முடிவில் ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா. என்று சொல்லி, ஒவ்வொரு ஸ்வாஹாவுக்கும் ஒவ்வொரு ஆஹுதி செய்ய வேண்டும்) ப்ரஸவதினம் முதல் ப்ரஸவ கிருஹத்திற்கு வரும் வேலைக்காரர் உள்பட தினமும் அந்த அக்னியில் மந்திரமில்லாமல் தவிட்டுடன் கலந்த கடுகுகளை ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) (உல்லிக்ய) (அவோக்ஷ்ய) பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று அக்னியை வைத்து, ஜலத்தால் ப்ரதக்ஷிணமாக அக்னியை சுற்றி) (தர்வீ ஸம்ஸ்காரம் செய்வது போல் இரண்டு கைகளையும் மற்றவர் மூலமாக தர்ப்பங்களால் துடைத்து, ப்ரோக்ஷணம் செய்வித்து, தர்ப்பங்களை அக்னியில் சேர்க்கச் செய்து பிறகு ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) (ஹோம மந்திரங்கள்) :- அயம் கலிம் - பதயந்தம் - ஶ்வாநமிவ - உத்வ்ருத்தம்| அஜாம் - வாஶி தாமிவ - மருத: - பர்யாத்வம் - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா। மருத்ப்ய: - இதம் - நமம । ஶண்டே ரத: - ஶண்டிகேர: - உலூகல: । ச்யவன: - நஶ்யதாத் - இத ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா । அக்னயே இதம் - நமம । அயஶ்ஶண்ட: - மர்க்க: - உபவீர: - உலூகல: । ச்யவன: - நஶ்யதாத் - இத ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா । அக்னயே இதம் - நமம । கேஶிநீ: ஶ்வலோமிநீ: - கஜாப: அஜோப காஶிநீ: । அபேத - நஶ்யதாத் - இதஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம் - நமம । மிஶ்ரவாஸஸ: - கௌபேரகா: - ரக்ஷோராஜேந - ப்ரேஷிதா: । க்ராமம் - ஸஜாநய: - கச்சந்தி - இச்சந்த: - அபரிதா - க்ருதான் ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம் - நமம । ஏதான்க்நத - ஏதான் - க்ரிண்ஹீ தேதி - அயம்

- ப்ரம்ஹ்ஹண:- புத்ர: । தாநக்னி: - பர்ய்ஸரத் - தாநிந்த்ர: - தா
ப்ருஹஸ்பதி: । தான் - அஹம் - வேத - ப்ராம்ஹண
ப்ரம்ருமத: - கூட தந்தான் - விகேஶான் - லம்பநஸ்தநா
ஸ்வாஹ்ா - ஸ்வாஹ்ா - ஸ்வாஹ்ா । அக்நீந்த்ர
ப்ருஹஸ்பதிப்ய: - இதம் - நமம । நக்தம் சாரிண
உரஸ்பேஶான் - ஶூலஹஸ்தான் - கபாலபான் - பூர்வ் ஏஷ
- பிதேதி - உச்சைஶ்ராவீ - அகர்ணக: । மாதா - ஜகன்ய
ஸர்ப்தி - க்ராமே - விதுரம் - இச்சந்தீ: - ஸ்வாஹ்ா - ஸ்வாஹ
- ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே - இதம் - நமம । நிஶீத சாரிண
ஸ்வஸா - ஸந்திநா - ப்ரேக்ஷதே - குலம் । யா ஸ்வபந்த
போதய்தி - யஸ்யை - விஜாதாயாம் - மன: । தாஸாந்த்வ
க்ருஷ்ண வர்த்மனே - க்லோமானம் - ஹ்ருதயம் - யக்ரு
அக்னே - அக்ஷிணி - நிர்தஹ் - ஸ்வாஹ்ா - ஸ்வாஹ்
ஸ்வாஹ்ா। அக்னயே - இதம் - நமம । (ஜலத்தினால் அக்னி
சுற்றவும்) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । அத்ய க்ருத - ஜாத
மாங்கம் - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய ரூபேண - அத்
கரிஷ்யே (அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) நாந்தி, புண்யாஹவாசனம் செ
து, பிராம்ஹணர்களுக்கும் - ப்ருஹஸ்பதிக்கும் தக்ஷிண
கொடுத்து, ஆசீர்வாதம் செய்யவும்.

(புண்யாஹவாசனத்தன்று ஜாதகர்ம செய்தால் நாமகர
ஸங்கல்பம் செய்து, நாந்தி - புண்யாஹவாசனம் செ
வேண்டும்) அதற்கு ஸங்கல்பம்: - அத்ய க்ருத - கரிஷ்யமா
- ஜாத கர்ம - நாமகரண - கர்மாங்கம் - அப்யுதய ஶ்ராத்த
ஹிரண்ய - ரூபேண - அத்ய - கரிஷ்யே ।

ஜாத கர்ம ப்ரயோகம் முற்றிற்று

नक्षत्र निर्देश प्रकारः

(सूत्रं) नक्षत्र नामच निर्दिशति तद्रहस्यं भवति । (का) नक्षत्र नाम निर्देशस्संबुध्या जातकर्मणि । घ्राणेभिमंत्रणेजापे त्रिष्वपीति कपर्दिना ।। रोरेममृज्येचिषु वृद्धिरादौ ष्ठाप्सेच वांत्यश्रव साश्वयुक्षु । शेषेषु नाम्वोः कपरस्स्वराऽन्त्यः स्वाप्वोर दीर्घ स्सविसर्ग इष्टः ।।

(पुंलिंगे नक्षत्राणां संबोधनं) :- (पुरुषाणां) । आश्वयुज, अश्वयुग । आपभरण, अपभरण । कृत्तिक । रौहिण । मार्गशीर्ष । आर्द्रक । पुनर्वसो । तिष्य, पुष्य । आश्रेष, आश्लेष । माघ । पूर्वफल्गुन । उत्तर फल्गुन । हस्त । चैत्र । स्वाते । विशाख । अनूराध । ज्यैष्ठ । मूलक । पूर्वाषाढ । उत्तराषाढ । श्रावण, श्रवण । श्रविष्ठ । शातभिषज, शतभिषक् । पूर्वप्रोष्ठपाद । उत्तर प्रोष्ठपाद । रैवत ।

(स्त्रीलिंगे नक्षत्रणां संबोधनं स्त्रीणां) आश्वयुजि, अश्वयुक् । आपभरणि, अपभरणि । कृत्तिके । रोहिणि । मार्गशीर्षि । आर्द्रिके । पुनर्वसो । पुष्ये, तिष्ये । आश्रेषि, आश्लेषि । माघि । पूर्वफपल्गुनि । उत्तरफल्गुनि । हस्ते । चित्रे । स्वाति । विशाखे । अनूराधे । ज्यैष्ठि । मूलिके । पूर्वाषाढे, पूर्वाषाढीये । उत्तराषाढे, उत्तराषाढीये । श्रावणे श्रावणि । श्रविष्ठे, श्राविष्ठीये । शातभिषजि, शतभिषक् । पूर्वप्रोष्ठपादि । उत्तर प्रोष्ठपादि । रेवति ।

(विशेषः) -(स्त्रीणां दक्षिणे कर्णे पुनश्च प्रथमया जात नक्षत्र निबंधनं आद्यं भवति ।) (स्त्रीणां प्रथमया नक्षत्र नामनिर्देश प्रकार):- आश्वयुजी, अश्वयुक् । आपभरणी, अपभरणी । कृत्तिका । रोहिणी । मार्गशीर्षी । आद्रिका पुनर्वसुः । पुष्या, तिष्या । आश्रेषी, आश्लेषी । माघी । पूर्वफल्गुनी । उत्तरफल्गुनी । हस्ता । चित्रा । स्वाती । विशाखा । अनूराधा । ज्यैष्ठी । मूलिका । पूर्वाषाढी, पूर्वाषाढीया । उत्तराषाढी, उत्तराषाढीया । श्रवणा, श्रावणी । श्रविष्ठा, श्राविष्ठी ।शातभिषजी, शतभिषक् । पूर्वप्रोष्ठपादी । उत्तरप्रोष्ठपादी । रेवती ।

நக்ஷத்திரப்பெயர் குறிப்பிடும் விதம்

(நக்ஷத்திரப்பெயர் ரஹஸ்யமாகச் சொல்ல வேண்டும் ஆண்களுக்கு உச்சிமுகர்தல், தொடுதல், காதில் சொல்லுதல் ஆகியவைகளின் விதம்) ஆஶ்வயுஜ, அஶ்வயுக் । ஆபபரண அபபரண । க்ருத்திக । ரௌஹிண । மார்கசீர்ஷ । ஆர்த்ரக புனர்வஸோ । திஷ்ய, புஷ்ய । ஆஶ்ரேஷ, ஆஶ்லேஷ । மாக பூர்வபல்குன । உத்தரபல்குன । ஹஸ்த । சைத்ர । ஸ்வாதே விஶாக । அனூராத । ஜ்யைஷ்ட । மூலக । பூர்வாஷாட உத்தராஷாட । ஶ்ராவண, ஶ்ரவண । ஶ்ரவிஷ்ட । ஶாதபிஷஜ ஶதபிஷக் । பூர்வப்ரோஷ்டபாத । உத்தரப்ரோஷ்டபாத ரைவத ॥

பெண்களுக்கு நக்ஷத்திரப்பெயர் சொல்லும் விதம்-

ஆஶ்வயுஜி, அஶ்வயுக் । ஆபபரணி, அபபரணி க்ருத்திகே । ரோஹிணி । மார்கசீர்ஷி । ஆர்த்ரிகே । புனர்வஸோ திஷ்யே, புஷ்யே । ஆஶ்ரேஷி, ஆஶ்லேஷி । மாகி। பூர்வ பல்குனி । உத்தரபல்குனி । ஹஸ்தே । சித்ரே । ஸ்வாதி விஶாகே । அனூராதே । ஜ்யைஷ்டி । மூலிகே । பூர்வாஷாடே உத்தராஷாடே । ஶ்ர வணே, ஶ்ராவணி । ஶ்ரவிஷ்டே ஶதபிஷக், ஶாதபிஷஜி । பூர்வப்ரோஷ்டபாதி உத்தரப்ரோஷ்டபாதி । ரேவதி । (விசேஷம்) - (பெண்களுக்கு வலது காதில் மறுபடியும் நக்ஷத்திரப்பெயர் சொல்ல வேண்டிய விதம்) -

ஆஶ்வயுஜி, அஶ்வயுக் । ஆபபரணீ, அபபரணீ க்ருத்திகா । ரோஹிணீ । மார்கசீர்ஷீ । ஆர்த்ரிகா । புனர்வஸூ: புஷ்யா, திஷ்யா । ஆஶ்ரேஷீ, ஆஶ்லேஷீ । மாகீ । பூர்வபல்குனீ உத்தரபல்குனீ । ஹஸ்தா । சித்ரா । ஸ்வாதீ । விஶாகா । அநூராதா ஜ்யைஷ்டீ । மூலிகா । பூர்வாஷாடீ, உத்தராஷாடீ । ஶ்ராவணா ஶ்ராவணீ । ஶ்ரவிஷ்டா, ஶ்ராவிஷ்டீ । ஶாதபிஷஜீ, ஶதபிஷக் பூர்வப்ரோஷ்டபாதீ । உத்தரப்ரோஷ்டபாதீ । ரேவதீ ।

अथ नामकरणम्

(सू) एवं अहरहरानिर्दशतायाः – दशम्यां – उत्थितायां – स्नातायां – पुत्रस्य नाम – दधाति, पितामातेति, द्व्यक्षरं चतुरक्षरं वा नाम पूर्वमाख्यातोत्तरं दीर्घाभि निष्ठानान्तं घोषवदाद्यन्तरस्थं, अपिवा यस्मिन् स्वित्युप सर्गस्यात् तद्धिप्रतिष्ठितमिति हि ब्राह्मणम् ।। अयुजाक्षरं कुमार्याः । (का) गर्भाधाने विवाहे च सुवने जातकर्मणि । नामोपाकरणस्नान व्रतेषु च समापने । ब्राह्मणान् भोजयेदन्ते वाचयेदाशिषस्तथा । नामादि नान्दीकरणं पुण्याहं द्विज भोजनम् । रक्षाबन्धनमन्नादि चौळाद्यंकुरमेवच । चोळोपनीत गोदाने स्नान पाणिग्रहेषु च । आधाने सोमयागे च प्रतिष्ठादिषु चांकुरम् उपस्नान विवाहेषु सुवसीमन्त चौळयोः । देवाभिषेक क्रतुषु सरबंधमिति स्मृतम्) (कालादर्शे) व्रतसीमन्त चौळ नामकरणान्नप्राशनोपनयन स्नानाग्न्याधान विवाह यज्ञ तनयोत्पत्ति प्रतिष्ठा सुच । पुंसुवन गृहप्रवेश सुताद्यवलोक आश्रम स्वीकार क्षितिपाभिषेकदयिताद्यर्तौ च नान्दीमुखम् । एकदा क्रियमाणानां अनेक शुभ कर्मणाम् । वृध्यंकुर प्रतिसरान् सकृदेव समाचरेत् । मातुश्श्राद्धन्तु पूर्वंस्यात् पितॄणां तदनन्तरम् । ततो मातामहादीनां नान्दी श्राद्धं क्रमाद्विधुः।।)

अथ नामकरण प्रयोगः

पवित्रं धृत्वा । अनुज्ञां कृत्वा । महागणपति पूजां, ग्रह प्रीतिं च कृत्वा । दर्भयोरासीनः दर्भौंधारयमाणः। पत्न्या सह । शुक्लां + प्रीत्यर्थं – अद्यपूर्वोक्त + शुभतिथौ ..... नक्षत्रे .... राशोजातस्य – अस्य मम कुमारस्य (.....नक्षत्रे + जातायाः – अस्याः मम कुमार्याः) नामधास्यावः । इति द्विः । .... नक्षत्रे + जातस्य – अस्य मम कुमारस्य (... नक्षत्रे – राशो – जातायाः अस्याः मम कुमार्याः) अद्य – कृत – करिष्यमाण – जातकर्म – नामकरण कर्मांगं (कृत करिष्यमाण जात कर्म – नामकरण – अन्नप्राशन – चोळोपनयन कर्मांगं (कृत–करिष्यमाण–जात कर्म–नामकरण–अन्नप्राशन– चूडोद्वाह–

कर्मांगं) हिरण्य (आम)रूपेण–अभ्युदय – श्राद्धं अद्य करिष्ये । (उतरतो दर्भौ निरस्य । अप + श्य । पत्न्या दर्भान् उत्तरतो निरस्य । अप + श्य । अभ्युदयं कृत्वा । कुंभे वरुणमावाह्य – पूजां कृत्वा ।) नाम्नात्वं ...... शर्मासि । (नाम्नात्वं .... नाम्न्यसि) (इति पिता माता च कुमारस्य (कुमार्याः) दक्षिणे कर्णे रहस्यं – ब्रूयातां ।) पुण्याहवाचन जपकर्मणि – सर्वेभ्यो + नमः । (कुंभं अन्वारभ्य) भवद्भिः – अनुज्ञातः – पुण्याहं – वाचयिष्ये । (प्र) ओं वाच्यतां) अद्यकृत अभ्युदय – कर्मणः – नामकरण – कर्मणश्च – पुण्याहं – भवन्तो ब्रुवन्तु । (प्र – ओं पुण्याहं) अभ्युदय – कर्मणे – नामकरण कर्मणे .... शर्मणे आयुष्मते – (.... नाम्न्यै – आयुष्यमत्यै) स्वस्ति – भवन्तः – ब्रुवन्तु) इति द्विः ।। (प्र–आयुष्मते) (आयुष्मत्यै) स्वस्ति । अभ्युदय – कर्मणः – नामकरण – कर्मणश्च – ऋद्धिं – भवन्तो ब्रुवन्तु ।। (प्र – कर्मऋध्यतां) ऋद्धिस्समृद्धिः +सन्तु । (पुण्याहवाचन जपं कृत्वा)वरुणं उद्वास्य । प्रोक्षणं कृत्वा । (कुमारं अभिमंत्रणं) अंगॉदंगात् + अधिॅजायसे । वेदोवै-पुत्र नामॉसि – सजीव-शरदॅः-शतं । अश्मॉभव + जिघ्रामि ।..... शर्मन् । (सू)एताभ्यां मूर्धन्यवघ्राणं ।) अगॉदंगात् + जिघ्रामि । .... शर्मन् । (दक्षिण कर्णे – अग्निरायुॅष्मान् ·· इति पञ्च जपेत् ।) अग्निः – आयुॅष्मान् + करोमि । (का – 'पुण्याहवाचने नाम्नि मध्यमे स्वस्तिवाचने । उक्त्वा बालक नामास्मै स्वस्तीत्यन्यत् समं भवेत्'' ।)कुमारीं तूष्णीं अभिमंत्र्य, मूर्धन्यवघ्राय पुण्याहजलेन कुमारीं प्रोक्ष्य । अभिमंत्रणं मात्रं कुर्यात् । (मंत्रः) – सर्वॅस्मात् – आत्मनः – संभूॅतासि – साजीव – शरदॅः शतं ।। इति ।।

नामकरण मुहूर्तः + गृह्णन्तु । (प्र – सुमुहूर्तोस्तु) आशीर्वादं कुर्यात् ।

।। नामकरण प्रयोगः समाप्तः ।।

நாமகரணம்

ப்ரஸவித்த ஸ்திரீ ஸ்நான தினத்தன்று புண்யாஹ வாசனம், பீஜ தானம் செய்து (குழந்தை பிறந்தவுடன் ஜாத கர்ம செய்திருந்தால் நாமகரணம் மட்டும் செய்ய வேண்டும். செய்யாமலிருந்தால் ஜாதகர்ம செய்து, நாமகரணம் செய்ய வேண்டும். அந்தந்தக் காலத்தில் செய்ய வேண்டிய கர்மாக் களை அவ்வப்பொழுது செய்தால் ஒவ்வொன்றிற்கும் தனித் தனியே நாந்தீச்ராத்தம் புண்யாஹவாசனம் செய்ய வேண்டும். அநேக கர்மாக்களை சேர்த்து ஒன்றாகச் செய்தால் நாந்தீ புண்யாஹவாசனம் ஒரே தடவைதான் செய்யவேண்டும். புருஷர்களுக்கு உபநயனத்துடன், ஸ்திரீகளுக்கு விவாஹத்துடன் எல்லா கர்மாக்களையும் சேர்த்து செய்தால் அங்குரம், ப்ரதிஸரம், நாந்தீஶ்ராத்தம் ஒரு தடவைதான் செய்ய வேண்டும்.

நாம கரண ப்ரயோகம்

(பவித்ரம் போட்டுக்கொண்டு) அனுக்ஞை :- நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய .... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதம் । இமம் - மம - குமாரம் - (...நக்ஷத்ரே + ராஶௌ - ஜாதாம் - இமாம் - மம- குமாரீம்) நாமகரண கர்மணா - ஸம்ஸ்கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண। விக்னேஶ்வர பூஜை, க்ரஹ ப்ரீதி, ஸங்கல்ப்பம்:- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதஸ்ய ...... அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய (நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதாயா: - அஸ்யா: - மம - குமார்யா:) நாமதாஸ்யாவ: । 2 தடவை । ... நக்ஷத்ரே + குமாரஸ்ய (நக்ஷத்ரே + குமார்யா:) க்ருத - கரிஷ்யமாண - ஜாதகர்ம - நாமகரண - கர்மாங்கம் - ஹிரண்ய -ரூபேண - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ததங்கம் - புண்யாஹவாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । அப + ஶ்ய) (அப்யுதயஶ்ராத்தம் செய்து) (கும்பத்தில் வருண பூஜை

செய்து) குமாரனின் வலது காதில் நாம்நாத்வம் .... ஶர்மாஸி (நாம்நாத்வம் .... நாம்ன்யஸி । (தாயாரும் வலது காதில், (நாம்நாத்வம் .... ஶர்மாஸி । (நாம்நாத்வம் .... நாம்ன்யஸி ।) புண்யாஹவாசன ஜபகர்மணி + நம: । (கும்பத்தை தொட்டுக் கொண்டு) பவத்பி: - அனுக்ஞாத: புண்யாஹம் - வாசயிஷ்யே । (பதில் - ஓம் வாச்யதாம்) அத்ய க்ருத - அப்யுதய - கர்மண: - நாமகரண - கர்மணஸ்ச - புண்யாஹம்- பவந்த: - ப்ருவந்து । (பதில். ஓம் - புண்யாஹம்) அப்யுதய - கர்மணே - நாமகரண - கர்மணே .... (ஶர்மணே - ஆயுஷ்மதே (நாம்ன்யை - ஆயுஷ்மத்யை) ஸ்வஸ்தி - பவந்த: - ப்ருவந்து । 2 தடவை, (பதில் - ஆயுஷ்மதே (ஆயுஷ்மத்யை) ஸ்வஸ்தி) அப்யுதய - கர்மண: - நாமகரண - கர்மணஸ்ச - ரித்திம் - பவந்த: - ப்ருவந்து । (பதில் - கர்மரித்யதாம்) (3) ரித்திஸ் ஸம்ரித்தி: + ஸந்து । (புண்யாஹ வாசன ஜபம் செய்து) (வருண யதாஸ்தானம் செய்து) (கும்ப ஜலத்தினால் ப்ரோக்ஷணம் செய்து) (குமாரனைத்தொட (மந்த்ரம்) :- அங்காதங்காத் + அதிஜாயஸே । வேதோவை - புத்ர நாமாஸி - ஸஜீவ - ஶரத: - ஶதம் । அஶ்மாபவ + அபிஜிக்ராமி .... ஶர்மன் । (உச்சந்தலை முகர) :- அங்கா தங்காத் + ஜிக்ராமி ..... ஶர்மன் । (வலது காதில் சொல்ல) : - அக்னிராயுஷ்மான் + கரோமி ।

குமாரியை மந்திரமில்லாமல் தொட்டு, உச்சந்தலையை முகர்ந்து, புண்யாக ஜலத்தினால் ப்ரோக்ஷித்து மந்திரத்துடன் தொட (மந்த்ரம்) : - ஸர்வஸ்மாத் - ஆத்மன: - ஸம்பூதாஸி - ஸாஜீவ - ஶரத: - ஶதம் । நாமகரண முஹூர்த: + அனுக்ருஹ்ணந்து (பதில்) ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து । ஆஶீர்வாதம் செய்யவும்.

நாமகரண ப்ரயோகம் முற்றிற்று

अथ अन्न प्राशन उच्यते

(सू) जन्मनोधि षष्ठे मासि ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो वाचयित्वा) (अन्नप्राशन कर्मांगं प्रतिसर बन्धं अभ्युदय श्राद्धं पुण्याहं च कृत्वा) (पुण्याह जलेन कुमारं (कुमारीं) अन्नं च प्रोक्ष्य)

अन्नप्राशन प्रयोगः

(पवित्रं धृत्वा) ओंनमुस्सदॅसे + ब्राह्मणेभ्यो नमः । अशेषे + स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे .... राशौ जातं .... शर्माणं – (.... नक्षत्रे ... राशौ जातां ... नाम्नीं) इमं – मम कुमारं (इमां – मम – कुमारीं) अन्नप्राशन – कर्मणा – संस्कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्र– योग्यता +तु) (दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः) (महागणपति पूजां कृत्वा)(अनुज्ञावत् संकल्पं कृत्वा) (गणपतिं उद्वास्य) (ग्रहप्रीति दानं कृत्वा)शुक्लां + शुभतिथौ – ... नक्षत्रे ... राशौ जातस्य – शर्मणः – अस्य – मम – कुमारस्य (.... नक्षत्रे राशौ जातायाः ..... नाम्नियाः – अस्याः – मम – कुमार्याः) करिष्यमाण – अन्नप्राशन – कर्मांगं – प्रतिसरबन्ध –अभ्युदय श्राद्ध – पुण्याह वाचनं च करिष्ये । (अप + श्य) (प्रतिसर बन्धं – अभ्युदयं – पुण्याहं च – कृत्वा ।) (पुण्याह जलेन कुमारं (कुमारीं) अन्नंच प्रोक्ष्य । (सू. – दधिमधुघृतमोदनं च संसृज्य भूरपांत्वा इति चतुर्भिः मंत्रैः कुमारं प्राशयेत् ।) (कुमरीं तूष्णीं प्राशयेत् ।) भूः – अपां त्वा – ओषॅधीनां – रसं – प्राशॅयामि – शिवास्ते – आपॅः– ओषॅधयः– सन्तु – अनमीवास्ते – आपॅः – ओषॅधयः – सन्तु .... शर्मन् । भुवॅः – अपांत्वा + शर्मन् । सुवॅः – अपांत्वा +....शर्मन् । भूर्भुवस्सुवॅः–

– अपां त्वा + शर्मन् । (चतुर्णां – अन्ते – सकृदेव प्राशयेत् ।) (कुमारी
मंत्रं विना तूष्णीं प्राशयेत्) (सू – तैत्तरीयेण मांसेनेत्येके ।।) अन्नप्राशन
मुहूर्तः + गृह्णन्तु । (प्र–सुमुहूर्तोऽस्तु ।) आशीर्वादादिकं कुर्यात् ।।

।। इति अन्नप्राशन प्रयोगः ।।

அன்ன ப்ராஶன விதி:

(ஸூ. குழந்தை பிறந்த பிறகு ஆறாவது மாதத்தில் பிராம்ஹண போஜனம் செய்வித்து, ஆசீர்வாதம் செய்வித்து (அன்னப்ராஶன கர்மாங்கம் ப்ரதிஸரபந்தம், நாந்தீ ஶ்ராத்தம் புண்யாஹவாசனம், செய்து) (புண்யாஹ ஜலத்தினால் குமாரனை (குமாரியை அன்னத்தையும் ப்ரோக்ஷணம் செய்து குமாரனுக்கு மந்திரத்துடனும், (குமாரிக்கு மந்திரம் இல்லாமலும்) ஊட்டவும்.

அன்னப்ராசன ப்ரயோகம்

(பவித்ரம் போட்டுக்கொண்டு) ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ப்ராம்ஹணேப்யோ நம:| அஶேஷே + ஸ்வீக்ருத்ய ।   ... நக்ஷத்ரே ...... ராஶௌ - ஜாதம் .... ஶர்மாணம் இமம் - மம - குமாரம் (... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதாம் - நாம்னீம் இமாம் - மம - குமாரீம்) அன்னப்ராஶன: –கர்மணா - ஸம்ஸ் கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (யோக்யதா + து) (இரண்டு தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக்

கொண்டு) (இரண்டு தர்ப்பங்களை பவித்ர விரலில் மடக்கிக் கொண்டு) (மஹா கணபதி பூஜை செய்து) அனுக்ஞையில் சொல்லியதுபோல் ஸங்கல்பம் செய்து) (க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய (.... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதாயா: - நாம்ன்யா: - அஸ்யா: - மம- குமார்யா:) கரிஷ்யமாண- அன்னப்ராஶன - கர்மாங்கம் - ப்ரதிஸரபந்த - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (அப+ஶ்ய) ப்ரதிஸரபந்தம், அப்யுதய ஶ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம் செய்து) புண்யாஹ ஜலத்தினால் குமாரனையும் (குமாரியையும்) அன்னத்தையும் ப்ரோக்ஷணம் செய்து) மந்த்ரம் சொல்லி மந்த்ரம் முடிவில் ஒரே தடவையாக (தயிர், தேன், நெய், சாதத்துடன் கலந்து) ஊட்டவும் குமாரனுக்கு மந்திரத்துடனும், குமாரிக்கு மந்திரமில்லாமலும் (மந்த்ரம்): - பூ: - அபாந்த்வா - ஓஷ்தீநாம் - ரஸம் - ப்ராஶ்யாமி - ஶிவாஸ்தே - ஆப: - ஓஷ்தய: - ஸந்து - அனமீ வாஸ்தே - ஆப: - ஓஷ்தய: - ஸந்து - .... ஶர்மன் । புவ: - அபாந்த்வா + ... ஶர்மன் । ஸுவ: - அபாந்த்வா + ... ஶர்மன் । பூர்புவஸ்ஸுவ: - அபாந்த்வா + ஶர்மன் । (புண்யாஹவாசன ஜபதக்ஷிணைகொடுத்து) அன்னப்ராஶன முஹூர்த்த: + அனுக்ருண்ஹந்து । (ஸுமுஹூர்தோஸ்து) ஆஶீர்வாதம் செய்விக்கவும்.

அன்னப்ராசன ப்ரயோகம் முற்றிற்று

चौळ कर्म प्रयोगः

(सूत्रं– जन्मनोधि तृतीयेवर्षे पुनर्वस्वो ब्राह्मणानां भोजनमुपायनवत् । पूर्वेद्युः, चौळ कर्मांगं उदकशान्तिं, अंकुरं, प्रतिसरं, अभ्युदयं , पुण्याह च कुर्यात् ।) (पवित्रं धृत्वा)(अनुज्ञा) – ओंनमस्सदसे + स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे .... राशौ जातं .... शर्माणं – इमं – मम कुमारं – चौळ कर्मणा – संस्कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्रतिवचनं)योग्यत सिद्धिरस्तु । शुक्लां + प्रीत्यर्थं – तदेव लग्नं + स्मरामि । करिष्यमाणस्य + महागणपति पूजां करिष्ये । अप +श्य । गणपति पूजां कृत्वा दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः । पत्न्यासह । सुक्लां + शुभतिथौ ...... नक्षत्रे ...... राशौ जातं ... शर्माणं – इमं मम – कुमारं – चौळ कर्मणा – संस्करिष्यामि । (इति द्विः) (दर्भौ उत्तरतो निरस्य) अप + श्य) पत्न्यादर्भान् उत्तरतो निरस्य ।) (अप + श्य) (महागणपति उद्वास्य) (ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (कुमारं भोजयित्वाक्षार लवण वर्ज) (घृतक्षीरमिश्रमन्नं भोजयेत्) चौळोपनयनौ सह क्रियते चेत्, कुमारस्य यज्ञोपवीतधारणं कृत्वा कुमारं भोजयेत्) (का–कर्मद्वये समुत्पन्ने कथं भुक्ति द्वयं भवेत् । शर्कराज्य पयः पीत्वा चूडा कर्म विधीयते) (स्थण्डिल कल्पयित्वा) (उल्लिख्य – अवोक्ष्य – निऋऋत्यां शकलं निरस्य) (अपउपस्पृश्य) भूर्भुवस्सुवरों (इति लोकीकाग्निं प्रतिष्ठाप्य) (अग्निमिध्वा) (धमन्या अग्निं प्रज्वाल्य) परिस्तरणादि आज्य भागान्तं कृत्वा) (पात्र प्रयोगे – दर्वीं आज्यस्थालीं, प्रोक्षणीं प्रणीतां, इध्मं इतर दर्वींच) (का) जलद्वयं, कुशान्यवान्, शलालु दर्भपुंजलान् । शकृच्छलल्यसीन् क्षिपेत् सहैव चौळकर्मणि । इति पात्राणि सादयित्वा (अन्वारब्धे कुमारे धात ददातुनो रयिमिति चतस्रो, यस्त्वा हृदाकीरिणेति चतस्र, इति प्रति मं

अष्टाहुतीर्जुयात्) धाता – ददातुनः – रयिं – ईशॉनः – जगॅतः – पतिः । सनः – पूर्णेन – वावनत् – स्वाहा । धात्रे – इदं –नमम । धाता – प्रजायाः – उत – रायः-ईशे – धातेदं – विश्वं – भुवॅनं – जज़ान् । धाता – पुत्रं – यजॅमानाय – दाता – तस्मा उहव्यं – घृतवॅत् – विधेम – स्वाहा । धात्रे – इ + म । धाता – ददातुनः – रयिं प्राचीं – जीवातुं – अक्षितां । वयं देवस्य – धीमहि – सुमतिं – सत्यरॉधसः – स्वाहा । धात्रे – इ +म । धाता – ददातु – दाशुषे – वसूनि – प्र'जाकॉमाय – मीदुषे – दुरोणे । तस्मै देवाः – अमृताः – संव्ययन्तां – विश्वेदेवासः – अदितिः – सजोषाः – स्वाहा । धात्रे – इ + मम । यस्त्वा – हृदा – कीरिणा – मन्यमानः – अमर्त्यं – मर्त्यः – जोहॅवीमि । जातॅवेदः – यशः – अस्मासु – धेहि – प्रजाभिः – अग्ने – अमृतत्वं – अश्यां – स्वाहा । अग्नये – पुत्रवते – इदन्नमम । यस्मैत्वं – सुकृते – जातवेदः – उलोकं – अग्ने – कृणवः – स्योनं । अश्विनं – सपुत्रिणं – वीरवॅन्तं – गोमॅन्तं – रयिं नॅशते – स्वस्ति – स्वाहा । अग्नये – पुत्रवते – इदन्नमम । त्वे – सुपुत्र – शवसः-अवृत्रन् – कामॅकातयः – न त्वां – इन्द्रातिरिच्यते – स्वाहा । इन्द्राय पुत्रिणे – इदन्नमम । उक्थउक्थे – सोमः – इन्द्रं – ममाद – नीथेनीथे – मघवानं – सुतासः । यदीं – सबाधः – पितरं – न पुत्राः – समानदॅक्षाः – अवसे – हवॅन्ते – स्वाहा ।। इन्द्राय – पुत्रिणे – इदं नमम ।। (जयादि प्रति पद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा) एतत् – कर्म – समृध्यर्थं – जयादि होमं – करिष्ये + ब्रह्मन् वरन्ते ददामि । (प्र– प्रतिगृह्णामि) ब्रह्मणे नमः –सकल – आराधनैः – स्वर्चितं । (सू. जयादि प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा ।) (अपरेणाग्निं – प्राञ्चमुपवेश्य) (त्रेण्या शलल्या त्रिभिः दर्भपुंजीलैः – शलालु ग्लप्सेनेति तूष्णीं केशान्

विनीय) (यथर्षि शिखा निदधाति ।) (यथावैषां कुलधर्मस्यात् ।)
(अपाँसं सर्जनाद्याकेशनिधानात्समानं ।) (सू– ''दक्षिणतो माता ब्रह्मचारि
वा अनडुहे शकृत्पिण्डे यवान्निधाय तस्मिन् केशान् उपयम्य ।) (उप्त्वाय
केशान् इति उदंबरमूले दर्भस्तम्बे वा निदधाति ।'')उष्णेन वायो इति
यजुषा अपस्संसृज्य)(उष्णाश्शीतास्वानीय ।) उष्णेन वायो – उदकेनेहि
– अदितिः – केशान् – वपतु । (सू–आपउन्दत्विति शिर उनत्ति ।)
आप उन्दन्तु – जीवसे – दीर्घायुत्वाय – वर्चसे । ज्योक्च – सूर्यं – दृशे
(सू– त्रीँस्त्रीन् दर्भान् अन्तर्धाय येनावपत् – इति चतसृभिः प्रतिमंत्रं –
प्रतिदिशं प्रवपति) (पुरस्तात्) येनावपत् – सविता – क्षुरेण – सोमस्य
– राज्ञः – वरुणस्य – विद्वान् – तेन ब्रह्माणः – वपतेदं – अस्या युष्मान्
– जरदष्टिः – यथासत् – अयं ...... शर्मा । क्षुरेण छित्वा । अप +
श्य ।) (सू– वपन्तं यत्क्षुरेणेति अभिमन्त्र्यते) यत् क्षुरेण – मर्चयता
सुपेशसा – वप्त्रा – वपसि – केशान् । शुन्धि शिरः – मास्यायुः –
प्रमोषीः । (केशानुपयम्य । अप + श्य ।) (दक्षिणतः) – येन पूषा –
बृहस्पतेः – अग्नेः – इन्द्रस्य च – आयुषे – अवपत् । तेन – अस्यायु
– वप – सौ श्लोक्याय – स्वस्तये । (छित्वा केशानुपयम्य । अप +
श्य) (पश्चात्) येन भूयः – चराति – अयं – ज्योक्च – पश्याति –
सूर्यं । तेन – अस्यायुषे – वप – सौश्लोक्याय – स्वस्तये । (छित्वा
केशानुपयम्य। अप – श्य ।) (उत्तरतः) येन पूषा – बृहस्पतेः – अग्नेः
– इन्द्रस्य च – आयुषे – अवपत् । तेन ते – वपामि .... शर्मन्
– आयुषा – वर्चसा – यथा ज्योक् – सुमनाः – असाः । (छित्वा
केशानुपयम्य । अप + श्य ।) उप्त्वाय – केशान् – वरुणस्य – राज्ञः
– बृहस्पतिः – सविता – सोमो अग्निः । तेभ्यः – निधानं – बहुधा –

अन्वॅ विन्दन् – अ॒न्त॒रा – द्यावॉपृथि॒वी – अ॒पस्सुवॅः । (सू–क्षुरं प्रक्षाळ्य निदधाति । तेनत्रयहं कर्म निवृत्तिः ।) (वरं ददाति।) (अथ अवशिष्टाभिरद्भिः शिरो नापितेन वापयित्वा ।) (केशान् समच्चित्य दर्भस्तंबे निदधाति) (माता पितरौ पादौ प्रक्षाळ्य । आचम्य ।) (कुमारं उष्णोदकेन स्नापयित्वा) (आच्छाद्य) (अलंकृत्य) (आशिषो वाचयित्वा) (उपस्थानं कुर्यात्) चौळमुहूर्तः – समुहूर्तः – अस्तिति – भवन्तः – महान्तः – अनुगृह्णन्तु । (प्र– समुहूर्तौस्तु) (एवं गोदानमन्यस्मिन्नपि नक्षत्रे षोडशे वर्षे अग्नि गोदानोवास्यात् संवत्सरं गोदान व्रतमित्येक उपदिशंति) (एतावन्नाना सर्वान् केशान् वापयते उदकोपस्पर्शनमिति छन्दोगाः) (का – द्विमुण्डनेतु संप्राप्ते कथं युग्मं समाचरेत्।) (उपायने तु युक्तं स्यात् जपेन्मंत्रं गतस्यतु ।)(चौळोपनीतौ सह क्रियते यदा यदा क्षुर युग प्रसक्तौ । चौळे प्रधानं क्षुरकर्म कार्यं उपायनेंगन्तु विभावनीयं) इत्येके । (यथाचारं व्यवस्था ।)

।। चौळकर्म प्रयोगः समाप्तः ।।

சௌளகர்ம ப்ரயோகঃ

(குழந்தைக்கு மூன்றாவது வயதில் சௌள கர்ம செய்ய வேண்டும்) (முதல் நாள் சௌள கர்மாவின் அங்கமாக, உதக ஶாந்தி அங்குரம், ப்ரதிஸரம், நாந்தி செய்யவேண்டும்.

(ஆசமனம் செய்து பவித்ரம் தரித்து (அனுக்ஞா :- ஓம் நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய ...... நக்ஷத்ரே ...... ராஶௌ - ஜாதம் ...... ஶர்மாணம் - இமம் - மம குமாரம் - சௌள - கர்மணா - ஸம்ஸ்கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண . (பதில்) - (யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் - ததேவ + லக்னம் + ஸ்மராமி ।

கரிஷ்யமாணஸ்ய + மஹாகணபதி - பூஜாம் - கரிஷ்யே। (அப + ஸ்ய) (கணபதி பூஜை செய்து) இரண்டு தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப்போட்டுக்கொண்டு, இரு தர்ப்பங்களை பவித்ரத் துடன் மடக்கிக்கொண்டு, பத்னியிடம் தர்ப்பங்களைக் கொடுத்து தோளில் படும்படி பிடித்துக்கொள்ள செய்து) (ஸங் கல்பம்) ...... நக்ஷத்ரே ...... ராஸௌ - ஜாதம் .... ஶர்மாணம் - இமம் - மம - குமாரம் - சௌள கர்மணா - ஸம்ஸ் கரிஷ்யாமி । (இரண்டு தடவை) (கையில் மடக்கிய தர்ப்பங்களை வடபுறம் போட்டு) (அப-உப-ஸ்ப்ருஶ்ய) (பத்னியின் தர்ப்பங்களையும் வடபுறத்தில்போட்டு) (அப-உப-ஸ்ப்ருஶ்ய) பத்னியின் கையில் கொஞ்சம் ஜலம் விடவும்) (மஹா கணபதி யதாஸ்தானம் செய்து) (க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து) குமாரனுக்கு போஜனம், உப்பு, காரம் இல்லாமல், நெய் பால் கலந்த அன்னத்தை சாப்பாடு செய்வித்து) (சௌளம், உபநயனத்தோடு சேர்த்துச்செய்தால்; குமார போஜனம் - உபநயனப் பையனுக்கு யக்ஞோபவீத தாரணம் செய்தவுடன் செய்யவேண்டும்) நெய் சர்க்கரை கலந்த பாலுடன் கலந்து சாப்பிடச்செய்யவேண்டும் । (சிலர் கருத்து:- சௌளம்தான் முக்யம், உபநயனம் பிறகுதான் என்று சௌளத்தில் குமார போஜனம் செய்வித்து, உபநயனத்தில் நெய், சர்க்கரை, பால் கலந்து சாப்பிட வேண்டும் என்பது (அவரவர்கள் ஸம்ப்ரதாய ஆசாரப்படி செய்யலாம்) (உல்லிக்ய) (அவோக்ஷ்ய), (நிரீ்ரித்யாம் நிரஸ்ய) (அப-உப-ஸ்ப்ருஶ்ய) (பூர்புவஸ்ஸுவரோம் என்று லௌகீக அக்னி வைத்து ஸமித்தை அல்லது தர்ப்பத்தை அக்னியில் போடவும்) (ஊது குழாயால் அக்னியை ஊதி எரிய விடவும்) (பரிஸ்தரணம் முதலாக ஆஜ்யபாகாந்தம் செய்யவும்) (பிறகு ஹோமம் (ஆஜ்யாபாகாந்தம் பற்றி அக்னி முகப்ரயோகத்தை பார்க்கவும் பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களில் தர்வீம், ஆஜ்யஸ்தாலீம்,

ப்ரோக்ஷணீம், ப்ரணீதாம், இத்மம், இதரதர்வீம், வெந்நீர், தண்ணீர், 12 தர்ப்பங்கள், காளையினுடைய சாணம், க்ஷவரம் செய்யும் கத்தி, அத்திக்கொத்து மற்றும் சில தர்ப்பங்கள் வைக்க வேண்டும் । குமாரன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக்கொண்டு (ஹோமமந்த்ரம்) :- தாதா - ததாதுன: - ரயிம் - ஈஶானः - ஜக்த: - பதி: । ஸன: - பூர்ணேன - வாவனத் - ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இதம் - நமம । தாதா - ப்ரஜாயா: - உத- ராய: - ஈஶே - தாதேதம் - விஶ்வம் - புவனம் - ஜஜான । தாதா - புத்ரம் - யஜமானாய - தாதா -= தஸ்மா உஹவ்யம் - க்ருதவத் - விதேம - ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இ + ம । தாதா - ததாதுன: - ரயிம் - ப்ராசீம் - ஜீவாதும் - அக்ஷிதாம் । வயம் தேவஸ்ய - தீமஹி - ஸுமதிம் - ஸத்யராதஸ: ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இ + ம । தாதா - ததாது - தாஶுஷே - வஸூனி - ப்ரஜா காமாய - மீடுஷே - துரோணே । தஸ்மை தேவா: - அம்ருதா: - ஸம்வ்யயந்தாம் - விஶ்வே தேவாஸ: அதிதி: - ஸஜோஷா: - ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இ+ம । யஸ்த்வா - ஹ்ருதா கீரிணா - மன்யமான: - அமர்த்யம் - மர்த்ய: - ஜோஹவீமி । ஜாதவேத: யஶ: - அஸ்மாஸு - தேஹி - ப்ரஜாபி: - அக்னே - அம்ருதத்வம் - அஶ்யாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - புத்ரவதே - இ+ம । யஸ்மைத்வம் - ஸுக்ருதே - ஜாதவேத: - உலோகம் - அக்னே - க்ருணவ: - ஸ்யோனம் । அஶ்வினம் - ஸ புத்ரிணம் - வீரவந்தம் - கோமந்தம் - ரயிம் - நஶதே - ஸ்வஸ்தி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - புத்ரவதே - இ+ம । த்வே - ஸு புத்ர - ஶவஸ: - அவ்ருத்ரன் - காமகாதய: - நத்வாம் - இந்த் ராதி ரிச்யதே - ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - புத்ரிணே - இ+ம । உக்த உக்தே - ஸோம: - இந்த்ரம் - மமாத - நீதேநீதே - மக வானம் - ஸுதாஸ: । யதீம் - ஸபாத: - பிதரம் - ந புத்ரா:- ஸமானதக்ஷா: - அவஸே - ஹவந்தே - ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - புத்ரிணே- இ + ம । (ஜயாதி முதல் பரிஷேசனம் முடிய

செய்ய வேண்டும்) (ஶம்யா அபோஹ்ய) (பரிதி ஸமித்துக்
களை எடுத்து வடக்கே போடவும்) ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வ
ஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । அநாஜ்ஞாதம் - யதாஜ்ஞாதம்
। யஜ்ஞஸ்ய - க்ரியதே - மிது । அக்னே - தத்ஸ்ய - கல்பய
த்வகும்ஹி - வேத்த - யதாததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ
+ ம । புருஷ ஸம்மித: - யஜ்ஞ: । யஜ்ஞ: - புருஷ ஸம்மித:
அக்னே - தத்ஸ்ய - கல்பய । த்வகும்ஹி - வேத்த - யதாததம்
ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । யத்பாகத்ரா: - மனஸா
தீன தக்ஷான । யஜ்ஸ்ய - மன்வதே - மர்த்தாஸ: । அக்னிஷ்ட
- ஹோதா - க்ரதுவித் - விஜானன் । யஜிஷ்ட: - தேவான்
ரிதுஶ: - யஜாதி- ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம
பூஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । புவஸ்வாஹா । வாயவே
இ + ம । ஸுவஸ்வாஹா - ஸூர்யாய - இ + ம । ஓம் பூ
புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । ஓம் - அஸ்மி
- சௌள ஹோம - கர்மணி - மத்யே - ஸம்பாவித - மந்த்
லோப - தந்த்ர லோப - க்ரியாலோப - ஆஜ்ய லோப - த்ரவ்
லோப - ந்யூனாதிரேக - ஸமஸ்த - விஸ்ம்ரிதி - விதி - அபரா
- ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் - ஸர்வப்ராயஶ்சித்த - ஹோமம்
ஹோஷ்யாமி । ஓம்பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே
இ + ம । ஶ்ரீவிஷ்ணவே-ஸ்வாஹா । விஷ்ணவே - ப
மாத்மனே - இ + ம । நமோருத்ராய - பசுபதயே - ஸ்வாஹ
। ருத்ராய - பசுபதயே - இ + ம । (அப + ஶ்ய) ஸப்தே
அக்னே - ஸமித: ஸப்த ஜிஹ்வா: - ஸப்தரிஷய: - ஸப்ததா
ப்ரியாணி । ஸப்தஹோத்ரா: - ஸப்ததாத்வா - யஜந்தி - ஸப்
யோனீ: - ஆப்ருணஸ்வ - க்ருதேன - ஸ்வாஹா । அக்னயே
ஸப்தவதே - இதம் - நமம । (நெய்ப்பாத்திரத்தையும் ஹோ
இலைகளையும் வடக்கே வைக்கவும்) (அப + ஶ்ய) ஓம்பூ: +
பூர்புவஸ்ஸுவரோம் । (பரிஷேசனம்) :- அதிதே +
அன்வமக்ுஸ்தா: + தேவ ஸவித: - ப்ராஸாவீ: । (ப்ரணீ

பாத்திரத்தில் அக்ஷதை போட) : - வருணாய நம: - ஸகல - ஆராதனை: ஸ்வர்ச்சிதம் । (ப்ரணீதா பாத்திரத்தை எடுத்து வைத்துக்கொண்டு) அதில் கொஞ்சம் ஜலம் விட்டுக் கொண்டு) (வலது கையால் கொஞ்சம் கொஞ்சமாக அதிலிருந்து ஜலம் எடுத்து) (கிழக்கு, தெற்கு, மேற்கு வடக்கு, ஆகாசம் இவைகளில் விட்டு) (பாக்கி ஜலத்தை பூமியில் கொட்டி) (அந்த ஜலத்தை வலது கையால் தொட்டு) (ப்ரோக்ஷித்துக்கொண்டு பத்னிக்கும் குமாரனுக்கும் ப்ரோக்ஷணம் செய்யவும்) ப்ரம்ஹன் - வரந்தே - ததாமி । (ப்ரம்ம தக்ஷிணை கொடுத்து) ப்ரம்ஹணே நம: - ஸகல - ஆராதனை: - ஸ்வர்ச்சிதம் । (அக்னிக்கு மேற்கு திசையில் கிழக்கு முகமாக குமாரனை உட்கார வைத்து) ஒரு தொன்னையில் காளையின் சாணத்தில் நெல்விதைகளைப் போட்டு, தாயார் (அல்லது ஒரு ப்ரும்மசாரியோ) கையில் வைத்துக் கொண்டு குமாரனுக்குப் பின்புறம் இருக்க வேண்டும்.(சூடான ஜலத்தை குளிர்ந்த ஜலத்தில் விட - மந்த்ரம்) :- உஷ்ணேன் வாயோ - உதகேநேஹி - அதிதி:- கேஶான் - வபது । (அந்த ஜலத்தினால் குமாரனுடைய தலையை கீழ்திசை முதல் ப்ரதக்ஷிணமாக நனைக்க வேண்டும்) (மந்தரம்): - ஆப் உந்தந்து - ஜீவஸே - தீர்க்காயுத் வாய் - வர்ச்சஸே । ஜ்யோக்ச் - ஸூர்யம் - த்ருஶே । (பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ள 12 தர்ப்பங்களில் மும்மூன்றாக எடுத்து) (குமாரனின் தலையில் கிழக்கு முதல் ப்ரதக்ஷிணமாக அவ்வப்போது வைத்து) (மந்த்ரம் முடிவில் தர்ப்பங்களை சேர்த்து கத்தியால் நறுக்கி) (நெல் விதையுடன் கூடிய காளையின் சாணத்தில் போட வேண்டும்) கிழக்குப் பக்கத்தில் குமாரன் தலையில் மூன்று தர்ப்பங்களை வைத்து நறுக்க) (மந்த்ரம்): - யேநாவ்பத் - ஸவிதா-க்ஷுரேண் - ஸோம்ஸ்ய ராஜ்ஞ்: - வருணஸ்ய - வித்வான் । தேநப்ரம்ஹாண: -

வபதேதம் - ஆஸ்யாய்ஷ்மான் - ஜரதஷ்டி: - யதா ஸத் - அயம் ...... ஶர்மா । நறுக்கிய தர்ப்ப நுனிகளை நெல்லுடன் கூடிய சாணத்தில் போட்டு, அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) (சாணம் வைத்திருப்பவர் சொல்ல வேண்டியது) ஸம்ப்ரதாயத்தில் கத்தியைப் பார்த்து சொல்வதும் உண்டு) (மந்தரம்):- யத்க்ஷுரேண - மர்ச்சயதா - ஸுபேஶஸா - வப்த்ரா - வபஸி - கேஶான் । ஶுந்திஶிர: - மாஸ்யாயு: - ப்ரமோஷீ: । (முன் போல் தென்புறம்) யேந பூஷா - ப்ருஹஸ்பதே: - அக்னே: - இந்த்ரஸ்ய ச - ஆயுஷே - அவபத் । தேன - அஸ்யாயுஷே - வப -ஸெளஶ்லோக்யாய - ஸ்வஸ்தயே । (நறுக்கி முன்போல் சாணத்தில் போட்டு அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய । மேற்குப்புறம்): - யேநபூய: - சராதி - அயம் - ஜ்யோக்ச - பஶ்யாதி - ஸுர்யம் । தேன - அஸ்யாயுஷே - வப - ஸெள ஶ்லோக்யாய - ஸ்வஸ்தயே । (நறுக்கி முன்போல் போட்டு அபஉப ஸ்ப்ரிஶ்ய) யேநபூஷா - ப்ருஹஸ்பதே: - அக்னே : - இந்த்ரஸ்யச - ஆயுஷே - அவ்பத் । தேந்தே - வபாமி ...... ஶர்மன் - ஆயுஷா - வர்ச்சஸா - யதா ஜ்யோக் - ஸுமனா: - அஸா: । (முன்போல் நறுக்கிப்போட்டு அப உபஸ் ப்ரிஶ்ய) (பிறகு மந்த்ரம் முடிவில் காளையின் சாணத்தில் போட்டுள்ள நறுக்கிய தர்ப்ப நுனிகளுடன் அத்தி மரத்தடியிலோ, தர்பத்தின் அடியிலோ தாயாரோ, பிரம்ஹசாரியோ போட்டு விட வேண்டும் (மந்த்ரம்) :- உப்த்வாய - கேசான் - வருணஸ்ய - ராஜ்ஞ: - ப்ருஹஸ்பதி: - ஸவிதா - ஸோம: - அக்னி: - தேப்ய: - நிதானம் - பஹுதா - அன்வ்விந்தன் - அந்தரா - த்யாவா ப்ருதிவீ-அபஸ்ஸுவ: । (கத்தியை அலம்பி வைத்துக் கொள்ள வேண்டியது) (அதை மூன்று தினங்கள் உபயோகப் படுத்தக்கூடாது) (தாயும் தகப்பனும் கால்களை அலம்பி ஆசமனம் செய்ய வேண்டும்) (மீதியுள்ள ஜலத்தை நாவிதனிடம் கொடுத்து குமாரனுக்கு க்ஷவரம் செய்வித்து

(வெந்நீரினால் குமாரனுக்கு ஸ்நானம் செய்வித்து வஸ்த்திரம் உடுத்தி அலங்காரம் செய்து) ஆசீர்வாதம் செய்து)(ப்ராம்ஹணர் களுக்கு தக்ஷிணை கொடுத்து) (அக்னி உபஸ்தானம் செய்து) சௌள முஹூர்த்த: - ஸுமுஹூர்த்த: - அஸ்த்விதி - பவந்த: மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து । (பதில் - ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து । (பவித்ரம் அவிழ்த்து ஆசமனம் செய்யவும்)

சௌளகர்மா முற்றிற்று

उपनयनम्

(सू. उपनयनं व्यख्यास्यामः । गर्भाष्टमेषु ब्राह्मणमुपनयीत । गर्भैकादशेषु राजन्यम् । गर्भद्वादशेषु वैश्यम् । वसन्तो ग्रीष्मश्शरदिति ऋतवः वर्णानु पूर्व्येण । ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो वाचयित्वा ।)

(उपनयन कर्मांगं उदकशान्तिं, अंकुरं, प्रतिसरं, अभ्युदयं, पुण्याहं च कृत्वा ।) (अनुज्ञा) ...... नक्षत्रे ..... राशौ जातं ..... शर्माणं – इमं – मम – कुमारं – उपनयन – कर्मणा – संस्कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्र– योग्यता – सिद्धिरस्तु ।) (विघ्नेश्वर पूजां – कृत्वा ।) (संकल्पः ... नक्षत्रे ...... राशौ जातं ... शर्माणं – इमं – मम कुमारं – उपनेष्ये । (इति द्विः) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य ।) (ग्रह प्रीति – दानं, कृत्वा) (कालातीत प्रायश्चित्तार्थं कृच्छ्र प्रतिनिधि हिरण्य दानं कृत्वा) (अभ्युदयं च कृत्वा ।) (यज्ञोपवीतादि शुध्यर्थं पुण्याहवाचनं च कृत्वा)

यज्ञोपवीतं कुमारं च प्रोक्ष्य) (अनुज्ञा) नमुस्सदँसे + स्वीकृत्य। .....
नक्षत्रे + मम – कुमारस्य – श्रौत – स्मार्त – विहित – नित्यकर्मानुष्ठान
– योग्यता – सिध्यर्थं – ब्रह्मतेजसः – अभिवृध्यर्थं – अनेन – मम –
कुमारेण – यज्ञोपवीतं – धारयितुं – योग्यता + गृहाण। (प्र – योग्यता
+ स्तु) (संकल्पः) ...... नक्षत्रे + कुमारस्य – श्रौत स्मार्त + वृध्यर्थं
– अनेन – मम – कुमारेण – यज्ञोपवीतं – धारयिष्ये । (ग्रहप्रीतिं
कृत्वा) (कुमारं तूष्णीं आचमनं – कारयित्वा) यज्ञोपवीत धारण –
महामन्त्रस्य – परब्रह्म ऋषिः – त्रिष्टुप्छन्दः – परमात्मा – देवता –
यज्ञोपवीत – धारणे – विनियोगः । (आचार्यः कुमार हस्त सहिताभ्यां
स्वहस्ताभ्यां – यज्ञोपवीतं धृत्वा) (तन्मन्त्रं कुमारं वाचयन्नेव यज्ञोपवीतं
धारयेत्) यज्ञोपवीतं – परमं – पवित्रं – प्रजापतेः – यत् – सहजं –
पुरस्तात् । आयुष्यं – अग्रियं – प्रतिमुञ्च – शुभ्रं – यज्ञोपवीतं –
बलमस्तु – तेजः ।(इति धारयित्वा) (पुनश्च – कुमारं – तूष्णीं –
आचमनं – कारयित्वा) यज्ञोपवीत धारण मुहूर्तः + गृह्णन्तु । (प्र –
सुमुहूर्तोस्तु) (कुमारं भोजयित्वा क्षार लवण वर्जं घृतक्षीरमिश्रमन्नं भोजयेत्।
(कुमारं भुक्ति काले तु गायत्रीं समुदीरयन् ।) (आचार्यः स्वयमेवा
प्रोक्षयेदिति शौनकः ।) (कुमारं भुक्तिकाले तु भोजनं मन्त्र वर्जनं ।
परिषेचनाद्याचमनं तूष्णीं तेनैव कारयेत् ।) (सू. उष्णेनवायविति यजुषा
संसर्जनाद्याकेश निधानान्तं । चौळवत् कृत्वा) (सू. स्नातम
रुपसमाधानादि।) (यत्र क्वचेति विधिना उल्लिख्य) (लौकीकाग्निं प्रतिष्ठाप्य
(अग्नेरुप समाधानादि) पात्रप्रयोग कालेतु कुशांबु कूर्च वस्त्राश्म दण्डाजि
मेखलाश्च ।) (दैव्यानि पात्राणि नियुज्य पश्चाद्युञ्जीत चामूनि सहोपनेता
(सू–पालाशीं समिधं आयुर्दा इत्याधाप्य ।) (का. स्वाहाकारो न चायु
इत्यत्र समिधाहुतौ) (आचार्य उच्चरेन्मंत्रं आधेहीति व

तथा)(पवित्रकरणाद्याज्य भागान्ते) अथ कुमारस्य दक्षिणे हस्ते पालाशीं समिधं प्रदाय तं गृहीत्वा) आयुर्दाः – देव – जरसं – गृणानः – घृत प्रतीकः – घृतपृष्ठः – अग्ने – घृतं पिबन्न् – अमृतं – चारु गव्यं – पितेव – पुत्रं – जरसेनय – इमं । आधेहि । (इति आचार्यः) आयुर्दे – अग्नये – इदं + म । (सू. उत्तरेणाग्निं दक्षिणेन पदाश्मानं आस्थापयति आतिष्ठेति ।) (अथोत्थाय कुमारोपि स्वाचार्यन्तु प्रदक्षिणं । आगम्योत्तर-तस्तिष्ठेदग्निमाचार्यन्तरा) आतिष्ठेमं – अश्मानं – अश्मेवत्वं – स्थिरोभव । अभितिष्ठ – पृतन्यतः । सहस्व – पृतनायतः । (का– आतिष्ठेति वटुं स्थाप्य दृषदं चरणेन तु । वस्त्राद्यजिन पर्यन्तं तस्यामेव विधीयते ।) (सू. वासस्सद्यः कृत्तोतं रेवतीस्त्वेति द्वाभ्यां अभिमन्त्र्य) रेवतीस्त्वा–व्यक्ष्णन्न् – कृत्तिकाश्च – अकृन्तँस्त्वा । धियोवयन्न् – अवग्नाः – अवृञ्जन्न् – सहस्रं – अन्तान् – अभितः – अयच्छन्न् । देवीः – देवाय – परिधी – सवित्रे । महत्तत् – आसां – अभवत् – महित्वनं । (सू.) या अकृन्तन्न् इति तिसृभिः परिधाप्य ।) या अकृन्तन्न् – अवयन्न् – या अतन्वत – याश्च – देवीः – अन्तान् – अभितः – अददन्त । तास्त्वा – देवीः – जरसे – संव्ययन्तु – आयुष्मान् – इदं – परिधत्स्व – वासः। परिधत्त – धत्त – वाससा – एनं – शतायुषं – कृणुत – दीर्घमायुः । बृहस्पतिः – प्रायच्छत् – वासः – एतत् – सोमाय – राज्ञे – परिघातवाउ। जरां – गच्छासि–परिधत्स्व – वासः – भवाकृष्टीनां – अभिशस्ति–पावा। शतं च जीव– शरदः – सुवर्चाः – रायश्च – पोषं – उप – संव्ययस्व । (सू.परिहितं परीदं वास इत्यनुमन्त्रयते) परीदं वासः – अधिधाः – स्वस्तये – अभूरापीनां – अभिशस्ति – पावा । शतं च जीव – शरदः – पुरूचीः – वसूनि – चार्यः – विभजासि – जीवन्न् । (सू–मौंजी

मेखलां त्रिवृतां त्रिः प्रदक्षिणं इयं दुरूक्तात् – इति द्वाभ्यां परिवी
(अश्मनि स्थापितो येन वासोऽपि परिधायच) मेखलाजिनकर्मा
तस्मिन्नेवतु कारयेत् ।) (मौञ्ज्यजिनावस्थापन प्रोक्षणोत्थापना
समन्त्रमेनान्याचार्यः पूर्वकृत्वाथ वाचयेत् ।)इयं – दुरुक्तात् – परिबाधमा
– शर्म – वरूथं – पुनतीनः – आगात् । प्राण – अपानाभ्यां – ब
– आभरन्ती – प्रिया – देवानां – सुभगा – मेखला – इयं । ऋत
– गोप्त्री – तपसः – पुरस्पी – घ्नती – रक्षः – सहमाना – अराती
सानः – समन्तं – अनु – परीहि – भद्रया – भर्तारस्ते – मेखले
मारिषाम । (नाभिदेशे – ग्रन्थिं कृत्वा) (तौ मंत्रौ कुमारं वाचयित्व
(अजिनमुत्तरं मित्रस्यचक्षुरिति) मित्रस्य – चक्षुः –धरुणं – बलीयः
तेजः – यशस्वि – स्थविरं – समिद्धम् – अनाहनस्यं – वसनं – जरि
– परीदं – वाजि – अजिनं – दधेहम् । (तं वाचयित्वा) (सू–उत्तरेण
दर्भान् संस्तीर्य) (तेषु एनं आगन्त्रा समगन्महि इति अवस्थाप्य) आग
– समगन्महि – प्रसुमृत्युं – युयोतन । अरिष्टाः – सञ्चरेमहि – स्वा
चरतात् – इह – स्वस्ति – आगृहेभ्यः । (कुमारं प्रत्यङ्मुखमवस्थाप्
(स्वयं प्राङ्मुखस्तिष्ठन्) (तं मंत्रं वाचयित्वा) (सू– उदकाञ्जलिमस
अञ्जलावानीय) (समुद्रादूर्मिः इति त्रिः प्रोक्ष्य) (आचार्यस्य उदकाञ्ज
कुमाराञ्जलौ तूष्णीमानीय।) समुद्रात् – ऊर्मिः – मधुमान् – उदारत्
उपांशुना – सं – अमृतत्वं – अश्यां । इमेनुते– रश्मयः – सूर्यस्य
येभिः – सपित्वं – पितरोनः – आयन्न् । (कुमारं वाचयित्वा) (त
जलेन त्रिः प्रोक्षति) सकृन्मन्त्रेण द्विस्तूष्णीं ।) (अग्निष्ट इति दशि
दक्षिणे हस्ते गृहीत्वा) (अन्तेतु सर्वमंत्राणां हस्तग्रहणमिष्यते।) अग्निष्टे
हस्तमग्रभीत् – सोमस्ते – हस्तमग्रभीत् – सविताते – हस्तमग्रभीत्
सरस्वतीते – हस्तमग्रभीत् – पूषाते – हस्तमग्रभीत् – अर्यमाते

हस्तमग्रभीत् – अँशस्ते – हस्तमग्रभीत् – भगस्ते – हस्तमग्रभीत् – मित्रस्ते – हस्तमग्रभीत् – मित्रः – त्वमसि – धर्मणा – अग्निः – आचार्यः – तव । (अन्ते कुमारस्य सांगुष्ठमुत्तानं दक्षिणं हस्तंगृहीत्वा) (सू–अग्नयेत्वा परिददामीति एकादशभिः मंत्रैः प्रतिमंत्रं देवताभ्यः परीदाय) (का–अनुदात्तं भवेन्मंत्र संबुध्यन्तमसौपदं)(उदात्तः प्रथमान्तस्तु नयेसाविति वर्जयेत्) अग्नयेत्वा – परिददामि .... शर्मन्न् । सोमायत्वा – परिददामि .... शर्मन्न् । सवित्रेत्वा – परिददामि ..... शर्मन् । सरस्वत्यैत्वा – परिददामि .... शर्मन् । मृत्यवेत्वा – परिददामि शर्मन् । यमायत्वा – परिददामि .... शर्मन्न् । गदायत्वा – परिददामि .....शर्मन्न् । अन्तकायत्वा – परिददामि ...... शर्मन्न् । अद्भ्यस्त्वा – परिददामि ..... शर्मन्न् । ओषधीभ्यस्त्वा-परिददामि ....शर्मन् । पृथिव्यैत्वा – सवैश्वानरायै – परिददामि ...... शर्मन्न् । (देवस्यत्वा इति यजुषा आत्म समीपमानीय) देवस्यत्वा – सवितुः – प्रसवे – उपनये .... शर्मन्न् । (सुप्रजा इति दक्षिणे कर्णे जपति) सुप्रजाः – प्रजया – भूयाः– सुवीरः – वीरैः – सुवर्चाः – वर्चसा – सुपोषः – पोषैः ।(ब्रह्मचर्यमागामिति कुमार आह) ब्रह्मचर्यं – आगां – उप–मानयस्व – देवेन – सवित्रा – प्रसूतः । (सू– कोनामासीति पृष्टंपरस्य ।) (आचार्यः) को नामासि । (कुमारः) .... शर्मा – नामास्मि । (आचार्यः) कस्य-ब्रह्मचार्यसि ..... शर्मन्न् (कुमारः) प्राणस्य – ब्रह्मचारी – अस्मि । (सू–असावेपत इति सञ्चरासावित्यन्तं परोजपति ।) ..... शर्मा – एषते – देवसूर्य – ब्रह्मचारी – तंगोपाय – समामृत – एषते – सूर्य पुत्रः – सदीर्घायुः – समामृत । याँस्वस्तिं – अग्निः – वायुः – सूर्यः – चन्द्रमाः – आपः – अनु – सञ्चरन्ति – ताँस्वस्तिं – अनु सञ्चर ..... शर्मन्न् । (इति आचार्यः जपित्वा) (सू – अध्वनामिति प्रत्यगाशिषंचैनं वाचयति) अध्वनां

- अध्वपते - श्रेष्ठस्य - अध्वनः - पारं - अशीय । (सू-अ
आज्यभागान्तं अत्रैनं योगे योगे तवस्तरमिति प्रतिमंत्रं एकादशाहु
हावयित्वा ।) (का-योगादीन् वाचयन्नेवकुमारं हावयेत् खलु । द्विती
चतुर्थो ब्रूयात् आचार्यो जुहुयाद्ददुः ।) (कुमारस्य हस्तं गृहीत्वा) यो
योगे - तवस्तरं - वाजेवाजे - हवामहे । सखायः - इन्द्रं - उतये -
स्वाहा । इन्द्राय +इ + म । इममग्ने -आयुषे - वर्चसे - कृधि - प्रि
- रेतः - वरुण - सोमराजन्न् । मातेव - अस्मै - अदिते - शर्मयच्छ
- विश्वेदेवाः - जरदष्टिः - यथासत् - स्वाहा । अग्नि - वरुण-
सोमादिति - विश्वेभ्यः - देवेभ्यः - इ + म । शतं - इन्नु - शरद
- अन्तिदेवाः । यत्रानः - चक्रा - जरसं - तनूनां । पुत्रासः - यत्र -
पितरः - भवन्ति - मानः - मध्या - रीरिषत - आयुः - गन्तोः -
स्वाहा । देवेभ्यः - इ + म । अग्निष्टे - आयुः - प्रतरां - दधातु -
अग्निष्टे - पुष्टिं - प्रतरां - कृणोतु । इन्द्रः - मरुद्भिः - ऋतुधा -
कृणोतु । आदित्यैस्ते - वसुभिः - आदधातु - स्वाहा । अग्नीन्द्र -
मरुदादित्य - वसुभ्यः - इ + म । मेधां - मह्यं - अंगिरसः - मेध
- सप्त ऋषयः - ददुः । मेधां - मह्यं - प्रजापतिः - मेधां - अग्निः -
ददातुमे - स्वाहा । अंगिरोभ्यः - सप्त ऋषिभ्यः - प्रजापतये - अग्नये-
इ+म । अप्सरासु - यामेधा - गन्धर्वेषुच - यद्यशः । दैवी - यामानु
- मेधा - सामां - आविशतात् - इह - स्वाहा । मेधायशोभ्यां -
+ मम । इमंमेवरुण - श्रुधीहवं - अद्याच - मृडय । त्वामवस्युः
आचके - स्वाहा । वरुणाय - इ + म । तत्वायामि - ब्रह्मणा
वन्दमानः - तत् - आशास्ते - यजमानः - हविर्भिः । अहेडमानः
वरुण - इहबोधि - उरुशंस - मानः - आयुः - प्रमोषीः - स्वाह

वरुणाय – इ +म। त्वन्नो अग्ने – वरुणस्य – विद्वान् – देवस्य – हेडः – अव – यासिसीष्ठाः। यजिष्ठः – वह्नितमः – शोशुचानः – विश्वा – द्वेषांसि – प्रमुमुग्धि – अस्मत् – स्वाहा। अग्नीवरुणाभ्यां – इ + म। सत्वन्नः – अग्ने – अवमः – भवोती – नेदिष्ठः – अस्याः – उषसः – व्युष्टौ। अवयक्ष्वनः – वरुणं – रराणः – वीहि – मृडीकं – सुहवोनः – एधि – स्वाहा। अग्नी वरुणाभ्यां – इ +म। त्वमग्ने – अयासि – अयासन्न् – मनसा – – हितः। अयासन्न् – हव्यं – ऊहिषे – अयानः – धेहि – भेषजं – स्वाहा। अग्नये – अयसे – इ + म। एतत् – कर्म समृध्यर्थं जयादि होमं करिष्ये। चित्तश्च स्वाहा + स्विष्टकृते + इ + म (शम्या – अपोह्य) ओं भूर्भुवस्सुवस्सवाहा। प्रजापतये – इ + म। अस्य – मम – कुमारस्य – उपनयन – कर्मणि – यजुर्भ्रेष – प्रायश्चित्तं – करिष्ये। भुवस्सवाहा – वायवे – इ + म। (यत्कर्मणि ब्राह्मणशब्द उक्तो भ्रेषोऽस्तिचेत्तत्र तथोपनीतौ। तत्कर्म वह्नौ भुव आहुतिस्स्यात् भवेदनाज्ञात विधिर्द्वयं च ।।) अनाज्ञातं + तथं – स्वाहा। अग्नये – इ + म। पुरुषसम्मितः + तथं – स्वाहा। अग्नये– इ + म। यत्पाकत्राः + यजाति – स्वाहा। अग्नये – इ + म। भूस्स्वाहा + प्रजापतये – इ + म। अस्मिन् – अस्य – मम – कुमारस्य – उपनयन – होम – कर्मणि – मध्ये संभावित – मन्त्र लोप + प्रजापतये – इ + म। श्रीविष्णवे स्वाहा + सप्तवते – इ +म। (परिषेचनान्तं कृत्वा) (प्रणीतामोक्षणं) (अनुज्ञा) ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य। ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातस्य ..... शर्मणः – अस्य मम – कुमारस्य – जन्माभ्यासात् – जन्म प्रभृति – एतत् – क्षणपर्यन्तं – बाल्ये – वयसि – अज्ञानतः – पित्रादि – उपेक्षया – सवर्ण – असवर्ण – धात्री –

जनयित्री – अनेक – परिपालिनीजन – स्तन्यपान – सह भोजन –
उच्छिष्ट भोजन – अपाङ्क्तेय – भोजन – सजातीय – विजातीय –
निवासादि – संस्पर्शन – तत्तत्काल – शौचाभाव – प्रभृतीनां – सर्वे
– पापानां – सद्यः – अपनोदद्वारा – अस्य – मम – कुमारस्य – गायत्र
– स्वीकरणे – ममच – गायत्र्याः – उपदेष्टृत्वेच – (गायत्रीं – उदेष्टुं च
योग्यता – सिद्धिः अस्त्विति – भवन्तः – महान्तः – अनुगृह्णन्तु । (प्र
योग्यता + स्तु) (शुक्लां + थं – अद्य – पूर्वोक्त + शुभतिथौ
(.....नक्षत्रे + कुमारस्य) अद्य – करिष्यमाण – ब्रह्मोपदेश – मुहू
– लग्नापेक्षया – आदित्यादीनां + दानं करिष्ये । (अप +श्य) हिरण्
गर्भ + संप्रददे । (सू–अपरेणाग्निं कूर्चं निधाय – राष्ट्रभृदसि इति यजु
– उपनेतोपविशेत् ।) (कुमारः) कूर्चः । (इति कूर्चं दद्यात्) (आचार्य
सुकूर्चः/ राष्ट्रभृदसि – आचार्यासन्दी – मात्वद्योषं । (इति कूर्चं प्रतिगृह्
(अपरेणाग्निं आचार्यः उदगग्रं कूर्चं निधाय तस्मिन् प्राङ्मुख
उपविशेत्)(कुमारः) दर्भेषु प्रत्यङ्मुख उपविश्य) हे गुरो – स्वागतं – इ
ते – पाद्यं । तद्विष्णोः – परमं – पदं – सदा पश्यन्ति – सूरयः । दिवी
– चक्षुः – आततं । तद्विप्रासः – विपन्यवः – जागृवांसः– समिन्ध
। विष्णोः – यत् – परमं – पदं । (इति गुरोः पादौ प्रक्षाळ्य) (आचम्
गुरु चरण – अरविंदाभ्यां नमः – गन्धादि – समस्त –उपचार – पूज
– समर्पयामि । सुवर्णपुष्पं – समर्पयामि । (कुमारः) दक्षिणेन पाणि
गुरोः दक्षिणं पादं अन्वारभ्य) हे गुरो – सावित्रीं – भो– अनुब्रूहि
(आचार्यः) आ – ओं । (सू– ‘‘तस्मा अन्वाह तत्सवितुर्वरि
पच्चोऽर्धर्चशस्ततस्सर्वां–व्याहृतीर्विहिताः पादादिष्वन्तेषु वा तथार्धर्चयोरुत्त
कृत्स्नायां ।’’) (का – पच्छो भूस्तत् भुवो भर्गो धियस्सुव इतीष्यं

(अर्धर्चशो भूस्तत् भुवो धिय सुवस्तदन्यथा ।) (कौशेयवस्त्रेण वटुं आचार्यं च आवृत एव कुमारस्य दक्षिणे कर्णे उपदिशेत् ।) ओं भूः । तत्सवितुः – वरेण्यं । ओं भुवः । भर्गोदेवस्य – धीमहि । ओं सुवः धियोयोनः – प्रचोदयात् । ओं भूः । तत्सवितुः – वरेण्यं – भर्गोदेवस्य – धीमहि । ओं भुवः । धियोयोनः – प्रचोदयात् । ओं सुवः । तत्सवितुः – वरेण्यं – भर्गोदेवस्य – धीमहि । धियोयोनः – प्रचोदयात् । (तथैव वटुं वाचयित्वा) ओं भूः । तत्सवितुः – वरेण्यं + प्रचोदयात् । ब्रह्मोपदेश मुहूर्तः – सुमुहूर्तः – अस्तु – इति –भवन्तः –महान्तः – अनुगृह्णन्तु । (प्र–सुमुहूर्तोस्तु) (सू–कुमारः अवृधं इति मंत्रेण उत्तरमोष्ठं उपस्पृशते ।) (का – ओष्ठश्यावान्त पर्यन्तं स्पृश्यते अवृधं इति) अथ । आचामेन्नेह नामास्ति कराभ्यां युगपच्छ्रुती ।) (''कर्णोष्ठादित्य दण्डानां समन्त्रं वटुरेवतु'') अवृधं – असौ – सौम्य – प्राण – स्वम्मे – गोपाय । (आचम्य) (कर्णौ) ब्रह्मणः – आणीस्थः । (सू– दणडं सुश्रव – इत्यादत्ते) (पालाशो ब्राह्मणस्य) (नैयग्रोध स्कन्धजोऽवाङग्रो राजन्यस्य) (बादर औदुंबरो वा वैश्यस्य) (वार्क्षौदण्ड इत्यवर्ण संयोगेनैक उपदिशन्ति ।)'' सुश्रवः – सुश्रवसं – माकुरु – यथात्वं – सुश्रवः – सुश्रवाः – असि – एवमहं – सुश्रवः –सुश्रवाः – भूयासं – यथात्वं – सुश्रवः – देवानां – निधिगोपः–असि – एवमहं – ब्राह्मणानां – ब्रह्मणः – निधिगोपः – भूयासं । (सू–स्मृतञ्चमे इति सर्वव्रतो भूयासंइत्यन्तं वाचयित्वा)

स्मृतञ्चमे – अस्मृतञ्चमे – तन्मे – उभयं – व्रतं – निन्दाचमे – अनिन्दाचमे – तन्मे – उभयं – व्रतं – श्रद्धाचमे – अश्रद्धाचमे – तन्मे उभयं – व्रतं – विद्याचमे – अविद्याचमे – तन्मे – उभयं – व्रतं – श्रुतंचमे – अश्रुतंचमे – तन्मे – उभयं – व्रतं – सत्यंचमे – अनृतंचमे

– तन्मे – उभयं – व्रतं – तपश्चमे – अतपश्चमे – तन्मे – उभयं – व्रतं – व्रतंचमे – अव्रतंचमे – तन्मे – उभयं – व्रतं – यत् – ब्राह्मणानां – ब्रह्मणि – व्रतं – यदग्नेः – सेन्द्रस्य – सप्रजापतिकस्य – सदेवस्य – सदेवराजस्य – समनुष्यस्य – समनुष्यराजस्य – सपितृकस्य – सपितृराजस्य – सगन्धर्व – अप्सरस्कस्य – यन्मे – आत्मनः – आत्मनि – व्रतं – तेनाहं – सर्वव्रतः – भूयासं । (सू– गुरवे वरं दत्वा ।) हे गुरो – वरं ते – ददामि । (प्र–प्रतिगृह्णामि) (इति प्रतिगृह्य) (अथ ब्रह्मोद्वासनं) ब्रह्मन् – वरं ते – ददामि । (सू–उदायुषा इति कुमारं उत्थाप्य) (आचार्यः) उदायुषा – स्वायुषा – उत् – ओषधीनां – रसेन – उत् – पर्जन्यस्य – शुष्मेण – उदस्थां – अमृतां – अनु । तच्चक्षुः – देवहितं – पुरस्तात् – शुक्रं – उच्चरत् । पश्येम – शरदः – शतं – जीवेम – शरदः – शतं । नन्दाम – शरदः – शतं । मोदाम – शरदः – शतं । भवाम – शरदः – शतं । शृणवाम – शरदः – शतं । प्रब्रवाम शरदः – शतं । अजीतास्याम – शरदः शतं । ज्योक्च – सूर्यं दृशे । (इति आदित्यं उपतिष्ठेत ।) (सू–यं कामयेतनायमच्छिद्येतेति तं यस्मिन् –भूतं च भव्यं चेति दक्षिणे हस्ते गृह्णीयात्) यस्मिन् – भूतञ्च, भव्यञ्च– सर्वे लोकाः – समाहिताः । तेनगृह्णामि – त्वामहं – मह्यं गृह्णामि – त्वामहं – प्रजापतिनात्वा – मह्यं गृह्णामि .... शर्मन् ।

(सू– यावत् ब्रह्मोपदेशस्तु तावत् – दक्षिणतो वटुः औपनायनिके शेषे कर्मण्युत्तरतो वटुः) (त्र्यहं एतमग्निं धारयन्ति) (क्षारलवण वर्जनञ्च ।) (कुमारः आचार्यादुत्तरतः) (परित्वेति परिमृज्य तस्मिन् अग्नये समिधं इति द्वादशभिः मंत्रैः समिध आदध्यात् ।)(कुमारः) (अनुज्ञां कृत्वा) शुक्लां + प्रीत्यर्थं प्रातः – समिदाधानं – करिष्ये । अप + श्य

परिॅत्वाग्ने – परिॅमृजामि – आयुॅषाच – धनेॅनच । सुप्रजाः – प्रजया – भूयासं – सुवीरॅः – वीरैः – सुवर्चाः – वर्चॅसा – सुपोषॅः – पोषैः – सुगृहॅः – गृहैः – सुपतिॅः – पत्या – सुमेधाः – मेधया – सुब्रह्मा – ब्रह्मचारिभिॅः । (इति परिमृज्य) देवॅसवितः – प्रसुॅव । (इति अग्निं समन्तं प्रदक्षिणं परिषिच्य) (अथ – समिध आदधाति) अग्नये – समिधं – आहाॅर्षं – बृहते – जातवेॅदसे । यथात्वं – अग्ने – समिधा – समिध्यसे – एवं मां – आयुॅषा – वर्चॅसा – सन्या – मेधया – प्रजया – पशुभिॅः – ब्रह्म वर्चसेनॅ – अन्नाद्येॅन – समेॅधय – स्वाहा । अग्नये – इ + म । एधोॅसि – एधिषीमहिॅ – स्वाहा । अग्नये + इ + म । समिदॅसि – समेधिषीमहिॅ – स्वाहा । अ +म । तेजोसि – तेजॅः – मयिॅधेहि – स्वाहा । अ + म । अपॅो अद्य – अन्वॅचारिषं – रसेॅन – समॅसृक्ष्महि – पयॅसवान् – अग्ने – आगॅमं – तम्मा – सँसृॅज – वर्चॅसा – स्वाहा । अ + म । सम्मांग्ने – वर्चॅसा – सृज – प्रजयॅाच – धनेॅन च-स्वाहा । अ + म । विद्युन्मे– अस्य देवाः – इन्द्रॅः – विद्यात् – सहर्षिॅभिः – स्वाहा । इन्द्राय – इदं नमम । अग्नये – बृहते – नाकॅाय – स्वाहा । अग्नये – इ + म । द्यावॅा पृथिवीभ्यां – स्वाहा । द्यावा पृथिवीभ्यां – इ +म । एषाते – अग्ने, समित्तया – वर्धॅस्वच – आप्यॅायस्वच – तयाहं– वर्धॅमानः – भूयासं – आप्यायॅमानश्च – स्वाहा । अ +म । योमाग्ने – भागिनं – सन्तं – अथॅाभागं – चिकीर्षति । अभागं – अग्ने – तंकुॅरु – मामॅग्ने – भागिनं-कुरु – स्वाहा । अ + म । समिधं – आधायॅ. – अग्ने – सर्वॅव्रतः – भूयासं – स्वाहा । अ + म । (अग्निं प्रदक्षिणं समन्तं परिषिच्य) देवॅसवितः – प्रासॅावीः । स्वाहा । अग्नेः – उपस्थानं – करिष्ये । यत्तेॅ अग्ने – तेजस्तेनॅ – अहं – तेजस्वी – भूयासं – यत्तेॅ अग्ने – वर्चस्तेनॅ – अहं – वर्चस्वी – भूयासं – यत्तेॅ अग्ने,हरस्तेनॅ

– अहं – हरस्वी – भूयासं । मयि मेधां – मयि प्रजां – मय्यग्निः – तेजः – दधातु । मयि मेधां – मयि प्रजां – मयीन्द्रः – इन्द्रियं – दधातु । मयि मेधां – मयि प्रजां – मयि सूर्यः – भ्राजः – दधातु । अग्नये नमः – मन्त्र हीनं – क्रिया हीनं – भक्ति हीनं – हुताशन – यद्धुतन्तु – मया देव – परिपूर्णं – ततस्तुते । प्रायश्चित्तानि – अशेषाणि – तपः कर्म – आत्मकानि वै । यानि तेषां – अशेषाणं – श्री कृष्ण अनुस्मरणं – परं । श्री कृष्णाय नमः – कृष्ण – कृष्ण – कृष्ण । अभिवादये + अस्मि भोः ।। नमस्कारः । नमस्ते – गार्हपत्याय – नमस्ते – दक्षिणाग्नये । नमः – आहवनीयाय – महावेद्यै – नमो – नमः ।। काण्डद्वय – उप पाद्याय – कर्मब्रह्म – स्वरूपिणे । स्वर्ग – अपवर्ग – रूपाय – यज्ञेशाय – नमोनमः । (उपविश्य होमभस्म वाम करतले निक्षिप्य – अद्भिः – सेचयित्वा) (मानस्तोके इति मंत्रेण अनामिकया आलोढ्य) (फाल हृद्दक्षिणेंसेचवामे कण्ठेपरेगळे । मूर्ध्नि चक्र मशो धृत्वा कुर्यादाचमनं बुधः) मानः – तोके – तनये – मानः, आयुषि – मानः – गोषु – मानः – अश्वेषु – रीरिषः । वीरान् – मानः – रुद्रभामितः – वधीः – हविष्मन्तः – नमसा – विधेमते । मेधावी – भूयासं । (फाले) तेजस्वी – भूयासं (हृदि) वर्चस्वी – भूयासं । (दक्षिणेंसे) ब्रह्मवर्चसी – भूयासं । (वामेंसे) आयुष्मान् – भूयासं (कण्ठे) अन्नादः – भूयासं (कंठपृष्ठभागे) स्वस्ति – भूयासं (शिरसि) स्वस्ति – श्रद्धां – यशः – प्रज्ञां – विद्यां – बुद्धिं – श्रियं – बलं । आयुष्यं – तेजः, आरोग्यं – देहि मे – हव्यवाहन । (आचम्य) अनेन प्रातः – समिदाधानेन – भगवान् – सर्वात्मकः – यज्ञेश्वरः – प्रीयताम् – ओं तत्सात् । ब्रह्मार्पणमस्तु । (आचम्य) (सू-ब्रह्मचार्यसि इति संशास्ति ।) (आचार्यः) ब्रह्मचार्यसि ।(कुमारः) बाढं ।

(आचार्यः) अपोशान । (कुमारः) बाढं । (आचार्यः) कर्म कुरु । (कुमारः) बाढं । (आचार्यः) मा सुषुप्थाः । (कुमारः) बाढं । (आचार्यः) भिक्षाचर्यं चर। (कुमारः) बाढं । (आचार्यः) आचार्याधीनः – भव । (कुमारः) बाढं । (सू– मौंजीकर्मावसाने अस्मिन् आम भैक्षं समाचरेत् ।) (मातरमेवाग्रे भिक्षेत) (आचार्यः) (कुमारस्य हस्ते अरिक्तं पात्रं प्रयच्छन्न् आह ।) मातरमेवाग्रे भिक्षस्व । (कुमारः तत् प्रति गृह्य मातरमेवाग्रे भिक्षेत) (कुमारः मातरं नमस्कृत्य) अभिवादये + शर्मा नामाहं – अस्मि भोः । भवति – भिक्षां – देहि । (इति त्रिः) (कुमारः तत् प्रतिगृह्य) भैक्षं इदं। (इति आचार्यं प्रति वदेत्) (आचार्यः) सु भैक्षं । (इति प्रतिगृह्य) (कुमारः त्र्यहं आम भैक्षं चरेत्) (ततः आशीर्वादादिकं कुर्यात्) (माध्याह्निकं कुर्यात्) (कुमारः प्रतिदिनं त्रिकाल सन्ध्यावन्दनं कुर्यात्) (दिन त्रयं सायं प्रातः समिदाधानं च कुर्यात्) (चतुर्थ दिवस पर्यन्तं अग्नि संरक्षणं कुर्यात्)

।। उपनयन प्रयोगः समाप्तः ।।

अथ पालाश कर्म

उपनयन चतुर्थ दिवसे कुमारः प्रातस्सन्ध्यावन्दनं समिदाधानं च कृत्वा) (कुमारं अभ्यज्य) स्नापयित्वा) (माध्याह्निक ब्रह्मयज्ञौ (कारयित्वा) (आचार्यः) (अनुज्ञां, विघ्नेश्वर पूजां,) यज्ञोपवीतादि शुध्यर्थं पुण्याहं च कृत्वा) (प्रोक्ष्य ।)

(कुमारः) (आचम्य) शुक्लां + प्रीत्यर्थं – श्रौत – स्मार्त + यज्ञोपवीत धारणं करिष्ये । अप + श्यं । यज्ञोपवीत धारण महा मंत्रस्य + तेजः । (आचम्य) उपवीतं – भिन्नतन्तुं – जीर्णं – कश्मल – दूषितं । विसृजामि – नहि – ब्रह्मवर्चः – दीर्घायुः – अस्तुमे ।(जले – ब्रह्मन् ।

इति पाठ भेदः) (इति पूर्वधारित यज्ञोपवीतं विसृजेत् ।)(आचम्य) आचा
(सू- ''वासस्सद्यः कृत्तो तं रेवतीस्त्वेति द्वाभ्यामभिमंत्र्य)'' ''
अकृन्तन्निति तिसृभिः परिधाप्य)'' परिहितं परीदं वास इत्यनुमंत्रयते
मौंजीं मेखलां त्रिवृतां त्रिः प्रदक्षिणमियंदुरुक्तादिति द्वाभ्यां परिवीय
(नाभिदेशे ग्रन्थिं कृत्वा।)(अजिन मुत्तरं मित्रस्य चक्षुरिति) (''द
सुश्रव इत्यादत्ते ।'')

रेवतीस्त्वा + महित्वनं । (वास अभिमंत्र्य) या अकृन्तन्
संव्ययस्व । (परिधाप्य) परीदंवासः + जीवन्न् । (परिहितं अनुमंत्रय
इयं दुरुक्तात् + मारिषाम । (मौंजीमेखलां परिवीय) मित्रस्य - चक्षुः
दधेहम् (अजिन धारणं) (कुमारं च वाचयित्वा) पुण्याहजलेन द
प्रोक्ष्य । (कुमारः) अनुज्ञां कृत्वा । संकल्पः - प्रणव श्रद्धा मेधा पू
करिष्ये (चतुरश्रं स्थणडिलं कल्पयित्वा तदुपरि तंडुलराशिं निक्षि
तदुपरि दंडं निधाय ।) अस्मिन् - दंडे - प्रणव - श्रद्धा - मेधाः
ध्यायामि । (आवाहनादि षोडशोपचार पूजां कृत्वा) यज्ञेश्वराय- नमः
आज्योपहारं निवेदयामि । सर्वोपचारान् - समर्पयामि । (अथ प्रण
उपतिष्ठते) यश्छन्दसां - ऋषभः - विश्वरूपः । छन्दोभ्यः - अधि
अमृतात् - संबभूव । समेन्द्रः - मेधया - स्पृणोतु । अमृतस्य - दे
- धारणः - भूयासं । शरीरं - मे - विचर्षणम् । जिह्वामे - मधुमत्त
। कर्णाभ्यां - भूरि - विश्रुवम् । ब्रह्मणः - कोशोसि - मेधया - अपिहि
। श्रुतम्मे - गोपाय । (अथ श्रद्धां उपतिष्ठते) श्रद्धया- अग्निः - समिध्य
। श्रद्धया - विन्दते - हविः । श्रद्धां - भगस्य - मूर्धनि । वचसा
आवेदयामसि । (अथ मेधां उपतिष्ठते) मेधा - देवी - जुषमाणा -

– आगात् – विश्वाची – भद्रा – सुमनस्यमाना । त्वयाजुष्टा – नुदमाना – दुरुक्तान् – बृहद्वदेम – विदथे – सुवीराः । त्वयाजुष्टः – ऋषिर्भवति – देवित्वया – ब्रह्मा – गतश्रीः – उतत्वया । त्वयाजुष्टः – चित्रं – विन्दते – वसुसानः – जुषस्व – द्रविणः – न मेधे । अस्मात् – दण्डात् – प्रणव श्रद्धा मेधाः यथास्थानं – प्रतिष्ठापयामि । (सू–वासश्चतुर्थीं यस्यत इत्येतयाऽदत्तेऽन्यत्परिधाप्य ।) (कुमारो वासस्ते ददामीति पूर्व धृत वस्त्रमाचार्याय दद्यात् ।) (कुमारः) हेगुरो – वासस्ते – ददामि । (आचार्यः) यस्यते – प्रथमवास्यं – हरामः –तन्त्वा – विश्वे – अवन्तु – देवाः । तन्त्वा – भ्रातरः – सुवृधः – वर्धमानं – अनुजायन्तां – बहवः – सुजातम् । (इति गृहीत्वा) (तं वासः बृहस्पतये दद्यात्) (आशीर्वादादिकं कुर्यात्) बृहस्पति संभवना च कुर्यात्) ।

।। पालाशकर्म समाप्तः ।।

உபநயந ப்ரயோக:

(குமாரனுக்கு ஏழாவது வயதில் உபநயனம் செய்ய வேண்டும்) (உபநயன கர்மாவின் அங்கமாக, உதகசாந்தி, அங்குரம், ப்ரதிஸரம், நாந்தி, புண்யாஹவாசனம் முதல் நாளில் அல்லது அன்றய தினமோ செய்யவேண்டும்).

(அனுக்ஞா): ஓம் நமஸ் ஸத்ஸே +ஸ்வீக்ருத்ய । ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ ஜாதம் .... ஶர்மாணம் - இமம் - மம - குமாரம் - உபநயந - கர்மணா - ஸம்ஸ்கர்த்தும் யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண (பதில்) - யோக்யதா ஸித்திரஸ்து ।

(விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) (ஸங்கல்பம்) :- ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ ஜாதம் .... ஶர்மாணம் - இமம் - மம - குமாரம் - உபநேஷ்யே । (இரண்டு தடவை) (அப + ஶ்ய (விக்னேஶ்வரம் யதாஸ்தானம் செய்து) (க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து) (காலாதீத ப்ராயஶ்சித்தார்த்தம் க்ருச்ர பிரதிநிதி ஹிரண்யதானம் செய்து) (யக்ஞோபவீதாதி ஶுத்யர்த்தம் புண்யாஹவாசனமும் செய்து) (புண்யாஹ ஜலத்தால் யக்ஞோபவீதம், குமாரனையும் ப்ரோக்ஷணம் செய்து)

(அனுக்ஞை) :- ஓம் நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ..... நக்ஷத்ரே + குமாரஸ்ய - ஶ்ரௌத - ஸ்மார்த்த - விஹித நித்ய கர்ம - அனுஷ்டான - யோக்யதா - ஸித்யர்த்தம் - ப்ரம்ஹ தேஜஸ: - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - அநேன - மம - குமாரேண யக்ஞோபவீதம் - தாரயிதும் - யோக்யதா - ஸித்திம் அனுக்ருஹாண । (பதில்):- (யோக்யதா ஸித்திரஸ்து (ஸங்கல்பம்): - ..... நக்ஷத்ரே + குமாரஸ்ய - ஶ்ரௌத - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - அநேன - மம - குமாரேண - யஜ்ஞோபவீதம் - தாரயிஷ்யே । (அப+ஶ்ய) (க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து (குமாரனுக்கு மந்த்ரம் இல்லாமல் ஆசமனம் செய்வித்து யஜ்ஞோபவீத - தாரண - மஹாமந்த்ரஸ்ய - ப்ரப்ரம்ஹ ரிஷி - த்ரிஷ்டுப் சந்த: - பரமாத்மா தேவதா - யஜ்ஞோபவீத தாரணே - விநியோக : । (ஆசார்யன், குமாரனுடைய கைகளாலும் தன்னுடைய கைகளாலும் பூணூலை பிடித்துக் கொண்டு) (குமாரனுக்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லிவைத்து பூணூலை தரித்துவிடவேண்டும்) (மந்த்ரம்): யஜ்ஞோபவீதம் - பரமம் - பவித்ரம் - ப்ரஜாபதே: - யத் - ஸஹஜம் - புரஸ்தாத் ஆயுஷ்யம் - அக்ர்யம் - ப்ரதிமுஞ்ச - ஶுப்ரம் - யஜ்ஞோபவீதம் - பலமஸ்து - தேஜ: । (மறுபடியும் குமாரனுக்கு மந்த்ரம் இல்லாமல் ஆசமனம் செய்விக்கவும்) யஜ்ஞோபவீத - தாரண - முஹூர்த்த: - ஸுமுஹூர்த்த: - அஸ்து - இதி - பவந்த:

மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து । (பதில்) : - ஸுமுஹூர்த் தோஸ்து) (உப்பு, காரம் இல்லாத நெய் பால் கலந்த அன்னம் குமாரனுக்கு போஜனம் செய்வித்து) (பரிஷேசனம், ஆபோஶனம், ப்ராணாஹுதி, உத்தராபோஶனம் முதலியன, மந்த்ரம் இல்லாமல் குமாரன் செய்யவேண்டும்) (குமாரன் சாப்பிட்ட பிறகு கை அலம்பி, வாய்க்கொப்பளித்து, கால்கள் அலம்பி, மந்த்ரமில்லாமல் ஆசமனம் செய்யவேண்டும்) (பிறகு, ஆசார்யன் குமாரனுக்கு சௌளகர்மாவில் செய்தது போல மந்த்ரத்துடன் வபனம் செய்ய வேண்டும்) (சௌளம் உபநயனத்துடன் சேர்ந்து செய்தால்) (உஷ்ணேனவாயோ என்பது முதல் அபஸ்ஸுவ: முடிய திக்வபன மந்த்ர படனம் செய்து) (நாவிதன் மூலமாக குமாரனுக்கு க்ஷவரம் செய்வித்து) (ஸ்நானம் செய்வித்து அலங்காரம் செய்து) (ஆசார்யன் குமாரனை தனது வலது பக்கத்தில் உட்கார வைத்துக்கொண்டு, உட்கார்ந்து) (உல்லிக்ய) (அவோக்ஷ்ய) (நிர்ருத்யாம் நிரஸ்ய) (அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று லௌகீக அக்னி வைத்து) (ஒரு ஸமித்தை அக்னியில் வைத்து) (ஊதுகுழாயால் அக்னியை ஊதி அக்னியை எரியச் செய்து) (பரிஸ்தரணம் முதலாக ஆஜ்யபாகாந்தம் செய்யவும்) (ஆஜ்ய பாகாந்தம் பற்றி அக்னிமுக ப்ரயோகத்தை பார்க்கவும்) (பாத்ர ஸாதனத்தில் - தர்வீம், ஆஜ்ய ஸ்தாலீம், ப்ரோக்ஷணீம், ப்ரணீதாம், இத்மம், இதர தர்வீம், தர்ப்பங்கள், ஜலம், கூர்ச்சம், வஸ்த்ரம், அம்மி (அல்லது கருங்கல்) பலாஶ தண்டம், கிருஷ்ணாஜினம், மேகலை (அதாவது முஞ்சிப் புல்லினால்) தர்ப்பத்தால் முப்பிரி ஏற்றப்பட்டு முறுக்கிய கயிறு) இவைகளை வைக்க வேண்டும்) குமாரன் கையில் ஒரு புரச ஸமித்தைக் கொடுத்து) (ஆசார்யன் மந்த்ரம் சொல்ல): - ஆயுர்தா: - தேவ - ஜரஸம் - க்ருணானः - க்ருதப்ரதீக: - க்ருத ப்ருஷ்ட: - அக்னே । க்ருதம் பிபன் - அம்ருதம் - சாரு கவ்யம் - பிதேவ் - புத்ரம் - ஜரஸேநய - இமம் । ஆதேஹி (ஆசார்யன்

அந்த ஸமித்தை வாங்கி அக்னியில் வைத்து) ஆயுர்தே அக்னயே இதம் நமம। (குறிப்பு):- (ஆசார்யன் மந்த்ரம் சொல்ல, முடிவில் மாணவனைக் கொண்டு ஸமித்தை அக்னியில் போடச்செய்யவேண்டும் என்று கடலங்குடி ப்ரம்ஹஶ்ரீ கணேச சாஸ்திரிகள் இயற்றிய தமிழுரையுடன் கூடிய மந்த்ர ப்ரச்னத்தில் உள்ளது.) (அக்னிக்கு வடக்குப் பக்கத்தில் கருங்கல்லை (அல்லது அம்மியை) வைத்து மாணவனை வலது காலால் அதன்மேல் ஏறும்படி செய்ய) : ஆதிஷ்டேமம் - அஶ்மானம் - அஶ்மேவத்வம் - ஸ்திரோ ப்வ । அபிதிஷ்ட - ப்ருதன்யத: - ஸஹ்ஸ்வ - ப்ருதநாயத: (நீண்ட 9 x 5 அல்லது 8 x 4 வஸ்திரத்திலிருந்து தற்சமயமே கிழிக்கப்பட்ட ஓர் வஸ்திரத்தை ஆசார்யன் கையில் வைத்துக் கொண்டு சொல்ல மந்த்ரம்): ரேவதீஸ்த்வா - வ்யக்ஷணன் - க்ரித்திகாஶ்ச - அக்ருந்தக்குஸ்த்வா । தியோவயன் - அவக்னா - அவ்ருஞ்ஜன்- ஸஹஸ்ரம் - அந்தான் - அபித: - அயச்சன் தேவீ: - தேவாய - பரிதீ - ஸவித்ரே । மஹத்தத் - ஆஸாம் - அபவத் - மஹித்வனம் । (ஆசார்யன் அந்த வஸ்திரத்தை மாணவனுக்கு உடுத்த மந்த்ரம்):- யா அக்ருந்தன் - அவயன் - யா அத்ன்வத - யாஸ்ச - தேவீ: - அந்தான் - அபித: - அததந்த- தாஸ்த்வா - தேவீ: - ஜரஸே - ஸம்வ்யயந்து - ஆயுஷ்மான் - இதம் - பரிதத்ஸ்வ - வாஸ: । பரிதத்த - தத்த - வாஸஸா - ஏனம் - ஶதாயுஷம் - க்ருணுத - தீர்க்மாயு: ப்ருஹஸ்பதி: -ப்ராயச்சத் - வாஸ: - ஏதத் - ஸோமாய - ராஜ்ஞே - பரிதாதவாஉ । ஜராம் - கச்சாஸி - பரிதத்ஸ்வ - வாஸ: - பவா்க்ரிஷ்டீனாம் - அபிஶஸ்தி - பாவா । ஶதஞ்ச ஜீவ - ஶரத: - ஸுவர்சா: - ராயஶ்ச-போஷம் - உப - ஸம்வ்யயஸ்வ । (பரீதம் - வாஸ: என்ற மந்த்ரத்தினால் மாணவனுக்கு உடுத்திய வஸ்திரத்தை தொட்டுக்கொண்டு) :- பரீதம் - வாஸ: - அதிதா: - ஸ்வஸ்தயே - அபூராபீனாம் - அபிஶஸ்திபாவா । ஶதஞ்ச ஜீவ - ஶரத: - புரூசீ: - வஸூநி - சார்ய: -

விபஜாஸி - ஜீவன் । (அம்மியின் மேல் நின்றுள்ள மாணவனுக்கு வஸ்த்திரம் உடுத்திய பிறகு, மூஞ்சிக்கயிறை மாணவனுடைய இடுப்பில் ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்றி கட்ட மந்த்தரம்): இயம் - துருக்தாத் - பரிபாதமானா - ஶர்ம - வரூதம் - புனதீன்: - ஆகாத் । ப்ராண - அபானாப்யாம் - பலம் - ஆபரந்தீ - ப்ரியா - தேவான்ாம் - ஸுபகா - மேக்லா - இயம் । ரிதஸ்ய - கோப்த்ரீ - தப்ஸ: பரஸ்பீ - க்னதீ - ரக்ஷ: ஸஹமானா - அராதீ: । ஸான்: - ஸமந்தம் - அனு - பரீஹி - பத்ரயா - பர்த்தார்ஸ்தே - மேகலே - மாரிஷாம । (தொப்புள் (நாபி) இடத்தில் முடிச்சுப் போட வேண்டும்) (பிறகு இந்த மந்திரத்தை மாணவனுக்கும் சொல்லி வைக்க வேண்டும்.) மாணவனுக்கு கிருஷ்ணாஜினத்தை (மான்தோலை) உத்ததரீய மாகப் போடவேண்டும்) மந்த்ரம்): - மித்ரஸ்ய - சக்ஷு: - தருணம் - பலீய: - தேஜ: - யஶஸ்வி- ஸ்தவிரம் - ஸமித்தம்- அநாஹனஸ்யம் - வஸ்னம் - ஜரிஷ்ணு - பரீதம் - வாஜி - அஜினம் - ததேஹம் । (இந்த மந்திரத்தையும் குமாரனுக்கு சொல்லி வைக்க வேண்டும்) (ஆசார்யன் கிழக்கு முகமாக நின்று கொண்டு கருங்கல்லுக்கு வட பாகத்தில் தர்ப்பங் களைப் பரப்பி அவற்றின் மேல் மாணவனை மேற்கு முகமாக நிற்கச் செய்து, அவன் கையில் ஜலம் தங்குமாறு இரண்டு கைகளையும் சேர்த்து வைத்து ஜலத்தை விட்டு அந்த ஜலத்தை ஆசார்யன் தனது (அஞ்ஜலயில்) இரு கைகளிலும் விடச்செய்து அந்த ஜலத்தை ஒரு தடவை மந்திரத்துடனும், மேலும் இரண்டு தடவை மந்திரமில்லாமலும் மாணவனுக்குப் புரோக்ஷணம் செய்யவேண்டும்) (தர்ப்பங்களின் மேல் மாணவன் நிற்க- மந்திரம்): ஆகந்த்ரா - ஸம்கன்மஹி - ப்ரஸும்ருத்யும் - யுயோதன - அரிஷ்டா: - ஸஞ்சரேமஹி - ஸ்வஸ்தி சரதாத் - இஹ - ஸ்வஸ்தி - ஆக்ருஹேப்ய: । (இந்த மந்திரத்தை மாணவனுக்கு சொல்லி வைத்து) (அஞ்ஜலியில் ஜலம் விட மந்திரம்):- ஸமுத்ராத் - ஊர்மி: - மதுமான் -

உதாரத் - உபாகும்ஶூனா-ஸம்- அம்ருதத்வம் - அஶ்யாம் இமேநுதே - ரஶ்மய: - ஸூர்யஸ்ய - யேபி: - ஸபித்வம் பிதரோனா: - ஆயன் । (மந்திரத்தை மாணவனுக்குச் சொல் வைத்து) (ஜலத்தை ப்ரோக்ஷணம் செய்யவும்) (மந்திரங்க முடிவில் மாணவனுடைய வலது உயர்த்திய கையை கட்ட விரலையும் சேர்த்து பிடிக்க வேண்டும் - மந்திரம்) அக்னிஷ்டே -ஹஸ்தமக்ரபீத் - ஸோமஸ்தே - ஹஸ்தமக்ரபீ - ஸவிதாதே - ஹஸ்தமக்ரபீத் - ஸரஸ்வதீதே - ஹஸ்தமக்ரபீ । பூஷாதே - ஹஸ்தமக்ரபீத் - - அர்யமாதே - ஹஸ்தமக்ரபீ - அகும்ஶஸ்தே - ஹஸ்தமக்ரபீத் - பகஸ்தே - ஹஸ்தமக்ரபீ - மித்ரஸ்தே - ஹஸ்தமக்ரபீத் - மித்ர: - த்வமஸி - தர்மணா அக்னி: - ஆசார்ய: - தவ । (அக்னி முதலான தேவர்களிட காப்பாற்றுவதற்காக மாணவனை ஒப்படைப்பதா மந்திரங்கள்) (இதற்கு பரீதானம் எனப்பெயர்) ஆசார்ய மாணவனுடைய உயர்த்திய வலது கையை, முழங்கைக் மேல் இடது கையால் பிடித்துக்கொண்டு வலது கையா மாணவனின் கட்டை விரலுள்பட வலது உள்ளங்கையை பிடித்து ''பரிததாமி'' என்று சொல்லும்போது, உருவி "ஶர்மன்'' என்று சொல்லும்போது மறுபடியும் முன்போ பிடிக்கவேண்டும். இவ்விதம் பதினோறு (11)மந்திர களிலும் செய்வது வழக்கம்.

அக்னயே த்வா - பரிததாமி ....ஶர்மன் ।
ஸோமாய த்வா - பரிததாமி....ஶர்மன் ।
ஸவித்ரே த்வா -பரிததாமி....ஶர்மன் ।
ஸரஸ்வத்யை த்வா -பரிததாமி....ஶர்மன் ।
ம்ருத்யவே த்வா -பரிததாமி....ஶர்மன் ।
யமாய த்வா -பரிததாமி .... ஶர்மன் ।
கதாய த்வா -பரிததாமி .... ஶர்மன் ।
அந்தகாய த்வா -பரிததாமி .... ஶர்மன் ।
அத்ப்யஸ் த்வா - பரிததாமி .... ஶர்மன் ।

ஓஷ்தீப்யஸ் த்வா -பரிததாமி....ஶர்மன் ।

ப்ருதிவ்யை த்வா - ஸவைஶ்வாநராயை -

பரிததாமி....ஶர்மன் । (மாணவனை தனதருகில் அழைத்து) (அணைத்துக்கொள்வது வழக்கம்) (மந்த்ரம்):- தேவஸ்ய த்வா - ஸவிது: - ப்ரஸவே - உபநயே .... ஶர்மன் । (மாணவனின் வலது காதில் சொல்ல மந்த்ரம்):- ஸுப்ரஜா: ப்ரஜயா - பூயா:- ஸுவீர: - வீரை: - ஸுவர்ச்சா: - வர்ச்ஸா - ஸுபோஷ: - போஷை: (குமாரன் சொல்ல வேண்டிய மந்த்ரம்):- ப்ரம்ஹசர்யம் - ஆகாம் - உப - மான்யஸ்வ - தேவேன - ஸவித்ரா - ப்ரஸூத: । (ஆசார்யன்): - கோ நாமாஸி । (மாணவன்) :- ..... ஶர்மா - நாமாஸ்மி । (ஆசார்யன்): கஸ்ய - ப்ரம்ஹசார்யஸி । (மாணவன்) ப்ராணஸ்ய-ப்ரம்ஹசாரீ - அஸ்மி । (ஆசார்யன்): .... ஶர்மா - ஏஷதே - தேவஸூர்ய - ப்ரம்ஹசாரீ - தங்கோபாய - ஸமாம்ருத - ஏஷதே - ஸூர்ய புத்ர:- ஸ தீர்க்காயு: - ஸமாம்ருத । யாக்குஸ்வஸ்திம் - அக்னி: - வாயு: - ஸூர்ய: - சந்த்ரமா: - ஆப:-அனு-ஸஞ்சரந்தி - தாக்குஸ்வஸ்திம் - அனு ஸஞ்சர .... ஶர்மன் । (ஆசார்யன் மாணவனுக்குச் சொல்லி வைத்து சொல்லச் சொல்ல வேண்டும்):- அத்வனாம் - அத்வபதே - ஶ்ரேஷ்டஸ்ய - அத்வன: - பாரம் - அஶீய (உல்லேகனம் முதலாக ஆஜ்ய பாகாந்தம் முன்பே செய்யப்பட்டுள்ளது) (இனிமேல் ஹோமம்) (மாணவனைக் கொண்டு நெய்யால் பதினோறு ஹோமம் செய்யச் சொல்லி ஆசார்யனும் மந்த்ரம் சொல்ல வேண்டும்) (ஆனால் இரண்டாவது நான்காவது ஹோம மந்திரத்தை ஆசார்யன் மட்டும். சொல்ல வேண்டும்) (ஆசார்யன் மாணவனின் வலது கையை பிடித்துக்கொண்டு மாணவன் ஹோமம் செய்ய மந்த்ரம்) :- யோகேயோகே தவஸ்த்ரம் - வாஜே வாஜே - ஹவாமஹே । ஸகாய: - இந்த்ரம் - ஊதயே - ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - இதம் ம ।

இமம்க்னே - ஆயுஷே - வர்ச்சஸே - க்ருதி - ப்ரியம் - ரேத
வருண - ஸோமராஜன் । மாதேவ் - அஸ்மை - அதிதே
ஶர்மயச்ச - விஶ்வேதேவா: - ஜரதஷ்டி: - யதாஸ்த்
ஸ்வாஹா । அக்னி வருண - ஸோமாதிதி - விஶ்வேப்
தேவேப்ய: - இ+ம । அக்னிஷ்டே - ஆயு: - ப்ரதராம் -தத
- அக்னிஷ்டே - புஷ்டிம் - பரதராம் - க்ருணோது । இந்த்ர
மருத்பி: - ரிதுதா - க்ருணோது - ஆதித்யைஸ்தே - வஸுபி
ஆத்தாது - ஸ்வாஹா । அக்னீந்த்ர - மருதாதித்ய - வஸுப்
இ + ம । மேதாம் - மஹ்யம் - அங்கிரஸ: - மேதாம்
ஸப்தர்ஷய: - தது: । மேதாம் - மஹ்யம் - ப்ரஜாபதி: - மேத
- அக்னி: - ததாது மே - ஸ்வாஹா । அங்கிரோப்ய: - ஸப
ரிஷிப்ய: - ப்ரஜாபதயே - அக்னயே - இ+ம । அப்ஸராஸ
யாமேதா - கந்தர்வேஷு ச - யத்யஶ: । தைவீ - யாமானுஷ
மேதா - ஸாமாம் - ஆவிஶதாத் - இஹ - ஸ்வாஹா
மேதாயஶோப்யாம் இ+ம । இமம்மே வருண - ஶ்ருதீஹவ
- அத்யாச் - ம்ருடய । த்வாம்வஸ்யு: - ஆசகே - ஸ்வாஹா
வருணாய - இ+ம । தத்வாயாமி - ப்ரம்ஹணா - வந்தமா
- தத் - ஆஶாஸ்தே - யஜ்மான: - ஹவிர்பி: । அஹேடமா
- வருண - இஹபோதி - உருஶகும்ஸ - மான: - ஆயு: -
மோஷீ: - ஸ்வாஹா । வருணாய - இ+ம । த்வன்னோ அக்
- வருணஸ்ய - வித்வான் - தேவஸ்ய - ஹேட: - அவ
யாஸி ஸீஷ்டா: । யஜிஷ்ட: - வன்ஹிதம: - ஶோஶுசான:
விஶ்வா - த்வேஷாகும்ஸி - ப்ரமுமுக்தி - அஸ்மத் - ஸ்வாஹ
அக்னீவருணாப்யாம் - இ+ம । ஸத்வன்ன: - அக்னே
அவம: - பவோதி - நேதிஷ்ட: - அஸ்யா: - உஷஸ:
வ்யுஷ்டௌ । அவயக்ஷ்வன: - வருணம் - ரராண: - வீஹ
ம்ரீடீகம் - ஸுஹவோன: - ஏதி - ஸ்வாஹா । அக்
வருணாப்யாம் - இ+ம । த்வமக்னே - அயாஸி - அயாஸ
மன்ஸா - ஹித: । அயாஸன் - ஹவ்யம் - ஊஹிஷே - அயா

- தேஹி - பேஷஜம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - அயஸே - இ + ம । ஏதத் - கர்ம - ஸம்ருத்யர்த்தம் - ஜயாதி ஹோமமம் - கரிஷ்யே (ஜயாதிஹோம மந்திரங்களை அக்னிமுக ப்ரயோகத்தில் பார்த்துக்கொள்ளவும்)

(ஆசார்யன் ஜயாதி ஹோமமம் - சித்தஞ்ச ஸ்வாஹா முதலாக அக்னயே ஸ்விஷ்ட க்ருத இதம் நமம முடிய செய்து) அஸ்மின் - அஸ்ய -மம - குமாரஸ்ய - உபநயன - கர்மணி - யஜுர் ப்ரேஷ - ப்ராயஸ்சித்தம் - கரிஷ்யே । புவஸ்வாஹா । வாயவ இதம் - நமம । (ஶம்யா - அபோஹ்ய) அஸ்மின் கர்மணி - அவிஜ்ஞாத - ப்ராயஸ்சித்தம் - கரிஷ்யே । அநாஜ்ஞாதம் + யதாததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । புருஷ ஸம்மித: + யதாததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம। யத்பாகத்ரா: + யஜாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । பூ ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । புவஸ்வாஹா । வாயவே - இ+ம । ஸுவஸ்வாஹா । ஸூர்யாய இ + ம । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ+ ம । அஸ்மின் - உபநயன - ஹோம - கர்மணி - மத்யே ஸம்பாவித + ப்ரஜாபதயே - இ +ம । ஶ்ரீ விஷ்ணவே - ஸ்வாஹா । விஷ்ணவே + இ + ம । நமோ ருத்ராய - பஶுபதயே - ஸ்வாஹா । ருத்ராய - பஶுபதயே - இ + ம । (அப+ஸ்ய) ஸப்ததே - அக்னே + க்ருதேன ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸப்தவதே - இ + ம । (ப்ராணாயாமம்) (பரிஷேசனம்) (ப்ரணீதா மோக்ஷணம்) (அனுக்ஞா) :- ஓம் நமஸ் ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ...... நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதஸ்ய ...... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய - ஜன்மாப்யாஸாத் - ஜன்ம ப்ரப்ருதி - ஏதத் - க்ஷண பர்யந்தம் - பால்யே - வயஸி - அஜ்ஞானத: - பித்ராதி - உபேக்ஷயா - ஸவர்ண - அஸவர்ண - தாத்ரீ - ஜனயித்ரீ - அநேக - பரிபாலினீஜன - ஸ்தன்ய பான - ஸஹபோஜன - உச்சிஷ்டபோஜன - அபாங்தேய போஜன-ஸஜாதீய -

விஜாதீய - நிவாஸாதி - ஸம்ஸ்பர்ஶன - தத்தத்கால -
ஶௌசாபாவ - ப்ரப்ருதீனாம் - ஸர்வேஷாம் - பாபானாம் -
அபநோதன த்வாரா - அஸ்ய - மம - குமாரஸ்ய - காயத்
ஸ்வீகரணே மமச - காயத்ரியா: - உபதேஷ்ட்ருத்வேச -
(அல்லது) (காயத்ரீம் உபதேஷ்டும்ஞ்ச) யோக்யதா - ஸித்தி: -
அஸ்த்விதி - பவந்த: - மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து । (ப்ரதி
வசனம் :- யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து । ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம்
(அத்ய பூர்வோக்த + ஶுபதிதௌ) ..... நக்ஷத்ரே + குமாரஸ்ய
- அத்ய - கரிஷ்யமாண - ப்ரம்ஹோபதேஶ - முஹூர்த்த
லக்னாபேக்ஷயா - ஆதித்யாதீனாம் + தானம் - கரிஷ்யே । (அ-
+ ஶ்ய) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ஸம்ப்ரததே । (குமார:) - கூர்ச்ச
(என்று சொல்லி உபநயனம் - செய்விப்பவரிடம் கொடுக்க
வேண்டும்) (ஆசார்யன்) : - ஸுகூர்ச்ச: (என்று கூர்ச்சத்தை
அக்னிக்கு மேற்கே வைத்து அதன் மேல் கிழக்கு முகமாக
உட்கார்ந்து) (மந்த்ரம்):- ராஷ்ட்ர ப்ருத்ஸி - ஆசார்யா ஸந்தீ
மாத்வத்யோஷம் । (குமாரன் தர்பங்களின் மேல் மேற்கு
முகமாக உட்கார்ந்து):- ஹே குரோ - ஸ்வாகதம் - இதந்தே
பாத்யம் । தத் விஷ்ணோ: - பரமம் - பதம் । ஸதா - பஶ்யந்தி
- ஸூரய: । திவீவ - சக்ஷு: - ஆத்தம் । தத் விப்ராஸ:
விபன்யவ: - ஜாக்ருவாகும் ஸ: - ஸமிந்ததே । விஷ்ணோ:
யத் - பரமம் - பதம் । (என்று சொல்லி குருவின் பாதங்களை
- அலம்ப வேண்டும்) (ஆசம்ய) குரு சரண - அரவிந்தாப்யாம்
நம: - ஸமஸ்த - உபசார - பூஜா: - ஸமர்ப்பயாமி । ஸுவர்ண
புஷ்பம் - ஸமர்ப்பயாமி । (குமாரன் வலது கையால் குருவின்
வலது பாதத்தைத் தொட்டுக்கொண்டு) ஹே குரோ
ஸாவித்ரீம் - போ - அனுப்ரூஹி । (பட்டு வஸ்திரத்தால்
குமாரன் ஆசார்யன் இவர்களை மூடிக்கொண்டு குமாரனின்
வலது காதில் உபதேசம் செய்ய):- ஓம் பூ: - தத்ஸவிது:
வரேண்யம் । ஓம் புவ: - பர்க்கோதேவஸ்ய-தீமஹி । ஓகும்
ஸுவ: - தியோயோன: - ப்ரசோதயாத் । ஓம் பூ: - தத்ஸவிது:

வரேண்யம் - பர்க்கோதேவஸ்ய-தீமஹி । ஓம் புவ: - தியோயோன:-ப்ரசோதயாத் । ஓகும் - ஸுவ: - தத்ஸ்விது: - வரேண்யம் -பர்க்கோதேவஸ்ய - தீமஹி । தியோயோன: - ப்ரசோதயாத்।। (அதே போல் குமாரனுக்குச் சொல்லி வைக்க வேண்டும்) ப்ரம்ஹோபதேச - முஹூர்த்த: - ஸுமுஹூர்த்த: - அஸ்த்விதி -பவந்த: மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து (ப்ரதி வசனம் :- ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து) (குமாரன் தன்னுடைய மேல் உதடைத் தடவிக்கொண்டு மந்த்ரம்) அவ்ருதம் - அஸௌ - ஸௌம்ய - ப்ராண - ஸ்வம்மே - கோபாய । (காதுகளைத் தொட்டுக்கொண்டு): - ப்ரம்ஹண: - ஆணீஸ்த: । (குமாரன்) வலது தோளில் படும்படியாக பலாச தண்டத்தைப் பிடித்துக் கொண்டு) (மந்த்ரம்):- ஸுஶ்ரவ:- ஸுஶ்ரவஸம் - மாகுரு - யதாத்வம் - ஸுஶ்ரவ: - ஸுஶ்ரவா: - அஸி- ஏவமஹம் - ஸுஶ்ரவ: - ஸுஶ்ரவா: - பூயாஸ - யதாத்வம் - ஸுஶ்ரவ: தேவானாம் - நிதிகோப: - அஸி - ஏவமஹம் - ப்ராம்ஹணானாம் - ப்ரம்ஹண: - நிதிகோப: - பூயாஸம் । (குமாரனுக்கும் சொல்லி வைத்து கீழ்க்கண்ட மந்த்ரங் களையும் சொல்லி, சொல்லி வைக்க வேண்டும்) ஸ்ம்ருதஞ்சமே - அஸ்ம்ருதஞ்சமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । நிந்தாசமே - அநிந்தாசமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । ஶ்ரத்தாசமே - அஶ்ரத்தாசமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । வித்யாசமே - அவித்யாசமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । ஶ்ருதஞ்சமே - அஶ்ருதஞ்சமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । ஸத்யஞ்சமே - அன்ருதம்சமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । தபஶ்சமே - அதபஸ்சமே - தன்மே - உபயம்-வ்ரதம் । வ்ரதஞ்சமே - அவ்ரதஞ்சமே - தன்மே - உபயம் - வ்ரதம் । யத் - ப்ராம்ஹணாநாம் - ப்ரம்ஹணி - வ்ரதம் - யதக்னே: - ஸேந்த்ரஸ்ய । ஸப்ரஜாபதிகஸ்ய - ஸதேவஸ்ய - ஸதேவராஜஸ்ய - ஸமனுஷ்யஸ்ய - ஸமனுஷ்யராஜஸ்ய, ஸ பித்ருகஸ்ய - ஸ பித்ரு ராஜஸ்ய- ஸ கந்தர்வ -

அப்ஸரஸஸ்கஸ்ய - யன்மே - ஆத்மன :- ஆத்மனி - வ்ரதம் - தேநாஹம் - ஸர்வ வ்ரத: - பூயாஸம் । (மாணவன் ஆச்சார்யனுக்கு கொடுக்க) (மந்த்ரம்:- ஹே குரோ - வரந்தே - ததாமி । ப்ரதி வசனம் - ப்ரதி க்ருண்ஹாமி । (ப்ரம் ஹோத்வாஸனம்) ப்ரம்ஹன் - வரம் தே ததாமி । (ஆசார்யன் குமாரனுக்கும் சொல்லி வைத்துக்கொண்டு எழுந்துநின்று) (ஸூர்ய உபஸ்தானம்) (மந்த்ரம்) :- உதாயுஷா - ஸ்வாயுஷா - உத் - ஓஷதீனாம் - ரஸேன - உத்பர்ஜன்யஸ்ய - ஶுஷ்மேண - உத்ஸ்தாம் - அம்ருதாம் - அனு । தச்சக்ஷு: - தேவஹிதம் - புரஸ்தாத் - ஶுக்ரம் - உச்சரத்। பஶ்யேம - ஶரத: - ஶதம் । ஜீவேம - ஶரத: - ஶதம் । நந்தாம - ஶரத: ஶதம் । மோதாம - ஶரத: - ஶதம் । பவாம - ஶரத: - ஶதம் । - ஶ்ரிணவாம ஶரத: - ஶதம் । ப்ரப்ரவாம - ஶரத: - ஶதம் । அஜீதாஸ்யாம -ஶரத: - ஶதம் । ஜ்யோக்ச - ஸூர்யம் த்ருஶே । (ஆசார்யன் குமாரனின் வலது கையைப் பிடித்துக்கொண்டு) யஸ்மின் - பூதஞ்ச, பவ்யஞ்ச, ஸர்வே - லோகா: - ஸமாஹிதா: । தேந - க்ருண்ஹாமி - த்வாமஹம் - மஹ்யம் - க்ருண்ஹாமி - த்வாமஹம் - ப்ரஜாபதிநாத்வா - மஹ்யம் க்ருண்ஹாமி .... ஶர்மன் । (குமாரன் ஸமிதாதானம் செய்ய வேண்டும். (அனுக்ஞை): - ஓம் நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । அஹம் - ஸமிதா தானம் கர்த்தும் - யோக்யதா ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (ப்ரதிவசனம்): (யோக்யதா ஸித்திரஸ்து) ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் - ப்ராத: - ஸமிதாதானம் - கரிஷ்யே (அப+ஸ்ய) அக்னிக்கு எதிரில் கிழக்கு முகமாக உட்கார்ந்து அக்னிக்கு நான்கு புறமும் சுத்தி செய்து கையைக் கூப்பிக்கொண்டு ப்ரார்த்தனை செய்ய) (மந்த்ரம்):- பரித்வாக்னே - பரிம்ருஜாமி - ஆயுஷாச - தனேனச । ஸுப்ரஜா: - ப்ரஜயா - பூயாஸம் - ஸுவீர: - வீரை: - ஸுவர்ச்சா: - வர்ச்ஸா - ஸுபோஷ: போஷை: - ஸுக்ருஹ: - க்ருஹை: - ஸுபதி: - பத்யா - ஸுமேதா: - மேதயா - ஸுப்ரம்ஹா - ப்ரம்ஹசாரிபி:।

ஜலத்தினால் அக்னியை பிரதக்ஷிணமாக சுற்ற) (மந்திரம்): தேவ்ஸவித: - ப்ரஸுவ । (கீழ்க்கண்ட மந்திரங்களைச் சொல்லி) (ஒவ்வொரு ஸமித்தாக எடுத்து, ஸ்வாஹா என்று சொல்லும் போது அக்னியில் வைக்கவும்)

1. அக்னயே - ஸமித்ம் - ஆஹார்ஷம் - ப்ருஹதே - ஜாத வேதஸே - யதாத்வம் - அக்னே - ஸமிதா - ஸமித்யஸே - ஏவம் - மாம்- ஆயுஷா - வர்ச்சஸா - ஸன்யா - மேதயா - ப்ரஜயா - புசுபி: ப்ரம்ஹவர்ச்சஸேன் - அன்னாத்யேன - ஸமேதய - ஸ்வாஹா - அக்னயே - இதம ।
2. ஏதோஸி - ஏதிஷீமஹி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம ।
3. ஸமித்ஸி - ஸமேதிஷீமஹி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம ।
4. தேஜோஸி-தேஜ:-மயிதிதேஹி ஸ்வாஹா । அக்னயே-இதம ।
5. அபோ அத்ய - அன்வசாரிஷம் - ரஸேன - ஸம்ஸ்ருக்ஷ்மஹி - பயஸ்வான் - அக்னே - ஆகமம் - தம்மா - ஸகும்ஸ்ருஜ - வர்ச்சஸா -ஸ்வாஹா । அக்னயே-இதம ।
6. ஸம்மாக்னே - வர்ச்சஸா - ஸ்ருஜ - ப்ரஜயாச- தனேனச - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம ।
7. வித்யுன்மே - அஸ்ய தேவா: - இந்த்ர: - வித்யாத் - ஸஹர்ஷிபி: - ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - இதம ।
8. அக்னயே - ப்ருஹதே - நாகாய - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம ।
9. த்யாவா ப்ருதிவீப்யாம் - ஸ்வாஹா । த்யாவா ப்ருதிவீப்யாம் - இதம
10. ஏஷாதே- அக்னே - ஸமித்தயா - வர்த்தஸ்வச - ஆப்யா யஸ்வச - தயாஹம் - வர்த்தமான: பூயாஸம் - ஆப்யாய் மானஸ்ச - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இதம ।
11. யோமாக்னே - பாகினம் - ஸந்தம் - அதாபாகம் -

சிகீர்ஷதி - அபாகம் - அக்னே - தம்குரு - மாமக்னே - பாகினம் - குரு - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ +ம ।

12. ஸமிதம்- ஆதாய் - அக்னே - ஸர்வ்வ்ரத: - பூயாஸம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ +ம । (அக்னியை ஜலத்தினால் ப்ரதக்ஷிணாகச் சுற்ற மந்த்ரம்):- தேவ்ஸவித: - ப்ராஸாவீ:

13. ஸ்வாஹா (என்று ஸமித்தை அக்னியில் வைத்து) அக்னே - உபஸ்தானம் - கரிஷ்யே (என்று சொல்லி எழுந்து நின்று கைகளைக் கூப்பிக்கொண்டு சொல்லவும்)

யத்தே அக்னே - தேஜஸ்தேன் - அஹம் - தேஜஸ்வீ பூயாஸம்। யத்தே – அக்னே - வர்ச்சஸ்தேன் - அஹம் வர்ச்சஸ்வீ - பூயாஸம் । யத்தே – அக்னே - ஹரஸ்தேன் அஹம் - ஹரஸ்வீ - பூயாஸம் । மயிமேதாம் - மயீப்ரஜாம் மய்யக்னி: - தேஜ்: - ததாது ।மயிமேதாம் - மயிப்ரஜாம் மயீந்த்ர: - இந்த்ரியம் - ததாது - மயிமேதாம் - மயிப்ரஜாம் மயி ஸூர்ய: - ப்ராஜ்: - ததாது । அக்னயே நம: - மந்த்ரஹீனம் - க்ரியாஹீனம் - பக்தி ஹீநம் - ஹுதாஶன । யத் - ஹுதந்து மயாதேவ - பரிபூர்ணம் - ததஸ்துதே - ப்ராயஸ்சித்தானி அஶேஷாணி - தப: - கர்ம - ஆத்மகானிவை । யாநி தேஷா - அஶேஷாணாம் - ஸ்ரீ க்ருஷ்ண - அனுஸ்மரணம் - பரம் ஸ்ரீக்ருஷ்ணாய நம: - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண । அ வாதயே + அஸ்மிபோ: । (நமஸ்காரம் செய்யவும்) (ஹோமம் செய்து பஸ்மாவை எடுத்து இடது கையில் வைத்துக்கொண் கொஞ்சம் ஜலத்தை விட்டு வலது கை மோதிர விரலா மந்திரத்தைச் சொல்லிக்குழைக்கவும்) மான்ஸ்தோகே - தன - மான: - ஆயுஷி - மான்: - கோஷு - மான்: - அஶ்வேஷு ரீரிஷ: । வீரான்மான்: - ருத்ரபாமித: - வதீ: - ஹவிஷ்மந்த: நம்ஸா - விதேமதே । (குழைத்த பஸ்மாவை வலது கை மோதி விரலால் குறிப்பிட்ட மந்திரத்தைச் சொல்லிக் குறிப்பிட் இடத்தில் - பொட்டு வைத்துக் கொள்ளவும்) மேதா பூயாஸம் । (நெற்றி) தேஜஸ்வீ - பூயாஸம் (மார்பு) வர்ச்ச்ஸ - பூயாஸம் (வலதுதோள்) ப்ரம்ஹவர்ச்சஸீ - பூயாஸம் (இட

தோள்) ஆயுஷ்மான்- பூயாஸம் (கழுத்து) அன்னாத: - பூயாஸம் (பின் கழுத்து) ஸ்வஸ்தி - பூயாஸம் (தலை) (ப்ரார்த்தனை செய்யவும்) ஸ்வஸ்தி ஶ்ரத்தாம் - யஶ : - ப்ரக்ஞாம் - வித்யாம் - புத்திம் - ஶ்ரியம் - பலம் । ஆயுஷ்யம் - தேஜ: - ஆரோக்யம் - தேஹிமே - ஹவ்ய வாஹன । அநேன - ப்ராதஸ்ஸமிதா தானேன - பகவான் - ஸர்வாத்மக: -யக்ஞேஸ்வர: - ப்ரீயதாம் । ஓம் தத்ஸத் । ப்ரம்ஹார்ப்பணமஸ்து । (ஆசமனம் செய்யவும்)

(ஆசார்யன்) ப்ரம்ஹசார்யஸி । (குமாரன்) பாடம் ।
(ஆசார்யன்) அபோஶான । (குமாரன்) பாடம் ।
(ஆசார்யன்) கர்ம குரு । (குமாரன்) பாடம் ।
(ஆசார்யன்) மா ஸுஷுப்தா: । (குமாரன்) பாடம் ।
(ஆசார்யன்) பிக்ஷாசர்யம் சர । (குமாரன்) பாடம் ।
(ஆசார்யன்) ஆசார்யாதீன: - பவ । (குமாரன்) பாடம் ।

(ஆசார்யன் குமாரனின் கையில் பிக்ஷை வாங்குவதற்கான பாத்திரத்தைக் கொடுத்துச் சொல்லவேண்டும்):- மாதர மேவாக்ரே பி**க்ஷஸ்வ** (குமாரன் பாத்திரத்தை வாங்கிக்கொண்டு) மாதர மேவாக்ரே பிக்ஷேத (உபநயன தினம் முதல் மூன்று நாள் (அக்ஷதைதான்) அரிசிதான் பிக்ஷை வாங்க வேண்டும்) (குமாரன் தாயாருக்கு நமஸ்காரம் செய்து) அபிவாதயே + அஸ்மி போ: । பவதி பிக்ஷாம் தேஹி । பவதி பிக்ஷாம் தேஹி । பவதி பிக்ஷாம் தேஹி । (குமாரன் பிக்ஷையை வாங்கிக்கொண்டு ஆசார்ய னிடம்) பைக்ஷம் - இதம் । (என்று கொடுக்க வேண்டும்) ஆசார்யன்) ஸுபைக்ஷம் । என்று வாங்கிக்கொள்ள வேண்டும். (ஆஶீர்வாதம் முதலியன செய்ய வேண்டும்) (குமாரன் மாத்யான்ஹிகம் செய்ய வேண்டும்) தினந்தோறும் காலை, மாலை ஸந்தியாவந்தனம், மதியம் மாத்யான்ஹிகம் செய்ய வேண்டும்) (நான்காவது நாள் வரையில் அக்னியை காப்பாற்றி வைக்க வேண்டும்) (நான்காவது நாள் பாலாச கர்ம செய்ய வேண்டும்)

உபநயன ப்ரயோகம் முற்றிற்று

பாலாஶ கர்ம

(உபநயன நான்காவது தினம் குமாரன் காலை ஸந்த்யா வந்தனம், ஸமிதாதானம் செய்ய வேண்டும்) குமாரனுக்கு மங்களஸ்நானம் (எண்ணைத் தேய்த்து ஸ்நானம்) செய்வித்து மாத்யான்ஹிகம், ப்ரம்ஹ யக்ஞமும் செய்வித்து, பாலாச கர்ம செய்ய வேண்டும்) (ஆசார்யன் ஓம் நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய। .... நக்ஷத்ரே + மம குமாரஸ்ய யக்ஞோபவீதாதி - ஶுத்யர்த்தம் - ஸ்வஸ்தி புண்யாஹவாசனம் - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் அனுக்ருஹாண । (ப்ரதிவசனம் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து விக்னேஶ்வர பூஜை, ஸங்கல்பம், விக்னேஶ்வர உத்வாஸனம், புண்யாஹவாசனம், ப்ரோக்ஷணம்.

(குமாரன்) ஶுக்லாம் + ஶாந்தயே । ஓம் பூ: + பூர்புவஸ் ஸுவரோம் । மமோபாத்த + ப்ரீத்யர்த்தம் । ஶ்ரௌத ஸ்மார்த்த+ யக்ஞோப வீத தாரணம் கரிஷ்யே । (அப+ஶ்ய யக்ஞோபவீத தாரண மஹாமந்த்ரஸ்ய + தேஜ: । (ஆசமனம் முன்பு தரித்த பூணூலை கழற்றி விஸர்ஜனம் செய்ய) : உபவீதம் - பின்ன தந்தும்-ஜீர்ணம் - கஶ்மல - தூஷிதம் விஸ்ரு ஜாமி - நஹி - ப்ரம்ஹ வர்ச்ச: - தீர்க்காயு: - அஸ்து மே । (விஸ்ருஜாமி - ஜலே - ப்ரம்ஹன் - வர்ச்ச: - தீர்க்காயு: அஸ்து மே । (என்று சிலர் பாடம்) (ஆசமனம்) (ஆசார்யன் குமாரனுக்கு உபநயனத்தில் செய்தது போல் வஸ்த்ர தாரணம் மௌஞ்ஜீ தாரணம், க்ருஷ்ணாஜின தாரணம் முதலியவை களை குமாரனுக்கும் மந்திரங்களைச் சொல்லி வைத்துக் கொண்டு செய்ய வேண்டும்) (புண்யாஹ ஜலத்தினால் பலாஶ தண்டத்தைப் ப்ரோக்ஷணம் செய்யவேண்டும்)

(குமாரன்) ஓம் நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ப்ரணவ ஶ்ரத்தா - மேதா - பூஜாம் - கர்த்தும் + அனுக்ருஹாண । (ப்ரதி வசனம் - யோக்யதா + அஸ்து) ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் ப்ரணவ - ஶ்ரத்தா - மேதா பூஜாம் - கரிஷ்யே । (அப+ஶ்ய சதுரமாக அரிசியைப் பரப்பி அதன்மேல் பாலாஶ தண்டத்தை

வைத்து) அஸ்மின் - தண்டே - ப்ரணவ - ஶ்ரத்தா - மேதா: - த்யாயாமி । ஆவாஹனம் முதலான பூஜை செய்து (அக்னியில்) யக்ஞேஶ்வராய நம: - ஆஜ்யோபஹாரம் - நிவேதயாமி (நெய்யை விடவும்) ஸர்வோபசாரான் ஸமர்ப்பயாமி । ப்ரணவ - ஶ்ரத்தா மேதா -உபஸ்தானம் (மந்த்ரம்) :- யஸ்சந்தீஸாம் - ரிஷப: - விஶ்வரூப: । சந்தோப்ய: - அதி - அம்ருதாத் - ஸம்பபூவ் । ஸமேந்த்ர: - மேதயா - ஸ்ப்ருணோது । அம்ருதஸ்ய - தேவ - தாரண: - பூயாஸம் । ஶரீரம் மே - விசர்ஷணம் । ஜிஹ்வாமே - மதுமத்தமா । கர்ணாப்யாம் - பூரி = விஶ்ருவம் । ப்ரம்ஹண: - கோஶோஸி - மேதயா - அபிஹித: । ஶ்ருதம் மே - கோபாய । ஶ்ரத்தயா - அக்னி: - ஸமித்யதே । ஶ்ரத்தயா - விந்ததே - ஹவி: । ஶ்ரத்தாம் - பகஸ்ய - மூர்த்தனி । வசஸா - ஆவேதயாமஸி । மேதா - தேவீ - ஜுஷமாணாந: - ஆகாத்- விஶ்வாசீ - பத்ரா - ஸுமனஸ்யமானா । த்வயா ஜுஷ்டா - நுதமானா - துருக்தாந் - ப்ருஹத்வ்தேம - விததே - ஸுவீரா: । த்வயாஜுஷ்ட: - ரிஷிர்ப்பவதி - தேவித்வயா - ப்ரம்ஹா - கதஶ்ரீ: - உதத்வயா । த்வயாஜுஷ்ட: - சித்ரம் - விந்ததே - வஸுஸான: - ஜுஷஸ்வ - த்ரவிண: - நமேதே । அஸ்மாத் - தண்டாத் - ப்ரணவ - ஶ்ரத்தா - மேதா: - யதாஸ்தானம் - ப்ரதிஷ்டாபயாமி।

(குமாரன் முன்பு உடுத்திய வஸ்திரத்தை ஆசார்யனுக்கு கொடுக்க மந்திரம்) :- ஹே குரோ - வாஸஸ்தே - ததாமி । (ஆசார்யன் அதை வாங்கிக்கொண்டு):- யஸ்யதே - ப்ரதம - வாஸ்யம் - ஹராம: - தந்த்வா - விஶ்வே - அவந்து - தேவா:। தந்த்வா - ப்ராத்ர: - ஸுவ்ருத: - வர்த்தமானம் - அனுஜாயந்தாம் - பஹவ: - ஸுஜாதம் ।। (ஆசார்யன் அதை வாங்கிக்கொண்டு ப்ருஹஸ்பதிக்கு கொடுக்க வேண்டும்) (ஆஶீர்வாதம் முதலியன செய்து, ப்ருஹஸ்பதி ஸம்பாவனை செய்யவும்)

பாலாஶகர்ம ப்ரயோகம் முற்றிற்று

कन्या क्रिया विधिः

पूर्वेद्युः उदकशान्तिं, अंकुरं, प्रतिसरं नान्दी श्राद्धं च कुर्यात्, सद्योवा ।

अथ स्त्रीणां जातकर्मादि प्रयोगः । (कन्या दाता विच्छिन्न अग्निसन्धानं- औपासनं च कृत्वा) (अनुज्ञा) (विघ्नेश्वर पूजा) (दर्भयोरासीनः - दर्भौ धारयमणः) (पत्न्या सह) ..... नक्षत्रे .... राशौ जातायाः - अस्याः - मम - कुमार्याः - करिष्यमाण - जातकर्म - नामकरण - अन्नप्राशन - चूडोद्वाह - कर्मणां - मुख्यकाल - अकरणेन - यो दोषः - समजनि - तत् - दोष - परिहारार्थं - कृच्छ्र - प्रतिनिधि - हिरण्य दानं - करिष्ये (दर्भौ निरस्य) (अप - श्य) (पत्न्या दर्भान् निरस्य) (तां अपस्पर्शयति) (विघ्नेश्वरमुद्वास्य) (कृच्छ्र प्रतिनिधि हिरण्य दानं कृत्वा) (पुनः संकल्पं) जातां कुमारीं - जातकर्मणा - संस्करिष्यामि । (द्विः). (सू- अमंत्रिका तु कार्येयं स्त्रीणां आवृद शेषतः । संस्कारार्थं शरीरस्य यथा कालं यथा क्रमं) (किञ्च । ''पुत्रायच दुहित्रेच समानं ब्राह्मण क्रिया'') ''कन्यानां चैव जन्मादि कर्तव्यं कर्म मंगळं ।)'' (''क्रियामयं हि ब्राह्मण्यं नाक्रियं ब्रह्मचोच्यते'') इति सूत्रात् ।। (जन्माद्य आवृतं स्त्रियै ।) इति, जन्मादि चौळान्तं आवृतं स्त्रियाः तन्त्रेण कर्तव्यं) (तथाहि । स्त्रीणां जन्मादि चौळान्तं सर्वं कार्यं अमन्त्रकं) पाणिग्रहणमारभ्य समन्त्रेण पतिश्चरेत् ।। इति) अथ प्रयोगः । कुमारीं अभिमृश्य । उपस्थे आदाय । मूर्धन्यवघ्राय । दक्षिणे कर्णे नक्षत्र नाम निर्दिशति । (कृत्तिके इत्यादि ।) पुनश्च दक्षिणे कर्णे जात नक्षत्र नाम प्रथमया रहस्यं निर्दिशेत् । (मधु घृतमिति संसृज्य तस्मिन् दर्भेण हिरण्यं निष्टर्क्यं बध्वाऽवधाय प्राशयित्वा) स्नापयित्वा) (दधिघृतमिति संसृज्य, कांस्येन पृषदाज्यं

प्राशयित्वा) (अद्भिः शेषं संसृज्य अन्येन गोष्ठे निनीय) (कुमारीं मातुरुपस्थ आदाय) (दक्षिणं स्तनं प्रतिधाप्य) अत्र तत्प्रति किञ्चित् क्षीरं प्राशयेत् (पृथिवीमभिमृश्य) (तस्मिन् संविष्टां कुमारीं अभिमृश्य) (शिरस्त उदकुंभं निदधाति) (एतावदेव स्त्रीणां जातकर्म) जात कर्म मुहूर्तः सुमुहूर्तः अस्तिति भवन्तः महान्तः अनुगृह्णन्तु । (प्र–सुमुहूर्तोस्तु) अत्रवा अभ्युदयश्राद्धं कुर्यात् ।)

नामकरणं

.....नक्षत्रे .... राशौ – जातायाः – अस्याः मम – कुमार्याः – नामधास्यावः । (इति संकल्प्य) (ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (कुंभे वरुणमावाह्य पूजां कृत्वा) नाम्नात्वं ..... नाम्न्यसि (इति पिता माताच कुमार्याः दक्षिणे कर्णे रहस्यं ब्रूयातां) पुण्याह वाचन जप कर्मणि + ब्राह्मणेभ्यो नमः ।

(सू–पुण्याहवाचने नाम्निमध्यमेस्वस्तिवाचने । उक्त्वा बालिका नामास्यै स्वस्तीत्यन्यं समं भवेत्) (कुंभमन्वारभ्य) – भवद्भिः अनुज्ञातः – पुण्याहं वाचयिष्ये । (प्र–ओं वाच्यतां) अद्य कृत–अभ्युदय कर्मणः, नामकरण कर्मणश्च – पुणयाहं – भवन्तो ब्रुवन्तु । (प्र–ओं पुण्याहं) अभ्युदय कर्मणे .... नाम्न्यै – आयुष्मत्यै – स्वस्ति भवन्तः – बुवन्तु । (प्र – कर्मणे स्वस्ति) (इति द्विः) । अभ्युदय कर्मणः – नामकरण – कर्मणश्च – ऋद्धिं – भवन्तः – बुवन्तु । (प्र – कर्मऋध्वतां।) ऋद्धिस्समृद्धिः + सर्वाः – सम्पदः – सन्तु । (पुण्याहवाचन जपं कृत्वा) (कुंभ जलेन कुमारीं प्रोक्ष्य) अभिमंत्रणं मात्रं कुर्यात्) तत्र मंत्रः – सर्वस्मात्–आत्मनः – संभूतासि – साजीव – शरदः – शतं । नामकरण मुहूर्तः सुमुहूर्तः अस्त्विति+गृह्णन्तु । (प्र–सुमुहूर्तोस्तु) (आशीर्वादं कुर्यात्)

अन्न प्राशनम्

(सूत्रं ''जन्मनोधि षष्ठेमासि अन्न प्राशनं कुर्यात् ।।)(अन्न प्राशन कर्मांगं प्रतिसरबन्धं - अभ्युदयश्राद्धं - पुण्याहं च कृत्वा) (कुंभ जलेन कुमारीं अन्नञ्च प्रोक्ष्य) (ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (दधि मधु घृतमोदनमिति संसृज्य)(चतुर्वारं दत्वा) (तूष्णीं सकृदेव प्राशयेत्) अन्न प्राशन मुहूर्तः सुमुहूर्तः + गृह्णन्तु । प्र- सुमुहूर्तोस्तु ।। आशीर्वादं कुर्यात् ।।

चूडाकर्म

(जन्मनोधि तृतीये वर्षे चूडा(चौळ)कर्म कुर्यात् ।) (चूडा कर्मांग अंकुरं प्रतिसरं अभ्युदयं, पुण्याहंच कृत्वा) कुमारीं प्रोक्ष्य) चूडा कर्मणा - संस्करियामि (इति संकल्प्य) ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (शर्कराज्य पय पाययित्वा) (उष्णासु शीता आनीय इत्यादि तूष्णीं कृत्वा) (क्रिया मात्र तूष्णीं कुर्यात्) (तूष्णीं चौळं कृत्वा) (आशीर्वादं कुर्यात्) (पाणिग्रह विधिस्त्रीणामौपनायनिक स्मृतः । इति पाणिग्रहणमारभ्य स्त्रीणां सर्वं मन्त्रव कर्तव्यम् ।।)

கன்யா விதி:

புத்ரிக்கும், புத்ரனுக்கு ஸமமாக கார்யங்கள் செய் வேண்டும். கன்னிகைகளுக்கும் பிறப்பு முதல் செய் வேண்டியவைகளை செய்வதுதான் ப்ராம்ஹணர்களுக் ஸ்பம். செய்தால் ப்ராம்ஹண்யம். செய்யாவிட்டா ப்ராம்ஹண்யம் இல்லை. ஸ்திரீகளுக்கு பிறப்பு முத

அதாவது ஜாதகர்மம் முதல் சூடாகர்ம முடிய மந்திரமில்லாமல் செய்யவேண்டும். பாணிக்ரஹணத்திலிருந்து மற்றவை எல்லாம் மந்திரத்துடன் செய்யவேண்டும். பாணிக்ரஹணம் முதல் மற்றவைகள் எல்லாம் மந்திரத்துடன் கணவன் செய்ய வேண்டும் என்பதுதான்.

(ஜாதகர்ம முதல் சூடா கர்ம முடிய ஸ்திரீகளுக்கு) ஸ்திரீணாம் ஜாத கர்மாதி ப்ரயோக: (கன்யாதானம் செய்பவர் - அக்னி ஸந்தானம் ஔபாஸனம் செய்து, முதல் நாளிலோ அல்லது அன்றய தினமோ, உதகசாந்தி, அங்குரம், ப்ரதிஸரம், நாந்தீஸ்ராத்தமும் செய்யவேண்டியது(அனுக்ஞை, விக்னேஸ்வர பூஜை செய்து) பத்னியுடன் ஸங்கல்பம்:- ......நக்ஷத்ரே ..... ராஸௌ ... ஜாதாயா: - அஸ்யா: மம - குமார்யா: - கரிஷ்யமாண - ஜாதகர்ம - நாமகரண - அன்னப்ராஸன, சூடோத்வாஹ - கர்மணாம் - முக்ய கால - அகரணேரன - யோதோஷ: - ஸமஜனி - தத் - தோஷ - பரிஹாராத்தம் - க்ருச்ர - ப்ரதிநிதி - ஹிண்யதானம் - கரிஷ்யே। (அப-ஸ்ய) (விக்னேஸ்வரர் யதாஸ்தானம்) (க்ருச்ர ப்ரதிநிதி ஹிரண்ய தானம் செய்து) ஸங்கல்பம் :- ஜாதாம் - குமாரீம் - ஜாதகர்மணா - ஸம்ஸ்கரிஷ்யாமி। (அப + ஸ்ய) (குமாரியைத் தொடுவது, உச்சந்தலையை முகர்வது, வலது காதில் சொல்வது மூன்றிலும் குமாரியின் நக்ஷத்திரப் பெயரை விளி வேற்றுமையால்) (ரேவதி என்பது போல்) (குமாரியைத் தொட) க்ருத்திகே। (குமாரியை மடியில் வைத்துகொள்ளவும். நக்ஷத்திரம் சொல்லவேண்டியதில்லை) (உச்சந்தலையை முகர) க்ருத்திகே। (வலது காதில் சொல்ல) க்ருத்திகே।(நக்ஷத்திரப் பெயரை முதல் வேற்றுமையால்) (மறுபடியும் வலது காதில் ரஹஸ்யாமாக) க்ருத்திகா। (வெண்கலப் பாத்திரத்தில் தேனும் நெய்யும் கலந்து வைத்துக்கொண்டு, ஒரு தர்ப்பையால் தங்கக்காசு மீது சுற்றி தலைமுடியை முடிவது போல் முடிந்து, அதனால் அந்த தேன் கலந்த நெய்யை எடுத்து 4 தடவை

கொடுத்து ஒரே தடவை மந்திரமில்லாமல்**குமாரியை**சாப்பிடச் செய்ய வேண்டும்) கூர்ச்சத்தால் தீர்த்தப்ரோக்ஷணம் குமாரிக்கு செய்ய வேண்டும். (தயிரும், நீர்போல் உருக்கிய நெய்யும் வெண்கலப் பாத்திரத்தில் கலந்து 4 தடவை கொடுத்து ஒரே தடவை வெண்கலப் பாத்திரத்தினாலேயே குமாரிக்கு சாப் பிடக் கொடுக்க வேண்டும். மீதியை ஜலம் கலந்து மற்றவர் மூலமாக மாட்டுத் தொழுவத்தில் வைக்க வேண்டும். தாயின் மடியில் குமாரியை உட்காரச் செய்ய வேண்டும். குமாரிக்கு தாய் வலது ஸ்தனத்தால் பால் கொடுக்க வேண்டும். அதற் குப் பதிலாக கொஞ்சம் பசும்பால் குமாரிக்கு தாய் கொடுக்க வேண்டும். தரையை (பூமியை) தொட்டு அந்த இடத்தில் குமா ரியை உட்கார வைத்துத் தொட வேண்டும். குமாரியின் தலை மேல் ஜலம் நிறைந்த குடம் வைக்க வேண்டும்.

ஜாதகர்ம முஹூர்த்த: ஸுமுஹூர்த்த: அஸ்து இதி - பவந்த: - மஹாந்த: அனுக்ருண்ஹந்து । (ஸுமுஹூர்த் தோஸ்து)

ஸ்திரீகளின் ஜாத கர்ம ப்ரோயகம் முற்றிற்று

நாமகரணம்

ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ ...... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதாயா: - அஸ்யா:- மம குமார்யா: - நாமதாஸ்யாவ: (அப+ஸ்ய) க்ரஹப்ரீதி செய்து - (முன்பு நாந்தி செய்யாமல் இருந்தால்) அத்ய - க்ருத - கரிஷ்யமாண ஜாதகர்ம - நாமகரண - அன்னப்ராசன - சூடோத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய ரூபேண - அத்ய கரிஷ்யே - ததங்கம்- புண்யாஹவாசனஞ்ச - கரிஷ்யே (அப+ஸ்ய) (நாந்தீ ஶ்ராத்தம் செய்து) (குமாரியின் வலது காதில் ஒற்றைப் படையான ஸம்ஸ்க்ருத அக்ஷரங்கள் கொண்ட பெயரைச் சொல்ல) :- நாம் நாத்வம் .... நாம்ன்யஸி । (தாயாரும் குமாரியின் வலது காதில் நாம்நாத்வம் ..... நாம்ன்யஸி । ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ

அத்ய- க்ருத (அப்யுதய கர்மாங்கம்) நாமகரண - கர்மாங்கம் (ச)ஸ்வஸ்தி - புண்யாஹ வாசனம் கரிஷ்யே (அப+ஸ்ய) (கும்பத்தில் வருண பூஜை செய்து புண்யாஹவாசன ஜப கர்மணி - ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்யோ நம: । பவத்பி: - அனுக்ஞாத: - புண்யாஹம் - வாசயிஷ்யே । (ஓம் வாச்யதாம்) (அப்யுதய கர்மண:) நாமகரண கர்மணஸ்ச புண்யாஹம் - பவந்த: - ப்ருவந்து । (ஓம் புண்யாஹம்) அப்யுதய கர்மணே - நாமகரண - கர்மணே - .....நாம்ன்யை - அஸ்யை - மம குமார்யை ஆயுஷ்மத்யை ச - ஸ்வஸ்தி - பவந்த:- ப்ருவந்து । (இவ்விதம் மூன்று அல்லது இரண்டு தரம் சொல்லவும்) (பதில்- ஓம் கர்மணே ஸ்வஸ்தி) அப்யுதய கர்மண: - நாம கரண கர்மணஸ்ச - ரித்திம்-பவந்த: - ப்ருவந்து । (பதில் கர்ம ரித்யதாம்) ரித்திஸ்ஸமிருத்தி: புண்யாஹ - ஸம்ரித்தி: + ஸந்து । புண்யாவாசன ஜபம் செய்து, வருணனை யதாஸ்தானம் செய்து, கும்ப ஜலத்தினால் ப்ரோக்ஷணம் செய்து) (குமாரியை தொட்டுக் கொண்டு சொல்ல):- ஸர்வஸ்மாத் - ஆத்மன:- ஸம் பூதாஸி - ஸா ஜீவ - ஶரத: - ஶதம் । நாமகரண - முஹூர்த்த: - ஸுமூர்த்த: - அஸ்து - இதி பவந்த: - மஹாந்த: - அனுக் ருண்ஹந்து । (பதில் - ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து)

அன்னப்ராசனம்

ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ...நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதாம் ...... நாம்னீம் - ஏநாம் - மம- குமாரீம் - அன்ன ப்ராஶன - கர்மணா - ஸம்ஸ்கரிஷ்யாமி । ததங்கம் - புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । புண்யாஹவாசனம் செய்து, தயிர், தேன், நெய் அன்னத்துடன் கலந்து நான்கு தடவை கொடுத்து ஒரே தடவையாக குமாரியைச் சாப்பிடச்செய்யவும். அன்னப்ராஶன முஹூர்த்த: - ஸுமுஹூர்த்த: அஸ்து - இதி - பவந்த: - மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து । (பதில் - ஸுமுஹூர்தோஸ்து)

சூடாகர்ம

ஶுக்லாம் +ஶுபதிதௌ ...... நக்ஷத்ரே ,,,, ராஶௌ-ஜாதாம் ..... நாம்னீம் - ஏநாம் - மம - குமாரீம் - சூடா கர்மணா - ஸம்ஸ்கரிஷ்யாமி । (அப + ஶ்ய) க்ரஹ ப்ரீதிதானம் செய்து நெய், சர்க்கரை, பாலுடன் கலந்து கொடுத்து குமாரியை சாப்பிடச் செய்து (ஜலத்தில் வெந்நீர் கலந்து சிரஸில் தடவி மந்த்ரமில்லாமல் திக்வபனம் செய்ய வேண்டியது) அதற்குப் பதிலாக 12 தர்ப்பங்களை மாவிலைக் கொத்துடன் சேர்த்து குமாரியின் தலையை நான்கு முறை சுற்றி மேற்குப் புறம் அதாவது குமாரியின் பின்புறம் போட்டு குமாரியை புண்யாஹவாசன ஜலத்தினால் ப்ரோக்ஷணம் செய்து, ஆசீர்வாதம் செய்யவும்.

ஸ்திரீகளின் ஜாதகாதி ப்ரயோகம் முற்றிற்று

प्राजापत्यव्रत उपक्रमः

(अनुज्ञा) ओं नम्रस्सदसे + स्वीकृत्य । ..... नक्षत्रे .... राशौ जातस्य ...... शर्मणः – अस्य – मम – माणवकस्य - उपनयन प्रभृति – एतत् – क्षणपर्यन्तं – मध्ये – संभावितानां – सर्वेषां – पापानां – सद्यः – अपनोदनार्थं – ब्रह्मचर्य – आश्रमोक्त – शौचाचार – प्रातस्सन्ध्यावन्दन – समिदाधान – नियमाध्ययन – माध्याह्निक - ब्रह्मयज्ञ – भिक्षाचरण – सायं सन्ध्यावन्दन – समिदाधान – गुरुकुलवास-राहित्यादीनां – पर्युषितान्न – उच्छिष्टान्न, सूतकान्न – तांबूल – भक्षणादीनां – तत्तत्काल – कर्तव्य – व्रत लोपादीनां च – सर्वेषां – पापानां -

सद्यः – अपनोदन द्वारा – अस्य – मम – माणवकस्य – व्रतलोप – कृच्छ्राचरण – प्रतिनिधि – हिरण्यदान – पूर्वकं – प्राजापत्य – सौम्य – आग्नेय – वैश्वदेव – काण्डव्रत – उपक्रम – उत्सर्जन – कर्माणि – कर्तुं – योग्यता सिद्धिं अनुगृहाण । (प्रतिवचनं – योग्यता सिद्धिरस्तु ।) (आचार्यः) (गणपति पूजां कृत्वा) शुक्लां + शुभतिथौ .... नक्षत्रे + माणवकस्य – उपनयन प्रभृति + कृच्छ्राचरण – प्रतिनिधि – हिरण्य दानं – करिष्ये । (अप+श्य) (गणपतिं उद्वास्य) (हिरण्यदानं कृत्वा) (आचार्यः कुमारश्च) शुक्लां + शुभतितौ । (आचार्यः) ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातं ...... शर्माणं – इमं – मम – माणवकं – प्राजापत्य व्रत – उपक्रमं – चारयिष्ये । (अप +श्य) (माणवकः) ,,,,नक्षत्रे .... राशौ जातः .... शर्मा – अहं – प्राजापत्य व्रत – उपक्रमं – चरिष्यिामि । (अप +श्य) (संकल्प वपनं स्नानं तर्पणाग्निमुखानिच । ऋषिहोमाद्युपस्थानं जयपुण्याहमेवच) वपनं । स्नानं । (माणवकः निवीतीभूत्वा, ऋषितीर्थेन तर्पणं कुर्यात् ।) प्रजापतिं – काण्डर्षिं – तर्पयामि । साँहितीर्देवताः – उपनिषदः – तर्पयामि । याज्ञिकीर्देवताः – उपनिषदः –तर्पयामि । वारुणीर्देवताः – उपनिषदः तर्पयामि । ब्रह्माणं – स्वयंभुवं – तर्पयामि । सदसस्पतिं – तर्पयामि । (उपवीति, पवित्रं कर्णे निधाय, आचम्य, पवित्रं धृत्वा) (आचार्यः) (अग्नेरुप समाधानादि मुखान्तं कृत्वा) (शिष्येण अन्वारब्धः आचार्यः जुहोति) प्रजापतये – काण्ड ऋषये – स्वाहा । प्रजापतये – काण्ड ऋषये – इदं – न मम । प्रजापते – नत्वत् +पतयः – रयीणां – स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । रयीणां पतिं + ब्रवीतु – स्वाहा । प्र + इ + मम – प्रजापतेत्वं +जुषस्व – स्वाहा । प्र + इ + मम । तवेमे – लोकाः – हव्यं – स्वाहा । प्र +

इ + मम । प्रजापतिं – प्रथमं + नाभिमस्मे – स्वाहा । प्र + इ + मम । योराय: – ईशे +जुषतां – हविर्न: – स्वाहा । प्र + इ + मम । साँहितीभ्य: – देवताभ्य: – उपनिषद्भ्य: – स्वाहा । साँहितीभ्य: + उपनिषद्भ्य: – इदं – नमम । याज्ञिकीभ्य: – देवताभ्य: – उपनिषद्भ्य: – स्वाहा । याज्ञिकीभ्य: + उपनिषद्भ्य: – इ +म । वारुणीभ्य: –देवताभ्य: - उपनिषद्भ्य: – स्वाहा । वारुणीभ्य: + उपनिषद्भ्य: – इ +म । ब्रह्मणे – स्वयं भुवे-स्वाहा । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – इ + म । सदसस्पतिं - अद्भुतं – प्रियं – इन्द्रस्य – काम्यं । सनिम्मेधां – अयासिषं – स्वाहा । सदसस्पतये – इ+म । (अथ माणवक: तिष्ठन् उपस्थेय देवता अभिसन्धाय अग्नि पुरोगा उपतिष्ठते) (ऋषीन्मुखान्ते जुहुयाद्व्रतेषु सूक्तोपहोमान् सदसस्पतिं च । उपस्थितिश्चापि च देवतानां जयादयो ब्राह्मण तर्पणं च) (माणवक: उत्तरतस्तिष्ठन्) अग्ने – व्रतपते - काण्डऋषिभ्य: – प्राजापत्यं – व्रतं – चरिष्यामि – तच्छकेयं – तन्मे –राध्यतां) वायो व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्य: – प्राजापत्यं +राध्यतां । आदित्य व्रतपते + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते + राध्यतां । (इत्युपस्थाय) (जयादि प्रतिपद्यते) (परिध्यंजनं) (न लेप कार्यं) (परिधिप्रहरणं) (सँस्रावहोमं हुत्वा) (अनाज्ञातादि होमान् हुत्वा) (ब्रह्मोद्वासनांतं कृत्वा) (अद्यपूर्वोक्त + शुभतिथौ । नक्षत्रे + माणवकस्य – अद्यकृत - प्राजापत्य व्रत – उपक्रम – कर्मागं –अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य रूपेण – अद्य करिष्ये । अप +श्य) हिरण्य गर्भ + संप्रददे । स्वाहा नम: + पुण्याहं । (पुण्याहवाचनं कृत्वा) आशीर्वाद: ।।

।। इति प्राजापत्य व्रतोपक्रम: समाप्त: ।।

ப்ராஜாபத்ய வ்ரத உபக்ரம:

நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ...... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய - உபநயன ப்ரப்ருதி - ஏதத் க்ஷண பர்யந்தம் - மத்யே - ஸம்பாவிதானாம் - ஸர்வேஷாம் - பாபானாம் - ஸத்ய: - அபநோதனார்த்தம் - ப்ரம்ஹசர்ய - ஆஶ்ரமோக்த - ஶௌசாசார - ப்ராதஸ் ஸந்த்யாவந்தன - ஸமிதாதான நியமாத்யயன - மாத்யான்ஹிக - ப்ரம்ஹ யக்ஞ - பிக்ஷாசரண - ஸாயம் ஸந்த்யாவந்தன - ஸமிதாதான - குருகுலவாஸ - ராஹித்யாதீனாம் - பர்யுஷிதான்ன - உச்சிஷ்டான்ன - ஸூதகான்ன - தாம்பூல - பக்ஷணாதீனாம் - தத்தத்கால - கர்த்தவ்ய - வ்ரத-லோபாதீனாம் - ஸர்வேஷாம் - பாபானாம் ஸத்ய: - அபனோதன த்வாரா - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய - வ்ரதலோப - க்ருச்சாசரண - ப்ரதிநிதி - ஹிரண்யதான - பூர்வகம் - ப்ராஜாபத்ய - ஸௌம்ய - ஆக்னேய - வைஶ்வதேவ - காண்ட வ்ரத - உபக்ரம - உத்ஸர்ஜன - கர்மாணி - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண। (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (ஆசார்யன்) (கணபதி பூஜை செய்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ ..... நக்ஷத்ரே + மாணவகஸ்ய - உபநயன - ப்ரப்ருதி + க்ருச்ராசரண - ப்ரதிநிதி - ஹிரண்யதானம் - கரிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) (கணபதி யதாஸ்தானம்) (ஹிரண்யதானம் செய்து) (ஆசார்யனும் மாணவகனும்) :- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । (ஆசார்யன்): ..... நக்ஷத்ரே ராஶௌ ஜாதம் ...... ஶர்மாணம் - இமம் - மம - மாணவகம் - ப்ராஜாபத்ய - வ்ரத - உபக்ரமம் - சாரயிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) (மாணவகன்) :- .... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ ஜாத: ...... ஶர்மா - அஹம் - ப்ராஜபத்ய - வ்ரத - உபக்ரமம் - சரிஷ்யாமி । (அப + ஶ்ய) (மாணவகன்) வபனம் - ஸ்நானம் । பூணூலை மாலையாக போட்டுக்

கொண்டு (ஒவ்வொரு தர்ப்பணமும் மூன்று தடவை செய்ய வேண்டும் என்பது சிலர் கருத்து) (தர்ப்பணம்) :- ப்ரஜாபதிம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । ஸாகும்ஹிதீ: - தேவதா: - உப நிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । வாருணீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் - ஸ்வயம்புவம் - தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயாமி । (உபவீதி) (பவித்ரத்தை காதில் வைத்துக் கொண்டு ஆசமனம் செய்து பவித்ரத்தைப் போட்டுக் கொண்டு) (ஆசார்யன்): உல்லேகனம் முதல் முகாந்தம் செய்து) (மாணவன் ஆசார்யனை தொட்டுக்கொண்டு ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) ப்ரஜாப்தயே - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாப்தயே - காண்டரிஷயே - இ +ம । ப்ரஜாபதே - நத்வத் + ரயீணாம் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ +ம । ரயீணாம்பதிம் +ப்ரவீது - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ+ம । ப்ரஜாபதே த்வம்+ ஜுஷுஸ்வ - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாப தயே - இ+ ம । தவேமே - லோகா: + ஹவ்யம் - ஸ்வாஹா । ப்ர +, இ + ம । ப்ரஜாப்திம் - ப்ரதமம் + நாபிமஸ்மே - ஸ்வாஹா । ப்ர+ இ + ம । யோ ராய:-ஈஶே + ஹவிர்ன: - ஸ்வாஹா । ப்ர + இ +ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய:-தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । ஸாகும்ஹிதீப்ய: + உபநிஷத்ப்ய: + இ + ம । யாக்ஞிகீப்ய: + உபநிஷத்ப்ய:-ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ + ம । வாருணீப்ய: + உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய: + இ + ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம் புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - இ+ ம । ஸதஸஸ்பதிம் - அத்புதம் - ப்ரியம் - இந்த்ரஸ்ய - காம்யம் । ஸநிம் மேதாம் - அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இ + ம । (மாணவகன் வடக்கே நின்றுகொண்டு சொல்ல வும்):- அக்னே வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய:-ப்ராஜாபத்யம் - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி - தச்சகேயம் - தன்மே - ராத்யதாம் । வாயோ வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । ஆதித்ய வ்ரதபதே +

ராத்யதாம் । வ்ரதானாம் - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । (ஆசார்யன்) :- ஜயாதி ஹோமம் । பரித்யஞ்ஜனம் । லேப கார்யம் கிடையாது । பரிதிப்ரஹரணம் । ஸக்குஸ்ராவஹோமம் । அநாக்ஞாதாதி ஹோமம் । ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் । ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । ...... நக்ஷத்ரே + மாணவகஸ்ய - அத்யக்ருத - ப்ராஜாபத்ய உபக்ரம - கர்மாங்கம் - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய ரூபேண - அத்ய கரிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) ஹிரண்யகர்ப்ப + ஸம்ப்ரததே । ஸ்வாஹா நம: + புண்யாஹம் । புண்யாஹவாசனம் செய்து । ஆசீர்வாதம் ।

ப்ராஜாபத்ய வ்ரத உபக்ரமம் முற்றிற்று

प्राजापत्य व्रत उत्सर्जनम्

ओं नमस्सदसे +स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे +माणवकस्य प्राजापत्य व्रत उत्सर्जनं कर्तुं – योग्यता + अनुगृहाण । (प्र– योग्यता + स्तु) (आचार्यः माणवकश्च) शुक्लां + शुभतिथौ । (आचार्यः) ....नक्षत्रे ..... राशौ जातं – .....शर्माणं – इमं – मम – माणवकं – प्राजापत्य व्रत – उत्सर्जनं – चारयिष्ये । (अप+ श्य) (माणवकः) ..... नक्षत्रे ......राशौजातः .... शर्मा – अहं – प्राजापत्य व्रत – उत्सर्जनं चरिष्यामि । (अप+ श्य) (वपनं, स्नानं) (माणवकः निवीती भूत्वा – ऋषितीर्थेन तर्पणं कुर्यात्) प्रजापतिं – काण्डऋषिं – तर्पयामि । साँहितीः – देवताः – उपनिषदः – तर्पयामि । याज्ञिकीः + तर्पयामि । वारुणीः + तर्पयामि । ब्रह्माणं – स्वयंभुवं – तर्पयामि । सदसस्पतिं – तर्पयामिं । (पवित्रं कर्णे निधाय, उपवीति, आचम्य, पवित्रं धृत्वा) (आचार्यः) (अग्नेरुपसमाधानादि मुखान्तं कृत्वा) (शिष्येण अन्वारब्धः आचार्यः जुहोति) प्रजापतये – काण्डऋषये – स्वाहा । प्रजापतये

– काण्ड – ऋषये – इ +म । प्रजापते – नत्वत् + रयीणां – स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । रयीणां –पतिं + ब्रवीतु – स्वाहा । प्रजापतये + इ+म । प्रजापते त्वं – निधिपाः + जुषस्व – स्वाहा । प्रजा +इ +म । तवेमे – लोकाः+ प्रतिहर्य – हव्यं – स्वाहा। प्र+इ+म । प्रजापतिं – प्रथमं + नाभिमस्मे – स्वाहा । प्र + इ + म । यो रायः – ईशे + हविर्नः – स्वाहा । प्र +इ +म । साँहितीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – स्वाहा । साँहितीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – इ+म । याज्ञिकीभ्यः + स्वाहा । याज्ञिकीभ्यः + इ + म । वारुणीभ्यः + स्वाहा । वारुणीभ्यः + इ +म । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – स्वाहा । ब्रह्मणे – स्वयं भुवे – इ + म । सदसस्पतिं + अयासिषं-स्वाहा । सदसस्पतये – इ + म। (माणवकः तिष्ठन्) अग्नेव्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः – प्राजापत्यं– व्रतं – अचारिषं – तदशकं – तन्मे – राधि। वायोव्रतपते + तन्मे राधि । आदित्य व्रतपते + तन्मेराधि । व्रतानां – व्रतपते + तन्मेराधि । (आचार्यः) (जयादि प्रतिपद्यते, परिषेचनान्तं – कृत्वा) (अभ्युदयं, पुण्याहं च कृत्वा) आशीर्वादं – कुर्यात् ।

।। प्राजापत्य व्रत उत्सर्जनं समाप्तम् ।।

****

ப்ராஜாபத்ய வ்ரத உத்ஸர்ஜனம்

ஓம் நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ..... நக்ஷத்ரே – மாணவகஸ்ய - ப்ராஜாபத்ய வ்ரத - உத்ஸர்ஜனம் - கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண। (பதில் - யோக்யதா + ஸ்து । (ஆசார்யனும் மாணவனும்):- ஶமீக்லாம் + ஶமீபதிதௌ । (ஆசார்யன்) :- நக்ஷத்ரே + மாணவகம் - ப்ராஜாபத்ய - வ்ரத

உத்ஸர்ஜனம் - சாரயிஷ்யே । (அப+ஶ்ய) (மாணவன்):- ... நக்ஷத்ரே + ஶர்மா - அஹம் - ப்ராஜாபத்ய - வ்ரத - உத்ஸர்ஜனம் - சரிஷ்யாமி । (அப+ஶ்ய) வபனம் । ஸ்நானம் । (மாணவன்) (பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு) ப்ரஜாபதிம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । ஸாகுஹிதீ: தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: + தர்ப்பயாமி । வாருணீ: + தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் - ஸ்வயம்புவம் - தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயமாமி । பவித்ரத்தை காதில் வைத்துகொண்டு (உபவீதி) (ஆசமனம் செய்து பவித்ரத்தை தரித்துக்கொள்ளவும்) (ஆசார்யன் அக்னி முகாந்தம் செய்து) (மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக் கொண்டு) (ஆசார்யன் ஹோமம் செய்யவும்) ப்ரஜாபதயே - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - காண்டரிஷயே - இ + ம । ப்ரஜாபதே - நத்வத் + ரயீணாம் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । ரயீணாம் பதிம் + ப்ரவீது - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । ப்ரஜாபதே த்வம் + ஜுஷஸ்வ - ஸ்வாஹா । ப்ர + இ + ம । தவேமே - லோகா: + ஹவ்யம் - ஸ்வாஹா । ப்ர + இ + ம । ப்ரஜாபதிம் - ப்ரதமம் + நாபிமஸ்மே - ஸ்வாஹா । ப்ர + இ ம । யோராய: - ஈஶே + ஹவிர்ன: - ஸ்வாஹா । ப்ர + இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । ஸாகும்தீப்ய: + இ + ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ+ம । வாருணீப்ய: + ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய: + இ + ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - இ + ம । ஸத்ஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இ + ம । (மாணவன் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ப்ராஜாபத்யம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகும் - தன்மேராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + தன்மே ராதி । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + தன்மேராதி । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே + தன்மேராதி ।

(ஆசார்யன்) ஜயாதி ஹோமம் செய்து ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்யவும் । (லேபகார்யம் கிடையாது) உத்ஸர்ஜன கர்மாங்கம் அப்யுதய ஶ்ராத்தம் ஹிரண்ய ரூபமாகச்செய்து புண்யாஹவாசனம் செய்து । ஆஶீர்வாதம் ।

ப்ராஜாபத்ய வ்ரத உத்ஸர்ஜனம் முற்றிற்று

*****

सौम्य व्रत उपक्रमः

ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य । नक्षत्रे +माणवकस्य – सौम्यव्रत – उपक्रमं – कर्तुं + गृहाण । प्र–योग्यता + स्तु । (आचार्यः माणवकश्च) शुक्लां + शुभतिथौ । (आचार्यः) नक्षत्रे + माणवकं – सौम्य व्रतं – चारयिष्ये । (माणवकः) नक्षत्रे + अहं सौम्य व्रतं – चरिष्यामि । वपनं । स्नानां । (माणवकः निवीती भूत्वा । (तर्पणं) :– सोमं – काण्डऋषिं – तर्पयामि । साँहितीः – देवताः – उपनिषदः तर्पयामि । याज्ञिकीः + तर्पयामि । वारुणीः + तर्पयामि । ब्रह्माणं + तर्पयामि । सदसस्पतिं – तर्पयामि । (पवित्रं कर्णे निधाय, उपवीति, आचम्य, पवित्रं धृत्वा) (आचार्यः) अग्नेरुपसमाधानादि, पात्र प्रयोग काले चतस्र औदुंबरीः समिधः, उष्णोदक कुंभं, शिरोवेष्टन वस्त्रं च सादयित्वा, मुखान्तं कृत्वा, माणवकेन अन्वारब्धः आचार्यः जुहोति) सोमाय – काण्ड ऋषये – स्वाहा । सोमाय – काण्ड ऋषये – इ–म । सोमोधेनुं + अस्मे – स्वाहा । सोमाय – इ +म। अषाढं युत्सु + अनुमदेम-सोम – स्वाहा । सोमाय – इ + म । त्वँसोम + नृचक्षाः – स्वाहा । सोमाय – इ + म । याते – धामानि – हविषा + दुर्यान् – स्वाहा । सोमाय – इ +म । त्वमिमाः ओषधीः + ववर्थ – स्वाहा । सोमाय – इ +म । याते – धामानि –

दिवि + गृभाय – स्वाहा । सोमाय + इ +म । साँहितीभ्यः + स्वाहा । साँहितीभ्यः + इ +म । याज्ञिकीभ्यः+ स्वाहा । याज्ञिकीभ्यः +इ +म । वारुणीभ्यः + स्वाहा । वारुणीभ्यः + इ +म । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – स्वाहा । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – इ +म । सदसस्पतिं + अयासिषं – स्वाहा । सदसस्पतये – इ + म । (शिष्यः मदन्तीरुपस्पृश्य) मदन्ती जपकर्मणि सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमः । (जपं) – नमो वाचे + शान्तिः । (चतस्र औदुंपरीस्समिधः,घृतान्वक्त्वा – अभ्या दधाति पृथिवी समित् इत्येतैः प्रतिमंत्रं) पृथिवी समित् । तामग्निं – समिन्धे । साग्निं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा – समिद्धा । आयुषा – तेजसा । वर्चसा – श्रिया । यशसा – ब्रह्मवर्चसेन । अन्नाद्येन – समिन्तां – स्वाहा । अग्नये – इ +म । अन्तरिक्षं – समित् । तां वायुः – समिन्धे । सा – वायुं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा – समिद्धा + समिन्तां – स्वाहा । वायवे – इ + म । द्यौः – समित् । तामादित्यः – समिन्धे । सादित्यं – समिन्धे । तामहं-समिन्धे । सामा-समिद्धा + समिम्तां – स्वाहा । आदित्याय – इ +म । प्राजापत्यामे – समिदसि – सपत्नक्षयणी । भ्रातृव्यहा – मेसि – स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । (अथ देवता उपतिष्ठते) अग्ने–व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं – व्रतं – चरिष्यामि – तच्छकेयं – तन्मे – राध्यतां । वायो – ब्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः – सौम्यं + राध्यतां । आदित्य – व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः – सौम्यं + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं +राध्यतां । मदन्ती – जप कर्मणि – सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यो नमः । मदन्ती – जप कर्म – कुरुध्वं । प्र – वयं – कुर्मः । (जपं) :– (युञ्जते, सविता इत्यनुवाकद्वयं जपित्वा) (माणवकं युंज ते – सविता – इति पद द्वयं वाचयित्वा) जयादि प्रतिपद्यते, परिध्यंजनं, परिधिप्रहरणं । (सँस्नावं हुत्वा) (परिषेचनं)

(ब्रह्मोद्वासनं) (माणवकः मदन्तीरुपस्पृश्य) मदन्ती जपकर्मणि +नमः । (जपं):– शन्नोवातः पवतां +शान्तिः । (ततस्सम्मीलयति । वाचं यच्छति । अथास्याहतेन वाससा प्रदक्षिणं सम्मुखं शिरो वेष्टयित्वा, अस्तमिते ग्रामं प्रपादयन्ति वाग्यत एतां रात्रिं तिष्ठत्यास्तेवा'') (अथ माणवकस्य सशिरो मुखं वेष्टयित्वा किंचित् कालं अत्रैवासीत ततो वेष्टनं विस्रस्य । अथास्य षट्तयमभि विदर्शयति सप्ततयमित्येके) अग्निं, आदित्यं, उदकुंभं, अश्मानं, वत्सं, महानग्नां, हिरण्यं इति दर्शयित्वा (अपूपं, आकाशं, गिरिं च दर्शयित्वा इति केचित् संप्रदायः) । अत्रैतद्वासो – गुरवे दत्वा । (वयस्सुपर्णा इत्यादित्यं उपतिष्ठते) (हे गुरो वासस्ते – ददामीति दद्यात्) वयस्सुपर्णाः – उपसेदुः – इन्द्रं – प्रियमेधाः – ऋषयः – नाधमानाः । अपध्वां तं – ऊर्णुहि – पूर्धि चक्षुः – मुमुग्धि – अस्मान् – निधयेव - बद्धान् । (इत्यादित्यमुपतिष्ठते । (आचार्यः) (तद्वासः बृहस्पतये दद्यात्) (आचार्यः) शुक्लां +शान्तये – ममोपात्त + शुभतिथौ । अस्य - माणवकस्य – अद्यकृत – सौम्य – व्रतोपक्रम – कर्मांगं – अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य रूपेण – अद्य – करिष्ये । अप +स्य । हिरण्यगर्भ +संप्रददे । पुण्याहं कृत्वा, अग्निमुपस्थाय, आशीर्वादं कुर्यात् ।

।। सौम्य व्रत उपक्रम समाप्तः ।।

****

ஸௌம்ய வ்ரத உபக்ரமம்

ஓம் நமஸ் ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய ..... நக்ஷத்ரே ---- ராபௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய மம - மாணவகஸ்ய - ஸௌம்ய வ்ரத - உபக்ரமம் - கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா +ஸ்து । (ஆசார்யனும் மாணவனும்):- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । (ஆசார்யன்) :- ....

நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதம் - ஶர்மாணம் - இமம் - மம - மாணவகம் - ஸௌம்ய - வ்ரதம் - சாரயிஷ்யே (அப+ஸ்ய) (மாணவன்) :- ..... நக்ஷத்ரே - - ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா - அஹம் - ஸௌம்யவ்ரதம் - சரிஷ்யாமி। (அப+ஸ்ய) வபனம் ஸ்நானம் । (பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு) ஸோமம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । ஸாகும்ஹிதீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: + தர்ப்பயாமி । வாருணீ: + தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் - ஸ்வயம்புவம் - தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயாமி । (உபவீதி) பவித்ரத்தை காதில் வைத்துக்கொண்டு ஆசமனம் செய்து பவித்ரம் தரித்துக்கொள்ளவும்) (ஆசார்யன் - அக்னி முகாந்தம் செய்யும்போது, பாத்ர ஸாதனத்தில் நான்கு அத்தி ஸமித்து, உஷ்ணோதக கும்பம் (அதாவது வெந்நீருடன் கூடிய கும்பம்) முகத்தை மறைக்கும் வஸ்த்திரம், வைக்க வேண்டும்) (மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக்கொணடு) ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும். ஸோமாய - காண்டரிஷயே ஸ்வாஹா । ஸோமாய காண்டரிஷயே - இ + ம । ஸோமோதேநும் + அஸ்மை - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । அஷாடம் - யுத்ஸு+மதேம - ஸோம -ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ + ம । த்வகும் ஸோம + ந்ருச்சக்ஷா: - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ+ ம । யாதே - தாமானி - ஹவிஷா + துர்யான் - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ + ம । த்வமிமா: - ஓஷதீ: + வவர்த்த - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ+ம । யாதே - தாமானி - திவி + க்ருபாய - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய:-ஸ்வாஹா । ஸாகும்ஹிதீப்ய: + இ +ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ +ம । வாருணீப்ய: + ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய + இ + ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே + இ +ம । ஸதஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இ + ம । (மாணவன் மதந்தியைத் தொடவும்) மதந்தீ ஜப கர்மணி -

ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம:। மதந்தீ ஜபம் - குருத்வம் । (பதில் - வயம் - குர்ம:) (ஜபம்) :- நமோ வாசே + ஶாந்தி: । (பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ள நான்கு அத்தி ஸமித்துக்களை எடுத்து நெய்யில் தோய்த்து மாணவன் அக்னியில் வைக்க மந்த்ரம்): - ப்ருதீவீ - ஸமித் । தாமக்னி: - ஸமிந்தே। ஸாக்னிம் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே । ஸாமா - ஸமித்தா । ஆயுஷா - தேஜஸா । வர்ச்ச்ஸா - ஶ்ரியா । யஶ்ஸா - ப்ரம்ஹ வர்ச்சஸேன் । அன்னாத்யேன - ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அந்தரிக்ஷம் - ஸமித் । தாம் வாயு: - ஸமிந்தே । ஸா - வாயும் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே । ஸாமா - ஸமித்தா + ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா। வாயவே - இ + ம । த்யௌ:, ஸமித் । தாமாதித்ய: - ஸமிந்தே। ஸாதித்யம் - ஸமிந்தே । தாமஹம் -ஸமிந்தே । ஸாமா - ஸமித்தா + ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । ஆதித்யாய - இ + ம। ப்ராஜாபத்யாமே - ஸமித்ஸி - ஸபத்னக்ஷயணீ । ப்ராத்ருவ்யஹா - மேஸி - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம। (மாணவன் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி -தச்சகேயம் - தன்மே - ராத்யதாம் । வாயோ - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் + ராத்யதாம் । ஆதித்ய - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் + ராத்யதாம் । வ்ரதானாம் - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் + ராத்யதாம் । மதந்தீ-ஜபகர்மணி - ஸர்வேப்ய: ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । மதந்தீ ஜபம் குருத்வம் । (பதில் - வயம் - குர்ம: । (ஜபம் :- யுஞ்ஜதே, ஸவிதா என்ற இரண்டு அனுவாகம்) (மாணவனுக்கு யுஞ்ஜதே ஸவிதா என்ற இரண்டு பதங்களைச் சொல்லி வைக்கவும்) (ஆசார்யன்) :- ஜயாதி ஹோமம் செய்து, பரித்யஞ்ஜனம் । லேப கார்யம் கிடையாது । பரிதிப்ரஹரணம் । ஸக்குஸ்ராவம் முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்யவும்) (மாணவன்

மதந்தியை தொட்டு) மதந்தீ ஜப கர்மணி ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । மதந்தீ - ஜபம் - குருத்வம் । (பதில் - வயம் - குர்ம:) (ஜபம்: - ஶன்னோ வாத்: பவதாம் + ஶாந்தி:) (பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ள வஸ்திரத்தினால், மாணவனுடைய தலையை முகம் உள்பட ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்றி கட்டி வைத்து சிரிது நேரம் மௌனமாக இருக்க வேண்டும்) (முகத்தை மறைத்துக் கட்டிய வஸ்திரத்துடன், ஸூர்ய அஸ்தமனம் வரையில் பேசாமல் மௌனமாக இருந்து பிறகு கிராமத்திற்கு வெளியே சென்று சிறிது காலம் அங்கேயே இருந்து பிறகு வஸ்திரத்தை எடுத்துவிட்டு கிருஹத்திற்கு வர வேண்டும் என்று நியமம்) பிறகு அக்னி, சூரியன், உதகும்பம், அம்மி அல்லது கருங்கல், கன்று, மஹான்கள், பவுன் இவைகளைப் பார்க்க வேண்டும் (அப்பம், முகம் பார்க்கும் கண்ணாடி, மலை இவைகளையும் பார்ப்பது வழக்கம்) (அந்த வஸ்திரத்தை ஆசார்யனிடம் கொடுக்க வேண்டும், ஆசார்யன் ப்ருஹஸ்பதியிடம் (வாத்யாரிடம் கொடுக்க வேண்டும்.) ஹே குரோ - வாஸஸ்தே - ததாமி । (ஆசார்யன்) (அந்த வஸ்திரத்தை ப்ரஹஸ்பதியிடம் கொடுக்க வேண்டும்) (ஸூர்ய உபஸ்தானம்) :- வய்ஸ்ஸுபர்ணா: - உப்ஸேது: - இந்த்ரம் - ப்ரியமேதா: - ரிஷ்ய: - நாத்மானா: । அப்த்வாந்தம் - ஊர்ணுஹி - பூர்த்தி சக்ஷு: - முமுக்தி, அஸ்மான், நிதயேவ, பத்தான் । (ஆசார்யன்) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - அஸ்ய மாணவகஸ்ய - அத்யக்ருத - ஸௌம்ய - வ்ரத - உபக்ரம - கர்மாங்கம் - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்யரூபேண - அத்ய - கரிஷ்யே - ததங்கம் - புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) ஹிரண்யகர்ப்ப + ஸம்ப்ரததே । புண்யாஹவாசனம் । அக்னி உபஸ்தானம் । ஆஶீர்வாதம் ।

ஸௌம்ய வ்ரத உபக்ரமம் முற்றிற்று

*****

सौम्य व्रत उत्सर्जनम्

ओं नमस्सदसे +स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे .... राशौ जातस्य .... शर्मणः – अस्य मम– माणवकस्य – सौम्य व्रत – उत्सर्जन – कर्म - कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्रतिवचनं – योग्यता - सिद्धिरस्तु । (आचार्यः माणवकश्च) शुक्लां + शुभतिथौ) (आचार्यः नक्षत्रे – राशौ – जातं ... शर्माणं – इमं मम – माणवकं सौम्य व्रत - उत्सर्जनं – चारयिष्ये । (अप+श्य) (माणवकः) .... नक्षत्रे .... राशौ जातः – शर्मा अहं – सौम्य व्रत – उत्सर्जनं – चरिष्यामि । । (अ +श्य) (वपन, स्नान, तर्पणानि उपक्रमवत् – कृत्वा) (अग्निरुप समाधानाधि, पात्रप्रयोग काले औदुंबरीश्चतस्रस्समिधश्चसादयित्वा) (पवित्रकरणादि अग्निमुखान्तं कृत्वा) (माणवकः अन्वारब्धे आचार्यः जुहोति) सोमाय - काण्ड ऋषये – स्वाहा । सोमाय – काण्ड ऋषये इदं – नमम । सोमोधेनुं + अस्मे – स्वाहा । सोमाय – इ +म । अषाढं – युत्सु + अनुमदेम - सोम – स्वाहा । सोमाय – इ + म । त्वँ सोम – क्रतुभिः + नृचक्षाः - स्वाहा । सोमाय – इ +म । यातेधामानि – हविषा +दुर्यान् – स्वाहा । सो +म । त्वमिमाः– ओषँधीः + ववर्थ – स्वाहा । सो +म । याते धामानि – दिवि + गृभाय – स्वाहा । सो +म । साँहितीभ्यः–देवताभ्यः - उपनिषद्भ्यः – स्वाहा । साँहितीभ्यः + इ + म । याज्ञिकीभ्यः +स्वाहा । याज्ञीकीभ्यः + इ + म । वारुणीभ्यः + स्वाहा । वारुणीभ्यः +इ +म । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – स्वाहा । ब्रह्मणे– स्वयंभुवे – इ +म । सदसस्पतिं – अद्भुतं + अयासिषं – स्वाहा । सदसस्पतये – इ +म । (शिष्यः पूर्ववत् मदन्तीरुपस्पृश्य, नमोवाच इति शान्तिं जपित्वा । (सू– आवृत्तैर्मंत्रैः समिध आधाय) (औदंबरीश्चतस्रस्समिधः घृतान्वक्ताः अभ्या दधाति)

द्यौस्समिदित्येतैः प्रतिमंत्रं) द्योस्समित् । तामादित्यः – समिन्धे । सादित्यं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा-समिद्धा । आयुषा – तेजसा – वर्चसा – श्रिया । यशसा – ब्रह्मवर्चसेन । अन्नाद्येन – समिन्तां – स्वाहा । आदित्याय – इ +म । अन्तरिक्षं – समित् । तां वायुः – समिन्धे । सा वायुं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामासमिद्धा + समिन्तां – स्वाहा । वायवे – इ +म । पृथिवी – समित् । तामग्निः – समिन्धे । साग्निं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा – समिद्धा + समिन्तां – स्वाहा । अग्नये – इ +म । प्रजापत्या मे – समिदसि – सपत्नक्षयणी । भ्रातृव्यहामेसि – स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । आवृत्ते देवता उपस्थाय) आदित्य – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं – व्रतं – अचारिषं – तदशकं – तन्मेराधि । वायो व्रतपते + राधि । अग्नेव्रतपते + राधि । व्रतानां – वृतपते + राधि ।(जंयादि प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा) (सू–मदन्तीरुपस्पृश्य उत्तमेनानु वाकेन शान्तिं कृत्वा) (शन्नोवातः पवतां + शान्तिः) अभ्युदयं पुण्याहं च कृत्वा) (अग्निमुपस्थाय आशीर्वादं कुर्यात्) (उत्सर्जनेतु युंजादीन् मीलनादि च वर्जयेत् । समिदाधान मंत्र तु द्यैस्समित् पूर्वमिष्यते ।

।। सौम्य व्रत उत्सर्जनं समाप्तम् ।।

****

ஸௌம்ய வ்ரத உத்ஸர்ஜனம்

ஓம் நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ ஜாதஸ்ய ..... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம மாணவகஸ்ய - ஸௌம்ய - வ்ரத - உத்ஸர்ஜன - கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து । (ஆசார்யனும் மாணவனும்) ஶுக்லாம் + ஶாந்தயே । (ஆசார்யன்):- .... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதம்

.... ஶர்மாணம் - இமம் - மாணவகம் - ஸௌம்ய - வ்ரத - உத்ஸர்ஜனம் - சாரயிஷ்யே । (அப+ ஶ்ய) (மாணவன்):- .... நக்ஷத்ரே ...... ராஶௌ - ஜாத: .... ஶர்மா - அஹம் - ஸௌம்ய வ்ரத - உத்ஸர்ஜனம் - சரிஷ்யாமி । (அப+ஶ்ய) வபனம் । ஸ்நானம் । (பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக் கொண்டு) (உபக்ரமம் போல் தர்ப்பணம் செய்து) (உபவீதி, ஆசமனம் । (பவித்ரம் தரித்துக் கொள்ளவும்) (ஆசார்யன்) அக்னி முகாந்தம் செய்யும்போது பாத்ர ஸாதனத்தில் நான்கு அத்தி ஸமித்துக்கள், உஷ்ணோதக உதகும்பம் வைக்க வேண்டும். (மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக் கொண்டு)(ஆசார்யன் ஹோமம் செய்யவேண்டும்) ஸோமாய - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - காண்டரிஷயே - இ +ம । ஸோமோதேனும் +அஸ்மை - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । அஷாடம் - யுத்ஸு + மதேம - ஸோம - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । த்வகும்ஸோம - க்ரதுபி: + ந்ருசக்ஷா: - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । யாதே- தாமானி + துர்யான் - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । த்வமிமா: - ஓஷதீ: + வவர்த்த - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । யாதே - தாமானி - திவி + க்ருபாய - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ +ம । ஸாகும்தீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । ஸாகும்தீப்ய: + இ +ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ +ம । வாருணீப்ய: + ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய: + இ +ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - இ +ம । ஸதஸஸ் பதிம் - அத்புதம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே இ +ம । (மாணவன் மதந்தியை தொட்டு) மதந்தி ஜப கர்மணி + நம: । (பதில்) (வயம் - குர்ம:) ஜபம் :- நமோவாசே + ஶாந்தி: । (மாணவன் அத்தி ஸமித்துக்கள் நான்கையும் நெய்யில் தோய்த்து) த்யௌ: - ஸமித் । தாமாதித்ய: - ஸமிந்தே । ஸாதித்யம் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே ।

ஸாமா - ஸமித்தா । ஆயுஷா - தேஜஸா । வர்ச்ஸா - ஶ்ரியா । யஶஸா - ப்ரம்ஹவர்ச்சஸேன் । அன்னாத்யேன - ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । ஆதித்யாய - இ +ம । அந்தரிக்ஷம் - ஸமித் । தாம் - வாயு: - ஸமிந்தே । ஸா - வாயும் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே - ஸாமா - ஸமித்தா + ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । வாயவே - இ+ம । ப்ருதிவீ - ஸமித் । தாம க்னி :- ஸமிந்தே । ஸாக்னிம் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே । ஸாமா - ஸமித்தா + ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ +ம । ப்ராஜாபத்யாமே - ஸமித்ஸி - ஸபத்னக்ஷயிணீ । ப்ராத்ருவ்யஹாமேஸி - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ +ம । (வடக்கே நின்றுகொண்டு) ஆதித்ய - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகம் - தன்மேராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + ராதி । அக்னே - வ்ரதபதே + ராதி । வ்ரதானாம் - வ்ரதபதே - ராதி । (ஆசார்யன்) (ஜயாதி ஹோமம் முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து) மாணவன் மதந்தியைத் தொட்டு மதந்தீ ஜப கர்மணி +நம: । (பதில் - வயம் - குர்ம:) ஜபம் :- ஶன்னோ வாத: பவதாம் + ஶாந்தி: । (ஆசார்யன்): அப்யுதய ஶ்ராத்தம், புண்யாஹ வாசனம் செய்து, அக்னி உபஸ்தானம் செய்து) ஆஶீர்வாதம் । (குறிப்பு:- உத்ஸர்ஜனத்தில் யுஞ்ஜதே ஜபம், முகத்தை வஸ்திரத்தால் மறைத்தல், முதலியன கிடையாது)

ஸௌம்ய வ்ரத உத்ஸர்தனம் முற்றிற்று

****

आग्नेय व्रत उपक्रमः

ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे ..... राशौ जातस्य – शर्मणः – अस्य – मम – माणवकस्य – आग्नेय व्रत – उपक्रम कर्म – कर्तुं – योगयता + अनुगृहाणा (प्र–योग्यता +स्तु) (आचार्यः शिष्यश्च) शुक्लां + शुभतिथौ) (आचार्यः) – नक्षत्रे .... राशौजातं

.... शर्माणं – इमं– मम माणवकं – आग्नेय व्रत – उपक्रमं – चारयिष्ये । (माणवकः) .... नक्षत्रे .... राशौजातः .... शर्मा – अहं आग्नेय व्रत उपक्रमं चरिष्यामि । वपनं । स्नानं । (शिष्यः निवीती भूत्वा ऋषि तीर्थेन तर्पयेत्) अग्निं काण्ड ऋषिं – तर्पयामि । साँहितीर्देवता इत्यादि सदसस्पत्यन्त न्तर्पयित्वा । (उपवीति पवित्रं कर्णे निधाय, आचम्य, पवित्रं धृत्वा) (आचार्यः अग्नेरुप समाधानादि मुखान्तं कृत्वा । शिष्यः अन्वारब्धे आचार्यः जुहोति) अग्नये – काण्ड ऋषये – स्वाहा । अग्नये – काण्ड ऋषये – इ +म । अग्नेनयँ – सुपथा – राये + नमँ उक्तिं – विधेम – स्वाहा । अग्नये – इ +म । प्रवँश्शुक्रायँ – भानवे + विद्मना – जिगाँति – स्वाहा । अग्नये – इ + म। अच्छँ – गिरँः – मतयँः – देवयन्तीः +मानुँषाणां – स्वाहा । अग्नये – इ +म । अग्नेत्वं – अस्मत् + यजत्र – स्वाहा । अग्नये – इ + म । अग्ने – त्वं पाँरय + तनँयाय – शंयोः – स्वाहा । अग्नये – इ + म । प्रकाँरवः – मनना +घृताचीः – स्वाहा । अग्नये – इ+म । साँहितीभ्यः, देवताभ्यः इत्यादि सदसस्पतिं इत्यन्ताः आज्याहुतीः हुत्वा । पूर्ववत् उपतिष्ठते । अग्ने व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यँः – आग्नेयं – व्रतं – चरिष्यामि – तच्छँकेयं – तन्मे – राध्यतां । वायो व्रतपते +राध्यतां । आदित्य – व्रतपते + राध्यतां । व्रतानां व्रतपते + राध्यतां । जयादि प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा । अभ्युदयं पुण्याहं च कृत्वा । अग्निमुपस्थाय, आशीर्वादं कुर्यात् ।

।। आग्नेय व्रतोपक्रमः समाप्तः ।।

*****

ஆக்னேய வ்ரத உபக்ரமம்

ஓம் நமஸ் ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய ..... நக்ஷத்ரே ---- ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய மம - மாணவகஸ்ய - ஆக்னேய வ்ரத - உபக்ரம - கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா + ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து । (ஆசார்யனும் மாணவனும்):- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । (ஆசார்யன்) :- .... நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதம் - ஶர்மாணம் - இமம் - மம - மாணவகம் - ஆக்னேய - வ்ரதம் - சாரயிஷ்யே (அப+ஶ்ய) (மாணவன்) :- ..... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா - அஹம் - ஆக்னேய - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி । (அப+ஶ்ய) வபனம், ஸ்நானம் । (பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு) அக்னிம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । ஸாகும்ஹிதீர்தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: + தர்ப்பயாமி । வாருணீ: + தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் + தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயாமி । (உபவீதி, பவித்ரம் காதில் வைத்துக்கொண்டு ஆசமனம் । பவித்ரம் தரித்துக் கொள்ளவும்) (ஆசார்யன் - முகாந்தம் செய்து) (மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக்கொணடு) (ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) அக்னயே - காண்டரிஷயே-ஸ்வாஹா । அக்னயே காண்டரிஷயே - இ + ம । அக்னேநய் - ஶுபதா - ராயே + விதேம- ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ +ம । ப்ரவ்ஶ்ஶுக்ராய + ஜிகாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அச்சா கிர: - மத்ய: + மானுஷாணாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அக்னேத்வம் - அஸ்மத் + யஜத்ர - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அக்னே த்வம் - பாரய + ஶம்யோ: - ஸ்வாஹா । அக்னயே- இ + ம । ப்ரகாரவ: - மனஶா+க்ருதாசீ: - ஸ்வாஹா । அக்னயே- இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: ஸ்வாஹா । ஸாகும்ஹிதீப்ய: + இ +ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ +ம ।

வாருணீப்ய: + ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய: + இ + ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்மணே - ஸ்வயம்புவே - இ +ம । ஸத்ஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இ + ம । (மாணவன் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: ஆக்னேயம் - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி - தச்சகேயம் - தன்மே - ராத்யதாம் । வாயோ - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । வ்ரதானாம் - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । ஆசார்யன், ஜயாதி முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து அப்யுதய ஸ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம் செய்து, அக்னி உபஸ்தானம் செய்து ஆசீர்வாதம் செய்யவும் ।

ஆக்னேய வ்ரத உபக்ரமம் முற்றிற்று

****

आग्नेय व्रत उत्सर्जनं

ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य । ..... नक्षत्रे + माणवकस्य - आग्नेय व्रत - उत्सर्जन कर्म - कर्तुं - योग्यता + अनुगृहाण । प्र - योग्यता + स्तु । आचार्यः + शिष्यश्च शुक्लां + शुभतिथौ । (आचार्यः) ...... नक्षत्रे .... राशौ जातं .... शर्माणं - इमं- मम - माणवकं - आग्नेय व्रत - उत्सर्जनं - चारयिष्ये । (शिष्यः) ..... नक्षत्रे ..... राशौ - जातः ..... शर्मा - अहं - आग्नेय व्रत - उत्सर्जनं - चरिष्यामि । (शिष्यः) वपनं, स्नानं, तर्पणं । अग्निं काणड ऋषिं तर्पयामि इत्यादि सदसस्पत्यन्तं । (आचार्यः) अग्नेरुपसमाधानादि मुखान्तं कृत्वा । शिष्यः अन्वारब्धे आचार्यः जुहोति । अग्नये - काण्ड ऋषये - स्वाहा । अग्नये - काण्ड ऋषये - इ +म । अग्ने नय + विधेम - स्वाहा । अग्नये-

इ+म । प्रवॅश्शुक्रायॅ + जिगॉति – स्वाहा । अग्नये + इ+म । अच्छा गिरॅः + मानॅुषाणां – स्वाहा । अग्नये – इ + म । अग्नेत्वं – अस्मत् + यजत्र – स्वाहा । अग्नये – इ+म । अग्ने – त्वं पारॅय +शंयोः – स्वाहा । अग्नये – इ + म । प्रकॉरवः – मनना +घृताचीः – स्वाहा । अग्नये – इ +म । (साँहितीभ्यः देवताभ्यः इत्यादि सदसस्पतिं इत्यन्ताः आज्याहुतीः हुत्वा माणवकः पूर्ववत् उपतिष्ठते) अग्ने व्रतपते – काण्डऋषिभ्यॅः – आग्नेयं – व्रतं – अचारिषं – तदॅशकं – तन्मॅराधि । वायोॅव्रतपते + तन्मॅराधि । आदिॅत्य व्रतपते + तन्मॅराधि । व्रतानां – व्रतपते + तन्मे राधि । जयादि प्रति पद्यते परिषेचनान्तं । अभ्युदयं पुण्याहं च कृत्वा । अग्निमुपस्थाय आशीर्वादं कुर्यात् ।

।। आग्नेय व्रत उत्सर्जनं समाप्तम् ।।

****

ஆக்னேய வ்ரத உத்ஸர்ஜனம்

ஓம் நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய ..... நக்ஷத்ரே + மாணவகஸ்ய - ஆக்னேய வ்ரத - உத்ஸர்ஜன - கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா + ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து । (ஆசார்யனும் மாணவனும்):- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । (ஆசார்யன்) .... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதம் - ஶர்மாணம் - இமம் - மம -மாணவகம்- ஆக்னேய - வ்ரத - உத்ஸர்ஜனம் சாரயிஷ்யே (அப+ஶ்ய) (மாணவன்) ..... நக்ஷத்ரே - - ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா - அஹம் - ஆக்னேய - வ்ரத - உத்ஸர்ஜனம் - சரிஷ்யாமி । (அப+ஶ்ய) வபனம், ஸ்நானம் । (பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு) அக்னிம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி ।

ஸாகும்ஹிதீ: + தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: + தர்ப்பயாமி । வாருணீ: + தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் + தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயாமி । (உபவீதி, பவித்ரம் காதில் வைத்துக்கொண்டு ஆசமனம் । (பவித்ரம் போட்டுக் கொள்ளவும்) (ஆசார்யன்) அக்னி முகாந்தம் செய்து மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக்கொணடு) (ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) அக்னயே - காண்டரிஷயே-ஸ்வாஹா । அக்னயே காண்டரிஷயே - இ + ம । அக்னேநய + விதேம-ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ +ம । ப்ரவஸ்ஶுக்ராய + ஜிகாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அச்சா கிர: - மதய: + மானுஷாணாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அக்னேத்வம் - அஸ்மத் + யஜத்ர - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அக்னே த்வம் - பாரய + ஶம்யோ: - ஸ்வாஹா । அக்னயே- இ + ம । ப்ரகாரவ: - மனனா + க்ருதாசீ :- ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । ஸாகும்ஹிதீப்ய: + இ + ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ + ம । வாருணீப்ய: + ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய: + இ + ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - இ + ம । ஸதஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே இ + ம । (மாணவன் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஆக்னேயம் -- வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகம் - தன்மே - ராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + தன்மேராதி । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + தன்மேராதி । வ்ரதான்ாம் - வ்ரதபதே + தன்மேராதி । (ஆசார்யன், ஜயாதி முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து, அப்யுதயம், புண்யாஹம் செய்து, அக்னி உபஸ்தானம் செய்து ஆஶீர்வாதம் ।

ஆக்னேய வ்ரத உத்ஸர்ஜனம் முற்றிற்று

****

वैश्वदेव व्रत उपक्रमः

ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य । .... नक्षत्रे ...राशौ जातस्य ..... शर्मणः– अस्य – मम – माणवकस्य – वैश्वदेव व्रत – उपक्रम – कर्म कर्तुं – योग्यता + अनुगृहाण । (प्र–योग्यता सिद्धिरस्तु) आचार्यः शिष्यश्च – शुक्लां + शुभतिथौ (आचार्यः) ... नक्षत्रे +माणवकं वैश्वदेव व्रतं – चारयिष्ये । (शिष्यः) .... नक्षत्रे + अहं – वैश्वदेव व्रतं चरिष्यामि । (शिष्यः) वपनं । स्नानं । निवीतीभूत्वा । विश्वान् देवान् – काण्ड ऋषीँस्तर्पयामि । साँहितीर्देवताः – उपनिषदः – तर्पयामि इत्यादि सदसस्पत्यन्तं । अग्नेरुपसमाधानादि मुखान्ते, अन्वारब्धे जुहोति । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – काण्ड ऋषिभ्यः – स्वाहा । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – काण्ड ऋषिभ्यः – इ+म । आनो विश्वे – अस्क्रॅमन्तु – देवाः + विथुरं – नशवँः – स्वाहा । विश्वेभ्यः देवेभ्यः – इ+म । शन्नोदेवाः – विश्वदेँवाः + शन्नो अप्याः – स्वाहा । विश्वेभ्यः +इ+म । ये सँवितुः – सत्य सँवस्य + द्रविणं – चित्रमस्मे – स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ + म । अग्नेयाहि – दूत्यं + विश्वान् – स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ +म । द्यौःपितः – पृथिवि + बहुलं – वियँन्त – स्वाहा । विश्वेभ्यः +इ+म । विश्वेदेवाः + मादुयध्वं – स्वाहा । विश्वेभ्यः +इ + म । साँहितीभ्यः-देवताभ्यः इत्यादि सदसस्पतिं इत्यन्ताः आज्याहुतीः हुत्वा । माणवकः पूर्ववत् उपतिष्ठते । अग्ने व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः – वैश्वदेवं – व्रतं – चरिष्यामि – तच्छँकेयं – तन्मे – राध्यतां । वायोव्रतपते + राध्यतां । आदित्य व्रतपते + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते + राध्यतां । जयादि प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा । प्रणीता मोक्षणं । ब्रह्मोद्वासनं च कृत्वा । अभ्युदयं पुण्याहं च कृत्वा । अग्निमुपस्थाय । आशीर्वादं कुर्यात् ।

।। वैश्वदेव व्रत उपक्रमः समाप्तः ।।

*****

வைஶ்வதேவ வ்ரத உபக்ரமம்

ஓம் நமஸ் ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய ..... நக்ஷத்ரே ---- ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய மம - மாணவகஸ்ய - வைஶ்வதேவ - வ்ரத - உபக்ரம - கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண । (ஆசார்யனும் மாணவனும்):- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । (ஆசார்யன்) .... நக்ஷத்ரே...... ராஶௌ - ஜாதம் - ஶர்மாணம் - இமம் - மம - மாணவகம் - வைஶ்வதேவ - வ்ரதம் - சாரயிஷ்யே (அப + ஶ்ய) (மாணவன்) :- ..... நக்ஷத்ரே - - ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா - அஹம் - வைஶ்வதேவ - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி । (அப + ஶ்ய) (மாணவன்) வபனம் । ஸ்நானம் । (பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு) விஶ்வான் - தேவான் - காண்டரிஷீன் - தர்ப்பயாமி । ஸாகும்ஹிதீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: + தர்ப்பயாமி । வாருணீ: + தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் + தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயாமி । (உபவீதி) (பவித்ரத்தை காதில் வைத்துக்கொண்டு) (ஆசமனம்) (பவித்ரம் தரித்துக் கொள்ளவும்) (ஆசார்யன் - அக்னி முகாந்தம் செய்து, மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக் கொண்டு) (ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - காண்டரிஷிப்ய: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - காண்டரிஷிப்ய: - இ + ம । ஆநோ விஶ்வே -அஸ்க்ராகமந்து - தேவா: + விதுரம் - நஶ்வ: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । ஶன்னோதேவா: - விஶ்வதேவா: + ஶன்னோ அப்யா: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - இ + ம । யேஸ்விது: - ஸத்ய ஸ்வஸ்ய + த்ரவிணம் - சித்ரமஸ்மே - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - இ + ம । அக்னேயாஹி - தூத்யம் + விஶ்வான் - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - இ + ம । த்யௌ: பித: - ப்ருதிவி + பஹுலம் - வியந்த - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - இ + ம ।

விஶ்வே̆தேவா: – ச்ருணுதேமம் + மாதயத்வம் - ஸ்வாஹா। விஶ்வேப்ய: - இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா। ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - இ + ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ + ம । வாருணீப்ய: + ஸ்வாஹா। வாருணீப்ய + இ + ம । ப்ரம்ஹணே + ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே + இ + ம । ஸத்ஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இ + ம । (மாணவன் முன்போல் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - வைஶ்வதேவம் - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி - தச்சேகயம் - தன்மே - ராத்யதாம் । வாயோ - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । வ்ரதானாம் - வ்ரதபதே + ராத்யதாம் । (ஆசார்யன்) ஜயாதி முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து அப்யுதய ஶ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம், அக்னி உபஸ்தானம் செய்து ஆஶீர்வாதம் செய்யவும் ।

வைஶ்வதேவ வ்ரத உபக்ரமம் முற்றிற்று

****

वैश्व देव व्रत उत्सर्जनम्

ओं नमस्सदँसे + स्वीकृत्य नक्षत्रे + माणवकस्य – वैश्वदेव व्रत – उत्सर्जन कर्म – कर्तुं – योग्यता + अनुगृहाण । प्र – योग्यता + स्तु आचार्यः माणवकश्च शुक्लां + शुभतिथौ । (आचार्यः) नक्षत्रे ..... राशौ जातं – शर्माणं – इमं – मम – माणवकं – वैश्वदेव व्रत – उत्सर्जनं चारयिष्ये । (शिष्यः) .... नक्षत्रे .... राशौजातः – शर्मा अहं – वैस्वदेव व्रत – उत्सर्जनं – चरिष्यामि । (शिष्यः) वपनं । स्नानं । तर्पणं । विश्वान् देवान् – काण्ड ऋषीन् – तर्पयामि इत्यादि सदसस्पत्यन्तं ।

(आचार्यः) अग्नेरुपसमाधानादि मुखान्तं कृत्वा । शिष्यः अन्वारब्धे आचार्यः जुहोति । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – काण्ड ऋषिभ्यः – स्वाहा । विश्वेभ्यः - देवेभ्यः – काण्ड ऋषिभ्यः – इ + म । आनोविश्वे + विथुरं – नशवः - स्वाहा । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः + इ + म । शन्नो देवाः + अप्याः – स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ +म । ये सवितुः + चित्रमस्मे – स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ +म । अग्नेयाहि + विश्वान् – स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ +म । द्यौः पितः + वियन्त – स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ +म । विश्वेदेवाः + मादयध्वं –स्वाहा । विश्वेभ्यः + इ +म । साँहितीभ्यः-देवताभ्यः इत्यादि सदसस्पत्यन्तं हुत्वा । (माणवकः) पूर्ववत् उपतिष्ठते । अग्ने व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः– वैश्वदेवं – व्रतं – अचारिषं – तदशकं – तन्मेराधि । वायो व्रतपते + तन्मेराधि । आदित्यव्रतपते + तन्मे राधि । व्रतानां – व्रतपते + तन्मेराधि । (आचार्यः) जयादि प्रतिपद्यते । परिषेचनान्तं कृत्वा । अभ्युदयं पुण्याहवाचनं च कृत्वा । अग्निमुपस्थाय । आशीर्वादादिकं कुर्यात् ।

।। वैश्वदेव व्रत उत्सर्जनं समाप्तम् ।।

****

வைய்ஶ்வதேவ வ்ரத உத்ஸர்ஜனம்

ஓம் நமஸ் ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய ..... நக்ஷத்ரே ---- ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - அஸ்ய மம - மாணவகஸ்ய - வைய்ஶ்வதேவ - வ்ரத - உத்ஸர்ஜன - கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா- ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா-ஸித்திரஸ்து । (ஆசார்யனும் மாணவனும்):- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । (ஆசார்யன்) .... நக்ஷத்ரே...... ராஶௌ - ஜாதம் - ஶர்மாணம் -. இமம் - மம - மாணவகம் - வைய்ஶ்வதேவ - வ்ரத உத்ஸர்ஜனம் - சாரயிஷ்யே (அப+ஶ்ய

(மாணவன்) :- ..... நக்ஷத்ரே - - ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா - அஹம் - வைஶ்வதேவ - வ்ரத உத்ஸர்ஜனம் - சரிஷ்யாமி । (அப+ஶ்ய) வபனம் । ஸ்நானம் । (பூணூல் மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு) (தர்ப்பணம்) விஶ்வான் - தேவான் - காண்டரிஷீன் - தர்ப்பயாமி । ஸாகும்ஹிதீ: தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ:+தர்ப்பயாமி । வாருணீ: +தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம்- ஸ்வயம்புவம் - தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் —தர்ப்பயாமி । (உபவீதி) (பவித்ரத்தை காதில் வைத்துக்கொண்டு) (ஆசமனம்) (பவித்ரம் தரித்துக் கொண்டு) (ஆசார்யன்) அக்னி முகாந்தம் செய்து, மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக் கொண்டு) (ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: – காண்டரிஷிப்ய:-ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: — தேவேப்ய:– காண்டரிஷிப்ய: - இ + ம । ஆநோ விஶ்வே + நஶவ: – ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ +ம । ஶன்னோ தேவா: + அப்யா:- ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - இ + ம । யேஸவிது: +சித்ரமஸ்மே - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - இ + ம । அக்னேயாஹி + விஶ்வான் - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । த்யௌ: பித: + விய்ந்த - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । விஶ்வேதேவா: + மாதயத்வம் - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: ஸ்வாஹா । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - இ +ம । யாக்ஞிகீப்ய: + ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: + இ+ம । வாருணீப்ய:+ ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய + இ + ம । ப்ரம்ஹணே – ஸ்வயம்புவே – ஸ்வாஹா । ப்ரம்மணே – ஸ்வயம்புவே – இ +ம । ஸத்ஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே — இதம் - நமம । (மாணவன் முன்போல் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - வைஶ்வதேவம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகம் - தன்மே - ராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + ராதி । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + தன்மே - ராதி । வ்ரதானாம் -

வ்ரதபதே + ராதி । (ஆசார்யன் ஜயாதி முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து, அப்யுதய ஶ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம் செய்து, அக்னி உபஸ்தானம் செய்து ஆஶீர்வாதம் செய்யவும் ।

வைஶ்வதேவ வ்ரத உத்ஸர்ஜனம் முற்றிற்று

****

॥ महा समावर्तनम् ॥

उत्तरायणे शुक्लपक्षे रोहिण्यादिषु समावर्तनम् कुर्यात् । ''वेदमधीत्य स्नास्यन् इत्युक्तं समावर्तनम् । त्रयस्नातका भवन्ति । वेदस्नातको व्रतस्नातको वेदव्रत स्नानातक'' इति सूत्रम् । ''वेदव्रतानि वा पारयन्नीत्वाह्युभयमेववा ।'' ''इत्यनेन च स्नातकस्य त्रैविध्यं दर्शितम्, तत्र वेदमात्र परिसमापकएकः । व्रतमात्र परिसमापको इति द्वितीयः । उभयपरिसमापकः तृतीयः । व्रतमात्र परिसमापकः तूर्णीं समावर्तन योग्यः । इतः पूर्वं आचार्य कृत्यम्, स्नानन्तु शिष्य कृत्यम् । किञ्च, सर्व ऋतवः विवाहस्य इति सूत्रात् । यदा दक्षिणायने विवाहः तदा समावर्तनमपि तत्रैव । अन्यथा, उदगयने समावर्तने, अनाश्रमी न तिष्ठेत । इति विरोधस्स्यादित्युक्तं सुदर्शन भाष्ये ।

अथ प्रयोगः

आचार्य-माणवकौ - (आचम्य) - (पवित्रं धृत्वा) हरिः ओम् - नमस्सदसे + हरिः ओम् । सर्वेभ्यः- ब्राह्मणेभ्यः नमः । (नमस्कृत्य) अशेषे + स्वीकृत्य । ...... नक्षत्रे ..... राशौ जातस्य ..... शर्मणः - अस्य मम - माणवकस्य - करिष्यमाण - स्नानोद्वाह - कर्माङ्गं -

अङ्कुरार्पणकर्म – प्रतिसरबन्ध–कर्मच – कर्तुं – योग्यतासिद्धिं – अनुग्रहाण (प्रतिवचनम् – योग्यता सिद्धिरस्तु) शुक्लां + शान्तये । ओंभूः + भूर्भुवस्सुवरोम् । ममोपात्त +प्रीत्यर्थं – तदेवलग्नं +स्मरामि । करिष्यमाणस्य + महागणपति पूजां – करिष्ये । (अप उपस्पृश्य) (महागणपति पूजां कृत्वा) दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः) (पत्न्यासह) शुक्लां + शुभतिथौ ...... नक्षत्रे .... राशौ जातस्य ..... शर्मणः – अस्य मम – माणकस्य – करिष्यमाण – स्नानोद्वाह – कर्माङ्गं अङ्कुरार्पण – कर्म – प्रतिसरबन्ध – कर्म च करिष्ये । पञ्चपालिका शुध्यर्थं – स्वस्ति पुण्याहवाचनं च – करिष्ये ।। दर्भौ उत्तरतो निरस्य) (अप +श्य) (पत्न्या दर्भान् उत्तरतो निरस्य) (अप + श्य) (महागणपतिं उद्वास्य) पुण्याहं, अंकुरं प्रतिसरञ्च कृत्वा (माणवकः स्नान संकल्पं स्वयमेव कुर्यात् । (न आचार्यः) (माणवकः) दर्भयोराशीनः – दर्भौ धारयमाणः) शुक्लां +शुभतिथौ ...... नक्षत्रे ...... राशौ – जातः ..... शर्मा अहं स्नास्यामि ।। (उत्तरतः दर्भौ निरस्य) (अप उपस्पृश्य) (माणवकः महासमावर्तने अंकुर प्रतिसर कर्मणि स्वयमेव वा कुर्यात्) प्रयोगः (आचम्य) (पवित्रं धृत्वा) हुरिः ओम् । नमस्सदॅसे + हरॅिः ओम् । सर्वेभ्यः ब्राह्मणेभ्यः – नमः । (नमस्कृत्य) .... नक्षत्रे ... राशौ – जातस्य .... शर्मणः – मम – करिष्यमाण – स्नानो द्वाह कर्मांगं – अङ्कुरार्पण कर्म – प्रतिसरबन्ध कर्म च – कर्तुं – योग्यता सिद्धिं – अनुग्रहाण । (प्रतिवचनम्) (योग्यता सिद्धिरस्तु) शुक्लां +शान्तये । ओंभूः + भूर्भुवस्सुवरोम् । ममोपात्त + प्रीत्यर्थं । तदेवलग्नं + स्मरामि । करिष्यमाणस्य – कर्मणः – अविघ्नेन – परिसमाप्त्यर्थं – आदौ– महागणपति पूजां – करिष्ये । (अपउपस्पृश्य) (महागणपति पूजां कृत्वा)

(दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः) शुक्लां + शान्तये । ओं भूः + प्रीत्यर्थं – शुभे शोभने + शुभतिथौ .... नक्षत्रे .... राशौ – जातस्य ..... शर्मणः – मम – करिष्यमाण – स्नाननोद्वाह – कर्माङ्गं – अंकुरार्पण – कर्म करिष्ये । तदंगं – पञ्च पालिका – शुध्यर्थं – स्वस्ति – पुण्याहवाचनं च करिष्ये । (उत्तरतः दर्भान् निरस्य । अपउप स्पृश्य) (महागणपतिं उद्वास्य) (पुण्याहवाचनं अङ्कुरार्पणम् च कृत्वा) (प्रतिसर कर्म च कृत्वा) ओं नमस्सदॅसे – स्वीकृत्य । ... नक्षत्रे ... राशौ – जातः – शर्मा – अहं – समावर्तन कर्म – (स्नानकर्म) कर्तुं – योग्यता + गृहाण । (प्र–योग्यता + तु) (दर्भयोरासीनः । दर्भौ धारयामाणः) शुक्लां +शुभतिथौ ...... नक्षत्रे .... राशौ जातः ..... शर्मा – अहं – स्नास्यामि (स्नास्ये) (ग्रह प्रीतिं कृत्वा) (सू– ''वेदमधीत्य स्नास्यन् प्रागुदयात् व्रजं प्रविश्य अन्तर्लोम्ना चर्मणा द्वारमपिधायास्ते'' ।(सू –नैनमेतदहरादित्योऽभितपेत् ।'' मध्यन्दिने अग्नेरुपसमाधानादि आज्य भागान्ते पालाशीं समिधं इमंस्तोममिति आधाय।)'' (यत्र क्वचेति विधिनोल्लिख्य) पात्रसादनकाले शीतोष्णाम्बु क्षुरकट कुश शकृत् यव छत्र उपानद्वय वैणवदण्डान्तरायोत्तरीय कुण्डलद्वय सूत्रप्रोत सौवर्णमणि बादरबीज स्रजस्सुगन्धमादर्शमञ्जनं माषादि स्नानचूर्णम् ओदुम्बरं दन्तकाष्ठं पालाशीं समिधश्च युगपत्सादयित्वा।) (''सूत्रेवस्त्रेमणियुगसमित् स्रक्सुगन्ध प्रवर्तौ शीतोष्णाम्बु क्षुरकटयवच्छत्र दण्डाञ्जनानि । दर्शोपान द्वय कुश शकृत्स्नानचूर्णोदपात्रं स्नास्यन् युञ्ज्यात्सकृदिह नरः काष्ठमौदुम्बरञ्च ।'') (उल्लिख्य, अवोक्ष्य, नैर्ऋत्यां निरस्य, अपउपस्पृश्य, भूर्भुवस्सुवरों इति अग्निं प्रतिष्ठाप्य, धमन्या अग्निं प्रज्वाल्य, प्राक्तोयं निधाय, परिस्तीर्य पुरस्तात्, दक्षिणतः, पश्चात् , उत्तरतः, प्रणीतोत्तरासनम्, पात्रोत्तरासनम्,

पश्चात्पात्रसादनम्, पात्रसादनकाले दर्वीं आज्यस्थालीं प्रोक्षणीं प्रणीतां इध्मश्च उपर्युक्त प्रकारेण च सादयित्वा) । पवित्र करणादि आज्य भागान्तं कृत्वा पालाशीं समिधमाधाय – (मन्त्रः) इमंस्तोमं – अर्हते – जातवेदसे – रथमिव – सम्महेमा – मनीषया । भद्राहिनः – प्रमतिरस्य – सँसदि – अग्नेसख्ये – मारिषामा – वयन्तव । (इति समिधं आधाय) (नस्वाहाकारः) (अग्नयेजातवेदसे – इदं नमम) (सू) (''अपरेणाग्निं कट एरकायां वोपविश्य, त्र्यायुषमिति क्षुरमभिमन्त्र्य '' ।)

त्र्यायुषं – जमदग्नेः – कश्यपस्य – त्र्यायुषम् । यद्देवानां – त्र्यायुषं – तन्मे अस्तु – त्र्यायुषम् । (सू शिवोनामासीति यजुषा वप्त्रे प्रदाय) शिवोनामासि – स्वधितिस्ते – पिता – नमस्ते – अस्तु – मा मा हिँसीः । कस्मैचित् ब्राह्मणाय क्षुरंप्रदाय । (सू) (''उष्णेनवायविति यजुषापां संसर्जनाद्याकेशनिधानात्समानम् ।'') (अथ वप्ता उष्णेन वायवित्यादि दिग्वपनं कुर्यात्) (''केशनिधानान्तं उपनयनवत् '') (सू) (उष्णेनवायविति यजुषा अपस्संसृज्य, उष्णाश्शीतस्वानीय ।'') (वप्ता) उष्णेन वायो – उदकेनेहि – अदितिः – केशान् – वपतु । (सू) (''आप उन्दन्त्विति शिर उनत्ति ।'') आप उन्दन्तु – जीवसे – दीर्घायुत्वाय – वर्चसे – ज्योक्च – सूर्यं – दृशे । (सू) (''त्रीँस्त्रीन्दर्भान् अन्तर्धाय येनावपदिति चतसृभिः प्रतिमन्त्रं प्रतिदिशं प्रवपति ।'') (पुरस्तात्) येनावपत् – सविता – क्षुरेण – सोमस्य – राज्ञः – वरुणस्य – विद्वान् । तेन ब्राह्मणः – वपतेदं – अस्या युष्मान् – जरदष्टिः – यथासत् – अयम् – नारायणशर्मा । (क्षुरेणंछित्वा, अप उपस्पृश्य) (सू) (वपन्तं यत्क्षुरेणेत्यनुमन्त्रयते ।'') (दक्षिणतो माता ब्रह्मचारि वा) यत्क्षुरेण – मर्चयता – सुपेशसा – वप्त्रा – वपसि – केशान् । शुन्धि शिरः – मास्यायुः – प्रमोषीः । (क्षुरेण

छित्वा – अप उप स्पृश्य) (दक्षिणतः) येनपूषा – बृहस्पतेः – अग्नेः – इन्द्रस्य च – आयुषे – अवपत् । तेन-अस्यायुषे – वप – सौश्लोक्याय – स्वस्तये । (क्षुरेण छित्वा – अप उपस्पृश्य) (पश्चात्) येन भूयः – चराति – अयं – ज्योक्च – पश्याति – सूर्यम् । तेन-अस्यायुषे – वप – सौश्लोक्याय – स्वस्तये । (क्षुरेण छित्वा – अप उपस्पृश्य) (उत्तरतः) येनपूषा – बृहस्पतेः – अग्नेः – इन्द्रस्य च-आयुषे – अवपत् । तेनते – वपामि – नारायणशर्मन् – आयुषा – वर्चसा – यथाज्योक् – सुमनाः – असाः । (क्षुरेण छित्वा अपउपस्पृश्य) (सू) (आनडुहे शकृत्पिण्डे यवान्निधाय तस्मिन् केशानुपयम्य उप्त्वाय केशानिति उदुंबरमूले दर्भस्तम्वे वा निदधाति ।") उप्त्वाय – केशान् – वरुणस्य – राज्ञः – बृहस्पतिः – सविता – सोमः – अग्निः । तेभ्यः –निधानं – बहुधा – अन्व विन्दन् – अन्तरा – द्यावापृथिवी – अपस्सुवः । (सू)("क्षुरं प्रक्षाळ्य निदधाति । तेन त्र्यहं कर्म निवृत्तिः ।") ततः माणवकः सर्वाङ्गक्षौरं कृत्वा, त्रयोदशवारं निमज्य, विधिवत्पुनस्नात्वा, द्विराचम्य) (सू)("जघनार्धे व्रजस्योपविश्य, विस्रस्य मेखलां ब्रह्मचारिणे प्रयच्छति । तां स इदमहमिति यजुषा उदुम्बरमूले दर्भस्तम्बे वोपगूहति ।") (ब्रह्मचारी) – इदमहं – नारायण शर्मणः काश्यप गोत्रस्य पाप्मानं – अपगूहामि – उत्तरस्य – द्विषद्भ्यः । (अथ दण्डाजिने अप्सु प्रास्येत्)(सू) ("एवं विहिताभिरेवाद्भिः आपोहिष्ठेति षड्भिस्स्नात्वा ।") (शीतोष्ण मिश्रिताभिरद्भिः आपोहिष्ठेति तिसृभिः हिरण्यवर्णा इति संहिता पाठेन तिसृभिश्चस्नात्वा) आपोहिष्ठा – मयोभुवः – तान ऊर्जे – दधातन । महेरणाय – चक्षसे । योवः – शिवतमः – रसः । तस्य – भाजयत – इहनः । उशतीरिव – मातरः । तस्मै – अरङ्गमामवः – यस्य – क्षयाय – जिन्वथ । आपः – जनयथाचनः । हिरण्यवर्णाः – शुचयः – पावकाः – यासु – जातः – कश्यपः – यासु

- इन्द्रः । अग्निं - याः - गर्भं - दधिरे - विरूपाः - तान आपः - शं - स्योनाः - भवन्तु । यासां - राजा - वरुणः - याति - मध्ये - सत्यानृते - अवपश्यन्न् - जनानाम् । मधुश्चुतः - शुचयः - याः - पावकाः - तान् आपः - शं - स्योनाः - भवन्तु । यासां - देवाः - दिवि - कृण्वन्ति - भक्षं - या अन्तरिक्षे - बहुधा - भवन्ति । याः पृथिवीं - पयसा - उन्दन्ति - शुक्राः - तान आपः - शं - स्योनाः - भवन्तु ।।

(सू) ("अन्नाद्यायेत्यौदुम्बरेण दंतो धावते ।")अन्नाद्याय -व्यूहध्वं- दीर्घायुः - अहं - अन्नादः भूयासम् । सोमोराजा - यं - (अयं इति पाठ भेदः) -आगमत् - स मेमुखं - प्रवेक्ष्यति - भगेन - सह वर्चसा । (इति औदुम्बर काष्ठेन दन्त धावनं कृत्वा) (सू)("स्नानीयोच्छादितस्नातः ।") माषामलकपिष्टादिभिरुद्वर्तित देह स्नात्वा, द्विराचम्य ।) (सू) ("सोमस्य तनूरसीती यजुषा अहतमन्तरंवासः परिधाय") सोमस्य - तनूः - असि - तनुवं - मे - पाहि । स्वा मा - तनूः - आविश । (द्विराचम्य) (उपवीत द्वयं विधिवत् कृत्वा)(सू) ("सार्व सुरभिणा चन्दन नमो ग्रहायेति तिसृभिः मन्त्रैः देवाताभ्यः प्रदाय ।") नमो ग्रहाय च - अभिग्रहायच - नमः शाकजञ्जपाभ्यां - नमः - ताभ्यः - देवताभ्यः - याः - अभिग्राहिणीः । (सू) "अप्सरस्वित्यनुलिप्य"।) अप्सरस्सु - योगन्धः - गन्धर्वेषु च - यद्यशः। दैवः - यो मानुषः - गन्धः- स मा गन्धः - सुरभिः - जुषताम् । (मुखमग्रे ब्राह्मणोनुलिम्पेत्) (सू) ("मणिँसौवर्णँसोपधानँ सूत्रोतमियमोषध इत्युदपात्रे त्रिः प्रदक्षिणं परिप्लाव्य") इयं - ओषधे - (ओषधि इति भाष्य सम्मत पाठ भेदः) त्रायमाणा - सहमाना - सहस्वती । सामा - हिरण्यवर्चसं - ब्रह्मवर्चसिनं - (ब्रह्मवर्चसनिं इति केचित्) माकरोतु ।। (सू) ("अपाशोऽसीति ग्रीवास्वाबध्य ।) अपाशः - असि

– उरः – मे – मा सँशारीः-शिवोमा – उपतिष्ठस्व – दीर्घायुत्वाय – शतशारदाय । शतं शरद्भ्यः – आयुषे – वर्चसे – जीवात्वै – पुण्याय ।। (सू) ("एवमेव बादरंमणिं मन्त्रवर्जं सव्ये पाणावाबध्य ।") (पूर्ववत् उदपात्रे परिप्लाव्य सव्ये हस्ते बध्वा । (सू) "अहमुत्तरं वासः रेवतीस्त्वेति समानम्" स्वयमेव । रेवतीस्त्वेति द्वाभ्यां उत्तरीयमभिमन्त्र्य या अकृन्तन्निति तिसृभिः यज्ञोपवीतवत् प्राग्दशमुत्तरीयं कृत्वा परीदंवास इति आत्मानमभि मन्त्रयते")

रेवती स्त्वा – व्यक्षणन्न् – कृत्तिकाश्च – अकृन्तँस्त्वा । धियो वयन् – अवग्नाः – अवृञ्जन्न् – सहस्रं – अन्तान् – अभितः – अयच्छन् । देवीः – देवाय – परिधी – सवित्रे । महत्तत् – आसां – अभवत् – महित्वनम् । या अकृन्तन् – अवयन् – या अतन्वत – याश्चे – देवीः – अन्तान् – अभितः – अददन्त । तास्त्वा – देवीः – जरसे – संव्ययन्तु – आयुष्मान् – इदं – परिधत्स्व – वासः । परिधत्त – धत्त – वाससा – एनं – शतायुषं – कृणुत – दीर्घमायुः । बृहस्पतिः – प्रायच्छत् – वासः – एतत् – सोमाय – राज्ञे – परिधातवाउ । जरां – गच्छासि – परिधत्स्व – वासः – भवाकृष्टीनां – अभिशस्ति पावा । शतञ्चजीव – शरदः – सुवर्चाः – रायश्च – पोषं – उप – संव्ययस्व । परीदं – वासः – अधिधाः – स्वस्तये – अभूरापीनां – अभिशस्तिपावा । शतञ्चजीव – शरदः – पुरूचीः – वसूनि – चार्यः – विभजासि – जीवन्न् ।

(सू) ("तस्य दशायां प्रवर्तौ प्रबध्य दर्व्यामाधाय आज्येनाभ्यानायन् आयुष्यं वर्चस्यमिति प्रतिमन्त्रं अष्टावाहुतीर्हुत्वा ।") ("उत्तरीयस्य दशायां प्रवर्तौ कुण्डले सौवर्णे प्रबध्य तावुपायेन दर्व्या अग्रे स्थापयित्वा सव्येन

हस्तेन स्थापितयोः प्रवर्तयोरुपरि आज्यमानीयतैनैव आज्येन जुहुयात् ।") आयुष्यं – वर्चस्यं –सुवीर्यं – रायस्पोषं – औद्भिद्यम् । इदं-हिरण्यं – जैत्र्याय – आविशतात् – (आविशतान् – इति केचित्)मां स्वाहा । (हिरण्याय इदं नमम)

उच्चेर्वादि – पृतनाजि – सत्रासाहं – धनञ्जयम् । सर्वाः – समृद्धिः – ऋद्धयः – हिरण्ये – अस्मिन् – समाहिताः – स्वाहा । (हिरण्याय इदं नमम) शुनमहं – हिरण्यस्यपितुरिव – नाम – अग्रभैषम् । तंमा – हिरण्यवर्चसं – पूरुषु – प्रियं – कुरु – स्वाहा । (हिरण्याय इदं नमम)

प्रियं मा – देवेषु – कुरु – प्रियं मा – ब्रह्मणे – कुरु । प्रियं – विश्येषु – शूद्रेषु, – प्रियं – राजसु – माकुरु – स्वाहा । (हिरण्याय इदं नमम)

या तिरश्ची – निपद्यसे – अहं – विधरणी – इति । तां त्वा – घृतस्य – धारया – यजे – सँराधनीं – अहं – स्वाहा । सँराधन्यै इदं नमम)

सँराधन्यै – देव्यै – स्वाहा । सँराधन्यै देव्यै इदं नमम) प्रसाधन्यै देव्यै स्वाहा । प्रसाधन्यै देव्यै – इदं – नमम । सम्राजश्च – विराजश्च – अभिश्रीः – या च नः, गृहे । लक्ष्मीः – राष्ट्रस्य – या मुखे – तया मा – स सृँजामसि–स्वाहा । (श्रियैलक्ष्म्यै च इदं नमम) अथ प्रवर्तौ दर्व्याग्रतोपनीय) (सू) "जयादि प्रति पद्यते") शम्या अपोह्य") ("परिषेचनान्तं कृत्वा) (आयुष्यं वर्चस्यमिति एताभिरेव दक्षिणे कर्ण आबध्नीत) (एताभिरेव सव्ये कर्ण आबध्नीत) आयुष्यं – वर्चस्यं +

आविशतान् – मां । उच्चैर्वादि – पृतनाजि + समाहिताः । शुनमहं - हिरण्यस्य +प्रियंकुरु । प्रियं मा – देवेषु + राजसु – मा कुरु । यातिरश्ची – निपद्यसेऽहं – विधरणी – इति । तांत्वा – घृतस्य - धारया – यजे – सँराधनीं – अहम् – स्वाहा । सँराधन्यै देव्यै स्वाहा । प्रसाधन्यै देव्यै स्वाहा । सम्राजश्च – विराजश्च – अभिश्रीः-याचनः - गृहे । लक्ष्मीः – राष्ट्रस्य – या मुखे – तया मा – सँसृजामसि ।। (सू) ("शुभिके शिर इति स्रजश्शिरसि यामाहरदिति वा । शुभिके – शिर आरोह – शोभयन्ती – मुखंमम । मुखँहि – मम – शोभय – भूयाँसञ्च – भगं कुरु । (अथवा) यामाहरत् – जमदग्निः – श्रद्धायै – कामायान्यै । इमां – तां – अपिनह्ये – अहं – भगेन – सहवर्चसा । (यामाहरदित्येषाविकल्पार्था एकमन्त्राणि कर्माणि अवशिष्टाविकल्पार्था इति परिभाषा न्यायात् । यत्तु, कैश्चित् पण्डितं मन्यैः । यामाहरज्जमदग्निः, मयिपर्वत पूरुषमितिच मन्त्रौ द्वावपि समुच्चयेन लिखितौ , भाष्याज्ञानमूलकम् । तत्, भाष्ये तयोर्विकल्पार्थतया उक्तत्वेन एकानुष्ठाने अन्यमन्त्रस्य प्राप्त्यभावात्, समुच्चयपक्षस्य दूषितत्वाच्च।)

(सू)("यदाञ्जनमित्यञ्जनं मयिपर्वतपूरुषमिति वा ।") यदाञ्जनं – त्रैककुदं – जातं – हिमवतः – उपरि । तेन – वामाञ्जे – तेजसे - वर्चसे – भगायच ।

(त्रिककुत्पर्वतजाताञ्जनेन युगपदक्ष्णोरञ्जनं कर्तव्यम् । (मयि पर्वतेति वा विकल्पः) मयिपर्वत – पूरुषम् । मयिपर्वत – वर्चसम् । मयिपर्वत – भेषजम् । मयिपर्वत – आयुषम् । (सू) ("यन्मे वर्च इति आदर्शावेक्षणम् ।") यन्मे – वर्चः – परागतं – आत्मानं – उपतिष्ठति ।

(उपतिष्ठतु इति केचित्) इदं तत् – पुनराददे – दीर्घायुत्वाय – वर्चसे। (सू) ("प्रतिष्ठेस्थ इत्युपानहौ।") प्रतिष्ठेस्थः – देवतानां – मा – मासन्तापम्।

(सू)("प्रजापतेश्शरणमसीतिछत्रं"।)(तूष्णीं छत्रमादाय) प्रजापतेः – शरणमसि – ब्रह्मणः – छदिः – विश्वजनस्य – छाया – असि– सर्वतः –मा पाहि।(इति छत्रेण आत्मानं अभिच्छादयति) (सू) ("देवस्यत्वेति दण्डम्।") देवस्यत्वा – सवितुः – प्रसवे – अश्विनोः – बाहुभ्यां – पूष्णः – हस्ताभ्यां – आददे – द्विषतः – वधाय – इन्द्रस्य – वज्रोसि – वार्तघ्नः – शर्ममे – भव – यत्पापं – तन्निवारय।(इति वैणवंदण्डमादत्ते)

(सू) (" वाचं यच्छत्यानक्षत्रेभ्य उदितेषु नक्षत्रेषु प्राचीमुदीचीं वा दिशमुपनिष्क्रम्य।") वाङ्नियमः, प्राचीमुदीचीं वा दिशं गत्वा।) (सू) दैवीष्षडुर्वीरिति अर्धर्चेन दिश उपस्थाय "।)

दैवीष्षडुर्वीः – उरुणः – कृणोत – विश्वेदेवासः – इह वीरयध्वं ॥ माहास्महि – प्रजया – मा तनूभिः – मारधाम – द्विषते – सोम राजन् ॥

(अथ अभ्युदय श्राद्धं पुण्याहञ्च कृत्वा अग्निमुपस्थाय आशीर्वादं कुर्यात्)

॥ इति (महा) समावर्तनम् समाप्तम् ॥

॥ மஹா ஸமாவர்த்தனம் ॥

(உத்தராயணத்தில் சுக்ல பக்ஷத்தில் ரோகிணி முதலானவைகளில் ஸமாவர்த்தனம் செய்ய வேண்டும்.) உபநயனமான பிறகு குருகுல வாஸம் செய்து குருவினிட மிருந்து ஒரு வேதத்தையோ அல்லது இரண்டு வேதங் களையோ அல்லது மூன்று வேதங்களையோ அங்கங்களுடனும் அர்த்தத்துடனும் அத்யயனம் செய்து திரும்பிய பிறகு ''ஸமாவர்த்தனம்'' என்றும் ''ஸ்நானம்'' என்று சொல்லப்படுகிற ஓர் கர்மம் ஸமாவர்த்தனம். (ஸூத்ரம்) வேதங்களை அங்கங்கள், உபாங்கங்கள் இவைகளுடன் அத்யயனம் செய்து, பிறகு ''ஸ்நானம்'' என்ற கர்மாவைச் செய்யத் தொடங்கியவன் ஸூர்யன் உதிப்பதற்கு முன்னாலேயே பசுக்கள் கட்டியிருக்கும் இடத்திற்குச் சென்று உரோமங்கள் உள்புறமாக இருக்கும்படி ஒரு தோலினால் கொட்டிலின் வாயிலை மறைத்துக்கொண்டு இருக்க வேண்டும். இந்த தினத்தில் சூரியக் கிரண சம்மந்தம் இவனுக்கு ஏற்படக்கூடாது. மலமூத்திரங்களை கழிப்பதற் காகக் கூட வெளியில் செல்லாமல் அந்த இடத்திலேயே வஸிக்கவேண்டும். என்று கருத்து. அன்றைய தினத்தில் மத்யான்ஹத்தில் அக்னி பிரதிஷ்டை முதல் (ஸூ) ஆஜ்யபா கம் என்னும் கர்மம் வரை செய்துகொண்டு இமம் ஸ்தோமம் என்ற மந்திரத்தால் புரச ஸமித்தை அக்னியில் வைக்க வேண்டும்.

(ஸூ) வேதங்களை அத்யயனம் செய்தபிறகு ''ஸ்நானம்'' என்று சொல்லப்படுவது ''ஸமாவர்த்தனம்'' அது மூன்று விதம். வேதஸ்நாதக, வேத வ்ரத ஸ்நாதக, வ்ரத ஸ்நாதக என்பன ஸூத்ரம். வேத அத்யயனம் செய்யாமல் வ்ரதம் மட்டும் செய்கிறவன், ''தூஷ்ணீம் ஸமாவர்த்தனம்தான் செய்யத் தகுதியுள்ளவன். ''ஸமாவர்த்தனம்'' அல்லது '' ஸ்நான கர்மம்'' என்பது சிஷ்யன் (மாணவன்) செய்ய வேண்டிய கார்யம். இதற்கு முன்புள்ளவைகள் ஆசார்யனுடைய கார்யம்.

(ஸூ) எல்லா ருதுக்களிலும் விவாஹம் செய்யலாம் என்பது ஸூத்ரம். தக்ஷிணாயனத்தில் விவாஹம் செய்யும் பொழுது ஸமாவர்த்தனமும் அப்பொழுதே செய்ய வேண்டும். அப்படி இல்லாமல் உத்தராயணத்தில் ஸமாவர்த்தனம் செய்துவிட்டு, தக்ஷிணாயனத்தில் விவாஹம் செய்து கொள்ளலாம் என்பது கூடாது என்பது ஸுதர்சன பாஷ்யம். ஸமாவர்த்தனம் ஆன பிறகு மூன்று நாளுக்குள் விவாஹம் அல்லது ஸன்யாஸம் செய்து கொள்ளவேண்டும். ஆகையால் தக்ஷிணாயனத்தில் விவாஹம் என்றால் அப்பொழுதே ஸமாவர்த்தனம் செய்து கொள்ளவேண்டும்.

ப்ரயோகம்

ஆசார்யன், மாணவன் இருவரும் ஆசமனம் செய்து பவித்ரம் தரித்துக்கொள்ளவும்.

ஸ்நான கர்மம், விவாஹ கர்மம் இவைகளுக்கு அங்கமான அங்குர ப்ரதிஸரங்களை (அதாவது, பாலிகை தெளித்தல் ரக்ஷாபந்தனம் செய்தல் இவைகளை) மாணவன் தானேயும் செய்து கொள்ளலாம் என்பது ஸூத்ரம்) (ஆசார்யன்) ஹரி: ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ஹரி: ஓம் । ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । (நமஸ்காரம் செய்து விட்டு) அஶேஷே + ஸ்வீக்ருத்ய । .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய -கரிஷ்யமாண - ஸ்நான - உத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அங்குரார்ப்பண - ப்ரதிஸரபந்த - கர்மச - கர்த்தும் யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (ப்ரதிவசனம்) - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து ।

ஶுக்லாம் + ஶாந்தயே । ஓம்பூ: + பூர்புவஸ்ஸுவரோம் । மமோபாத்த +ப்ரீத்யர்த்தம் - ததேவ லக்னம் + ஸ்மராமி । கரிஷ்ய மாணஸ்ய - கர்மண: + மஹா கணபதி பூஜாம் கரிஷ்யே । (அப-உபஸ்ப்ருஶ்ய) (மஹாகணபதி பூஜை செய்து

விட்டு) (இரு தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக் கொண்டு, இரு தர்ப்பங்களை பவித்ரத்துடன் மோதிர விரலில் மடக்கிக்கொண்டு) பத்னியிடம் சில தர்ப்பங்களைக் கொடுத்து ஆசார்யனை தர்ப்பங்களால், தொடச்செய்து) ஶுக்லாம் ✝ ஶாந்தயே । ஓம்பூ: ✝ பூர்புவஸ்ஸுவரோம் । மமோபாத்த ✝ ப்ரீத்யர்த்தம் - ஶுபே - ஶோபனே+ஶுபதிதௌ - .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய - கரிஷ்யமாண - ஸ்நான - உத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அங்குரார்ப்பண - கர்ம - கரிஷ்யே । ததங்கம் - பஞ்சபாலிகா - ஶுத்யர்த்தம் - ஸ்வஸ்தி - புண்யாஹவாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (கையில் மடக்கிக்கொண்டிருக்கும் தர்ப்பங்களை வடபுரம் போடவும்) (அப-உபஸ்ப்ருஶ்ய)(பத்னியிடம் கொடுத்துள்ள தர்ப்பங்களை வாங்கி வடபுரத்தில் போட்டு விட்டு பத்னியின் கையில் ஒரு உத்தரணி ஜலம் விடவும்) (மகா கணபதியை யதாஸ்தானம் செய்துவிட்டு) புண்யாஹவாசனம் செய்து அங்குரார்ப்பணம் செய்யவும்) பிறகு முன்போல் ஶுக்லாம் ✝ ஶுபதிதௌ - .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய -கரிஷ்யமாண - ஸ்நான - உத்வாஹ - கர்மாங்கம் - ப்ரதிஸரபந்த - கர்ம - கரிஷ்யே । (அப - உபஸ்ப்ருஶ்ய) (கும்பத்தில் வருண பூஜை செய்து ப்ரதிஸர ஜபம் செய்து) வருண யதாஸ்தானம் செய்து ப்ரதிஸர (ஸூத்ரம்) சரடு, சரடு அணிபவன், ஆசார்யன் இவர்களை ப்ரோக்ஷணம் செய்து, த்ரயம்பகம் என்ற மந்திரத்தால் ப்ரதிஸர சரடை விபூதியினால் உருவவும். அக்னிராயுஷ்மான் என்ற மந்திரங்களால் மாணவனை அபிமந்தரணம் செய்து க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து, மாணவன் வலது கையில் ப்ரஹத்ஸாம என்ற மந்திரத்தால் ரக்ஷாபந்தனம் செய்யவும் (இது வரையில்தான் ஆசார்யனுடைய காரியம்) (இனிமேல் ''ஸ்நானகர்மம்'' (''ஸமாவர்த்தனம்'') மாணவன்தான் செய்ய வேண்டும்)

(ஆசார்ன் செய்யக்கூடாது), (அங்குரம்-ப்ரதிஸர கர்மம் இவை களையும்கூட மாணவன் (ஸ்வயமாகவே) தானாகவே செய்து கொள்ளலாம் என்பதும் ஸுதர்னாசார்யார் கருத்து)

ப்ரயோகம்

ஹரி: -ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே +ஹரி: - ஓம் (நமஸ்காரம் செய்து) ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: । அஶேஷே + ஸ்வீக்ருத்ய ..... நக்ஷத்ரே ---- ராஶௌ - ஜாதஸ்ய - ஶர்மண: - மம - கரிஷ்யமாண - ஸ்நான - உத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அங்குரார்ப்பண - கர்ம - ப்ரதிஸரபந்த - கர்மச - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ரஹாண - (ப்ரதிவசனம்) (யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து)। ஶுக்லாம் + ஶாந்தயே । ஓம்பூ: + ப்ரீத்யர்த்தம் - ததேவ லக்னம் + ஸ்மராமி । கரிஷ்யமாணஸ்ய + மஹா கணபதி பூஜாம் கரிஷ்யே । (அப - உபஸ்ப்ருஶ்ய) (மஹாகணபதி பூஜை செய்து விட்டு) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - மம - கரிஷ்யமாண - ஸ்நான - உத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அங்குரார்ப்பண - கர்ம - ப்ரதிஸர - பந்த - கர்மச - கரிஷ்யே । ததங்கம் - பஞ்சபாலிகா - ஶுத்யர்த்தம் - ஸ்வஸ்தி - புண்யாஹவாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (அப - உபஸ்ப்ருஶ்ய) (மஹாகணபதி யதாஸ்தானம் செய்து) கும்பத்தில் வருண பூஜை செய்து, புண்யாஹவாசன ஜபம், வருண யதாஸ்தானம் செய்து பாலிகைகளைப் ப்ரோக்ஷணம் செய்து, பாலிகைகளை பூஜை செய்து அங்குரார்ப்பணம் செய்யவும் । பிறகு கும்பத்தில் வருண பூஜை செய்து ப்ரதிஸர ஜபம் செய்து, யதாஸ்தானம் செய்து ப்ரதிஸர ஶரடையும் தன்னையும் ப்ரோக்ஷித்துக் கொண்டு த்ரயம்பகம் என்ற மந்த்ரத்தால், விபூதி யினால் சரடை உருவவும்) (அக்னிராயுஷ்மான் என்ற மந்திரங்களை சொல்லவும்) க்ரஹப்ரீதிதானம் செய்துவிட்டு ரக்ஷாபந்தனம் செய்து கொள்ளவும். (பிறகு ''ஸமாவர்த்தனம்'' அல்லது ''ஸ்நானம்'' என்ற கர்மா மாணவன்தான் செய்ய வேண்டும். ஆசார்யன் செய்யக்கூடாது)

ப்ரயோகம்

(மாணவன்) : ஹரி: -ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே +ஹரி:- ஓம் ..... நக்ஷத்ரே ---- ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா - அஹம் - ''ஸமாவர்த்தன கர்ம'') ஸ்நான கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (ப்ரதிவசனம் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (இரு தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக் கொண்டு) (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) (இரண்டு தர்ப்பங்களை பவித்ரத்துடன் மோதிர விரலில் மடக்கிக்கொண்டு) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாத: .... ஶர்மா - அஹம் - ஸ்நாஸ்யே (அல்லது ஸ்நாஸ்யாமி) மடக்கிய தர்ப்பங்களை வடபுரம் போடவும். (அப - உபஸ்ப்ருஶ்ய) (உல்லேகனம், அவோக்ஷணம், (தீர்த்தப்ரோக்ஷணம்) பூர்புவஸ் ஸுவரோம் என்று லௌகீக அக்னி வைத்து, ஊதுகுழாயால் அக்னியை ஊதி எரியச் செய்து, அக்னிக்கு கிழக்கே, தெற்கே, மேற்கே, வடக்கேயும் தர்ப்பங்களை (பரிஸ்தரணம்) போடவும். வடபுறம் போட்டுள்ள தர்ப்பங்களுக்கு வடக்கே ப்ரணீதா பாத்திரத்திற்காக தர்ப்பங்களைப் போடவும். அதற்கும் வடக்கே பாத்ரஸாதனத்திற்காக தர்ப்பங்களைப் போடவும், அக்னிக்கு மேற்கே போட்டுள்ள பரிஸ்தரணத்திற்கும் மேற்கே பாத்ரம் வைத்துக்கொள்ள தர்ப்பங்களைப் போடவும். பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களின் மேல் (தர்வீ) ஹோமம் செய்யும் பெரிய இலை, நெய் வைப்பதற்கான பாத்திரம், ப்ரோக்ஷணீ பாத்ரம், ப்ரணீதா பாத்தரம், இத்மம், ஹோமம் செய்யும் சிறிய இலை, குளிர்ந்த ஜலம், வெந்நீர், கத்தி, பாய், தர்ப்பங்கள் சாணி) யவை அல்லது நெல், குடை, செருப்பு ஜோடி, மூங்கில் தடிக் கம்பு, வேஷ்டி, அங்கவஸ்திரம், குண்டலங்கள், நூலில் கோர்த்த தங்கமணி, நூலில் கோர்த்த இலந்தைக் கொட்டை, வாஸனை திரவியம், சந்தனம், முகம் பார்க்கும் கண்ணாடி, கண்களில் இடும் மை, உளுந்து மாவு முதலிய ஸ்நானப்பொடி, பல் தேய்ப்பதற்கு அத்திக்குச்சி, புரசு ஸமித்து இவைகளை வைக்க வேண்டும். ஆயாமத: பரீமாணம் - ப்ரோக்ஷணீ ஸம்ஸ்காரம், ப்ரணீதா ஸம்ஸ்காரம்,

ப்ரம்ஹவரணம், ஆஜ்ய ஸம்ஸ்காரம், தர்வீ ஸம்ஸ்காரம், (ஶம்யா: பரித்யர்த்தே) பரிஷேசனம் :- அதிதே - அனுமன் யஸ்வ-அனுமதே - அனுமன்யஸ்வ - ஸரஸ்வதே - அனுமன் யஸ்வ - தேவ் ஸவித: - ப்ரஸுவ । (இத்மாதானம்) ஆஜ்ய பாகம் முடிய செய்து,("இமம் ஸ்தோமம்" என்ற மந்திரத்தைச் சொல்லி ஒரு புரசு ஸமித்தை அக்னியில் வைக்கவும்) ஸ்வாஹா என்பது கிடையாது) (மந்த்ரம்) - இமம் - ஸ்தோமம் அர்ஹதே - ஜாதவேதஸே, ரதமிவ - ஸம்மஹேமா - மனீஷயா । பத்ராஹின்: - ப்ரமதிரஸ்ய - ஸகும்ஸதி - அக்னேஸக்யே - மாரிஷாம - வயந்தவ் । (அக்னயே - ஜாதவேதஸே - இதம் நமம) (அக்னிக்கு மேற்கு திசையில் பாயிலோ கழிக்கோரையிலோ உட்கார்ந்துகொண்டு கத்தியை அபிமந்த்ரணம் செய்ய) :- (மந்த்ரம்):- த்ரயாயுஷம் - ஜமதக்னே: கஶ்யபஸ்ய - த்ரயாயுஷம் । யத்தேவானாம் - த்ரயாயுஷம் - தன்மே அஸ்து - த்ரயாயுஷம் । (வபனம் செய்யக்கூடிய (ஒரு பிராமணனிடம்) (அல்லது) ஆசார்யனிடம் கத்தியைக் கொடுத்து (மந்த்ரம்) ஶிவோ நாமாஸி - ஸ்வதிதிஸ்தே - பிதா - நமஸ்தே - அஸ்து - மா - மாஹிகும்ஸீ: । (வபனம் செய்பவர்):- (சூடான ஜலத்தை குளிர்ந்த ஜலத்தில் விட) (மந்த்ரம்):- உஷ்ணேநவாயோ- உதகேநேஹி - அதிதி: - கேசான் - வபது ।

மாணவனுடைய தலையை கீழ்திசை முதல் ப்ரதக்ஷிண மாக மேற்படி ஜலத்தால் நனைக்க) (மந்த்ரம்):-ஆப உந்தந்து - ஜீவஸே - தீர்க்காயுத்வாய - வர்ச்சஸே । ஜ்யோக்ச - ஸூர்யம் - த்ருஶே ।

மாணவனுடைய தலையில் ஒவ்வொரு திசைக்கும் மூன்று மூன்று தர்ப்பங்களைக் கேசங்களுடன் (மயிர்களுடன்) சேர்த்து வைத்துகொண்டு இனிவரும் மந்திரங்களுள் ஒவ் வொரு மந்திரத்தாலும் கிழக்கு திசை முதல் பிரதக்ஷிணமாய் கேசங்களை வபனம் செய்யவேண்டும்.

மாணவனின் தலையில் கிழக்கு திசையில் வபனம் செய்ய (மந்த்ரம்):- யே நாவபத் - ஸவிதா - க்ஷுரேண -

ஸோம்ஸ்ய - ராஜ்ஞ: - வருணஸ்ய - வித்வான் । தேந ப்ரம்ஹாண: - வபதேதம் - அஸ்யாயுஷ்மான் - ஜரதஷ்டி:- யதாஸ்த் - அயம் - நாராயண - ஶர்மா । (கத்தியால் நறுக்கி தென்திசையில் ப்ரம்மசாரி அல்லது ஆசார்யனின் மனைவி நெல்லுடன் சாணி வைத்துக்கொண்டிருக்கும் பாத்திரத்தில் போட்டு) (அபஉபஸ்ப்ருஶ்யம் செய்து) (நறுக்கிப்போட்ட கத்தியைப் பார்த்துச் சொல்ல) (மந்த்ரம்):-

யத்க்ஷுரேண - மர்ச்சயதா -
ஸுபேஶஸா -வப்த்ரா - வபஸி - கேசான் ।
ஶுந்தி ஶிர: - மாஸ்யாயு: - ப்ரமோஷீ: ॥

(மாணவனின் தலையில் தெற்குதிசையில் வபனம் செய்ய) (மந்த்ரம்):- யேநபூஷா - ப்ருஹஸ்பதே: அக்னே: இந்த்ரஸ்ய ச - ஆயுஷே - அவபத் । தேந - அஸ்யாயுஷே - வப - ஸௌ ஶ்லோக்யாய - ஸ்வஸ்தயே (கத்தியால் நறுக்கிப் போட்டுவிட்டு)

(அப உபஸ்ப்ருஶ்ய)

(மாணவனின் தலையில் மேற்கு திசையில் வபனம் செய்ய) (மந்த்ரம்):- யேநபூய: - சராதி - அயம் - ஜ்யோக்ச் - பஶ்யாதி - ஸூர்யம் । தேந - அஸ்யாயுஷே - வப - ஸௌ ஶ்லோக்யாய - ஸ்வஸ்தயே । (கத்தியால் நறுக்கிப் போட்டுவிட்டு) (அபஉப ஸ்ப்ருஶ்ய) மாணவனின் தலையில் வட திசையில் வபனம் செய்ய) (மந்த்ரம்):- யேந பூஷா - ப்ருஹஸ்பதே: - அக்னே: - இந்த்ரஸ்ய ச - ஆயுஷே - அவ்பத் । தேந்தே - வபாமி - நாராயண ஶர்மன் - ஆயுஷா - வர்ச்ஸா - யதாஜ்யோக் - ஸுமநா: - அஸா: ॥ (கத்தியால் நறுக்கிப்போட்டுவிட்டு) (அப உப ஸ்ப்ருஶ்ய) (சாணி நெல்விதைகளில் போட்ட வபனம் செய்த வைகளை ப்ரம்ஹசாரி அல்லது ஆசார்யனின் மனைவி - அத்தி மரத்தடியில் அல்லது தர்ப்பத்தின் அடியில் போட வேண்டும்) (மந்த்ரம்):- உப்த்வாய - கேசான் - வருணஸ்ய - ராஜ்ஞ: - ப்ருஹஸ்பதி: - ஸவிதா - ஸோம:-அக்னி: । தேப்ய:

- நிதானம் - பஹுதா - அன்வ்விந்தன் - அந்தரா - த்யாவா ப்ருதிவீ - அப்ஸ்ஸுவ்: ॥ (கத்தியை அலம்பி வைக்கவும். மூன்று நாட்கள் அதனால் (எந்த) காரியமும் செய்யக்கூடாது. (பிறகு மாணவன் ஸர்வாங்க க்ஷவரம் செய்துகொண்டு பதிமூன்று தடவை மூழ்கி விதிப்படி மறுபடியும் (புனஸ்நானம்) செய்து இரண்டு தடவை ஆசமனம் செய்ய வேண்டும். (பிறகு மாட்டுக்கொட்டிலுக்குள் பின் பாகத்தில் உட்கார்ந்துகொண்டு முன் தரித்திருந்த கயிற்றை) (முஞ்சிப் பில்லினால் முறுக்கப்பட்ட கயிற்றை) அவிழ்த்து ஒரு ப்ரும்சாரியினிடம் கொடுக்க வேண்டும். அதை அந்த ப்ரும்ஹசாரியானவன் ''இதமஹம்'' என்ற மந்திரத்தைச் சொல்லி அத்தி மரத்தினடியிலோ, தர்ப்பங்களினடியிலோ வெளியில் தெரியாவண்ணம் புதைத்துவிட வேண்டும். ப்ரும்மசாரி (சொல்லவேண்டிய மந்த்ரம்) இதமஹம் - நாராயண ஶர்மண: - காஶ்யப கோத்ரஸ்ய - பாப்மானம் - அப் கூஹாமி - உத்த்ரஸ்ய - த்விஷத்ப்ய: ॥

(பிறகு மாணவன் முன்பு தரித்துள்ள மான்தோல் தண்டம் இவைகளை ஜலத்தில் போட்டுவிடவேண்டும். மந்த்ரம் இல்லை)

பிறகு மாணவன் குளிர் ஜலத்தில் சூடான ஜலத்தைக் கலந்து கீழ்க்கண்ட மந்திரங்களைச் சொல்லி ஸ்நானம் செய்ய வேண்டும்)

(மந்த்ரம்):- ஆபோஹிஷ்டா - மயோபுவ: - தான்ஊர்ஜே - ததாதன । மஹேரணாய - சக்ஷஸே । யோவ: - ஶிவதம: - ரஸ: । தஸ்ய - பாஜயத - இஹன: । உஶதீரிவ - மாதர: - தஸ்மை - அரங்க மாமவ: - யஸ்ய - க்ஷயாய - ஜின்வ்த । ஆப: - ஜனயதாசன: । ஹிரண்யவர்ணா: - ஶுசய: - பாவகா: - யாஸு - ஜாத: - கஶ்யப: - யாஸு - இந்த்ர: - । அக்னிம் - யா: - கர்ப்பம் - ததிரே - விரூபா: - தாநஆப: - ஶம் - ஸ்யோநா:-

பூவந்து । யாஸாம் - ராஜா - வருண: - யாதி - மத்யே - ஸத்யா
ந்ருதே - அவபஶ்யன் - ஜனானாம் । மதுஶ்சுத: - ஶுசய: -
யா:- பாவகா: - தான ஆப: - ஶம்- ஸ்யோநா: - பவந்து ।
யாஸாம் - தேவா: - திவி - க்ருண்வந்தி - பக்ஷம் - யா
அந்தரிக்ஷே - பஹுதா - பவந்தி । யா:-ப்ருதிவீம் - பய ஸா -
உந்தந்தி - ஶுக்ரா: - தான ஆப: - ஶம்- ஸ்யோநா: - பவந்து
(பிறகு மாணவன் அத்திக்குச்சியால் பல துலக்கவேண்டும்)

(மந்த்ரம்):- அன்னாத்யாய - வ்யூஹத்வம் - தீர்க்காயு: -அஹம்
- அன்னாத: - பூயாஸம் । ஸோமோராஜா - யம் (அயம் என்று
பாடம் உண்டு) ஆகமத் - ஸமே முகம் - ப்ரவேக்ஷ்யதி -
பகேன - ஸஹவர்ச்ஸா । (பிறகு வாஸனைப்பொடி
முதலியவற்றை சரீரத்தில் பூசி அழுக்குப் போகத் தேய்த்து
ஸ்நானம் செய்ய வேண்டும். (மந்த்ரம் இல்லை) (பிறகு புதிய
வஸ்திரத்தை மந்திரம் சொல்லி உடுத்த வேண்டும்)
(மந்தரம்):- ஸோமஸ்ய - தனூ: - அஸி- தனுவம் - மே -
பாஹி । ஸ்வாமா — தனூ: - ஆவிஶ ।

(எல்லாவிதமான வாஸனைத் திரவியங்களுடனும் சேர்ந்த சந்
தனத்தை கையில் வைத்துக்கொண்டு சொல்ல) (மந்த்ரம்):- நம:
-க்ரஹாய்ச - அபிக்ரஹாய்ச - நம: - ஶாகஜஞ்ஜபாப்யாம் -
நம: - தாப்ய: - தேவதாப்ய: - யா: - அபிக்ராஹிணீ: ।

(மேற்படி வாஸனைச் சந்தனத்தை முதலில் முகத்தில், பிறகு
ஶரீரத்தில் பூசிக்கொள்ளவேண்டும். (மந்த்ரம்):- அப்ஸரஸ்ஸு
- யோகந்த: - கந்தர்வேஷு ச - யத்யஶ: । தைவ:- யோமானுஷ:
- கந்த: - ஸ மா கந்த: - ஸுரபி: - ஜுஷதாம் । (தங்கமயமான
மணியை நூலில் கோர்த்து, அதற்கு இரு புறத்திலும் வஜ்ரம்,
வைடூர்யம் முதலிய மணியைக் கோர்த்து அதை ஜலம்
நிறைந்த பாத்திரத்தில் போட்டு மூன்று தடவை
பிரதக்ஷிணமாக சுழற்ற வேண்டும்) (மந்த்ரம்):- இயம் -
ஓஷ்தெ - (ஓஷதி என்றும் பாடம் உண்டு) த்ராயமாணா -
ஸஹமானா - ஸஹஸ்வதீ । ஸாமா - ஹிரண்ய வர்சஸம்
ப்ரம்ஹ வர்சஸிநம் - (ப்ரம்ஹவர்சஸனிம் என்றும் பாடம்

மாதரோது । (அந்த மணியை கழுத்தில் கட்டிக்கொள்ள வேண்டும்) (மந்த்ரம்):- அபாம: - அஸி - உர: - மே - மாஸகும் ஶரீ:-ஶிவோமா - உபதிஷ்டஸ்வ - தீர்காயுத்வாய - ஶதஶாரதாய । ஶதகும்ஶரத்ப்ய: - ஆயுஷே - வர்சஸே - ஜீவாத்வை - புண்யாய ।

(இவ்விதமே இலந்த மணியை மந்திரமில்லாமல் ஜலத்தில் போட்டு மூன்று தடவை பிரதக்ஷிணமாக சுழற்றி வலது கையில் கட்டிக்கொள்ளவேண்டும்) (உத்தரீயத்தை இடுப்பில் சுற்றிகட்ட உபநயனத்தில் மாணவனுக்கு ஆசார்யன் செய்த மாதிரி செய்யவேண்டும். தானாகவே சுற்றிக் கட்டிக் கொள்ளலாம். வேறு ஒருவரையோ அல்லது ஆசார்யனையோ மந்திரம் சொல்லச்சொல்லி கட்டிவிடச் செய்யவேண்டும் என்பது சிலர் கருத்து.

(உத்தரீயத்தை அபிமந்த்ரணம் செய்ய) (மந்த்ரம்):- ரேவதீஸ்த்வா - வ்யக்ஷணன் - க்ருத்திகாஶ்ச - அக்ருந்தக் குஸ்த்வா । தியோவயன் - அவக்னா: - அவ்ருஞ்ஜன் - ஸஹஸ்ரம் - அந்தான் - அபித: - அயச்சன் । தேவீ: - தேவாய - பரிதீ - ஸவித்ரே । மஹத்தத் - ஆஸாம் - அபவத் - மஹித்வனம் ।। (உத்தரீயத்தை இடுப்பில் சுற்றிக்கட்ட) :- யா அக்ருந்தன் - அவயன் - யா அதன்வத - யாஸ்ச - தேவீ: - அந்தான் - அபித: - அததந்த । தாஸ்த்வா - தேவீ:-ஜரஸே - ஸம்வ்யயந்து - ஆயுஷ்மான் - இதம் - பரிதத்ஸ்வ - வாஸ: । பரிதத்த - தத்த - வாஸஸா - ஏநம் - ஶதாயுஷம் - க்ருணுத - தீர்கமாயு: । ப்ருஹஸ்பதி: - ப்ராயச்சத் - வாஸ: - ஏதத் - ஸோமாய - ராஜ்ஞே - பரிதாதவா உ । ஜராம் - கச்சாஸி - பரி தத்ஸ்வ - வாஸ: - பவாக்ருஷ்டீனாம் - அபிஶஸ்திபாவா । ஶதஞ்ச - ஜீவ - ஶரத: - ஸுவர்சா: - ராயஶ்ச - போஷம் - உப - ஸம்வ்யயஸ்வ । (மாணவன் தன் ஆத்மாவை அபி மந்த்ரணம் செய்ய) (மந்த்ரம்):- பரீதம் - வாஸ: - அதிதா: -

ஸ்வஸ்தயே - அபூராபீனாம் - அபிஶஸ்திபாவா । ஶதஞ்ச்ஜீவ - ஶரத் - புரூசீ: - வஸூநி - சார்ய: - விபஜாஸி - ஜீவன் ॥

இடுப்பில் சுற்றிக்கட்டிய உத்தரீயத்தின் நுனியில் காது களில் அணியக்கூடிய குண்டலங்களை முடிந்து அதை தர்வியின் (ஹோமம் செய்யும் இலையின்) நுனியில் வைத்து அந்த தர்வியால் நெய்யை எடுத்து கீழ்க்கண்ட (8) எட்டு ஹோமங்களைச் செய்யவேண்டும்) (மந்த்ரம்):-

ஆயுஷ்யம் - வர்சஸ்யம் - ஸுவீர்யம் - ராயஸ்போஷம் - ஔத்பித்யம் । இதம் - ஹிர்ண்யம் - ஜைத்ரயாய - ஆவிஶதாத் (ஆவிஶதான் என்றும் பாடம் உண்டு) மாம் ஸ்வாஹா । (ஹிரண்யாய - இதம் - நமம) உச்சைர்வாதி - ப்ருதநாஜி - ஸத்ராஸாஹம் - தனஞ்ஜயம் । ஸர்வா: - ஸம்ருத்தி: - ரித்த்ய: - ஹிர்ண்யே - அஸ்மின - ஸமாஹிதா:- ஸ்வாஹா । (ஹிரண்யாய இதம் நமம) ஶுநமஹம் - ஹிர்ண்யஸ்ய - பிதுரிவ - நாம - அக்ரபைஷம் । தம் மா - ஹிர்ண்யவர்சஸம் - பூருஷு - ப்ரியம் - குரு - ஸ்வாஹா । (ஹிரண்யாய - இதம் - நமம) ப்ரியம் மா - தேவேஷு - குரு - ப்ரியம் மா - ப்ரம்ஹணே - குரு । ப்ரியம் - விஶ்யேஷு - ஶூத்ரேஷு - ப்ரியம் - ராஜ்ஸு - மா குரு - ஸ்வாஹா । (ஹிரண்யாய - இதம் - ந மம) யா திரஶ்சீ - நிபத்யஸே - அஹம் - வித்ரணீ - இதி । தாம் த்வா - க்ருதஸ்ய - தாரயா - யஜே - ஸகும்ராத்னீம் - அஹம் - ஸ்வாஹா । ஸகும்ராதன்யை இதம் நமம) ஸகும்ராத்ன்யை - தேவ்யை - ஸ்வாஹா । (ஸகும்ராதன்யை - தேவ்யை - இதம் - நமம) ப்ரஸாத்ன்யை - தேவ்யை - ஸ்வாஹா । (ப்ரஸாதன்யை - தேவ்யை - இதம் - நமம) ஸம்ராஜ்ஞ்ச - விராஜ்ஞ்ச - அபிஶ்ரீ: - யாச் ந: - க்ருஹே । லக்ஷ்மீ: - ராஷ்ட்ரஸ்ய - யா - முகே - தயா மா - ஸகும் ஸ்ருஜாமஸி - ஸ்வாஹா । (ஶ்ரியை லக்ஷ்ம்யை ச - இதம் நமம) (தர்வியிலிருந்து குண்டலங்களை எடுத்து விட்டு) (ஜயாதி ஹோமங்கள் செய்து, பரிதி ஸமித்துக்

களை வடபுரம் போட்டுவிட்டு பரிஷேசனம் முடிய செய்யவும்) (பிறகு ஹோமம் செய்த எட்டு மந்த்ரங்களைச் சொல்லி ஒரு குண்டலத்தை வலது காதில் அணிய வேண்டும்) (மறுபடியும் முன்போல் எட்டு மந்த்ரங்களைச் சொல்லி இடது காதில் ஒரு குண்டலத்தை அணிய வேண்டும்) (மந்த்ரம்):- ஆயுஷ்யம் - வர்சஸ்யம் + ஆவிசதாத் - மாம் । உச்சைர் வாதி - ப்ருதநாஜி + ஸமாஹிதா: । ஶூநமஹம் - ஹிரண்யஸ்ய + ப்ரியம் - குரு । ப்ரியம் மா - தேவேஷு + ராஜ்ஸு - மாகுரு । யா திரஶ்சீ + வித்ரணீ - இதி । தாம் த்வா - க்ருதஸ்ய + ஸகும் ராத்னீம் - அஹம் - ஸ்வாஹா । ஸகும்ராத்ன்யை - தேவ்யை ஸ்வாஹா । ப்ரஸாத்ன்யை - தேவ்யை ஸ்வாஹா । ஸம்ராஜ்ஞ்ச - விராஜ்ஞ்ச + ஸகும்ஸ்ருஜாமஸி । (கீழே உள்ள இரண்டு மந்திரங்களில் ஏதாவது ஒரு மந்திரத்தைச் சொல்லி தலையில் புஷ்பங்களைத் தரித்துக்கொள்ள வேண்டும்) (இரண்டையும் சொல்லவேண்டும் என்று சிலர் கருத்து) (மந்த்ரம்) - ஶுப்ரிகே - ஶிர ஆரோஹ - ஶோபயந்தீ - முகம் மம । முககும்ஹி - மம் - ஶோபய - பூயாகும்ஸஞ்ச - பகம் குரு । (அல்லது) யாமாஹ்ரத் - ஜமதக்னி: - ஶ்ரத்தாய்யை - காமாயான்யை । இமாம் - தாம் - அபிநஹ்யே - அஹம் - பகேன - ஸஹவர்ச்ஸா । (கீழ்க்கண்ட மந்திரங்களில் ஏதாவது ஒரு மந்திரத்தைச் சொல்லி கண்களில் மையிட்டுக்கொள்ள வேண்டும் என்று ஸுதர்சனாசாரியர் கருத்து)

யதாஞ்ஜ்னம் - த்ரைககுதம் - ஜாதம் - ஹிமவத: - உபரி। தேந - வாமாஞ்ஜே - தேஜ்ஸே - வர்ச்ஸே - பகாய ச । அல்லது

மயிபர்வத - பூருஷம் । மயி பர்வத - வர்சஸம் । மயிபர்வத - பேஷஜம் । மயி பர்வத - ஆயுஷம் ।

(முகம் பார்க்கும் கண்ணாடியைப் பார்க்க) (மந்த்ரம்) யன்மே - வர்ச: - பராகதம் - ஆத்மானம் - உபதிஷ்டதி । (உப திஷ்டது என்றும் சிலர் சொல்வதுண்டு) இதம் தத் - புனராத்தே - தீர்காயுத்வாய - வர்ச்ஸே । (பாதரக்ஷைகளை (செருப்புகளை)

அணிய) (மந்த்ரம்) :- ப்ரதிஷ்டேஸ்த: - தேவதானாம் - மா - மாஸந்தாப்தம் । (குடையைப் பிரித்துப் பிடித்துக்கொள்ள) (மந்த்ரம்) ப்ரஜாபதே: - ஶர்ணமஸி - ப்ரம்ஹ்ண: - சதி: - விஶ்வ ஜனஸ்ய - சாயா - அஸி - ஸர்வத: - மா பாஹி ।

(மூங்கில் தண்டத்தை (கம்பை) எடுத்துக்கொள்ள) (மந்த்ரம்) தேவஸ்ய த்வா - ஸவிது: - ப்ரஸவே - அஶ்விநோ: - பாஹுப்யாம் - பூஷ்ண: - ஹஸ்தாப்யாம் - ஆத்தே - த்விஷத:- வதாய - இந்த்ரஸ்ய - வஜ்ரோஸி - வார்த்த்க்ன: - ஶர்மமே - பவ - யத்பாபம் - தன்னிவாரய ॥

(இரவில் நக்ஷத்திரங்கள் ப்ரகாசிக்கும் காலம் வரையில் மௌனமாக இருக்க வேண்டும்) நக்ஷத்திரங்கள் கண்களுக்குப் புலப்பட்டதும் கிழக்கு திசையையோ வடக்கு திசையையோ நோக்கிச் சென்று திக் தேவதைகளையும் நக்ஷத்ரங்கள், சந்திரன் இவர்களை ஸ்தோத்திரம் செய்ய வேண்டும்)

(ஸ்தோத்திர மந்த்ரம்) தைவீஷ்ஷுடுர்வீ: - உருண்: - க்ருணோத - விஶ்வே தேவாஸ: - இஹ வீரயத்வம் ॥ மாஹ்ாஸ்மஹி - ப்ரஜயா - மா தனுபி: - மார்தாம - த்விஷதே - ஸோமராஜன் ॥ நாந்தீ சிராத்தம் செய்து, புண்யாஹவாசனமும் செய்து, ஆஶீர்வாதம் செய்யவேண்டும்) (அப்யுதய) நாந்தி சிராத்தம் -ஆசார்யன் செய்வது விசேஷம்)

(மஹா) ஸமாவர்த்தனம் முற்றிற்று

प्राजापत्यादि व्रत समानतन्त्र प्रयोग उच्यते

(का – आसन्नोद्वाह आर्तो वा–ह्यापदि स्वयमेववा) (एक तंत्रेण चेत्याहुः ऋषीणां तर्पणादिकं ।) (समानतन्त्र प्रयोगस्य–पक्षं वक्ष्याम्यहं स्फुटं) (आदौविप्राननुज्ञाप्य) (पूजयित्वा गणाधिपं ।) (प्राजापत्यादि

संकल्प्य– केशश्मश्रुच वापयेत्)स्नात्वा तीर्थे पुन स्नात्वा – तर्पयेत्तान् ऋषीन् क्रमात् ।)(अग्नेरुपसमाधानात् – मुखान्ते जुहुया दृषीन्) (प्रजापतय इत्येकम् – षट् प्रजापति होमकान्) (सोमाय सोम सूक्तं च अग्नये ग्नेनयेति च ।) (विश्वेभ्य आनो विश्वे च – हुत्वोपनिषादिकं) (हुत्वा स्विष्टकृत स्थाने – सदसस्पतिमितृचा) (वटुरुत्तरतस्तिष्ठन् – प्राजापत्य मितिब्रुवन्) (अग्न आदि चतुर्भिस्तु – देवता उपतिष्ठते ।) मदन्तीस्पर्शनं कुर्वन् नमोवाचादिकं पठेत्) (पृथिव्याद्यैस्समिद्भिस्तु – समिदाधानमाचरेत् ।) (देवतोपस्थितं कुर्यात् – सौम्यं व्रतमिति ब्रुवन्) (युञ्जते सविता जप्त्वा – तृतीयादेरुपस्थितिः ।) (जयादींश्च ततो हुत्वा – मदन्तीं समुपस्पृशेत्) (शन्नोनुवाकपठनं च ततस्सम्मीलनादिकम् ।) (गुरोर्वसन दानान्ता – व्रतानामेक तन्त्रता ।) (आसन्नोद्वाह आर्तो वा ह्यापदि स्वयमेव वा । एक तंतंत्रेण वा कुर्यदितद्व्रत चतुष्टयम् ।) (आपस्तम्ब गृह्य भाष्ये । सौम्यादृते काण्डोपाकरण समापनयोश्च न सूक्तोपहोम देवतोपस्थान जयादयः) (सौम्यस्यैव सूक्त जयादयः''।) (एवं आपस्तम्ब मत एवावस्थिताः । इति ।) किञ्च (कपर्दिना । व्रतेषुचापरोविधिर्न सूक्त चित्तमादिकं । उपस्थितिर्न देवता गणस्य शुक्रियादृते ।'' इति । (अयमत्रप्रयोग संग्रहः ।) (तत्तत्प्रधान काण्ड ऋषीन् हुत्वा पञ्चोपहोमान् प्रायश्चित्ताहुतीश्च हुत्वा) (प्रणीता मोक्षणाभ्युदयपुण्याहवाचनानि कुर्यात् । इति) (समानतन्त्रपक्षेतु, सोमाय काण्ड ऋषये स्वाहा सोमोधेनुमिति षडाहुतीर्हुत्वा) (अग्नये काण्डऋषये स्वाहा। इत्यादि उपहोमान्तं हुत्वा) (नमोवाच इति शान्तिं कृत्वा) पृथिवी समित् इत्यादिभिः समिदाधानं) सौम्योपस्थानं युञ्जते सविता इति वाचनं) जयादि ब्रह्मोद्वासानान्तं) शन्नोवात इति उत्तरशान्तिं जपित्वा) (ततः सम्मीलयति इत्यादि समानं । एवमेव उत्सर्गे च । इति ।)

अथ प्रजापत्यादि व्रत उपक्रम समानतन्त्र प्रयोगः ।

(आचार्यः स्नान सन्ध्यावन्दनादि नित्य कर्म समाप्य) (माणवकः स्नान सन्धावन्दन समिदाधानानि कृत्वा) (आचार्यः पवित्रं धृत्वा) (अनुज्ञा) ओं नमुस्सदँसे + स्वीकृत्य । .....नक्षत्रे .... राशो जातस्य .... शर्मणः - मम - माणवकस्य - उपनयन - प्रभृति - एतत् - क्षणपर्यन्तं - ब्रह्मचर्य - आश्रमोक्त - शौचाचार - प्रातस्सन्ध्या वन्दन - समिदाधान - नियमाध्ययन - माध्याह्निक - ब्रह्मयज्ञ - भिक्षाचरण - सायं सन्ध्यावन्दन - समिदाधान - गुरुकुलवास - राहित्यादीनां - पर्युषितान्न - उच्छिष्टान्न - सूतकान्न - तांबूल - भक्षणादीनां - तत्तत्काल - कर्तव्य - व्रत - लोपादीनां च - सर्वेषां - पापानां - सद्यः - अपनोदन द्वारा - अस्य - मम माणवकस्य - व्रतलोप -कृच्छ्र - आचरण - प्रतिनिधि - हिरण्य दान - पूर्वकं - प्राजापत्य - सौम्य - आग्नेय - वैश्वदेव - काण्डव्रत - उपक्रम - उत्सर्जन - कर्माणि - समान तन्त्रेण - कर्तुं - योग्यता - सिद्धिं - अनुगृहाण । (प्र - योग्यता + स्तु) (विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा ।) (दर्भेष्वासीनः - दर्भान्धारयमाणः ।) (पत्न्या सह ।) शुक्लां +प्रीत्यर्थं - शुभेशोभने + शुभतिथौ । ...... नक्षत्रे ..... राशौ जातं ..... शर्माणां - इमं - मम - माणवकं - प्राजापत्य + उपक्रम - कर्माणि - समान तन्त्रेण - चारयिष्ये । (उत्तरतो दर्भान् निरस्य) (अप+श्य) (पत्या दर्भान् उत्तरतो निरस्य) (अप उप स्पृशति) (माणवकः) (पवित्रं धृत्वा) शुक्लां + शुभतिथौ .... नक्षत्रे ..... राशौजातः ..... शर्मा - अहं - प्राजापत्य + उपक्रम - कर्माणि - समान तन्त्रेण - चरिष्यामि । (अप+श्य) (आचार्यः) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य।) हिरण्यगर्भ + प्रयच्छमे ..... नक्षत्रे

राशौ जातस्य ..... शर्मणः – अस्य – मम – माणवकस्य – उपनयन – प्रभृति + अपनोदनार्थं– ब्रह्मचर्य – व्रतलोप – कृच्छ्र – प्रतिनिधि – यत् किञ्चित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सताम्बूलं – नाना – गोत्रेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – तेभ्यस्तेभ्यः संप्रददे । (का – संकल्प वपन – स्नान – तर्पणाग्नि मुखानि च – ऋषिहोमाद्युपस्थानं – जय पुण्याहमेव च) (सन्तर्प्य वार्यंजलिभिर्मुनीस्तान् – एभ्यस्तु होष्यन् सदसस्पतिं च । उपस्थितिश्चापि च देवतानां जयादयो ब्राह्मण तर्पणञ्च ।) (माणवकः) (वपनं – स्नानं – निवीती भूत्वा ऋषितीर्थेन) त्रिस्त्रिः तर्पयेत्) प्रजापतिं – काण्डऋषिं – तर्पयामि । सोमं – कांण्डर्षिं तर्पयामि । अग्निं – काण्डर्षिं तर्पयामि । विश्वान् – देवान् – काण्डर्षीन् – तर्पयामि । साहितीः – देवताः – उपनिषदः – तर्पयामि । याज्ञिकीः – देवताः – उपनिषदः – तर्पयामि । वारुणीः – देवताः– उपनिषदः – तर्पयामि । (ब्रह्मतीर्थेन) ब्रह्माणं – स्वयंभुवं – तर्पयामि । सदसस्पतिं – तर्पयामि । (उपवीति – पवित्रं कर्णे निधाय – आचम्य–पवित्रं धृत्वा (आचार्यः) (यत्रक्कचेति विधिना उल्लिख्य । लौकीगाग्निं प्रतिष्ठाप्य) (प्रात्रसादन काले – दर्वीं आज्यस्थालीं – प्रोक्षणीं – प्रणीतां – इध्मं– इतर दर्वीं– चतस्र औदुंबरीस्समिधः – शिरोवेष्टन वस्त्रं – मदन्तीश्च सह सादयति ।) – प्रणीता संस्कारान्ते – उत्तरेणाग्निं पूर्वसादितं उष्णोदक पात्रं प्रतिष्ठाप्य) (इमं मे वरुण इति मदन्ती देवतां वरुणं आवाह्य आसनादि षोडशोपचार पूजां कृत्वा ।) अस्मिन् अस्य – मम – माणवकस्य – प्राजापत्यादि व्रत – चतुष्टय – उपक्रम – होम–कर्मणि – ब्रह्माणं – त्वां वृणीमहे । (प्र– व्रततोस्मि–करिष्यामि ।) आज्य (संस्कारादि मुखान्तं कृत्वा) (का– कर्मस्वोषधि मथ्स्वेव – व्रतेषुच चतुर्ष्वपि । मुखाहुतिरवश्याहि पूर्वाचार्येस्सुनिश्चिता) ("अग्नेरुप समाधान्मुखान्ते जुहुयादृषीन्" इति ।)

प्रजापतये – काण्डऋषये – स्वाहा । प्रजापतये – काण्ड ऋषये – इ +म । प्रजापते – नत्वत् – एतानि – अन्यः – विश्वा– जातानि – परिता – बभूव । यत्कामास्ते – जुहुमः – तन्नो अस्तु – वयँस्याम – पतयः – रयीणां । स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । रयीणां – पतिं – यजतं – बृहन्तं । अस्मिन्भरे – नृतमं – वाजसातौ । प्रजापतिं – प्रथमजां – ऋतस्य । यजाम – देवं – अधिनः – ब्रवीतु स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । प्रजापतेत्वं – निधिपाः – पुराणः । देवानां । पिता – जनिता – प्रजानां । पतिः – विश्वस्य – जगतः-परस्पाः । हविर्नः – देव – विहवे – जुषुस्व । स्वाहा । प्र +इ + म । तवेमे – लोकाः – प्रदिशः – दिशश्च । परावतः – निवतः – उद्वतश्च । प्रजापते – विश्वसृत् – जीवधन्यः – इदन्नो देव । प्रतिहर्य – हव्यं । स्वाहा । प्र +म । प्रजापतिं – प्रथमं – यज्ञियानां । देवानां – अग्रे – यजतं – यजध्वं । सनोददातु – द्रविणं – सुवीर्यं । रायस्पोषं – विष्यतु – नाभिं – अस्मे । स्वाहा । प्र + म । यो रायः – ईशे–शतदायः – उक्थ्यः । यः पशूनां – रक्षिता – विष्ठितानां । प्रजापतिः – प्रथमजाः – ऋतस्य । सहस्रधामा – जुषतां – हविर्नः । स्वाहा । प्र +म । सोमाय – काण्डऋषये – स्वाहा । सोमाय – काण्डर्षये – इ +म । सोमोधेनुं – सोमः अर्वन्तं – आशुं सोमोवीरं – कर्मण्यं – ददातु । सादन्यं – विदथ्यं – सभेयं । पितुश्रवणं – योददाशत् –अस्मै । स्वाहा । सोमाय – इ+म । अषाढं – युथ्सु – पृतनासु – पप्रिं । सुवर्षां – अप्स्वां – व्रजनस्य – गोपां । भरेषुजां – सुक्षितिं – सुश्रवसं । जयन्तत्वां – अनुमदेम – सोम । स्वाहा । सो +म । त्वँसोम-क्रतुभिः – सुक्रतुर्भूः । त्वं दक्षैः – सुदक्षः – विश्व वेदाः । त्वं वृषा – वृषत्वेभिः – महित्वा । द्युम्नेभिः –द्युम्नी – अभवः – नृचक्षाः । स्वाहा । सो +म । याते – धामानि– हविषा – यजन्ति ।

तातेविश्वा – परिभूःअस्तु – यज्ञं । गयस्फानः – प्रतरणः – सुवीरः । अवीरहा–प्रचरा – सोमदुर्यान् । स्वाहा । सो +म । त्वमिमाः – ओषधीः – सोम – विश्वाः । त्वमपः – अजनयः – त्वंगाः । त्वं – आततन्थ – उरु – अन्तरिक्षं । त्वं – ज्योतिषा – वितमः – ववर्थ – स्वाहा । सो + म । यातें – धामानि – दिवि – यापृथिव्यां । या–पर्वतेषु – ओषधीषु – अप्सु । तेभिर्नः – विश्वैः – सुमनाः – अहेडन् । राजन् – सोम–प्रतिहव्या – गृभाय स्वाहा । सो – म । अग्नये – काण्डऋषये– स्वाहा । अग्नये – काण्डऋषये – इदं – नमम । अग्नेनय – सुपथा – राये – अस्मान् । विश्वानि – देव – वयुनानि – विद्वान् । युयोधि – अस्मत् – जुहुराणं – एनः ।भूयिष्ठान्ते – नम उक्तिं – विधेम । स्वाहा । अग्नये – इदं – नमम । प्रवश्शुक्राय– भानवे – भरध्वं । हव्यं – मतिश्च – अग्नये – सुपूतं । योदैव्यानि – मानुषा – जनूंषिं । अन्तर्विश्वानि – विद्मना – जिगाति । स्वाहा । अ + म । अच्छा गिरः (अच्छँ–गिरः) मतयः – देवयन्तीः । अग्निं यन्ति – द्राविणं – भिक्षमाणाः । सुसन्दृशं – सुप्रतीकं – स्वञ्चं । हव्यवाहं – अरतिं – मानुषाणां । स्वाहा । अ +म । अग्नेत्वं – अस्मत् – युयोधि – अमीवाः । अनग्नित्राः – अभ्यमन्त – कृष्टीः । पुनः – अस्मभ्यं – सुविताय – देव । क्षां विश्वेभिः अजरेभिः – यजत्र – स्वाहा । अ+म । अग्ने – त्वं पारय – नव्यः अस्मान् । स्वस्तिभिः– अति – दुर्गाणि – विश्वा । पूश्च – पृथ्वी – बहुलानः – उर्वी । भवा तोकाय – तनयाय – शंयोः – स्वाहा । अ +म । प्रकारवः – मनना – वच्यमानाः । देवद्रीचीं – नयथ – देवयन्तः। दक्षिणावाट् – वाजिनी – प्राच्येति । हविर्भरन्ती – अग्नये – घृताची । स्वाहा । अ + म । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – काण्डर्षिभ्यः स्वाहा । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – काण्डर्षिभ्यः – इ +म । अनो विश्वे –

अस्क्रागमन्तु – देवाः । मित्रः – अर्यमा – वरुणः – सजोषाः । भुवन्न् – यथानः – विश्वे – वृधासः । करन्न् – सुषाहा – विथुरं – नशवः – स्वाहा । विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – इ + म । शन्नः – देवाः – विश्वदेवाः – भवन्तु । शँसरस्वती – सह – धीभिः – अस्तु । शमभिषाचः – शमु – रातिषाचः । शन्नः – दिव्याः– पार्थिवाः । शन्नः – अप्याः । स्वाहा । विश्वे +म । ये सवितुः – सत्यसवस्य – विश्वे । मित्रस्य – व्रते – वरुणस्य – देवाः । ते सौभगं – वीरवत् – गोमदप्नः । दधातन – द्रविणं – चित्रमस्मे । स्वाहा । विश्वे + म । अग्ने याहि – दूत्यं – वारिषेण्यः । देवान् – अच्छ – ब्रह्मकृता – गणेन । सरस्वतीं – मरुतः – अश्विनापः । (अश्विना – अपः) । यक्षिदेवान् – रत्नधेयाय – विश्वान् । स्वाहा । विश्वे + म । द्यौःपितः – पृथिवि – मातः – अध्रुक् । अग्ने – भ्रातः – वसवः – मृडतानः । विश्व आदित्याः – अदिते – स जोषाः । अस्मभ्यं – शर्म – बहुलं – वियन्त । स्वाहा । विश्वे + म । विश्वेदेवाः – शृणुत – इमं – हवम्मे – ये अन्तरिक्षे – य उप – द्यविष्ठ । ये – अग्नि जिह्वाः – उतवा – यजत्राः । आसद्य – अस्मिन् – बर्हिषि – मादयध्वं-स्वाहा । विश्वे + म । साँहितीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – स्वाहा । साँहितीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – इदं – नमम । याज्ञिकीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – स्वाहा । याज्ञिकीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – इदं – नमम । वारुणीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – स्वाहा । वारुणीभ्यः – देवताभ्यः – उपनिषद्भ्यः – इदं – नमम । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – स्वाहा । ब्रह्मणे – स्वयंभुवे – इदं नमम। सदसस्पतिं – अद्भुतं – प्रियं – इन्द्रस्य – काम्यं । सनिम्मेधां – अयासिषं – स्वाहा । सदसस्पतये – इदं –नमम । (अथ माणवकः उत्तरतः – तिष्ठन्) (देवता – उपतिष्ठते ।) अग्ने – व्रतपते –

काण्ड ऋषिभ्यः – प्राजापत्यं – व्रतं – चरिष्यामि । तच्छकेयं – तन्मे – राध्यतां । वायो व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः – प्राजापत्यं + राध्यतां । आदित्य व्रतपते – काण्ड + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते – काण्ड + राध्यतां । मदन्ती जप कर्मणि – सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – नमः । मदन्ति – जपं – कुरुध्वं । (प्र – वयं कुर्मः ।) (माणवकः मदन्तीरुपस्पृश्य ।) (जपं – नमोवाचे याचोदिता + शान्तिः ।) (माणवकः दक्षिणत उपविश्य औदुंबरीश्चतस्रः समिधः घृतान्वक्ता अभ्यादधाति) पृथिवी– –समित् । तामग्निः – समिन्धे । साग्निं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा–समिद्धा । आयुषा – तेजसा । वर्चसा – श्रिया । यशसा – ब्रह्मवर्चसेन । अन्नाद्येन – समिन्तां – स्वाहा । अग्नये – इदं – नमम । अन्तरिक्षं – समित् । तां वायुः – समिन्धे । सावायुं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा +समिन्तां – स्वाहा । वायवे – इदं नमम । द्यौस्समित् – तामादित्यः – समिन्धे । सादित्यं – समिन्धे । तामहं – समिन्धे । सामा + समिन्तां–स्वाहा । आदित्याय – इदं – नमम । प्राजापत्यामे – समिदसि – सपत्नक्षयणी । भ्रातृव्यहा – मेसि – स्वाहा । प्रजापतये – इदं – नमम । (अथमाणवकः उत्तरतः तिष्ठन् देवता – उपतिष्ठते ।) अग्ने व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं – व्रतं – चरिष्यामि – तच्छदेयं – तन्मे – राध्यतां । वायोव्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं – व्रतं – चरिष्यामि + राध्यतां । आदित्य व्रतपते-काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं – व्रतं + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – सौम्यं – व्रतं + राध्यतां । मदन्ती जपकर्मणि +नमः । मदन्ति जपं कुरुध्वं । (प्र – वयं कुर्मः ।) (युञ्जतेमन, सविताभूत्वा – इत्यनुवाक द्वयं जपित्वा ।) युञ्जते – सविता इति पदद्वयं माणवकं वाचयित्वा । मदन्तीरुपस्पृश्य । (अथ आग्नेय वैश्वदेवयोरुपस्थानं) अग्ने व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यः –

आग्नेयं –व्रतं + राध्यतां । वायो व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – आग्नेयं + राध्यतां । आदित्य – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – आग्नेयं +राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – आग्नेयं + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – आग्नेयं + राध्यतां । अग्ने – व्रतपते काण्डऋषिभ्यः – वैश्वदेवं + राध्यतां । वायो व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः – वैश्वदेवं + राध्यतां । आदित्य – व्रतपते-काण्डऋषिभ्यः – वैश्वदेवं + राध्यतां । व्रतानां – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यः + राध्यतां (आचार्यः) (जयादि प्रतिपद्यते) परिषेचनान्तं कृत्वा ।)(प्रणीतामोक्षणं) (ब्रह्मोद्वासनं) (माणवकः) मदन्ती जप कर्मणि +नमः । (प्र–वयं कुर्मः) (मदन्तिरुपस्पृश्य) शन्नोवातः पवतां +शान्तिः । (सू–ततः सम्मीलयति वाचं यच्छत्यथास्यादहतेन वाससा प्रदक्षिणं समुखंशिरो वेष्टयित्वा) (ततः प्रभातेतु बहिर्गृहाणां वह्निं च सूर्यं च तथोदकुंभं । आकाशमुद्वीक्ष्य गिरिं च वत्सं पश्येद्धिरण्यं वयस्सुपर्णाः ।) माणवकः (शिरोवेष्टनवस्त्रं गुरवे दत्वा । आदित्यं उपतिष्ठते ।) वयस्सुपर्णाः – उपसेदुः – इन्द्रं – प्रियमेधाः – ऋषयः – नाधमानाः । अपध्वान्तं – ऊर्णुहि – पूर्धि चक्षुः-मुमुग्धि – अस्मान् – निधयेव – बद्धान् । (इति) (आचार्यः तद्वस्त्रं बृहस्पतये दद्यात् ।) अग्निं, आदित्यं, उदकुंभं, अश्मानं , वत्सं, गिरिं - आकाशं – हिरण्यं च (अपूपं च) दर्शयित्वा ।

।। इति समानतन्त्र प्राजापत्यादि व्रतोपक्रम प्रयोग समाप्तः ।।

ப்ராஜாபத்யாதி வ்ரத உபக்ரம ஸமான தந்த்ர ப்ரயோகம்

(ஆசார்யன் ஸ்நான ஸந்த்யாவந்தனம் முதலான நித்ய கர்மாக்களை செய்து) (மாணவகனும் ஸ்நானம், ஸந்த்யா வந்தனம், ஸமிதாதானம் செய்து) (இருவரும் ஆசமனம் செய்து, பவித்ரம் தரித்து) (ஆசார்யன்) (அனுக்ஞை):- ஓம் - நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய। .... நக்ஷத்ரே .... ராஶெள - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய - உபநயன - ப்ரப்ருதி - ஏதத் - க்ஷணபர்யந்தம் - ப்ரம்ஹசர்ய ஆஶ்ரமோக்த - ஶௌசா சார - ப்ராதஸ் ஸந்த்யா வந்தன - ஸமிதாதான - நியமாத்யயன - மாத்யாந்ஹிக - ப்ரம் ஹயக்ஞ - பிக்ஷாசரண - ஸாயம் ஸந்த்யாவந்தன - ஸமிதாதான குருகுல வாஸ - ராஹித்யாதீனாம் - பர்யுஷித - அன்ன - உச்சிஷ்டான்ன - ஸூதகான்ன - தாம்பூல - பக்ஷணாதீனாம் - தத்தத் கால - கர்த்தவ்ய - வ்ரத - லோபாதீனாஞ்ச - ஸர்வேஷாம் - ப்பானாம் - ஸத்ய: - அபநோதன த்வாரா - அஸ்ய மாணவகஸ்ய - வ்ரதலோப - க்ருச்ர - ஆசரண - ப்ரதிநிதி - ஹிரண்யதான - பூர்வகம் - ப்ராஜாபத்ய - ஸௌம்ய - ஆக்நேய - வைஸ்வதேவ - காண்ட வ்ரத - உபக்ரம - உத்ஸர்ஜன - கர்மாணி - ஸமான தந்த்ரேண - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண। (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக்கொண்டு) (தர்ப்பங்களை பவித்ர விரலில் மடக்கி வைத்துக் கொண்டு) (பத்னியிடம் தர்ப்பங் களைக் கொடுத்து, கணவரைத் தொடச் செய்து) (ஸங்கல்பம்): ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் - ஶுபே-ஶோபனே + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே ..... ராஶெள - ஜாதம் - ஶர்மாணம் - இமம் - மம - மாணவகம் - ப்ராஜாப்தய + உபக்ரம - கர்மாணி - ஸமான தந்த்ரேண - சாரயிஷ்யே। (கையில் மடக்கிய தர்ப்பங்களை வடபுறம் போடவும்) (அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய)

(பத்னியின் கையில் கொடுத்த தர்ப்பங்களையும் வடபுறம் போடவும்) (அப + ஸ்ய) (மாணவகன்) :- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாத: - ஶர்மா- அஹம் - ப்ராஜாபத்ய + உபக்ரம - கர்மாணி - ஸமான தந்த்ரேண - சரிஷ்யாமி । (அப+ஸ்ய) (ஆசார்யன்) (விக்னேஶ்வரர் யதாஸ்தானம்) ஹிரண்யகர்ப்ப + ப்ரயச்சமே - நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - அஸ்ய - மம - மாணவகஸ்ய - உபநயன - ப்ரப்ருதி + அபநோத நார்த்தம்- ப்ரம்ஹசர்ய - வ்ரதலோப - க்ருச்ர - ப்ரதிநிதி - யத் கிஞ்சித் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் - நாநா கோத்ரேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய:- தேப்யஸ்தேப்ய: - ஸம்ப்ரததே । (மாணவகன்):- (வப்னம்):- (மாவிலைக் கொத்துடன் தர்ப்பங்களைச் சேர்த்து ஆசார்யன் மாணவனின் தலையைச் சுற்றி மேற்குப்புறம் போட்டு) (ஸ்நானம்): (ஆசார்யன் மாணவனை ஜலத்தால் ப்ரோக்ஷணம் செய்யவும்) (மாணவகன் - பூணூலை மாலையாகப் போட்டுக் கொண்டு காண்டரிஷி தர்ப்பணம் செய்ய - மந்திரம்) ப்ரஜாபதிம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । ஸோமம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । அக்னிம் - காண்டரிஷிம் - தர்ப்பயாமி । விஶ்வான் - தேவான் - காண்டரிஷீன் - தர்ப்பயாமி । ஸாகும்ஹிதீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । யாக்ஞிகீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । வாருணீ: - தேவதா: - உபநிஷத: - தர்ப்பயாமி । ப்ரம்ஹாணம் - ஸ்வயம்புவம் - தர்ப்பயாமி । ஸதஸஸ்பதிம் - தர்ப்பயாமி । (பூணூலை வலமாகப் போட்டுக்கொண்டு) (பவித்ரத்தை வலது காதில் வைத்துக்கொண்டு) (ஆசமனம் செய்து) (பவித்ரத்தைப் போட்டுக் கொள்ளவும் (ஆசார்யன்) :- (உல்லிக்ய - அவோக்ஷ்ய) பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று லௌகீக அக்னியை வைத்து) (பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களின்மேல்,ஹோம பெரிய இலை, நெய்க்குப் பாத்திரம், ப்ரோக்ஷணீ பாத்ரம், ப்ரணீதா பாத்ரம், இத்மம், ஹோம சிறிய இலை, நான்கு அத்தி ஸமித்துக்கள், மாணவன் கண்களை மறைத்து தலையில்

சுற்றும் வஸ்த்ரம், வெந்நீர் நிரம்பிய (உஷ்ணோதக) சொம்பு இவைகளை வைக்க வேண்டும்) ப்ரோக்ஷணீ ஸம்ஸ்காரம், ப்ரணீதா ஸம்ஸ்காரம் செய்து, பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ள வெந்நீர் சொம்பை அக்னிக்கு வடக்கே நுனி இலையில் அரிசி போட்டு வைத்து மதந்தி தேவதை வருணனை ஆவாஹனம் முதலான பூஜை செய்து, ஆஜ்ய ஸம்ஸ்காரம், தர்வீ ஸம்ஸ்காரம், ப்ரம்ஹவர்ணம் செய்து, அக்னி முகாந்தம் முடிய செய்து, மாணவன் ஆசார்யனைத் தொட்டுக் கொண்டிருக்க, ஆசார்யன் ஹோமம் செய்ய - மந்த்ரம்):- ப்ரஜாபதயே - காண்ட ரிஷயே - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - காண்டரிஷயே - இதம் நமம । ப்ரஜாபதே - நத்வது, ஏதானி - அன்ய: - விஸ்வா - ஜாதானி - பரிதா - பபூவ । யத்காமாஸ்தே - ஜுஹும: - தன்னோ அஸ்து - வயக்குஸ்யாம - பத்ய: - ரயீணாம் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । ரயீணாம் - பதிம் - யஜதம் - ப்ருஹந்தம் । அஸ்மின்பரே - ந்ருத்மம் - வாஜ் ஸாதௌ । ப்ரஜாபதிம் - ப்ரதமஜாம் - ரிதஸ்ய் - யஜாமதேவம் - அதின: - ப்ரவீது - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே இ + ம । ப்ரஜாபதே த்வம் - நிதிபா: - புராண: । தேவானாம் - பிதா - ஜனிதா - ப்ரஜானாம் । பதி: - விஸ்வஸ்ய - ஜகத: - பரஸ்பா: । ஹவிர்ன: - தேவ - விஹவே - ஜுஷஸ்வ - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । தவேமே - லோகா: -ப்ரதிஸ:- திஸ்ஸ்ச - பராவத: - நிவத: - உத்வத்ஸ்ச । ப்ரஜாபதே - விஸ்வஸ்ரித் - ஜீவ த்ன்ய: - இதன்னோதேவ - ப்ரதிஹர்ய - ஹவ்யம் - ஸ்வாஹா - ப்ரஜாபதயே - இ +ம । ப்ரஜாபதிம் - ப்ரதமம் - யக்ஞியானாம் । தேவானாம் - அக்ரே - யஜதம் - யஜத்வம் । ஸநோ ததாது - த்ரவிணம் - ஸுவீர்யம் । ராயஸ்போஷம் - விஷ்யது - நாபிம் - அஸ்மே - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । யோராய: - ஈஸே - ஸததாய: - உக்த்ய: । ய: பஸூநாம் - ரக்ஷிதா - விஷ்டிதாநாம் । ப்ரஜாபதி: - ப்ரதமஜா: - ரிதஸ்ய- ஸஹஸ்ரதாமா - ஜுஷதாம் - ஹவிர்ன: - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ +ம । ஸோமாய - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - காண்டரிஷயே - இ +ம । ஸோமோ தேனும் -

ஸோம: - அர்வந்தம் - ஆஶும் । ஸோமோவீரம் - கர்மண்யம் - ததாது । ஸாதன்யம் - விதத்யம் - ஸபேயம் । பிதுஶ்ரவணம் - யோ ததாஸத் - அஸ்மை - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம । அஷாடம் - யுத்ஸு - ப்ருத்நாஸு - பப்ரிம் । ஸுவர்ஷாம் - அப்ஸ்வாம் - வ்ரஜநஸ்ய - கோபாம் । பரேஷுஜாம் - ஸுக்ஷிதிம் - ஸுஶ்ரவஸம் । ஜயந்தந்த்வாம் - அனுமதேம - ஸோம - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம । த்வகும்ஸோம - க்ரதுபி: - ஸுக்ரதுர்பூ: । த்வம்தக்ஷை: - ஸுதக்ஷ: - விஶ்வவேதா: । த்வம் வ்ருஷா - வ்ருஷத்வேபி: - மஹித்வா । த்யும்னேபி: - த்யும்னி - அபவ: - ந்ருசக்ஷா: - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம । யாதே - தாமானி - ஹவிஷா - யஜந்தி । தாதே - விஶ்வா - பரிபூ: - அஸ்து - யக்ஞம் । கயஸ்பான: - ப்ரதரண: - ஸுவீர: । அவீரஹா - ப்ரசரா - ஸோம துர்யான் - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம । த்வமிமா: -ஓஷதீ: ஸோம - விஶ்வா: । த்வமப: - அஜநய: - த்வங்கா: - த்வம் - ஆததந்த - உரு - அந்தரிக்ஷம் - த்வம் - ஜ்யோதிஷா - விதம: - வவர்த்த - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம । யாதே - தாமானி - திவி - யா - ப்ரிதிவ்யாம் । யா - பர்வதேஷு - ஓஷதீஷு - அப்ஸு । தேபிர்ன: - விஶ்வை: - ஸுமனா: - அஹேடன் । ராஜன் - ஸோம - ப்ரதி ஹவ்யா - க்ருபாய - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம । அக்னயே - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - காண்டரிஷயே - இதம । அக்னேநய - ஸுபதா - ராயே - அஸ்மான் । விஶ்வானிதேவ - வயுநானி - வித்வான் । யுயோதி - அஸ்மத் - ஜுஹுராணம் - ஏந: । பூயிஷ்டாந்தே - நம உக்திம் - விதேம - ஸ்வாஹா - அக்னயே - இதம । ப்ரவஶ்ஶுக்ராய - பானவே - பரத்வம் । ஹவ்யம் - மதிஞ்ச - அக்னயே - ஸுபூதம் । யோ தைவ்யானி - மானுஷா - ஜனூகும்ஷி । அந்தர் விஶ்வானி - வித்மனா - ஜிகாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே இதம । அச்சா கிர: - மதய: - தேவயந்தீ: । அக்னிம் யந்தி - த்ரவிணம்- பிக்ஷமாணா: । ஸுஸந்த்ருஶம் - ஸுப்ரதீகம் - ஸ்வஞ்சம் । ஹவ்யவாஹம் - அரதிம் - மானுஷாணாம் - ஸ்வாஹா - அக்னயே - இதம । அக்னேத்வம் - அஸ்மத் - யுயோதி -

அமீவா: । அந்க்னித்ரா: - அப்யமந்த - க்ரிஷ்மட: । புன்: - அஸ்மப்யம் - ஸுவிதாய் - தேவ । க்ஷாம் - விஶ்வேபி: - அஜரேபி: - யஜத்ர - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அக்னே - த்வம்பாரய - நவ்ய: - அஸ்மான் । ஸ்வஸ்திபி: - அதி - துர்காணி - விஶ்வா । பூஶ்ச் - ப்ருத்வீ - பஹுலான் - உர்வீ । பவாதோகாய் - தநயாய - ஸம்யோ: - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । ப்ரகாரவ: - மனனா - வச்யமானா: । தேவத்ரீசீம் - நயத - தேவயந்த்: । தக்ஷிணாவாட் - வாஜினீ - ப்ராச்யேதி । ஹவிர்பரந்தீ - அக்னயே - க்ருதாசீ । ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - காண்டரிஷிப்ய: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - காண்டரிஷிப்ய: - இ + ம । ஆநோ விஶ்வே - அஸ்க்ரா கமந்து - தேவா: । மித்ர: - அர்யமா - வருண: - ஸஜோஷா: । புவன் - யதாந: - விஶ்வே - வ்ருதாஸ: । கரன் - ஸுஷாஹா - விதுரம் - ந ஶவ: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । ஶன்னோ தேவா: - விஶ்வதேவா: - பவந்து । ஶகும் ஸரஸ்வதீ - ஸஹ - தீபிரஸ்து । ஶம்பிஷாச்: - ஶமு - ராதிஷாச்: । ஶன்னோ திவ்யா:- பார்த்திவா: - ஶன்னோ அப்யா: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । யே ஸவிது: - ஸத்யஸ்வஸ்ய - விஶ்வே । மித்ரஸ்ய - வ்ரதே - வருணஸ்ய - தேவா: । தே ஸௌபகம் - வீரவத் - கோமதப்ன: । ததாதன - த்ரவிணம் - சித்ரமஸ்மே - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । அக்னேயாஹி - தூத்யம் - வாரிஷேண்ய: । தேவான் - அச்ச - ப்ரம்ஹ க்ருதா - கணேன் । ஸரஸ்வதீம் - மருத்: - அஶ்விநாப: । யக்ஷிதேவான் - ரத்னதேயாய - விஶ்வான் - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । த்யௌ: பித: - ப்ருதிவி - மாத: - அத்ருக் । அக்னே - ப்ராத: - வஸவ: - ம்ருட தான: । விஶ்வ் ஆதித்யா: - அதிதே - ஸஜோஷா: । அஸ்மப்யம் - ஶர்ம- பஹுலம் - வியந்த - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । விஶ்வே தேவா: - ச்ருணுத - இமம் - ஹவம்மே - யே அந்தரிக்ஷே - ய உப - த்யவிஷ்ட । யே - அக்னி ஜிஹ்வா:

- உதவா - யஜ்த்ரா: । ஆஸத்ய் - அஸ்மின் - பர்ஹிஷ் - மாதயத்வம் - ஸ்வாஹா । விஸ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - இ + ம । யாக்ஞிகீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । யாக்ஞிகீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - இ + ம । வாருணீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । வாருணீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - இதம் - நமம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - இதம் - நமம । ஸத்ஸஸ்பதிம் - அத்புதம் - ப்ரியம் - இந்த்ரஸ்ய - காம்யம் । ஸனிம் மேதாம் - அயாஸிஷம் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இதம் - நமம । (மாணவகன் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ப்ராஜாபத்யம் - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி । தச்சகேயம் - தன்மே - ராத்யதாம் । வாயோ வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ப்ராஜாபத்யம் + ராத்யதாம் । ஆதித்ய வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । மதந்தி - ஜப - கர்மணி - ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - நம: - மதந்தி - ஜபம் - குருத்வம் । (பதில் - வயம் குர்ம:) (மாணவகன் - மதந்தியை தொடவும்) ஜபம் - நமோ வாசே - யாசோதிதா + ஶாந்தி: । (மாணவகன் தென்புறம் உட்கார்ந்து நான்கு அத்தி ஸமித்துக்களை நெய்யில் நனைத்து ஹோமம் செய்ய) (மந்த்ரம்) :- ப்ரிதிவீ ஸமித் । தாமக்னி: - ஸமிந்தே । ஸாக்னிம் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே । ஸாமா - ஸமித்தா + ஆயுஷா - தேஜஸா । வர்ச்சஸா - ஶ்ரியா । யஶஸா - ப்ரம்ஹவர்ச்சஸேந - அன்னாத்யேன - ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அந்தரிக்ஷம் - ஸமித் । தாம்வாயு: - ஸமிந்தே । ஸா வாயும் - ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே । ஸாமா + ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । வாயவே - இ + ம । த்யௌஸ் ஸமித் - தாம் - ஆதித்ய: - ஸமிந்தே । ஸாதித்யம் -

ஸமிந்தே । தாமஹம் - ஸமிந்தே । ஸாமா + ஸமிந்தாம் - ஸ்வாஹா । ஆதித்யாய - இ + ம । ப்ராஜாபத்யாமே - ஸமித்ஸி - ஸபத்னக்ஷயிணீ । ப்ராத்ருவ்யஹா - மேஸி - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ + ம । (மாணவகன் வடக்கே நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் - வ்ரதம் - சரிஷ்யாமி - தச்சகேயம் - தன்மே - ராத்யதாம் । வாயோ-வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஸௌம்யம் + ராத்யதாம் । ஆதித்ய - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । மதந்தி - ஜப கர்மணி + நம: । மதந்தி ஜபம் குருத்வம் । (பதில் - வயம் குர்ம:) (மாணவகன் மதந்தியைத் தொடவும்) ஜபம் :- யுஞ்ஜதேமன + மகோஸி । ஸவிதா பூத்வா + ஜவ த்பதி । (மாணவகன்: - யுஞ்ஜதே । ஸவிதா । என்ற இரண்டு பதங்களைச் சொல்ல வேண்டும்) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஆக்நேயம் வ்ரதம் + ராத்யதாம் । வாயோ - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஆக்நேயம் + ராத்யதாம் । ஆதித்ய - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: ஆக்நேயம் + ராத்யதாம் । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஆக்நேயம் + ராத்யதாம் । அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - வைஶ்வதேவம் - வ்ரதம் + ராத்யதாம் । வாயோ - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । ஆதித்ய - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । வ்ரதானாம் - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: + ராத்யதாம் । (ஆசார்யன் ஜயாதி முதலான ப்ரம்மோத்வாஸனம் முடிய செய்ய வேண்டும்) லேப கார்யம் கிடையாது. பரிதி ப்ரஹரணம், ஸக்குஸ்ராவம் உண்டு) (மாணவகன்):- - மதந்தி ஜப கர்மணி + நம: । மதந்தி ஜபம் - குருத்வம் । (பதில் - வயம் குர்ம:) (மாணவகன் மதந்தியத் தொடவும்) (ஜபம்):- ஶன்னோவாத: பவதாம் + ஶாந்தி: । (பாத்ர ஸாதனத்தில் வைத்துள்ள வஸ்திரத்தால், ஆசார்யன், மாணவனின் முகத்தை, தலையுள்பட ப்ரதக்ஷிணமாக சுற்றிக் கட்ட வேண்டும்) மாணவன் சிறிது நேரம் மவுனமாக இருந்து (பிறகு அந்த வஸ்திரத்தை எடுத்து ஆசார்யனிடம் கொடுக்க

வேண்டும்) (ஆசார்யன் அதை ப்ருஹஸ்பதிக்கு கொடுக்க வேண்டும்) (மாணவன் அக்னி, ஸூர்யன், உதகும்பம், ஆகாயம், மலை, கன்று அல்லது குழந்தை (அம்மி, அப்பம், பவுன்) இவைகளைப் பார்த்துவிட்டு) (ஆதித்ய உபஸ்தானம் செய்ய (மந்த்ரம்):-

வய்ஸ்ஸுபர்ணா: உப்ஸேது: -
இந்த்ரம் - ப்ரியமேதா:-ரிஷ்ய: -
நாத்மானா: । அப்த்வாந்தம் - ஊர்ணுஹி -
பூர்த்தி சக்ஷு: - முமுக்தி - அஸ்மான் -
நிதயேவ - பத்தான் ।

ப்ராஜாபத்யாதி வ்ரத உபக்ரம ஸமான தந்த்ர
ப்ரயோகம் முற்றிற்று

अथ समान तन्त्र प्राजापत्यादि व्रत उत्सर्जन प्रयोगः

(आचार्यः माणवकश्च संकल्पं कुर्याताम्) (आचार्यः माणवश्च) शुक्लां + शान्तये । ओंभूः + वरों । ममोपात्त + प्रीत्यर्थं । अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ । (आचार्यः) ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातं .... शर्माणं – इमं – मम – माणवकं – प्राजापत्य – सौम्य – आग्नेय वैश्वदेव – काण्डव्रत – उत्सर्जन – कर्माणि – समान तन्त्रेण चारयिष्ये । (अप – श्य) (माणवकः) ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातः .... शर्मा – अहं – प्राजापत्य + कर्माणि – समान तन्त्रेण चरिष्यामि । (अप – श्य) (आचार्यः) (दर्भेष्वासीनः + पत्न्या सह ।) शुक्लां + प्रीत्यर्थं । अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ । ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातस्य

.... शर्मणः – अस्य – मम माणवकस्य – अद्यकृत – करिष्यमाण – प्राजापत्यादि – व्रत – उपक्रम – उत्सर्जन – कर्मांगं – स्नान कर्मागं च – अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य– रूपेण – अद्य – करिष्ये।तदंगं – पुण्याहवाचनं च करिष्ये। (अप उपस्पृश्य) (अभ्युदयं पुण्याहं च कृत्वा) (माणवकः वपनं। स्नानं।) (काण्डऋषि तर्पणं) (आचर्यः – अग्निमुखान्तं कृत्वा) (उपक्रमवत् होमः) प्रजापतये – काण्ड ऋषये-स्वाहा। प्रजापतये काण्डऋषये – इदं – नमम। प्रजापते न त्वत् + रयीणाम् – स्वाहा। (प्र +म) रयीणां पतिं + ब्रवीनु– स्वाहा। (प्र +म) प्रजापते त्वं + जुषस्व– स्वाहा। (प्र+म) तवेमे लोकाः + हव्यं – स्वाहा। (प्र + म) प्रजापतिं – प्रथमं + अस्मे – स्वाहा (प्र +म) योराय ईशे + हविर्नः – स्वाहा। (प्र+म) सोमाय –काण्ड ऋषये,स्वाहा। सोमाय – काण्डऋषये – इन्दं – नमम। सोमो धेनुं + अस्मै स्वाहा। सोमाय – इदं – नमम। अषाँढं – युथ्सु + सोम – स्वाहा। (सो +म) त्वँ सोम + नृचक्षाः – स्वाहा। सो + म। याते – धामानि – हविषा+दुर्यान् – स्वाहा। (सो +म) त्वमिमाः – ओषँधीः+ववर्थ – स्वाहा। (सो+म) याते – धामानि – दिवि + गृभाय – स्वाहा। सो + म) अग्नये-काण्ड ऋषये – स्वाहा। अग्नये काण्ड ऋषये – इदं – नमम। अग्नेनयँ – सुपथा + विधेम – स्वाहा। (अ +म) प्रवँश्शुक्रायँ + जिगाँति – स्वाहा। अ+म। अच्छा गिरँः +मानुँषाणां – स्वाहा। अ +म। अग्नेत्वं – अस्मत् + यजत्र – स्वाहा। अ + म। अग्ने – त्वं पारय + शंयोः – स्वाहा। अ +म। प्रकाँरवः + घृताची – स्वाहा। (अ +म) विश्वेभ्यः – देवेभ्यँः – काण्डऋषिभ्यँः – स्वाहा। विश्वेभ्यः +इ +म) आनो विश्वे + न शवँः – स्वाहा। (वि +म) शन्नो देवाः +

अप्याः – स्वाहा । (वि+म) येसँवितुः + चित्रमस्मे – स्वाहा । (वि + म) अग्नेँयाहि + विश्वान्·स्वाहा । (वि+म) द्यौः पितः + वियँन्त – स्वाहा (वि+म) विश्वेदेवाः – शृणत + मादयध्वं – स्वाहा । (वि+म) सा हितीभ्यः । याज्ञिकीभ्यः । वारुणीभ्यः । ब्रह्मणे स्वयंभुवे । सदँसस्पतिं । (अथ शिष्यः देवता उपतिष्ठते ।) अग्ने – व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यँः – प्राजापत्यं – व्रतं – अचारिषं – तदँशकं – तन्मेँराधि । वायोव्रतपते + तन्मेँराधि । आदित्य – व्रतपते + तन्मेराधि । व्रतानां – व्रतपते + तन्मेँराधि । (मदंती जप कर्मणि + नमः) नमोँवाचे +शान्तिँः । जपित्वा) (मदन्तीरुपस्पृश्य) द्यौस्समित् + आदित्याय–इदं – नमम । अन्तरिक्षं – समित् + वायवे – इदं – नमम । पृथिवी – समित् + अग्नये – इदं – नमम । प्राजापत्यामे + प्रजापतये – इदं – नमम । (अथमाणवकः देवता उपतिष्ठते) (उत्तरतः तिष्ठन्) आदिँत्य व्रतपते – काण्ड ऋषिभ्यँः – सौम्यं – व्रतं – अचारिषं – तदँशकं – तन्मेँराधि । वायो – व्रतपते + राधिं । अग्ने – व्रतपते + राधि । व्रतानां – व्रतपते + राधि । अग्ने – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यँः – आग्नेयं – व्रतं – अचारिषं – तदँशकं – तन्मेँराधि । वायो – व्रतपते + राधि । आदिँत्य – व्रतपते +राधि । व्रतानां – व्रतपते + राधि । अग्ने – व्रतपते – काण्डऋषिभ्यँः – वैश्वदेवं – व्रतं – अचारिषं – तदँशकं – तन्मेँ राधि । वायो – व्रतपते + राधि । आदिँत्य – व्रतपते + राधि । व्रतानां – व्रतपते + राधि । (उत्सर्जने तु युञ्जादीन् मीलनादि च वर्जयेत्) (जयादि प्रतिपद्यते ब्रह्मोद्वासनान्तं कृत्वा) मदन्तीजपकर्मणि + नमः । (शन्नोवातँः पवतां + शान्तिँः) (आचार्यः) शुक्लां + शुभतिथौ) ...... + शर्मणः – अस्य – मम – माणवकस्य – करिष्यमाण – स्नानोद्वाह – कर्मांगं – अंकुरार्पण – प्रतिसरबंधकर्म च करिष्ये । तदंगं – पंचपालिका शुध्यर्थं – शुध्यर्थ

– पुण्याहवाचनं च – करिष्ये । (अप + श्य) (पुण्याहं कृत्वा) (पंचपालिकाः प्रोक्ष्य) (अंकुरं प्रतिसरं च कृत्वा) (माणवकः) (शुक्लां + शुभतिथौ) ..... नक्षत्रे .... राशौ – जातः ,,,, शर्मा – अहं – तूष्णीं – स्नास्ये (स्नास्यामि इति वा) (अप +श्य) (तूष्णीं समन्तमग्निं परिषिच्य) (तूष्णीं पलाश समिधं – अग्नावाधाय) (अग्निं तूष्णीं परिषिच्य) (आचार्यः माणवकश्च) (अग्नेरुपस्थानं कृत्वा) (आचार्यः माणवकश्च) पवित्रं विसृज्य – आचम्य । (आशीर्वादं कुर्यात्) (माणवकः तूष्णीं सर्वांगवपनं नापितेन कारयित्वा) (त्रयोदशवारं निमज्य) (पुनश्च स्नात्वा) (वस्त्रद्वयं – यज्ञोपवीत द्वयं च धृत्वा) (चन्दनेन अलंकृत्य) (शिरसि पुष्पाणि, नेत्रे अंजनं – आदर्शावेक्षणं – पुष्पमालां – पुस्तकं, दण्डं – व्यजनं – उपानहौ – धृत्वा । (काशि यात्रा आदि संप्रदायानुसारेण कुर्यात्) विवाह मण्टपं गत्वा कन्यां विवाहयेत्)

।। इति समानतन्त्र प्राजापत्यादि व्रत उत्सर्जन प्रयोगः समाप्तः ।।

ஸமான தந்த்ர ப்ராஜாபத்யாதி வ்ரத உத்ஸர்ஜன ப்ரயோகம்

(ஆசார்யன்) :- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । ..... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதம்...... ஶர்மாணம் - இமம் - மம - மாணவகம் - ப்ராஜாபத்ய - ஸௌம்ய - ஆக்நேய - வைஸ்வதேவ - காண்டவ்ரத - உத்ஸர்ஜன - கர்மாணி - ஸமான - தந்த்ரேண - சாரயிஷ்யே । (அப உபஸ்ப்ரிஶ்ய) (மாணவகன்):- ....நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாத: ...... ஶர்மா .... அஹம் - ப்ராஜாபத்ய + கர்மாணி - ஸமான - தந்த்ரேண

- சரிஷ்யாமி (அப + ஸ்ய) (ஆசார்யன் - பத்னியுடன் ஸங்கல்பம்) :- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ ...... ராஶௌ + மாணவகஸ்ய - அத்ய க்ருத - கரிஷ்யமாண - ப்ராஜாபத்யாதி - வ்ரத - உபக்ரம - உத்ஸர்ஜன - கர்மாங்கம் - ஸ்நான - கர் மாங்கஞ்ச - அப்யுதய - ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய - ரூபேண - அத்ய - கர்ஷ்யே । ததங்கம் - புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (அப + ஸ்ய) (அப்யுதய ஶ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம்செய்து) (மாணவனுக்கு, வபனம், ஸ்நானம், காண்டரிஷி தர்ப்பணம் செய்வித்து) (அக்னி முகாந்தம் செய்து) உபக்ரமத்தைப் போல் ஹோமம் செய்ய) (மந்த்ரங்கள்):- ப்ரஜாபதயே - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - காண்டரிஷயே இ + ம । ப்ரஜாபதே - நத்வத் +ரயீணாம் - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இதம் நமம । ரயீணாம் பதிம் + ப்ரவீது - ஸ்வாஹா । ப்ரஜா + நமம । ப்ரஜாபதேத்வம் - நிதிபா: + ஜுஷஸ்வ - ஸ்வாஹா । ப்ரஜா + நமம । தவேமே - லோகா: + ஹவ்யம் - ஸ்வாஹா । ப்ர + மம । ப்ரஜாபதிம் - ப்ரதமம் + அஸ்மே - ஸ்வாஹா । ப்ர + மம । யோ ராய: - ஈஶே + ஹவிர்ன: - ஸ்வாஹா । ப்ர +மம । ஸோமாய - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - காண்டரிஷயே - இ + ம । ஸோமோ தேனும் + அஸ்மை - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இதம் - நமம। அஷாடம் - யுத்ஸு +அனுமதேம - ஸோம - ஸ்வாஹா। ஸோமாய - இ + ம । த்வகும் ஸோம + ந்ருசக்ஷா: - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ + ம । யாதே-தாமானி - ஹவிஷா + துர்யான் - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - இ + ம । த்வமிமா ஓஷதீ: +வவர்த்த - ஸ்வாஹா । ஸோமாய இ + ம । யாதே - தாமானி - திவி + க்ருபாய - ஸ்வாஹா । ஸோமாய இ + ம । அக்னயே - காண்டரிஷயே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - காண்டரிஷயே - இ + ம । அக்னேநய் - ஸுபதா + விதேம - ஸ்வாஹா । அக்னயே இ + ம । ப்ர வ்ஶ்ஶுக்ராய் + ஜிகாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அச்சா கிர: +மானுஷாணாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம ।

அக்னேத்வம் - அஸ்மத் + யஜத்ர - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । அக்னே - த்வம்ப்ராய + ஶம்யோ: ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம। ப்ரகாரவ: - மனனா + க்ருதாசீ - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - காண்டரிஷிப்ய: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - காண்டரிஷிப்ய: - இ + ம । ஆநோவிஶ்வே + நஶவ: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । ஶன்னோ தேவா: - விஶ்வதேவா: + அப்யா: - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । யேஸ் விது: + சித்ரமஸ்மே - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । அக்னேயாஹி + விஶ்வான் - ஸ்வஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । த்யௌ: பித: + வியந்த - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । விஶ்வேதேவா: - ஶ்ருணத + மாத யத்வம் - ஸ்வாஹா । விஶ்வேப்ய: + இ + ம । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । ஸாகும்ஹிதீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - இ + ம । யாக்ஞிகீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । யாக்ஞி + இ + ம । வாருணீப்ய: - தேவதாப்ய: - உபநிஷத்ப்ய: - ஸ்வாஹா । வாருணீ + இ + ம । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - ஸ்வாஹா । ப்ரம்ஹணே - ஸ்வயம்புவே - இதம் - நமம । ஸத்ஸஸ்பதிம் + அயாஸிஷும் - ஸ்வாஹா । ஸதஸஸ்பதயே - இதம் - நமம । (மாணவன் அக்னிக்கு வடபுறம் நின்றுகொண்டு) அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ப்ராஜாபத்யம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகும் - தன்மே ராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + தன்மே ராதி । ஆதித்ய - வ்ரபதே + தன்மே ராதி । வ்ரதாநாம் வ்ரதபதே + தன்மே ராதி । மதந்தி ஜப - கர்மணி + நம: । (ம தந்தியைத் தொடவும்) (ஜபம்):- நமோ வாசே + ஶாந்தி: । (தென்புறம் வந்து உட்கார்ந்து நான்கு அத்தி ஸமித்துக்களை நெய்யில் தோய்த்து (ஒவ்வொன்றாக ஹோமம் செய்ய) (மந்த்ரம்) :- த்யௌஸ்ஸமித் + ஆதித்யாய - இ + ம । அந்தரிக்ஷம் - ஸமித் + வாயவே - இ + ம। ப்ரிதிவீ - ஸமித் +

அக்னயே - இ + ம । ப்ராஜாபத்யாமே + ப்ரஜாபதயே - இ+ ம । (வடபுறம் நின்றுகொண்டு) (மந்த்ரம்):- ஆதித்ய - வ்ரத பதே-காண்டரிஷிப்ய: ஸௌம்யம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகும் - தன்மேராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + ராதி । அக்னே - வ்ரதபதே + ராதி । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே + ராதி । அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - ஆக்நேயம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகும் - தன்மேராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + ராதி । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + ராதி । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே + ராதி । அக்னே - வ்ரதபதே - காண்டரிஷிப்ய: - வைஶ்வதேவம் - வ்ரதம் - அசாரிஷம் - தத்ஶகும் - தன்மேராதி । வாயோ - வ்ரதபதே + ராதி । ஆதித்ய - வ்ரதபதே + ராதி । வ்ரதாநாம் - வ்ரதபதே + ராதி । (யுஞ்ஜதேமன - ஜபம், மீலனம் - அதாவது - முகத்தை மறைத்து வஸ்திரத்தால் கட்டுவது முதலியன கிடையாது) ஆசார்யன் - ஜயாதி முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்ய வேண்டும்) (பரிதிப்ரஹரணம், ஸக்குஸ்ராவ ஹோமம் உண்டு) லேப கார்யம் கிடையாது) (மாணவகன்):- மதந்தி ஜப - கர்மணி + நம: । மதந்தி - ஜபம் - குருத்வம் । (பதில் - வயம் குர்ம:) (மாணவன் மதந்தியை தொடவும்) (ஜபம்) : - ஶன்னோவாத: பவதாம் + சாந்தி: । (ஆசார்யன்):- ஶுக்லாம் + ஶு பதிதௌ - .... நக்ஷத்ரே + மாணவகஸ்ய - கரிஷ்யமாண் - ஸ்நானோத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அங்குரார்ப்பண - ப்ரதிஸரபந்த - கர்மச - கரிஷ்யே । ததங்கம் - பஞ்சபாலிகா - ஶுத்யர்த்தம் - ஶுத்யர்த்த - ஸ்வஸ்தி - புண்யாஹவாசனஞ்ச - கரிஷ்யே । (அப + ஸ்ய) புண்யாஹவாசனம் செய்து, பாலிகைகளை ப்ரோக்ஷித்து, அங்குரார்ப்பணம் செய்து, ப்ரதிஸ்ர ரக்ஷாபந்தனம் செய்யவும். (மாணவன்):- ஶுக்லாம் + ஶு பதிதௌ - .... நக்ஷத்ரே + ராஶௌ - ஜாத: .... ஶர்மா - அஹம் - தூஷ்ணீம் - ஸ்நாஸ்யே । (அப +ஸ்ய) (மந்த்ரமில்லாமல் அக்னியை ஜலத்தினால் ப்ரதிக்ஷணமாகச் சுற்றிவிட்டு, ஒரு புரசு ஸமித்தை

அக்னியில் வைக்கவும்) (ஆசார்யனும் மாணவனும் அக்னி உபஸ்தானம் செய்து, பவித்ரத்தை அவிழ்த்து வடபுறம் போட்டு ஆசமனம் செய்யவேண்டும்) (ஆசிர்வாதம்) (ஹாரத்தி) (மாணவன் நாவிதனிடம் பேசாமல் ஸர்வாங்க வபனம் செய்துகொண்டு பதிமூன்று தடவை ஸ்நானம் செய்து, பஞ்சக்கச்சமாக வஸ்திரம் உடுத்தி, இரண்டு பூணூல் தரித்து, உத்தரீய வஸ்திரத்தை பூணூல் போல் தரித்து சந்தனம் பூசிக்கொண்டு, தலையில் புஷ்பம் வைத்துக்கொண்டு, கண்களில் மை இடச்செய்து, பூமாலை அணிந்து, கண்ணாடியில் முகம் பார்த்து, கையில் புஸ்தகம், விசிறி, பெரம்பு எடுத்துக்கொண்டு, குடை பிடித்து, அவரவர் ஸம்ப்ரதாயப்படி காசியாத்திரை முதலானவைகளுக்குப் பிறகு, விவாஹ மண்டபத்தை அடைந்து, கன்னிகையை விவாஹம் செய்துகொள்ள வேண்டும்.

ப்ராஜாபத்யாதி வ்ரத உத்ஸர்ஜன ஸமான தந்த்ர
ப்ரயோகம் முற்றிற்று

विवाह प्रोयोगः

ध्रुवन्ते राजा वरुँणो ध्रुवन्देवो बृहस्पतिः । ध्रुवन्त इन्द्रॅश्चाग्निश्चँ राष्ट्रं धाॅरयतां ध्रुवं । पर्वॅत इवाविॅचाचलिः । इन्द्रॅ इवेह ध्रुवस्तिॅष्ठ । इह राष्ट्रमॅुधारय । अभितिष्ठ पृतन्यतः । अधॅरे सन्तु शत्रॅवः । इन्द्रॅ इव वृत्रहातिॅष्ठ ।। देवीं वाचॅमजयन्त देवाः । तां विश्वरूॅपाः पशवोॅ वदन्ति । सानोॅ मन्द्रेषमूर्जं दुहाॅना । धेनुर्वागस्मानुपसुष्टुतैतुॅ । सुमुहूर्तोस्त्वित्यनु गृह्णन्तु ।

(प्रतिवचनं – सुमुहूर्तोस्तु । ऋध्यास्म हव्यैर्नमसोप सद्य । मित्रन्देवं मित्रधेयन्नो अस्तु । अनूराधान् हविषा वर्धयन्तः । शतञ्जीवेम शरदस्सवीराः । दीर्घायुष्यमस्तु । (पवित्रं धृत्वा) (विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा) शुक्लां +शुभतिथौ । धर्म प्रजा – संपत्यर्थं – वरान् – प्रेषयिष्ये । (अप+श्य) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य) (अथ चतुर्भ्यो मंत्रविद्भ्यो ब्राह्मणेभ्यो दक्षिणा तांबूलं दत्वा) (सू–सुहृत स्समवेतान् मन्त्रवतो वरान् प्रहिणुयात्तान् प्रसुग्मन्तेति (द्वाभ्यां अभिमंत्रयेत) यूयं ...... कुलात् मह्यं कन्यां बृणीध्वं । प्रसुग्मन्ता – धियसानस्य – सक्षणिं – वरेभिः – वरान् – अभि – सुप्रसीदत । अस्माकं – इन्द्रः – उभयं – जुजोषति – यत् – सौम्यस्य – अंधसः – बुबोधति । अनृक्षराः – ऋजवः – सन्तु – पन्थाः–येभिः – सखायः – यन्तिनः – वरेयं । समर्यमा – संभगोनः – निनीयात् – संजास्पत्यं – सुयममस्तु – द्वेवाः । (ते कन्यावन्तं गत्वा) ...... गोत्रोद्भवाय ..... शर्मणे वराय । .... गोत्रोद्भवां ..... नाम्नीं – भवदीयां – कन्यां – धर्म प्रजार्थं – वृणीमहे । (कन्यापिता) शोभनं – दास्यामि । (इति ब्रूयात्) (ततः ते ब्राह्मणाः वरं प्रत्येत्य) सिद्धार्था वयं (इति वराय निवेदयेयुः) (अथ पवित्रं धृत्वा कन्यापिता अनुज्ञां कुर्यात्) नमस्सदसे + स्वीकृत्य । दशानां – पूर्वेषां – दशानां – परेषां – आत्मनश्च – एकविंशति – कुल – उत्तारण द्वारा – नित्य – निरतिशय – आनन्द – शाश्वत – ब्रह्मलोक – अवाप्त्यर्थं – महाविष्णु प्रीत्यर्थं – कन्यका – दानाख्य – महादानं – कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्र– योग्यता +स्तु) (विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा) दर्भेषु – – आसीनः – दर्भान् – धारयमाणः) (पत्न्या सह) शुक्लां + शुभतिथौ । दशानां + महादानं – करिष्ये । (अप +श्य) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य) (ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (वरः धान्य राशौ प्राङ्मुख आसीनः) दाता प्रत्यङ्मुख स्थितः) महाविष्णु

स्वरूपस्य – वरस्य – इदमासनं । महाविष्णु – स्वरूप वर – स्वागतं । इदं – ते – पाद्यं । (वरः) – सुपाद्यं । (पवित्रं – कर्णे निधाय) तद्विष्णोः – प॒र॒मं – प॒दं – सदा॑ पश्यन्ति – सू॒रयः॑ । दि॒वी॑व – चक्षुः॑ – आत॑तम् । तद्विप्रा॑सः – वि॒प॒न्यवः॑ – जा॒गृवाँ॑सः॑ –समिन्धते । विष्णोः – यत् – प॒र॒मं – प॒दं । (उभावाचम्य) पवित्रं धृत्वा) (कन्यादाता – धान्यराशौ प्राङ्मुख आसीनः स्वां के कन्यां प्राङ्मुखीं आधाय दद्यात्) (का – दाता प्राङ्मुख आसीनः वरः प्रत्यङ्मुख – स्थितः) (उदङ्मुखातु जननी कन्यादानेष्वयं विधिः ।) (गांच दासींच कन्यां च तिष्ठन्नेव प्रतिग्रहेत् । पुच्छं केशं तथा हस्तं न्यस्य हस्ते जलं क्षिपेत्।)'' (दाता) ...... त्रयार्षेय – प्रवरान्वित ..... गोत्र – उद्भवां ..... शर्मणः – नप्त्रीं, ... शर्मणः – पौत्रीं ..... शर्मणः पुत्रीं ..... नाम्नीं – इमां – मदीयां – कन्यां । ......, ..., ..., त्रयार्षेय – प्रवरान्वित ...... गोत्र – उद्भवाय – .... शर्मणः .... नप्त्रे ..... शर्मणः – प्रौत्राय .... शर्मणः पुत्राय .... शर्मणे ..... शाखा – अध्यायिने – महाविष्णु – स्वरूपिणे – वरराय – तुभ्यं । (एवं त्रिः) (अथ सहिरण्यं कन्यकाया दक्षिणं हस्तं उदक पूर्वं दद्यात्) कन्यां – कनक – संपन्नां – सर्वाभरण – भूषितां । दास्यामि – विष्णवे – तुभ्यं – ब्रह्मलोक – जिगीषया । विश्वंभराः – सर्वभूताः – साक्षिण्यः –सर्वदेवताः । इमां – कन्यां – प्रदास्यामि – पितृणां – तारणाय च । कन्ये – ममाग्रतः – भूयाः – कन्ये मे – देवि – पार्श्वयोः । कन्ये मे – सर्वतः – भूयाः – त्वद्दानात् – मोक्षं – आप्नुयां । हिरण्यगर्भ + प्रयच्छमे – इमां – कन्यां – प्रजा सहत्व – कर्मभ्यः – प्रतिपादयामि । (इति दद्यात्) (वरः) दे॒वस्य॑त्वा – स॒वि॒तुः – प्र॒स॒वे – अ॒श्विनोः – बा॒हुभ्यां – पू॒ष्णः – हस्ताभ्यां – प्रतिगृह्णामि । राजा॑त्वा – वरु॑णो नयतु – दे॒वि॒द॒क्षि॒णे । अग्नये – हिर॑ण्यं । तेन॑ –

अमृतत्वं – अश्यां – वयोदात्रे । मयः – मह्यमस्तु । – प्रतिग्रहीत्रे । क इदं – कस्मै – अदात् । कामः – कामाय । कामः – दाता । कामः – प्रतिग्रहीता । कामं – समुद्रं – आविश – कामेनत्वा – प्रतिगृह्णानि । काम – एतत्ते । एषाते – काम दक्षिणा । उत्तानस्त्वा – आंगीरसः – प्रतिगृण्हातु । (इति प्रतिगृह्य) (यथास्थानं उपविश्य) (अनुज्ञां कुर्यात्) ओं नमस्सदँसे +स्वीकृत्य । आवयोः – उद्वाह – कर्म – कर्तुं – योग्यता + गृहाण । (प्र – योग्यता – सिद्धिरस्तु) शुक्लां + शुभतिथौ – आवयोः – उद्वाह – कर्म करिष्ये । (अप+श्य) (का – आहृत्य – लोकिकं वह्निं–आस्थाप्य विधिनावरः) (विनातत्र परिस्तीर्य–सपत्नी सहितो भवेत् ।) (उल्लिख्य) (अवोक्ष्य) भूर्भुवस्सुवरों (इति अग्निं प्रतिष्ठाप्य) (अग्निमिध्वा) (प्रज्वाल्य) – (प्राक्तोयं – निधाय) (विना परिस्तीय) (सू– यत्रास्मा अपचितिं कुर्वन्ति तत् कूर्च उपविशति यथा पुरस्तात्) (राष्ट्रभृदसीति) (का–वरस्य यस्य यच्छाखा – तच्छाखागृह्य चोदितः) (मधुपर्कः प्रदातव्यः – अन्य शाख्यपि दातरि ।) (दाता) आगताय – वराय – मधुपर्क प्रदानं करिष्ये । कूर्चः । (वरः) सु कूर्चः । राष्ट्रभृदसि – आचार्या सन्दी–मात्वद्योषं । (कूर्चं विस्रस्य तस्मिन् प्राङ्मुख उपविशेत्) (सू–आपःपाद्याः इति प्राह) (दाता उदपात्रमादाय) आपः – पाद्याः (सू–आपःपादावनेजनीः इत्यभिमंत्र्य) (वरः) आपः – पादावनेजनीः – द्विषन्तं – नाशयन्तु मे । अस्मिन् कुले – ब्रह्मवर्चसी – असानि । (सू–दक्षिणं पादं पूर्वं ब्राह्मणाय प्रयच्छेत्) (सव्यं शूद्राय)

महाविष्णु– स्वरूपस्य – वरस्य – इदमासनं – महाविष्णु – स्वरूप वर – स्वागतं – इदं ते – पाद्यं । (वरः) सुस्वागतं – सुपाद्यं । (दाता) – (पवित्रं कर्णेनिधाय) तद्विष्णोः +पदं ।। (इति) (वरस्य पादौ

प्रक्षाळयेत्) (सू– प्रक्षाळयितारं उपस्पृश्य मयिमह इति यजुषा आत्मानं प्रत्यभिमृशेत्) (दाता आचम्य पवित्रं धृत्वा) (वरः) मयिमहः – मयि यशः – मयीन्द्रियं – वीर्यं । (इति आत्मानं अभिमृश्य) (अप – श्य) (पवित्रं कर्णे नित्य) (आचम्य) (पवित्रं धृत्वा) (सू–''कूर्चाभ्यां परिगृह्य मृण्मयेन अर्हणीया आपः इति प्राह) (दाता) अर्हणीयाः – आपः । (सू– ''आमागन् इति अभिमन्त्रय ।) (वरः) आमागन् – यशसा–वर्चसा – स सृज–पयसा – तेजसाच । तम्मा–प्रियं – प्रजानां – कुर्वधिपतिं – पशूनां । (सू–''अञ्जलावेकदेश आनीयमाने विराजो दोहोऽसीति यजुर्जपेत्'')विराजः – दोहोसि – विराजः – दोहमशीय – मम पद्याय – विराज । (पुरस्तात् निनीयमानं समुद्रं वः इति अनुमन्त्रयते ।'') समुद्रं वः – प्रहिणोमि – स्वां योनिं – अपिगच्छत । अच्छिद्रः – प्रजया – भूयासं – मा परासेचि – मत्पयः । (सू – दधि मध्विति संसृज्य, कांस्येन वर्षीय सा – पिधाय) कूर्चाभ्यां परिगृह्य) (मधुपर्क इति प्राह) (त्रिवृतमेके घृतश्च (पाङ्क्तमेके धानास्सक्तूं श्च) (त्रय्यै विद्यया आमागन् इति द्वाभ्यां अभिमन्त्र्य ।'') (दाता) मधुपर्कः । (वरः) त्रय्यै – विद्यायै – यशोसि – यशसः – यशोसि – ब्रह्मणः – दीप्तिरसि । तम्मा – प्रियं – प्रजानां – कुर्वधिपतिं – पशूनां । आमागन् + पशूनां । (सू– ''अमृतोपस्तरणमसि – अमृतापिधानमसीति यजुर्भ्यां अप आचामति पुरस्तादुपरिष्टाच्च'') (पवित्रं कर्णे निधाय)(आचम्य)अमृतोपस्तरणमसि (इति जलं पीत्वा) (सू–''यन्मधुन इति त्रिः प्राश्य'') (सकृन्मन्त्रेण द्विस्तूष्णीं) यन्मधुनः – मधव्यं – परमं – अन्नाद्यं – वीर्यं । तेनाहं – मधुनः – मधव्येन – परमेण – अन्नाद्येन – वीर्येण – परमः – अन्नादः मधव्यः – असानि । (इति प्राश्य) सकृन्मन्त्रेण द्विस्तूष्णीं । अमृतापिधानमसि । (आचम्य) (पवित्रं धृत्वा) (सू– ''अनुकम्प्याय

प्रयच्छेत् । प्रतिगृह्यैव राजा स्थपतिर्वा पुरोहिताय गौः इति गां प्राह") (दाता) गौः । (सू-"यद्युत्सृजेदुपांशु यज्ञोवर्धतां इति त्रीन् जपित्वा ।") (वरः) सु गौः – यज्ञोवर्धतां – यज्ञस्य – वृद्धिं – अनुवर्ध – अपचितिरसि – अपचितिं – मा कुरु – अपचितोहं – मनुष्येषु – भूयासं । गौः – धेनुभव्या – माता – रुद्राणां – दुहिता – वसूनां – स्वसा – आदित्यानां – अमृतस्य – नाभिः । प्रणुवोचं – चिकितुषे – जनाय – मागां – अनागां – अदितिं – वधिष्ट । पिबतूदकं – तृणान्यत्तु । (सू-ओमुत्सृजतेत्युच्चैः") ओमुत्सृजत) (सू- भूतं इति अन्नं प्रोक्तं उपांशु । सुभूतं इति पंचभिः अभिमंत्र्य ओं कल्पयत इत्युच्चैः ") (दाता) भूतं । (वरः) सुभूतं । सा विराट् – तन्माक्षायि – तस्यतेशीय – तन्मे – ऊर्जन्धाः । ओं कल्पयत । (आचम्य) (पवित्रं धृत्वा) (सू-"आचार्याय – ऋत्विजे श्वशुराय राज्ञ इति परिसंवत्सरादुपतिष्ठद्भ्य एतत् कार्यं") (सकृत् प्रवक्त्रे चित्राय) (स्वयं दृष्ट्वा अभ्रातृघ्नीं इति जपेत्) अभ्रातृघ्नीं – वरुण – अपतिघ्नीं – बृहस्पते । इन्द्र – अपुत्रघ्नीं – लक्ष्म्यन्तां – अस्यै – सवितस्सुव । (सू- अघोरचक्षुः इति समीक्षेत ।) अघोर चक्षुः – अपतिघ्नि – एधि – शिवा – पतिभ्यः – सुमनाः – सुवर्चाः । जीवसूः – देव कामा – स्योना – शन्नोभव – द्विपदे – शश्चतुष्पदे । (शुक्लां – प्रीत्यर्थं + शुभतिथौ) – आवाभ्यां – कर्माणि – कर्तव्यानि – प्रजाश्च – उत्पादयितव्याः । (इति द्विः) (अप+श्य) (सू-"अंगुष्ठेनोप-मध्यमयाचांगुल्या दर्भं संगृह्य इदमहं इति यजुषा तस्याः भ्रवोरन्तरं – सम्मृज्य – प्रतीचीनं निरसेत् ।" इदमहं – यात्वयि – पतिघ्नी – अलक्ष्मिः – तां – निर्दिशामि । (दर्भं निरस्य अप उप स्पृश्य) (प्राप्ते निमित्ते जीवाँरुदन्ति इति जपेत्) जीवां – रुदन्ति – विमयन्ते – अध्वरे-

दीर्घां - अनु - प्रसितिं - दीधियुः - नरः । वामं - पितृभ्यः - य इदं - समेरिरे - मयः - पतिभ्यः - जनयः - परिष्वजे । व्युक्षत् - क्रूरं - उदचन्तु - आपः - आस्यै - ब्राह्मणाः - स्नपनं - हरन्तु । अवीरघ्नीः - उदचन्तु - आपः । (वस्त्रं मांगल्यं च महाजनानुग्रहं कारयित्वा) (अर्यम्ण इति यजुषा तस्याः शिरसि दर्भेण्वं निधाय ।) (वलयं पञ्चभिः दर्भैः विंशत्या वेष्टनं तथा । अन्तर्दशांगुलं प्रोक्तं दर्भेण्वस्य तु लक्षणं) अर्यम्णः - अग्निं - परियन्तु - क्षिप्रं - प्रतीक्षन्तां - श्वश्रः - देवराश्च । (तस्मिन् खेनसः इति दक्षिणं - युगच्छिद्रं प्रतिष्ठाप्य) खेनसः -खेरथः - खेयुगस्य - शचीपते । अपालां - इन्द्र - त्रिः - पूर्त्वी - अकरत् - सूर्यवर्चसं । (छिद्रे सुवर्णं शन्ते हिरण्यं इति अन्तर्धाया) शन्ते - हिरण्यं - शमुसन्तु - आपः - शन्ते - मेधी - भवतु - शं युगस्य - तृद्म । शन्ते - आपः - शतपवित्राः - भवन्तु - अथापत्या - तन्वं - सँसृजस्व । (सू- हिरण्य वर्णाः इति पञ्चभिः - स्नापयित्वा'') (स्नापना दितु यत् बहुमन्त्रकं कर्म तत् क्रियतेन्तत एवहि । हिरण्य वर्णाः- शुचयः - पावकाः - प्रचक्रमुः - हित्वा - अवद्यं - आपः । शतं - पवित्राः - वितताः - ह्यासु - ताभिष्ट्वा - देवः - सविता - पुनातु । हिरण्यवर्णाः - शुचयः - पावकाः - यासु - जातः - कश्यपः- यासु - अग्निः । याः - अग्निं - गर्भं - दधिरे - सुवर्णाः - तास्ते - आपः - शं - स्योनाः - भवन्तु । यासां - राजा - वरुणः - याति - मध्ये - सत्यनृते - अवपश्यन् - जनानां । याः - अग्निं - गर्भं - दधिरे - सुवर्णाः - तास्ते - आपः - शं - स्योनाः - भवन्तु । यासां - देवाः - दिवि - कृण्वन्ति - भक्षं - याः - अन्तरिक्षे - बहुधा - निविष्टाः । याः - अग्निं - गर्भं - दधिरे - सुवर्णाः - तास्ते - आपः-

शं – स्योनाः – भवन्तु । शिवनॅत्वा – चक्षुॅषा – पश्यन्तु – आपः – शिवया – तन्वा – उपॅस्पृशन्तु – त्वचंते । घृतश्चुतः – शुचॅयः – याः पॅावकाः – तास्ते – आपॅः – शं – स्योनाः – भवन्तु । (सकृदेव प्रोक्षणं) (परित्वेति अहतेन वाससा आच्छाद्य) परॅित्वा – गिर्वणः – गिरॅः – इमाः – भवन्तु – विश्वॅतः । वृद्धायुं – अनुॅ – वृद्धॅयः – जुष्टाः – भवन्तु – जुष्टॅयः । (इति वाससाच्छाद्य) द्विराचम्य । (आच्छाद्यनूतनं वासो – परो मांगळ्य सूत्रकं) (सुवर्ण मणि संयुक्तं बध्नीयात् कन्यका गळे) (आशासानेति योक्त्रस्य पुरस्तात् वाससः परं) (सुवर्ण मणि संयुक्ते बध्नीयात् कन्यकागळे) (मांगळ्य देवताः ध्यायामि – आवाहयामि – इति षोडशोपचार पूजां कृत्वा) (अस्याः – वध्वाः – मांगळ्य धारण मुहूर्त लग्नापेक्षया – इति ग्रहप्रीति दानं कृत्वा) मांगळ्यं – तन्तुना – अनेन – मम – जीवन – हेतुना । कंठे – बध्नामि – सुभगे – त्वं जीव – शरदः – शतं ।। (इति बध्वा) मांगळ्य – धारण – मुहूर्तः – सुमुहूर्तः – अस्तु – इति भवन्तः – महान्तः – अनुगृह्णन्तु । (प्रतिवचनं । सुमुहूर्तोस्तु) (आशासाना इति योक्त्रेण सन्नह्यति) (उत्तरेण नाभिं (योक्त्रं) निष्टर्क्यं ग्रन्थिं कृत्वा) (प्रदक्षिणं पर्यूह्य दक्षिणेन नाभिं अवस्थापयति।) (आसीनायाः कट्यां नाभेर्दक्षिणतो ग्रन्थिं भवेत्) (निष्टर्क्यं – शिखाबन्धनवत् सरन्ध्रेण ग्रन्थिना निष्टर्क्यं बध्नाति ।) आशासॅाना – सौमनसं–प्रजां – सौभाग्यं – तनूं । अग्नेः – अनुॅ व्रता – भूत्वा – सॅन्नह्ये – सुकृतायॅ – कं । (सू– ''अथैनां पूषात्वेतो नयतु इति दक्षिणे हस्ते गृहीत्वा अग्निं अभ्यानीय ।) (का – गृह्यते खलु पाणि रमन्त्रकं गम्यते ज्वलनस्तु समन्त्रकं ।) पूषात्वा – इतो नॅयतु – हस्तगृह्य – अश्विनौ त्वा – प्रवॅहतां – रथॅेन । गृहान् गच्छॅ – गृहपॅत्नी – यथासॅः –

वशिनीत्वं – विदथं – आवदासि । (इति अग्नि मुखं – आनीय) (''अपरणाग्निं उदगग्रंकटमास्तीर्य तस्मिन् उपविशत उत्तरोवरः) (अग्रेरुपसमाधानादि आज्य भागान्ते ।'') (का–''पात्र प्रयोगकाले वध्वंजलिं होमविधान दर्वीं द्वितीय दर्वीं सहचाज्यधान्या । प्रोक्षार्थ पात्रेण सहप्रणीतिं इध्मं च शम्या सहलाजमश्मना । '') (पवित्र करणादि स्रुक् सम्मार्जन काले वधू हस्तयोः तपन – सम्मार्जन प्रोक्षण आदि करोति । शम्याः परिध्यर्थे । आज्य भागान्तं कृत्वा । सोमः प्रथमो विविदे इति द्वाभ्यां अभिमन्त्रयेत) सोमः – प्रथमः – विविदे – गन्धर्वः – विविदे – उत्तरः । तृतीयः – अग्निष्टे – पतिः – तुरीयस्ते – मनुष्यजाः । सोमः – अददत् – गन्धर्वाय – गन्धर्वः – अददत् – अग्नये । रयिञ्च – पुत्रां श्च – अदात् – अग्निर्मह्यं – अथो इमां । (अस्याः वध्वाः पाणिग्रहण मुहूर्त लग्नापेक्षया इति ग्रहप्रीति दानं कृत्वा) (सू–''(अथास्यै दक्षिणेन नीचा हस्तेन दक्षिण मुत्तानं हस्तं गृह्णीयात्) (यदि कामयेत स्त्रीरेव जनयेयं इत्यंगुलीरेव गृह्णीयात्)(यदि कामयेत – पुंस एव जनयेयं इति – अंगुष्ठं एव, सोभीवांगुष्ठं अभीवलोमानि गृह्णाति) (गृभ्णामिते इति एताभिः चतसृभिः ।) गृभ्णामिते – सुप्रजास्त्वाय – हस्तं – मया-पत्या – जरदष्टिः – यथासः । भगः– अर्यमा – सविता – पुरन्धिः – मह्यंत्वादुः – गार्हपत्याय – देवाः । तेह पूर्वे – जनासः– यत्र – पूर्ववहः – हिताः । मूर्धन्वान् – यत्र – सौभ्रवः – पूर्वः – देवेभ्यः – आतपत् । सरस्वति – प्र – इदमव – सुमगे – वाजिनीवति । तांत्वा – विश्वस्य – भूतस्य – प्रगायामसि – अग्रतः । य एति – प्रदिशः – सर्वाः – दिशः – अनु – पवमानः । हिरण्य हस्तः – ऐरम्मः – सत्वा – मन्मनसं – कृणोतु । (न्यग्भूतेन स्व दक्षिण हस्तेन वध्वा उत्तानं दक्षिणं हस्तं सांगुष्ठं ऋचामन्ते गृहीत्वा उत्तिष्ठेत् ।) (''अथैनां उत्तरेणाग्निं दक्षिणेन पदा प्राचीं

उदीचीं वा दिशं अभि प्रक्रमयति एकमिषे इति प्रतिमन्त्रं सप्तभिः ।) (उद्धृत्य उद्धृत्य, यथा दक्षिणः पादः पूर्वो भवति, तथा पश्चात् सव्यो नीयते ।'') एकमिषे – विष्णुस्त्वा – अन्वेतु । द्वे ऊर्जे – विष्णुस्त्वा – अन्वेतु । त्रीणि – व्रताय – विष्णुस्त्वा – अन्वेतु । चत्वारि – मायोभवाय – विष्णुस्त्वा अन्वेतु । षट्–ऋतुभ्यः – विष्णुस्त्वा – अन्वेतु । सप्त – सप्तभ्यः – होत्राभ्यः – विष्णुस्त्वा – अन्वेतु । (सखेति सप्तमे पदे जपति) सखा – सप्तपदा – भव – सखायौ – सप्तपदा – बभूव – सख्यन्ते – गमेयं – सख्यात्ते – मायोषं – सख्यान्मे – मायोष्ठाः – समयाव – संकल्पावहै – संप्रियौ – रोचिष्णू – सुमनस्यमानौ । इषं – ऊर्जं – अभि – संवसानौ – सन्नौ – मनांसि – संव्रता – समु – चित्तानि – आकरं । सात्वमसि – अमूहं – अमूहमस्मि – सात्वं – द्यौरहं – पृथिवीत्वं – रेतोहं – रेतोभृत्वं – मनोहमस्मि – वाक्त्वं – सामाहमस्मि – ऋक्त्वं – सामां – अनुव्रता – भव – पुंसे – पुत्राय – वेत्तवै – श्रियै – पुत्राय – वेत्तवै – एहि – सूनृते । (इति सप्तमे पदे निहिते जपित्वा ।) (प्राग्घोमात् प्रदक्षिणमग्निं कृत्वा यथास्थानं उपविश्य) (अन्वारब्धायां उत्तराष्षोडशाहुतीर्जुहोति । सोमाय – जनिविदे,स्वाहा इति एतैः प्रति मन्त्रं । (का – सोमायाज्या हुतेः पूर्वं – सब्रह्माग्नौ प्रदक्षिणं) (लाजानां आहुतेः पश्चात् ब्रह्माप्ये को बहिर्भवेत्) (दक्षिणं दिशमाश्रित्य यमो मृत्युश्च तिष्ठति । दम्पत्योः रक्षणार्थाय ब्रह्माप्येको बहिर्भवेत्) (न विहारान्तराणि यज्ञांगानि बाह्याः कर्तारः) (लाजं आज्यं स्रुवं चैव प्रणीता अश्मानं एव च । सर्वं अभ्यन्तरं कृत्वा ब्रह्माप्येको बहिर्भवेत्) सोमाय – जनिविदे – स्वाहा । सोमाय – जनिविदे – इ +म। गन्धर्वाय – जनिविदे – स्वाहा । गन्धर्वाय – जनि + म । अग्नये – जनिविदे – स्वाहा । अग्नये – जनि + म ।

कन्यला – पितृभ्यः – यती – पतिलोकं – अवदीक्षां – अदास्थ – स्वाहा । आत्मने – इ + म । प्र – इतः – मुञ्चाति – नामुतः – सुबद्धां – अमुतः – करत् । यथेयं – इन्द्रमीढ्वः – सुपुत्रा – सुभगासति – स्वाहा । इन्द्राय – मीढुषे – इ +म । इमान्त्वं – इन्द्रमीढ्वः – सुपुत्रां – सुभगां – कुरु । दशास्यां – पुत्रान् – आधेहि – पतिं – एकादशं – कृधि–स्वाहा । इन्द्राय – मीढुषे – इ +म । अग्निरैतु – प्रथमः – देवतानां – सोस्यै – प्रजां – मुञ्चतु – मृत्युपाशात् । तदयं – राजा – वरुणः – अनुमन्यतां – यथेयं – स्त्रीपौत्रं – अघं – न रोदात् –स्वाहा । अग्नीवरुणाभ्यां – इ + म । इमामग्निः – त्रायतां– गार्हपत्यः – प्रजां – अस्यै – नयत्तु – दीर्घमायुः । अशून्योपस्था – जीवतां – अस्तु – माता – पौत्रं – आनन्दं – अभि – प्रबुध्यतां – इयं – स्वाहा । अग्नये – गार्हपत्याय – इ +म । मातें – गृहे – निशि – घोषः – उत्थात् – अन्यत्र – त्वत् – रुदत्यः – संविशन्तु । मात्वं – विकेशी – उरः – आवदिष्ठाः – जीवपत्नी–पतिलोके – विराज – पश्यन्ती – प्रजां – सुमनस्यमानां – स्वाहा । अग्नये – गार्हपत्यात्य – इ +म । द्यौस्ते – पृष्ठं – रक्षतु – वायुरूरू – अ श्विनौच – स्तनं – धयन्तं – सविता – अभिरक्षतु । आवासंसः – परिधानात् – बृहस्पतिः – विश्वेदवाः – अभिरक्षन्तु – पश्चात् – स्वाहा । द्यु वायु – अश्वि – सवितृ – बृहस्पति – विश्वेभ्यः – देवेभ्यः – इ + म। अप्रजस्तां – पौत्रमृत्युं – पाप्मानं – उतवाघं । शीर्ष्णः – स्रजमिव – उन्मुच्य – द्विषद्भ्यः – प्रतिमुञ्चामि – पाशं – स्वाहा । पाप्मने – इ + म (अग्नये इदं नमम – इति पाठ भेदः) इमं मे वरुण + आचके-स्वाहा । वरुणाय – इ – म । तत्वायामि + प्रमोषीः – स्वाहा । वरुणाय – इ + म । त्वन्नो अग्ने + अस्मत् – स्वाहा । अग्नी

वरुणाभ्यां – इ + म । सत्वन्नैः – अग्ने + न एधि – स्वाहा । अग्नी वरुणाभ्यां – इ +म । त्वमग्ने – अयासि + भेषजं – स्वाहा । अग्नये – अयसे – इ +म । (अथैनामुत्तरेणाग्निं दक्षिणेन पदाश्मानं – आस्थापयति आतिष्ठेति ।'') आतिष्ठेमं – अश्मानं – अश्मेवत्वं – स्थिरा भव – अभितिष्ठ – पृथन्यतः – सहस्व – पृतनायतः । (अथास्या अंजलावुपस्तीर्य द्विर्लाजानोप्याभिघारयति । (तस्यास्सोदर्यो लाजानावपतीत्येके ।) (जुहोति इयं नार्युपब्रूत इति ।) (अथ यथास्थानं उपविश्य आसीनः दर्विहोमान् जुहोति) इति न्यायेन आसीनेनैव देवतीर्थेन लाज होमः कर्तव्यः ।) (आसीन एव कन्याया अभिन्नांजलिना वरः । देव तीर्थेन जुहुयात् न पार्श्वेन विधानतः) (इति ।) (अथ वरः वध्वांजलौ सकृदुपस्तीर्य । वध्वास्सोदर्यो द्विर्लाजानावपति ।) (त्रिर्जामदग्न्यानां) (वरः अभिघार्य । वध्वंजलिं गृहीत्वा) (नेष्यतेग्निमुखं न च लेपयोः- स्विष्टकृन्नच नाप्यभिघारणं) (स्याद्वरो जमदग्निगणोद्भवस्तस्य पंचगृहीतमपीष्यते) (अभिन्नावंजलिनातु होमः यथा जुहूवन्न मुखेन होमः) (सम्मार्जनं प्रोक्षण सादनानि यथाजुहूवन्नचलेपकार्यं ।) **(उभावपि उपविश्यैव लाज होमान् जुहुयातां ।)** इयं नारी – उपब्रूते – कुल्पानि – आवपन्तिका । दीर्घायुः – अस्तु – मे पतिः – जीवातु – शरदः – शतं । स्वाहा । अग्नये – इ + म ।) (सू–तुभ्यमग्रे इति तिसृभिः प्रदक्षिणं अग्निं कुर्यात् । तुभ्यमग्रे–पर्यवहन् – सूर्यां – वहतुना – सह । पुनः पतिभ्यः – जायान्दाः – अग्ने – प्रजया – सह । पुनः – पत्नीं – अग्निरदात् – आयुषा – सहवर्चसा ।। दीर्घायुः – अस्याः – यः पतिः – स एतु – शरदः – शतं । विश्वा उत – त्वया वयं – धाराः – उदन्याः – इव – अतिगाहेमहि – द्विषः । (आतिष्ठेति अश्मानं आस्थापयति यथा

पुरस्तात्) आतिष्ठेमं – अश्मानं + पृतनायतः । (अथ उपविश्य पूर्ववत् उपस्तीर्य लाजानवदाय अभिघार्य) (सू– होमश्च अर्यमणं इति ।)) अर्यमणं – नुदेवं – कन्याः – अग्निं – अयक्षत । स इमां – देवः – अध्वरः – प्र – इतः – मुञ्चाति – नामुतः – सुबद्धां – अमुतस्करत् – स्वाहा । अर्यम्णे – अग्नये – इ + म । (सू–तुभ्यमग्रे इति तिसृभिः पुनः परिक्रमणं ।) तुभ्यमग्रे – पर्यवहन् + अति गाहेमहि – द्विषः । (सू– आतिष्ठेति आस्थापनं) आतिष्ठेमं + पृतनायतः । (अथउपविश्य पूर्ववत् उपस्तीर्य लाजानवदाय अभिघार्य) (सू–होमश्च त्वमर्यमा इति) त्वमर्यमा – भवसि – यत् – कनीनां – नाम – स्वधावत् – स्वर्यं – बिभर्षि – अंजन्ति – वृक्षं – सुधितं – न गोभिः – यद्दम्पती – समनसा–कृणोषि । स्वाहा । अर्यम्णे – इ +म) (सू–तुभ्यमग्रे इति तिसृभिः पुनः परिक्रमणं ।) तुभ्यमग्रे + द्विषः । (यथास्थानं उपविश्य) (सू– जयादि प्रतिपद्यते । शम्या अपोह्य । ब्रह्मोद्वानान्तं कृत्वा) (सू– प्रत्वामुंचामि – इति योक्त्रं विमुच्य – वधूरुत्तरतस्तिष्ठेत् । योक्त्रं विसृजेत्) (वरः ।) प्रत्वामुंचामि – वरुणस्य – पाशात् – येनत्वा – अबध्नात् – सविता – सुकेतः । धातुश्च – योनौ – सुकृतस्य – लोके –स्योनन्ते – सहपत्या –करोमि । इमं –विष्यामि – वरुणस्य – पाशं – यमबध्नीत – सविता – सुशेवः । धातुश्च – यौनौ – सुकृतस्य – लोके – अरिष्टांत्वा – सहपत्या – कृणोमि । (योक्त्रं विमुच्य प्रत्यक् प्रास्य – अप उपश्पृश्य) (अग्नेनय इति अग्निं उपस्थाय – आशीर्वादादिकं कुर्यात् । (वैश्वदेव तांबूलं ।) (का.– आशीर्वादे च डोले च शयनेच पत्न्या सह । वामभागे स्त्रियं कृत्वा कर्माण्येवं समाचरेत्) (स्वस्तिवाचन काले च मंगळालंभने तथा । रक्षाबन्धन कालेच तथा योक्त्र विमोचने । वधूरुत्तरस्तिष्ठेत् – अन्यकर्मसु दक्षिणे ।)

।। विवाह प्रयोगः समाप्तः ।।

விவாஹ ப்ரயோகঃ

(எல்லா ஶுபகார்யங்கள் ஆரம்பத்தில் சொல்லவேண்டியவை)

த்ருவந்தே ராஜா வருணோ த்ருவந்தேவோ ப்ருஹஸ்பதி:। த்ருவந்த இந்த்ரஶ்சாக்னிஶ்ச ராஷ்ட்ரம் தாரயதாம் த்ருவம் । பர்வத இவாவிசாசலி: । இந்த்ர இவேஹ த்ருவஸ்திஷ்ட । இஹராஷ்ட்ரமுதாரய । அபிதிஷ்டப்ருதன்யத: । அதரேஸந்து ஸத்ரவ: । இந்த்ர இவ வ்ருத்ரஹா திஷ்ட । தேவீம் வாசமஜனயந்த தேவா: । தாம் விஶ்வரூபா: பஶவோ வதந்தி । ஸாநோமந்த்ரேஷமூர்ஜம் துஹானா । தேனுர்வாகஸ்மானுபஸுஷ்டுதைது । ஸுமுஹூர்த்தோஸ்த்வித்யனு க்ருண்ஹந்து । ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து । ரித்யாஸ்ம ஹவ்யைர் நமஸோப ஸத்ய । மித்ரம் தேவம் மித்ர தேயன்னோ அஸ்து । அனூராதான் ஹவிஷா வர்த்தயந்த: । ஶதஞ்ஜீவேம ஶரதஸ்ஸவீரா: । தீர்க்காயுஷ்யமஸ்து। (பவித்ரம் போட்டுக் கொண்டு) (விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ । தர்மப்ரஜா - ஸம்பத்யர்த்தம் - வரான் - ப்ரேஷயிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) (விக்னேஶ்வர யதாஸ்தாம்) (வைதீகர்களுக்கு வரப்ரேஷணை தக்ஷிணை கொடுத்து) யூயம் .... குலாத் - மஹ்யம் - கன்யாம் - வ்ருணீத்வம் - ப்ரஸுக்மந்தா - தியஸானஸ்ய - ஸக்ஷணி - வரேபி: - வரான் - அபி - ஸுப்ரஸீதத । அஸ்மாகம் - இந்த்ர: - உபயம் - ஜுஜோஷதி - யத் - ஸௌம்யஸ்ய - அந்தஸ: - புபோததி । அந்ருக்ஷரா: - ரிஜவ: - ஸந்து - பந்தா: - யேபி: - ஸகாய: - யந்தின: - வரேயம்। ஸமர்யமா - ஸம்பகோன: - நிநீயாத் - ஸஞ்ஜாஸ்பத்யம் - ஸுயமமஸ்து - தேவா: । (வைதீகர்கள்):- கோத்ரோத்பவாய .... ஶர்மணே - வராய ..... கோத்ரோத்பவாம் ..... நாம்னீம் - பவதீயாம் - கன்யாம் - தர்மப்ரஜார்த்தம் - வ்ருணீமஹே । (கன்னிகையின் பிதா): - ஶோபனம் । தாஸ்யாமி । (வைதீகர்கள் பதில்) ஸித்தார்த்தா -

வயம் । (கன்னிகாதானம் செய்பவர்): - ஓம் - நமஸ்ஸதே + ஸ்வீக்ருத்ய । தஶானாம் - பூர்வேஷாம் - தஶானாம் - பரேஷாம் - ஆத்மனஶ்ச - ஏகவிம்ஶதி - குல - உத்தாரண - த்வாரா - நித்ய - நிரதிஶய - ஆனந்த - ஶாஸ்வத - ப்ரம்ஹலோக - அவாப்த்யர்த்தம் - மஹாவிஷ்ணு - ப்ரீத்யர்த்தம் - கன்யகா - தானாக்ய - மஹாதானம் - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) (2 தர்ப்பங்களை ஆஸனமாகப் போட்டுக்கொண்டு, 2 தர்ப்பங்களை பவித்ரத்துடன் மடக்கிக்கொண்டு) பத்னியிடம் தர்ப்பங்களைக் கொடுத்து தோளில்படும்படியாகத் தொடச்செய்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - தஶானாம் + மஹாதானம் - கரிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) (விக்னேஶ்வர யதாஸ்தானம்) (க்ரஹப்ரீதிதானம்) (வரன் கிழக்கு முகமாக தான்ய விதைக்கோட்டை மீது அமர்ந்து, கன்யகாதானம் செய்பவர் மேற்கு முகமாக நின்றுகொண்டு) (கன்யகாதானம் செய்பவர்):- மஹாவிஷ்ணு - ஸ்வரூபஸ்ய - வரஸ்ய - இதமாஸனம் । மஹாவிஷ்ணு - ஸ்வரூப - வர ஸ்வாகதம் । இதம் - தே - பாத்யம் । (என்று அக்ஷதை எடுத்துக் கொண்டு பத்னியிடம் கையில் தீர்த்தம் வாங்கிக் கொண்டு வரனின் வலது காலில் விடவும்) (வரன்):- ஸுஸ்வாகதம் - ஸுபாத்யம் । (கன்யகாதானம் செய்பவர்) :- (பவித்ரத்தை வலது காதில் வைத்துக்கொண்டு) உட்கார்ந்துகொண்டு (பத்னி ஜலம் விட வரனின் கால்களை அலம்பவும்):- (மந்த்ரம்):- தத்விஷ்ணோ: - பரமம் - பதம் - ஸதா பஶ்யந்தி - ஸூரய: । திவீவ - சக்ஷு: - ஆத்தம் । தத்விப்ராஸ: - விபன்யவ: - ஜாக்ருவாகும்ஸ:- ஸமிந்ததே - விஷ்ணோ: - யத் - பரமம் - பதம் । (வரனும் பவித்ரத்தை வலது காதில் வைத்துக்கொண்டு) (இருவரும் ஆசமனம் செய்ய வேண்டும்) (இருவரும் பவித்ரம் தரித்து) (கன்யகாதானம் செய்பவர் விதைக்கோட்டை மீது உட்கார்ந்து மடியில் கிழக்குமுகமாக கன்னிகையை வைத்துக்கொண்டும்

வரன் மேற்கு முகமாக நின்றுகொண்டும், பத்னி வடக்கு முகமாக நின்றுகொண்டு (க.தா.செ):- .... த்ரயார்ஷேய - ப்ரவரான்வித .... கோத்ர - உத்பவாம் .... ஶர்மண: - நப்த்ரீம் .... ஶர்மண: - பௌத்ரீம் ..... ஶர்மண:... புத்ரீம் ...... நாம்னீம் - இமாம் - மதீயாம் - கன்யாம் । .... த்ரயார்ஷேய ...... ப்ரவரான்வித .... கோத்ர - உத்பவாய ...... ஶர்மண: - நப்த்ரே .... ஶர்மண: - பௌத்ராய ..... ஶர்மண: - புத்ராய .... ஶர்மணே - ..... ஶாகா - அத்யாயினே - மஹாவிஷ்ணு - ஸ்வரூபிணே - வராய - துப்யம் । (இவ்விதம் மூன்று தடவை சொல்லி) (கன்னிகையின் கைகளில் வெற்றிலை, பாக்கு, பழங்களுடன் பவுன் வைத்து) (தன் கைகளின் மேல் கன்னிகையின் கைகளை வைத்துக் கொண்டு:- கன்யாம் - கனக - ஸம்பன்னாம் - ஸர்வாபரண - பூஷிதாம் । தாஸ்யாமி - விஷ்ணவே - துப்யம் - ப்ரம்ஹ லோக - ஜிகிஷயா । விஶ்வம்பரா: - ஸர்வபூதா: - ஸாக்ஷிண்ய:- ஸர்வ தேவதா: । இமாம் - கன்யாம் - ப்ரதாஸ்யாமி - பித்ரூணாம் - தாரணாய ச । கன்யே - மமாக்ரத: - பூயா: - கன்யே மே - தேவி - பார்ஶ்வயோ: । கன்யே மே - ஸர்வத: - பூயா: - த்வத் - தானாத் - மோக்ஷம் - ஆப்னுயாம் । (பத்னி ஜலம் விடவேண்டும்) ஹிரண்யகர்ப்ப + ப்ரயச்சமே - இமாம் - கன்யாம் - ப்ரஜா ஸஹத்வ - கர்மப்ய: - ப்ரதிபாதயாமி । (என்று சொல்லி வரனின் கைகளில் கன்னிகையின் கைகளைக் கொடுக்க வேண்டும்) (வரன்) (இரண்டு கைகளாலும் வாங்கிக் கொண்டு) :- தேவஸ்ய்த்வா - ஸவிது:- ப்ரஸவே - அஶ்வினோ: - பாஹுப்யாம் - பூஷ்ண: - ஹஸ்தாப்யாம் - ப்ரதி க்ருண்ஹாமி । ராஜா த்வா - வருணோ நயது - தேவி தக்ஷிணே । அக்னயே - ஹிரண்யம் । தேந - அம்ருதத்வம் - அஶ்யாம் । வயோ தாத்ரே । மய: - மஹ்யமஸ்து - ப்ரதிக்ருஹீத்ரே । க இதம் - கஸ்மை - அதாத் । காம: - காமாய । - காம: - தாதா । காம: - ப்ரதி க்ருஹீதா । காமம் - ஸமுத்ரம் -

ஆவிஶ - காமேனத்வா - ப்ரதி க்ருண்ஹாமி । காம் - ஏதத்தே - ஏஷாதே - காமதக்ஷிணா । உத்தானஸ்த்வா - ஆங்கிரஸ: - ப்ரதிக்ருண்ஹாது । (மணையில் உட்கார்ந்து வெற்றிலை சீவல் பழங்களை ப்ருஹஸ்பதியிடம் கொடுக்கவும்) (எழுந்து நின்று) ஓம் - நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ஆவயோ: உத்வாஹ - கர்ம - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா ஸித்திரஸ்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ஆவயோ: - உத்வாஹ - கர்ம - கரிஷ்யே । (அப + ஶ்ய) (உல்லிக்ய) (அவோக்ஷ்ய) பூர்புவஸ்ஸுவரோம் (என்று அக்னியை வைக்கவும் । அக்னியில் ஒரு ஸமித்தை வைக்கவும் । ஊது குழாயினால் அக்னியை எரியச் செய்யவும்) அக்னிக்கு கீழ்புறம் ஒரு பாத்திரத்தில் கொஞ்சம் ஜலம் வைக்கவும் । பரிஸ்தரணம் போடக்கூடாது । (க.தா.செ.) :- ஆகதாய - வராய - மதுபர்க்க - ப்ரதானம் - கரிஷ்யே । (அ + ஶ்ய) (க.தா.செ.) கூர்ச்ச: (என்று சொல்லி வரனிடம் ஒரு கூர்ச்சம் கொடுக்க வேண்டும்) (வரன்):- கூர்ச்சத்தை வாங்கிக்கொண்டு அதை அவிழ்த்து ஆஸநமாகப்போட்டுக்கொண்டு கிழக்கு முகமாக உட்கார்ந்து - மந்த்ரம்):- ஸுகூர்ச்ச: । ராஷ்ட்ர ப்ருத்ஸி - ஆசார்யாஸந்தீ - மாத்வத்யோஷம் । (க.தா.செ.): - (ஜல பாத்திரத்தை வைத்துக்கொண்டு) ஆப: - பாத்யா: । (வரன்):- (அதைத்தொட்டுக்கொண்டு) ஆப: - பாதாவனே ஜ்னீ: - த்விஷந்தம் - நாஶயந்து மே । அஸ்மின் - குலே - ப்ரம்ஹ வர்ச்சஸீ - அஸானி । (க-தா-செ.) :- மஹாவிஷ்ணு - ஸ்வரூபஸ்ய - வரஸ்ய - இத மாஸனம் । மஹாவிஷ்ணு - ஸ்வரூப - வர - ஸ்வாகதம் - இதந்தே - பாத்யம் । (என்று வரனின் வலது காலில் பத்னியிடம் ஜலம் வாங்கிக்கொண்டு விடவும்) (வரன்):- ஸுஸ்வாகதம் । ஸுபாத்யம் (க-தா-செ.) (பவித்ரம் காதில் வைத்துக்கொண்டு உட்கார்ந்து (பத்னி ஜலம்விட) (வரனின் கால்களை அலம்ப) (மந்த்ரம்):- தத் விஷ்ணோ: + பதம் । (வரன்):- க.தா. செய்பவரை தொட்டு)

:- மயி மஹ: - மயி யஶ:, மயீந்த்ரியம் - வீர்யம் । (தன் ஆத்மா வையும் தொட்டுக்கொள்ளவேண்டும்) (வரனும் பவித்ரத்தை காதில் வைத்துக்கொண்டு இருவரும் ஆசமனம் செய்ய வேண்டும்) இருவரும் பவித்ரம் தரித்துக்கொள்ள வேண்டும்) (க.தா.செ.) - (ஜலத்துடன் கூடிய மண் பாத்திரத்தின் மேல் ஒரு கூர்ச்சமும் அடியில் ஒரு கூர்ச்சமும் வைத்துக்கொண்டு) அர்ஹணீயா: - ஆப: । (வரன் அதைத் தொட்டுக்கொண்டு) ஆமாகன் - யஶஸா - வர்ச்ஸா - ஸகும்ஸ்ருஜ - பயஸா - தேஜஸா ச । தம் மா ப்ரியம் - ப்ரஜானாம் - குர்வதிபதிம் - பஶூனாம் । (க.தா.செ.):- (அந்த ஜலத்தை வரனின் அஞ்சலியில் கொஞ்சம் விடவேண்டும்) (வரன்):- விராஜ: - தோஹோஸி - விராஜ: - தோஹ்மஶீய - மம பத்யாய - விரா ஜ । (க.தா.செ.) மீதி ஜலத்தை கிழக்கு திசையில் விடவேண் டும். அப்பொழுது) (வரன்):- ஸமுத்ரம் வ: - ப்ரஹிணோமி - ஸ்வாம் - யோனிம் - அபிகச்சத । அச்சித்ர:- ப்ரஜயா - பூயா ஸம் - மா பராஸேசி - மத்பய: । (தயிர், தேன் இரண்டையும் ஒரு பாத்திரத்தில் கலந்து பெரிய வெண்கலப் பாத்திரத்தால் மூடிக்கொண்டு ஒரு கூர்ச்சத்தைப் பாத்திரத்திற்கு கீழ் புறத்தி லும் மற்றொரு கூர்ச்சத்தை பாத்திரத்திற்கு மேல் புறத்திலும் - வைத்துக்கொண்டு) (க.தா):- மதுபார்க்க: ।

(குறிப்பு) சிலர் நெய், தயிர், தேன் இம்மூன்றையும் சேர்த்து மதுபர்க்கமாகக் கொடுக்க வேண்டும் என்றும், சிலர் நெய், தயிர், தேன், பொரி, ஸத்துமாவு இவ்வைந்தையும் சேர்த்து மதுபர்க்கமாகக் கொடுக்கவேண்டும் என்கின்றனர்)

(வரன்) - (மதுபர்க்கத்தைத் தொட்டுக்கொண்டு):- த்ரய்யை - வித்யாயை - யஶோஸி - யஶஸ: - யஶோஸி - ப்ரம்ஹண: - தீப்திரஸி - தம்மா - ப்ரியம் - ப்ரஜானாம் - குர்வதிபதிம் - பஶூனாம் । ஆமாகன் - பஶூனாம் । (பவித்ரத்தை காதில் வைத்துக்கொண்டு ஆசமனம் செய்யவும்) கன்யாதாதாவின்

பத்னியிடம் வலது கையில் தீர்த்தம் வாங்கிக்கொண்டு) அம்ருதோபஸ்தரணமஸி (என்று சொல்லி சாப்பிடவும்) மதுபர்க்கம் கொடுப்பதை வலது கையில் வாங்கிகொண்டு ஒரு தடவை மந்திரத்தைச் சொல்லியும் மற்றும் இரண்டு தடவை மந்திரமில்லாமலும் சாப்பிடவும்) யன்மதுனः - மதவ்யம் - பரமம் - அன்னாத்யம் - வீர்யம் । தேநாஹம் - மதுனः - மதவ்யேன - பரமேண - அன்னாத்யேன - வீர்யேண - பரமः - அன்னாதः - மதவ்யः - அஸானி । (ஆசமனம் செய்து பவித்ரம் தரித்துக் கொள்ளவேண்டும்) (க.தா.செ. கொடுக்கும் (பசுவுக்குப் பதிலாக) தேங்காயை வாங்கிக்கொண்டு மந்திரம் சொல்லி கடைசியில் மந்திரத்தை உறக்கச் சொல்லி தேங்காயை கீழே போடவும்) (உருட்டி விடவும்) (க.தா.செ.):- கௌः (வரன்):- ஸுகௌः - யஜ்ஞோ வர்த்ததாம் - யஜ்ஞஸ்ய - வ்ருத்திம் - அனுவர்த்த - அபசிதிரஸி - அபசிதிம் - மாகுரு - அபசிதோஹம் - மனுஷ்யேஷு - பூயாஸம் । கௌः - தேனு பவ்யா - மாதா - ருத்ராணாம் - துஹிதா - வஸூநாம் - ஸ்வஸா - ஆதித்யானாம் - அம்ருதஸ்ய - நாபிः । ப்ரணுவோசம் - சிகிதுஷே - ஜநாய - மாகாம் - அநாகாம் - அதிதிம் - வதிஷ்ட । பிபதூதகம் - த்ருணான்யத்து । (உறக்கச்சொல்லவும்):- ஓம் உத்ஸ்ருஜத । (க.தா):- பூதம்(என்று சொல்லி வரனிடம் அன்னம் கொடுக்கவேண்டும்) அதற்குப் பதிலாக ஒரு பழத்தைக் கொடுப்பது வழக்கம்) (வரன்):- ஸுபூதம் (என்று சொல்லி வாங்கிக்கொண்டு) ஸாவிராட் - தன்மாக்ஷாயி - தஸ்யுதேஶீய - தன்மே - ஊர்ஜந்தாः । (உறக்கச் சொல்லி):- ஓம் கல்பயத । (சாப்பிடவும்) (ஆசம்ய) (பவித்ரம் தரித்து) (வரன் கன்னிகையின் ஒவ்வொரு அவையவங்களையும் பாற்று நோக்க):- அப்ராத்ருக்னீம் - வருண - அபதிக்னீம் - ப்ருஹஸ்பதே । இந்த்ர - அபுத்ரக்னீம் - லக்ஷ்மயந்தாம் - அஸ்யை - ஸவிதஸ்ஸுவ । அகோரசக்ஷுः - அபதிக்னி - ஏதி - ஶிவா - பதிப்யः - ஸுமனாः - ஸுவர்ச்சாः । ஜீவஸூः -

தேவகாமா - ஸ்யோனா - ஶன்னோபவ - த்விபதே - ஶஞ்ச துஷ்பதே । (ஶுக்லாம் ஶுபதிதௌ) ஆவாப்யாம் - கர்மாணி - கர்த்தவ்யானி - ப்ரஜாஸ்ச - உத்பாதயிதவ்யா: (இரண்டு தடவை) (அபஸவ்ய) வலது கைக்கட்டவிரலாலும் மோதிர விரலாலும் தர்ப்பத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு கன்னிகையின் இரண்டு புருவங்களுக்கும் இடையே இமை மேல் தர்ப்பத்தால் துடைத்து கன்னிகையின் பின்புறம் போடவும் (மந்திரம்) இதமஹம் - யாத்வயி - பதிக்னீ - அலக்ஷ்மி: - தாம் - நிர்திஶாமி । (கன்னிகையின் இரு புருவங்களுக்கும் இடையே துடைத்து கன்னிகையின் பின்புறம் போடவும் என்று சிலர் கருத்து) (கடலங்குடி ஸ்ரீ கணேச சஸ்திரிகள் எழு தியுள்ள மந்திரப் பிரச்னம் தமிழுரையில் கன்னிகையின் இரு புருவங்களையும் தர்ப்பத்தால் துடைத்துக் கன்னிகையின் பின் புறம் போட வேண்டும் என்று உள்ளது)

(தாய், தகப்பன், கன்னிகை முதலானோர் ஒருவரை ஒருவர் விட்டுப் பிரியவேண்டி வருவதை மனத்தால் நினைத்து துக்கம் மேலிட்டு அழுகை, கண்ணீர் விடுதல் ஏற்படுகிறது. விவாஹ காலத்தில் ஸந்தோஷப்பட வேண்டியதற்கு மாறுதலாக துக்கப்படுகின்றனர். அந்தக் கண்ணீர் ஆனந்தக் கண்ணீராகி எங்களுக்கும் மற்றவர்களுக்கும் நன்மை, ஒற்றுமை ஏற்படட்டும் என்பதற்காக கீழ்க்கண்ட மந்திரத்தைக் சொல்ல வேண்டும்) ஜீவாம் - ருதந்தி - விமயந்தே - அத்வரே - தீர்க்காம் - அனு - ப்ரஸிதிம் - தீதியு: - நர: । வாமம் - பித்ருப்ய: - ய இதம் - ஸமேரிரே - மய: - பதிப்ய: - ஜநய: - பரிஷ்வஜே । வ்யுக்ஷத் - க்ரூரம் - உதசந்து - ஆப: - ஆஸ்யை - ப்ராம்ஹணா: - ஸ்நபனம் - ஹரந்து । அவீரக்னீ: - உதசந்து - ஆப: । (வஸ்திரம், மாங்கல்யம் இவைகளை பெரி யோர்களிடம் காண்பித்து அனுக்ரஹம் பெறவேண்டும்)(வரன் தர்ப்பங்களினாலான வளயத்தை கன்னிகையின் தலையில் வைக்க):- அர்யம்ண: - அக்னிம் - பரியந்து - க்ஷிப்ரம் - ப்ரதீ

க்ஷந்தாம் - ஶ்வஶ்ர்வ: - தேவர்ாஸ்ச। (தர்ப்ப வளையத்தின் மீது நுகத்தடியின் தென்பாகத்தை வைத்து):- கேனஸ்: - கேரத்: - கே யுக்ஸ்ய - ஸசீப்தே। அபாலாம் - இந்த்ர - த்ரி: - பூர்த்வீ - அகரத் - ஸூர்ய வர்ச்சஸம்। (நுகத்தடியின் தென்புறமுள்ள துவாரத்தின் மேல் தங்கத்தை (திருமாங்கல்யத்தை) வைத்து) ஶந்தே - ஹிரண்யம் - ஶமுஸ்ந்து - ஆப்: - ஶந்தே - மேதீ - புவது - ஶம் - யுகஸ்ய - த்ருத்ம்। ஶந்தே - ஆப்: - ஶதப்வித்ரா: - புவந்து - அதாபத்யா - தன்வம் - ஸகும்ஸ்ருஜஸ்வ। (நுகத்தடியின் துவாரத்தில் கொஞ்சம் ஜலம் கன்னிகையின் தலையில் விழும்படி விட மந்திரம்):- (மந்திரம் முடிவில் விடவும்) :- ஹிர்ண்ய வர்ணா: - ஶுச்ய: - பாவகா: - ப்ர சக்ரமு: - ஹித்வா - அவத்யம் - ஆப்:। ஶதம் - பவித்ரா: - வித்தா: - ஹ்யாஸு - தாபிஷ்ட்வா - தேவ: - ஸவிதா - புனாது। ஹிர்ண்ய வர்ணா: - ஶுச்ய: - பாவகா: - யாஸு - ஜாத: - குஶ்யப்: - யாஸு - அக்னி:। யா: - அக்னிம் - கர்ப்பம் - ததிரே - ஸுவர்ணா: - தாஸ்தே - ஆப்: - ஶம் - ஸ்யோநா: - புவந்து। யாஸாம் - ராஜா - வருண: - யாதி - மத்யே - ஸத் யாந்ருதே - அவபஶ்யன் - ஜனானாம்। யா: - அக்னிம் - கர்ப்பம் - ததிரே - ஸுவர்ணா: - தாஸ்தே - ஆப்: - ஶம் - ஸ்யோனா: - புவந்து। யாஸாம் - தேவா: - திவி - க்ருண்வந்தி - பக்ஷம் - யா: - அந்தரிக்ஷே - புஹுதா - நிவிஷ்டா:। யா: -அக்னிம் - கர்ப்பம் - ததிரே - ஸுவர்ணா: - தாஸ்தே - ஆப்: - ஶம் - ஸ்யோனா: - புவந்து। ஶிவேந்த்வா - சக்ஷுஷா - பஶ்யந்து - ஆப: - ஶிவயா - தன்வா - உப்ஸ்ப்ருஶந்து - த்வசந்தே। க்ருதஶ்சுத்: - ஶுச்ய: - யா: பாவகா: - தாஸ்தே - ஆப: - ஶம் - ஸ்யோநா: - புவந்து (புடவையை போர்த்தி விட வேண்டும். ஆனால் கொடுப்பது வழக்கம்) (மந்த்ரம்):- பரித்வா - கிர்வண: - கிர: - இமா: - புவந்து - விஶ்வத:। வ்ருத்தாயும் - அனு - வ்ருத்த்ய:। ஜுஷ்டா: - புவந்து-ஜுஷ்டய:। கன்னிகை புடவை உடுத்திக்கொண்ட பிறகு, கால்களை அலம்பிக்கொண்டு (இரண்டு தடவை ஆசமனம்) (மாங்கல்ய

பூஜை செய்து, க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்யவேண்டும்) (வரன்) மாங்கல்ய தேவதாம் - த்யாயாமி । (பூஜை செய்து) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே । அஸ்யா: - வத்வா: - மாங்கல்ய - தாரண - முஹூர்த்த - லக்னாபேக்ஷயா + ஸம்ப்ரததே । (மாங்கல்ய தாரணம்) மாங்கல்யம் - தந்துநா - அநேந - மம - ஜீவன - ஹேதுனா । கண்டே - பத்னாமி - ஸுபகே - த்வம் ஜீவ - ஶரத: - ஶதம் । (மாங்கள்ய - தாரண - முஹூர்த்த: - ஸுமுஹூர்த்த: - அஸ்த்விதி - பவந்த: - மஹாந்த: - அனுக்ருண்ஹந்து (பதில் - ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து) (யோக்த்ரம் என்ற தர்ப்பங்களாலான கயிற்றை கன்னிகையின் இடுப்பில் ப்ரதக்ஷிணமாகச் சுற்றி கன்னிகையின் நாபிக்கு வடபுறம் (அதாவது கன்னிகையின் இடது புறம்) தலையை முடிவது போல (சுலுக்காக) முடிந்து, கன்னிகையின் நாபிக்கு தென் புறம்) (அதாவது கன்னிகையின் வலதுபுறம்) முடிச்சைத் திருப்பி வைக்க வேண்டும் - மந்திரம்): - ஆஶாஸானா - ஸௌமனஸம் - ப்ரஜாம், ஸௌபாக்யம் - தனூம் । அக்னே: - அனுவ்ரதா - பூத்வா - ஸன்னஹ்யே - ஸுக்ருதாய - கம் । (கன்னிகையின் வலது கையைப் பிடித்து மந்திரத்தைச் சொல்லிக் கொண்டே அக்னி ஸமீபம் அழைத்து வந்து அக்னிக்கு மேற்புறத்தில் வடக்கு நுனியாகப் பாயை விரித்துப் போட்டு தென்புறத்தில் கன்னிகையும், வடபுறத்தில் வரனும் உட்காரவேண்டும்) பூஷாத்வா - இதோநயது - ஹஸ்தக்ருஹ்ய - அஶ்விநௌத்வா - ப்ரவஹதாம் - ரதேன । க்ருஹான்க்ச்ச, க்ருஹபத்னீ - யதாஸ: - வஶினீத்வம் - விததம் - ஆவ்தாஸி । (ஆஜ்ய பாகாந்தம் செய்து) (பரிஸ்தரணம் முதலான ஆஜ்ய பாகாந்தம் பற்றி அக்னி முக ப்ரயோகத்தைப் பார்க்கவும்) (பாத்ர ஸாதனத்தில் கன்னிகையின் கைகள், இரண்டு ஹோம தர்விகள், ஆஜ்யபாத்ரம், ப்ரோக்ஷணீ பாத்ரம், ப்ரணீதா பாத்ரம், இத்மம், பொரி, அம்மி இவைகளை வைத்து, தர்வீ ஸம்ஸ்காரம் செய்யும்போது, கன்னிகையின் கைகளையும் அக்னியில் காண்பித்து தர்ப்பங்களால் துடைத்து மறுபடியும்

அக்னியில் காண்பித்து தீர்த்த ப்ரோக்ஷணமும் செய்ய வேண்டும்) (மந்திரத்தை சொல்லி ப்ரார்த்திக்கவும்) :- ஸோம: - ப்ரதம: - விவீதே - கந்தர்வ: - விவிதே - உத்தர: - த்ரீதீய: - அக்னிஷ்டே - பதி: - துரீயஸ்தே - மனுஷ்யஜா: । ஸோம: - அதத் - கந்தர்வாய - கந்தர்வ: - அததத் - அக்னயே । ரயிஞ்ச - புத்ராக்குஸ்ச - அதாத் - அக்னி: - மஹ்யம் - அதோ இமாம் । க்ரஹப்ரீதிதானம்) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே - அஸ்யா: -வத்வா: - பாணிக்ரஹண - முஹூர்த்த - லக்னாபேக்ஷயா + ஸம்ப்ரததே । (பாணிக்ரஹணம்) :- (கன்னிகையின் வலது கையினுடைய உயரத் தூக்கி இருக்கின்ற கட்டை விரலின் மேலுள்ள பாகத்தை வரன் கவிழ்த்த வலது கையினால் பிடிக்க வேண்டும்) :- க்ருப்ணாமிதே - ஸுப்ரஜாஸ்த்வாய - ஹஸ்தம் - மயா - பத்யா - ஜரதஷ்டி: - ய தாஸ: । பக: அர்யமா - ஸவிதா - புரந்தி: - மஹ்யந்த்வாது: - கார்ஹபத்யாய - தேவா: । தேஹ பூர்வே - ஜனாஸ: - யத்ர - பூர்வவஹ: - ஹிதா: । மூர்த்தன்வான் - யத்ர - ஸௌப்ரவ: - பூர்வ: - தேவேப்ய: - ஆதபத் । ஸரஸ்வதி - ப்ர - இதமவ - ஸுபகே - வாஜினீவதி । தாந்த்வா - விஸ்வஸ்ய - பூதஸ்ய - ப்ரகாயாமஸி - அக்ரத: । ய ஏதி - ப்ரதிஸ: - ஸர்வா: - திஸ: - அனு - பவமான: । ஹிரண்ய ஹஸ்த: - ஐரம்ம: - ஸத்வா - மன்மனஸம் - க்ருணோது । (ஸப்தபதி) (அக்னிக்கு வடபுறத்தில் கன்னிகையின் வலது காலைப் பிடித்து, தூக்கித்தூக்கி, (இழுக்கக்கூடாது) கிழக்கு திசையை நோக்கியோ வடக்கு திசையை நோக்கியோ ஏழு அடிகள் எடுத்து வைக்கச் செய்யவேண்டும்) வலது கையால் கன்னிகையின் வலது கையைப் பிடித்துக்கொண்டு, இடது கையால் கன்னிகையின் வலது காலைப் பிடித்துக் கொண்டுஏழு அடி எடுத்து வைக்க வேண்டும்) :- ஏகமிஷே - விஷ்ணுஸ்த்வா - அன்வேது । த்வே - ஊர்ஜே - விஷ்ணுஸ்த்வா - அன்வேது । த்ரீணி - வ்ரதாய - விஷ்ணுஸ்த்வா - அன்வேது । சத்வாரி - மாயோபவாய - விஷ்ணுஸ்த்வா - அன்வேது । பஞ்ச - பசுப்ய: விஷ்ணுஸ்த்வா

- அன்வேது । ஷட் - ரிதுப்ய: - விஷ்ணுஸ்த்வா - அன்வேது । ஸப்த - ஸப்தப்ய: - ஹோத்ராப்ய - விஷ்ணுஸ்த்வா - அன்வேது । (ஏழாவது அடி எடுத்து வைத்த பிறகு) ஸகா - ஸப்தப்தா - பவ - ஸகாயெள - ஸப்தப்தா - பபூவ - ஸக்யந்தே - கமேயம் - ஸக்யாத்தே - மாயோஷம் - ஸக்யான்மே - மா யோஷ்டா:- ஸம்யாவ - ஸங்கல்பாவஹை - ஸம்ப்ரியெள - ரோசிஷ்ணூ - ஸுமனஸ்யமானெள । இஷம் - ஊர்ஜம் - அபி - ஸம்வஸானெள - ஸன்னெள - மனாங்ஸி - ஸம்வ்ரதா - ஸமு - சித்தானி - ஆகரம் । ஸாத்வமஸி - அமூஹம் - அமூஹமஸ்மி - ஸாத்வம் - த்யெளரஹம் - ப்ரிதிவீத்வம் - ரேதோஹம் - ரேதோ ப்ருத்வம் - மனோஹமஸ்மி - வாக்த்வம் - ஸாமாஹம் - அஸ்மி - ரிக்த்வம் - ஸாமாம் - அனுவ்ரதா - பவ - புகும்ஸே - புத்ராய் - வேத்த்வை - ஸ்ரியை - புத்ராய - வேத்த்வை - ஏஹி - ஸூந்ருதே । (அக்னியை ப்ரம்ஹாவை யும் உள்பட வலம் வந்து, உட்கார்ந்து, கன்னிகை வரனைத் தொட்டுக்கொண்டு, வரன் ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) ஸோமாய - ஜனிவிதே - ஸ்வாஹா । ஸோமாய - ஜனிவிதே - இ+ம । கந்தர்வாய - ஜனிவிதே - ஸ்வாஹா । கந்தர்வாய - ஜனிவிதே - இ+ம । அக்னயே - ஜனிவிதே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஜனிவிதே - இ+ம । கன்யலா - பித்ருப்ய: - யதீ - பதிலோகம் - அவதீக்ஷாம் - அதாஸ்த - ஸ்வாஹா । ஆத்மனே - இ+ம । ப்ர - இதோ முஞ்சாதி - நாமுத: - ஸுபத்தாம் - அமுத: - கரத் । யதேயம் - இந்த்ர மீட்வ: - ஸுபுத்ரா - ஸுபகா ஸதி - ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - மீடுஷே - இ+ம । இமாம் த்வம் - இந்த்ரமீட்வ: - ஸுபுத்ராம் - ஸுபகாம் - குரு । தஸ்யாஸ்யாம் - புத்ரான் - ஆதேஹி - பதிம் - ஏகாதஸம் - க்ருதி - ஸ்வாஹா । இந்த்ராய் - மீடுஷே - இ + ம । அக்னிரைது - ப்ரதம: - தேவதானாம் - ஸோஸ்யை - ப்ரஜாம் - முஞ்சது - ம்ருத்யுபாஸாத் । ததயம் - ராஜா - வருண: - அனுமன்யதாம் - யதேயம் - ஸ்த்ரீ பெளத்ரம் - அகம் - நரோதாத் - ஸ்வாஹா । அக்னீ வருணாப்யாம் - இ +ம ।

இமாமக்னி: - த்ராயதாம் - கார்ஹ்பத்ய: - ப்ரஜாம் - அஸ்யை - நயது - தீர்க்கமாயு: । அஶூன்யோபஸ்தா - ஜீவ்தாம் - அஸ்து - மாதா - பௌத்ர்ம் - ஆனந்தம் - அபி - ப்ரபுத்யதாம் - இயம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - கார்ஹபத்யாய - இ + ம । மாதே - க்ருஹே - நிஶி - கோஷ:- உத்தாத் - அன்யத்ர - த்வத் - ருதத்ய: - ஸம்விஶந்து । மாத்வம் - விகேஶீ - உர: ஆவ்திஷ்டா: - ஜீவபத்னீ - பதிலோகே - விராஜ - பஶ்யந்தீ - ப்ரஜாம் - ஸுமனஸ்யமானாம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - கார்ஹபத்யாய - இ + ம । த்யௌஸ்தே - ப்ருஷ்டம் - ரக்ஷது - வாயுரூரு - அஶ்விநௌ ச - ஸ்தனம் - தயந்தம் - ஸவிதா - அபிரக்ஷது । ஆவாஸஸ: - பரிதானாத் - ப்ருஹஸ்பதி: - விஶ்வே தேவா: - அபிரக்ஷந்து - பஶ்சாத் - ஸ்வாஹா । த்யு - வாயு - அஶ்வி - ஸவித்ரு - ப்ருஹஸ்பதி - விஶ்வேப்ய: - தேவேப்ய: - இ + ம । அப்ரஜஸ்தாம் - பௌத்ரம்ருத்யும் - பாப்மானம் - உதவாகம் । ஶீர்ஷண: - ஸ்ரஜ்மிவ - உன்முச்ய - த்விஷத்ப்ய: - ப்ரதிமுஞ்சாமி - பாஶம் - ஸ்வாஹா । பாப்மனே - இ + ம । (ஆத்மனே - இ + ம । என்று பாட பேதம்) இமம்மே வருண + ஆச்கே - ஸ்வாஹா । வருணாய - இ + ம । தத்வாயாமி + ப்ரமோஷீ: - ஸ்வாஹா । வருணாய - இ + ம । த்வன்னோ அக்னே + அஸ்மத் - ஸ்வாஹா । அக்னீ வருணாப்யாம் - இ + ம । ஸத்வன்ன: - அக்னே + ஏதி - ஸ்வாஹா । அக்னீ வருணாப்யாம் - இ + ம । த்வமக்னே + பேஷஜம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - அயஸே - இ + ம । (அக்னிக்கு வட பக்கத்தில் வைக்கப்பட்ட - கல்லில் (அம்மியில்) கன்னிகையின் வலது கையை வலது கையால் பிடித்துக்கொண்டு, இடது கையால் கன்னிகையின் வலது காலைப் பிடித்து ஏற்றி வைக்க வேண்டும்) ஆதிஷ்டேமம் - அஶ்மானம் - அஶ்மேவத்வம் - ஸ்திரா ப்வ - அபிதிஷ்ட - ப்ருதன்யத: । ஸஹ்ஸ்வ-ப்ருதநாயத : । (அக்னிக்கு மேற்கு பாகத்தில் அவரவர்கள் ஸ்தானத்தில் உட்கார்ந்து, கன்னிகையின் இரண்டு கைகளையும் ஒன்று சேர்த்துக் கொள்ளுமாறு செய்து, அவ்விரண்டு கைகளிலும் நெய்யைத் தடவி, இரண்டு தடவை நெல் பொரியை எடுத்துப் போட்டு,

அதன் மேல் நெய்யை விடவேண்டும்) (பொரியை மாத்திரம் கன்னிகையின் ஸஹோதரன் எடுத்துப்போடவேண்டும் என்று சிலர் சொல்கின்றனர்) பிறகு அவளது கையைப் பிடித்து அவளது கையின் நுனி பாகத்தால் இருவரும் உட்கார்ந்து கொண்டே ஹோமம் செய்ய வேண்டும்) (வரன் ஸ்ரீவத்ஸ கோத்ரம் முதலிய பஞ்சார்ஷேயமானால், மூன்று தடவை பொரியை எடுத்து போடவேண்டும்) இயம் - நாரீ - உப்ப்ருதே - குல்ப்ானி - ஆவபந்திகா । தீர்க்காயு: - அஸ்து - மே பதி: - ஜீவ்ாது - ஶரத்: - ஶதம் - ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே - இ + ம । (அக்னியை ப்ரதக்ஷிணம் செய்ய வேண்டும்) ப்ரம்ஹாவை வெளியே வைத்து ப்ரம்ஹாவுக்கு உட்புறமாகப் ப்ரதக்ஷிணம் செய்ய வேண்டும்) துப்யமக்ரே - பர்ய்வஹன் - ஸூர்யாம் - வஹதுனா - ஸஹ । புன்: - பதிப்ய: - ஜாயாந்தா: - அக்னே - ப்ரஜய்ா - ஸஹ । புன்: - பத்னீம் - அக்னிர்தாத் - ஆயுஷா - ஸஹவர்ச்ஸா । தீர்க்காயு: - அஸ்யா: - ய: பதி: - ஸ ஏது - ஶரத: - ஶதம் । விஶ்வ்ா உத - த்வய்ா வயம் - தார்ா: - உதன்ய்ா: - இவ - அதி காஹேமஹி - த்விஷ்: । (முன்போல் கன்னிகையை அம்மியில் ஏற்ற வேண்டும்):- ஆதிஷ்டேமம் + ப்ருதநாயத: । (முன்போல் உட்கார்ந்து முன்போல் பொரி ஹோமம்) அர்யமணம் - நு தேவம் - கன்ய்ா: - அக்னிம் - அயக்ஷத । ஸ இமாம் - தேவ: - அத்வர: - ப்ர - இதோ முஞ்சாதி - நாமுத்: - ஸுபத்தாம் - அமுத்ஸ்கரத் - ஸ்வாஹ்ா। அர்யம்ணே - அக்னயே - இ + ம । (முன்போல் அக்னியை) துப்ய மக்ரே - பர்ய்வஹன் + த்விஷ்: (என்று ப்ரதக்ஷிணம் செய்து கன்னிகையை முன்போல் அம்மியில் ஏற்ற வேண்டும்) ஆதிஷ்டேமம் + ப்ருதநாயத: । (முன்போல் உட்கார்ந்து, முன்போல் பொரி ஹோமம்) த்வமர்யமா - பவஸி - யத் - கனீனாம் - நாம - ஸ்வதாவ்த் - ஸ்வ்ர்யம் - பிபர்ஷி - அஞ்ஜந்தி - வ்ருக்ஷம் - ஸுதிதம் - ந கோபி: - யத் தம்ப்தீ - ஸமனஸா - க்ருணோஷி - ஸ்வாஹ்ா। அர்யம்ணே - அக்னயே - இ + ம। (முன்போல் அக்னியை) துப்யமக்ரே - பர்ய்வஹன் + த்விஷ்:

(என்று ப்ரதக்ஷிணம் செய்து, உட்கார்ந்து, ஜயாதி ஹோமம் முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து) (கன்னிகையை வடபுறத்தில் தனக்கு இடதுபுறம் நிற்கச் செய்து, முன்பு கன்னிகையின் இடுப்பில் கட்டிய தர்ப்பக் கயிற்றை அவிழ்த்து கிழக்கில் அல்லது வடக்கில் போட்டுவிட்டு (அப-உப-ஸ்ப்ரிஶ்ய) ப்ரத்வாமுஞ்சாமி - வருணஸ்ய - பாஶாத் - யேநத்வா - அப்த்னாத் - ஸவிதா - ஸுகேத: । தாதுஸ்ச - யோன்ள - ஸுக்ருதஸ்ய - லோகே - ஸ்யோநந்தே - ஸஹ பத்யா - கரோமி । இமம் - விஷ்யாமி - வருணஸ்ய - பாஶம் - யம ப்த்னீத - ஸவிதா - ஸுஶேவ: । தாதுஶ்ச - யோன்ள - ஸுக்ருதஸ்ய - லோகே - அரிஷ்டாந்த்வா - ஸஹ பத்யா - க்ருணோமி । (அக்னி உபஸ்தானம் செய்து ஆஶீர்வாதம் செய்யவும்) (வைஶ்வதேவ தாம்பூலம்) (ஹாரத்தி)

விவாஹப்ரயோகம் முற்றிற்று

******

पथिप्रयाण मंत्र जपं
प्रवेश होमं च

(तत्रादौ रथोत्तंभनादि मंत्र जपं कुर्यात्।) (अत्र) (रथाद्यभावे भाण्ड रथ नाशाभावे स्वगृह प्रवेशाभावे च निमित्ता भावे सति नैमित्तिकस्याभाव इति न्यायेन तत्तन्निमित्तकं कर्म न कार्यमिति न शंकनीयं) (''वेदस्य पाठमात्रेण विगतं दुष्कृतं भवेत् । तूलमग्नौ यथाक्षिप्तं पाप राशिभिनश्यति ।'') (इति स्वरूपेण वेद जपस्य पुरुषार्थत्वात्, निमित्तभावेपि मंत्र जपः कार्य इति ।) (किञ्च, ''प्रधान होमे यदृतादि होमेऽथ विवाह शेषं ।'' इति ।) (यदृतादि होम प्रविश्य होम सहितस्यैव विवाह शब्दवाच्यत्व निर्णयात् ।) ('' विवाहे यदृतादीनि कुर्यात् उद्वाह सिद्धये । एक ग्रामेऽपि

वाऽप्येक गृहेवा न त्यजेद्बुधः । इत्यभियुक्तोक्तेश्च अवश्यं कुर्यात् ।) (विघ्नेश्वरपूजां कृत्वा) शुक्लां + शुभतिथौ । आवयोः पथिप्रयाण - मन्त्र जपं करिष्ये । (अप +श्य) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य) सत्येन॑ - उत्त॑भिता - भूमि॑ः - सूर्ये॑ण - उत्त॑भिता - द्यौः । ऋतेन॑ - आदित्याः - तिष्ठ॑न्ति - दिविसोम॑ः - अधिश्रितः । युञ्जन्ति॑ - ब्रध्नं - अरुषं - चर॑न्तं - परि॑ - तस्थुष॑ः । रोच॑न्ते - रोचना - दिवि । योगे॑ योगे - तवस्त॑रं - वाजे॑ वाजे - हवामहे । सखा॑यः - इन्द्रं -ऊतये । सुकिं॑शुकं - शल्मलिं - विश्वरू॑पं - हिर॑ण्यवर्णं - सुवृतं - सुचक्रं । आरो॑हवधु - अमृत॑स्य - लोकं - स्योनं - पत्ये - वहतुं - कृणुष्व । उद॑त्तरं - आरोह॑न्ती - व्यस्यन्ती - पृतन्यतः । मूर्धानं॑ - पत्यु॑ः - आरोह - प्रजया॑च - विराड्भ॑व । सम्राज्ञी - श्वशु॑रेभव - सम्राज्ञी - श्वश्रुवां-भव । ननां॑न्दरि - सम्राज्ञी भव - सम्राज्ञी - अधि॑ देवृषु॑ । स्नुषाणां - श्वशु॑राणां - प्रजायांश्च - धन॑स्यच । पतीनां च - देवृणां च॑ - सजातानां - विराड्भ॑व । नीललोहिते - भवतः - कृत्या - सक्तिः - व्य॑ज्यते । एध॑न्ते - अस्याः - ज्ञातय॑ः - पति॑ः - बन्धेषु॑ - बध्यते । ये वध्वः - चन्द्रं - वहतुं - यक्ष्माः - यन्ति॑ - जनान्॑ - अनु॑ । पुनस्तान् - यज्ञियाः - देवाः - नय॑न्तु - यत॑ः - आग॑ताः . माविदन् - परिपन्थिन॑ः - ये- आसीद॑न्ति - दम्प॑ती । सुगेभि॑ः - दुर्गं -अतीतां - अप॑द्रान्तु - अरा॑तयः । सुगं - पन्था॑नं - आरु॑क्षं - अरि॑ष्टं - स्वस्तिवा॑हनं । यस्मि॑न् - वीरः - नरिष्य॑ति - अन्येषां - विन्दते - वसु॑ । ताम॑न्दसाना - मनु॑षः - दुरोणे-आधत्तं - रयिं - दशवी॑रं - वचस्यवे । कृतं - तीर्थं - सुप्रपाणं - शुभस्मती - स्थाणुं - पथेष्ठां -अप॑ - दुर्मतिं - हतं - । अयन्न॑ः - मह्याः - पारं - स्वस्तिने॑षत् - वनस्पत॑िः । सीरा॑नः - सुतरा - भव - दीर्घायुत्वाय॑ - वर्च॑से । अस्यपारे - निर्ऋथस्य॑ - जीवाः -

ज्योतिः – अशीमहि । मह्यै – इन्द्रः – स्वस्तये । यदृतेचित् – अभिश्रिषः – पुरा – जर्तृभ्यः – आतृदः । सन्धाता – सन्धिं – मघवा – पुरोवसुः – निष्कर्ता – विह्रुतं – पुनः । इडामग्ने – पुरुदँसं – – सनिंगोः – शश्वत्तमं – हवमानाय – साध । स्यान्नः – सूनुः – तनयः – विजवा – अग्ने – साते – सुमतिः – भूतु – अस्मे । इमंमेवरुण + आचँके । तत्वायामि + प्रमोषीः । त्वन्नो अग्ने + अस्मत् । सत्वन्नः + नएधि । त्वमग्ने + भेषजं । ये गन्धर्वाः – अप्सरसश्च – देवीः – एषु – वृक्षेषु – वानस्पत्येषु – आसते – शिवास्ते – अस्यै – वध्वै– भवन्तु – माहिँसिषुः – वहतुं – ऊह्यमानां । या ओषधयः – यान्द्यः – यानिधन्वानि – येवना । तेत्वावधु – प्रजावतीं – प्रत्वेमुंजन्तु – अँहसः । संकाशयामि – वहतुं – ब्रह्मणा – गृहैः – अघोरेण – चक्षुषा – मैत्रेण । पर्याणद्धं – विश्वरूपं – यदस्यां – स्योनं – पतिभ्यः – सविता – कृणोतु तत् । आवामगन् – सुमतिः – वाजिनीवसू – न्यश्विना – हृत्सु – कामान् – अयँसत । अभूतं – गोपा – मिथुना – शुभस्पती – प्रियाः – अर्यम्णः – दुर्यान् – अशीमहि । अयन्नः – देवः – सविता – बृहस्पतिः – इन्द्राग्नी – मित्रावरुणा – स्वस्तये । त्वष्टा – विष्णुः – प्रजया – सँरराणः – कामे – आयातं – कामायत्वा – विमुंचतु । शर्म वर्म – इदं – आहर – अस्यै – नार्याः – उपस्तिरे । सिनीवालि – प्रजायतां – इयं – भगस्य – सुमतौ – असत् । (सू– गृहान् प्रपादयन् गृहान् भद्रान् इति एतां (वधूं) वाचयति ।) (दक्षिणेन पद्मा न च देहळीमभितिष्ठति ।) गृहान् – भद्रान् – सुमनसः – प्रपद्ये – अवीरघ्नी – वीरवतः – सुवीरान् । इरां – वहतः – घृतं – उक्षमाणाः – तेषु – अहं – सुमनाः – संविशामि ।(अनुज्ञा) ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य । आवयोः – उद्वाह – समनन्तर – प्रविश्य – होमं – कर्तुं – योग्यता +

गृहाण । (प्र–योग्य +स्तु) (अत्र वा विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा) सुक्लां + प्रीत्यर्थं + शुभतिथौ – आवयोः – उद्वाह – समनन्तर – प्रवेश – होमं – करिष्ये । (अप +श्य) । (विघ्नेश्वरं उद्वास्य) (सू–उत्तर पूर्व देशे अगारस्य अग्नेरुप समानाधि – आज्य भागान्तं कृत्वा ।) (सू– अन्वारब्धायां आगन् गोष्ठं इति प्रतिमंत्रं त्रयोदश आहुतीः जुहोति ।) आगॅन् गोष्ठं – महिॅषी – गोभिः – अश्वैः – आयुॅष्मत् – पत्नी – प्रजाया – स्वर्वित् । बह्वीं प्रजां – जनयॅन्ती – सुरत्नेमं – अग्निं – शतहिॅमाः – सपर्यात् । स्वाहा । अग्नये – इ +म) अयमग्निः – गृहपॅतिः – सुसँसत् – पुष्टिवर्धॅनः । यथा – भगॅस्य – आभ्यां – ददॅत् – रयिं – पुष्टिं – अथो – प्रजां । स्वाहा । अग्नये – गृहपतये – इ +म । प्रजायै – आभ्यां – प्रजापते – इन्द्राग्नी – शर्मॅयच्छतं । यथैनॅयोः – न प्रॅमीयातै – उभयोः – जीवॅतोः –प्रजा । स्वाहा । इन्द्राग्निभ्यां – इ +म । तेनॅ – भूतेनॅ – हविषायं – आप्यॅायतां – पुनॅः । जायां – यामॅस्मै – आवाक्षुः – ताँरसेॅन – अभिवॅर्धतां – स्वाहा । इन्द्राग्निभ्यां – इ +म । अभिवॅर्धतां –पयॅसा – अभि – राष्ट्रेॅण – वर्धतां । रय्या – सहस्रॅ पोषसा – इमौस्तां – अनॅपेक्षितौ – स्वाहा । इन्द्राग्निभ्यां – इ +म । इहैवस्तं – मावियोष्टं – विश्वमायुॅः – व्यॅश्नुतं । मह्यै – इन्द्रः – स्वस्तये । स्वाहा । इन्द्राय – इ +म । ध्रुवैधि – पोष्यामयिॅ – मह्यॅंत्वादात् – बृहस्पतिॅः । मयापत्या – प्रजावॅती – संजीॅव – शरदः – शतं । स्वाहा । बृहस्पतये – इ + म । त्वष्टा – जायां – अजनयत् – त्वष्टास्यै – त्वां पतिं । त्वष्टा – सहस्रं – आयूँषि – दीर्घमायुॅः – कृणोतुवां । स्वाहा । त्वष्ट्रे – इदं + मम । इमम्मेवरुण + आचॅके – स्वाहा । वरुणाय – इ + म । तत्वॅायामि + प्रमोॅषीः । स्वाहा । वरुणाय – इ +म । त्वन्नोॅ अग्ने +अस्मत् । स्वाहा ।

अग्नीवरुणाभ्यां – इ + म। सत्वन्नः + न एधि । स्वाहा । अग्नी वरुणाभ्यां – इ +म । त्वमग्ने – अयासि + भेषजं – स्वाहा । अग्नये – अयसे – इ +मम । (जयादि प्रति पद्यते । शम्या अपोह्य । ब्रह्मोद्वासनान्तं कृत्वा ।) (सू– इह गावः इति चर्मणि उपविशत उत्तरो वरः) इह गावः – प्रजायध्वं – इहाश्वाः – इह – पूरुषाः । इहो – सहस्र दक्षिणः – रायस्पोषः – निषीदतु । (सू – अथास्याः – पुँस्वोर्जीव पुत्रायाः पुत्रं अंके सोमेनादित्याः इति उपवेश्य) सोमेन – आदित्याः – बलिनः – सोमेन – पृथिवी – दृढा । अथो – नक्षत्राणां – एषां – उपस्थे – सोमः – आधितः । (इति पत्न्यंके उपवेश्य) (सू–तस्मै फलानि प्रस्वस्थ इति यजुषा प्रदाय) प्रस्वस्थः – प्रेयं – प्रजया – भुवने – शोचेष्ट । (इति कदळ्यादि फलानि दत्वा) (सू–इह प्रियं इति द्वे जपित्वा) इह प्रियं – प्रजयाते – समृध्यतां – अस्मिन् गृहे – गार्हपत्याय – जागृहि । एनापत्या – तन्वं – सँसृजस्व – अथाजीव्री – विदथं – आवदासि । सुमंगलीः – इयं – वधूः – इमां – समेत – पश्यत । सौभाग्यं – अस्यै – दत्वाय – अथास्तं – विपरेतन । (सू – वाचं यच्छत्या नक्षत्रेभ्य उदितेषु नक्षत्रेषु प्राचीं उदीचीं वा दिशं उपनिष्क्रम्य) (ध्रुवक्षितिः इति द्वाभ्यां यथा लिंगं ध्रुवं अरुन्धतीं च दर्शयति ।) ध्रुवक्षितिः – ध्रुवयोनिः – ध्रुवमसि – ध्रुवतः – स्थितं । त्वन्नक्षत्राणां – मेथ्यसि – समा पाहि – पृतन्यतः । सप्तर्ष्यः – प्रथमां – कृत्तिकानां – अरुन्धतीं । यद्ध्रुवतां – हनिन्युः – षट्कृत्तिकाः – मुख्य योगं – वहन्ति – इयं – अस्माकं – एधतु – अष्टमी। (ध्रुवं अरुन्धतीं च दर्शयित्वा यथास्थानं उपविशतः)

।। इति पथिप्रयाण मंत्र जपं प्रवेश होमः प्रयोगश्च समाप्तः ।।

****

பதிப்ரயாண மந்த்ர ஜபமும் ப்ரவேஶ ஹோமமும்

ஓம் - நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ஆவயோ: - பதிப்ரயாண - மந்த்ர ஜபம் - உத்வாஹ ஸமனந்தர - ப்ரவிஶ்ய - ஹோமஞ்ச - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து । விக்னேஶ்வர பூஜை । ஸங்கல்ப்பம் :- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ஆவயோ: - பதிப்ரயாண - மந்த்ர ஜபம் - உத்வாஹ - ஸமனந்தர - ப்ரவேஶ ஹோமஞ்ச - கரிஷ்யே । விக்னேஶ்வர யதாஸ்தானம் । ஸத்யேன் - உத்த்பிதா - பூமி: - ஸூர்யேண - உத்த்பிதா - த்யௌ: । ரிதேன் - ஆதித்யா: - திஷ்டந்தி - திவி ஸோம: - அதிஶ்ரித: । யுஞ்ஜந்தி - ப்ரத்னம் - அருஷம் - சரந்தம் - பரி - தஸ்துஷ: । ரோசந்தே- ரோசனா - திவி । யோகே யோகே - தவஸ்த்ரம் - வாஜேவாஜே - ஹவாமஹே । ஸகாய: - இந்த்ரம் - ஊதயே । ஶுகிம்ஶுகம் - ஶல்மலிம் - விஶ்வரூபம் - ஹிர்ண்ய வர்ணம் - ஸுவ்ருதம் - ஸுசக்ரம் । ஆரோஹவது - அம்ருதஸ்ய - லோகம் - ஸ்யோனம் - பத்யே - வஹதும் - க்ருணுஷ்வ । உத்த்தரம் - ஆரோஹந்தீ - வ்யஸ்யந்தீ - ப்ருதன்யத: । மூர்த்தானம் - பத்யு: - ஆரோஹ - ப்ரஜயாச - விராட் ப்வ । ஸம்ராஜ்ஞீ - ஶ்வஶுரேபவ - ஸம்ராஜ்ஞீ - ஶ்வஶ்ருவாம் - பவ । நநாந்தரி - ஸம்ராஜ்ஞீ - பவ - ஸம்ராஜ்ஞீ - அதி - தேவ்ருஷு । ஸ்நுஷாணாம் - ஶ்வஶுராணாம் - ப்ரஜாயாஶ்ச - தன்ஸ்யச । பதீநாஞ்ச - தேவ்ரூணாஞ்ச - ஸஜாதானாம் - விராட் ப்வ । நீலலோஹிதே - பவத: - க்ருத்யா - ஸக்தி: - வ்யஜ்யதே । ஏதந்தே - அஸ்யா: - ஜ்ஞாதய: - புதி: - பந்தேஷு - பத்யதே । யே வத்வ: - சந்த்ரம் - வஹதும் - யக்ஷ்மா: - யந்தி - ஜனான் - அனு । புனஸ்தான் - யஜ்ஞியா: - தேவா: - நயந்து - யத:- ஆக்தா: । மாவிதன் - பரிபந்தின: - யே - ஆஸீதந்தி - தம்ப்தீ । ஸுகேபி: - துர்க்கம் - அதீதாம் - அப்த்ராந்து - அராதய: । ஸுகம் -

பந்தானம் - ஆருக்ஷம் - அரிஷ்டம் - ஸ்வஸ்தி வாஹனம் । யஸ்மின் - வீர: - நரிஷ்யதி - அன்யேஷாம் - விந்ததே - வஸூ । தாம்ந்தஸானா - மனுஷ: - துரோணே - ஆதத்தம் - ரயிம் - தமாவீரம் - வசஸ்யவே । க்ருதம் - தீர்த்தம் - ஸூப்ரபாணம் - ஶூபஸ்பதீ - ஸ்தாணும் - பதேஷ்டாம் - அப - துர்மதிம் - ஹதம் । அயன்ன: - மஹ்யா: - பாரம் - ஸ்வஸ்திநேஷத் - வனஸ்பதி: । ஸீரான; - ஸூதராபவ - தீர்க்காயுத்வாய - வர்ச்சஸே । அஸ்யபாரே - நிர்ரிதஸ்ய - ஜீவா: - ஜ்யோதி: - அஶீமஹி । மஹ்யை - இந்த்ர: - ஸ்வஸ்தயே । யத்ருதேசித் - அபிஶ்ரிஷ: - புரா - ஜர்த்ருப்ய: - ஆத்ருத: । ஸந்தாதா - ஸந்திம் - மகவா - புரோவஸு: - நிஷ்கர்த்தா - விஹ்ருதம் - புன: । இடாமக்னே - புருதகும்ஸம் - ஸனிங்கோ: - ஶஶ்வத்தமம் - ஹவமானாய - ஸாத । ஸ்யான்ன: - ஸூநு: - தனய: - விஜவா - அக்னே - ஸாதே - ஸூமதி: - பூது - அஸ்மே । இமம்மே வருண + ஆசகே । தத்வாயாமி + ப்ரமோஷீ: । த்வன்னோ அக்னே + அஸ்மத் । ஸத்வன்ன: + நஏதி । த்வமக்னே + பேஷஜம் । யே கந்தர்வா: - அப்ஸரஸ்ஸ்ச - தேவீ: - ஏஷு - வ்ருக்ஷேஷு - வானஸ்பத்யேஷு - ஆஸ்தே । ஶிவாஸ்தே - அஸ்யை - வத்வை - பவந்து - மாஹிகும்ஸிஷு: - வஹதும் - ஊஹ்யமானாம் । யா ஓஷதய: - யா நத்ய: - யாநி தன்வானி - யே வனா । தேத்வாவது - ப்ரஜாவதீம் - ப்ரத்வே முஞ்ஜந்து - அகும்ஹஸ: । ஸங்காஶயாமி - வஹதும் - ப்ரம்ஹணா - க்ருஹை: - அகோரேண - சக்ஷுஷா - மைத்ரேண । பர்யாணத்தம் - விஶ்வரூபம் - யதஸ்யாம் - ஸ்யோனம் - பதிப்ய: - ஸவிதா - க்ருணோது - தத் । ஆவாமகன் - ஸூமதி: - வாஜினீவஸூ - நய்ஶ்வினா - ஹ்ருத்ஸு - காமான் - அயகும்ஸத । அபூதம் - கோபா - மிதுனா - ஶூபஸ்பதீ - ப்ரியா: - அர்யும்ண: - துர்யான் - அஶீமஹி । அயன்ன: - தேவ: -ஸவிதா - ப்ருஹஸ்பதி: - இந்த்ராக்னீ - மித்ரா வருணா - ஸ்வஸ்தயே । த்வஷ்டா - விஷ்ணு: - ப்ரஜயா - ஸகும்ரராண: - காமே - ஆயாதம் - காமாயத்வா - விமுஞ்சது । ஶர்மவர்ம - இதம்

ஆஹ்ர - அஸ்யை - நார்யா: - உபஸ்திரே । ஸிநீவாலி - ப்ரஜாயதாம் - இயம் - பக்ஸ்ய - ஸுமதெள - அஸத் । (கன்னிகைக்கும் சொல்லி வைக்கவும்):- க்ருஹான் - பத்ரான் - ஸுமன்ஸ: - ப்ரபத்யே - அவீரக்னீ - வீரவ்த: - ஸுவீரான் । இராம் - வஹ்த: - க்ருதம் - உக்ஷமாணா: - தேஷு - அஹம் - ஸுமனா: - ஸம்விஶாமி । (உல்லேகனம் முதல் ஆஜ்ய பாகாந்தம் செய்து) (கன்னிகை வரனைத் தொட்டுக்கொண்டு - ஹோமம்) - ஆக்ன் கோஷ்டம் - மஹிஷீ - கோபி: - அஶ்வை: - ஆயுஷ்மத் - பத்னீ - ப்ரஜயா - ஸ்வர்வித் - । பஹ்வீம் - ப்ரஜாம் - ஜநய்ந்தீ - ஸுரத்னேமம் - அக்னிம் - ஶதஹ்மா: - ஸபர்யாத் । ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே - இ + ம । அயமக்னி: - க்ருஹப்தி: - ஸுஸகும்ஸத் - புஷ்டிவர்த்தன: । யதா - பக்ஸ்ய - ஆப்யாம் - தத்த் - ரயிம் - புஷ்டிம் - அதோ - ப்ரஜாம் । ஸ்வாஹ்ா । அக்னயே - க்ருஹபதயே - இ + ம । ப்ர ஜாயை - ஆப்யாம் - ப்ரஜாபதே - இந்த்ராக்னீ - ஶர்மயச்சதம் । யதைந்யோ: - ந ப்ர்மீயாதை - உபயோ: - ஜீவ்தோ: - ப்ரஜா - ஸ்வாஹ்ா । இந்த்ராக்னிப்யாம் - இ + ம । தேன் - பூதேன் - ஹவிஷாயம் - ஆப்யாயதாம் - புன்: । ஜாயாம் - யாம்ஸ்மை - ஆவாக்ஷு: - தாகும் ரஸேன - அபிவ்ர்த்ததாம் । ஸ்வாஹ்ா । இந்த்ராக்னிப்யாம் - இ + ம । அபிவ்ர்த்ததாம் । பயஸா - அபி - ராஷ்ட்ரேண் - வர்த்ததாம் । ரய்யா - ஸஹஸ்ர்போஷஸா - இமௌஸ்தர்ம் - அன்பேக்ஷிதெள । ஸ்வாஹ்ா । இந்த்ராக்னிப்யாம் - இ + ம । இஹைவஸ்தம் - மாவியோஷ்டம் - விஶ்வமாயு: - வ்யஸ்னுதம் । மஹ்யை - இந்த்ர: - ஸ்வஸ்தயே । ஸ்வாஹ்ா । இந்த்ராய - இ + ம । த்ருவைதி - போஷ்யாமயி - மஹ்ய்ந்த்வாதாத் - ப்ருஹஸ்பதி: । மயாபத்யா - ப்ரஜாவ்தீ - ஸஞ்ஜீவ - ஶரத: - ஶதம் । ஸ்வாஹ்ா । ப்ருஹஸ்பதயே - இதம் - நமம । த்வஷ்டா - ஜாயாம் - அஜனயத் - த்வஷ்டாஸ்யை - த்வாம்பதிம் । த்வஷ்டா - ஸஹஸ்ரம் - ஆயூகும்ஷி - தீர்க்கமாயு:- க்ருணோதுவாம் - ஸ்வாஹ்ா । த்வஷ்ட்ரே - இ + ம । இமம்மே

வருணெ + ஆச்கே । ஸ்வாஹா । வருணாய - இ + ம । தத்வாயாமி + ப்ரமோஷீ: - ஸ்வாஹா । வருணாய - இ + ம । த்வன்னோ அக்னே + அஸ்மத் । ஸ்வாஹா । அக்னீ வருணாப்யாம் - இ + ம । ஸத்வன்ன: + ந ஏதி । ஸ்வாஹா । அக்னீ வருணாப்யாம் - இ + ம । த்வமக்னே அயாஸி + பேஷஜம் । ஸ்வாஹா । அக்னயே - அயஸே - இ + ம । (ஜயாதி முதல் ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து) இஹகாவ: -ப்ரஜாயத்வம் - இஹாஸ்வா:- இஹ-பூருஷா: । இஹோ - ஸஹஸ்ர தக்ஷிண: - ராயஸ்போஷ: - நிஷீதது । (ஆண் குழந்தையை கன்னிகையின் மடியில் உட்கார வைத்து):- ஸோமேன - ஆதித்யா: - பலின: - ஸோமேன - ப்ருதிவீ - த்ருடா । அதோ - நக்ஷத்ராணாம் - ஏஷாம் - உபஸ்தே - ஸோம: - ஆதித: । குழந்தைக்கு வாழைப்பழம் முதலிய பழங்கள் கொடுக்க) :- ப்ரஸ்வஸ்த: - ப்ரேயம் - ப்ரஜயா - புவனே - ஸோசேஷ்ட । (பிறகு இஹப்ரியம், ஸுமங்கலீ: இயம் என்ற மந்திரங்களை ஜபிக்க வேண்டும்) இஹப்ரியம் - ப்ரஜயாதே - ஸம்ருத்யதாம் - அஸ்மின் - க்ருஹே - கார்ஹபத்யாய - ஜாக்ருஹி । ஏநாபத்யா - தன்வம் - ஸகும்ஸ்ருஜஸ்வ - அதா ஜீவ்ரீ - விததம் - ஆவ்தாஸி । ஸுமங்கலீ: - இயம் - வதூ: - இமாம் - ஸமேத - பஶ்யத । ஸௌபாக்யம் - அஸ்யை - தத்வாய - அதாஸ்தம் - விபரேதன । (மௌனமாக இருந்து கிழக்கு திசையிலோ வடக்கு திசையிலோ போய் த்ருவம் அருந்ததீ நக்ஷத்திரங்களைப் பார்த்துவிட்டு வந்து உட்காரவும்):- த்ருவ க்ஷிதி: - த்ருவயோனி: - த்ருவமஸி - த்ருவத: - ஸ்திதம் । த்வந் நக்ஷத்ராணாம் - மேத்யஸி - ஸமாபாஹி - ப்ருதன்யத: । ஸப்தர்ஷய: - ப்ரதமாம் - க்ருத்திகானாம் - அருந்ததீம் । யத்ருவதாம் - ஹனின்யு: - ஷட் க்ருத்திகா: - முக்யயோகம் - வஹந்தி - இயம் - அஸ்மாகம் - ஏதது - அஷ்டமீ ।

பதிப்ரயாண ஜபமும் ப்ரவேச ஹோமமும் முற்றிற்று

******

अथ आग्नेय स्थालीपाकः

(सू– अथैनां आग्नेयेनस्थालीपाकेन याजयति) (पत्न्यवहन्ति) (श्रपयित्वाभिघार्य) (प्राचीनमुदीनंवोद्वास्य) (प्रतिष्ठितमभिघार्य) (अग्नेरुपसमाधानाद्याज्यभागन्तेन्वारब्धायां स्थालीपाकाज्जुहोति) (सकृदुपस्तरणाभिघारेण द्विरवदानं) (अग्निर्देवता स्वाहाकार प्रदानः) (अपिवा सकृदुपहत्य जुहुयात्) (अग्निस्विष्टकृत् द्वितीयः) (सकृदुपस्तरणावदाने – द्विरभिघारणं) (मध्यात् पूर्वस्यावदानं मध्ये होमः) (उत्तरार्धादुत्तरस्य) (उत्तरार्ध पूर्वार्धे – होमः) (लेपयोः प्रस्तरवत्तूर्ष्णीं बर्हिरक्त्वाग्नौ प्रहरति) (सिद्धमुत्तरं परिषेचनं) – (तेन सर्पिष्मता ब्राह्मणं भोजयेत्) (योस्यापचितस्तस्मा ऋषभं ददाति) (एवमत ऊर्ध्वं दक्षिणावर्जमुपोषिताभ्यां पर्वसु कार्यः (पूर्णपात्रस्तु दक्षिणेत्येके) (सायं प्रातरत ऊर्ध्वं हस्तेनैते आहुती तण्डुलैर्यवैर्वा जुहुयात्) (स्थालीपाकवद्दैवतं) (सौरी पूर्वाहुतिः प्रातरित्येके) (उभयतः परिषेचनं यथा पुरस्तात् ।)(अनुज्ञा) ओं नमस्सदॅसे + स्वीकृत्य । अनया – नवोढया – वध्वा सह – आग्नेय – स्थालीपाकं – कर्तुं – योग्यता + अनुगृहाण । (प्र–योग्यता +स्तु) शुक्लां + शुभतिथौ – अनया – नवोढया – वध्वा सह – आग्नेयेन – स्थालीपाकेन – यक्ष्ये । (इति द्विः) (अप +श्य) (चरुस्थाल्यां तण्डुलं पूरयित्वा) (अथ पत्न्यवहन्ति) (विविच्य) (फलीकृत्य) (त्रिः प्रक्षाळ्य) (श्रपयित्वा) (अभिघार्य) (प्राचीनमुदीनंवोद्वास्य) (सौकर्यात् अपरेणाग्निं प्रतिष्ठाप्य) (प्रतिष्ठितमभिघार्य) । (सू– अग्नेरुप समानाधि आज्य भागौ हुत्वा) (आयामतः परीमाणं) (प्रोक्षणी संस्कारं) (प्रणीता संस्कारं) (ब्रह्मवरणं) (दर्वी संस्कारं) (शम्याः परिध्यर्थे +दधाति) (अग्निं परिषिंचति) अदिते – अनुॅमन्यस्व +प्रसुॅव । (इध्मं आज्येनाभ्युज्य ।)

अस्मिन् – आग्नेय – स्थालीपाक – होम कर्मणि – ब्रह्मन् – इध्मं – आधास्ये । (प्र–ओं आधत्स्व) ब्रह्मार्पणं । (प्रजापतिं मनसाध्यायन् – आघारावाघारयति ।) (इतर दर्व्या जुहोति । (वायव्यादाग्नेयान्तं) प्रजापतये – इ + म ।(प्रधान दर्व्या जुहोति)। नैर्ऋत्या ईशानान्तं) इन्द्राय – इ + म । (उत्तरार्ध पूर्वार्धे) अग्नये स्वाहा । अग्नये – इ +म । (दक्षिणार्ध पूर्वार्धे) सोमाय – स्वाहा । सोमाय – इ +म । (मध्ये) अग्नये – स्वाहा । अग्नये – इ + । आरंभ प्रभृति – एतत् + होष्यामि । ओं भूर्भुवस्सुवः – स्वाहा । प्रजापतये – इ+ म ।(दर्व्यामुपस्तीर्य) (द्विरवदाय) (सकृदभिघार्य) (त्रिः जामदग्नीनां) (ईशान्ये स्विष्टकृदर्थं हविरभिघार्य) अग्नये स्वाहा । अग्नये + इ +म । (दर्व्यामुपस्तीर्य) (सकृदवदाय) (द्विरभिघार्य) अग्नये – स्विष्टकृते – स्वाहा । अग्नये – स्विष्ट कृते इ +म । (परिध्यंजनं) (लेपकार्यं) (प्रधान दर्वीं दक्षिणतः – इतरदर्वीं मध्ये – आज्यस्थालीं उत्तरतः) (पात्रसादन दर्भान् आदाय) (तूष्णीं प्रधान दर्व्यां अग्रं अनक्ति – इतर दर्व्यां मध्यं अनक्ति – आज्य स्थाल्यां मूलं अनक्ति) (इति त्रिः उदगपवर्गः – त्रिः अक्त्वा) (तेषु दर्भेषु एकं दर्भं अंके निधाय) (दक्षिणोत्तराभ्यां पाणिभ्यां दर्भान् प्रधानदर्व्यां प्रतिष्ठाप्य) (दक्षिण हस्तेन दर्भान् प्रागग्रान् प्रस्तरवत् तूष्णीं अग्रमारभ्य अग्नौ प्रहृत्य ।) (अप +श्य) (तृणप्रहरः: (अंकेस्थित दर्भं आदाय प्रागग्रं तूष्णीं अग्नौ प्रहृत्य) (निर्देशनं च) (अग्निं अभि मंत्रणं च) (भूमौ निमार्ष्टि) (परिधि प्रहरः) (इतरौ प्रहरन्) दर्वीद्वयेन सँस्रावं जुहोति ।) (न स्वाहाकारः) वसुभ्यः – रुद्रेभ्यः – आदित्येभ्यः – सँस्राव – भागेभ्यः – इ +म । (प्रधान दर्व्या – जुहोति) ओं भूर्भुवस्सुवः – स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । अस्मिन् – कर्मणि – अविज्ञात – प्रायश्चित्तानि – करिष्ये ।

अनाज्ञातं + तथं । स्वाहा । अग्नये – इ +मम । पुरुष सम्मितः + तथं । स्वाहा – अग्नये – इ +मम । यत्पाकत्राः + यजाति । स्वाहा ॥ अग्नये – इ +म । भूस्स्वाहा । अग्नये + इ +म । भुवस्स्वाहा । वायवे – इ +म । सुवस्स्वाहा । सूर्याय – इ + म । ओं भूर्भुवस्सुवः – स्वाहा । प्रजापतये – इ + म । अस्मिन् – आग्नेय – स्थालीपाक – होम – कर्मणि – मध्ये – संभावित + होष्यामि – ओं भूर्भुवस्सुवः – स्वाहा । प्राजापतये – इ + म । श्री विष्णवे – स्वाहा । विष्णवे – परमात्मने – इ +म । नमो रुद्राय – पशुपतये – स्वाहा । रुद्राय – पशुपतये – इ +म । (अप + श्य) सप्तते – अग्ने +घृतेन – स्वाहा । अग्नये – सप्तवते – इ + म । (आज्य पात्रं उत्तरतो – निधाय । प्रायश्चित्तं प्राणायामः । (परिषेचनं) अदिते – अन्वमंस्थाः + प्रासावीः । (प्रणीता मोक्षणं) (ब्रह्मोद्वासनं ।)

॥ इति आग्नेय स्थालीपाकः समाप्तः ॥

****

ஆக்நேய ஸ்தாலீபாகம்

ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । அனயா - நவோடயா - வத்வா ஸஹ ஆக்னேயேன - ஸ்தாலீபாகேன - யஷ்டும் (அல்லது) ஆக்னேய ஸ்தாலீபாகம் கர்த்தும்) யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - அனயா - நவோடயா வத்வாஸஹ - ஆக்னேயேன - ஸ்தாலீபாகேன - யக்ஷ்யே । (அப + ஶ்ய) (கன்னிகை ஸ்தாலியில் அரிசியைப் போட்டு, நான்கு தடவை களைந்து, ஜலம் விட்டு அக்னியில் வைத்து அன்னம் பக்குவமாகும்படி செய்து அபிகாரம் செய்து

வடபுறம் இறக்கி வைத்து மறுபடியும் அபிகாரம் செய்யவும்) (ஆஜ்ய பாகாந்தம் செய்ய வேண்டும்) (ஆயாமத: பரீமாணம்) (ப்ரோக்ஷணீ ஸம்ஸ்காரம்) (ப்ரணீதா ஸம்ஸ்காரம்) (ப்ரம்ஹ வரணம்) (தர்வீ ஸம்ஸ்காரம்) (பரிதிகள் வைத்து) (பரிஷேசனம்) (இத்மாதானம்): அஸ்மின் - ஆக்னேய ஸ்தாலீபாக - ஹோம கர்மணி - ப்ரம்ஹன் - இத்மம் - ஆதாஸ்யே । (பதில் - ஓம் ஆதத்ஸ்வ) ப்ரம்ஹார்ப்பணம் । (சின்ன இலையால் வாயு மூலை முதல் ஆக்னேய மூலை முடிய நெய்யினால் கோடாக ஹோமம் செய்யவும்) ப்ரஜாபதயே - இ+ம । பெரிய இலையால் நிர்ருதி மூலை முதல் ஈஶான்ய மூலை முடிய நெய்யால் கோடாக ஹோமம் செய்யவும்) இந்த்ராய - இ+ம । (அக்னியில் வடகிழக்கில்) அக்னயே ஸ்வாஹ்றா । அக்னயே - இ+ம । (அக்னியில் தென் கிழக்கில்) ஸோமாய ஸ்வாஹ்றா) ஸோமாய - இ+ம । (அக்னியில் நடுவில்) அக்னயே - ஸ்வாஹ்றா । அக்னயே - இ+ம । ஆரம்ப ப்ரப்ருதி+ஹோஷ்யாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஸ்வாஹ்றா । ப்ரஜாபதயே - இ+ம । பெரிய இலையை இடது கையில் விரித்து வைத்துக் கொண்டு, சிறிய இலையால் பெரிய இலைக்கு நெய்யால் அபிகாரம் செய்து இரண்டு தடவை அன்னத்தை எடுத்து பெரிய இலையில் வைத்து அன்னத்தின் மேல் சிறிய இலையால் நெய் அபிகாரம் செய்து) (பாத்திரத்திலுள்ள அன்னத்தின் மேலும் அபிகாரம் செய்து) பெரிய இலையை வலது கையில் வாங்கிக்கொண்டு) இடது கையால் அன்னப் பாத்திரத்தை தொட்டுக்கொண்டு) வலது கையிலுள்ள அன்னத்தை ஹோமம் செய்ய மந்த்ரம்):- அக்னயே - ஸ்வாஹ்றா । அக்னயே - இ+ம । பிறகு முன்போல் இடது கையில் பெரிய இலையை வைத்துக்கொண்டு அபிகாரம் செய்து ஒரே தடவை அன்னத்தை எடுத்து பெரிய இலையில் வைத்து அதன் மேல் இரண்டு தடவை அபிகாரம் செய்து) (வலது கையில் பெரிய இலையை வாங்கிக்கொண்டு) (இடது கையால் அன்னப் பாத்திரத்தைத் தொட்டுக்கொண்டு) அக்னயே - ஸ்விஷ்ட க்ருதே - ஸ்வாஹ்றா । அக்னயே -

ஸ்விஷ்ட க்ருதே - இ+ம । (பரித்யஞ்ஜனம்) (லேப கார்யம்) (பரிதிப்ரஹரணம்) (ஸக்குஸ்ராவ ஹோமம்) வஸுப்ய: - ருத்ரேப்ய: - ஆதித்யேப்ய: - ஸக்குஸ்வார - பாகே ப்ய: - இ+ம । (பெரிய இலையால் ஹோமம்): ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே இ+ம । அஸ்மின் - கர்மணி - அவிக்ஞாத - ப்ராயஶ்சித்தானி கரிஷ்யே । அநாஜ்ஞாதம்+யதாததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । புருஷ ஸம்மித:+ததம் - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । யத்பாகத்ரா: + யஜாதி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । பூஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । புவஸ்வாஹா । வாயவே - இ+ம । ஸுவ ஸ்வாஹா । ஸூர்யாய - இ+ம । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ+ம । அஸ்மின் - ஆக்நேய - ஸ்தாலீபாக - ஹோம கர்மணி - மத்யே - ஸம்பாவித + ஹோஷ்யாமி । ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவ: - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ+ம । ஶ்ரீ விஷ்ண்வே ஸ்வாஹா । விஷ்ணவே பரமாத்மனே - இ+ம । நமோ ருத்ராய - பஶுபதயே - ஸ்வாஹா । ருத்ராய+பஶுபதயே - இ+ம । (அப + ஶ்ய) ஸப்ததே - அக்நே+க்ருதேந - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸப்தவதே - இ+ம । (ஆஜ்ய பாத்ரத்தை வடக்கே வைத்து, ப்ராணாயாமம் செய்து, அக்னியை பரிஷேசனம் செய்யவும்) (ப்ரணீதாமோக்ஷணம்) (ப்ரம்ஹோத் வாஸனம்)

ஆக்னேய ஸ்தாலீ பாகம் முற்றிற்று

****

अथ औपासनारंभः

(सू– सायं प्रातः अत ऊर्ध्वं हस्तेन एते आहुती तण्डुलैः यवैर्वा जुहुयात्) (स्थाली पाकवत् दैवतं सौरी पूर्वाहुतिः प्रातरित्येके) (अग्नये स्वाहा अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा इति सायं ।) (सूर्याय स्वाहा अग्नये स्विष्कृते स्वाहा इति प्रातः ।) उभयतः परिषेचनं यथा पुरस्तात् ।)

अथ औपासन आरंभ प्रयोगः

(अनुज्ञा) ओं नमस्सदॅसे + स्वीकृत्या । आवयोः औपासनं आरब्धुं योग्यता सिद्धिं + गृहाण । (प्र - योग्यता + स्तु) शुक्लां +शुभतिथौ । आवयोः - औपासनं - आरप्स्ये । तेन - यावज्जीवं - यावदधिकारं - तण्डुलैर्वा यवैर्वा - तावत् - होष्यामि । इति द्विः । (अप+श्य) (अद्य - पूर्वोक्त + शुभतिथौ) आवयोः - औपासन - आरंभ - मुहूर्त - लग्नापेक्षया - आदित्यादीनां + दानं करिष्ये । (अप +श्य) (हिरण्यगर्भ +संप्रददे) (इति ग्रह प्रीति दानं कृत्वा) शुक्लां + शांतये । ओं भूः + वरों/ ममोपात्त +प्रीत्यर्थं सायमौपासनं - तण्डुलैः - होष्यामि । (अप +श्य) (अथ अग्निं परिषिंचति) अदिते - - अनुँमन्यस्व + प्रसुँव ।(चत्वारि शृंगेति अग्निं ध्यात्वा) (इन्द्राय नमः इति अलंकृत्य) (व्याहृत्या होम द्रव्यं प्रोक्ष्य) (हस्तेन जुहोति ।) चत्वारिँ - शृंगा - त्रयोँ अस्य - पादाः - द्वेशीर्षे - सप्त हस्तॉसः - अस्य । त्रिधाॅबद्धः - वृषभः - रोरवीति - महो देवः - मर्त्यान्ॅ - अविवेश । एषहि - देवः - प्रदिशॅः - अनु सर्वाः - पूर्वोहि - जातः - सउगर्भे - अन्तः । सविजायमानः - सजनिष्यमाॅणः प्रत्यङ्मुखाः - तिष्ठति - विश्वतोॅ मुखः । प्राङ्मुखो देव - हे अग्ने - मम - अभिमुखो भव । (परिस्तरणात् बहिः अष्टौ दिक्षु अलंकृत्य अग्निं आत्मानं ब्राह्मणाश्च अलंकारयेत् ।) इन्द्राय नमः । अग्नये नमः । यमाय नमः । निऋऋतये नमः । वरुणाय नमः । वायवे नमः । सोमाय नमः । ईशानाय नमः । अग्नये नमः । आत्मने नमः । सर्वेभ्यः - ब्राह्मणेभ्यो नमः । होष्यामि । (जुहुधि इति प्रतिवचनं) इदं विष्णुः - विचॅक्रमे - त्रेधा - निदॅधे - पदं । समूॅढमस्य - पाँसुरे। कृष्ण - कृष्ण - कृष्ण । अग्नये स्वाहा । अग्नये

+ इ +म । अग्नये – स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये – स्विष्टकृते – इ + म । (एकां समिधं अग्नौ निधाय) ओं भूर्भुवस्सुव स्स्वाहा । (प्रजापतये – इ – म ।) (अग्निं परिषिञ्चति ।) अदिते – अन्वँमँस्थाः + प्रासाँवीः । (एकां समिधं अग्नौ प्रहृत्य) स्वाहा । अग्नेः – उपस्थानं – करिष्ये । अग्नेनयँ – सुपथा – राये – अस्मान् – विश्वानि देव – व्रयुनाँनि – विद्वान् । युयोधि – अस्मत् – जुहुराणं – एनः – भूयिष्ठान्ते – नमँ उक्तिं – विधेम । अग्नये नमः – मंत्रहीनं – क्रिया हीनं – भक्ति हीनं – हुताशन । यद्धुदन्तु – मया देव – परिपूर्णं – तदस्तुते । प्रायश्चित्तानि – अशेषाणि – तपः कर्म – आत्मकानि वै । यानि तेषां – अशेषाणां – श्रीकृष्ण – अनुस्मरणं – परं । श्री कृष्णाय नमः । कृष्ण – कृष्ण – कृष्ण । अभिवादये + अस्मि भो : । (नमस्कारः) नमस्ते – गार्हपत्याय – नमस्ते – दक्षिणाग्नये । नमः – आहवनीयाय – महावेद्यै – नमोनमः । काण्डद्वय – उपपाद्याय – कर्मब्रह्म – स्वरूपिणे । स्वर्ग – अपवर्ग – रूपाय – यज्ञेशाय – नमोनमः । सायमोपासन – साद्गुण्यार्थं – अनाज्ञातादि – महामंत्र जपं – करिष्ये । अनाज्ञातं + यथा तथं । पुरुँषसम्मितः + यथातथं । यत्पाँकत्राः + यजाति । इदं विष्णुः + सुरे । ब्रह्मार्पणं – ब्रह्महविः – ब्रह्माग्नौ – ब्रह्मणा – हुतम् । ब्रह्मैव – तेन गन्तव्यं – ब्रह्म कर्म – समाधिना । (इति जपित्वा) बृहत्सामँ – क्षत्रभृत् – वृद्ध वृँष्णियं – त्रिष्टुभौजँः – शुभितं – उग्रवीँरं । इन्द्रस्तोमेँन – पंचदशेँनँ – मध्यँमिदं – वातेँन – सँगरेण – रक्ष ।। (इति भस्म फाले धृत्वा) दशास्यां – पुत्रान् – आधेँहि – पतिं – एकादशं – कृधि । (इति पत्न्याः ललाटे भस्म धारयेत् । कायेन वाचा – मनसा – इन्द्रियैर्वा – बुध्या – आत्मनावा – प्रकृतेः – स्वभावात् । करोमि – यद्यत् – सकलं – परस्मै – नारायणायेति

-समर्पयामि । अनेन – सायं – औपासनेन – भगवान् – सर्वात्मकः – यज्ञेश्वरः प्रीयतां । ओं तत्सत् । ब्रह्मार्पणं – अस्तु । (पवित्रं कर्णे निधाय) आचम्य । (एवं प्रातः – सायं च औपासनं कृत्वा) (सू– त्रिरात्रं उभयोः अधश्शय्या ब्रह्मचर्यं क्षारलवणवर्जनं च) (तयोः शय्यां अन्तरेण दण्डः गन्धलिप्तः वाससा सूत्रेण वा परिवीतः तिष्ठति) दण्डस्तु नैयग्रोधः – ओदुंबरः – आश्वक्थः– प्लाक्षोवा ।) (कश्चननैयग्रोधादि दण्डं सूत्रेण परिवेष्टितं गन्धानु लिप्तं पुरतः प्रतिष्ठाप्य तत्र गन्धर्वराजं षोडशोपचारैः संपूज्य, शयन काले दम्पती अन्तरा कृत्वा, शेष होमान्तं सुरक्षितं कुर्यात्) (ततः आशीर्वाददिकं कुर्यात् ।) शुक्लां + प्रीत्यर्थं – अद्य पूर्वोक्त +शुभतिथौ विश्वावसु नामक गन्धर्वराज पूजां करिष्ये ।(अप +श्य) (पुरतः सूत्रेण परिवेष्टितं दंडं निधाय) अस्मिन् दण्डे विश्वावसु नामक गन्धर्वराजं ध्यायामि । (आवाहनादि षोडशोपचार पूजां कृत्वा) (शयन काले शय्या मध्ये निधाय शेष होमान्तं सुरक्षितं कुर्यात्) (आशीर्वादं च कुर्यात्)

।। औपासन आरंभ प्रयोगः समाप्तः ।।

*****

ஔபாஸன ஆரம்ப ப்ரயோகம்

ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ஆவயோ: - ஔபாஸனம் - ஆரப்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து । ஶுக்லாம் +ஶுபதிதௌ - ஆவயோ: - ஔபாஸனம் ஆரப்ஸ்யே । தேன - யாவஜ்ஜீவம் - யாவத் - அதிகாரம் - தண்டுலைர்வா - யவைர்வா - தாவத் - ஹோஷ்யாமி । (2 தடவை) । (அப+ஸ்ப்ய)

(அத்ய பூர்வோக்த + ஶுபதிதௌ) (ஆவயோ: - ஔபாஸன - ஆரம்ப - முஹூர்த்த - லக்ன - அபேக்ஷயா - ஆதித்யாதீனாம் + த்தானம் - கரிஷ்யே । அப+ஸ்ய) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ஸம்ப்ரததே । ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் । ஸாயமௌபாஸனம் - தண்டுலை: - ஹோஷ்யாமி । (2 தடவை) । (அப+ஸ்ய) (பரிஷேசனம்) :- அதிதே - அனுமன்யஸ்வ + தேவ்ஸவித:- ப்ரஸுவ । (அக்னியை ப்ரார்த்தனை செய்ய): சத்வாரி - ஶ்ருங்கா - த்ரயோ அஸ்ய - பாதா: - த்வே - ஶீர்ஷே - ஸப்த ஹஸ்தாஸ: - அஸ்ய । த்ரிதா பத்த: - வ்ருஷப: - ரோரவீதி - மஹோதேவ: - மர்த்யான் - ஆவிவேஶ । ஏஷஹி - தேவ: - ப்ரதிஶ: - அனு ஸர்வா: - பூர்வோஹி - ஜாத: - ஸஉகர்ப்பே - அந்த:)ஸவிஜாயமான: - ஸ ஜனிஷ்யமாண: - ப்ரத்யங்முகா: - திஷ்டதி । விஶ்வதோ முக: । ப்ராங்முகோதேவ - ஹே அக்னே - மம - அபிமுகோ - பவ । (பரிஸ்தரணத்திற்கு வெளியே கிழக்கிலிருந்து எட்டு திக்குகளிலும் அக்ஷதையைப் போட்டு, அக்னியிலும் போட்டு, தானும் போட்டுக்கொண்டு பிராம்ஹணர்களுக்கும் போடவும்):- இந்த்ராய - நம: । அக்னயே - நம: । யமாய நம: । நிர்ரிதயே நம: । வருணாய நம: । வாயவே நம: । ஸோமாய நம: । ஈஶானாய நம: । அக்னயே - நம: । ஆத்மனே நம: । ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்யோ நம: । ஹோஷ்யாமி । (பதில் - ஜுஹுதி) । (அக்ஷதையை களைந்து எடுத்துகொண்டு)இரண்டு பாகமாக செய்து கொண்டு) இதம் - விஷ்ணு: - விச்க்ரமே - த்ரேதா - நித்தே - பதம் । ஸமூடமஸ்ய - பாகும்ஸுரே । க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண । (வலது கையால் அக்ஷதையை அக்னியில் போட) அக்னயே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ+ம । அக்னயே - ஸ்விஷ்டக்ருதே - ஸ்வாஹா । அக்னயே - ஸ்விஷ்டக்ருதே - இ+ம । (ஒரு ஸமித்தை அக்னியில் வைக்க) ஓம் பூர்புவஸ் ஸுவ: - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இ+ம । (பரிஷேசனம்) அதிதே - அன்வமக்குஸ்தா: + தேவ்ஸவித: - ப்ராஸாவீ: (ஒரு

ஸமித்தை அக்னியில் வைத்து, எழுந்து நின்று சொல்லவும்) ஸ்வாஹா। அக்னே: - உபஸ்தானம் - கரிஷ்யே। அக்னேநய் - ஸுபதா - ராயே - அஸ்மான் - விச்வானிதேவ - வயுனானி - வித்வான்। யுயோதி - அஸ்மத் - ஜுஹுராணம் - ஏன: - பூயிஷ்டாந்தே - நம உக்திம் - விதேம। அக்னயே - நம:। மந்த்ர ஹீனம் - க்ரியாஹீனம் - பக்திஹீனம் - ஹுதாசன। யத்துதந்து - மயாதேவ - பரிபூர்ணம் - ததஸ்துதே। ப்ராயச்சித்தானி - அசேஷாணி - தப: - கர்ம - ஆத்மகானிவை। யானிதேஷாம் - அசேஷாணாம் - ஸ்ரீ க்ருஷ்ண - அனுஸ்மரணம் - பரம்। ஸ்ரீ க்ருஷ்ணாய - நம: - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண - க்ருஷ்ண। அபிவாதயே + அஸ்மிபோ: । (நமஸ்காரம்) நமஸ்தே - கார்ஹபத்யாய - நமஸ்தே - தக்ஷிணாக்னயே - நம: - ஆஹவனீயாய - மஹாவேத்யை - நமோநம: - காண்டத்வய - உபபாத்யாய - கர்ம - ப்ரம்ஹ - ஸ்வரூபிணே। ஸ்வர்க்க - அபவர்க்க - ரூபாய - யஜ்ஞேசாய - நமோநம: । (உட்கார்ந்து) ஸாயமௌபாஸன - ஸாத்குண்யார்த்தம் - அநாஜ்ஞாதாதி - மஹாமந்த்ர ஜபம் கரிஷ்யே । அநாஜ்ஞாதம் + யதாததம் । புருஷஸம்மித: + யதாததம் । யத்பாகத்ரா: + யஜாதி । இதம் விஷ்ணு: - விச்க்ரமே + ஸூரே। ப்ரம்ஹார்ப்பணம் - ப்ரம்ஹ ஹவி: - ப்ரம்ஹாக்னௌ - ப்ரம்ஹணா - ஹுதம் । ப்ரம்ஹைவ - தேன கந்தவ்யம் - ப்ரம்ஹ கர்ம - ஸமாதினா। (பஸ்மாவை எடுத்து நெற்றியில் இட்டுக்கொள்ள) ப்ருஹத்ஸாம - க்ஷத்ரப்ருத் - வ்ருத்த வ்ருஷ்ணியம் । த்ரிஷ்டுபௌஜ: - சுபிதம் - உக்ரவீரம்। இந்த்ரஸ்தோமேன - பஞ்சதசேன। மத்யமிதம் - வாதேன - ஸக்ரேண - ரக்ஷ । (பத்னியின் நெற்றியில் இட) தசாஸ்யாம் - புத்ரான் - ஆதேஹி - பதிம் - ஏகாதசம் - க்ருதி। (அக்ஷதையை எடுத்துகொண்டு கொஞ்சம் தீர்த்தம் விட்டுகொண்டு வடக்கு திசையில் விடவும்) காயேனவாசா - மனஸா - இந்த்ரியைர்வா - புத்யா -

ஆத்மனாவா - ப்ரக்ருதே: - ஸ்வபாவாத் । கரோமி - யத்யத் - ஸகலம் - பரஸ்மை - நாராயணாயேதி - ஸமர்ப்பயாமி । அநேன - ஸாயமௌபாஸனேன - பகவான் - ஸர்வாத்மக: । யஜ்ஞேஶ்வர: - ப்ரீயதாம் । ஓம் - தத்ஸத் । ப்ரம்ஹார்ப்பண மஸ்து । (காலையிலும் மாலையிலும் ஔபாஸனம் செய்ய வேண்டும்) (புரசு ஸமித்தில் புடவை, வேஷ்டி நூல்களைச் சுற்றி வைத்து கந்தர்வராஜ பூஜை செய்ய வேண்டும்) அஸ்மின் - தண்டே - விஶ்வாஸு - நாமக - கந்தர்வராஜம் - த்யாயாமி । (ஆவாஹனம் முதலான பூஜை செய்யவும்) (படுக்கும்போது பாயை தரையில் விரித்து நடுவில் தண்டத்தை வைத்து தம்பதிகள் படுக்க வேண்டும்) (ப்ரம்ஹசர்ய விரதமாகவும், உப்பு, காரமில்லாத ஆஹாரம் சாப்பிட்டும், நான்கு தினமும் காலை மாலை ஔபாஸனம் செய்து கொண்டும், அக்னியை காப்பாற்றி வைத்தும், ஐந்தாவது நாள் பொழுது விடிவதற்கு முன் எழுந்து பல் துலக்கிவிட்டு தம்பதிகள் கால்களை அலம்பிக்கொண்டு, ஆசமனம் செய்து, அக்னியை எடுத்து வைத்துக்கொண்டு, பொழுது விடிவதற்குள் சேஷ ஹோமம் செய்யவேண்டும்)

ஔபாஸன ஆரம்ப ப்ரயோகம் முற்றிற்று

****

अथ शेष होमः

(चतुर्थ्या अपर रात्रे उत्थाय पत्न्या सह पादौ प्रक्षाळ्य) (आचम्य ।) (अनुज्ञा) ओं नमुस्सदँसे + स्वीकृत्य । आवयोः – उद्वाह – शेषहोमं – कर्तुं – योग्यता + गृहाण ! (प्र–योग्यता +तु ।) विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा ।) शुक्लां + शुभतिथौ – आवयोः उद्वाह – शेषहामं – करिष्ये । (इति द्विः) । (अप +श्य) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य ।) (सू– उदीर्ष्वात इति

द्वाभ्यां गन्धर्व राजं उत्थाप्य अद्भिः प्रक्षाळ्य शयनात् अन्यत्र निधाय ।) (मंत्रः) उदीर्ष्वातः – विश्वावसो – नमसा – ईडामहे – त्वा । अन्यामिच्छ – प्रफर्व्यं – संजायां – पत्या सृज । उदीर्ष्वातः – पतिवती – ह्येषा – विश्वावसुं – नमसा – गीर्भिः – ईट्टे । अन्यामिच्छ – पितृषदं – व्यक्तां – सते भागाः – जनुषा – तस्य विद्धि । (सू– अग्ने रुपसमाधानादि आज्य भागान्ते) (शम्याः परिध्यर्थे) (अन्वारब्धायां अग्नेप्रायश्चित्त इति प्रति मंत्रं सप्ताहुतीः हुत्वा) अग्ने – प्रायश्चित्ते – त्वं – देवानां – प्रायश्चित्तिरसि – ब्राह्मणस्त्वा – नाथकामः – प्रपद्ये – याऽस्यां – पतिघ्नी – तनूः – प्रजाघ्नी – पशुघ्नी – लक्ष्मिघ्नी – जारघ्नीं – अस्यै तां – कृणोमि – स्वाहा । अग्नये + इ +म । वायो – प्रायश्चित्ते + कृणोमि – स्वाहा । वायवे – इ + म । आदित्य – प्रायश्चित्ते + कृणोमि – स्वाहा । आदित्याय – इ +म । प्रजापते – प्रायश्चित्ते + कृणोमि – स्वाहा । प्रजापतये – इ +म । प्रसवश्च – उपयामश्च – काटश्च – अर्णवश्च – धर्णसिश्च – द्रविणंच – भगश्च – अन्तरिक्षं च – सिन्धुश्च – समुद्रश्च – सरस्वाँश्च – विश्वव्यचाश्च – तेयं – द्विष्मः – यश्च – नोद्वेष्टि – तमेषां – जंभे – दध्मः – स्वाहा । प्रसवादिभ्यः – इ + म । मधुश्च – माधवश्च – शुक्रश्च – शुचिश्च – नभश्च – नभस्यश्च – इषश्च – ऊर्जश्च – सहश्च – सहस्यश्च – तपश्च – तपस्यश्च – तेयं – द्विष्मः + दध्मस्स्वाहा । मध्वादिभ्यः – इ +म । चित्तं च – चित्तिश्च – आकूतं च – आकूतिश्च – अधीतं च – अधीतिश्च – विज्ञातं च – विज्ञानं च – नामच – क्रतुश्च – दर्शश्च – पूर्णमासश्च – तेयं – द्विष्मः + दध्मः – स्वाहा । चित्तादिभ्यः – इ +म । (जयादि प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वा) (शम्या अपोह्य)

(प्रणीतामोक्षणं) (ब्रह्मोद्वासनं च कृत्वा) (सू–अपरेणाग्निं वधूं प्राचीमुपवेश्य) (तस्याः शिरसि आज्य शेषात् भूस्स्वाहेति व्याहृतीभिः ओंकारः चतुर्थाभिः आनीय ।) (प्रतिमंत्रं निनयति) भूस्स्वाहा । भुवस्स्वाहा । सुवस्स्वाहा । ओँस्वाहा । (सर्वेषां अन्ते सकृदेव निनयेत् इति केचित्) (न उद्देशत्यागः ।) (अपश्यन्त्वा इति द्वाभ्यां यथालिंगं मिथः समीक्ष्य) (मिथः = परस्परं इत्यर्थः) (वधूमन्यो वाचयति) (अपश्यंत्वा मनसा चेकितानं इति पत्नी पतिं समीक्षेत । अपश्यंत्वा मनसा दीध्यानां इति पतिः पत्नीं समीक्षेत ।) (वधू) अपश्यं त्वा – मनसा – चेकितानं – तपसः – जातं – तपसः – विभूतं । इह प्रजां – इह रयिं – रराणः – प्रजायस्व – प्रजया – पुत्रकाम । (वरः) अपश्यं त्वा – मनसा – दीध्यानां – स्वायां – तनूं – ऋत्विये – नाथमानां । उपमां – उच्चा – युवतिः – बुभूयाः – प्रजायस्व – प्रजया – पुत्रकामे । (अन्योन्यं युगपत् समीक्ष्य) (सू–समंजन्तु इति आज्यशेषेण हृदयदेशौ सम्मृज्य ।) (अंगुष्ठ–विस्रंसिकाभ्यां हुतशेषं आज्यं स्पृष्ट्वा स्वांगुष्ठेन वधूहृदयदेशं तर्जन्या स्वहृदयदेशंच युगपत् अनक्ति ।) (राममूर्ति शास्त्रिणः अभिप्रायः) वधूं वरस्य दक्षिणांके सौकर्यार्थं उपवेश्य कुर्यात् । इति ।) समञ्जन्तु – विश्वेदेवाः – समापः – हृदयानिनौ । सम्मातरिश्वा – सन्धाता – समुदेष्ट्री – दिदेष्टुनौ ।(सू– प्रजापते – तन्वम्मे इति तिस्रः जपित्वा) प्रजापते – तन्वम्मे – जुषस्व – त्वष्टः – देवेभिः – सहसामः – इन्द्र । विश्वैः – देवैः – रातिभिः – सँरराणः – पुँसां – बहूनां – मातरः – स्याम । आनः – प्रजां – जनयतु – प्रजापतिः – आजरसाय – समनक्तु – अर्यमा । अदुर्मंगलीः – पतिलोकं – आविश – शन्नएधि द्विपदे – शं चतुष्पदे । (शन्नो भव इति पाठ भेदः ।) तां पूषन्न् – शिवतमां –

एर्ँयस्व – यस्यां – बीजं – मनुष्याः – वर्ँपन्ति । यार्ँनः – ऊरू – उशती – विस्रयॉतै – यस्यां – उशन्तः – प्रर्ँहरेम – शेफं । (जीवपितृकश्चेत्) (नान्दी श्राद्धं पिता कुर्यात् आद्यपाणिग्रहाविधि) (इति उपर्युक्त वचनात् वरस्य पिता नान्दीश्राद्धं कुर्यात्) (एतच्चास्त्रं अतिक्रम्य वरेणैव कारयेयुः । तत् अनुचितं ।) (इति – ऊ. सेतुराम घनपाठिना विरचित आपस्तंप प्रयोगे अस्ति ।) (मणक्काल् मुद्दु दीक्षितेन विरचित आपस्तंब प्रयोगरत्ने – वरः नान्दी श्राद्धं पुण्याहवाचनं च कुर्यात् – इति अस्ति ।) (अहमपि, म. राममूर्तिः एतदेव उचितं तथा साधु इति मन्ये । नान्दी श्राद्धं पिता कुर्यात् आद्यपाणिग्रहाऽवधि । अस्य वाक्यस्य आद्य शब्दस्य अर्थः पूर्वं – प्रथम । अवधि शब्दस्य अर्थः समाप्तिः । उक्त वाक्ये "आद्य पाणिग्रहाऽवधि । न तु शेषहोमाऽवधि । न्याय, व्याकरण, मीमांस ब्रह्मश्री गणेश शास्त्रिणा विरचित मन्त्रप्रश्न भाष्ये "यदृतादि होम प्रविश्य होम सहितस्यैव विवाह शब्द वाच्यत्व निर्णयात् । विवाहे यदृतादीनि कुर्यादुद्वाह सिद्धये ।" इति अस्ति । यदृतादीनि प्रथिप्रयाण जपे सन्ति । अतः पाणिग्रहणात् पूर्वं, पाणिग्रहण समाप्ति पर्यन्तं पिता कुर्यात् । ततः परं वर एव कुर्यात्) (इति मम अभिप्रायः)। (वरः) शुक्लां + शुभतिथौ – आवयोः – उद्वाह कर्मांगं – अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य रूपेण – करिष्ये । तदंगं पुण्याहवाचनं च करिष्ये । अप+श्य । हिरण्य गर्भ + प्रयच्छमे । आवयोः – उद्वाह – कर्मांगभूते – अस्मिन् – आभ्युदीके – सत्यवसु – सञ्ज्ञकानां – विश्वेषां – देवानां – नान्दीमुखानां – तृप्त्यर्थं – (जीव पितृकश्चेत् – जनकस्य प्रपितामहीत्यादि) प्रपितामही – पितामही – मातृणां – नान्दीमुखीनां – तृप्त्यर्थं – प्रपितामह – पितामह – पितृणां – नान्दी मुखानां – तृप्त्यर्थं – सपत्नीक – मातुः

प्रपितामह – मातुः पितामह – मातामहानां – नान्दी मुखानां – तृप्त्यर्थं – अभ्युदय – संरक्षक – श्री महाविष्णोश्च – तृप्त्यर्थं – इदं – आग्नेयं – हिरण्यं सदक्षिणाकं – सतांबूलं – नान्दी शोभन – देवता – स्वरूपेभ्यः – नाना गोत्रेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यः – तेभ्यस्तेभ्यः – संप्रददे । स्वाहा नमः – इयं च वृद्धिः – (दक्षिणां दत्वा) मया – हिरण्येन – कृतं – आभ्युदीकं – सम्पन्नं । (प्रतिवचनं – सुसंपन्नं) इडॅादेवहूः + अनॅुमदन्तु । इडुएहिॅं + पुण्याहं –भवन्तः – ब्रुवन्तु । (पुण्याह वाचनं कृत्वा) (पुण्याह जलेन दम्पतीं प्रोक्ष्य) (अग्न्युपस्थानं कृत्वा) (फलदानं कुर्यात् ।) शुक्लां +प्रीत्यर्थं । अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ – आवयोः उचित काले – आयुष्मत् – सुरूप – सुगुण – अनेक – सुपुत्र – अवाप्त्यर्थं – लक्ष्मीनारायण – उमामहेश्वर – प्रीत्यर्थं – फलदान – तांबूलदान – हरिद्रा – दानानि – करिष्ये । लक्ष्मीनारायण – उमामहेश्वर – स्वरूपस्य – ब्राह्मणस्य – इदमासनं – । सकला – आराधनैः – स्वर्चितं । फलं – मनोरथ–फलं – प्रददाति – सदा नृणां । पुत्र पौत्र – अभिवृध्यर्थं – अतश्शान्तिं – प्रयच्छमे (यथा–फलेषु – सर्वेषु–वसन्ति – रसकोटयः । तथा – मम – फलावाप्तिः – भूयात्तु – फलदानतः । तांबूलं – श्रीकरं – भद्रं – ब्रह्म विष्णु – शिवात्मकम् । तस्मादस्य – प्रदानेन – अतश्शान्तिं प्रयच्छमे । हरिद्रा – शोभनकरी – लक्ष्मी प्रीतिकरा – शुभा । तस्मादस्याः – प्रदानेन – अतश्शान्तिं – प्रयच्छमे ।) इदं फलं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं – स हरिद्रां – लक्ष्मीनारायण – उमामहेश्वर प्रीतिं – कामयमानः – तुभ्यमहं – संप्रददे ।। (यथोचित फलदानं कृत्वा) शुक्लां +प्रीत्यर्थं – अद्यपूर्वोक्त + शुभतिथौ – आवयोः – तांबूल चर्वणं – करिष्ये । तांबूल चर्वण – मुहूर्त – लग्नापेक्षया –

आदित्यादीनां + हिरण्य दानं च करिष्ये । (अप+श्य) हिरण्य गर्भ + प्रयच्छमे – आवयोः तांबूल चर्वण – मुहूर्त +संप्रददे । (इति दत्वा) (तांबूल चर्वणं कृत्वा) (महदाशीर्वादादिकं कृत्वा) (पंचपालिकासु आवाहितान् ब्रह्मादीन् संपूज्य) (प्रणवसहितं आवाहनमंत्रैरेव उद्वासयेत्) (ततः पंचमे – सप्तमे – नवमेन्हि वा – नद्यां – तटाकादौ वा अंकुरान् विसृजेत्)(केचित् – व्याहृतीभिः प्रतिसर सूत्रं विसृज्य – नद्यां तटाकादौ वा विसृजेत् – इति)

।। इति उद्वाहशेषहोमः समाप्तः ।।

****

ஶேஷஹோமம்

ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ஆவயோ: - உத்வாஹ - ஶேஷஹோமம் - கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண । (பதில்- யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (விக்னேஶ்வர பூஜை) ஶுக்லாம் + ஶூபதிதௌ - ஆவயோ: - உத்வாஹ - ஶேஷ ஹோமம் கரிஷ்யே । (2 தடவை) (அப+ஶ்ய) (படுக்கையில் வைத்திருந்த தண்டத்தை எடுத்து வந்து) (உட்கார்ந்து) உதீர்ஷ்வாத: - விஶ்வாவஸோ - நமஸா - ஈடாமஹே - த்வா । அன்யாமிச்ச - ப்ரபர்வ்யம் - ஸஞ்ஜாயாம் - பத்யாஸ்ருஜ । உதீர்ஷ்வாத: - பதிவதீ - ஹ்யேஷா - விஶ்வாவஸூம் - நமஸா - கீர்பி: - ஈட்டே । அன்யாமிச்ச - பித்ருஷதம் - வ்யக்தாம் - ஸதேபாக: -ஜனுஷா - தஸ்ய வித்தி । (தீர்த்த ப்ரோக்ஷணம் செய்து அப்புறப் படுத்தவும்) (உல்லேகனம் முதலான ஆஜ்ய பாகாந்தம் செய்து) (பத்னி கணவரைத் தொட்டுக்கொண்டிருக்க ஹோமம் செய்யவும்) அக்னே - ப்ராயஶ்சித்தே - த்வம் - தேவானாம் -

ப்ராயஶ்சித்திரஸி - ப்ராம்ஹணஸ்த்வா - நாத காம: - ப்ரபத்யே - யாஸ்யாம் - பதிக்னீ - தநூ: - ப்ரஜாக்னீ - பஶூக்னீ - லக்ஷ்மிக்னீ - ஜாரக்னீம் - அஸ்யை தாம் - க்ருணோமி - ஸ்வாஹா । அக்னயே - இ + ம । வாயோ - ப்ராயஶ்சித்தே + க்ருணோமி - ஸ்வாஹா । வாயவே - இ + ம । ஆதித்ய - ப்ராயஶ்சித்தே + க்ருணோமி - ஸ்வாஹா । ஆதித்யாய - இ + ம । ப்ரஜாபதே - ப்ராயஶ்சித்தே + க்ருணோமி - ஸ்வாஹா । ப்ரஜாபதயே - இதம் - நமம । ப்ரஸவஶ்ச - உபயாமஶ்ச - காடஶ்ச - அர்ணவஶ்ச - தர்ணஸிஶ்ச- த்ரவிணஞ்ச - பகஶ்ச - அந்தரிக்ஷஞ்ச - ஸிந்துஶ்ச - ஸமுத்ரஶ்ச - ஸரஸ்வாக்குஶ்ச - விஶ்வவ்யசாஶ்ச - தேயம் த்விஷ்ம: - யஶ்ச - நோத்வேஷ்டி - தமேஷாம் - ஜம்பே - தத்ம: - ஸ்வாஹா । ப்ரஸவாதிப்ய: - இ + ம । மதுஶ்ச - மாதவஶ்ச - ஶுக்ரஶ்ச - ஶுசிஸ்ச - நபஶ்ச - நபஸ்யஶ்ச- இஷஶ்ச - ஊர்ஜஶ்ச- ஸஹஶ்ச - ஸஹஸ்யஶ்ச - தபஶ்ச - தபஸ்யஶ்ச- தேயம் - த்விஷ்ம: + தத்ம ஸ்வாஹா । மத்வாதிப்ய: - இ + ம । சித்தஞ்ச - சித்திஸ்ச - ஆகூதஞ்ச - ஆகூதிஶ்ச - அதீதஞ்ச - அதீதிஶ்ச- விஜ்ஞாதஞ்ச - விஜ்ஞாநஞ்ச - நாமச - க்ரதுஶ்ச- தர்ஶஶ்ச - பூர்ணமாஸஶ்ச - தேயம் - த்விஷ்ம: + தத்ம ஸ்வாஹா । சித்தாதிப்பய: - இ + ம । (ஜயாதிஹோமம்) (ஶம்யா அபோஹ்ய) (பரிஷேசனம்) (ப்ரணீதாமோக்ஷணம்) (ப்ரம்ஹோத்வாஸனம்) ஹோமம் செய்த நெய்யின் மீதியை (கன்னிகையின் தலையில்) பெரிய இலையால் எடுத்து நான்கு தடவை மந்திரத்தைச் சொல்லி விடவும்) பூஸ்வாஹா । புவ ஸ்வாஹா । ஸுவஸ்வாஹா । ஓக்குஸ்வாஹா । (உத்தேஶத்யாதம் கிடையாது) (அதாவது அக்னயே இதம் நமம என்றவைகள் கிடையாது) (நான்கு மந்திரங் களையும் சொல்லி கடைசியில் ஒரே தடவை கன்னிகையின் தலையில் நெய்யை விடவேண்டும் என்று சிலர் கருத்து. (பிறகு கன்னிகை வரனைப் பார்க்க) அபஶ்யந்த்வா -

மன்ஸா - சேகிதானம் - தப்ஸ: - ஜாதம் - தப்ஸ: - விபூதம் । இஹ ப்ரஜாம் - இஹரயிம் - ரராண: - ப்ரஜாயஸ்வ - ப்ரஜயா - புத்ரகாம । (வரன் கன்னிகையைப் பார்க்க) அப்ஸ்யந்த்வா - மன்ஸா - தீத்யானாம் - ஸ்வாயாம் - தநூம் - ரித்வியே - நாத்மானாம் । உபமாம் - உச்சா - யுவதி: - பூயா: - ப்ரஜாயஸ்வ - ப்ரஜயா - புத்ரகாமே । ஒருவருக்கொருவருவர் சேர்ந்தார்போல் பார்த்துக்கொண்டே மேற்படி மந்திரங்களைச் சொல்ல வேண்டும். (பிறகு ஹோமம் செய்து மிஞ்சின நெய்யை கட்டை விரலாலும் ஆள்காட்டி விரலாலும் தொட்டு கட்டை விரலால் கன்னிகையின் இதயத்திலும் ஆள்காட்டி விரலால் தன்னுடைய இதயத்திலும் தடவ வேண்டும்) (ஒரே சமயத்தில் செய்ய வேண்டிய ஸௌகர்யத்திற்காக வரனின் வலது தொடையில் கன்னிகையை உட்காரச் செய்வது உசிதம்) (மந்த்ரம்) - ஸம்ஞ்ஜந்து - விஸ்வேதேவா: - ஸமாப: - ஹ்ருதயானினௌ । ஸம்மாதரிஸ்வா - ஸந்தாதா - ஸமுதேஷ்ட்ரீ - திதேஷ்டுனௌ । ப்ரஜாபதே - தன்வம்மே - ஜுஷஸ்வ - த்வஷ்ட: - தேவேபி: - ஸஹஸாம: - இந்த்ர । விஸ்வை: - தேவை: - ராதிபி: - ஸகும் ரராண: - புகும்ஸாம் - பஹூனாம் - மாதர: - ஸ்யாம । ஆன: - ப்ரஜாம் - ஜனயது - ப்ரஜாபதி: - ஆஜரஸாய - ஸமனக்து - அர்யமா । அதுர்மங்கலீ: - பதிலோகம் - ஆவிஶ - ஶன்ன் ஏதி - த்விபதே - ஶம் - சதுஷ்பதே । (ஶன்னோபவ என்று பாடபேதம்) தாம் பூஷன் - ஶிவதமாம் - ஏர்யஸ்வ - யஸ்யாம் - பீஜம் - மனுஷ்யா: - வபந்தி । யான: - ஊரு - உஶதீ - விஸ்ரயாதை - யஸ்யாம் - உஶந்த: - ப்ரஹரேம - ஶேபம் ।। (ஜீவ பித்ருகஶ்சேத்) (அதாவது தகப்பன் ஜீவித்திருந்தால்) நாந்தீ ச்ராத்தம் பிதா குர்யாத்) நாந்தீ ச்ராத்தம் தகப்பனார் செய்ய வேண்டும்) அதல்லாமல் வரனையே நாந்தி சிராத்தம் செய்யச் சொல்லுகிறார். அது (உசிதம் இல்லை) சரியில்லை. என்று ஸ்ரீ. ஸேதுராம கனபாடிகள் இயற்றிய ஆபஸ்தம்ப

ப்ரயோகத்தில் இருக்கிறது) மணக்கால் முத்து தீக்ஷிதர் இயற்றிய ஆபஸ்தம்ப ப்ரயோக ரத்னத்தில் நாந்தீ ஶ்ராத்தமும் புண்யாஹவாசனமும் வரன் செய்ய வேண்டும் என்றுள்ளது) (ம. ராமமூர்த்தியாகிய நானும் இதுதான் உசிதம், சரியானது என்று கருதுகிறேன்) (நாந்தீ ஶ்ராத்தம் பிதா குர்யாத் ஆத்ய பாணிக்ரஹாவதி) இந்த வாக்யத்திற்கு அர்த்தம் :- ஆத்ய என்றால் முதலில், முன்பு என்று அர்த்தம். அவதி என்றால் முடிவு என்று பொருள்) (மேற்படி வாக்யத்தில் ஆத்ய பாணிக்ரஹாவதி என்று உள்ளதே தவிர, ஆத்ய ஶேஷஹோமாவதி என்று இல்லை) (அதாவது விவாஹம் முடிவு வரை என்று இல்லை) (ந்யாய, வ்யாகரண, மீமாம்ஸ சிரோமணி ப்ரம்ஹஶ்ரீ கணேச சாஸ்திரிகள் எழுதிய தமிழுரையுடன் கூடிய மந்த்ரப்ரஶ்ன பாஷ்யத்தில் யத்ருதாதி ஜபம் முடிந்தால் விவாஹ பூர்த்தி என்று உள்ளது.) யத்ரு தாதி ஜபம் பதிப்ரயாண மந்த்ர ஜபத்தில் அடங்கிவிட்டது. ஆகையால் வரன்தான் நாந்தி புண்யாஹவாசனம் செய்ய வேண்டும் என்பதுதான் சரியானவை என்று ம. ராமமூர்த்தி யாகிய நான் கருதுகிறேன்)

(வரன்) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ஆவயோ: உத்வாஹ - கர்மாங்கம் - அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய - ரூபேண - க்ரிஷ்யே - ததங்கம் - புண்யாஹவாசனஞ்ச - கரிஷ்யே ।
ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே - ஆவயோ: - உத்வாஹ - கர்மாங்கபூதே - அஸ்மின் - ஆப்யுதிகே - ஸத்யவஸு - ஸம்ஞகானாம் - விஶ்வேஷாம் - தேவானாம் - நாந்தீ முகானாம் - த்ருப்த்யர்த்தம் - (தகப்பனார் உள்ளவர், ஜனகஸ்ய என்று சேர்த்துச் சொல்ல வேண்டும்) ப்ரபிதாமஹி - பிதாமஹி - மாத்ரூணாம் - நாந்தீ முகீனாம் - த்ருப்த்யர்த்தம் - ப்ரபிதாமஹ - பிதாமஹ - பித்ரூணாம் - நாந்தீ முகானாம் - த்ருப்பத்யர்த்தம் - ஸபத்னீக - மாது: ப்ரபிதாமஹ - மாது: பிதாமஹ - மாதா மஹானாம் நாந்தீ முகானாம் -

த்ருப்த்யர்த்தம் அப்யுதய - ஸம்ரக்ஷக - ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணோஶ்ச - த்ருப்த்யர்த்தம் - இதம் - ஆக்னேயம் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் - நாந்தீ ஶோபன தேவதா - ஸ்வரூபேப்ய: - நாநா கோத்ரேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய: - தேப்யஸ்தேப்ய: - ஸம்ப்ரததே । இயஞ்ச - வ்ருத்தி: । (தக்ஷிணை கொடுத்து) மயா - ஹிரண்யேன - க்ருதம் - ஆப்யுதிகம் - ஸம்பன்னம் - (பதில் - ஸுஸம்பன்னம்) இடா தேவஹூ:+ அனுமதந்து । இட ஏஹி+ புண்யாஹம் - பவந்த: - ப்ருவந்து । (புண்யாஹவாசனம் செய்து, புண்யாஹ ஜலத்தினால் தம்பதிகளை ப்ரோக்ஷித்து, அக்னி உபஸ்தானம் செய்து, பலதானம் செய்யவும்) ஶுக்லாம் +ப்ரீத்யர்த்தம் - அத்ய பூர்வோக்த + சுபதிதௌ - ஆவயோ: உசிதகாலே - ஆயுஷ்மத் - ஸ்வரூப - ஸுகுண - அநேக - ஸுபுத்ராவாப்த்யர்த்தம் - லக்ஷ்மீ நாராயண - உமாமஹேஶ்வர - ப்ரீத்யர்த்தம் - பலதான - தாம்பூலதான - ஹரித்ரா - தானானி கரிஷ்யே । (அப+ஶ்ய) லக்ஷ்மீ நாராயண உமாமஹேஶ்வர - ஸ்வரூபஸ்ய - ப்ராம்ஹணஸ்ய - இதமாஸனம் । ஸகல - ஆராதனை: - ஸ்வர்ச்சிதம் । ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே - பலம் - மனோரதபலம் - ப்ரததாதி - ஸதா - ந்ருணாம் । புத்ர பௌத்ர - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - அதஶ் ஶாந்திம் - ப்ரயச்சமே - தாம்பூலம் - ஸ்ரீகரம் - பத்ரம் - ப்ரம்ஹ விஷ்ணு ஶிவாத்மகம் । தஸ்மாதஸ்ய - ப்ரதானேன - அதஶ்ஶாந்திம் - ப்ரயச்சமே । ஹரித்ரா - ஶோபனகரீ - லக்ஷ்மீ - ப்ரீதிகரா - ஶுபா । தஸ்மாதஸ்யா: - ப்ரதானேன - அதஶ்ஶாந்திம் - ப்ரயச்சமே । யதா - பலேஷு - ஸர்வேஷு - வஸந்தி - ரஸகோடய: । ததா - மம - பலாவாப்தி: பூயாத்து - பலதானத: । இதம் - பலம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் - ஸ ஹரித்ராம் - லக்ஷ்மீ நாராயண - உமா மஹேஶ்வர - ப்ரீதிம் - காமயமான: - துப்யமஹம் - ஸம்ப்ரததே । ஶுக்லாம்+ப்ரீத்யர்த்தம் - ஆவயோ: - தாம்பூல சர்வணம் - கரிஷ்யே । தாம்பூல சர்வண முஹூர்த்த -

லக்னாபேக்ஷயா + ஸம்ப்ரததே । மஹதாஶீர்வாதம் । ஆசார்ய ஸம்பாவனை । ப்ருஹஸ்பதி ஸம்பாவனை । ஹாரத்தி । (பாலிகைகளில் ஆவாஹனம் செய்த தேவதைகளை பூஜை செய்து, ஆவாஹனம் செய்த மந்திரங்களால் ப்ரணவத்துடன் யதாஸ்தானம் செய்து, ஐந்தாவது, ஏழாவது, ஒன்பதாவது நாளிலோ, நதியில் அல்லது குளத்தில் விஸர்ஜனம் செய்யவும்) (ப்ரதிஸர ஸூத்ரத்தையும் விஸர்ஜனம் செய்யவும் என்று சிலர் கருத்து)

விவாஹ ஶேஷஹோமம் முற்றிற்று

प्रथमार्तवशान्ति प्रयोगः

(आचम्य) (पवित्रं धृत्वा) ओं नमस्सदसे + स्वीकृत्य । ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातायाः .... नाम्न्याः – अस्याः – मम – धर्मपत्न्याः – प्रथम रजसः – प्रादुर्भाव काले – तिथि – वार – नक्षत्र – लग्न – योग – करणादिभिः – संसूचितः – यो दोषः – समजनि – तद्दोष – परिहारार्थं – अस्याः – मम – धर्मपत्न्याः– वेदोक्त – आयुषः – अभिवृध्यर्थं – अपमृत्यु दोष – परिहारार्थं – सर्वारिष्ट – शान्त्यर्थं – सर्वाभीष्ट – सिद्ध्यर्थं – एभिः – ब्राह्मणैस्सह – बोधायनोक्त – प्रकारेण – प्रथमार्तव शान्ति – जपहोम – कर्म कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । (प्रतिवचनं – योग्यता – सिद्धिरस्तु) (विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा ।) (दर्भयोरासीनः – दर्भौ – धारयामाणः) (पत्न्या सह संकल्पं करोति) (शुक्लां +शान्तये) (ओंभूः +वरों) ममोपात्त +प्रीत्यर्थं – शुभे – शोभने – मुहूर्ते +शुभतिथौ । अस्माकं – सह कुटुंबानां – क्षेमस्थैर्य – वीर्य – विजय – आयुः,आरोग्य – ऐश्वर्याणां – अभिवृध्यर्थं – समस्त – मंगळावाप्त्यर्थं – समस्त – दुरित – उपशान्त्यर्थं – समस्त

– अभ्युदयार्थं च – धर्मार्थ – काममोक्ष–चतुर्विध – फल पुरुषार्थ – सिध्यर्थं – इष्ट काम्यार्थ – सिध्यर्थं ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातायाः .... नाम्न्याः + जपहोम – कर्म – करिष्ये । (एवं द्विः ।) (अप +श्य) (पत्न्यादर्भं उत्तरतो निरस्य) (अप उप स्पृशति) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य ।) (ग्रहप्रीति दानं कृत्वा) हिरण्यगर्भ +प्रयच्छमे ...... नक्षत्रे .... राशौ – जातायाः .... नाम्न्याः – अस्याः – मम – धर्मपत्न्याः – प्रथमार्थव शान्ति – कर्मणः – मुख्य काल – अकरणेन – यो दोषः – समजनि – तद्दोष – परिहारार्थं – प्राजापत्य – कृच्छ्र – प्रत्याम्नायं – यत्किंचित् – हिरण्यं – सदक्षिणाकं – सतांबूलं + संप्रददे । (धान्य द्रोणं – तदुपरि – तदर्धं तण्डुलं – तदर्धं माषं – तदर्धं – तिलं च – तदुपरि चतुरश्रंस्तान् – स्थण्डिलं – कल्पयित्वा – (उल्लिख्य अष्टदळ पद्मं) (प्रागग्रान् – दर्भान् संस्तीर्य) (तन्मध्ये – तन्तुना – परिवेष्टितं – धूपितं – वस्त्र संययुक्तं – कुंभं निधाय) (व्याहृतीभिः – जलं पूरयित्वा) (कूर्चं अन्तर्निधाय) (चूतपल्लव दर्भैः त्वक्पंचकैरपि) (पल्लवैर्नवरत्नैश्च) (नारिकेळं निधायच ।) शन्नोदेवीः +वन्तुनः । ब्रह्मजज्ञानं +विवः । आपोवै – इदँसर्वं + आपओं । अपः प्रणयति + शमयुति । देवोवः + रश्मिभिः । सहिरत्नानि + मीमहे । कूर्चाग्रैः + कर्मणि । वृक्षराज +पापापनुत्तये । नाळिकेर +मेनुद । सर्वे समुद्राः + कारकाः । (कुंभे वरुणं आवाह्य।) (कुंभोपरि प्रतिमां । निधाय) सहस्रशीर्षा – पुरुषः । सहस्राक्षः – सहस्रपात् । सभूमिं – विश्वतः – वृत्वा । अत्यतिष्ठत् – दशांगुलं । अस्यां – प्रतिमायां – पुरुषं – पुण्डरीकाक्षं – ध्यायामि – आवाहयामि । वरुण सहित – पुरुषाय – पुण्डरींकाक्षाय – नमः । आसनं समर्पयामि । (षोडशोपचार पूजां कृत्वा) अस्मिन् – प्रथमार्तव शान्ति – जपहोम–कर्मणि – ऋत्विजं – त्वां वृणे । (इति अष्टौ ब्राह्मणान् – वृणुयात्) सर्वेभ्यः – ब्राह्मणेभ्यो नमः । प्रथमार्तव शान्ति

– जप होम–कर्म – कुरुध्वं ।((प्रतिवचनं – वयं कुर्मः) (यजमानः ऋत्विजश्च कुंभं अन्वारभ्य) ओंभूः । तत्सवितुः – वरेण्यं । ओं भुवः । भर्गो देवस्य – धीमहि । ओं सुवः । धियोयोनः – प्रचोदयात् । ओंभूः। तत्सवितुः – वरेण्यं – भर्गोदेवस्य धीमहि । ओंभुवः । धियोयोनः – प्रचोदयात् । ओं सुवः । तत्सवितुः + दयात् । नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि । तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् । (इति अष्टोत्तर शतवारं जपित्वा) अग्निमीळे + स्रवन्तुनः । (महादेव्यै च विद्महे विष्णुपत्नीच धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् । (इति अष्टोत्तर शतवारं । इति केचित्) आपोहिष्ठा + चनः । हिरण्यवर्णाश्शुचयः + निधत्त । पवमानस्सुवर्जनः +शान्तिः । वरुण सूक्तं । ब्रह्म सूक्तं । विष्णुसूक्तं । रुद्र सूक्तं । दुर्गा सूक्तं । श्रीसूक्तं । पुरष सूक्तं । ऋचां प्राची । पंच शान्तिं । धोषशान्तिं च जपित्वा । ओं नमो ब्रह्मणे + करोमि । (इति त्रिः ।) (पुनः पूजां कृत्वा) यज्ञेन – यज्ञं – अयजन्त – देवाः । तानि धर्माणि – प्रथमानि – आसन् । तेहनाकं – महिमानः – सचन्ते । यत्र पूर्वे – साध्याः,सन्ति – देवाः । अस्याः प्रतिमायाः – पुरुषं – पुण्डरीकाक्षं – यथास्थानं – प्रतिष्ठापयामि । तत्वायामि – ब्रह्मणा + आयुः – प्रमोषीः । अस्मात् –कुंभात् – वरुणं यथास्थानं – प्रतिष्ठापयामि । शोभनार्थे – क्षेमाय – पुनरागमनाय च । (अथ ऋत्विजः यजमानं सपत्नीकं प्रोक्षयेयुः ।) आपोहिष्ठा + यथाचनः । देवस्यत्वा सवितुः + भूर्भुवस्सुवः । अकाल – मृत्युहरणं + पापक्ष्यकरं – वरुण सहित – पुरुष – पुण्डरीकाक्ष पादोदकं – शुभं । (इति कुंभजलात् किंचित् जलं प्राश्य) (यजमानः – कुंभजलेन पत्नीं अभिषिच्य) (धौत (शुष्क) वस्त्रं धारयित्वा) (पंचगव्यं संयोज्य) (प्राशयित्वा) पञ्चगव्य प्राशन मंत्रः – यत्वगस्ति – गतं – पापं – देहे – तिष्ठति – मामके । प्राशनं – पञ्चगव्यस्य – देहेत् – अग्निरिव– इन्धनम् । (उल्लेखन प्रभृति लोकीकाग्निं प्रतिष्ठाप्य) (मुखान्तं कृत्वा)

(चरुं श्रपयित्वा) प्रोक्ष्य) (अभिघार्य) (प्राचीनं उदीचीनं वोद्वास्य) (प्रतिष्ठितमभिघार्य) (विष्णुसूक्तेन समिधः) (ब्रह्मसूक्तेन अन्नं) (रुद्रसूक्तेन आज्यं) इति क्रमेण – तानि सूक्तानि अष्टादश कृत्वः – आवर्तयित्वा) (प्रत्येकं – अष्टोत्तरशत होमान् – हुत्वा) (हुत शेषेण श्विष्टकृतं हुत्वा) (जयादि उपस्थानान्तं कृत्वा) ब्राह्मणेभ्यः दक्षिणां दद्यात्) अग्नि सन्धानं औपासनं समित् समारोपणं च कृत्वा (पवित्रं विसृज्य) आचम्य) (मणक्काल मुद्दुदीक्षितेन विरचित आपस्तंब गृह्य प्रयोग रत्ने विष्णु – ब्रह्म – रुद्र सूक्तैः समिदन्नाज्याहुतेः पूर्वं – ओं भूर्भुवस्सुवरों – तत्सवितुः– वरेण्यं + दयात् स्वाहा । सवित्र इदं ।) (विष्णु – ब्रह्म–रुद्र सूक्तैः समिदन्नाज्याहुतेः पश्चात् – ऋतु नक्षत्र वाक्यतः अष्टोत्तर शतवारं समिदन्नाज्यैः हुत्वा । स्विष्टकृतमवदाय अन्तः परिधि – सादयित्वा – योब्रह्मा ब्रह्मण इति घृत सूक्तेन अष्टावाज्याहुतीर्हुत्वा) (त्र्यंबकेन मंत्रण अष्टोत्तर शतवारं तिलैर्हुत्वा) (हव्यवाहं स्विष्टमग्र इति द्वाभ्यां स्विष्टकृतं च हुत्वा) (जय प्रभृति अग्न्युपस्थानान्तं कृत्वा) ब्राह्मणेभ्यः दक्षिणां दद्यात्) (इति)।

।। इति प्रथमार्तव शान्तिः समाप्तिः ।।

*****

ப்ரதமார்த்தவ சாந்தி

(ஆசம்ய) (பவித்ரம் தரித்து) ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । .... நக்ஷத்ரே .... ராஶெள - ஜாதாயா: .... நாம்னியா: - அஸ்யா: - மம - தர்மத்னியா: - ப்ரதம ரஜஸ: - ப்ராதுர் பாவ காலே - திதி - வார - நக்ஷத்ர - லக்ன - யோக - கரணை: - யோதோஷ: - ஸமஜனி - தத்தோஷ - பரிஹாரார்த்தம் - அஸ்யா: - மம - தர்மபத்னியா: - வேதோக்த - ஆயுஷ: - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - அப ம்ருத்யுதோஷ -

பரிஹாரார்த்தம் - ஸர்வாரிஷ்ட - ஶாந்த்யர்த்தம் - ஸர்வாபீஷ்ட - ஸித்யர்த்தம் - ஏபி: - ப்ராம்ஹணைஸ்ஸஹ - போதாயன - உக்த - ப்ரகாரேண - ப்ரதமார்த்தவ - ஶாந்தி - ஜப ஹோம - கர்ம கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்) (யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து)(விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) (பத்னியுடன் ஸங்கல்ப்பம் செய்ய) - ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - அஸ்மாகம் - ஸஹ குடும்பானாம் - க்ஷேம - ஸ்தைர்ய - வீர்ய - விஜய - ஆயு: - ஆரோக்ய - ஐஸ்வர்யாணாம் - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - ஸமஸ்த - மங்கள - அவாப்த்யர்த்தம் - ஸமஸ்த - துரித - உப ஶாந்த்யர்த்ம் - ஸமஸ்த - அப்யுதயார்த்தஞ்ச - தர்மார்த்த - காமமோக்ஷ - சதுர்வித - பல - புருஷார்த்த - ஸித்யர்த்தம் - இஷ்டகாம்யார்த்த - ஸித்யர்த்தம் .... நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதாயா: ..... நாம்னியா: - அஸ்யா:- மம - தர்ம பத்னியா: - ப்ரதமரஜஸ: + ஜப ஹோம - கர்ம - கரிஷ்யே । (இரண்டு தடவை) (அப + ஶ்ய) (விக்னேஶ்வரர் யதாஸ்தானம்) க்ரஹப்ரீதிதானம் செய்து) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே .... நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதாயா: ..... நாம்னியா: - அஸ்யா:- மம - தர்ம பத்னியா: - ப்ரதமார்த்தவ - ஶாந்தி கர்மண: முக்ய கால - அகரணேன - யோதோஷ: - ஸமஜனி - தத்தோஷ - பரிஹாரார்த்தம் - ப்ராஜாபத்ய - கருச்ர - ப்ரத்யாம்னாயம் - யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்யம் - ஸதக்ஷிணாகம் - ஸதாம்பூலம் + ஸம்ப்ரததே । சதுரமாக கோமயத்தால் மெழுகிய இடத்தில் (துரோண அளவு தான்யம்) (துரோணம் என்றால் சுமார் 8 மரக்கால் அல்லது 25 கிலோ நெல்) (அதன் மேல் அதில் பாதி அளவு அரிசி) (அதன் மேல் அரிசியின் பாதி அளவு உளுந்து) (அதன் மேல் உளுந்தின் பாதி அளவு எள்) போட்டு (சதுர மாகச் செய்து) (எட்டு தளம் பத்மம் (தாமரை) வரைந்து) (கிழக்கு நுனியாக தர்ப்பங்களைப் போட்டு) அதன் மேல் நூல் சுற்றிய குடத்தில் சாம்பராணி புகை நிரப்பி வைத்து) "பூர்புவஸ்ஸுவ:" (என்று சொல்லி ஜலம் நிரப்பி) (கூர்ச்சம், மாவிலைக் கொத்து) தேங்காய் வைத்து) (கும்பத்தில் நவ

ரத்னங்கள் போட்டு) (வஸ்திரம் முதலியவைகளால் அலங்கரித்து) (கும்பத்தை தொட்டுக்கொண்டு சொல்ல) -மந்த்ரம் :- ஶன்னோ தேவி: + அபிஸ்ர்வந்துன: । ஆபோவை - இதகும் - ஸர்வம் + ஆப ஓம் । அப: ப்ரண்யதி + ஶமயதி । தேவோவ: + ரஶ்மிபி: । ஸஹிரத்நாநி + சித்ரமீமஹே । கூர்ச்சாக்ரை: + குரு - கர்மணி । வ்ருக்ஷராஜ + அபநுத்தயே । நாளிகேர + மேனுத । ஸர்வே ஸமுத்ரா: + துரிதக்ஷய - காரகா: । (கும்பத்தில் வருண ஆவாஹனம் செய்து) (கும்பத்தின் மேல் ப்ரதிமை வைத்து) (புருஷம் புண்டரீகாக்ஷம் ஆவாஹனம் செய்து) (பூஜை செய்யவும்) இமம் மே வருண + ப்ரமோ ஷீ:। அஸ்மின் - கும்பே - ஸகல தீர்த்த - அதிபதிம் - வருணம் - த்யாயாமி । வருணம் - ஆவாஹயாமி । ஸஹஸ்ரஶீர்ஷா - புருஷ: । ஸஹஸ்ராக்ஷ: - ஸஹஸ்ரபாத் । ஸ பூமிம் - விஶ்வத: - வ்ருத்வா । அத்யதிஷ்டத் - தஶாங்குலம் । அஸ்யாம் । ப்ரதி மாயாம் - புருஷம் - புண்டரீகாக்ஷம் - த்யாயாமி । ஆவாஹயாமி । வருணஸஹித - புருஷாய - புண்டரீகாக்ஷாய - நம: - ஆஸனம் - ஸமர்ப்பயாமி । (ஷோடஶோபசார பூஜை செய்து) அஸ்மின் - ப்ரதமார்த்தவ - ஶாந்தி - ஜப ஹோம - கர்மணி - ரித்விஜம் - த்வாம் - வ்ருணே । (இவ்விதம் எட்டு ப்ராம்ஹணர்களை வரித்து) ஸர்வேப்ய: - ப்ராம்ஹணேப்ய:- நம: । ப்ரதமார்த்தவ ஶாந்தி - ஜப ஹோம - கர்ம - குருத்வம் (பதில் - வயம் - குர்ம:) (யஜமானனும் - ஜப ப்ராம்ஹணர் களும் கும்பத்தைத் தொட்டுக்கொண்டு இருக்க வேண்டும் । (ஜபம்):- ஓம்பூ: - தத்ஸ விதுர்வரேண்யம் । ஓம்புவ: - ப்ர்கோ தேவஸ்ய தீமஹி । ஓகும் ஸுவ: - தியோயோன: - ப்ரசோதயாத் । ஓம்பூ: - தத்ஸ விதுர்வரேண்யம் । பர்கோ தேவஸ்ய தீமஹி । ஓம்புவ: - தியோயோன: - ப்ரசோதயாத் । ஓகும் ஸுவ: - தத்ஸ விதுர்வரேண்யம் । பர்கோ தேவஸ்ய தீமஹி । தியோயோன: - ப்ரசோதயாத் ·। நாராயணாய வித்மஹே - வாஸுதேவாய - தீமஹி । தன்னோ விஷ்ணு: - ப்ரசோதயாத் । (108 தடவை ஜபிக்கவும்) அக்னி மீளே + ரத்னதாதமம் । இஷேத்வா + கர்மணே । அக்ன ஆயாஹி + பர்ஹிஷி । ஶன்னோ தேவீ: + அபிஸ்ர்வந்துன: । (மஹாதேவ்யை ச

வித்மஹே விஷ்ணுபத்னீ ச தீமஹி । தன்னோ லக்ஷ்மீ: - ப்ரசோதயாத் । (இதையும் 108 தடவை சொல்ல வேண்டும் என்று சிலர் அபிப்ராயம்) ஆபோஹிஷ்டா + ஜனயதாசன: । ஹிரண்யவர்ணாஸ்ஶுசய: + பலமோஜோ நித்த்த । பவமானஸ் ஸுவர்ஜன: + ஶாந்தி: । வருண ஸூக்தம் । ப்ரம்ஹ ஸூக்தம் । விஷ்ணு ஸூக்தம் । ருத்ர ஸூக்தம் । துர்க்கா ஸூக்தம் । ஸ்ரீ ஸூக்தம் । புருஷ ஸூக்தம் । ரிசாம்ப்ராசீ । பஞ்ச ஶாந்தி । கோஷ ஶாந்தி । (மூன்று தடவை - ஓம் நமோ ப்ரம்ஹணே + க்ரோமி) (புன: பூஜை செய்து) யக்ஞேன் - யக்ஞம் - அயஜந்த - தேவா: । தானி - தர்மாணி - ப்ரதமானி - ஆஸன் । தேஹ நாகம் - மஹிமான: - ஸசந்தே । யத்ர பூர்வே - ஸாத்யா: - ஸந்தி - தேவா: । அஸ்யா: ப்ரதிமாயா: - புருஷம் - புண்டரீகாக்ஷம் - யதாஸ்தானம் - ப்ரதிஷ்டாபயாமி । தத்வாயாமி - ப்ரம்ஹணா - வந்தமான: + ஆயு: ப்ரமோஷீ: । அஸ்மாத் - கும்பாத் - வருணம் - யதாஸ்தானம் - ப்ரதிஷ்டாபயாமி । ஶோபநார்த்தே - க்ஷேமாய - புன: - ஆகமனாய ச । (ஜப ப்ராம்ணர்கள் யஜமானனையும் அவர் மனைவியையும் ப்ரோக்ஷணம் செய்ய - மந்த்ரம்): - ஆபோஹிஷ்டா + யதாசன: । தேவஸ்யத்வா ஸவிது: ப்ரஸவே + பூர்புவஸ்ஸுவ: । (யஜமானனும் பத்னியும் தீர்த்த ப்ராஶனம் செய்ய மந்த்ரம்): - அகால ம்ருத்யு ஹரணம் + பாபக்ஷயகரம் - வருண ஸஹித - புருஷ - புண்டரீகாக்ஷ - பாதோதகம் - ஶுபம் । (கும்ப ஜலத்தினால் கொஞ்சம் ப்ராஶனம்) (யஜமானன் கும்ப ஜலத்தினால் பத்னிக்கு அபி ஷேகம் செய்து) (வேறு, காய்ந்த வஸ்திரம் உடுத்தச் செய்து) (பஞ்சகவ்யம் சேர்த்து) (பஞ்சகவ்யம் சாப்பிடச்செய்ய மந்த்ரம்):- யத்வ கஸ்தி - கதம் - பாபம் - தேஹே - திஷ்டதி - மாமகே । ப்ராஶனம் - பஞ்சகவ்யஸ்ய - தஹேத் - அக்னிரிவ - இந்தனம் । (உல்லேகனம் முதலான முகாந்தம் லௌகீக அக்னியில் செய்து) (ஹோமத்திற்கான அன்னத்தை, பாத்திரத்துடன் அக்னியில் காண்பித்து) (ஜலம் ப்ரோக்ஷித்து) (அபிகாரம் செய்து) (வடபுறத்தில் வைத்து) (மறுபடியும் நெய் அபிகாரம் செய்யவும்) (விஷ்ணு ஸூக்தத்தினால் ஸமித்துக்

களாலும், ப்ரம்ஹ ஸூக்தத்தினால் அன்னத்தினாலும், ருத்ர ஸூக்தத்தினால் நெய்யினாலும், (ஒவ்வொன்றினாலும் 108 தடவை ஹோமம் செய்யவேண்டும்) (ஒவ்வொரு ஸூக்தமும் 18 முறை சொன்னால் 108 தடவை ஆகிவிடும்) (பிறகு ஸ்விஷ்ட க்ருதம் செய்து) (ஜயாதி ஹோமம் முதல் அக்னி உபஸ்தானம் முடிய செய்து) (ஜப ஹோம ப்ராம்ஹணர் களுக்கு தக்ஷிணை கொடுத்து) அக்னி ஸந்தானம் ஔபாஸனம் ஸமித் ஸமாரோபணம் செய்து (பவித்ரத்தை அவிழ்த்து வடபுறம் போட்டுவிட்டு) (ஆசமனம் செய்யவும்) (குறிப்பு):- மணக்கால் முத்து தீக்ஷிதர் இயற்றிய ஆபஸ்தம்ப க்ருஹ்ய ப்ரயோகத்தில் விஷ்ணு, ப்ரம்ஹ, ருத்ர ஸூக்தங்களால் ஸமித்து, அன்னம், ஆஜ்யம் இவைகளால் ஹோமம் செய்வதற்கு முன்பு, ஓம் பூர்புவஸ்ஸுவரோம் - தத்ஸவிதுர் வரேண்யம் + ப்ரசோதயாத் - ஸ்வாஹா । ஸவித்ரே - இதம் - நமம । என்றும் (விஷ்ணு, ப்ரம்ஹ, ருத்ர ஸூக்தங்களால் முறையே ஸமித்து, அன்னம், ஆஜ்யம் ஒவ்வொன்றாலும் 108 தடவை ஹோமம் செய்து) (பிறகு, பத்னி ருதவான நக்ஷத்திரத்தின் அஷ்ட வாக்யத்தினால் 108 தடவை செய்து விட்டு) (ஸ்விஷ்ட க்ருதத்திற்காக அன்னத்தை எடுத்து வட புறத்திலுள்ள பரிதியின் உள்பக்கம் வைத்துவிட்டு) (யோப்ரம்ஹா - ப்ரம்ஹண என்ற க்ருத ஸூக்தத்தால் 8 ஹோமம் செய்து) (த்ரயம்பகம் யஜாமஹே + மாம்ருதாத் ஸ்வாஹா । என்று எள்ளினால் 108 தடவை ஹோமம் செய்து) (ஹவ்யவாஹம் + அஜ ர்ன்ன ஆயு:) என்று (ஸ்விஷ்ட க்ருத ஹோமம் செய்து) (ஜயாதி முதல் அக்னி உபஸ்தானம் முடிய செய்து) (ஜப ஹோம ப்ராம்ஹணர்களுக்கு தக்ஷிணை கொடுத்து (பவித்ரம் அவிழ்த்து) (ஆசமனம் செய்து) என்றுள்ளன । பிறகு விச்சின்னாக்னி ஸந்தானம் ஔபாஸனம் ।

ப்ரதமார்த்தவ சாந்தி முற்றிற்று

ऋतु समावेशनं गर्भाधानम्

(तस्यां रात्रौ) सायं संध्यावन्दनं, औपासनं, समित् समारोपणं, महदाशीर्वादं, फलदानं, पत्नीसहितं क्षीरान्न भोजनं कृत्वा, हस्तपादौ प्रक्षाळ्य, आचम्य, शयनगृहं गत्वा, विघ्नेश्वर पूजां ग्रहप्रीतिं च कृत्वा, गर्भाधान मंत्र पठनं च कृत्वा, स्त्रियं गच्छेत् ।।

शुक्लां + शान्तये । ओं भूः + भूर्भुवस्सुवरों । ममोपात्त + प्रीत्यर्थं ऋतु समावेशन जपं गर्भाधान –मंत्र पठनं च – करिष्ये । (विघ्नेश्वरं उद्वास्य) (ग्रहप्रीति दानं कृत्वा) (सू– चतुर्थी प्रभृत्या षोडशीमुत्तरा मुत्तरां युग्मां प्रजानिश्रेयसमृतुगमन इत्युपदिशन्ति) आरोहोरुमिति कृणुतो दुवइत्यन्तं समावेशने जपेत्) रजसः प्रादुर्भावात् स्नातां ऋतु समावेशने विष्णु र्योनिमित्यादि त्रयोदशभिः अभिमंत्रयते ।) (पत्नीं आलिंग्य जपति) आरोह – ऊरुं – उपबर्हस्व – ब्राहुं – परिष्वजस्व – जायां – सुमनस्य मानः । तस्यां – पुष्यतं – मिथुनौ – सयोनी – बह्वीं – प्रजां – जनयन्तौ – सरेतसा । आर्द्रया – अरण्या – यत्र – अमन्थत् – पुरुषं – पुरुणेण – शक्रः । तदेतौ – मिथुनौ – सयोनी – प्रजया – अमृतेन – इह गच्छतं । अहं गर्भं – अदधां – ओषधीषु – अहं – विश्वेषु – भुवनेषु – अन्तः । अहं – प्रजाः – अजनयं – पितृणां – अहं – जनिभ्यः – अपरीषु – पुत्रान् । पुत्रिणेमा – कुमारिणा – विश्वमायुः – व्यश्नुतं । उभा – हिरण्यपेशता – वीतिहोत्रा – कृतद्वसू । दशस्यंत्वा – अमृतायकं – समूधः – रोमशं – हथः – देवेषु – कृणुतः – दुवः । विष्णुः – योनिं – कल्पयतु – त्वष्टा – रूपाणि – पिंशतु । आसिंचतु – प्रजापतिः – धाता – गर्भं – दधातु ते । गर्भं धेहि – सिनीवालि – गर्भंधेहि – सरस्वति । गर्भंते – अश्विनौ – देवौ – आधत्तां – पुष्करस्रजा

। हिरण्ययी – अरणी – यन्निर्मन्थतः – अश्विना । तन्ते गर्भं – हुवामहे – दशमे – मासि – सूतवे । यथेयं – पृथिवी – मही – तिष्ठन्ती – गर्भं – आदधे । एवं त्वं – गर्भं – आधत्स्व – दशमे – मासि – सूतवे । यथा – पृथिवी – अग्नि गर्भा – द्यौः – यथा – इन्द्रेण – गर्भिणी । वायुः – यथा – दिशां – गर्भ एव – गर्भं – दधामिते । विष्णो – श्रेष्ठेन – रूपेण – अस्यां – नार्यां – गवीन्यां । पुमांसं – गर्भं – आधेहि – दशमे – मासि – सूतवे । नेजमेष – परापत – सुपुत्रः – पुनः – आपत । अस्यै मे – पुत्रकामायै – गर्भं – आधेहि – यः पुमान् । व्यस्य योनिं – प्रति रेतः – गृहाण – पुमान् – पुत्रः – धीयतां – गर्भः – अन्तः । तम्माता – दशमासः – बिभर्तु – सजायतां – वीरतमः – स्वानां । आते – गर्भः – योनिमेतु – पुमान् – बाण इव – इषुधिं । आवीरः –जायतां – पुत्रस्ते – दशमास्यः । करोमि ते – प्राजापत्यं – आगर्भः – योनिं – एतुते । अनूनः – पूर्णः – जायतां – अश्लोणः – अपिशाचधीतः । पुमांस्ते – पुत्रोनारि – तं पुमान् – अनुजायतां । तानि – भद्राणि – बीजानि – ऋषभाः – जनयन्तु नौ । यानि – भद्राणि – बीजानि – ऋषभाः – जनयन्ति नः । तैस्त्वं – पुत्रान् – विन्दस्व – साप्रसूः – धेनुकाभव । काममप्रमृध्यतां – मह्यं – अपराजितं – एवमे । यं कामं – कामये देव – तम्मे वायो – समर्धय । इति जपित्वा । (पृष्ठतः निवीतं कृत्वा, स्त्रियं गच्छेत् ।) (ततः परेद्युः प्रातः उत्थाय)(दन्तधावन, स्नान, प्रातसन्ध्यावन्दन, अदि नित्य कर्माणि कृत्वा) (प्रातरौपासनं हुत्वा) (नान्दी श्राद्धं पुण्याहवाचनं च कुर्यात् ।।) (आचम्य) (पवित्रं धृत्वा) ओं नमस्सदसे + स्वीकृत । ....नक्षत्रे .... राशौ – जातस्य – शर्मणः – मम ...नक्षत्रे ...... राशौ .... जातायाः – नाम्न्याः – मम – धर्मपत्न्याः – आवयोः – सह कुटुंबयोः – क्षेम – स्थैर्य – वीर्य –

विजय – आयुः – आरोग्य – ऐश्वर्याणां – अभिवृध्यर्थं – समस्त – मंगळ – अवाप्त्यर्थं – समस्त – दुरित – उपशान्त्यर्थं – इष्ट काम्यार्थ – सिध्यर्थं – आवयोः – सत्सन्तान – समृध्यर्थं – पूर्वेद्युः – कृत – गर्भाधान – कर्मांगं – अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य रूपेण – कर्तुं – तदंगं – पुण्याहवाचनं च – कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुगृहाण । प्र – योग्यता + स्तु । (विघ्नेवेश्वर पूजां कृत्वा ।) (दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः – पत्न्या सह – संकल्पं करोति ।) शुक्लां + शुभतिथौ – आवयोः – सत्सन्तान – समृध्यर्थं – पूर्वेद्युः – कृत – गर्भाधान – कर्मांगं – नान्दी श्राद्धं – हिरण्य रूपेण – अद्य – करिष्ये । तदंगं – पुण्याह वाचनं च करिष्ये । (अप + स्य) (विघ्नेश्वरं उद्वास्य) अभ्युदयं पुण्याहवाचनं च कृत्वा । आशीर्वादं कारयेत् ।

।। ऋतु समावेशनं गर्भादानं समाप्तम् ।।

*****

ருதுஸமாவேமனம் கர்பாதானம்

(அன்று இரவு - ஸாயம் ஸந்த்யாவந்தனம், ஔபாஸனம் செய்து பலதானம் செய்யவும்) மூக்லாம் + மாந்தயே । ஓம்பூ: + ப்ரீத்யர்த்தம் முபே மோபனே + முபதிதௌ - ஆவயோ: உசித காலே - ஆயுஷ்மத் - ஸுரூப - ஸுகுண - அநேக - ஸுபுத்ர - அவாப்த்யர்த்தம் - லக்ஷ்மீநாராயண - உமாமஹேம்வர - ப்ரீத்யர்த்தம் - பலதான - தாம்பூலதான - ஹரித்ராதாநானி ச - கரிஷ்யே । அப+ம்ய லக்ஷ்மீநாராயண - உமாமஹேம்வர - ஸ்வரூபஸ்ய - ப்ராம்ஹணஸ்ய - இதமாஸனம் । ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே । பலம் - மனோரத - பலம் + ஸம்ப்ரததே । (ஆமீர்வாதம்) (பத்னியுடன் பால்சாதம் சாப்பிட்டுவிட்டு) (கைகால்களை அலம்பி, ஆசமனம் செய்து) (படுக்கை அறை

சென்று) (விக்னேஸ்வர பூஜை செய்து) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ரிதுஸமாவேஶந ஜபம் - கர்ப்பாதான மந்த்ர படனஞ்ச கரிஷ்யே । அப+ஸ்ய । (விக்னேஸ்வர யதாஸ்தானம்) (க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து) (மந்த்ரம்) :- (பத்னியை ஆலிங்கனம் செய்துகொண்டு சொல்லவும்) ஆரோ்ஹ - ஊரும் - உப்பர்ஹஸ்வ - ஹாஹும் - பரிஷ்வஜஸ்வ - ஜாயாம் - ஸுமனஸ்யமா்ன: । தஸ்யாம் - புஷ்யதம் - மிதுனௌ - ஸயோ்னீ - பஹ்வீம் - ப்ரஜாம் - ஜனய்ந்தௌ - ஸுரேதஸா । ஆர்த்ரயா் - அர்ண்யா - யத்ர் - அம்ந்தத் - புருஷம் - புருஷேண - ஶுக்ர: । ததேதௌ - மிதுனௌ - ஸயோ்னீ - ப்ரஜயா் - அம்ருதேன - இஹ க்ச்சதம் । அஹம் கர்ப்பம் - அத்தாம் - ஓஷ்தீஷு - அஹம் -விஶ்வேஷு - புவ்னேஷு - அந்த: । அஹம் - ப்ரஜா: - அஜநயம் - பித்ருணாம் - அஹம் - ஜனிப்ய: - அபரீஷு - புத்ரான் । புத்ரிணேமா - குமாரிணா் - விஶ்வமாயு: - வ்யஶ்னுதம் । உபா - ஹிர்ண்யபேஶஸா - வீதிஹோ்த்ரா - க்ருதத்வ்ஸூ । தஶஸ்யந்த்வா் - அம்ருதா்யகம் - ஶமூத: - ரோமஶம் - ஹத: - தேவேஷு - க்ருணுத: - துவ: । விஷ்ணு: - யோனிம் - கல்பயது - த்வஷ்டா் - ரூபாணி - பிகும்ஶது । ஆஸிஞ்சது - ப்ரஜாப்தி: - தாதா - கர்ப்பம் - ததாது தே । கர்ப்பம் தேஹி - ஸிநீவாலி - கர்ப்ப்ந்தேஹி - ஸரஸ்வதி । கர்ப்ப்ந்தே - அஶ்விநௌ - தேவௌ - ஆத்த்தாம் - புஷ்க்ரஸ்ரஜா । ஹிரண்யயீ - அரணீ - யன்னிர்மந்த்த: - அஶ்வினா । தந்தே கர்ப்பம் - ஹவாமஹே - தஶமே - மாஸி - ஸூத்வே । யதேயம் - ப்ருதிவீ - மஹீ - திஷ்ட்ந்தீ - கர்ப்பம் - ஆததே । ஏவம் த்வம் - கர்ப்பம் - ஆத்த்ஸ்வ - தஶமே - மாஸி - ஸூத்வே । யதா - ப்ரிதிவீ - அக்னி கர்ப்பா - த்யௌ: - யதா - இந்த்ரேண - தர்ப்பிணி । வாயு: - யதா - திஶாம் - கர்ப்ப் ஏவ - கர்ப்பம் -ததாமிதே । விஷ்ணோ: - ஶ்ரேஷ்டேன - ரூபேண - அஸ்யாம் - நார்யாம் - கவீன்யாம் । புமாக்ம்ஸம் - கர்ப்பம் - ஆதேஹி - தஶமே - மாஸி - ஸூத்வே । நேஜ்மேஷ - பராபத - ஸு புத்ர: - புனராப்த । அஸ்யை மே - புத்ர கா்மாயை - கர்ப்பம் - ஆதேஹி - ய: புமான் । வ்யஸ்ய யோனிம் - ப்ரதிரேத: -

க்ருஹாண - புமான் - புத்ர: - தீயதாம் - கர்ப்ப: - அந்த: । தம் மாதா - தஶமாஸ: - பிபர்த்து - ஸஜாயதாம் - வீரதம: - ஸ்வா நாம் । ஆதே - கர்ப்ப: - யோனிமேது - புமான் - பாண இவ - இஷுதிம் । ஆவீர: - ஜாயதாம் - புத்ரஸ்தே - தஶமாஸ்ய: । கரோமிதே - ப்ராஜாபத்யம் - ஆகர்ப்ப: - யோனிம் - ஏதுதே । அநூன: । பூர்ண: - ஜாயதாம் - அஶ்லோண: - அபிஶாசதீத: । புமாக்ஸ்தே - புத்ர: - நாரி - தம் புமான் - அனுஜாயதாம் । தானி - பத்ரானி - பீஜானி - ரிஷபா: - ஜனயந்துனௌ । யானி - பத்ரானி - பீஜானி - ரிஷபா: - ஜனயந்தின: । தைஸ்த்வம் - புத்ரான் - விந்தஸ்வ - ஸா ப்ரஸூ: - தேனுகா பவ । காம ப்ரம்ருத்யதாம் - மஹ்யம் - அபராஜிதம் - ஏவமே । யங்காமம் - காமயே - தேவ - தம்மே - வாயோ - ஸம்ர்த்தய । (பூணுலை முதுகுப்பக்கம் மாலையாகப் போட்டுக்கொண்டு பத்னியுடன் புணர்ச்சி (உடலுரவுக்கு சேர வேண்டும்) செய்ய வேண்டும்) (மறுதினம் காலை பல் துலக்கி(ஸ்நானம் ஸந்தியா வந்தனம் முதலிய நித்ய கர்மாக்களை செய்து) (ஔபாஸனமும் செய்து விட்டு) (நாந்தீ ஶ்ராத்தம், புண்யாஹவாசனம் செய்ய வேண்டும்) (ஆசமனம்) (பவித்ரம் தரித்து ஓம் நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । ...... நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதஸ்ய .... ஶர்மண: - மம ...... நக்ஷத்ரே ..... ராஶௌ - ஜாதயா: - மம - தர்மபத்னியா: - ஆவயோ: - ஸஹகுடும்பயோ: - க்ஷேம - ஸ்தைர்ய - வீர்ய - விஜய - ஆயு: - ஆரோக்ய - ஐஶ்வர்யாணாம் - அபிவ்ருத்யர்த்தம் - ஸமஸ்த - மங்கள - அவாப்த்யர்த்தம் - ஸமஸ்த துரித - உபசாந்த்யர்த்தம் - இஷ்ட - காம்யார்த்த - ஸித்யர்த்தம் - ஆவயோ: - ஸத் ஸந்தான - ஸம்ருத்யர்த்தம் - பூர்வேத்யு: - க்ருத - கர்ப்பாதான - கர்மாங்கம் - அப்யுதய - ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய ரூபேண - கர்த்தும் - ததங்கம் - புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹாண । (பதில்-யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (விக்னேஶ்வர - பூஜை செய்து) பத்னியுடன் ஸங் கல்ப்பம் செய்ய) : - ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ஆவயோ: -

ஸத்ஸந்தான - ஸம்ருத்யர்த்தம் - பூர்வேத்யு: - க்ருத - கர்ப்பாதான - கர்மாங்கம் - நாந்தீ ப்ராத்தம் - ஹிரண்ய ரூபேண - அத்ய - கரிஷ்யே - ததங்கம் - ஸ்வஸ்தி - புண்யாஹ வாசனஞ்ச - கரிஷ்யே। விக்னேஸ்வரர் யதாஸ்தானம்) (நாந்தீ ப்ராத்தம் - புண்யாஹவாசனம் செய்து) ஆஸீர்வாதம் செய்யவும்.

ருது ஸமாவேஸனம் கர்ப்பாதான ப்ரயோகமும் முற்றிற்று

अथ पुंसवनम्

(''पुंसुवनं व्यक्ते गर्भे तिष्येण'') (मासि द्वितीये तृतीयेवा गर्भस्पन्दन इति) –(बीजा वापात् तृतीये मासि पुष्य, अनूराधा, आदि पुं नक्षत्रे पुंसुवनं कुर्यात्) (अश्विनी, पुनर्वसु, पुष्य, हस्त, अनूराधा, श्रवण, पूर्वप्रोष्ठपदा, उत्तर प्रोष्ठपदा– एतानि पुं नक्षत्राणि ।) (यद्वा, सीमन्तेन सह कुर्यात् । ''चतुर्थे सावने मासि षष्ठेवाप्यथवाऽष्टमे) (सीमन्तोन्नयनं कुर्यात् तेन पुंसुवनं सह ।'' इति वचनात्, सह करणेतु पूर्वं पुंसुवनं कृत्वा, पश्चादेव सीमन्तं कुर्यात् इति) (अत्र कपर्दी । ''मृतो देशान्तर गतौ भर्ता स्त्री यद्यसंस्कृता । देवरोवा गुरुर्वापि सपिण्डो वा समाचरेत्) (यस्यास्सीमन्ततः पूर्वं प्रसूतिर्जायते यदि । तदानीं पेटके गर्भं स्थाप्य संस्कारमाचरेत् । इति) (''सीमन्तोन्नयनं श्राद्धं सुवनं पार्वणं तथा । औपासनाग्नावेतानि कार्याण्यन्यन्यानि लौकिके ।'' (''नेष्टाः पुंसुवने शम्या गृह्णीयात्परिधीनिह '') (पुंसितुत्वाज्य भागः स्यान्न लेपः परिधिं दहेत् – इति) (यंत्तु– पण्डितं मन्येन) (प्रयोगान्तरे व्रतोपकरणे पुंसि मुखान्तमिति लिखितं । तत् असाधु) (गृह्ये– ख–7–सू 25. ''अग्निं स्विष्टकृतंचाकरणे इत्यत्र व्याख्यानावसरे – सर्वेषु तन्त्रवत् स्वौषध होमेषु, दधि होमेषुचौपाकरण समापनयोश्चाग्नये स्वाहेत्याज्येनाग्नि मुखाख्यमंग होमं

सर्वेभ्योऽपि प्रधानहोमेभ्यः पूर्वंजुहुयादित्युक्तं) (नात्र पुंसुवन ग्रहणं) (एव मेव हरदत्ताचार्यकृत भाष्येऽपि उक्तं) (गृह्यप्रयोगवृत्तावप्येवं) (तस्मात् पुंसुवन कर्मणि आज्यभागान्तमेव । यत्र यत्र परिधि प्रहरः – तत्र तत्र संस्रावहोम पुरस्तात्तन्त्रं ।) व्रतेषु सवनेचैव – तथैवाध्ययने मखे । परिधि प्रहरणं कुर्यात् – लेपकार्यं नविद्यते ।।

अथ पुंसुवन प्रयोगः

(पूर्वेद्युः उदकशान्तिं – प्रतिसरबन्धं च कृत्वा) (श्वोभूते स्नानादि नित्यकर्म समाप्य – विच्छिन्नाग्नि संधानं, औपासनं च कृत्वा ।) (आचम्य । पवित्रं धृत्वा ।) ओं नमस्सदसे +स्वीकृत्य । ....नक्षत्रे ... राशौ जातां ...... नाम्नीं – एनां – मम – धर्मपत्नीं पुंसुवन – कर्मणा – संस्कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुग्रहाण ।(प्र–योग्यता +स्तु । विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा । दर्भयोरासीनः – दर्भौ धारयमाणः । पत्न्या सह ।) शुक्लां + शुभतितौ ....नक्षत्रे ... राशौ जातां...... नाम्नीं – एनां – मम – धर्मपत्नीं – पुंसुवन – कर्मणा – संस्करिष्यामि । (इति द्विः) (अप+श्य) (पत्न्याः दर्भान् उत्तरतो निरस्य । अ +श्य) विघ्नेश्वरं उद्वास्य) (पुंसुवन कर्म आरंभ ग्रहप्रींतिदानं कृत्वा) अद्य पूर्वोक्त + शुभतिथौ ....नक्षत्रे ... राशौ जातायाः ...... नाम्न्याः – अस्याः – मम – धर्मपत्न्याः – पुंसुवन – कर्मणः – मुख्यकाल – अकरणेन – यो दोषः– समजनि – तद्दोष – परिहारार्थं – प्राजापत्य – कृच्छ्र– प्रत्याम्नायं – यत्किंचित् – हिरण्य दानं – करिष्ये । (अप+श्य) (हिरण्य गर्भ + संप्रददे) (स्थण्डिलं कल्पयित्वा) (सू) सीमन्तवत् अग्नेरुसमाधानादि ।) (उल्लिख्य) (औपासनाग्निं प्रतिष्ठाप्य) पात्रसादनकाले दैवानि षट्पात्राणि यथावत् द्वद्वंन्यंचि सादयित्वा) (सू–या प्राची उदीची

वा शाखा ततस्सवृषणान् शुंगानाहृत्य ।) (प्रागुदग्वा शाखा जातं फल द्वययुक्तं वटांकुरं दृषत्पुत्र द्वयं नव वस्त्रं च सहैव सादयित्वा ।(का- फलद्वयेन संयुतं वटांकुरं दृषत्सुतौ । सुपावनाय वस्त्रकं क्षिपेत्सहैव पुंसवे।) (आज्यभागान्तं कृत्वा) (पत्न्या अन्वारब्धः धाता ददातुनो रयिं इति चतस्रः यस्त्वा हृदा कीरिणा - इति चतस्रः, इति प्रतिमंत्रं आज्येन अष्टावाहुतीर्हुत्वा) धाता - ददातुनः - रयिं - ईशॉनः + वावनत् स्वाहा । धात्रे - इदं न मम । धाता - प्रजायाः + विधेम - स्वाहा । धात्रे - इदं - नमम । धाता - ददातु नः - रयिं - प्राचीं + सत्यरॉधसः - स्वाहा । धात्रे - इ + म । धाता - ददातु - दाशुषे + सजोषाः- स्वाहा । धात्रे - इदं - नमम । यस्त्वॉ हृदा + अश्यां - स्वाहा । अग्नये - पुत्रवते - इ +म । यस्मैत्वं +स्वस्ति-स्वाहा । अग्नये - पुत्रवते - इ +म । त्वे - सुपॅुत्र + रिच्यते-स्वाहा । इन्द्राय - पुत्रिणे - इ +म । उक्थ उॅक्थे - सोमॅः - इन्द्रं - ममाद + हवॅन्ते - सवाहा । इन्द्राय - पुत्रिणे - इ +म । (जयादि प्रतिपद्यते ब्रह्मो द्वासनान्तं कृत्वा) (अनवस्नातया कुमार्या दृषत्पुत्रे दृषत्पुत्रेण पेषयित्वा, परिप्लाव्य") (अग्नेरुत्तरेण - दृषत्पुत्रे वटां कुरं न्यस्य दृषत्पुत्रान्तरेण कन्यया पेषयित्वा नवस्त्रेण परिप्लाव्य, ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (सू-अपरोणाग्निं प्राचीमुत्तानां निपात्य पुँसुवनमसीति यजुषा अंगुष्ठेन दक्षिणेन नासिकाच्छिद्रे अपिनयति) (प्राक्शिरसं उत्तानशयानां वा प्रत्यङ्मुखीं आसीनां ऊर्ध्वमुखीं निपात्य) (स्वयं प्राङ्मुखः स्थित्वा) (पुँसुवनमसि इति तद्रसं अपिनयति) (तद्रसं गर्भं प्रापयति - सा तद्रसं न निष्ठीवेत् इत्यर्थः) (पुमाँसंजनयति इत्यर्थवादः ।)(पुँसुवनॅमसि । पुंसुवन - मुहूर्तः - सुमुहूर्तः - अस्त्विति - भवन्तः - महान्तः - अनुगृह्णन्तु ।(प्र- सुमुहूर्तोस्तु । यथास्थानं उपविश्य ।) (पत्न्या सह संकल्पं करोति) शुक्लां + शुभतिथौ - अद्यकृत - पुंसुवन कर्मांगं

अभ्युदय श्राद्धं – हिरण्य रूपेण – अद्य करिष्ये । तदंगं – पुण्याह वाचनं च करिष्ये । अभ्युदयं पुण्याहं च कृत्वा) (अग्निमुपस्थाय) (आशीर्वादादिकं कारयेत्)

।। इति पुंसुवन प्रयोगः समाप्तः ।।

*****

பும்ஸுவநம்

முதல் கர்ப்பமாகிய ஸ்திரீக்கு மூன்றாவது மாதம் புருஷ நக்ஷத்திரங்களில் பும்ஸுவநம் செய்யவேண்டும். அஸ்வினீ, புனர்பூசம், பூசம், ஹஸ்தம், அனுஷம், திருவோணம், பூரட்டாதி, உத்தரட்டாதி ஆகியன புருஷ நக்ஷத்திரங்கள். ஸீமந்தத்துடன் சேர்த்து பும்ஸுவநம் செய்தால் நான்காவது, ஆறாவது, எட்டாவது மாதத்தில் செய்யவேண்டும். முதலில் பும்ஸுவநமும் பிறகு ஸீமந்தமும் செய்யவேண்டும். ஸீமந்தத்திற்கு முன்பே ஸ்திரீ ப்ரஸவித்து விட்டால் குழந்தையை பெட்டி, கூடை, பை இவைகளில் ஏதாவதொன்றில் வைத்துக்கொண்டு (பட்டுத்துணியாலோ) மூடி வைத்துக்கொண்டு ஸீமந்தம் செய்ய வேண்டும்.

கணவர் தேசாந்தரம் போயிருந்தாலோ அல்லது இறந்து விட்டாலோ, கணவரின் ஸஹோதரர், தாயாதி, குரு இவர்களில் ஒருவர் ஸீமந்தம் செய்ய வேண்டும்.

பும்ஸுவந ப்ரயோகः

(முதல்நாள் உதககசாந்தி, ப்ரதிஸரபந்தம் செய்து) (மறுநாள் காலை ஸ்நானம் முதலிய நித்ய கர்மாக்களை செய்து, அக்னி ஸந்தானம், ஔபாஸனம் செய்து) (ஆசமனம்) (பவித்ரம்போட்டுக்கொண்டு) (அனுக்ஞை) - (ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே + ஸ்வீக்ருத்ய । .... நக்ஷத்ரே .... ராஸௌ

- ஜாதாம் நாம்னீம் .... ஏநாம் - மம தர்மத்னீம் - பும்ஸுவன கர்மணா - ஸமஸ்கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் அனுக்ரு ஹாண । (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) (இரண்டு தர்ப்பங்களை ஆசனமாகக் போட்டுக்கொண்டு, இரண்டு தர்ப்பங்களை பவித்ரத்துடன் மடக்கிக் கொண்டு) பத்னியுடன் - ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ .... நக்ஷத்ரே + பும்ஸுவன கர்மணா ஸம்ஸ் கரிஷ்யாமி । (2 தடவை) கையில் மடக்கிய தர்ப்பங்களை வடக்கில் போட்டு (அப+ஶ்ய) பத்னியின் தர்ப்பங்களையும் வடக்கில் போட்டு, (அப+ஶ்ய) விக்னேஶ்வரரை யதாஸ்தானம் செய்து, பும்ஸுவன கர்ம ஆரம்ப க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து ஶுக்லாம் + ப்ரீத்யர்த்தம் - அத்யபூர்வோக்த + ஶுபதிதௌ + ... நக்ஷத்ரே - ராஶௌ - ஜாதாயா: ..... நாம்னியா: - அஸ்யா:- மம - தர்ம பத்னியா: - பும்ஸுவந - கர்மண: - முக்யகால - அகரணேன - யோதோஷ: - ஸமஜனி - தத்தோஷ - பரிஹாரார்த்தம் - ப்ராஜாபத்ய - க்ருச்ர - ப்ரத்யாம்நாயம் - । யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்ய தானம் - கரிஷ்யே । (அப+ஸ்ய) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ஸம்ப்ரததே । (சதுரமாக) (ஹோமம் செய்யுமிடத்தை) (உல்லிக்ய) (அவோக்ஷ்ய) பூர்புவஸ்ஸுவரோம் என்று சொல்லி ஔபாஸன அக்னியை ஹோமம் செய்யுமிடத்தில் போட்டு - பரிஸ்தரணம் முதலானவைகளுடன் - பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களின் மேல் பாத்ரஸாதன காலத்தில், இரண்டு காய்களுடன் கூடிய ஆலமர விதையையும், அம்மிக்கல், அம்மிக் குழவியும் புதிதான சுத்தமான வஸ்திரத்தையும் வைக்க வேண்டும். (ஆஜ்யபாகாந்தம் செய்து) மனைவியால் கணவரைத் தொட்டுக்கொண்டிருக்க கணவர் ஹோமம் செய்ய (மந்தரம்):- தாதா - ததாதுன: - ரயிம் - ஈஶான: + வாவனத் - ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இதம் - நமம । தாதா - ப்ரஜாயா: + விதேம - ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இ + ம । தாதா + ததாதுந: - ரயிம் - ப்ராசீம் + ஸத்யராதஸ: - ஸ்வாஹா

। தாத்ரே - இ + ம । தாதா + ததாது - தாஶுஷே + ஸஜோஷா: । ஸ்வாஹா । தாத்ரே - இ + ம । யஸ்த்வா - ஹ்ருதா + அஶ்யாம் - ஸ்வாஹா - அக்னயே - புத்ரவதே - இ + ம । யஸ்மைத்வம் +ஸ்வஸ்தி । ஸ்வாஹா । அக்னயே புத்ரவதே - இ + ம । த்வே - ஸு புத்ர +ரிச்யுதே - ஸ்வாஹா । இந்த்ராயபுத்ரிணே - இ + ம । உக்தஉக்தே - ஸோம்: - இந்த்ரம் - மமாத + ஹவந்தே + ஸ்வாஹா । இந்த்ராய - புத்ரிணே - இ+ம । (ஜயாதி ஹோமம் - ப்ரம்ஹோத்வாஸம் முடிய செய்து) பரிதிப்ரஹணம், ஸக்குஸ்ராவ ஹோமம் உண்டு. லேபகார்யம் கிடையாது) ஆலம் மொட்டு விதையை, அம்மியில் வைத்து குழவியினால் ருது ஆகாத கன்னிகையால் நசுக்கச் செய்து, அந்தப் புது வஸ்த்திரத்தில் நசுக்கியதை வைத்து, க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து, (அக்னிக்கு மேற்கே ஸ்திரீயை கிழக்கே தலை வைத்து மல்லாந்து படுக்கச்செய்து) அல்லது நிமிர்ந்து இருக்கச் செய்து) கணவர் கிழக்கு நோக்கி நின்றுகொண்டு, வஸ்திரத் தில் வைத்துள்ள நசுக்கிய ஆலம் மொட்டு விதையை துணியு டன் வலது கையில் எடுத்துகொண்டு,வலது கட்டை விரல் வழியாக ஆலம் மொட்டு விதை ரஸம் (சாறு) விழும்படி மனைவியின் வலது மூக்குத் துவாரத்தில் புழிய (மந்த்ரம்) :- பும்ஸுவநமஸி । (அந்த ரஸம்(சாறு) வயிற்றினுள் கர்ப்பத்தைப் போய் அடைய வேண்டும்) (மூக்கைச் சிந்தக் கூடாது, துப்பவும் கூடாது) பும்ஸுவந முஹூர்த்த: + அனுக்ருண்ஹந்து । (பதில்- ஸுமுஹூர்த்தோஸ்து) (உட்கார்ந்து) பத்னியுடன் ஸங்கல்ப்பம்:- ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - அத்யக்ருத - பும்ஸுவன - கர்மாங்கம் அப்யுதய ஶ்ராத்தம் - ஹிரண்ய - ரூபேண - அத்ய - கரிஷ்யே । ததங்கம் புண்யாஹ வாசனம் கரிஷ்யே) (அப +ஶ்ய) அப்யுதயம், ஆஶீர்வாதம் செய்யவும்.

பும்ஸுவந ப்ரயோகம் முற்றிற்று

अथ सीमन्तोन्नयनम्

(सू– सीमन्तोन्नयं प्रथमे गर्भे चतुर्थे मासि ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो वाचयित्वा) (पुंसुवनेन सह सीमन्तोन्नयं कुर्याच्चेत्, पूर्वं पुंसुवनं कृत्वा, पश्चादेव सीमन्तं कुर्यात्) (चतुर्थे सावने मासि षष्ठेवाप्यथवाऽष्टमे । सीमन्तोन्नयनं कुर्यात्तेन पुंसुवनं सह)

अथ सीमन्तोन्नयन प्रयोगः

(पूर्वेद्युः उदकशान्तिं, प्रतिसरं, अभ्युदय श्राद्धं, पुण्याहं च कुर्यात्) (श्वोभूते स्नानादि नित्यकर्म समाप्य, विच्छिन्नाग्निसन्धानं औपासनं च कृत्वा) (आचम्य । पवित्रं धृत्वा) (ओं नमस्सदँसे + स्वीकृत्य).......नक्षत्रे ... राशौ जातां ...... नाम्नीं – एनां – मम – धर्मपत्नीं – सीमन्तोन्नयन – कर्मणा – संस्कर्तुं – योग्यता – सिद्धिं – अनुग्रहाण ।(प्र–योग्यता + सिद्धिरस्तु । (महागणपति पूजां कृत्वा) (पत्न्या सह संकल्पं):– शुक्लां + शुभतितौ ....नक्षत्रे ... राशौ जातां – एनां – मम – धर्मपत्नीं – सीमन्तोन्नयन – कर्मणा – संस्करिष्यामि । (इति द्विः) (महागणपति उद्वासनं कृत्वा) (ग्रहप्रीतिं कृत्वा) हिरण्य गर्भ + प्रयच्छमे ......नक्षत्रे + धर्मपत्न्याः – सीमन्तोन्नयन – कर्मणः – मुख्यकाल – अकरणेन – यो दोषः + संप्रददे ।। (उल्लेखनादि औपासनाग्निं प्रतिष्ठाप्य) (अग्नेरुप समाधानादि) (पात्र प्रयोग काले । ''यवान् विरूढान् छललीं सपुञ्जान् ग्लप्सो यवानामपि बन्धनं च । एतानि सीमन्त विधौ प्रयुंज्यात् पात्राणि.साकं खलु मानुषाणि । इति सादयित्वा । पवित्रकरणादि, शम्याः परिध्यर्थे) (सू– आज्य भागान्ते अन्वारब्धायां धाता ददातुनो रयिमिति चतस्रो यस्त्वा हृदा कीरिणेति चतस्रः इति प्रति मंत्रं अष्टावाहुतीर्हुत्वा) (पुंसुवनवत्) धाता – ददातुनः – रयिं – ईशाँनः + वावनत् । स्वाहा । धात्रे

– इ + म । धाता – प्रजायाः+ विधेम । स्वाहा । धात्रे – इ+म । धाता – ददातुनः – रयिं – प्राचीं + सत्यराधसः । स्वाहा । धात्रे – इ +म । धाता – ददातु – दाशुषे + सजोषाः । स्वाहा । धात्रे – इ+मम । यस्त्वा – हृदा +अश्यां । स्वाहा । अग्नये – पुत्रवते – इ+मम । यस्मै त्वं + स्वस्ति । स्वाहा । अग्नये – पुत्रवते – इ+मम । त्वे – सुपुत्र + रिच्यते । स्वाहा । इन्द्राय – पुत्रिणे – इ+म । उक्थ उक्थे – सोमः – इन्द्रं – ममाद + हवन्ते । स्वाहा । इन्द्राय पुत्रिणे – इ+म । एतत् – कर्म समृध्यर्थं – जयादि होमं – करिष्ये । (चित्तं च स्वाहा इत्यारभ्य शम्या अपोह्य। ब्रह्मोद्वासनान्तं कृत्वा) (ग्रहप्रीतिं कृत्वा) (सू– अपरेणाग्निं प्राचीमुपवेश्य त्रेण्या शलल्या त्रिभिः दर्भपुंजीलैः शलालु ग्लप्सेनेति । ऊर्ध्वं सीमन्तमुन्नयति) (भूर्भुवस्सुवोराकामहमिति द्वाभ्यांच ।'') (अपरेणाग्निं प्राङ्मुखीं उपवेश्य) (स्वयं प्रत्यङ्मुखः स्थित्वा) (शलल्यादीनि युगपदादाय) (शिरोमध्ये रेखामुदूहति ।) ओं – भूर्भुवस्सुवः । राकामहं – सुहवां – सुष्टुती – हुवे – शृणोतुनः – सुभगा – बोधतु – त्मना । सीव्यतु – अपः – सूच्या – अच्छिद्यमानया – ददातु – वीरं – शतदायं – उक्थ्यं । यास्ते – राके – सुमतयः – सुपेशसः – याभिः – ददासि – दाशुषे – वसूमि । ताभिर्नः – अद्य – सुमनाः – उपागहि – सहस्रपोषं – सुभगे – रराण । (शलल्यादीन् पश्चात् निरस्य) (अप +श्य) (सू–गायतमिति वीणा गाथिनौ संशास्ति) गायतं– (प्रतिवचन मंत्रं – सोम एवनो राजेत्याहुर्ब्राह्मणीःप्रजाः । विवृत्त चक्रा आसीनास्तीरेण कावेरि तव । (गायतं इति वीणा गाथिनौ संप्रेष्यति (तौ च वीणां गायतः) सोम एवनो + कावेरि तव । (स्व निवास ग्राम समीप नद्यानाम निर्देशः, संबुध्या कार्यः । (तीरेण कावेरि तव) (तीरेण श्वेतनदि तव) (तीरेण वेगवति तव) (तीरेण ताम्रपर्णि तव) (तीरेण

क्षीरनदि तवॅ) (सू–गायतमिति वीणागाथिनौ संशास्ति । यौगन्धरिरेवनो – इत्येतयोः पूर्वासाल्वानां ब्राह्मणानामितरा नदी निर्देशश्च यस्यां वसन्ति ।) (तीरॆण यमुनेतवॅ इत्यादि) (सू–यवान्विरूढानाबध्य) (अंकुरितान् यवान् सूत्र ग्रथितान् वध्वाशिरसि तूष्णीं बध्वा) (सू–वाचं यच्छत्यानक्षत्रेभ्यः, उदितेषु नक्षत्रेषु प्राची मुदीचीं वा दिशमुप निष्क्रम्य, वत्समन्वारभ्य, व्याहृतीश्च जपित्वा वाचं विसृजेत्) तूष्णीं वत्सस्पर्शनं) भूर्भुवस्सुवॅः– इति जपः । फलदानं । उपस्थानं । आशीर्वादः ।

।। इति सीमन्तोन्नयनं समाप्तम् ।।

*****

ஸீமந்தோந்நயனம்

முதல் கர்ப்பமாகிய ஸ்திரீக்கு நான்காவது மாதத்தில் ஸீமந்தம் செய்ய வேண்டும். பும்ஸுவனத்துடன் சேர்த்து ஸீமந்தம் செய்தால், நான்காவது, ஆறாவது, எட்டாவது மாதத்தில் செய்யவேண்டும்.

ஸீமந்தோந்நயன ப்ரயோகம்

(முதல் நாள் உதகசாந்தி, ப்ரதிஸரபந்தம் செய்து) (மறுதினம் காலை ஸ்நானம் முதலிய நித்ய கர்மாக்களைச் செய்து) (அக்னி ஸந்தானம், ஔபாஸனம் செய்து) (ஆசமனம்) (பவித்ரம் போட்டுக்கொண்டு) (ஓம் - நமஸ்ஸத்ஸே +ஸ்வீக்ருத்ய) .... நக்ஷத்ரே .... ராமௌ - ஜாதாம். .... நாம்னீம் - ஏநாம் - மம தர்மபத்னீம் -ஸீமந்தோந்நயன கர்மணா - ஸம்ஸ்கர்த்தும் - யோக்யதா + அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (மஹாகணபதி பூஜை செய்து) (பத்னியுடன் ஸங்கல்பம்) :- ஶுக்லாம் +

ஶுபதிதௌ ....நக்ஷத்ரே .... ராஶௌ - ஜாதாம்: ...... நாம்னீம் - ஏநாம் - மம - தர்மத்னீம் -ஸீமந்தோந்நயன - கர்மணா - ஸம்ஸ்கரிஷ்யாமி । (இரண்டு தடவை) (மஹாகணபதி யதாஸ்தானம்) (க்ரஹப்ரீதி தானம் செய்து) ஹிரண்ய கர்ப்ப + ப்ரயச்சமே । .... நக்ஷத்ரே + தர்மபத்னியா: - ஸீமந்தோந்நயன - கர்மண:- முக்ய கால - அகரணேன - யோதோஷ: + ஸம்ப்ரததே । உல்லேகனம் செய்து, ஔபாஸன அக்னியை வைத்து- பரிஸ்தரணம் முதலானவைகளுடன் பாத்ர ஸாதன தர்ப்பங்களின் மேல் பாத்ர ஸாதன காலத்தில் - முளையுடன் கூடிய (யவை என்ற தான்யத்தை) நெல் தான்யங் களையும், மூன்று இடங்களில் வெண்ணிறம் பொருந்திய முள்ளம்பன்றியின் முள்ளு, தர்ப்பத்துடன் கூடிய அதன் குச்சி, பே அத்தியின் கொத்து காய் உள்பட வைக்க வேண்டும். (ஆஜ்யாபாகாந்தம் செய்து) மனைவியால் கணவரைத் தொட்டுக்கொண்டிருக்க, கணவர் ஹோமம் செய்ய - (மந்த்ரம்):- பும்ஸுவனத்தில் செய்தபடி) தாதா - ததாதுந: - ரயிம் - ஈஶாந: + வாவனத் - ஸ்வாஹா । (தாத்ரே - இதம் - நமம) தாதா - ப்ரஜாயா: + விதேம - ஸ்வாஹா । (தாத்ரே - இ+ம । தாதா - ததாதுந: - ரயிம் - ப்ராசீம் + ஸத்ய ர்தஸ: - ஸ்வாஹா । (தாத்ரே - இ+ம ।) தாதா - ததாது - தாஶுஷே + ஸஜோஷா: - ஸ்வாஹா । (தாத்ரே - இ+ம ।) யஸ்த்வா - ஹ்ருதா + அஸ்யாம் - ஸ்வாஹா । (அக்னயே — புத்ரவதே - இ+ம । யஸ்மைத்வம் + ஸ்வஸ்தி - ஸ்வாஹா । (அக்னயே — புத்ரவதே - இ+ம ।) த்வே - ஸுப்த்ர + ரிச்யதே - ஸ்வாஹா । (இந்த்ராய - புத்ரிணே - இ+ம ।) உக்த - உக்தே - ஸோம: - இந்த்ரம் — மமாத + ஹவந்தே - ஸ்வாஹா । (இந்த்ராய - புத்ரிணே - இ+ம ।) (ஜயாதி - ஹோமம்) (பரிதி ஸமித்துக்களை வடக்குப் பக்கம் போடவும்) (ப்ரம்ஹோத்வாஸனம் முடிய செய்து) (க்ரஹப்ரீதி தானம். செய்து) (அக்னிக்கு மேற்கு திசையில் கிழக்கு முகமாக பத்னியை உட்கார வைத்து) (மேற்கு முகமாக நின்று கொண்டு) (முள்ளம்பன்றியின் முள்ளு, தர்ப்பத்துடன் கூடிய அதன் குச்சி, பே அத்திக்கொத்து இவற்றை ஒன்றாகச் சேர்த்து

எடுத்துக் கொண்டு) (இவற்றால் பத்னியின் தலையின் நடு பாகத்தில் மேல்நோக்கிச்செல்லும்படியாக மந்திரம் முடிவில் ஒரு கோடு கிழிக்க வேண்டும்) (அதாவது வகிடு (மகிடு) பிளக்க வேண்டும்) (மந்த்ரம்):- ஓம் - பூர்புவஸ்ஸுவ: - ராகாமஹம் - ஸுஹவாம் - ஸுஷ்டுதீ - ஹுவே -ஶ்ருணோது நஃ - ஸுபகா - போத்து - த்மநா। ஸீவ்யது - அப: - ஸூச்யா - அச்சித்யமானயா - ததாது - வீரம் - ஶததாயம் - உக்த்யம்। யாஸ்தே - ராகே - ஸுமதய: - ஸுபேஶஸ: - யாபி: - ததாஸி - தாஶுஷே - வஸூனி। தாபிர்ன: - அத்ய - ஸுமனா: - உபாக்ஹி - ஸஹஸ்ரபோஷம் - ஸுபகே - ரராண। (பன்றிமுள்ளு முதலியவைகளை மேற்கு திசையில் போடவும்) (அப உபஸ்ப்ருஶ்ய) (வீணை வாசிக்கத் தெரிந்த இரண்டு பேர்களை வீணாகானம் செய்யும்படி காயதம் என்று உத்தரவளிக்க வேண்டும்) (அவர்கள் வீணையில் மந்திரத்தை வாசிக்க வேண்டும்) காயதம் - (மந்த்ரம்) - ஸோம ஏவநோ ராஜே த்யாஹுர் ப்ராம்ஹணீ: ப்ரஜா:। விவ்ருத்த சக்ரா ஆஸீநாஸ் தீரேண காவேரி தவ।(யஜமான் எந்த நதியின் தீரத்தில் வசிக்கின்றாரோ அந்த நதியின் பெயரைச் சேர்த்துக்கொள்ள வேண்டும்) (தீரேண காவேரி தவ) (தீரேண ஶ்வேத நதி தவ) (தீரேண வேகவதி தவ) (தீரேண தாம்ரபர்ணி தவ (தீரேண க்ஷீர நதி தவ) (தீரேண காவேரி தவ)(முளையுடன் கூடிய (யவை) நெல் தான்யங்களை நூலினால் தொடுத்து பத்னியின் சிரஸில் தாரணம் செய்வித்து) (மாலையில் நக்ஷத்திரங்கள் புலப்படும் நேரம் வரையில் மவுனமாய் இருந்து கிழக்கு அல்லது வடக்கு திசையை நோக்கிச் சென்று) பசுவின் காளைக் கன்றைத் தொட்டுவிட்டு (மவுன விரதத்தை முடிக்க வேண்டும்) (தற்காலம் அது ஸாத்யமில்லாததால், சிறிது நேரம் மவுனமாய் இருந்துவிட்டு, பசுவின் காளைக்கன்றை தொட்டு விட்டு பூர்புவஸ்ஸுவ: என்று ஜபித்து மவுன விரதத்தை முடிக்க வேண்டும்) பல தானம் செய்து, ஆசீர்வாதம் செய்யவும். ।

ஸீமந்தோந்நயன ப்ரயோகம் முற்றிற்று

*****

अथ दर्शपूर्णमास स्थालीपाक प्रयोगः

(सू– एवमत ऊर्ध्वं दक्षिणावर्जं उपोषिताभ्यां पर्वसु कार्यः आग्नेय स्थालीपाकादूर्ध्वं पौर्णमास्यासीषु – अमावास्यासु च उपोषिताभ्यां – जायापतिभ्यां – श्वोभूते प्रतिपदि प्रतिपदि – स्थालीपाकः – आग्नेय स्थालीपाक प्रकारेण कर्तव्यः एतद्विकृतिषु – दर्शपूर्णमास स्थालीपाकेषु च ऋषभदानं नास्ति । सू – पूर्णपात्रस्तु दक्षिणेत्येके – धान्यादेः पूर्णं यत्किंचित्पात्रं पूर्णपात्रं – उपक्रमस्तु पौर्णमास्येव शुक्ल प्रतिपदि – प्रातस्नान – सन्ध्यावन्दनादिकं कृत्वा – प्रातरौपासनं च हुत्वा – संगव काले स्थालीपाकं कुर्यात्।) (आचम्य । पवित्रं धृत्वा) (अनुज्ञा ।) ओं नमुस्सदँसे + स्वीकृत्य । आवयोः दर्शपूर्णमास – स्थालीपाकौ – आरब्धुं -- योग्यता + गृहाण । (प्रतिवचनं – योग्यता सिद्धिरस्तु ।)(विघ्नेश्वर पूजां कृत्वा ।) (दर्भयोरासीनः +पत्न्यासह) शुक्लां + शुभतिथौ – आवयोः – दर्शपूर्णमास स्थालीपाकाभ्यां – यक्ष्ये । ताभ्यां – यावज्जीवं – यावदधिकारं – तावत् – यक्ष्ये । इति द्विः । दर्भौ उत्तरतः निरस्य । अप +श्य । पत्न्याः दर्भान् उत्तरतः – निरस्य । अप +श्य । विघ्नेश्वरं उद्वास्य । शुक्लां + शुभतिथौ आवयोः दर्शपूर्णमास स्थालीपाकौ आरप्स्ये । आवयोः – दर्शपूर्णमास–स्थालीपाक – आरंभ – मुहूर्त – लग्नापेक्षया + यत्किंचित् हिरण्य दानं – करिष्ये । अप +श्य । हिरण्यगर्भ + संप्रददे । शुक्लां + शुभतिथौ – अनया – मम धर्मपत्न्यासह – पौर्णमास – स्थालीपाकेन – यक्ष्ये । इति द्विः । अप +श्य । (पत्न्यवहन्ति – इति आरभ्य आन्तं आग्नेयस्थालीपाकवत् कुर्यात् ।)

दर्शस्थालीपाके तु - अनया - मम धर्मपत्न्या सह - दर्शस्थालीपाकं कर्तुं योग्यता + गृहाण । संकल्पे अनया मम - धर्मपत्न्या सह - दर्शस्थालीपाकेन - यक्ष्ये । इति विशेषः । इतरत्समानं ।।

।। इति दर्शपूर्णमास स्थालीपाक प्रयोगः समाप्तः ।।

தர்ஶ பூர்ணமாஸ ஸ்தாலீபாகம்

விவாஹ ஆக்நேய ஸ்தாலீபாகத்திற்கு பிறகு உத்தராயணத்தில் பௌர்ணமிக்கும் அமாவாஸைக்கும் மறுநாள் ப்ரதமைகளில் (அதாவது சிராத்த திதியாகிய ப்ரதமை களில்) (பஞ்சாங்கத்தில் ''இஷ்டி'' என்று குறிபிட்ட நாள்களில்) (ஒவ்வொரு ப்ரதமையிலும் தம்பதிகள் ஆக்நேய ஸ்தாலீபாகத் தைப் போல் செய்யவேண்டும்) (ஆனால் ஆக்நேய ஸ்தாலீ பாகத்தைப் போல ''ரிஷபதானம்'' கிடையாது) (முதன் முத லில் பௌர்ண மாஸ ஸ்தாலீபாகம்) (சுக்ல பக்ஷ ப்ரதமையில் தான் ஆரம்பிக்க வேண்டும்) (ப்ராத ஸ்நாநம், ஸந்தியாவந்த னம் முதலான நித்ய கர்மாக்களை செய்து) (ப்ராதரௌபாஸன மும் செய்து) (இரவும் பகலும் சேரக்கூடிய காலைவேளையில் ஸ்தாலீபாகம் செய்ய வேண்டும்)

ஸ்தாலீபாக ப்ரயோக:

(ஆசம்ய) (பவித்ரம் தரித்துக்கொண்டு) (அனுக்ஞை):- (ஓம் - நமஸ்ஸதஸே + ஸ்வீக்ருத்ய) ஆவயோ: தர்ஶபூர்ண மாஸ- ஸ்தாலீபாகௌ - ஆரப்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - - அனுக்ருஹாண । (பதில் - யோக்யதா - ஸித்திரஸ்து) (விக்னேஶ்வர பூஜை செய்து) (பத்னியுடன் ஸங்கல்பம்) :- ஶுக்லாம் + ஶபதிதௌ - ஆவயோ: - தர்ஶபூர்ணமாஸ -

ஸ்தாலீபாகாப்யாம் - யக்ஷ்யே । (இரண்டு தடவை) (அப உபஸ்ப்ரிஸ்ய) (விக்னேஸ்வர யதாஸ்தானம்) ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - ஆவயோ: - தர்ஶபூர்ணமாஸ - ஸ்தாலீபாக - ஆரம்ப - முஹூர்த்த - லக்னாபேக்ஷயா + யத்கிஞ்சித் - ஹிரண்ய தானம் - கரிஷ்யே । (அப+ஸ்ய) ஹிரண்ய கர்ப்ப +ஸம்ப்ரததே । ஶுக்லாம் + ஶுபதிதௌ - அநயா - மம - தர்ம பத்னியா ஸஹ - பௌர்ணமாஸ - ஸ்தாலீபாகேன - யக்ஷ்யே) (இரண்டு தடவை) (அரிசி களைவது முதலான மற்ற எல்லாக் காரியங்களும் ஆக்னேய ஸ்தாலீபாகத்தைப் போல் செய்ய வேண்டும்.

(தர்ஶ ஸ்தாலீ பாகத்தில்) :- அனயா - மம- தர்மபத்னியா ஸஹ - தர்ஶ ஸ்தாலீபாகம் - கர்த்தும் - யோக்யதா - ஸித்திம் - அனுக்ருஹான । (ஸங்கல்பம்):- அனயா - மம- தர்மபத்னியா ஸஹ - தர்ஶ ஸ்தாலீபாகேன - யக்ஷ்யே । (மற்றவைகள் பூர்ணமாஸ ஸ்தாலீ பாகத்தைப் போல் செய்ய வேண்டும்)

தர்ஶபூர்ணமாஸ ஸ்தாலீபாக ப்ரயோகம் முற்றிற்று

ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி

பிழைத்திருத்தம்

பக்கம்	வரி	பிழை	திருத்தம்
vi	3	ப்ரவாசாகமன	பிரவாஸாகமன
xi	4	உபகர்ம	உபக்ரம
xi	13	पुंसवनम्	पुंसुवनम्
xi	14	பும்ஸவனம்	பும்ஸுவனம்
xii	15	मंदानां	मंदानां च
2	12	गणानां	गणानां
127	20	அவன்	ஆசார்யனின்
127	22	தனது	குமாரனின்
127	22	விடச்செய்து	விட்டு
127	30	விட	விட்டு
281	17	ருதவான	ருதுவான
286	18	பத்ரானி	பத்ராணி

आशीर्वादे च डोलेच शयने च पत्न्या सह ।
स्वस्तिवाचन कालेच मंगळार्लिगने तथा ।।
(मंगळालंबने इति पाठभेदः)

रक्षाबंधन कालेच तथा योक्त्र विमोचने ।
वाम भागे स्त्रियं कृत्वा कर्माण्येवं समाचरेत् ।।

அக்ஷதா ஆசீர்வாத காலத்திலும், ஊஞ்சலில் உட்காரும் போதும், மனைவியுடன் படுக்கும்போதும், ஸ்வஸ்தி வாசன காலத்திலும், சந்தோஷமாக (சுலபமாக) அனைத்துக் கொள்ளும் போதும், (கையில் சரடு கட்டும்போதும்) விவாஹத்தில் இடுப்பில் கட்டிய தர்ப்பைகயிறை அவிழ்க்கும் போதும் ஸ்திரீயை இடதுபக்கத்தில் வைத்துச் செய்ய வேண்டும்

ஆபஸ்தம்ப பூர்வப்ரயோக ரத்னாவளி

பிழைத்திருத்தம்

பக்கம்	வரி	பிழை	திருத்தம்
v	1	சான்றோர்கள்	ஶான்றோர்கள்
v	3	சாமம்	ஸாமம்
v	4	வியாச	வியாஸ
v	6	சாஸ்திர	ஶாஸ்திர
v	10	ஈச்வரனை	ஈஶ்வரனை
v	20	சான்றோர்கள்	ஶான்றோர்கள்
v	23	சமஸ்காரங்கள்	ஸம்ஸ்காரங்கள்
v	24	ஆச்வலாயன	ஆஶ்வலாயன
v	24	சத்யாஷாட	ஸத்யாஷாட
v	25	சூத்ரங்கள்	ஸூத்ரங்கள்
vi	1	சங்கமன, பும்ஸவன,சீமந்த	ஸங்கமன,பும்ஸுவன, ஸீமந்த
vi	3	அன்னப்ராஸன, ப்ரவாசாகமன	அன்னப்ராஶன, ப்ரவாஸாகமன
vi	10	சமஸ்கிருத	ஸம்ஸ்கிருத
vi	14	அன்னப்ராசன,	அன்னப்ராஶன,
vi	18	சம்ஸ்கிருத	ஸம்ஸ்கிருத
ix	5	प्रजापत्यादि	प्राजापत्यादि
ix	6	प्रजापत्यादि	प्राजापत्यादि
ix	15	पुंसवनं	पुंसुवनं
xi	4	ப்ரஜாபத்யாதி	ப்ராஜாபத்யாதி
xi	5	உபகர்ம	உபக்ரம
xi	6	ப்ரஜாபத்யாதி	ப்ராஜாபத்யாதி
xi	7	உத்சர்ஜன	உத்ஸர்ஜன
xi	11	பும்ஶுவனம்	பும்ஸுவனம்
xii	15	मन्दानां	मन्दानां च
2	12	ग॒णानां	गणा॑नां
3	1	विनाकाय	विना॒यकाय
3	6	भर्गोद्रेवस्य धी॒म॒हि॒	भर्गो॑दे॒वस्य॑-धी॒म॒हि॒
5	17	सतॅश्च	सतश्चॅ

பக்கம்	வரி	பிழை	திருத்தம்
7	13	प्रचोदयात्	प्रचोदयात्
7	14	त्वर्तेन	त्वर्तेन
7	17	नेवेद्यानन्तरं भूर्भुवस्सुवः	नैवाद्यानन्तरं भूर्भुवस्सुवः
9	6,7	देवस्यत्वा	देवस्यत्वा
9	7	ब्रह्मवर्च	ब्रह्मवर्च
9	9	बलायाभिषिंचामि देवस्यत्वा	बलायाभिषिंचामि देवस्यत्वा
9	13	हविष्करण	हविष्करण
9	14	हविषा	हविषा
11	18		(சந்த்ரபலம் ததேவக்குப் பிறகு) வித்யாபலம்,தைவபலம் ததேவ
11	25	ஆன்ஶ்ருவண்வன்	ஆன்ஶ்ருண்வன்
12	19	ப்ரசோதயாத்	ப்ரசோதயாத்
12	28	தளையுதம்	தளைர்யுதம்
15	21	பூதாநி	பூதாநி
15	22	பஶவு	பஶவு
18	17	18,19,20,21	(ஸ்வரங்கள்எழுதிக்கொள்ளவும்)
19	13	16,17,18,19,20,21,22 23,24,25,26,27,28, 29,30,31	(ஸ்வரங்கள்எழுதிக்கொள்ளவும்) 15ல் சந்த்ரமஸே ஸ்வாஹா அனுவாகம்
19	17	ஸ்ரீ	ஸ்ரீ
38	26	ஸோபஸ்ரம்	ஸோபஸ்கரம்
39	12	உக்தாமதாநி	உக்தாமதாநி
46	27	விரல்களைலும்	விரல்களாலும்
52	9	உக்ரவீரம்	உக்ரவீரம்
54	9	शतक्रतो:	शतक्रतो:
55	20	பூர்கம்	பூர்வகம்
60	11	अग्निध्वा	अग्निमिध्वा
68	8	ப்ரதிஷ்டாப்ய:	ப்ரதிஷ்டாப்ய
85	23	அன்னப்ராஸன	அன்னப்ராஶன
85	24	விக்னேஸ்வர	விக்னேஶ்வர
100	7	प्रीत्यर्षे	प्रीत्यर्थं

பக்கம்	வரி	பிழை	திருத்தம்
103	6	अस्तिति	अस्त्विति
106	9	தீனத்க்ஷான	தீனத்க்ஷான
112	10	म्रित्रस्य	म्रित्रस्य
113	19	असावेपत	असावेषत
127	20	அவன்	ஆசார்யனின்
127	22	தனது விடச்செய்து	குமாரனின் விட்டு
127	30	விட	விட்டு
142	10	संस्करियामि	संस्करिष्यामि
143	15	அகரணேரன	அகரணேன
154	19	अस्मे	अस्मै
160	13	अस्मे	अस्मै
192	16	आविश	आविश । 2 தடவை ஆசமனம் விதிப்படி 2 பூணூல் அணியவும்
199	22	व्रततोस्मि	व्रतोस्मि
202	15	बर्हषि	बर्हिषि
204	3	व्रतानां	Delete - நீக்கவும்
204	4	व्रतपते-काण्डऋषिभ्यः- अग्नेयं+राध्यतां	Delete - நீக்கவும்
205	19	வைஸ்வதேவ	வைஶ்வதேவ
213	10	योराय इशे	योरायः - इशे
215	20	வைஸ்வதேவ	வைஶ்வதேவ
217	3	ஸ்வாஹா	ஸ்வாஹா
223	1	उात्मानं	आत्मानं
231	4	मुञ्चाति	मुञ्चाति
232	7	ஸத்ர்வ:	ஶத்ர்வ:
264	22	रात्रे	रात्रौ
279	3	தேவி:	தேவீ:
281	17	ருதவான	ருதுவான
282	19	हिरण्यपेशता	हिरण्यपेशसा
286	8	புத்ராணி	புத்ராணீ
286	9	புத்ராணீ	புத்ராணீ

முக்கியமான குறிப்புகள்

1. <u>ஹோம அக்னியை</u> தமனியால்தான் அதாவது ஊதுகுழாயால்தான் ஊதி எரியவிட வேண்டும். இதற்கு ஶாஸ்திர ப்ரமாணங்கள் -

देवलः –

वस्त्रेण वाऽथ पर्णेन पाणि शूर्पास्य दारुभिः ।
व्यजनेनाग्नि धमनं न कुर्यादिति हि स्मृतिः ।।
पर्णेन वै भवेत् व्याधिः शूर्पेण धन नाशनम् ।
पाणिना मृत्युमाप्नोति आयुः क्षीणं मुखोद्धमे ।।

வஸ்த்ரேண வாऽத பர்ணேன பாணி ஶூர்பாஸ்ய தாருபி:।
வ்யஜநேநாக்னிதமனம் நகுர்யாதிதி ஹி ஸ்ம்ருதி: ॥
பர்ணேன வை பவேத் வ்யாதி: ஶூர்பேண தன நாஶனம் ।
பாணினா ம்ருத்யுமாப்னோதி ஆயு: க்ஷீணம் முகோத்தமே ॥

(கருத்து) - வஸ்திரம், இலை, கை, முறம், மரம், விசிறி இவ்வைகளால் விசிறி (ஊதி) ஹோம அக்னியை எரிய விடக்கூடாது. இலையினால் விசிறினால் (ஊதினால்) வியாதியும், முறத்தினால் விசிறினால் தனநாஶமும் கையினால் விசிறினால் (ஊதினால்) மரணமும், வாயால் ஊதினால் ஆயுள் குறைவும் ஏற்படும் என்பது ஶாஸ்திரம் என்று தேவலர் என்ற ரிஷி சொல்லுகிறார்.

कात्यायनः –

जुहूषुश्च हुतेचैव पाणि शूर्पास्य दारुभिः ।
न कुर्यादग्नि धमनं न कुर्यात् व्यजनादिना ।।

ஜுஹுவஷுஶ்ச ஹுதே சைவ பாணி ஶூர்பாஸ்ய தாருபி:।
ந குர்யாதக்னி தமனம் ந குர்யாத் வ்யஜநாதினா ॥

(கருத்து) - இலைகளாலும், மரக்கரண்டிகளாலும், ஹோமம் செய்யப்பட்டாலும்கூட; இலை, மரக்கரண்டி, கை, முறம், மரம், விசிறி முதலியவைகளால் விசிறி (ஊதி) ஹோம அக்னியை எரிய விடக்கூடாது என்று காத்யாயனர் என்ற ரிஷி கூறுகிறார்.

1. आशीर्वादे च डोले च शयने च पत्न्या सह ।
वाम भागे स्त्रियं कृत्वा कर्माण्येवं समाचरेत् ॥
स्वस्तिवाचन काले च मंगळालंभने तथा ।
रक्षाबन्धन काले च तथा योक्त्र विमोचने ॥
वधूरुत्तरतस्तिष्ठेत् मंगळालिंगने तथा ।
कर्माण्येवं कर्तव्यानि, अन्यकर्मसु दक्षिणे ॥

ஆஶீர்வாதேச டோலே ச ஶயநே ச பத்ன்யா ஸஹ ।
வாம பாகே ஸ்த்ரியம் க்ருத்வா கர்மாண்யேவம் ஸமாசரேத் ॥
ஸ்வஸ்திவாசன காலே ச மங்களாலம்பனே ததா ।
ரக்ஷாபந்தன காலே ச ததா யோக்த்ர விமோசனே ॥
வதூருத்தரதஸ்திஷ்டேத் மங்களாலிங்கனே ததா ।
கர்மாண்யேவம் கர்த்தவ்யானி, அன்ய கர்மஸு தக்ஷிணே ॥

(கருத்து) அக்ஷதா ஆஶீர்வாத காலத்திலும், ஊஞ்சலில் உட்காரும்போதும், மனைவியுடன் படுக்கும்போதும், ஸ்வஸ்தி வாசன காலத்திலும், மங்கள, ஶுப, வெற்றி முதலான காலங்களில் ஸ்திரீயை கையைப் பிடித்து குலுக்கும்போதும், ரக்ஷாபந்தனச் சரடு கையில் கட்டும்

போதும், விவாஹத்தில் இடுப்பில் கட்டிய தர்ப்பைக் கயிற்றை அவிழ்க்கும்போதும், சந்தோஷமாக ஆலிங்கனம் செய்துகொள்ளும்போதும், ஸ்திரீயை இடதுபக்கம் வைத்துச் செய்யவேண்டும். மற்ற கர்மாக்களில் ஸ்திரீ வலது பக்கம் இருக்க வேண்டும் என்பது ஶாஸ்திரம்.

******

0 5 8 5